GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİMİ BİLİM DALI

"KALİTE VE KALİTELİ ÜNİVERSİTE" KAVRAMLARINA İLİŞKİN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ALGILARI

(Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Örneği)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Yasemin DEMİRHAN YÜKSEL

Ankara
Mayıs, 2011

Yasemin DEMİRHAN YÜKSEL	"KALİTE VE KALİTELİ ÜNİVERSİTE" KAVRAMLARINA İLİŞKİN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ALGILARI (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Örneği)	ANKARA–2011

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİMİ BİLİM DALI

"KALİTE VE KALİTELİ ÜNİVERSİTE" KAVRAMLARINA İLİŞKİN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ALGILARI

(Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Örneği)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Yasemin DEMİRHAN YÜKSEL

Danışman: Doç. Dr. Nurdan KALAYCI

Ankara
Mayıs, 2011

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Yasemin DEMİRHAN YÜKSEL'e ait "Kalite ve Kaliteli Üniversite" Kavramlarına İlişkin Üniversite Öğrencilerinin Algıları (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Örneği)" başlıklı tezi …../…../2011 tarihinde, jürimiz tarafından Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı İmza

Üye (Tez Danışmanı): **Doç. Dr. Nurdan KALAYCI** .....

Üye: **Prof**. **Dr. Galip YÜKSEL** .....

Üye: **Doç**. **Dr. Melek ÇAKMAK** .....

ÖNSÖZ

Araştırmanın tüm aşamalarında yardımlarını, ilgisini ve desteğini hiçbir zaman esirgemeyen, çalışmalarıma rehberlik eden ve değerli fikirleriyle katkıda bulunan tez danışmanım Doç. Dr. Nurdan KALAYCI 'ya; çalışma sürecini izleyerek değerli görüşleri ile katkıda bulunan Prof. Dr. Galip YÜKSEL'e, Doç. Dr. Melek ÇAKMAK'a, Yard. Doç. Dr. Mehmet Tarık ATAY 'a ve Arş. Gör. Fahriye HAYIRSEVER'e teşekkür ederim.

Araştırma sürecinin başından sonuna kadar desteklerini, ilgilerini ve en önemlisi de sabrını benden hiç esirgemeyen sevgili eşim Serkan YÜKSEL'e ve aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Yasemin DEMİRHAN YÜKSEL

Mayıs, 2011

ÖZET

"KALİTE VE KALİTELİ ÜNİVERSİTE" KAVRAMLARINA İLİŞKİN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ALGILARI
(Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Örneği)

YÜKSEL DEMİRHAN, Yasemin

Yüksel Lisans, Eğitim Programları ve Öğretimi Bilim Dalı
Tez Danışmanı: Doç. Dr. Nurdan KALAYCI
Mayıs-2011, 387 sayfa

Bu çalışmada, yükseköğretim kurumlarının en önemli paydaşları olan öğrencilerin kalite, kaliteli üniversite, kaliteli öğretim ve kaliteli öğretim elemanının özelliklerine ilişkin algılarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Bu araştırma betimsel türde olup, çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama aracı yardımıyla, öğrencilerden elde edilen yazılı yorumların analizi içerik analizi yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Araştırmada verilerin toplanması amacıyla öğrencilerin kişisel özelliklerinin ve 4 açık uçlu maddenin yer aldığı iki bölümden oluşan bir anket geliştirilmiştir.

Çalışmanın hedef evrenini; 2009–2010 eğitim-öğretim yılında Gazi Üniversitesi'nde öğrenim gören tüm öğrenciler, ulaşılabilir evrenini ise Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklem ise; Türkçe, Sosyal Bilgiler, Matematik, Fizik, İngilizce, Müzik, Resim-İş Eğitimi ile Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim dallarının birinci ve son sınıflarında okuyan toplam 493 öğrenci olarak seçilmiştir. Örneklem seçiminde seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden amaçsal örnekleme yönteminin bir alt boyutu olan maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2006; Büyüköztürk ve diğerleri, 2008; Böke, 2009).

Araştırmanın bulgularında, öğrencilerin Harvey ve Green (1993)'in kalite anlayışlarından en fazla vurgu yaptıkları anlayış "amaca uygunluk anlamında kalite" olarak belirlenmiştir. Kaliteli bir üniversitede bulunması gereken özellikler sorulduğunda ise, öğrencilerin kaliteli bir üniversitede bulunmasını en çok arzu ettikleri özelliklerin 'eğitim ve öğretim' alanında gerçekleştirilmesi gereken özellikler olarak vurgulandığı belirlenmiştir.

Tüm hizmet alanlarında kalite geliştirme çalışmaları yürütülürken, tüm paydaşların ihtiyaçlarının belirlenmesi, onların görüşlerinin alınması ve bu görüşlerin değerlendirmeye dâhil edilmesi çok önemli bir yaklaşımdır. Yükseköğretim kurumlarında da kalite çalışmaları yapılırken, kurumların bir bütün olarak nitelikli olması için eğitim programlarının, hedeflere ulaşmada kullanılan yöntemlerin, öğrenci başarılarının, mezun sayılarının vb. öğrenci görüşleri dikkate alınarak sürekli olarak gözden geçirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kalite, Kaliteli Üniversite, Yükseköğretimde Kalite, Kaliteli öğretim, Kaliteli Öğretim Elemanı, Paydaş memnuniyeti, Öğrenci Algıları.

ABSTRACT

UNIVERSITY STUDENTS PERCEPTIONS WITH REGARD TO "QUALITY AND QUALITY UNIVERSTY" CONCEPTS
(Example of Gazi University Faculty of Gazi Education)

YUKSEL DEMIRHAN, Yasemin

Master, Division Of Curriculum And Instruction
The Counsellor Of The Thesis: Doç. Dr. Nurdan KALAYCI
May–2011, 387 paper

In this study, the most important stakeholders of higher education students with quality, quality universities, quality education and quality teaching staff to determine perceptions of the properties.

This research is in descriptive form an qualitative research method is used fort his study. With the help of data collection tool, the analysis of written interprotations which were attained from students has been carried out by content analysis method.

In research, with the aim of collecting data, a questionary which has including personal features of students and consisting of four open-ended items has been prepared.

The target population of the study; all the students who have education in Gazi University during the period 2009-2010, and accessible population is consisted of the pupils are educated in faculty of education. The sample is chosen as 493 students first and serior classes who study in the departments of Turkish, Social Sciences, Physics, Mathematics, English, Music, Art teaching and Psychological Councelling and Guidance. In choosing the sample, maximum variation sampling method is used which is one of the lower dimension of purposeful sampling and that is not from random sampling methods (Yıldırım ve Şimşek, 2006; Büyüköztürk ve diğerleri, 2008; Böke, 2009).

In findings of research, it is determined that students focus on the most common point of view from Harvey and Green (1993) is that “in the terms of expendiency in quality “ on the other hand. When pupils are questioned about features of quality of university it is stated that they are features which should be achieved in education.

In all service areas, the studies of improving the quality are carried out. So to determine all share holders needs to ask their opinions and to include these opinions in evaluation is so important approach. While quality studies are carried out in institutions of higher education, in order to make institutions qualified in whole, it is a must to review educational curriculum, successes of students the number of graduate students etc. constantly taking students opinions in to consideration.

Key Words: Quality, quality of university, quality in higher education, quality of education, quality of instructor, stakeholders pleasantness, student perceptions.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI i
ÖN SÖZ ii
ÖZET iii
ABSTRACT v
TABLOLAR LİSTESİ x
ÇİZELGELER LİSTESİ xxiv
ŞEKİLLER LİSTESİ xxiv
KISALTMALAR LİSTESİ xxv

1. GİRİŞ 1

1.1.Problem durumu 1

1.1.1.Kalite Nedir? 6

1.1.2.Müşteri Odaklı Görüş ve Müşteri Memnuniyeti 10

1.1.3.Eğitimde Kalite 12

1.1.4.Eğitim Hizmetinin Paydaşları Kimlerdir? 17

1.1.5. Kaliteli Öğretmen ve Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlilikleri 19

1.1.6.Yükseköğretim ve Yükseköğretimde Kalite 22

1.1.7.Avrupa Birliği (AB) Politikaları ve Eğitimde Kalite Arayışları 28

1.1.8.Yükseköğretimin Paydaşları Kimlerdir? 29

1.1.9. Öğretim Elemanı Yeterlilikleri 32

1.1.10.Eğitimde Öğrenciye Görelik ve Yükseköğretimde Öğrenci Memnuniyetinin Sağlanması 33

1.2.Araştırmanın amacı 36

1.3.Araştırmanın önemi 39

1.4.Varsayımlar 40

1.5.Araştırmanın sınırlılıkları 41

1.6.Tanımlar 41

2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR 42

2.1.Türkiye'de Yapılan İlgili Araştırmalar 42

2.2.Türkiye Dışında Yapılan İlgili Araştırmalar 52

3. YÖNTEM 54
3.1.Araştırma modeli 54
3.2.Çalışma evreni ve örneklem 56
3.3.Verilerin toplanması 58
3.4.Veri toplama aracının hazırlanması 59
3.5.Veri toplama aracının uygulanması 60
3.6.Verilerin analizi 60

4. BULGULAR ve YORUM 65
4.1.Birinci Soruya İlişkin Bulgular ve Yorum.....65
4.2.İkinci Soruya İlişkin Bulgular ve Yorum 103
4.3.Üçüncü Soruya İlişkin Bulgular ve Yorum 193
4.4.Dördüncü Soruya İlişkin Bulgular ve Yorum.....263
4.4.1."Kişisel ve Mesleki Değerler-Mesleki Gelişim" Yeterliliği İle İlgili Kategoriler ve Bu Kategorilerde Yer Alan Kodlara İlişkin Bulgular ve yorum 278
4.4.2."Öğrenciyi Tanıma" Yeterliliği İle İlgili Kategoriler ve Bu Kategorilerde Yer Alan Kodlara İlişkin Bulgular ve Yorum 304
4.4.3."Öğretme ve Öğrenme Süreci" Yeterliliği İle İlgili Kategoriler ve Bu Kategorilerde Yer Alan Kodlara İlişkin Bulgular ve Yorum 317
4.4.4."Öğrenmeyi, Gelişimi İzleme ve Değerlendirme" Yeterliliği İle İlgili Kategoriler ve Bu Kategorilerde Yer Alan Kodlara İlişkin Bulgular ve Yorum 341
4.4.5."Okul, Aile ve Toplum İlişkileri" Yeterliliği İle İlgili Kategoriler ve Bu Kategorilerde Yer Alan Kodlara İlişkin Bulgular ve Yorum 350
4.4.6."Program ve İçerik Bilgisi" Yeterliliği İle İlgili Kategoriler ve Bu Kategorilerde Yer Alan Kodlara İlişkin Bulgular ve Yorum 355
4.4.7."Serbest Kodlar" Kategorisi ve Bu Kategoride Yer Alan Kodlara İlişkin Bulgular ve Yorum 359

5. SONUÇ, YARGI ve ÖNERİLER 362
5.1.Sonuçlar ve Yargı 362
5.2.Öneriler 367
5.2.1. Uygulayıcılar için öneriler 367

5.2.2. Araştırmacılar için öneriler 369

KAYNAKÇA 370
EKLER 384
EK 1. 'Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Kalite, Kaliteli Üniversite, Kaliteli Öğretim ve Kaliteli Öğretim Elemanı Kavramlarına İlişkin Algıları' Anketi 385
EK 2. **'**Örneklemi oluşturan öğrencilerin kişisel bilgileri' Çizelgesi 387

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1:Kalite kavramının özellikleri 66
Tablo 2:"İstisnai olarak kalite" anlayışıyla ilgili kodların dağılımları.....72
Tablo 3:"İstisnai olarak kalite" anlayışıyla ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları ...75
Tablo 4:"İstisnai olarak kalite" anlayışıyla ilgili kodların bölümlere göre dağılımları .77
Tablo 5:"İstisnai olarak kalite" anlayışıyla ilgili kodların düzeylere göre dağılımları ..78
Tablo 6:"Mükemmellik ya da tutarlılık anlamında kalite" anlayışıyla ilgili kodların dağılımları.....79
Tablo 7:"Mükemmellik ya da tutarlılık anlamında kalite" anlayışıyla ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....81
Tablo 8:"Mükemmellik ya da tutarlılık anlamında kalite" anlayışıyla ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....82
Tablo 9:"Mükemmellik ya da tutarlılık anlamında kalite" anlayışıyla ilgili kodların düzeylere göre yüzde dağılımları.....83
Tablo 10:"Amaca uygunluk anlamında kalite" anlayışıyla ilgili kodların dağılımları ..84
Tablo 11:"Amaca uygunluk anlamında kalite" anlayışıyla ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları 87
Tablo 12:"Amaca uygunluk anlamında kalite" anlayışıyla ilgili kodların bölümlere göre dağılımları 88
Tablo 13:"Amaca uygunluk anlamında kalite" anlayışıyla ilgili kodların düzeylere göre dağılımları 90
Tablo 14:"Para değeri olarak kalite" anlayışıyla ilgili kodların dağılımları 91
Tablo 15:"Para değeri olarak kalite" anlayışıyla ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları 93
Tablo 16:"Para değeri olarak kalite" anlayışıyla ilgili kodların bölümlere göre dağılımları 94
Tablo 17:"Para değeri olarak kalite" anlayışıyla ilgili kodların düzeylere göre dağılımları 95
Tablo 18: **:**"Dönüşümsel anlamda kalite" anlayışıyla ilgili kodların dağılımları 96
Tablo 19:"Dönüşümsel anlamda kalite" anlayışıyla ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları 98

Tablo 20:"Dönüşümsel anlamda kalite" anlayışıyla ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....100
Tablo 21:"Dönüşümsel anlamda kalite" anlayışıyla ilgili kodların düzeylere göre dağılımları.....101
Tablo 22:Beş kalite anlayışı ile bağdaşmayan ve dışta kalan serbest kodların dağılımları.....102
Tablo 23:Kaliteli bir üniversitenin özellikleri.....104
Tablo 24:"Öğrenci ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları.....116
Tablo 25:"Öğrenci ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....117
Tablo 26:"Öğrenci ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....118
Tablo 27:"Öğrenci ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları.....119
Tablo 28:"Öğretim elemanı ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları.....120
Tablo 29:"Öğretim elemanı ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....121
Tablo 30: "Öğretim elemanı ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....122
Tablo 31:"Öğretim elemanı ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları.....123
Tablo 32:"Eğitim ve öğretim ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları.....125
Tablo 33:"Eğitim ve öğretim ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....127
Tablo 34: "Eğitim ve öğretim ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....129
Tablo 35:"Eğitim ve öğretim ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları.....132
Tablo 36:"Fiziksel ortam ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları.....134
Tablo 37:"Fiziki ortam ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....135

Tablo 38:"Fiziki ortam ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....136
Tablo 39:"Fiziki ortam ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları.....137
Tablo 40:"Sınav ve değerlendirme sistemi ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları.....138
Tablo 41:"Sınav ve değerlendirme sistemi ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....139
Tablo 42:"Sınav ve değerlendirme sistemi ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....139
Tablo 43: "Sınav ve değerlendirme sistemi ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları.....140
Tablo 44: "Fiziksel donanım ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları.....140
Tablo 45: "Fiziksel donanım ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....142
Tablo 46:"Fiziksel donanım ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....143
Tablo 47:"Fiziki donanım ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları.....144
Tablo 48:"Sosyal imkânlar ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları.....145
Tablo 49:"Sosyal imkânlar ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....146
Tablo 50:"Sosyal imkânlar ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....147
Tablo 51:"Sosyal imkânlar ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları.....148
Tablo 52:"Akademik performans ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları.....149
Tablo 53:"Akademik performans ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....150
Tablo 54:"Akademik performans ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....151

Tablo 55:"Akademik performans ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları 152
Tablo 56:"Türkiye ve Dünya Yükseköğretim Kuruluşları İle İşbirliği ve İlişkiler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları 152
Tablo 57:"Türkiye ve Dünya Yükseköğretim Kuruluşları İle İşbirliği ve İlişkiler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları 153
Tablo 58:"Türkiye ve Dünya Yükseköğretim Kuruluşları İle İşbirliği ve İlişkiler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları 154
Tablo 59:"Türkiye ve Dünya Yükseköğretim Kuruluşları İle İşbirliği ve İlişkiler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları.....154
Tablo 60:"Vizyon ve misyon" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları 155
Tablo 61:"Vizyon ve misyon" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları. 155
Tablo 62:"Vizyon ve misyon" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları 156
Tablo 63:"Vizyon ve misyon" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları 157
Tablo 64:"Öğrenci-öğretim elemanı ilişkileri" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları 157
Tablo 65:"Öğrenci-öğretim elemanı ilişkileri" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....158
Tablo 66:"Öğrenci-öğretim elemanı ilişkileri" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....158
Tablo 67:"Öğrenci-öğretim elemanı ilişkileri" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları.....159
Tablo 68:"Özgürlük" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları 159
Tablo 69:"Özgürlük" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları 160
Tablo 70:"Özgürlük" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları 161
Tablo 71:"Özgürlük" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları.....162
Tablo 72:"Toplumsal ilişkiler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları 163
Tablo 73:"Toplumsal ilişkiler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....163
Tablo 74:"Toplumsal ilişkiler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....164

Tablo 75:"Toplumsal ilişkiler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları 164
Tablo 76:"Bilimsel olanaklar" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları 165
Tablo 77:"Bilimsel olanaklar" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....165
Tablo 78:"Bilimsel olanaklar" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....166
Tablo 79:"Bilimsel olanaklar" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları 167
Tablo 80:"Maddi imkânlar" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları Amaca uygunluk anlamında kalite" anlayışıyla ilgili kodların dağılımları 167
Tablo 81:"Maddi imkânlar" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları...168
Tablo 82:"Maddi imkânlar" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....168
Tablo 83:"Maddi imkânlar" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları .....…169
Tablo 84:"Plan ve programlar" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları.....169
Tablo 85:"Plan ve programlar" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....171
Tablo 86:"Plan ve programlar" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....172
Tablo 87:"Plan ve programlar" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları 173
Tablo 88:"Anabilim Dallarına Verilen Önem ve Anabilim Dallarının İşlevleri İle İlgili Özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları 174
Tablo 89:"Anabilim Dallarına Verilen Önem ve Anabilim Dallarının İşlevleri İle İlgili Özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları 174
Tablo 90:"Anabilim Dallarına Verilen Önem ve Anabilim Dallarının İşlevleri İle İlgili Özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları 175
Tablo 91:"Anabilim Dallarına Verilen Önem ve Anabilim Dallarının İşlevleri İle İlgili Özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları.....175
Tablo 92:"Fiziki çevre ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları...176
Tablo 93:"Fiziki çevre ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....177

Tablo 94:"Fiziki çevre ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....177
Tablo 95:"Fiziki çevre ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları.....178
Tablo 96:"Akademik ve idari hizmet ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları.....179
Tablo 97:"Akademik ve idari hizmet ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....180
Tablo 98:"Akademik ve idari hizmet ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....182
Tablo 99:"Akademik ve idari hizmet ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları.....184
Tablo 100:"İdari ve Sosyal Alan Personel İle İlgili Özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları.....185
Tablo 101:"İdari ve Sosyal Alan Personel İle İlgili Özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....186
Tablo 102:"İdari ve Sosyal Alan Personel İle İlgili Özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....187
Tablo 103:"İdari ve Sosyal Alan Personel İle İlgili Özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları.....188
Tablo 104: "İletişim Özellikleri" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları.....188
Tablo 105: "İletişim Özellikleri" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....189
Tablo 106: "İletişim Özellikleri" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....190
Tablo 107: "İletişim Özellikleri" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları.....191
Tablo 108: "Üniversite ve bölümle ilgili öğrencilerin sahip olduğu genel duygu ve düşünceler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları.....191
Tablo 109: "Üniversite ve bölümle ilgili öğrencilerin sahip olduğu genel duygu ve düşünceler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....192
Tablo 110: "Üniversite ve bölümle ilgili öğrencilerin sahip olduğu genel duygu ve düşünceler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....192

Tablo 111: "Üniversite ve bölümle ilgili öğrencilerin sahip olduğu genel duygu ve düşünceler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları 193
Tablo 112: Kaliteli öğretim kavramının özellikleri 195
Tablo 113: "Genel özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları.....208
Tablo 114: "Genel özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....209
Tablo 115: "Genel özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....210
Tablo 116: "Genel özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları 211
Tablo 117: "Öğretim elemanı ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları.....211
Tablo 118: "Öğretim elemanı ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....213
Tablo 119: "Öğretim elemanı ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....215
Tablo 120: "Öğretim elemanı ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları.....217
Tablo 121: "Öğrenci ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları.....218
Tablo 122: "Öğrenci ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....219
Tablo 123: "Öğrenci ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....220
Tablo 124: "Öğrenci ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları.....220
Tablo 125: "Öğretim elemanı-öğrenci ilişkileri" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları 221
Tablo 126: "Öğretim elemanı-öğrenci ilişkileri" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....222
Tablo 127: "Öğretim elemanı-öğrenci ilişkileri" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....223
Tablo 128: "Öğretim elemanı-öğrenci ilişkileri" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları.....224
Tablo 129: "Hedef/amaç/kazanım" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları 225

Tablo 130: "Hedef/amaç/kazanım" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları 227
Tablo 131: "Hedef/amaç/kazanım" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları 230
Tablo 132: "Hedef/amaç/kazanım" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları 233
Tablo 133: "İçerik/tema" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları 235
Tablo 134: "İçerik/tema" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları 237
Tablo 135: "İçerik/tema" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları 239
Tablo 136: "İçerik/tema" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları 242
Tablo 137: "Eğitim Durumları/öğrenme öğretme strateji, kuram, yöntem ve teknikleri /etkinlikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları 244
Tablo 138: "Eğitim Durumları/öğrenme öğretme strateji, kuram, yöntem ve teknikleri /etkinlikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları 247
Tablo 139: "Eğitim Durumları/öğrenme öğretme strateji, kuram, yöntem ve teknikleri /etkinlikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları 250
Tablo 140: "Eğitim Durumları/öğrenme öğretme strateji, kuram, yöntem ve teknikleri /etkinlikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları 254
Tablo 141: "Sınama/Sınav Durumları (Ölçme Değerlendirme)" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları 257
Tablo 142: "Sınama/Sınav Durumları (Ölçme Değerlendirme)" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları 258
Tablo 143: "Sınama/Sınav Durumları (Ölçme Değerlendirme)" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları 260
Tablo 144: "Sınama/Sınav Durumları (Ölçme Değerlendirme)" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları 262
Tablo 145: Kaliteli öğretim elemanı özellikleri 265
Tablo 146: "Öğrencilere değer verme, anlama, saygı gösterme" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları 278
Tablo 147: "Öğrencilere değer verme, anlama, saygı gösterme" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları 279
Tablo 148: "Öğrencilere değer verme, anlama, saygı gösterme" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları 280

Tablo 149: "Öğrencilere değer verme, anlama, saygı gösterme" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları 281
Tablo 150: "Öğrencilerin öğreneceğine ve başaracağına inanma" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları.....282
Tablo 151: "Öğrencilerin öğreneceğine ve başaracağına inanma" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları 283
Tablo 152: "Öğrencilerin öğreneceğine ve başaracağına inanma" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları 284
Tablo 153: "Öğrencilerin öğreneceğine ve başaracağına inanma" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları 285
Tablo 154: "Ulusal ve evrensel değerlere önem verme" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları 285
Tablo 155: "Ulusal ve evrensel değerlere önem verme" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....286
Tablo 156: "Ulusal ve evrensel değerlere önem verme" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....286
Tablo 157: "Ulusal ve evrensel değerlere önem verme" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları 287
Tablo 158: "Öz değerlendirme yapma" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları 288
Tablo 159: "Öz değerlendirme yapma" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları 288
Tablo 160: "Öz değerlendirme yapma" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları 289
Tablo 161: "Öz değerlendirme yapma" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları 289
Tablo 162: "Kişisel gelişimi sağlama" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları 290
Tablo 163: "Kişisel gelişimi sağlama" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları 293
Tablo 164: "Kişisel gelişimi sağlama" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları 295
Tablo 165: "Kişisel gelişimi sağlama" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları 298
Tablo 166: "Mesleki gelişmeleri izleme ve katkı sağlama" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları 301

Tablo 167: "Mesleki gelişmeleri izleme ve katkı sağlama" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları....302
Tablo 168: "Mesleki gelişmeleri izleme ve katkı sağlama" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları....303
Tablo 169: "Mesleki gelişmeleri izleme ve katkı sağlama" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları....304
Tablo 170: "Gelişim özelliklerini tanıma" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları ...305
Tablo 171: "Gelişim özelliklerini tanıma" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları....305
Tablo 172: "Gelişim özelliklerini tanıma" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları....306
Tablo 173: "Gelişim özelliklerini tanıma" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları....307
Tablo 174: "İlgi ve ihtiyaçları dikkate alma" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları....307
Tablo 175: "İlgi ve ihtiyaçları dikkate alma" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları....308
Tablo 176: "İlgi ve ihtiyaçları dikkate alma" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları....308
Tablo 177: "İlgi ve ihtiyaçları dikkate alma" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları....309
Tablo 178: "Öğrenciye değer verme" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları....309
Tablo 179: "Öğrenciye değer verme" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları....310
Tablo 180: "Öğrenciye değer verme" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları....312
Tablo 181: "Öğrenciye değer verme" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları....313
Tablo 182: "Öğrenciye rehberlik etme" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları 314
Tablo 183: "Öğrenciye rehberlik etme" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları....315
Tablo 184: "Öğrenciye rehberlik etme" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları....315

Tablo 185: "Öğrenciye rehberlik etme" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları 316
Tablo 186: "Dersi planlama" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları 317
Tablo 187: "Dersi planlama" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları 318
Tablo 188: "Dersi planlama" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları 319
Tablo 189: "Dersi planlama" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları 320
Tablo 190: "Materyal hazırlama" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları 321
Tablo 191: "Materyal hazırlama" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları 321
Tablo 192: "Materyal hazırlama" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları 322
Tablo 193: "Materyal hazırlama" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları 323
Tablo 194: "Öğrenme ortamlarını düzenleme" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları 324
Tablo 195: "Öğrenme ortamlarını düzenleme" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları 325
Tablo 196: "Öğrenme ortamlarını düzenleme" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları 327
Tablo 197: "Öğrenme ortamlarını düzenleme" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları 329
Tablo 198: "Ders dışı etkinlikleri düzenleme" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları 331
Tablo 199: "Ders dışı etkinlikleri düzenleme" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları 331
Tablo 200: "Ders dışı etkinlikleri düzenleme" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları 332
Tablo 201: "Ders dışı etkinlikleri düzenleme" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları 332
Tablo 202: "Bireysel farklılıkları dikkate alarak öğretimi çeşitlendirme" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları 333

Tablo 203: "Bireysel farklılıkları dikkate alarak öğretimi çeşitlendirme" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....333
Tablo 204: "Bireysel farklılıkları dikkate alarak öğretimi çeşitlendirme" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....334
Tablo 205: "Bireysel farklılıkları dikkate alarak öğretimi çeşitlendirme" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları 335
Tablo 206: "Zaman yönetimi" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları 335
Tablo 207: "Zaman yönetimi" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....336
Tablo 208: "Zaman yönetimi" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....336
Tablo 209: "Zaman yönetimi" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları 337
Tablo 210: "Davranış yönetimi" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları.....337
Tablo 211: "Davranış yönetimi" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....338
Tablo 212: "Davranış yönetimi" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları 339
Tablo 213: "Davranış yönetimi" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları 340
Tablo 214: "Ölçme ve değerlendirme yöntem ve tekniklerini belirleme" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları 341
Tablo 215: "Ölçme ve değerlendirme yöntem ve tekniklerini belirleme" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....342
Tablo 216: "Ölçme ve değerlendirme yöntem ve tekniklerini belirleme" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....342
Tablo 217: "Ölçme ve değerlendirme yöntem ve tekniklerini belirleme" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları 343
Tablo 218: "Değişik ölçme tekniklerini kullanarak öğrencinin öğrenmelerini ölçme" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları 344
Tablo 219: "Değişik ölçme tekniklerini kullanarak öğrencinin öğrenmelerini ölçme" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....344
Tablo 220: "Değişik ölçme tekniklerini kullanarak öğrencinin öğrenmelerini ölçme" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....345

Tablo 221: "Değişik ölçme tekniklerini kullanarak öğrencinin öğrenmelerini ölçme" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları.....345
Tablo 222: "Verileri analiz ederek yorumlama, öğrencinin gelişimi ve öğrenmesi hakkında geri bildirim sağlama" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları.....346
Tablo 223: "Verileri analiz ederek yorumlama, öğrencinin gelişimi ve öğrenmesi hakkında geri bildirim sağlama" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları 346
Tablo 224: "Verileri analiz ederek yorumlama, öğrencinin gelişimi ve öğrenmesi hakkında geri bildirim sağlama" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları 347
Tablo 225: "Verileri analiz ederek yorumlama, öğrencinin gelişimi ve öğrenmesi hakkında geri bildirim sağlama" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları.....348
Tablo 226: "Sonuçlara göre öğretme öğrenme sürecini gözden geçirme" kategorisi ile ilgili kodların frekans ve dağılımları 348
Tablo 227: "Sonuçlara göre öğretme öğrenme sürecini gözden geçirme" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....349
Tablo 228: "Sonuçlara göre öğretme öğrenme sürecini gözden geçirme" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....349
Tablo 229: "Sonuçlara göre öğretme öğrenme sürecini gözden geçirme" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları 350
Tablo 230: "Çevreyi tanıma" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları.....350
Tablo 231: "Çevreyi tanıma" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....351
Tablo 232: "Çevreyi tanıma" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....351
Tablo 233: "Çevreyi tanıma" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları. 352
Tablo 234: "Çevre olanaklarından yararlanma" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları 352
Tablo 235: "Çevre olanaklarından yararlanma" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....352
Tablo 236: "Çevre olanaklarından yararlanma" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....353

Tablo 237: "Çevre olanaklarından yararlanma" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları.....353
Tablo 238: "Okulu kültür merkezi durumuna getirme" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları.....354
Tablo 239: "Okulu kültür merkezi durumuna getirme" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....354
Tablo 240: "Okulu kültür merkezi durumuna getirme" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....354
Tablo 241: "Okulu kültür merkezi durumuna getirme" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları.....355
Tablo 242: "Türk Milli Eğitiminin amaçları ve ilkeleri" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları.....355
Tablo 243: "Türk Milli Eğitiminin amaçları ve ilkeleri" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....356
Tablo 244: "Türk Milli Eğitiminin amaçları ve ilkeleri" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....356
Tablo 245: "Türk Milli Eğitiminin amaçları ve ilkeleri" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları.....357
Tablo 246: "Özel alan öğretim programı izleme, değerlendirme ve geliştirme" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları.....357
Tablo 247: "Özel alan öğretim programı izleme, değerlendirme ve geliştirme" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....358
Tablo 248: "Özel alan öğretim programı izleme, değerlendirme ve geliştirme" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....358
Tablo 249: "Özel alan öğretim programı izleme, değerlendirme ve geliştirme" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları.....359
Tablo 250: "Serbest kodlar" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları.....359
Tablo 251: "Serbest kodlar" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları.....360
Tablo 252: "Serbest kodlar" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları.....360
Tablo 253: "Serbest kodlar" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları.....360

ÇİZELGELER LİSTESİ

Çizelge 1: Eğitim hizmetinin paydaşları 18
Çizelge 2: Öğretmenlik mesleği genel yeterlilikleri.....21
Çizelge 3: Örneklemi oluşturan öğrencilerin bölüm, sınıf düzeyleri ve cinsiyetlere göre dağılımı 57

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yükseköğretimin Paydaşları 31

KISALTMALAR LİSTESİ

YÖK: Yükseköğretim Kurulu

ISO: International Standarts Organization

GÜADEK: Gazi Üniversitesi Akademik Değerlendirme ve Kalite Geliştirme Kurulu

UNESCO: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

OECD: Organization for Economic Co-operation and Development

AB: Avrupa Birliği

AR-GE: Araştırma-Geliştirme

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

İİBF: İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde öncelikle problem durumu tartışılmış, daha sonra araştırmanın amacı ve önemine, araştırmanın sınırlılıklarına ve tanımlara yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

İçinde bulunduğumuz 21.yüzyılda yaşanan gelişmelerle birlikte teknolojik, sosyal, ekonomik ve siyasal birçok alanda hızla değişim yaşanmakta, ulusal ve uluslararası bu değişimler, bir yandan bireylerin yaşam biçimlerinde ve ihtiyaçlarında önemli etkiler yaratırken diğer bir yandan da bu ihtiyaçların karşılanma biçimlerini büyük ölçüde etkilemektedirler.

Tüm dünyada yaşanan bu değişimlere neden olan küreselleşme, ülkelerin ekonomik, sosyal, politik ve teknolojik alanlarda işbirliğine ve dayanışmasına bağlı olarak ortaya çıkan bir olgudur. Bu etkilerin yanı sıra, "küreselleşmeyi ortaya çıkaran ya da hızlandıran kavramlar arasında 'teknoloji' ve 'bilgi' kavramları önemli bir yer tutmaktadır" (Yılmaz ve Horzum, 2005: 105). Yoğun bilgi aktarımı ve hızla gelişen teknoloji, yaşanmakta olan değişimin hızını ve uluslar arası niteliğini de arttırmaktadır.

Küreselleşmenin etkileri, hızla değişen teknoloji, yoğun bilgi aktarımı ile artan ihtiyaçların karşılanmasında yaşanan tüm değişimler, dünyada hizmet sektöründe hızlı bir değişim ve gelişimin yaşanmasını zorunlu kılmaktadır. Buna bağlı olarak sağlık, eğitim ve araştırma, ekonomi, spor, sanat, telekomünikasyon ve buna benzer birçok hizmet alanında organizasyonların yapılarında büyük ölçüde büyümeler ve gelişimler

gözlenmektedir. “Örgütlerin bu hızlı değişim ortamında gündemi yakalama ve mevcut yapılarını daha da geliştirme çabası içinde olmaları önemlidir… Değişime hazırlıklı olmak hatta bu değişime öncülük etmek örgütlerin varlığını devam ettirebilmesi açısından hayati önem taşımaktadır” (Karaköse, 2006: 1). Bu boyutuyla değişim ve yenileşme her toplum için gerekli ve yararlıdır (Demirkaya, 2002: 169).

Örgütlerin bu değişim ortamında kendilerini geliştirerek ayakta kalma çabaları, beraberinde rekabet kavramını ortaya çıkarmıştır. “Rekabet kavramı, çok farklı amaçlarla farklı unsurlar vurgulanarak tanımlanabilen” (www.rekabetdernegi.org), herhangi bir etkinlik alanında ayrı ayrı kişi ya da gruplar arasında sürdürülen üstün olma mücadelesini” (İktisat terimleri sözlüğü, 2004) ifade eden bir kavramdır. Yaşanmakta olan bu “yoğun rekabet koşulları, hizmet işletmelerini, hizmet alanlarını genişleterek ürün çeşitliliği sağlamaları, tüketicilerinin istek ve ihtiyaçlarını karşılayacak bir üretim anlayışına geçmeleri yönünde zorlamaktadır” (Özçalık, 2007: 2).

Dünyada uluslararası ilişkilerin ve rekabetin hız kazanması, ekonomik bloklaşmalar, mevcut kaynakların daha verimli kullanılması zorunluluğu, giderek artan bilinçli tüketici kitlesi ve çevre duyarlılığı, firmaların dikkat ve çabalarını “Kalite” kavramı üzerinde yoğunlaştırmıştır (Baykara, 1999: 32). Yeni anlayışın temel esprisi hiçbir şeye olmuş bitmiş gözü ile bakmaması, her şeyi oluş halinde kabul etmesidir (Özdemir, 2005). Ancak Idrus (2010: 141)’a göre, dünyada yaşanan değişimle birlikte ortaya çıkan kavramlar, fikirler ve uygulamalar gelişmekte olan ülkeler tarafından oluşturulamamakta, kullanılamamakta ve yayılamamaktadır. Bu nedenle bu kavramlardan biri olan kalite kavramını gelişmekte olan ülkeler bazında ele almak doğal görünmektedir.

Kalite günümüzde üzerinde önemle durulan bir kavram olmasına rağmen, tanımlamada yaşanan farklılıklar kavramın anlaşılmazlığını korumasına neden olmaktadır. Bu nedenle, kavramla ilgili alan yazında birbirinden farklı ya da birbiriyle paralel birçok tanımın yapıldığı görülmektedir. Barnett (2008) çalışmasında bu konuyla ilgili olarak, kalite kavramı adına yapılan tün tanımlamaların ortak yönünün işlerin iyi yapılması arzusu olduğunu belirtmektedir. Bu gerçekten hareketle, gelişime ayak uydurmak isteyen kurumların verdikleri hizmetin kaliteliliğini sağlamaları ve bu hizmetin kaliteli olduğunu kanıtlayabilmeleri gerekmektedir.

Günümüzde kalitenin değerlendirilmesinde tüketici memnuniyeti ağırlıklı bir yaklaşımın izlenmekte olması, tüm firmaları müşteri odaklı bir yönetim stratejisi uygulamaya zorlamaktadır (Özden, 1998: 165). Müşterilerin ihtiyaçlarını odak noktasına alan sistem, temelde işletmenin performansını her alanda ve her düzeyde, tüm çalışanların katkılarıyla, sürekli olarak geliştirme gereğini vurgular (Baykara, 1999: 44). Bir işletmede müşteri odaklılık sürecinin tamamlanması, o işletmeyi rakiplerinden üstün duruma getirecek, müşteri ihtiyaçları ile beklentilerinin tasarıma yansıtılmasını (Kağnıcıoğlu, 2002: 79; Eyitmiş, 2000: 18) ve kurumda kalitenin gerçekleştirilmesini sağlayacaktır.

Başarısını kanıtlamış birçok kurumda kalitenin temel ilkelerinden önemli ölçüde bahsedilmekte, üretim ve hizmetin her aşamasında bu düşüncenin yayılmasını sağlamak amacıyla çalışmalar yürütülmektedir. Diğer tüm örgütlerde olduğu gibi, bir hizmet örgütü olan eğitim kurumları da üretim yapmak zorundadırlar. "Ancak eğitimin doğası gereği verimlilik unsurlarını mal üreten örgütler kadar açık ve net ortaya koymak her zaman mümkün olmamaktadır" (Özdemir, 2005). Bu nedenle eğitimi kalite anlamında değerlendirmede, "onu üretim sürecinden çok bir hizmet olarak görmek daha doğru olacaktır" (Öğmen, 2000: 55). Sakarya (2006)'ya göre, eğitim sisteminin üretimden çok bir hizmet süreci şeklinde değerlendirilmesindeki farklılığın en önemli nedeni, hizmet sektöründe ürünün üretim aşamasıyla tüketim aşamasının aynı anda gerçekleşmesidir.

Genel olarak bakıldığında eğitim kurumu verdiği hizmetle, çağın gereklerine uygun niteliklere sahip öğrenciler yetiştiriyorsa, yetiştirmeyi amaçladığı insan tipine özgü bilgi ve becerileri öğrenciye kazandırabiliyorsa ve öğrenci onu hayatın içinde işlevsel olarak kullanabiliyorsa, bu eğitim kalitelidir denilebilir (Numanoğlu, 2001: 116; Apay ve Kılıç, 1997: 11). Kaliteyi yakalayamayan eğitim kurumları ise bilim, teknoloji ve kültürel alanda gelişmenin gerektirdiği işlevleri yerine getiremediği için bilimsel alanda ve ülke kalkınmasındaki etkinliğini kaybetmektedir (Erişen, 2003: 286).

Sosyal bir sistem olarak eğitimi inceleyen bilim adamları; eğitim sistemini yönlendiren, biçimlendiren en önemli üç temel öğenin 'öğrenci', 'öğretmen' ve 'eğitim programları' olduğunu belirtmektedirler. Eğitimin etkili, verimli ve kaliteli olabilmesi, bu öğeler arasındaki ilişkinin sağlıklı ve uyumlu olmasına bağlı görülmektedir. Bunlardan

birisinin istenen niteliklerden yoksun olması, eğitim sürecini doğrudan etkilemektedir (Kalaycı, 2008a: 177; Oktar ve Yazçayır, 2008: 8; Özgüven, 1997: 50).

Kaliteli bir eğitim hizmetinin sağlanabilmesi için, eğitim kurumlarının temel işlevi olan öğretim hizmetlerini nitelikli olarak gerçekleştirmesi gerekmektedir. Öğretimin nitelikli olması ise eğitim sisteminin temel öğelerinden biri olan öğretmenin nitelikli olmasına bağlıdır. Öğretmen, eğitim durumlarını düzenler ve uygular. "Onun konu alanını çok iyi bilmesi, eğitim ve öğretimle ilgili bilgi, beceri ve tutumlarla donanık olması gerekir. Öğretmendeki eksiklikler tutarsızlıklar eğitim ortamını olumsuz yönde etkileyebilir… Alanında yetersiz, eğitimi bilmeyen, öğrenciye sevgi, ilgi ve saygıyla yaklaşmayan öğrenciyle sınıf ortamında göz iletişimi kurmayan, psikolojik açıdan dengesiz, maddi ve manevi sorunları olan ve bunları çözemeyen bir öğretmen, istendik davranışları öğrenciye kazandırmada etkili olmayabilir" (Sönmez, 2008: 16). Bütün bu nedenlerden dolayı, kaliteli bir eğitim ve öğretimden söz edilebilmesi için, kaliteli öğretmenlere ihtiyaç duyulmaktadır.

Eğitimin kaliteli olabilmesi için nelerin gerektiği konusunda belirtilen görüşlerin ortak yönlerinden biri de, eğitim programlarının kaliteli ve diğer unsurlarla uyum içinde olmasıdır. Bu açıdan bakıldığında, programların "… öğrencilerin çok yönlü ihtiyaçlarını karşılayacak, onlara akıl yürütme yeteneğini kazandıracak, katılımcı ve sorumluluk alabilecek, çok çeşitli bilgi ve becerilerle donatılmış insan kaynakları taleplerini karşılayacak şekilde" (Karakaş ve Selimoğlu, 2002: 154) düzenlenmesi gerektiği açıktır. Ancak bu şekilde hazırlanmış programların verimli, etkili ve kaliteli oluşundan söz edilebilir. Verimli, etkili ve kaliteli programların en önemli hedefi ise, Karakaş ve Selimoğlu (2002) ile İlgazi (2004)'nin belirttiği gibi öğrendiği bilgilerin sadece dersi geçmek için gerekli olmadığını kavrayabilen, teorik bilgileri pratikte, uygulamada sıkıntı çekmeyen, özgür düşünen, düşündüğünü rahatlıkla aktarabilen, analiz-sentez yeteneğine sahip, doğruları kabul edip, yanlışları değiştirebilen, bilgi donanımını sürekli yenileyebilen, çevresi ve kendi ile barışık kolay ve etkin iletişim kurabilen insan kaynağının geliştirilmesidir.

Kalite değerlendirmelerinde 'müşteri' ve 'müşteri memnuniyeti' kavramlarının üzerinde önemle durulmasına rağmen, bu sözcüğün ticari bir anlam taşıması nedeniyle, eğitim sisteminde "öğrenciye eğitim kurumunun müşterisi gözüyle bakılmasının sağlıksız

olduğu düşünülerek" (Bengisu, 2007), bunun yerine başka sözcükler tercih edilmektedir. 'Paydaş' sözcüğü de bu terimin yerine kullanılan sözcüklerden birisidir. "Paydaşlar, kuruluşun ürün ve hizmetleri ile ilgisi olan, kuruluştan doğrudan veya dolaylı, olumlu ya da olumsuz yönde etkilenen veya kuruluşu etkileyen kişi, grup veya kurumlardır" (www.tkgm.gov.tr). Bu açıklamadan da anlaşılacağı gibi, eğitim sisteminde 'müşteri' sözcüğü yerine 'paydaş' sözcüğünün kullanılmasının, ticari bir anlam taşımaması açısından daha uygun olduğu görülmektedir.

Bir eğitim kurumunun nüfusunun büyük bir çoğunluğunu oluşturan öğrenciler, eğitim sisteminin hem temel bir öğesi hem de bu hizmetin en önemli alıcısı konumundadırlar. Öyle ise bu gerçekten hareketle, merkezinde öğrenci kavramının yer aldığı bu sistemin odaklanması gereken en önemli unsur öğrenci ve öğrencinin kaliteli bir eğitimden beklentileri olmalıdır. Öğrencilerinin beklentilerini önemsemeyen bir eğitim anlayışının kaliteli ve yararlı olması, yani kalıcı öğrenmelerin oluşması beklenemez. Bu nedenle eğitim sisteminde her şeyin öncelikle 'öğrenciye görelik' ilkesine göre tasarlanması ve geliştirilmesi önemlidir.

Ülkelerin bilgi toplumuna geçişi ve kalite anlayışının bu doğrultuda büyük bir önem kazanmasıyla birlikte, eğitim sistemimizin en üst kademesini oluşturan ve bilginin üretimi ve paylaşılmasından birinci derecede sorumlu olan yükseköğretime yönelik beklentiler daha da artmış, tüm ülkelerde yükseköğretimin yeniden yapılandırılması gündeme gelmiştir (YÖK, 2006). Bunun sonucu olarak kalite, "yükseköğretimin her zaman ilgi odağı olsa da diğer sektörlerle kıyaslandığında, yükseköğretimde kalite kavramının açıkça ifade edilmesi oldukça yenidir (Kalaycı, Watty ve Hayırsever, 2008: 2). Özellikle 1980'li yılların başında tartışmaların odak noktasını teşkil etmeye başlamıştır (Özcan, 1997). Bunun en önemli nedeni, yükseköğretime olan talebin giderek artması ve bu nedenle öğrencileri kendilerine çekmek isteyen kurumların birbirleriyle rekabet etme yarışına girmeleridir.

Diğer tüm eğitim kurumlarında olduğu gibi, kalitenin değerlendirilmesinde öğrenci memnuniyeti konusu yükseköğretimde de üzerinde önemle durulması gereken konuların başında gelmektedir. Yükseköğretim kurumlarında, eğitim-öğretim hizmetinden yararlanan öğrencilerde memnuniyetin sağlanması, kurumun sağladığı eğitimin

kalitesinin belirlenmesi ve gerekli iyileştirmelerin yapılabilmesinin temel koşullarından biridir.

Bu nedenle yükseköğretim kurumları öğrenci beklentilerine her zaman önem vermeli ve kalite geliştirme çalışmalarında bu veri kaynağından en anlamlı biçimde faydalanmalıdır. Bunun sonucu olarak Harvey ve Green (1993)'in vurguladığı şekilde, öğrenciler hem öğrenmenin değerlendirildiği sürecin merkezinde, hem de öğrenme sürecinin merkezinde olmalıdır. Öğrencilerden alınan dönüt, değerlendirmenin çok önemli bir yönünü oluşturmaktadır.

1.1.1. Kalite Nedir?

Kalite kavramı çok açık ve net olarak tanımlanamayan bir kavramdır (Aktan, 2005). Birçok yayında, medyada, seminerde tartışılmasına ve örgüt yöneticileri tarafından sıklıkla gündeme getirilmesine rağmen, kavram birliğine gidilemediği için, kalitenin alan yazında birbirinden farklı birçok tanımının yapıldığı görülmektedir. Bengisu (2007)'ya göre bu farklılık, kavramın çok genel olmasından kaynaklanmaktadır. Harvey ve Green (1993)'e göre ise, kavram hakkında birbirinden farklı tanımlamaların yapılması gerçekte tüm söylenenlerin aynı kavramı değil birbirinden farklı kavramları tanımlamasından öteye geçmemektedir.

Yapılan tüm kalite tanımlamalarında "genellikle bir kalite anlayışı, bir diğer kalite anlayışı ile çatışmakta ve bu durum, kalite kavramının, kaygan ve göreceli bir kavram olarak nitelenmesine neden olmaktadır" (Kalaycı, Watty ve Hayırsever, 2008: 3; Eroğlu, 2004: 88). Karakaş ve Selimoğlu (2002: 143)'na göre, bu kayganlık kavramın dinamik kalmasını sağladığından hiçbir kurum asla tam anlamıyla kaliteyi yakalayamayacaktır.

Ensari (2003: 9), Karakaş ve Selimoğlu (2002) çalışmalarında, kalite kavramının göreliliğinden ve kavramın tanımlanmasında yaşanan zorluktan bahsederken, kalitenin herkes tarafından bilindiğini ancak onu tanımlamanın ve açıklamanın güç olduğunu belirtmektedirler. Benzer biçimde Harvey ve Green (1993: 10), kalite kavramının "'özgürlük' gibi 'eşitlik', 'serbestlik' ya da 'adalet' gibi kaygan bir kavram" olduğunu,

hepimizin kalitenin anlamını sezgilerimizle bildiğimizi fakat açıklamakta zorlandığımızı belirtmişlerdir. Buna paralel olarak, Pirsig kavramı bir metaforla açıklamış ve kavramın tanımlanmasındaki zorluk ve karmaşadan yola çıkarak kaliteyi 'cehennem' ile özdeşleştirmiştir (Bogue ve Hall, 2003). Bogue ve Hall (2003:1) ise, kaliteyi tanımlayamadığımızda, onu iyileştiremeyeceğimizi ve eğer onu tanımlayamamışsak gerçekten mevcut olup olmadığını bilemeyeceğimizi savunmaktadırlar.

Kavramın anlaşılmazlığından söz edenlerden biri de Özden (1998: 158)'dir. Adı geçen yazar çalışmasında, kavramı tanımlamadaki değişkenliğin kavramı soyutlaştırdığını ve buna ek olarak bu soyutluğun kavramı daha da güçlendirdiğini ve zenginleştirdiğini belirtmektedir.

Kalite kavramı, sözlükte bir şeyin iyi veya kötü ya da üstün nitelikli olma özelliği olarak tanımlanmaktadır. Kelime anlamı olarak ise; " 'nasıl oluştuğu' anlamında Latince 'qualis' kelimesinden gelen kavram, esasta… kullanıldığı ürün ve hizmet türüne göre değişik anlamlara gelmekte, organizasyon ve yönetim bilimi içerisinde çeşitli düşünürler ve uzmanlar tarafından çok farklı şekillerde tanımlamaktadır (Atar, 2007: 8; Aktan, 2005). Bunlardan Crosby (Bogue ve Hall, 2003) kaliteyi 'ihtiyaçları karşılama yeteneği'; Harvey ve Green (1993), Doğan (2010) ve Bridge (2003) 'belli bir niteliğe uygunluk'; Juran (Üstüntepe, 2003) 'kullanıma uygunluk'; Atar (2007) 'amaca uygunluk'; Bengisu (2007),Yazıcı (2005), Demirkaya (2002), Akşit, Aksoydan ve Mızıkacı (2000) ise 'müşteri istek ve beklentilerinin karşılanması' olarak tanımlamaktadırlar.

Yukarıda verilen bu düşüncelere paralel olarak, Ensari (2003) ve Çakıl (2006) kaliteyi niteliğe uygunluk ve müşteri beklentilerinin karşılanması; Köksoy (1998) ihtiyaçları karşılama yeteneği ve amaca uygunluk; Eroğlu (2004) ihtiyaçları karşılama yeteneği ve müşteri beklentilerinin karşılanması; Gencel (2001) ihtiyaçları karşılama yeteneği, belli bir niteliğe uygunluk, müşteri beklentilerinin karşılanması ve amaca uygunluk; Karakaş ve Selimoğlu (2002) kullanıma uygunluk, ihtiyaçları karşılama yeteneği, müşteri beklentilerinin karşılanması ve belli bir niteliğe uygunluk olarak, tanımlamaktadırlar. Taguchi (Üstüntepe, 2003) ise kaliteyi, bunlardan tamamen farklı bir anlamda 'ürün kalitesinin belirlenen hedef değerinden sapmasının toplumda yarattığı kayıp' şeklinde tanımlamaktadır.

Bogue ve Hall (2003: 265), yaptıkları en iyi kalite tanımının, "kamu tarafından kabul görmüş hesap verebilirlik ve bütünlük standartları içerisinde misyon nitelendirmesine ve hedefin gerçekleştirilmesine uyum sağlanmasıdır" şeklinde olduğunu vurgulamışlardır. Aynı yazarlara göre, "kalite üzerine düşünmek, hangi kurumsal ortamda olursa olsun, kalitenin sunulmasında mantıklı olan ilk aşamadır. Ancak kaliteyi öğrenmenin meyvelerini toplayabilirsek, düşünce eyleme dönüşebilir" (Bogue ve Hall, 2003: 245).

Japon yönetim bilimi uzmanı İmai, kaliteden söz edildiğinde ilk akla gelenin genellikle ürün kalitesi olduğunu, gerçekte bu işin donanım, uygulama kuralları ve insan olmak üzere üç yapı taşının bulunduğunu belirtmektedir (a.k.t: Aktan, 1999). Bu görüşe paralel olarak Aktan (1999) ise, günümüzde kalite denildiğinde sadece mal ve hizmet kalitesinin değil, organizasyonda ürün ve hizmetin ortaya çıkmasında etkili olan tüm faktörlerin kalitesinin (liderlik kalitesi, yönetim kalitesi, sistem kalitesi, insan kalitesi, donanım kalitesi vs.) anlaşıldığını belirtmektedir. Adı geçen yazara göre, "kaliteye bir tek alanda değil, tüm alanlarda ulaşılması başlıca hedef olmalıdır" (Aktan, 1999). Bu görüşe benzer biçimde Idrus (2010), kalitenin özünde iyi ya da istenen her şey hakkında olduğunu, genel anlamda yaşamın kendi kalitesine vurgu yapılması gerektiğini belirtmektedir.

Hacıfazlıoğlu (2006: 69) çalışmasında, kalite kavramı ve kalite anlayışı konusunda gerek kıta ülkelerinde gerekse Avrupa ülkelerinde farklı yaklaşımların ve görüşlerin ortaya çıktığını ve Avrupa Birliği kalite göstergeleri konusu ele alınırken, kalite kavramının nasıl şekillendiğinin ve hangi temel üzerine oturtulduğunun anlaşılması gerektiğinin önemini vurgulamaktadır. Ayrıca yazar çalışmasında araştırma grupları tarafından belirlenen tanımların "amaca uygunluk olarak kalite, uygunluk olarak kalite, müşteri memnuniyeti olarak kalite, mükemmeliyet olarak kalite, para değeri olarak kalite, değişim olarak kalite (müşteriyi değiştirme süreci), geliştirme olarak kalite (kurumu değiştirme süreci), kontrol olarak kalite" şeklinde olduğunu belirtmektedir (Hacıfazlıoğlu, 2006: 69–70)

Harvey ve Green (1993), "Kalitenin Tanımı" adlı çalışmalarında, kaliteyi tanımlamak için birbirinden farklı, fakat birbiriyle ilişkili kalite anlayışlarını "istisnai olarak kalite, mükemmellik (ya da tutarlılık) olarak kalite, amaca uygunluk olarak kalite, para değeri olarak kalite ve dönüşüm değeri olarak kalite" olmak üzere beş kategoride bir araya

getirmişlerdir. Yazarların belirledikleri bu kalite anlayışları çalışmada şu şekilde betimlenmektedir:

> **İstisnai olarak kalite:** Bu kavram, mükemmellikte farklı olma, somutlaşmış ve minimum standartları geçmiş olma anlamında kullanılmaktadır. Bu kalite anlayışı, kalitenin özel bir şey olduğunu ve aksiyom olarak kabul edilmesi gerektiğini belirtir.
>
> **Mükemmellik ya da tutarlılık olarak kalite:** Bu kalite yaklaşımı kaliteyi tutarlılık yönüyle görmektedir. Sürece odaklanmak önemlidir. Sıfır hata ve işleri ilk seferinde doğru yapmak en önemli koşul olarak ifade edilir. Kusursuz olmak her şeyin doğru olduğunu ifade eder ve bu denetlemeden çok bir önleme felsefesidir.
>
> **Amaca uygunluk anlamında kalite:** Bu kalite anlayışı, kaliteyi ürün ya da hizmetin amacı ile ilişkilendirir. Ancak bu şekilde kalite anlamlı hale gelmektedir. Ürün ya da hizmet amaca ne kadar uygunsa o kadar kaliteli olmaktadır. Bir başka tanım da, bir şeyin tasarlanan işi yapması halinde kaliteli olacağıdır. Bu tanımla kalite kavramına işlevsel bir boyut kazandırılmıştır.
>
> **Para değeri olarak kalite:** Bu kalite anlayışı, kaliteyi değer ile özellikle de para değeri ile eş değer görür. Ekonomik fiyata sahip olmak yüksek kaliteyi ifade etmektedir. Bu anlayışta, girdilerin karşısında çıktıları ölçen verimlilik ve etkiliğe odaklanılır.
>
> **Dönüşüm olarak kalite:** Bu anlayışa göre, kaliteyi yakalama sürecinde niteliksel bir dönüşümün olması gerekmektedir. Bu anlayışın iki öğesi bulunur. Bunlar; katılımcıları arttırmak ve katılımcıya yetki vermektir (Harvey ve Green, 1993).

Sonuç olarak; kalite, "bir kurumun kime, hangi hizmeti verdiğinin bilincinde olması; bu hizmetin niteliğini dünyadaki en iyi örnekleri düzeyine, hatta bu düzeyin üzerine çıkarmak için sürekli iyileştirmesidir" (Gazi Üniversitesi Akademik Değerlendirme ve Kalite Geliştirme Kurulu [GÜADEK], 2006a). Kalite konusu, değişimi ve gelişimi yakalayarak rekabet ortamı içinde üstünlük sağlamayı hedefleyen tüm örgütler için üzerinde önemle durulması gereken bir konudur. Bu kavram eskiden beri bilinmesine ve bu konuda oldukça yoğun bir çalışma alanı mevcut bulunmasına rağmen, kavramın tanımlanmasında karşılaşılan güçlükler, kurumların kaliteli mal ya da hizmet üretmede başarısız olmalarının ya da nasıl başarı sağlayacaklarını bilememelerinin bir nedeni olarak ortaya çıkmaktadır.

1.1.2. Müşteri Odaklı Görüş ve Müşteri Memnuniyeti

Bugüne kadar kalite konusunda yapılan tanımlamaların birçoğunda, "kalite kavramının temel mesajının müşteri olduğu görülmekte" (Rehber, 2007: 11), bu nedenle 'müşteri odaklılık' ve 'müşteri memnuniyeti' kavramları kalite çalışmalarının odak noktası olarak ele alınmaktadır. Bu görüşe paralel olarak Barlow ve Moller (1998), müşteri kavramının son yıllarda üzerinde önemle durulan bir kavram olmasına rağmen, gerçekte işletmelerin var olduğu süreden bu yana kavramın yaşamımızda yer aldığına vurgu yapmışlardır.

Bridge'e göre müşteri, üretilen ürünü veya sunulan hizmeti alan kişidir (2003) ve bir kurumun müşterileri, o kurumun varlığını sürdürmesinde etkili olacak en önemli unsurdur. Bu kavram için yapılan tanımlamalar incelendiğinde, kavramın çoğu kez ticari boyutunun ele alındığı ve bu durumun endüstri işletmeleri açısından düşünüldüğü görülmektedir. Benzer biçimde Özakça (2007: 9) ve Baykara (1999: 48) müşteriyi, "bir kurumun ürettiği mal veya hizmetlerden haberi olan, bunları satın alma olasılığı bulunan (potansiyel müşteri) ve satın almış olan herkes", Ergunda ve Tunçer (2010: 9) ise "kişisel ve ticari amaçları için mal veya hizmet satın alan kişi ve kuruluşlar" olarak tanımlamaktadırlar.

Ürün ve hizmetten istifade eden müşterinin beğeni düzeyinin farklı olması, kalite için yapılan tanımların da değişmesine neden olmaktadır (Atar, 2007). Sonuçta kalitenin veya kullanıma uygunluğun başarılıp başarılmadığını yargılayan, müşteridir (Karakaş ve Selimoğlu, 2002: 144). Uzun dönemde amaçlanan hedeflere ulaşılabilmesi de ancak müşterilerde oluşturulacak olan sağlam bir güven duygusu ile gerçekleştirilebilir.

Bir kurumun, müşterilerinin kimler olduğunu belirlemesi ve müşterilerini tanıması, kurumun kaliteyi yakalayabilmesi açısından önemlidir. "Müşteri beklentilerini saptamaya çalışmadan önce müşterinin kim olduğunu belirgin olarak görebilmemiz gerekir" (Bengisu, 2007: 740). Bu ilk adım atılmadıkça kaliteyi başarabilmek kolay olmayacaktır (Ensari, 2003: 27).

Kurumların müşterilerinin beklentilerinin ne olduğunun bilinmesi, müşteri memnuniyetinin elde edilmesinde izlenecek yol açısından çok önemlidir. Kurumların

temel amacının rekabette üstünlük sağlamak olduğu ve bunun da ancak müşterileri memnun ederek yapılabileceği düşünüldüğünde, müşteri beklentilerinin önemi daha da artmaktadır.

Brown (1995: 54–55), bu konudaki düşüncesini şu şekilde dile getirmiştir;

> "Müşterilerinizin istediklerinin ve ihtiyaçlarının neler olduklarını, bunları temin etmeyi düşünmeden önce, bilmek zorundasınız ve bunları sadece onlara sorarak öğrenebilirsiniz".

Müşteri gereksinimlerinin tatmin edilmesi için, değişim dinamiklerinin izlenmesi, başka bir deyişle ortamın sürekli olarak değerlendirilmesi ve analizinin yapılması gerekmektedir. Ancak değişim ortamının koşulları, müşterinin sadece şimdiki gereksinimlerini bilmeye yönelik olan bir yaklaşımı yetersiz kılmakta, yarınki gereksinimlerini de karşılamaya yönelik faaliyetleri tahmin etmeyi zorunlu hale getirmektedir (Özçalık, 2007: 59).

'Müşteri' ve 'müşteri memnuniyeti' kavramları, bazı sektörlerde ticari anlam taşıması nedeniyle sert bir kavram olarak görülmekte ve kullanılmasının yanlış olacağından söz edilmektedir. Bu durum özellikle bir hizmet alanı olan eğitim hizmetlerinde yoğun olarak karşılaşılan bir durumdur. Örneğin Eroğlu (2004) ve Baykara (1999), eğitim kurumlarında 'müşteri' kelimesinin bazı durumlarda tepki ile karşılandığından ve bu yüzden de 'müşteri' kelimesi yerine 'söz sahipleri' veya 'alıcı' gibi kavramların da kullanılabildiğinden söz etmektedirler. Köksal ve Eğitman (1997: 245) da benzer biçimde, 'müşteri' sözcüğü yerine 'söz sahibi' sözcüğünü tercih etmektedirler.

Bengisu (2007: 740–741) da, bu ve benzeri kavramların eğitim sisteminde kolayca kullanılamayacağına ilişkin görüşlerini açıklarken, eğitim hizmetinin amacının diğer hizmet alanlarından farklı olarak değişim göstermeyen, standartlara uygun öğrencilerin mezun edilmesi olmadığını bu nedenle özellikle imalat sektöründe geçerli olan tüm kavramların eğitimde kolaylıkla kullanılmayacağından söz etmektedir. Ayrıca adı geçen yazara göre, 'müşteri' kavramı bazen 'para' olgusunu çağrıştırdığı için öğrenciye müşteri gözüyle bakılmasının sağlıksız olduğu görüşü ortaya çıkmaktadır (2007: 741). Bu görüşlere ters olarak Bridge (2003: 12), bu zorluğa rağmen çalışmasında bu terime

sadık kaldığını, yerine başka bir terim arayışına girmenin uygun olmayacağını düşündüğünü belirtmiştir.

Stanford Araştırma Enstitüsü'nün 1963 yılında 'paydaş' kavramı için "desteği olmadan işletmenin varlığını durmaksızın devam ettiremeyeceği gruplar" tanımlamasına karşılık Freeman paydaşı, "organizasyonun örgütsel amaçlarının gerçekleştirilmesini etkileyen ya da bu amaçların gerçekleştirilmesinden etkilenen kişi ya da grup" olarak tanımlamıştır (a.k.t: Ertuğrul, 2008: 206).

Yukarıda belirtilen nedenler doğrultusunda, bu çalışmada tüm ürün ve hizmet alanları için 'müşteri' kavramı yerine 'paydaş' kavramının kullanılması özellikle bir hizmet alanı olan eğitim hizmeti için daha uygun görülmektedir.

1.1.3. Eğitimde Kalite

Eğitim, birçok unsurun karşılıklı etkileşim içinde olduğu, bireylere yaşam boyu hizmet sunan toplumların ekonomik, sosyal, kültürel ve politik gelişmelerini doğrudan etkileyen, toplumun yaratıcılığını ve verimini arttıran, bireye yeteneklerini geliştirme olanağı veren, sosyal adalet ve fırsat eşitliğini gerçekleştiren karmaşık bir süreçtir (Yıldırım, 2009: 2; Gültekin, Şengül ve Anagün, 2006: 146; Eroğlu, 2004). Sürekli gelişmekte olan teknoloji, artan bilgi birikimi, ekonomik, siyasal, kültürel ve sosyal alanlarda gerçekleşen değişim ve gelişimler, eğitime verilen önemin gün geçtikçe daha da artmasına sebep olmaktadır.

Eğitim, bireyin istenen özelliklere sahip bir kişiliğe kavuşmasında ve "bireysel kazanımın ötesinde uzun vadede ekonomik ve toplumsal gelişmenin" (Atar, 2007: 39) sağlanmasında en önemli ve en etkili araçtır. "Eğitim sistemi gibi karmaşık bir sistemde meydana gelecek değişimlerin, dünyanın geleceği ve bundan otuz ile elli yıl sonra nasıl bir toplumun olmasını istediğimiz ile ilişkili olması gerekmektedir" (Ensari, 2003: 6). Eğitim seviyesinde artış sağlandığında ekonomide sağlanacak kazançların yanında eleştirel yönü kuvvetli, yeniliklere açık, girişimci insanlar yetiştirilerek topluma fayda da sağlanacaktır. Bu gerekçe ile eğitim hizmeti, ekonomik ve toplumsal açıdan faydanın en üst düzeyde elde edilmesini sağlayan kamusal bir hizmet anlayışı içinde olmalıdır.

Bugün dünyadaki herhangi bir ülke için tek çıkış yol insanları eğitmektir (Idrus, 2010). Sağlam bilimsel temellere dayanan olumlu bir eğitimin, her mizaç ve karakterdeki çocuk ve genç üzerinde etkileri olduğu bilinen gerçeklerdendir. Bu bakımdan, her toplumda çocuk ve gençlerin eğitimi son derece önem taşımaktadır (Özdemir, 2002: 39).

Çağdaş eğitim sistemi, bireysel gereksinimleri karşıladığı, bireysel farklılıkları gözettiği ve bireylerin, yaşadıkları çağa ve topluma uyumlu yaşamalarını sağlayacak nitelikleri kazandırabildiği ölçüde insanların kendilerini gerçekleştirmelerine hizmet etmiş sayılır. Bu nedenle toplumlar, eğitim sistemlerinin işleyişini etkili ve verimli bir biçimde gerçekleştirmeye çalışırlar. Bireylerin eğitimlerini tesadüflere bırakmaz; bilimsel ilkeler ışığında, planlı, programlı bir biçimde yürütürler (Oğuz, 2004:1).

Eğitim kurumları insana hizmet veren kurumlar olarak dikkatleri üzerlerinde toplamaktadırlar. Eğitim hizmet sürecinde, hizmeti alanın fiziksel varlığı ve hizmeti almak için zaman harcaması gerekmektedir. Eğitim kurumlarının hammaddesinin insan oluşu bunu diğer örgütlerden ayıran en önemli özelliğidir. Çünkü hata affetmeyen insan eğitimi modern, çağdaş, bilimsel verilere ihtiyaç duyarken aynı zamanda bu alana da katkıda bulunmaktadır (Cafoğlu, 1997: 92; Eroğlu, 2004: 81). Ayrıca bu kurumlar "mevcut olanakları en iyi şekilde kullanarak, öğrenciye bilgiye ulaşmayı, bilgi üretmeyi öğreten ve kendi alanında ulusal ve uluslar arası düzeyde rekabet edebilecek yeteneğe sahip personel ve öğrenci yetiştirme kapasitesine sahip olmalı, toplumun yenileşmesine öncülük etmelidirler" (Serin ve Aytekin, 2009: 85; Apay ve Kılıç, 1997: 11).

Günümüzde gelişmekte olan ülkelerin eğitim sistemlerinde karşı karşıya kaldıkları sorunlardan biri kalite sorunudur. Bu ülkelerde kalite, eğitime gereksiz bir müdahale olarak görülmekte ve kaliteye yeterince önem verilmemektedir. Bunun nedeni ise gelişmekte olan ülkelerdeki insanların ve kırsal kesimlerin eğitim kalitesinden çok geçim gibi daha büyük önceliklerinin olmasıdır (Idrus, 2010).

Eğitimde kalite denildiği zaman, alan yazında bu konuyla ilgili birbirine benzer veya birbirinden farklı birçok açıklamanın yapıldığı görülmektedir. Buna göre, eğitimde kalite;

- Atar (2007: 37)'a göre, eğitim sisteminin beğenilmesi, kusursuzluğu, şartlara göre yenilenebilme özelliğine sahip olması, güncel olması, öğrencilerin bilgiye nasıl ulaşacağını bilen, değişime açık, objektif ölçütleri olan, karar verme yeteneğine sahip insanların yetiştirilmesi;
- Apay ve Kılıç (1997: 12)'a göre, sistemin bireyin ve toplumun ihtiyaçlarına dönük, hayat boyu öğrenmeyi sağlayan bir yapıda, üründen çok süreçler üzerinde kaliteyi verimliliği gözeten bir yapıda yeniden organize edilmesi;
- Baykara (1999: 34)'ya göre, öğrencinin şimdi ve gelecekte okuluna ve toplumuna bağlılığı arttıracak sosyal, psikolojik, ilmi ve etik değerlerini geliştirecek çabaların sürekli iyileştirilmesi;
- İmanova (2008: 180)'ya göre, doğru eğitimin, doğru zamanda, doğru kişilere, doğru mekânda, doğru eğiticilerle verilmesi;
- Varinli ve Uzay (1997: 158)'a göre, öğretim kurumunun mevcut imkânlarını en iyi şekilde kullanarak, öğrenciye bilgiye ulaşmayı, bilgi üretmeyi öğretmesi ve kendi alanında uluslararası düzeyde rekabet edebilecek kabiliyete sahip bireyler yetiştirmesi,
- Numanoğlu (2001: 116)'na göre, eğitimin amaç ve işlevlerinin gerçekleştirilmesi veya bunu başarma biçim ve derecesi,
- Bogue ve Hall (2003: 17)'a göre ise, hesap verilebilirlik ve doğruluğun kamu tarafından kabul görmüş standartları içerisinde misyonun nitelendirilmesine ve hedefe ulaşmaya uyum sağlanmasıdır.

Adams (1998: 242) çalışmasında, eğitimde kalite kavramına ait tanımları ve kavramla ilgili görüşlerini şu şekilde özetlemektedir:

> "Eğitimde,
> - kalite çok anlama sahiptir,
> - kalite bireylerin değerleri ve yorumlarının bir yansımasıdır,
> - kalite daima çok boyutludur. Değer ve verimlilikle aynı anlamda kullanılabilir,
> - kalite dinamiktir. Zamana ve içeriğe göre değişebilir,
> - kalite nitel ya da nicel ölçümlerle değerlendirilebilir,
> - kalitenin amaçları, verimlilik, değer ya da diğer amaçlarla çatışabilir,
> - kalitenin anlamı değer, kültür ve geleneklerin temeline dayanır. Okul, aile, toplum ya da bölgelere göre özel anlam verilebilir,
> - farklı grupların, tarafların birbirinden farklı kalite tanımları vardır. Bu yüzden 'kazananlar' ya da 'kaybedenler' özel durumlara göre belirlenir".

Yukarıda adı geçen yazara göre, "eğitimde kalite kavramının özellikleri' ne ait daha iyimser bir liste ise şu şekilde belirtilmektedir;

Eğitimde kalite,

- İçerikle tanımlanabilir.
- Bazı varsayımlar altında nesnel olarak ölçülür.
- Daima tamamlayıcı, ekleyici ya da verimlilik ve değer kavramlarını birleştiricidir.
- Yüksek maliyette olma zorunluluğu yoktur.
- Verilmiş olan benzeri misyon ve amaçlar ve karşılaştırılabilir içerik, eğitim kalitesi eğitimde yerleşik olanlara karşı değerlendirilebilir.
- Ne olduğuna ilişkin bir uzlaşma olmasa bile, kalitenin gerekli ve zorunlu olduğuna yönelik bir uzlaşma vardır (1998: 242).

Harvey ve Green (1993), "Kalitenin Tanımı" adlı çalışmalarında kaliteyi tanımlamak için belirledikleri kalite anlayışlarını eğitim sistemi ile şu şekilde ilişkilendirmişlerdir;

- *İstisnai kalite anlayışına göre*; eğitimde kalite, nelerin verildiğini değerlendirerek belirlenmez ve kaliteye yalnızca sınırlı ortamlarda ulaşılabilir. En kaliteliye ulaşabilmek için her zaman en iyiye ihtiyaç vardır. Şartlar sağlandığında kaliteye ulaşmamak için hiçbir neden yoktur. En iyi öğrencileri alan, onlara insani/fiziksel en iyi kaynakları sağlayan kurum doğası gereği üstün olur.

- *Mükemmellik kalite anlayışına göre*; kalite sürece odaklanarak sıfır hata ile her şeyi ilk seferde doğru yapmayı öngörür. Bu görüş aynı zamanda hizmette yer alan herkesi her aşamada kaliteden sorumlu yaparak kalitenin demokratikleşmesini vurgular. Fakat öğretim ortamında, sıfır hata ya da ilk seferde her şeyi doğru yapmaktan bahsedildiğinde problemler ortaya çıkacaktır.

- *Amaca uygunluk kalite anlayışına göre;* ürün ya da hizmetin amaca ne ölçüde uyduğuna bakılarak kalite hükmü verilir. Bu durumda eğitimde öncelikle amaçların paydaşlar açısından belirlenmesi ve hizmetin verildiği temel paydaş olan öğrencinin beklentilerinin ön planda tutulması önemlidir.

- *Para değeri olarak kalite anlayışına gör;,* verilen eğitim hizmetinin nicel yönünün yanı sıra nitel yönü de önem taşımaktadır.

- *Dönüşüm değeri olarak kalite anlayışına göre ise;* eğitimde fiziksel dönüşümün yanı sıra bilişsel bir dönüşümün de gerçekleşmesi gerekmektedir. Eğitim paydaşlar için yalnızca bir hizmet olmayıp, katılımcının devam eden bir dönüşüm sürecidir.

Eğitim sisteminin bir bütün olarak kaliteli olabilmesi, sistemi oluşturan ve yönlendiren öğelerin kaliteli ve karşılıklı uyum içinde olabilmelerine bağlıdır. Alan yazında bu konuyla ilgili birbirine benzer veya birbirinden farklı birçok açıklamanın yapıldığı görülmektedir. Buna göre, eğitim sisteminin öğeleri;

- Erişen (2003: 287)'e göre, öğretmenler, öğrenciler, programlar, eğitim ortamını oluşturan binalar, sınıflar, laboratuarlar, öğretim araç ve gereçleri, değerlendirme ve ödüllendirme sistemleri, psikolojik yardım hizmetleri, parasal olanaklar, yönetim;

- Ensari (2003: 9–10)'ye göre, bakımlı binalar, seçkin öğretmenler, yüksek ahlak değerleri, mükemmel sınav sonuçları, uzmanlaşma, velilerin desteği, iş ve toplumun oluşturduğu okul çevresi, çeşitli olanaklar, en son teknolojilerin uygulanması, güçlü ve hedefleri belirli liderlik, öğrencilere ilgi ve şefkat ile dengeli programlar;
- Baykara (1999: 67)'ya göre, öğrenciler, öğretmenler, fiziki ortam, teknik donanım, sosyo-kültürel faaliyetler ve yönetim anlayışı;
- İlgazi (2004)'ye göre, kültür farkı, fiziki mekânlar, eğitici rolü, aile yapısı, eğitimin amacı, çevre, hedefler, sosyal farklılaşma ve öğrenci profili;
- Varinli ve Uzay (1997: 164)'a göre ise, öğrenci, öğretim elemanı, fiziksel ortam, yaralanılan araç-gereç ve yönetim anlayışı şeklinde sıralanmıştır.

Eğitim faaliyetlerinin temel amacı, en önemli paydaşları olan öğrencilere hizmet vermek, onların gelişime ve değişime ayak uyduran çağdaş bireyler olarak yetiştirilmesini sağlamak olduğundan, kaliteli eğitimin gerçekleşmesinin ön koşulu uygulanan eğitim programlarının kaliteli, verimli ve nitelikli olmasıdır. Kaliteli bir eğitim programının hazırlanıp geliştirilmesi için; bilimsel veriler, uygulanabilirlik, işlevsellik, esneklik, toplumun değer yargıları ile uyumluluk, ekonomiklik ve beklentisi bulunanların amaçlarına uygunluk gibi özellikler üzerinde önemle durulmalıdır.

Hem program geliştirme süreçlerinde ve hem de programlarda kalitenin sağlanmasının etkileri bütün sistemde görülecektir (Apay ve Kılıç, 1997: 13). Yıldız ve Ardıç (1999: 77), ihtiyaçlara cevap verebilecek müfredat programlarının geliştirilmesinin beraberinde kaliteli bir eğitimi getireceğini, yeniliklerin müfredatlara anında yansıtılmasının ve yeni öğrenme yöntemlerinin uygulanması gerektiğini, böylece ürünlerimizin kalitesinin yani eğittiğimiz öğrencilerin kalitesinin de artacağını belirtmektedirler.

Kahraman (2008), eğitim programlarının okulun tüm etkinliklerinin odak noktasını oluşturduğunu buna bağlı olarak eğitim programlarının nitelikli oluşunun, okulun tüm etkinliklerinin niteliğini de etkileyeceğini belirtmektedir. Adı geçen yazara göre, uygulanan öğretim programları, oluşturulan ders programları ve içerikleri öğrencilerin kapasite ve yeteneklerine uygun olduğu ve program öğrencinin ilgi ve ihtiyaçlarına hitap ettiği oranda, öğrenci başarılı olur. Günümüzün koşullarına cevap verebilecek

eğitim, kuşakların yaptığını yineleyen değil, yaratıcı niteliği olan insanları yetiştirmeyi amaçlamalıdır (2008: 28).

1.1.4. Eğitim Hizmetinin Paydaşları Kimlerdir?

İşletmelerde olduğu gibi eğitimde de hedef kitlenin iyi tanımlanması hizmetten kimlerin yararlanacağının iyi belirlenmesi gerekmektedir (Kocabaş, 1997: 269). Zaten kaliteyi paydaşların ihtiyaç ve isteklerini karşılamak olarak tanımladığımızda, istek ve gereksinmeleri karşılanacak olanların açıkça belirlenmesi önem kazanmaktadır (Ensari, 2003: 25).

Eğitim kurumunun verdiği hizmetle ilgili paydaşlarının beklentilerini ve sonucunda da paydaşlarının yaptığı değerlendirmeleri araştırması ve ortaya çıkarması gerekmektedir (Eroğlu, 2004). Bu gerçekten hareketle, eğitim hizmetinde paydaş kavramı, önem verilmesi gereken en temel kavramlardan biridir.

Eğitim sisteminde bu kavrama sıkça yer verilmesine rağmen, eğitim hizmetinin paydaşlarının kimler olduğu konusunda alan yazında birbirine benzer fakat bazı yönleriyle değişiklik gösteren birçok tanımlamanın yapıldığı görülmektedir. Araştırmacıların yaptığı bu tanımlamalardan yararlanılarak oluşturulan çizelge 1'de bu görüşlerin benzerlik ve farklılıkları açıkça görülmektedir. Bu çizelgeye göre, araştırmacıların ortak görüş belirttikleri paydaşlar 'öğrenciler, aileler ve iş dünyası'dır.

Çizelge 1
Eğitim hizmetinin paydaşları

Araştırmacı \ Öğeler	Öğrenci	Öğretmen	Aile	Yönetici	Diğer personel	İş dünyası	Devlet	Toplum	Sivil toplum örgütleri	Üst eğitim kurumları
Varinli ve Uzay (1997)	X		X			X	X	X		
Özdemir (2005)	X	X	X		X	X		X		
Numanoğlu (2001)	X		X	X	X	X		X		X
Gülşen (2009)	X	X	X			X				X
Yıldız ve Ardıç (1999)	X	X	X	X		X		X		
İlgazi (2004)	X		X			X		X	X	
Cingöz (2009)	X	X	X	X	X	X		X		
Ensari (2003)	X		X			X	X	X		

(Bu çizelge araştırmacı tarafından hazırlanmıştır)

Eğitimde paydaş kavramının tanımlaması yapılırken göz önünde bulundurulması gerekli olan bir başka sınıflama da iç ve dış paydaş sınıflamasıdır. "Hem iç hem de dış paydaş isteklerinin karşılanabilmesi için gerekli sistemlerin ve süreçlerin kurulması" (Eroğlu, 2004: 9), eğitim sisteminde kalitenin yakalanabilmesi için en önemli koşuldur.

Serin ve Aytekin (2009: 87) yaptıkları çalışmada, eğitim sistemlerinde girdi, çıktı ve paydaşların endüstriyel işletmelerde olduğu gibi kesin ve belirgin olmadığını, sisteme ait bazı öğelerin birden fazla konumda (örneğin hem paydaş hem de girdi) yer aldığını ve bunun için bir eğitim kurumunun iç ve dış paydaşlarının sınıflandırılması gerektiğini belirtmişlerdir.

Alan yazında, farklı araştırmacıların görüşleri dikkate alındığında, bir eğitim kurumunun iç paydaşları;

- Cingöz (2009: 23), Yıldız ve Ardıç (1999: 77)'a göre öğrenciler, öğretmenler, yöneticiler ve diğer çalışanlar;
- Özdemir (2005)'e göre öğrenciler, öğretmenler, personel;
- Numanoğlu (2001: 117)'na göre yönetici, öğrenci, akademik personel ve diğer çalışanlar;
- İlgazi (2004)'ye göre ise sadece öğrenciler;

dış paydaşları;

- Cingöz (2009: 23), Yıldız ve Ardıç (1999: 77)'a göre aileler, iş dünyası ve çevre (toplum);
- Özdemir (2005)'e göre işverenler, veliler ve toplum;
- Numanoğlu (2001: 117)'na göre aile, toplum, iş dünyası ve üst eğitim kurumu;
- İlgazi (2004)'ye göre ise aile, sanayi, sivil toplum örgütleri, sanayi ve kamu kuruluşları ile toplumdur.

Bridge (2003: 11) ise, eğitim hizmetinin paydaşlarını diğer araştırmacılardan farklı olarak birincil, ikincil ve üçüncül paydaşlar olarak önem derecelerine göre sınıflandırmıştır. Buna göre birincil paydaşları, eğitim kurumundan hizmeti alan öğrenciler, ikinciler paydaşları öğrenci anne ve babaları, üçüncül paydaşları ise okulunu bitiren öğrencilerin bilgi ve becerisinden yararlanan işverenler oluşturmaktadır. Ayrıca adı geçen yazara göre, "kurum içinde herkes birbiri ile paydaş ilişkisi içindedir. Yani paydaş zincirinden söz edilebilir" (2003: 11).

Paydaşların güveninin oluşturulması günümüzde her kurumun işletme stratejisi için merkez bir konumdadır (Özdoğan ve Tüzün, 2007: 639). Eğitim sisteminde de hizmet süreci içerisinde hizmeti alan ve sunan kişilerde, verilen hizmete karşı bireysel olarak birçok tutum şekillenir. Gereken kaliteyi yakalamak ve sistemin iyileştirilmesini sağlayabilmek için, eğitim kurumlarının tüm paydaşlarını anlamaları ve buna göre tepki göstermeleri gerekmektedir.

1.1.5. Kaliteli Öğretmen ve Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlilikleri

Eğitim hizmetinden istenilen başarının elde edilebilmesi, eğitimde kalitenin yakalanabilmesi için bazı şartların yerine getirilmesi gerekmektedir. Bunlar; eğitim sistemini mükemmel hale getirmek, eğitim faaliyetleri için gerekli olan araç ve gereçleri temin etmek, gerekli fiziksel imkânları sağlamak ve hizmeti alan öğrencilerin beklentilerini karşılamak gibi şartlardır. Fakat tüm bu şartların yerine getirilmesinin yanı sıra, eğitimde istenilen başarı ve verimliliğin elde edilebilmesinde gerekli olan unsur kaliteli öğretmenlerdir. Çünkü eğitim sistemini çalıştıracak, programları

uygulayacak, araç ve gereçleri kullanacak ve kullandıracak olanlar öğretmenlerdir. Öğretmenin niteliği ve yeterliliği eğitim öğretim faaliyetinin başarıya ulaşmasında en önemli faktördür. Murat, Aslantaş ve Özgan (2006: 266), toplumsal kalkınmayı sağlamanın temel şartlarından birinin nitelikli insan kaynağı olduğunu, nitelikli insan kaynağını sağlamanın da kaliteli bir eğitim sisteminin oluşmasında büyük ölçüde etkili olan kaliteli öğretmenlere bağlı olduğunu belirtmektedirler.

Kaliteli bir öğretmenin sahip olması gereken kendine özgü bazı özellikler vardır. Bu özellikler Çelikten, Şanal ve Yeni (2005: 216) tarafından şu şekilde belirtilmektedir:

a) Kişisel özellikler:

- Öğrencilere karşı açık görüşlü ve objektif olma,
- Öğrencilerin beklenti ve gereksinmelerini dikkate alma,
- Eğitimle ilgili sorunları bilimsel yöntemlerle araştırabilme,
- Eğitimde bireysel farklılıkları dikkate alma,
- Yenilik ve gelişmelere açık, kendini sürekli yenileyebilme,
- Toplumsal değişmeleri anlayıp yorumlayabilme,
- Eğitim teknolojisindeki gelişmeleri yakından izleme,
- Araştırmacı bir yapıya sahip olma,
- Yüksek başarı beklentisi.

b) Mesleki özellikler:

- Alan bilgisine sahip olma,
- Öğretmenlik meslek bilgisine sahip olma,
  - Öğretim sürecini planlama,
  - Çeşitlilik getirebilme,
  - Öğretim süresini etkili kullanma,
  - Katılımcı öğretim ortamı düzenleme,
  - Öğrencilerdeki gelişimi izleme,
- Genel kültüre sahip olma.

Araştırmacılar, iyi bir öğretmenin bazı özelliklerini genellikle aşağıdaki şekilde sıralamaktadırlar;

- İyi öğretmenler aynı zamanda iyi birer öğrenendirler.
- İyi öğretmenler bildiklerini öğrencileri ile paylaşmak konusunda coşku ve arzu gösterirler.
- İyi öğretmenler öğrencilerine, konu ve öğrenme ortamının özelliğine göre kendilerine özel stratejilerini belirlerler.
- İyi öğretmenler, öğrencilerin öğrenmelerinin, eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerinin, problem yaklaşımı davranışlarının geliştirlmesi için teşvik edicidirler.

- İyi öğretmenler bilginin iletilmesi yerine dönüşümü ve yayılması için çaba gösterirler.
- İyi öğretmenler açık hedefler belirlerler, geçerli ve uygun değerlendirme yöntemleri kullanarak öğrencilerine yüksek kalitede geri bildirim sağlarlar.
- İyi öğretmenler, öğrencilerine saygı gösterir, onların mesleki ve kişisel gelişimi ile ilgilenir, bağımsızlık duyguları ve yüksek beklentileri açısından teşvik edicidirler (a.k.t. Çakmak, 2009: 75)

Bir öğretmenin genel anlamda sahip olması gereken yeterlilikler ise 'Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü' tarafından çizelge 2'deki gibi belirlenmiştir (MEB,2010).

Çizelge 2
Öğretmenlik mesleği genel yeterlilikleri

Yeterlik alanı	Alt yeterlik
Kişisel ve Mesleki Değerler-Mesleki Gelişim	Öğrencilere Değer verme, Anlama ve Saygı Gösterme
	Öğrencilerin Öğrenebileceğine ve Başaracağına İnanma
	Ulusal ve Evrensel Değerlere Önem Verme
	Öz değerlendirme Yapma
	Kişisel Gelişimi Sağlama
	Mesleki Gelişmeleri İzleme ve Katkı Sağlama
	Okulun İyileştirilmesine ve Geliştirilmesine Katkı Sağlama
	Mesleki Yasaları İzleme, Görev ve Sorumlulukları Yerine Getirme
Öğrenciyi Tanıma	Gelişim Özelliklerini Tanıma
	İlgi ve İhtiyaçları Dikkate Alma
	Öğrenciye Değer Verme
	Öğrenciye Rehberlik Etme
Öğretme ve Öğrenme Süreci	Dersi Planlama
	Materyal hazırlama
	Öğrenme Ortamlarını Düzenleme
	Ders Dışı Etkinlikler Düzenleme
	Bireysel Farkları Dikkate Alarak Öğretimi Çeşitlendirme
	Zaman Yönetimi
	Davranış Yönetimi
Öğrenmeyi, Gelişimi İzleme ve Değerlendirme	Ölçme ve Değerlendirme Yöntem ve Tekniklerini Belirleme
	Değişik Ölçme Tekniklerini Kullanarak Öğrencinin Öğrenmelerini Ölçme
	Verileri Analiz Ederek Yorumlama, Öğrencinin Gelişimi ve Öğrenmesi Hakkında Geri Bildirim Sağlama
	Sonuçlara Göre Öğretme-Öğrenme Sürecini Gözden Geçirme
	Çevreyi Tanıma
Okul, Aile ve Toplum İlişkileri	Çevre Olanaklarından Yararlanma
	Okulu Kültür Merkezi Durumuna Getirme
	Aileyi Tanıma ve Ailelerle İlişkilerde Tarafsızlık
	Aile Katılımı ve İşbirliği Sağlama

Program ve İçerik Bilgisi	Türk Milli Eğitiminin Amaçları ve İlkeleri
	Özel Alan Öğretim Programı Bilgisi ve Uygulama Becerisi
	Özel Alan Öğretim Programını İzleme, Değerlendirme ve Geliştirme

(Bu çizelge, ilgili çalışmadan (MEB,2010) yararlanılarak, araştırmacı tarafından hazırlanmıştır)

Uygun niteliklere sahip olmayan bir öğretmen, eğitim kurumlarında düşük kalitede programların sunulmasına ve doğal olarak da düşük kaliteli mezuniyetlere sebebiyet verecektir. Bu durum da kısır bir döngüye neden olarak öğrenci, mezun ve öğretmen nesillerinde düşük kalite ile kendini gösterecektir (Idrus, 2010).

1.1.6. Yükseköğretim ve Yükseköğretimde Kalite

Yükseköğretim, bireylerin mesleğine başlamadan önceki son eğitim aşamalarıdır ve "günümüzde küreselleşme, piyasa ekonomilerine geçiş ve özellikle hizmetlerin serbest dolaşımı yönündeki hızlı gelişmeler nedeniyle yükseköğretim, birleşmiş milletler, UNESCO, OECD, AB Komisyonu, Dünya Bankası ve hatta Dünya Ticaret Örgütü gibi uluslararası kuruluşların da öncelikli gündem maddelerinden biri haline gelmiştir" (Kalaycı, 2009: 609).

Chickering ve Kytle (1999: 112), yükseköğretim kurumlarının günümüzde sahip olduğu önemi çalışmalarında şu şekilde dile getirmektedirler;

> " Günümüz toplumunda, mesleki başarı, verimli bir yurttaşlık, sağlıklı bir evlilik, verimli bir ebeveynlik ve tatmin edici bir yaşam için bazı seviyelerde rekabete ihtiyaç vardır. Bu seviyeler birbiriyle bağlantılıdır. Bunlar, sadece bilişsel karmaşıklığı ve kişiler arası rekabeti değil, aynı zamanda duygusal zekâ, iyi korunmuş değerler ve bireysel ilgiden daha büyük bir şeyle tanımlanan bir kapasiteyi içermektedir. Yükseköğretim, söz konusu bu rekabeti ve kişisel özellikleri güçlendiren tek sosyal kurumdur".

Üniversite, bilimsel bilgiyi araştırma yoluyla üreten, öğreten ve yayan, her türlü fikrin konuşulup tartışıldığı, doğruların aranıp bulunduğu ve sürdürüldüğü, fikir ve sentez bilgilerin üretildiği, tartışıldığı ve sistemleştirildiği, "evrensel" kimliğe sahip olan, olması gereken kuruluştur. Araştırma, eğitim ve öğretim, üniversitenin temel fonksiyonlarıdır (Aktan, 2004: 13; Demir, 2008: 135; Özipek, 2004: 23; Bogue ve Hall, 2003: 244). …Bu kurumlar girdilerini var oldukları toplumun gençliğinden sağlamakta

ve kurumun çıktıları da topluma hizmet etmektedir (Arslan, Polat ve Değirmenci, 2004: 2). Eyitmiş (2000: 28–29), geleneksel tanımıyla üniversitelerin, eğitim, öğretim ve araştırma olmak üzere üç ana boyutta incelendiğini belirtmiştir. Yazara göre, bu üç ana boyut öğrenci, akademik kadro ve fiziksel alt yapı üçgeninde şekillenmektedir.

Altınok (2008: 41), üniversitelerin "dünyadaki teknolojiyi öğrenmeye, özümsemeye, yenilemeye hazır insan gücünün de yetiştirildiği, ülkemizin entelektüel zenginliğine kaynak olan kurumlar" olduğunu belirtmektedir. Adı geçen yazara göre, "üniversitelerin görevi, araştırma yapmak, bilim üretmek ve üst düzeyde eğitim sağlamak olarak ifade edilebilir ve bu anlamda ülkenin gereksinmesini karşılayacak, kaliteli insan gücünü yetiştirmek üniversiteden beklenenlerin başında gelmektedir" (2008: 41).
Günay (2006: 13)'a göre, üniversitelerin sahip olduğu; bilgiyi üretme, öğretme, sunma ve yayma fonksiyonları, üniversitenin varoluş sebebi, misyonudur. Üniversite bu fonksiyonlardan bilgi üretme işlevini araştırma-geliştirme (AR-GE) faaliyetiyle, öğretme işlevini eğitim- öğretim faaliyetiyle, sunma işlevini topluma danışmanlık yapma, yayma işlevini de yayın yapmak suretiyle yerine getirmektedir. Eyitmiş (2000: 24)'e göre ise, bilimsel yöntem kullanarak bilgi üretmek ve üretilen bilgileri genç kuşaklara aktararak, toplumun sosyal, siyasal ve ekonomik bakımdan gelişimine katkıda bulunmak üniversitelerin en önemli işlevleridir.

Köksoy (1998: 84) ve Korkut (1999: 478), üniversitelerin en temel iki asli görevinden birincisini eğitim-öğretim yapmak, ikincisini ise bilimsel araştırma yapmak olarak sıralamışlardır. Adı geçen yazarlara göre, hangisinin öncelikli olduğu sorusu sorulduğunda, eğitim-öğretim görevinin her zaman daha öncelikli olduğu görülür. Çünkü bilimsel araştırmaları üniversite dışındaki kurumlarda da yapmak mümkündür, eğitim ise yalnız üniversitelerde yapılmaktadır.

Salmi (2010: 12), en başarılı üniversitelerin, araştırma yoluyla bilginin gelişmesine önemli katkılar sağlayan, eğitimi en elverişli koşullarda, en yenilikçi müfredatla ve pedagojik yöntemlerle yürüten, araştırmayı lisans eğitiminin ayrılmaz bir parçası yapan ve eğitimleri süresindeki ve (daha önemlisi) mezun olduktan sonra yoğun rekabet ortamlarındaki başarılarıyla öne çıkan mezunlar verenler olduğunu belirtmiştir. Ayrıca adı geçen yazara göre, "mükemmel olmanın ilk ve belki de başta gelen belirleyicisi,

önemli miktarlarda başarılı öğrenci ve olağanüstü öğretim üyelerinin bulunmasıdır" (2010: 19).

Cafoğlu (1997: 92) yukarıda verilen görüşlere ek olarak; eğitim öğretim, araştırma, bilgi üretme, ürettiği bilgiyi yayma fonksiyonları yanında beklentilere cevap veren, toplumun her kesimiyle bütünleşen teknolojik ilerlemenin sanayiye uygulamasını sağlamak suretiyle sanayinin gelişmesinde motor görevi gören üniversitelerin eğitimli insan gücünü yetiştirmedeki öneminin hiçbir zaman inkâr edilemeyeceğini belirtmektedir. Adı geçen yazara göre, "üniversitelerin bunları başarabilmeleri de çağdaş bir yönetimlerinin olması ile paralellik arz etmektedir" (1997: 92).

Doğanay ve Sarı (2004), üniversitelerin bir yandan gençleri mesleki yaşama hazırlarken diğer yandan da demokratik bir toplumda etkin katılımcılar ve karar vericiler olarak, onları özgün ve özerk entelektüeller olarak yetiştirme sorumluluğunu üstlenmeleri gerektiğini belirtmektedirler. Adı geçen yazarlara göre, "yükseköğretim insanları otoriteye körü körüne bağlılıktan kurtarmalı, özerk ve bağımsız bireyler haline getirmelidir. Gençler, neye inanacakları ve hangi eylemde bulunacakları konusunda karar verirken, bunları neden ve kanıtlara dayalı akıl yürütme sonucunda gerçekleştirmelidir".

Üniversitelerin günümüzde yerine getirmeleri gerekli olan en önemli fonksiyonları eğitim-öğretim olduğundan, "bilgi çağında üniversitelerin işlevlerini en iyi şekilde yerine getirip ulusal ve uluslar arası düzeyde değer kazanmaları da, uyguladıkları eğitim programlarına bağlıdır. Yükseköğretim programları, ortaöğretim programlarında kazanılan bilgi ve becerileri tamamlamak, geliştirmek, bir alanda uzmanlık yönünde derinlemesine bilgi ve beceriler kazandırmak ve öğrencileri bir mesleğe hazırlamak durumundadırlar" (Oğuz, 2004: 3).

İyi bir üniversite eğitiminden yetişmiş olan bireylerin, ülkenin ekonomik, teknolojik, siyasal ve diğer alanlarda gelişme ve ilerlemede önemli bir fayda sağlayacakları açıktır. Bu bireylerin yetiştirilip, yüksek becerilerle donanmış hale getirilmesi, gelişen dünyada ülkelerin kalkınması ve geleceklerinin teminatı için önemli duruma gelmiştir.

Varinli ve Uzay (1997: 157), "yükseköğretim kurumlarının temel amacının, hizmet sürecinin hem girdisi hem de çıktısı konumundaki öğrencilerin tatmin edilmesi ve topluma nitelikli işgücü kazandırılması olduğunu ve bunun da sunulan hizmetin kalitesine bağlı" olarak gerçekleşeceğini belirtmektedirler.

Birçok görüşün aksine Harvey ve Green (1993: 8)'e göre, yükseköğretim belirlenmiş nitelikleri mümkün olabilecek kusursuzluğa en yakın biçimde teslim etmek demek değil, öğrencinin analitik ve eleştirel gelişiminin teşvik edilmesi demektir. Adı geçen araştırmacılara göre, bu durum hep niteliklerle uğraşmaya, tekrar tekrar çalışma ve yeniden kavramlaştırma sürecine neden olmaktadır.

Kalite kavramı bir değer yargısı olup, göreli bir kavram olduğundan üniversiteler, diğer kurumlar, toplum, kaliteli iş, kişi ve üründen hangi özellikleri beklediğinin standardını belirlemek zorundadır (Kalaycı, 2008a: 166). Kalite kavramının ne olduğu konusunda yapılmış olan birçok tanım bulunmasına rağmen, bu tanımların yükseköğretimde kaliteyi tanımlamaktan çok uzak oldukları düşünülmektedir. Örneğin, Özcan (1997: 35)'a göre; 'amaca uygunluk', 'müşteri isteklerinin karşılanması', gibi tanımlar, yükseköğretim için tam kalite anlayışını ifade etmemektedirler. Adı geçen yazara göre, yükseköğretimde kalite öğrencinin şimdi ve gelecekte okuluna ve topluma bağlılığını arttıracak sosyal, psikolojik, ilmi ve ahlaki değerlerini geliştirecek sistemlerin sürekli iyileştirilmesidir. Eroğlu (2004: 58)' na göre ise, yükseköğretimde kalite bazılarına göre ima edilen bazı standartlara (öğrenci başarısı, öğretim ya da araştırma) karşı ölçülen mükemmel ya da istisnai performans, bazılarına göre ise 'amaca uygunluk' şeklinde tanımlamaktadır.

Bogue ve Hall (2003:1) çalışmalarında, yükseköğretimde kalite kavramının tanımlanmasının zorluğu konusundaki görüşlerini şu şekilde dile getirmişlerdir;

> "Kolej/fakülte kalitesi: Bu, ölçülebilir mi, yoksa bir sır mıdır? Tekrarlarda mı bulunur, yoksa sonuçlarda mı? Akademisyen meslektaşlarımızın ve öğrencilerimizin sahip oldukları anlayışlarda mı yer alır, yoksa onların fikirlerinden bağımsız olarak zaten mevcut mudur? ...Maliyetle doğrudan ilişkili midir, yoksa finansal destek düzeyinden bağımsız mıdır? Ortam sıralamalarında mı yer alır, yoksa mezunlarımızın bilgi ve becerilerinde? Test puanlarıyla mı açıklanır, yoksa mevcut performans ölçüleriyle mi?".

Watty (2006: 292)' ye göre, yükseköğretimde kaliteyi tanımlama girişimleri, kavrama çeşitli etiketler yapıştırmak ile sonuçlanmış, buna rağmen yapılan açıklamaların birbiriyle benzer özellikler taşıdığı görülmüştür. Bu gerçekten hareketle adı geçen yazara göre, yükseköğretimde kalite 'verimlilik, yüksek standartlar, paraya değerlik, amaca ve/veya odaklanılan müşteriye uygunluk' ile alakalıdır.

Bogue ve Hall (2003: 5–6), yükseköğretimde kalite hakkındaki bazı basmakalıp varsayımların, akademisyenler tarafından şu şekilde ele alındığını belirtmişlerdir;

- Sadece yüksek maliyetli üniversiteler kalitelidir,
- Sadece büyük ve kapsamlı üniversiteler kalitelidir,
- Sadece çok seçkin olan üniversiteler kalitelidir,
- Sadece ulusal anlamda tanınmış üniversiteler kalitelidir,
- Sadece çok az sayıda üniversite kalitelidir,
- Sadece etkileyici kaynaklara sahip olan üniversiteler kalitelidir.

Adı geçen yazarlara göre, "bu varsayımlar, bir saygınlık piramidi oluşturma eğilimindedirler ve bu varsayımların başarısızlığı, daha büyük olan daha iyidir, pahalı olan mükemmeldir şeklindedir" (2003: 6).

Araştırmalar incelendiğinde bazı çalışmalarda (Chickering ve Kytle, 1999; Aktan, 2004), kalite sözcüğünün yerine ideal sözcüğünün de kullanılabildiği görülmektedir. Oysaki ideal kavramı kalite kavramından farklı bir biçimde, 'yalnızca düşüncede mevcut olup, gerçeklikte bulunmayan şey' ve 'türünün yetkin örneği olan şey, kopya edilecek, kendisine öykünülecek model' anlamlarına gelmektedir (felsefetarihi.net). Sözlük anlamında ise 'düşüncenin tasarlayabileceği bütün üstün nitelikleri kendinde toplayan' demektir (tdk.org. tr). Kısacası bu iki kavram, anlam olarak farklı özellik taşımaktadırlar ve birbirlerinin yerine kullanılmaları uygun gözükmemektedir.

Chickering ve Kytle (1999: 109) çalışmalarında, ideal üniversite kavramının öğrenciler, öğrenim ve üniversite yaşantısı ile ilgili birçok hayali içinde barındıran bir ideali ifade ettiğini belirtmiş ve ideal üniversitede kaliteli eğitim verildiğini varsaymışlardır. Adı geçen yazarlara göre, "gerçek daha farklıdır, daha farklı amaçlara hizmet eder ve birçok öğrenci söz konusu idealin gerisinde kalmaktadır. Ancak sahip olduğu kısıtlamalara rağmen, bu ideal en azından iki amaca hizmet etmektedir: öğrencileri ve aileleri

yükseköğretime yatırım yapmaya teşvik eder ve akademik yaşantının her alanında söz konusu olan karmaşık biçimdeki yaşama-öğrenme etkileşimini tanır".

Aktan (2004: 13–21), "İdeal Bir Üniversite İçin On Temel İlke" adlı çalışmasında, değişime ayak uyduran ve kendinden beklenen fonksiyonları yerine getiren bir üniversiteyi 'ideal üniversite' olarak betimlemiş, ideal bir üniversitede bulunması gereken temel ilke ve kurumları "bilimsellik, akademik özgürlük, akademik özerklik, demokratik yönetim, akademik kalite, akademik ahlak ve akademik liyakat, akademik rekabet, akademik hareketlilik, sosyal sorumluluk ve üniversite-sanayi işbirliği" şeklinde sıralamıştır.

Görüldüğü gibi, Aktan (2004: 21), yapmış olduğu sıralamada, 'kaliteli üniversite' olma özelliğini, 'ideal bir üniversitede' bulunması gereken özellikler başlığı altında kullanmıştır. Adı geçen yazara göre, bir üniversitenin kaliteli olması tek başına ideal bir üniversite olabilmesi için yeterli değildir. Ancak ideal bir üniversite aynı zamanda kaliteli bir üniversitedir.

Günümüzde gelişen dünyanın gereği olarak yükseköğretim kurumlarımız da kendilerini yenilemek ve gelişimlere ayak uydurmak durumundadırlar. Aktan (2007) çalışmasında, bu sistemi etkileyen başlıca unsurları,"az gelişmiş ülkelerde ve gelişmekte olan ülkelerde nüfus artışı, globalleşme, bilgi toplumu, yeni temel teknolojiler, devlet reformları; devletin küçültülmesi ve yeniden yapılandırılması; iyi yönetim uygulamaları, artan rekabet, yüksek öğretime talebin sürekli artma eğiliminde olması, İngilizcenin "global dil" özelliğine sahip olması", şeklinde sıralamıştır.

Altınok (2008: 42) ise; toplumdaki değişmelerin yükseköğretime yansımalarını kestirebilmek için şu dört boyut üzerinde durmanın yeterli olabileceğini söylemiştir;

1. Dünyada üretim sistemindeki değişmeler ile dünyada ekonominin içine girdiği yeni örgütlenme biçimlerinin işleyişi için gerekli iş gücünün hüner kompozisyonundaki değişmeler,
2. Dünyada devlete bakış açısındaki değişmeler,
3. Dünyada bilime, bilgiye yaklaşımdaki değişmeler ve
4. Refah düzeyi artan toplumlarda yükseköğretim talebinin artması.

Bu nedenle de yükseköğretim kurumlarında amaçlanan hedefler doğrultusunda kalite geliştirme çalışmalarına verilen önem gün geçtikçe artmaktadır. Canbasoğlu (1997: 299), yükseköğretimdeki kalite sorununun sistemin özünü oluşturduğunu belirtmektedir. Adı geçen yazara göre, "kaliteyi arttırıcı her etkinlik bir düzenlemeyi zorunlu kılmaktadır" (1997: 299).

Arslan ve diğerleri (2004: 2) çalışmalarında, üniversitelerin, onlara bağlı olan fakültelerin ve programların akademik kalitelerinin değerlendirilmesi için birçok nedenin var olduğunu ve bu nedenlerin gerek toplumsal gereksinimlerden gerekse de örgütsel gereksinimlerden oluştuğunu vurgulamaktadırlar.

Yükseköğretim sisteminde verilen eğitim-öğretim hizmeti, yapılan araştırmalar, çıkarılan yayınlar, eğitim-öğretim hizmetinin uygulayıcıları olan öğretim elemanları ve öğrenim gören öğrenciler, uygulanan eğitim programı, fiziki alt yapı vb.; hizmetin kalitesini belirlemede dikkate alınması gereken başlıca unsurlardır. Kaliteli bir yükseköğretim sisteminin oluşturulması için, sistemi oluşturan bu unsurların her birinin tek başına ele alınması ve gereken niteliklere sahip olması gerekmektedir. Bu görüşe paralel olarak Idrus (2010) çalışmasında, günümüzde gelişmekte olan ülkelerde yükseköğretim sisteminde kalitenin önceliklerinin; 'program, kurumlar ve gelişimleri, yöntem, öğrenme ve öğretme, olanaklar ve öğrenciler' olduğunu, başarılı bir kalite çalışmasının yapılabilmesinin de ancak bu öğelerin birlikte düşünülmesi ile mümkün olacağını belirtmektedir.

1.1.7. Avrupa Birliği (AB) Politikaları ve Eğitimde Kalite Arayışları

Avrupa ülkeleri yaşanan değişim dinamiklerine daha bilinçli bir güç olarak karşı koyabilmek ve/veya bazı değişimler ve dönüşümler yaratmak amacıyla bazı kuruluşlar etrafında birleşmişlerdir. Bu kuruluşların temelinde Avrupa Birliği yer alır (Kalaycı, 2009: 609). En yalın tanımlamasıyla AB, ekonomik ve siyasal hedefleri olan bir bölgesel bütünleşme projesidir (Acar, 2007: 113). Birliğin amacı, ekonomik, toplumsal ve kültürel yaşamın her kesiminde ülkeler arasında ortaklıklar kurarak sinerji yaratmak ve bu sinerjiyi ülke halklarının yaşam standartlarının yükseltilmesine yansıtmaktır (Gedikoğlu, 2005: 67).

Hızlı bir değişim ve gelişimin yaşandığı, ülkelerin birbirlerine daha da yakınlaştıkları günümüz dünyasında, eğitim sistemlerinde belirli standartlara sahip olmak, ülkelere önemli başarılar kazandırmaktadır. "Ülkelerin yaptıkları işbirliği, sanayi, askeri, siyasi ve hukuki alanda olduğu kadar eğitim alanında da gerçekleşmektedir" (İlgazi, 2004).

Üye devletlerin ortak faaliyetleri yoluyla AB kendisine işbirliği hedefleri belirlemiştir. Bu alanlar; eğitim kalitesinin sürekli olarak iyileştirilmesi, gençler, öğrenciler, öğretmenler ve her seviyedeki okullar arasında işbirliğinin ve değişimin artırılması, ulusal eğitim sisteminde Avrupa boyutunun geliştirilerek diplomaların ve eğitim sürelerinin karşılıklı tanınması, eğitimde yeni teknolojilerin tanıtılması ve uygulanması, uzaktan eğitimin geliştirilmesi, mesleki eğitim ve yaşam boyu eğitimin teşvik edilmesi ve kalitesinin artırılmasıdır (Sevinç, Songülen ve Fazlıoğlu, 2006: 2; Çengel, www.legalisplatform.net).

Kalaycı (2009: 609–610), Avrupa Birliği'nin eğitim alanındaki hedefinin ulusal yönetimleri desteklemekle sınırlı olduğunu, orijinal anlaşma metinlerinde eğitim ibaresi bulunmamasına karşın bu metinlerin eğitimle yakından ilgili olan alanlardaki düzenlemeleri içerdiğini ve birliğin Bologna Deklarasyonu öncesinde dört önemli çalışma ile Avrupa'da eğitim desteğini sürdürdüğünü belirtmiştir. Bunlar;

- Erasmus programı (1987),
- Bologna "magnacharta universitatum" (1988),
- Socrates programı I (1995–1999),
- Sorbonne bildirgesi (deklarasyonu)' dir (1998).

1.1.8. Yükseköğretimin Paydaşları Kimlerdir?

Yükseköğretimde paydaşların kim olduğu üzerinde henüz tam bir anlaşmaya varılamamıştır. Paydaşların kim oldukları açıkça belirlenemediği gibi, paydaş gereksinmelerinin nasıl saptanacağı da açık değildir (Dicle, 2000: 22). Rehber (2007), sistemin çok farklı beklentilere sahip ve çok sayıda katılımcısı olduğu halde, paydaşlarının tanımlanmasındaki güçlüğün, karmaşıklığı daha da arttırdığını belirtmektedir. Köksal ve Eğitman (1997) da benzer biçimde, sistemin paydaşlarının

öğrenciler, aileler, devlete vergi ödeyenler, işverenler, toplum öğelerinin yalnızca birinden veya bu öğelerin kombinasyonundan oluşmuş olabileceğini belirtmektedirler.

Harvey ve Green (1993: 17) ise yukarıda verilen görüşlerden farklı olarak, yükseköğretim sisteminin temelinde öğrencinin bulunduğunu ve yükseköğretimin paydaşlarının kim olduğu hakkında tartışmalar olsa da öğrencilerden eğitim hizmetinin tüketicileri olarak söz etmenin daha az ihtilaflı olacağını vurgulamaktadırlar. Bu yazarlara göre, her şeyden önemlisi onların sistemden geçen, sunulanı tüketen ve 'eğitilmiş' olarak ortaya çıkanlar olduğunun bilinmesidir.

Bengisu (2007: 742) çalışmasında, yükseköğretimde devlet/vakıf, üniversiteler, YÖK ve akademisyenler olmak üzere dört temel paydaşın bulunduğunu belirtmektedir. Aynı yazara göre, "bu paydaşların hepsi eğitim kalitesinde etkilidir. Hepsinin, verilen hizmetlerin kalitesinde belli bir payı vardır. Bu paydaşların eğitimde kaliteyle ilgili farklı fakat bazı noktalarda örtüşen tanımları vardır".

Marmara Üniversitesi Mühendislik Fakültesi'nde uygulanan kalite çalışmalarında "fakültenin paydaşları arasında…1998'de belirlenmiş olan öncelik sırasıyla öğrenciler, akademik personel, sanayi, diğer personel, toplum, mezunlar, aileler, üniversitenin öteki birimleri diğer üniversiteler, finansman kurumları ve YÖK yer almaktadır "(Dicle, 2000: 30).

Yazıcı (2005: 42)'ya göre, yükseköğretimin paydaşları çeşitlidir. Yazar, önem sıralarına göre paydaşları şu şekilde sıralamıştır;

> 1. Öğrenci: Hayatının geri kalan kısmında sahip olduğu ürünle yaşamak zorunda olan kişidir. Öğrenci eğitimi sonunda oluşacak ürününün, yardımcı yöneticiliğini yapmak zorundadır.
> 2. Aileler: Ürün için para harcayan ve hayatlarının geri kalan kısmında elde ettikleri sonuçlarla yaşamak zorunda olan kişilerdir.
> 3. Potansiyel işverenler: Yatırımlarının amaçlarını gerçekleştireceklerine inandıkları öğrencilerin aldığı eğitime güvenmek durumunda olan kişilerdir.
> 4. Toplum: Eğitimin büyük oranda masraflarını karşılayan kesimdir".

Köksoy (1998: 7–8) ise çalışmasında; yükseköğretim kurumlarının paydaşlarını Şekil 1'deki gibi, "müşteri çemberleri" olarak göstermiş, merkeze yakınlık derecesinin paydaşların öncelik veya ağırlık derecesini belirttiğini kabul etmiştir.

Şekil 1
Yükseköğretimin Paydaşları

(Köksoy, 1998)

Tüm diğer hizmet kurumlarda olduğu gibi yükseköğretim sisteminde de paydaşlar, iç ve dış paydaşlar olmak üzere sınıflandırılmaktadırlar. Fakat bu konuda standart bir görüş birliğine rastlamak mümkün olmamaktadır.

Bu konuda birbirine benzer görüşler ortaya atan araştırmacılardan;

- Aktan (2007)'a göre geleneksel yükseköğretim sisteminde iç paydaşlar akademik ve idari personel,
- Gencel (2001) ve Bengisu (2007) 'ya göre idari personel ve öğretim üyeleri,
- Eyitmiş (2000)'e göre öğretim üyeleri, öğretim görevlisi, okutman ve öğretim yardımcıları,
- Özcan (1997) 'a göre fakültede birbirine hizmet alış verişi içerisinde bulunan kimseler veya bölümler,
- Serin ve Aytekin (2009)'e göre öğrenci, öğretim elemanı, idari personel,
- Eroğlu (2004)'na göre üniversitede çalışan ve birbirleriyle hizmet alışverişi içinde bulunan kimseler veya bölümler,

dış paydaşlar ise;

- Aktan (2007)'a göre öğrenciler,
- Gencel (2001)'e göre öğrenciler, mezunlar, aileler ve toplum,
- Bengisu (2007) 'ya göre öğrenciler, aileler, işverenler, genel olarak toplum ve vergi yükümlüleri,
- Eyitmiş (2000) ve Özcan (1997)'a göre öğrenciler, şirketler, aileler ve toplum,

- Serin ve Aytekin (2009)'e göre aileler, kamu kuruluşları, özel kuruluşlar, lisansüstü eğitim kurumları ve toplum,
- Eroğlu (2004)'na göre ise üniversite ortamının dışında bulunan ve üniversiteye gelerek verilen hizmetlerden yararlanmak isteyen kesimdir.

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nin araştırma kapsamına alınan önemli iç paydaşları;

> 1. Akademik ve idari yöneticileri (dekan, dekan yardımcısı, bölüm başkanı, bölüm başkanı yardımcısı, ana bilim dalı başkanı, fakülte sekreteri, şef),
> 2. Akademik personeli (profesör, doçent, yardımcı doçent, öğretim görevlisi, araştırma görevlisi, okutman, uzman),
> 3. İdari personeli (memur, teknisyen, hizmetli),
> 4. Öğrencileri (lisans ve yüksek lisans)dir (Erdem, 2008: 6).

Yukarıda da görüldüğü gibi yükseköğretim kurumlarının paydaşlarının kim ya da kimler olduğu konusunda birbirinden farklı birçok görüş belirtilmektedir. Burada önemli olan, yükseköğretim kurumlarının, değişen ve gelişen dünyanın getirdiği şartlar nedeniyle, iç ve dış paydaşlarının tatmini, istek ve beklentileri doğrultusunda, niteliklerinin kalitesini arttırma yönünde çalışmalar yapmak zorunda olmasıdır. Bunun için de kurumların, paydaşlarının değişen beklentilerini sistematik olarak öğrenmeleri ve süreçlerini bunlara göre yönlendirilmeleri gerekmektedir.

1.1.9. Öğretim Elemanı Yeterlilikleri

Yükseköğretim kurumlarında kalitenin sağlanmasında öğretim elemanlarının gerçekleştireceği eğitim-öğretim uygulamalarının ve araştırma-inceleme faaliyetlerinin, sunulan hizmetin kalitesini etkileyeceği bir gerçektir. Öğretim elemanlarının kaliteli hizmet sunmaları hem iyi yetiştirilmelerine, hem de kendilerini sürekli geliştirmelerine bağlıdır.

Bir öğretim elemanının genel kültür, alan bilgisi ve öğretmenlik bilgisi (pedagojik formasyon) olmak üzere üç alanda yeterliğe sahip olması gerekir. Öğretim elemanı alanına giren kavram, ilke ve genellemeleri bilmeli, bunları diğer alanlarla ve günlük yaşamla ilişkilendirerek alanındaki gelişmeleri yakından izleyebilmeli, buradan elde

ettiği bilgi ve becerileri kendini yenilemede kullanabilmelidir. Öğretimi planlama boyutunda ise ders etkinliğini nasıl planlayacağını bilmeli, planlarını olası durumlara karşı esnek tutabilmeli, öğrencide anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlamalı, düşünmeye ve araştırmaya yönlendirmeli, onların kendi kendisini değerlendirmesini sağlayacak yöntemleri kullanabilmeli ve aldığı dönütler doğrultusunda kendi etkinliklerini düzenleyebilmelidir. Öğretim elemanı için çizilen bu profil, aynı zamanda öğretmenlerde bulunması gerekli özelliklerdir (Karakütük, Tunç, Özdem ve Bülbül, 2008). Üniversite öğretim elemanlarının görevleri ile ilgili genel algılama daha çok "araştırma" üzerinedir. Oysa öğretim görevi üniversite öğretim elamanları için göz ardı edilmemesi gereken bir görevdir (Arslantaş, 2011: 489).

1.1.10. Eğitimde Öğrenciye Görelik ve Yükseköğretimde Öğrenci Memnuniyetinin Sağlanması

Öğrenciler, eğitim kurumları tarafından eğitim programları yardımıyla kalıcı davranışlar kazanması hedeflenen ve kurumun en önemli paydaşları olma özelliğine sahip olan kesimdir ve sunulan hizmetin odak noktası durumundadır.

Eğitim kurumlarının en önemli amacı, öğrencilere eğitim vermek ve davranışlarını geliştirerek değişen yaşama ayak uydurmalarını sağlamaktır. O halde, odağında öğrencinin yer aldığı bu hizmet alanının önem vermesi gereken temel paydaş öğrenci ve öğrenci memnuniyetinin sağlanmasıdır.

Öğrenciyi tatmin edici olabilmek için öğrenme yaşantısı ve sonucu, öğrencinin ihtiyaç veya ihtiyaçlarını gidermelidir (Ertürk, 1975: 88). Tatmin ise, kaliteli eğitim ile yakından ilişkilidir (Varinli ve Uzay, 1997: 158).

Rekabette üstünlük sağlamayı amaçlayan eğitim kurumlarının "öğrenci memnuniyeti" kavramına daha fazla önem vermeleri gerekmektedir. Bunun nedeni, yüksek memnuniyete sahip öğrencilerin; gelecekte o eğitim kurumunun öğrencisi olabilecek olan öğrencilerle olumlu iletişim kurarak, mezun olduktan sonra da yeni öğrencileri kurumun öğrencisi olma yönünde teşvik ederek ve başarıları ile kurumların adından söz

ettirerek eğitim kurumlarının rekabetçi üstünlük sağlamalarına katkıda bulunabilecek olmalarıdır.

Eğitimde en önemli paydaşın öğrenci olduğu düşünüldüğünde, öğrencilerin kalite kavramı ve kalite geliştirme çalışmaları konularında bilgi sahibi olamayacağını düşünmek çok yanlıştır, çünkü kurumun tüm yaşantısından her yönüyle etkilenenler yalnızca öğrencilerdir. Bu nedenle kalite geliştirme çalışmalarında öğrencilerin konuyla ilgili sahip oldukları algılara ve görüşlere başvurmak önemlidir.

Öğrenci kalite ölçütleri, bir dizi eğitsel hedefi yansıtmaktadır. Bu nedenle, değerlendirmeciler için öğrencilerin perspektiflerini kavramak, ilk olarak değerlendirmenin geçerliliğini azaltabilecek olan birbiriyle çatışma halinde olan potansiyel yorum alanlarını tanımlamak ve ikinci olarak da öğretim ortamını iyileştirmek için atılması gereken adımları tanımlamak açısından önemlidir (Donald ve Denison, 2001: 481).

Öğrencilerin öğrenim görmüş olduğu kuruma yönelik kalite beklentileri temelde çok boyutlu bir olgudur. Bu olgu; eğitim kalitesi, fiziki mekânlar, sunulan uygulama olanakları, sosyal kültürel ve sportif olanaklar ve öğrencinin bireysel özellikleri gibi farklı boyutları içermektedir (Saydan, 2008: 65).

Öğrenciyi merkez alan bir eğitim sistemi, öğrencilerin kendilerini ilgilendiren konularda görüşlerini belirtmelerini önemser. Bireyin özgür düşünmesini teşvik eden bu sistem bireyi sorgulamak yerine, bireyi yönlendirmeyi amaçlamaktadır (İlgazi, 2004; Yüksel ve diğerleri, 2009: 3). Bu görüşe benzer biçimde Idrus (2010) da çalışmasında, eğitimde öğrencileri yetkilendirmenin öğrenmeyi teşvik etmenin yanı sıra onların öz güvenini de artırdığını ve bu sonuçların gelişmiş ülkelerden elde edildiğini belirtmektedir.

Donalds ve Denison (2001: 480–481), "Öğrenciler, eğitsel kalitenin değerlendirilmesinde merkezi bir odaktır. Bu görüşe paralel olarak ifade edilen ise, öğrencilerin yükseköğretimin temel paydaşı olmasıdır. Ancak kalite ölçütleri, idarecilerin ya da akademisyenlerin önceliklerini yansıtmaktadır. Değerlendirmenin hem odağı hem de paydaşları olarak, öğrencilerin ve onların kalite ölçütlerine yönelik sahip oldukları anlayışların değerlendirme sürecine dâhil edilmesi gerektiğini

düşünüyoruz" diyerek, öğrencilerin sistem hakkında sahip oldukları düşüncelerin eğitim sisteminde kalite geliştirme aşamasında göz ardı edildiğini belirtmektedirler.

Eğitim hizmeti, sadece sınıfta verilen öğretimle sınırlı kalmayıp, sınıf dışında var olan ilişkileri, eğitim programını ve öğretmenleri de içeren bir süreçtir. Bu sebeple öğrencilerin eğitim hizmet sürecine ilişkin düşünceleri belirlenirken, tüm boyutlar göz önünde bulundurulmalıdır.

Yükseköğretim kurumlarının da en önemli paydaşları kuşkusuz öğrencilerdir. Bunun nedeni öğrencilerin bu hizmetten elde edecekleri birikim ile yaşamak zorunda olmaları ve bu sürecin doğrudan alıcısı ve yararlanıcısı konumunda bulunmalarıdır. Kaya ve Engin (2007: 107) yaptıkları çalışmada bu konuyla ilgili olarak şunları dile getirmektedirler;

> "Yükseköğretimde kalite sürecinde öğrenciler, eğitim sisteminin odak noktasını oluştururlar. Çünkü öğrenciler yükseköğretim kurumunun ilk müşterileridir".

Ortaya çıkardığı sonuçlar dikkate alındığında, yükseköğretim kurumları için öğrenci memnuniyetinin nasıl oluşturulacağının belirlenmesi kalite geliştirme çalışmaları açısından önemlidir. "Yükseköğretimde, öğrenci memnuniyetinin sağlanıp sürekli iyileştirilmesi, eğitim ve öğretimin kalitesini arttıracaktır. Öğrenci memnuniyeti arttıkça kaynaklar daha etkin kullanılmış ve israflar ortadan kaldırılmış olacaktır" (Kaya ve Engin, 2007: 114). Bu nedenle, eğitim sistemlerinin tasarımında ve ilerleyen yıllarda iyileştirilmesinde öğrenci istek ve ihtiyaçlarının yeri kritik öneme sahiptir. Öğrencilerin yükseköğretimden beklentilerini tespit etmek, aldıkları hizmetin öğrenci gözüyle kalitesini ölçmek, yükseköğretim kurumlarının kalite yönetim sistemlerini geliştirmelerinde dikkat edecekleri en önemli unsurlardan birisi olacaktır. İyi bir kalite ölçüm sistemine sahip yükseköğretim kurumlarının, buradan elde ettikleri verilerle kalitelerini sürekli olarak iyileştirmeleri öğrenci memnuniyetinin sağlanması açısından son derece önemlidir (Sakarya, 2006: 31). Öğrencilerin memnuniyetleri, ilgi, ihtiyaç ve beklentileri karşılandığı sürece artacaktır (Erdoğan ve Uşak, 2005: 36).

Güzel (2006: 93) çalışmasında, yükseköğretimde öğrenci memnuniyetinin sağlanmasının önemi konusundaki görüşlerini şu şekilde dile getirmektedir;

> "Öğrenci tatmini, eğitim hizmetlerinin performansının öğrenci istek ve beklentilerini ne derece karşıladığı ya da beklentileri ne derece geçtiğine yönelik algılamalar doğrultusunda öğrenci değerlendirmelerini kapsamaktadır. Öğrencilerin istek ve beklentilerinin en iyi şekilde karşılanması ve öğrencilerin ihtiyaçlarının tatmin edilmesi amacıyla, yüksek öğretim kurumlarının kaliteli eğitim vermeleri gerekmektedir. Bu noktada, yüksek öğretim kurumlarının eğitim kalitesini iyileştirme ve geliştirme faaliyetlerinde, verilen eğitimle ilgili öğrencilerin tatmin düzeylerinin ortaya konması, tatmin düzeylerinin belirlenmesi önemlidir".

Watty (2006: 291) ise, yükseköğretimde kalite çalışmalarının yürütülmesi aşamasında paydaşların ve özellikle de öğrencilerin düşüncelerinin belirlenmesi gerektiğini şu şekilde ifade etmektedir;

> "Bir yükseköğretim kurumunun kalitesine nasıl karar verirdiniz? (1) Akademik bir sorumluya mı sorardınız, (2) yeni bir ders takip raporuna mı bakardınız, yoksa (3) kurumda sağlanan hizmetlerin kalitesi hakkındaki görüşlerini almak üzere doğrudan öğretim kadrosuyla mı irtibata geçerdiniz? …Gerçekten yükseköğretimin kalitesi hakkında bilgi edinmek istiyorsanız öğrenci-öğretim elemanı ara yüzüne en yakın olanlara- yani öğretim elemanlarına ya da öğrencilere- sorun".

Bu nedenle eğitim sisteminin en üst kademesini oluşturan yükseköğretim kurumlarının, en önemli paydaşları olan öğrencilerinin beklentilerine ve memnuniyet düzeylerine her zaman önem vermeleri ve kalite değerlendirme çalışmalarında bu bilgilerden yararlanmaları kurumların rekabet ortamında üstünlük sağlayarak gelişim ve değişimlere ayak uydurmaları açısından büyük fayda sağlayacaktır. "Özetle öğrenciler hem öğrenmenin değerlendirildiği sürecin merkezinde, hem de öğrenme sürecinin merkezinde olmalıdır. Öğrencilerden alınan dönüt, değerlendirmenin çok önemli bir yönüdür" (Harvey ve Green, 1993: 23).

1.2. Araştırmanın Amacı

Yükseköğretimin en önemli paydaşları öğrencilerdir. Çünkü öğrenciler yaşamları boyunca bu ürünle yaşamak zorunda olan bireylerdir. Bu nedenle öğrencilerin yükseköğretimden neler beklediklerini tespit etmek, hizmetin onların gözünden kalitesini ölçebilmek, yükseköğretim kurumlarının dikkat etmeleri gereken unsurlardan biri, belki de en önemlisidir.

Üniversitelerde mevcut olarak yürütülen tüm kalite geliştirme çalışmalarında planlanan tüm hedefler doğrultusunda, öğrencilerin öneminden her ne kadar bahsediliyor olsa da,

uygulamada öğrenci düşüncelerinin belirlenmesi ve ihtiyaçlarının saptanmasına yeteri kadar önem verilmediği görülmektedir. Birçok yükseköğretim kurumunda her sömestr sonunda uygulanan öğretim elemanı performans değerlendirme anketleri yardımıyla öğrenci görüşleri toplanmakta, fakat yapılan çalışmalar doğrultusunda öğrencilere dönüt verilmemekte ve çalışmalar yalnızca veri toplama düzeyinde bırakılmaktadır.

Üniversitelerimizde halen yaygın olarak öğrenci görüşlerine gereken önem verilmemektedir. İhtiyaçlar yönetimler tarafından belirlenmekte, değerlendirmeler ancak öğretim elemanı değerlendirme sınırları içerisinde tutulmaktan öteye geçememektedir. Oysaki yükseköğretim yaşamı boyunca üniversitenin tüm özelliklerinden faydalanacak olan ve kazandığı deneyimleri yaşamı boyunca taşıyacak olanlar yalnızca öğrencilerdir.

Yenen ve Gözlü‘ nün (2003: 30) belirttiği gibi; “eğitim sürecini kullanan kurumlar, kişiler, kısaca toplum göz ardı edilemez. Bu toplumun beklentilerinin neler olduğu açıkça ortaya konmalıdır. …Öğrenciler bu sürecin doğrudan içinde yer alan kesimi olmasına rağmen, öğrencilere ‘nasıl bir eğitim isterdiniz?’, ‘üniversite eğitiminden ve üniversitenizden beklentileriniz nedir?’, ‘Algıladığınız kalite nasıldır?’ diye bir soru sorulmamıştır ve çalışma yapılmamıştır”. Donald ve Denison da (2001: 481), bu düşünceyi doğrulayarak, bu konudaki eksikliği “öğrenci ve diğer çıkar gruplarının bakış açıları arasındaki farklılıklara rağmen, öğrencilerin sahip olduğu anlayışlar, nadir olarak incelenmekte ve böylece değerlendirme sürecinde göz önünde bulundurulmamaktadır” şeklinde ifade etmektedirler.

Araştırmada, yükseköğretim kurumlarının en önemli paydaşları olan öğrenciler için kalite kavramının hangi anlama geldiği, kaliteli üniversite, kaliteli öğretim ve kaliteli öğretim elemanının hangi özellikleri taşıdığının araştırılması amaçlanmıştır. Bunun nedeni, bu kavramlara ilişkin öğrencilerde var olan algıların belirlenmesi ve bu veriler yardımıyla yükseköğretim kurumlarının kalitesi hakkındaki düşüncelerinin farklı boyutlarıyla kalite geliştirme çalışmalarına yarar sağlayabilmesidir.

Bu araştırmada yukarıda açıklanan amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır:

1. **Öğrenci görüşlerine göre "kalite" kavramının özellikleri nelerdir?**

Çalışmada bu soruya cevap aranmasındaki amaç, 'kalite kavramı' hakkında öğrencilerin sahip olduğu bilgileri belirlemek ve bu bilgilerdeki farklılıkları *cinsiyet, bölüm ve sınıf düzeyi* açısından karşılaştırmaktır. Çünkü öğrencilerden alınan görüşlerin kalite çalışmalarında kullanılabilmesi için, öğrencilerin öncelikle 'kaliteli' kavramı hakkında ne düşündüklerinin belirlenmesi gerekmektedir.

2. **Öğrencilerin görüşlerine göre "kaliteli bir üniversite" hangi özelliklere sahip olmalıdır?**

Çalışmada bu soruya cevap aranmasındaki amaç, öğrencilerin 'kaliteli bir üniversitede bulunması gereken özellikler' hakkında ne düşündüklerinin belirlenmesi ve bu bilgilerin *cinsiyet, bölüm ve sınıf düzeyi* açısından karşılaştırılmasıdır. Belirlenecek olan bu özellikler, yükseköğretim hizmetinde gerçekleştirilen kalite geliştirme çalışmalarında öğrencilerin memnuniyet düzeylerinin belirlenmesi açısından yararlı olacaktır.

3. **Öğrenci görüşlerine göre "kaliteli öğretim" kavramı hangi özellikleri taşımaktadır?**

Çalışmada bu soruya cevap aranmasındaki amaç, öğrenciler açısından kaliteli öğretimin sahip olması gereken özelliklerin ve dolayısıyla da 'kaliteli bir eğitim programında' bulunması gerekli olan özelliklerin belirlenmesi ve bu bilgilerin *cinsiyet, bölüm ve sınıf düzeyi* açısından karşılaştırılmasıdır. Çünkü kaliteli bir eğitim programının uygulanması, eğitim kurumunda kaliteyi yakalamak açısından önemlidir. Elde edilen bu bilgiler, bölümlerde uygulanan eğitim-öğretimde kalite ve program geliştirme çalışmalarında yardımcı olacağından önem taşımaktadır.

4. **Öğrenci görüşlerine göre "kalite bir öğretim elemanında" bulunması gereken özellikler nelerdir?**

Çalışmada bu soruya cevap aranmasındaki amaç, öğrencilere göre kaliteli bir öğretim elemanında bulunması gereken özelliklerin neler olduğunun belirlenmesi ve bu bilgilerin *cinsiyet, bölüm ve sınıf düzeyi* açısından karşılaştırılmasıdır. Bir öğretmenin

ya da öğretim elemanının sahip olduğu özelliklerin kaliteli ve yeterli oluşu, eğitimde kalitenin sağlanabilmesi açısından önemlidir.

1.3. Araştırmanın Önemi

Yaşanan bilgi çağında yükseköğretim kurumları beklentilere yanıt verebilmeli, problemlerin çözümüne ve gereksinimlere katkı sağlayabilmelidir. Bu görevlerini gerçekleştirmek kurumların çağdaş eğitim programlarını uygulamalarına ve nitelikli eğitim vermelerine bağlıdır. Öğrencilerin öğrenme yaşantılarına etkin katılımını ve öğrenme süreçlerini yönetebilmelerine olanak sağlama, bireylerin birbirleriyle işbirliği yapmalarına imkân verme, etkin öğrenme yaşantıları sağlama, süreç sonunda alınan ürünleri çok yönlü ölçüp değerlendirme yükseköğretim programlarında bulunması gereken özellikler arasında yer almalıdır (Oğuz, 2004).

Kalaycı' ya göre (2008a: 181), üniversiteler bilgi üreten kurumlardır ve bu ürettikleri bilgileri, öğrencilerini yetiştirme amacı ile kullanır ve bu amaca ulaşmak için programlardan yararlanır. Bu programların istenilen niteliklere sahip olması da ancak kalite çalışmaları ile mümkün olur. Çünkü kalite çalışmaları ile kurumlar öğrenciyi eğitimin merkezine alıp, çevrenin isteklerini dikkate alarak sürekli değişen çağa ayak uydurmaya çalışacaklardır.

Tüm hizmet alanlarında kalite geliştirme çalışmaları yürütülürken, tüm paydaşların ihtiyaçlarının belirlenmesi, onların görüşlerinin alınması ve bu görüşlerin değerlendirmeye dahil edilmesi çok önemli bir yaklaşımdır. Yükseköğretim kurumlarında kalite çalışmaları yapılırken de, kurumların bir bütün olarak nitelikli olması için eğitim programlarının, hedeflere ulaşmada kullanılan yöntemlerin, öğrenci başarılarının, mezun sayılarının vb. sürekli olarak gözden geçirilmesi gerekmektedir.

Öğrencilerin beklentilerinin karşılanması ve bu beklentilerin üstünde hizmet sunmak için öncelikle öğrencilerin beklentileri üzerinde durulmalıdır. Yükseköğretim kurumlarında, öğrenci tatmini ve hizmet kalitesi ölçüm yöntemlerini belirlemek amacıyla da, öğrenci beklentilerinin ortaya konulması önemlidir. Hizmet kalitesinin yükseltilmesinde itici güç öğrencilerdir. Öğrencilerin beklentileri, tepkileri, önerileri,

şikâyetleri eğitim kurumları için son derece önemlidir (Güzel, 2006: 82). Eğer üniversiteler öğrenci fikirlerini dikkate alırsa, bu bilgi okulun imajını yükseltecek, öğrenciler ve mezunlar tarafından olumlu algılamayı teşvik edecek, daha profesyonel programların geliştirilmesi için kullanılabilecektir (Sakarya, 2006: 58).

Kalite çalışmalarının tüm hizmet alanlarında etkin bir biçimde yürütülebilmesi için öncelikle kalitenin kurum için ne ifade ettiğinin belirlenmesi gerekmektedir. Bu tanımlama kurum açısından yapılamadığında iyileştirme çalışmalarının da verimli olarak gerçekleştirilmesi beklenemez.

Algı, organizmada var olan alıcı hücrelerin dış çevredeki fiziksel enerjileri yakalayarak oluşturduğu sinirsel enerjinin, beyinde işlenmesi sonucunda ortaya çıkan üründür. Algılama anında beyin, bireyin içinde bulunduğu durumdan beklentilerini, geçmiş yaşantılarını, diğer duyu organlarından gelen başka duyuları, toplumsal ve kültürel etkenleri hesaba katar. Gelen duyuları seçme, bazılarını ihmal etme, bazılarını kuvvetlendirme, arada olan boşlukları doldurma ve beklentilere göre anlam verme bu aşamada yapılmakta ve bireyler algılarını oluştururken geçmiş yaşantılarından da yararlanmaktadırlar (Cüceloğlu, 2010). Bu nedenle yapılan bu çalışma; yaşantılardan yola çıkılarak genel olarak kalite, kaliteli üniversite, kaliteli öğretim ve kaliteli öğretim elemanı kavramlarına ilişkin öğrenci algıları belirleneceğinden önemlidir.

Yükseköğretimin en önemli amaçlarından biri kaliteli hizmet sağlamak olduğundan, yükseköğretimin tüm hizmetlerinden yararlanan en önemli paydaş olan öğrencilerin düşüncelerinin belirlenmesi, kaliteli öğretim programlarının hazırlanması ve program geliştirme çalışmalarına veri sağlanması açısından önem taşımaktadır. Ayrıca bu çalışma, farklı araştırmacılar tarafından yapılacak olan çalışmalar için yol gösterici niteliktedir.

1.4. Varsayımlar

Araştırmacı tarafından geliştirilen ölçme aracı (Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Kalite, Kaliteli Üniversite, Kaliteli Öğretim ve Kaliteli Öğretim Elemanı Kavramlarına İlişkin Algıları Anketi) araştırmanın amacına hizmet eder niteliktedir.

Araştırmada, seçilen örnekleme göre, tüm öğrencilere ulaşılmaya çalışılmıştır ve öğrenciler araştırmaya istekli olarak katılmıştır.

Öğrenciler kalite, kaliteli üniversite, kaliteli öğretim ve kaliteli öğretim elemanı özelliklerini ifade edebilecek ölçüde deneyim ve geçmiş öğrenmelere sahiptirler.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma, Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi'nin seçilmiş olan; Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı, Matematik Eğitimi Anabilim Dalı, Fizik Eğitimi Anabilim Dalı, İngilizce Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı ve Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı bölümlerinin, birinci ve son sınıflarında öğrenim görmekte olan ve ulaşılabilen öğrenciler, bu öğrencilerin kalite, kaliteli üniversite, kaliteli öğretim ve kaliteli öğretim elemanı kavramlarına ilişkin algılarının belirlenmesi ve araştırmacı tarafından geliştirilen anketin uygulama verilerinin analizi ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Kalite: Bir malın veya hizmetin müşterilerin beklentilerine cevap verebilmesini sağlayan üretim ve servis özelliklerinin toplamıdır (Kahraman, 2008: 5).

Paydaş: Karşılık verme, müzakere etme ve organizasyonun stratejik geleceğini değiştirme gücüne sahip potansiyel aktörlerdir (kişi ya da küçük gruplar) (a.k.t: Batı, 2006: 3).

Yükseköğretim: 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nda; "Milli Eğitim sistemi içinde, orta öğretime dayalı, en az dört yarıyılı kapsayan her kademedeki eğitim öğretimin tümüdür" şeklinde tanımlanmıştır**.**

Öğrenci: Öğrenim görmek amacıyla herhangi bir öğretim kurumunda okuyan kimsedir (Eğitim terimleri sözlüğü, 1974).

Algı: Duyu verilerini örgütleyip yorumlayarak çevremizdeki nesne ve olaylara anlam verme sürecidir (Cüceloğlu, 2010).

BÖLÜM II

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Eğitimde ve daha özel anlamda yükseköğretim kurumlarında verilen hizmetin kalitesinin belirlenmesi, arttırılması ve geliştirilmesinde öğrenci algılarının, memnuniyetlerinin ve beklentilerinin belirlenmesine yönelik yapılan araştırmalar incelendiğinde, konuyla ilgili çalışmaların yeterli sayıda olmadığı ve yapılan çalışmaların büyük bir çoğunluğunun eğitim hizmetlerinin kalitesinin belirlenmesine yönelik hizmeti bir bütün olarak ele alan ya da yükseköğretim kurumlarında hizmet veren öğretim elemanlarının kalitesini belirlemeye yönelik araştırmalar olduğu görülmektedir.

Bu bölümde alan yazını taraması sonucu ulaşılan, konuyla ilgili daha önce yapılmış ve ulaşılabilen araştırmalara yer verilmiştir. Ulaşılan bu çalışmalar da "Türkiye'de Yapılan İlgili Araştırmalar" ile "Türkiye Dışında Yapılan İlgili Araştırmalar" olmak üzere iki başlık altında sunulmuştur. Ayrıca bu araştırmalar sırasıyla çalışmanın adı, yazarı, amacı, yöntemi ve sonucu belirtilecek biçimde açıklanmıştır.

2.1. Türkiye'de Yapılan İlgili Araştırmalar

Erdem (2005), "Üniversitenin varoluş nedeni" adlı çalışmasında, Pamukkale Üniversitesi'nin önemli iç ve dış paydaşlarına göre bugün ve gelecekteki görevinin ne olduğunu tespit etmeyi amaçlamıştır. Araştırma bir durum çalışması niteliğindedir. Elde edilen veriler tematik içerik analizine tâbi tutulmuştur. Araştırma bulgularında, paydaşlara göre Pamukkale Üniversitesi'nin şu anda yüklendiği görevlerin sırasıyla "eğitim-öğretim, hizmet sağlama, araştırma ve öncülük rolü**"** olduğu, ileride yüklenmesi

gereken görevlerin ise sırasıyla "hizmet sağlama, eğitim-öğreti ve öncülük rolü" olduğu görülmüştür.

Arslan ve diğerleri (2004) "Eğitim Fakültelerinin ve programlarının akademik kalitesinin değerlendirilmesi" adlı araştırmalarında, eğitim fakültelerine girmeyi planlayan öğrencileri aydınlatmayı ve eğitim fakülteleri arasında bir rekabetin başlamasına katkıda bulunmayı amaçlamışlardır. Çalışma, eğitim fakültelerinin ve bağlı bazı programların akademik kalitesini araştırmaktadır. Akademik kalitenin üniversite, fakülte ve programlar seviyesinde değerlendirilmesinde öznel (survey) ve nesnel göstergeler kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, tarihsel geçmişi fazla olan eğitim fakülteleri sıralamada ön sıralarda yer almış, yabancı dille eğitim veren üniversiteler ilk üçe girememiştir. Türkiye'de üniversitelerin kaliteleri arasında büyük farkların olduğu belirlenmiştir.

"Yükseköğretimde Öğretimi Değerlendirme Anketlerinde Öğrenci Algılarındaki Farklılıkların Puanlamaya Etkileri" adlı çalışmasında Kalaycı (2008b), yükseköğretim kurumlarında kullanılan öğretim elemanlarını ve öğretimi değerlendirme anketlerindeki maddelere öğrenciler tarafından verilen puanların birinin seçimine karar verme sürecinde etkili olan durumları saptamayı amaçlamıştır. Çalışmanın verileri içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre, öğrencilerin hatırlayamadıkları ve emin olmadıkları durumlarda bile maddelere puan verdikleri, maddedeki binişikliğin puanlamalarda kararsızlığa neden olduğu, sınavlarda yüksek not alınan öğretim elemanlarına yüksek puan verildiği belirlenmiştir.

Doğanay ve Sarı (2004) "Öğrencilerin üniversitedeki yaşam kalitesine ilişkin algılarının demokratik yaşam kültürü çerçevesinde değerlendirilmesi (Çukurova Üniversitesi örneği)" adlı çalışmalarında, Çukurova Üniversitesi Balcalı kampüsündeki yaşamın, öğrenci algılarına dayalı olarak demokratik yaşam kültürü çerçevesinde değerlendirilmesini amaçlamışlardır. Araştırma, tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin algılarına ilişkin en düşük ortalamalar sınıf ortamı ve kararlara katılım, en yüksek ortalamalar ise kimlik ve sosyal olanaklar boyutlarına ait olarak belirlenmiştir.

Güzel (2006) "Yükseköğretimde turizm eğitimi ve hizmet kalitesi" adlı araştırmasında, yüksek öğretim kurumlarının en önemli paydaşları olan öğrencilerin turizm eğitiminden beklentilerini ve tatmin düzeylerini araştırmıştır. Araştırmada, hizmet kalitesini ölçme modellerine yer verilmiş, servqual modeliyle yüksek öğretim kurumlarında sunulan eğitimin öğrenci beklentilerini ne derecede karşıladığı ölçülmüş, bu beklentiler içerisinde hizmet kalitesi boyutlarından hangisinin öğrenciler açısından daha önemli olduğunun ortaya konulması amaçlanmıştır. Araştırma bulgularına göre, yüksek öğretim kurumlarının müşteri gruplarından birini ve en önemlisini oluşturan öğrencilerin, aldıkları eğitimle ilgili tatmin düzeylerinin oldukça düşük olduğu belirlenmiştir.

Amaçları, öğretmen adaylarının algılarına göre, sınıf öğretmeni yetiştirme programında yer alan derslerin gereklilik ve işe vurukluk düzeylerini belirlemek olan Kılıç ve Acat (2007) "Öğretmen adaylarının algılarına göre öğretmen yetiştirme programlarındaki derslerin gereklilik ve işe vurukluk düzeyi" adlı çalışmalarında, survey yöntemini kullanmışlardır. Araştırma sonunda ise öğretmenlik formasyon dersleri çok gerekli ve işe vuruk bulunurken, konu alanı derslerinin genelde daha az gerekli ve işe vuruk olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Aksu, Çivitçi ve Duy (2008) "Yükseköğretim öğrencilerinin öğretim elemanlarının ders uygulamaları ve sınıf içi davranışlarına ilişkin görüşleri" adlı çalışmalarında, yükseköğretim öğrencilerinin öğretim elemanlarının ders uygulamaları, sınıf içi davranışları ve tutumları ve ölçme ve değerlendirme uygulamalarına ilişkin görüşlerini incelemeyi amaçlamışlardır. Çalışma tarama türünde olup, nicel veriler istatistik programında düzenlenmiş, nitel veriler ise bir sınıflama içinde sunularak yorumlanmıştır. Araştırmanın bulgularında, öğrencilerin öğretim elemanlarının davranışları, ders ve ölçme-değerlendirme uygulamalarına ilişkin olarak genellikle olumsuz bir algıya sahip oldukları belirtilmektedir. Öğrenci görüşleri sınıf, öğretim türü ve bölümlere göre farklılık göstermiştir.

Çakmak (2009) "Öğretmen adaylarının 'etkili öğretmen' nitelikleri konusunda düşünceleri' adlı çalışmasında, Türk öğretmen adaylarının etkili öğretmen nitelikleri konusunda düşüncelerini belirlemeyi amaçlamıştır. Betimsel türde olan bu çalışmada veriler, nicel araştırma metotlarına uygun bir biçimde anket ile toplanmıştır. Araştırmanın bulgularında, öğretmen adaylarının görüşlerine göre en yüksek ortalamaya

sahip öğretmen özelliği ‘objektif olma’, en düşük ortalamaya sahip özellik ise ‘derste öğrencilere sunum yaptırma olarak bulunmuştur.

Amacı, eğitim fakültesinde okuyan öğrenciler açısından, derslerine giren öğretmenlerin ne kadar etkin ve etkili olduğunu ortaya koymak olan “Öğrencilere Göre Etkili Öğretmen Özellikleri” adlı çalışmalarında Oktar ve Yazçayır (2008), verilerini betimsel ve içerik analizi ile çözümlemişlerdir. Çalışmanın bulgularına göre, öğrenciler derslerine giren öğretmenlerinin büyük çoğunluğunu; genel mesleki özellikleri, genel kişilik özellikleri, sınıf içindeki özellikleri ve sosyal özellikleri açısından etkisiz bulmuşlardır. Öğrenciler, çok az sayıdaki öğretmenlerini etkili bulduklarını belirtmişlerdir.

Saydan (2008), “Üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarından kalite beklentileri: Yüzüncü Yıl Üniversitesi İİBF örneği” adlı çalışmasında, daha kaliteli bir akademik kadro, daha bilgili bir öğrenci kitlesi ve daha başarılı bir üniversite eğitiminin gerçekleştirilmesine katkı sağlamak amacıyla üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarından beklentileri ve bu beklentilerin önem derecelerini belirlemeyi amaçlamıştır. Çalışmada, nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Sonucunda, öğrencilerin öğretim elemanlarını daha çok ders içi ve ders dışı performanslarıyla değerlendirdikleri belirlenmiş, 24 adet ifadeyi içeren altı boyutlu bir kalite beklenti ölçeği oluşturulmuştur.

“Müşteri memnuniyeti ve müşteri-çalışan etkileşimi üzerine bir araştırma” adlı çalışmalarında Tüzün ve Devrani (2008), çalışana güven ve çalışandan memnuniyet değişkenlerinin işletmeden memnuniyete, işletmeden memnuniyetin de müşteri vatandaşlık davranışı, müşteri sadakati ve kulaktan kulağa iletişim gibi işletme açısından önemli sonuçlara neden olduğu varsayılarak, geliştirilen aracın bir model önerisi olarak sunulmasını ve test edilmesini amaçlamışlardır. Çalışmada, nicel araştırma yöntemi kullanılmış, bulgularında çalışana güven ve çalışandan memnuniyetin işletmeden memnuniyete, işletmeden memnuniyetin de kulaktan kulağa iletişim, müşteri vatandaşlık davranışı ve müşteri sadakatine neden olduğu belirlenmiştir. Bu çalışmada bir hizmet işletmesi olarak üniversiteler ve üniversitedeki öğrencilerin en fazla etkileşim içinde olduğu çalışanlar olarak akademisyenler ele alınmış ve

öğrencilerle akademisyenler arasındaki ilişkinin öğrencinin üniversiteden memnuniyetini etkilediği görülmüştür.

Sakarya (2006) "Yükseköğretimde öğrenciye yönelik hizmet kalitesinin ölçülmesi: Akdeniz Üniversitesi İ.İ.B.F. öğrencileri üzerine bir araştırma" adlı çalışmasında, yüksek öğretimde öğrencilere yönelik hizmet kalitesinin ölçümü için kullanılmış ölçeklerden yararlanarak bir öğrenci tatmin ölçeği geliştirmeyi amaçlamıştır. Bu çalışmada yükseköğretimde öğrenci tatminine ait 88 alt boyut belirlenmeye çalışılmış ve güvenilirliği test edilmiş bir ölçek yardımıyla öğrenci tatmini ölçümlenmeye çalışılmıştır. Çalışmada, nicel araştırma yöntemi kullanılmış, bulgularda 2. sınıf ve 4. sınıf öğrencileri arasında anlamlı bir farklılığın olduğu gözlemlenmiş; ortalama değerlerine bakıldığında da 2. sınıf öğrencilerinin 4. sınıf öğrencilerine göre tatmin düzeylerinin daha yüksek seviyede gerçekleştiği tespit edilmiştir.

Şengel (1997) "Müşteri olarak öğrencilerin eğitim öğretimden ihtiyaç ve beklentileri" adlı çalışmasında, paydaş olarak öğrencilerin eğitim ve öğretimden ihtiyaç ve beklentilerini belirlemeyi amaçlamıştır. Veri toplama aracı olarak on dokuz sorudan oluşan bir anket kullanılmıştır. Çalışmada, nitel araştırma yöntemi kullanılmış, bulgularda üniversite atmosferi için teşvik etmeyen tanımlamasının yoğun olarak cevaplandırıldığı belirlenmiştir. Ayrıca öğretim elemanlarının bilgi düzeyinin yeterliliği ve verilen ödevlerin yeterli olması öğrenciler tarafından olumlu olarak belirtilmiştir.

Yenen ve Gözlü (2003) "Yüksek öğretimde müşteri beklentileri: Türkiye'den örnekler" adlı çalışmalarında, öğrenciler ve öğretim elemanları için işletme ve işletme mühendisliği eğitimindeki kalite değerlendirmesini ortaya koymayı amaçlamışlardır. Çalışmada, nitel araştırma yöntemi kullanılmış, anketlere verilen cevaplarla, öğrencilerin üniversiteleri ve üniversitelerindeki birimlerden memnuniyetleri hakkında bilgi toplanmıştır. Araştırma sonucuna göre İstanbul Teknik Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi öğrencileri en çok bölümlerinden memnun olduklarını, Başkent Üniversitesi öğrencileri en çok üniversitelerinden memnun olduklarını belirtmişler, üniversitelerin öncelikle nasıl bir eğitim vermek ve nasıl bir öğrenci yetiştirmek istediklerini belirlemelerinin uygun olacağı konusunda görüş bildirilmiştir.

Özçalık (2007) "Yükseköğretimde eğitim hizmet kalitesinin ölçümüne yönelik örnek bir uygulama" adlı çalışmasında, üniversite eğitiminde hizmet kalitesinin ölçülmesini ve üniversite öğrencilerinin aldıkları eğitimden beklenti ve bu beklentilerin ne derecede karşılandığını ölçmeyi amaçlamıştır. Veriler servqual metodunun kendine özgü hesaplama yöntemiyle değerlendirilmiş ve bir takım istatistik yöntemlere göre analiz edilmiştir. Elde edilen sonuçların değerlendirilmesiyle mevcut yükseköğretim hizmetlerinin kalitesinin artırılması noktasında katkı sağlanacağını belirtmiştir.

Cingöz (2009) "Eğitimde hizmet kalitesinin müşteri memnuniyetine etkisi: Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde bir uygulama" adlı araştırmasında, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde, öğrencilerin eğitimde hizmet kalitesinin memnuniyetlerini etkileyip etkilemediğini ortaya koymayı amaçlamıştır. Çalışmada, nitel araştırma yöntemi kullanılmış, öğrencilerin genel memnuniyet durumunu ölçmek için sorulan yargılara düşük düzeyde de olsa genel anlamda katıldıkları, öğretim üyelerinin ders isleme, tutum ve davranışına, personelin tutum ve davranışı ile fiziki şartların ölçülmesine yönelik yargılara verdikleri cevapların ortalamasına göre de orta düzeyde de olsa katıldıkları görülmüştür. Ancak yönetimin tutum ve davranışlarına yönelik yargıların ortalamalarına göre öğrencilerin memnuniyet ya da memnuniyetsizlik konusunda kararsız oldukları görülmüş, öğrencilerin memnuniyet durumlarını ölçmeye yönelik yargılardan elde edilen faktörlerin ortalamalarına göre memnuniyet durumunun varlığı tespit edilmiştir.

Demirbolat (2005) "Yüksek lisans öğrencilerinin program ve öğretim elemanlarından beklentileri" adlı araştırmasında, öğrencilerin program, ders işleme ve değerlendirme süreci ile ilgili görüş ve beklentilerinin neler olduğunu belirlemeyi amaçlamıştır. Çalışmada, nicel araştırma yöntemi kullanılmış, veriler görüşme tekniği ile elde edilmiştir. Araştırmanın bulgularına göre, öğrenci beklentilerinin alan yazında yer alan yenilikçi uygulamalar ile örtüştüğü görülmüştür.

Yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin katıldığı "Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsünde Lisansüstü eğitim kalitesinin arttırılması kapsamında öğrencilerin eğitime ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi" adlı çalışmalarında Devebakan, Koçdor, Musal ve Güner (2003), Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde eğitim kalitesinin arttırılması kapsamında öğrencilerin eğitime ilişkin

görüşlerinin değerlendirilmesini amaçlamışlardır. Çalışmada, nicel araştırma yöntemi kullanılmış, değerlendirmede tanımlayıcı istatistiklerden yararlanılmıştır. Bulgulara göre, öğrencilerin en yüksek puanı verdikleri ifadeler, "konuda bilgi ve beceriye sahiptir", "ders içinde ve ders dışında iletişim becerisi iyidir" ve "öğretmekten zevk alır" şeklinde, en düşük puanların verildiği ifadeler ise, "yeni ders konularına gereksinim bulunmaktadır", "dersi güncel sunum teknikleri kullanarak anlatır" ve "dersin içeriği ve düzeyi beklentilerimi karşılamaktadır" şeklinde belirlenmiştir.

Paydaşların güveninin oluşturulmasının önemine dikkat çeken "Öğrencilerin Üniversitelerine Duydukları Güven Üzerine Bir Araştırma" adlı çalışmalarında Özdoğan ve Tüzün (2007), öğrencilerin üniversite için algıladıkları güven değerinin belirlenmesini ayrıca demografik değerlerle algılanan güven değerlerinin ilişkisine bakılmasını amaçlamışlardır. Çalışmada, nicel araştırma yöntemi kullanılmış, elde edilen bulgularda, algılanan güven ölçeği boyutları ortaya konulmuş, yaş, gelir, cinsiyet, sınıf değişkenlerine göre algılanan güven değerlerinin farklılaştığı tespit edilmiştir.

Yılmaz ve Oğuz (2005) "Eğitim Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin fakülte kültürüne ilişkin algıları" adlı çalışmalarında, son sınıf öğrencilerinin örgüt kültürüne ilişkin algılarının ortaya konulmasını amaçlamışlardır. Çalışmada, nicel araştırma yöntemi kullanılmış, veriler bir ölçek yardımıyla toplanmıştır. Elde edilen bulgulara göre, araştırmaya katılan öğrencilerin fakülte kültürüne ilişkin algılarındaki farklılık cinsiyete göre anlamlı olmayıp, öğrenim gördükleri bölümlere göre ise anlamlı bir farklılaşma göstermiştir.

"Eğitim fakültesinin fırsat ve tehditlerinin tanımlanması: bir durum çalışması" adlı çalışmasında Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesinin iç ve dış paydaşlarının algısına göre "fırsat ve "tehditlerin" belirlenmesini amaçlayan Erdem (2008), bir durum çalışması modeli ortaya koymuştur. Araştırmanın verileri tematik içerik analizine tabi tutulmuş, çalışma bulgularında paydaşların algılarına göre fakülte dışında oluşan ve fakülteyi etkileyen güç ve eğilimlerin Eğitim Fakültesi için sağladığı fırsatların sanayi, ticaret kurumlarının ve zenginlerin fakülteye olan destekleri, tehditlerin ise siyasi etkiler olduğu belirlenmiştir.

Ekinci ve Burgaz (2007) "Hacettepe Üniversitesi Öğrencilerinin Bazı Akademik Hizmetlere İlişkin Beklenti ve Memnuniyet Düzeyleri" adlı çalışmalarında, Hacettepe Üniversitesi'ne bağlı fakültelerde öğrenim gören öğrencilerin üniversitenin sağladığı akademik hizmetlere ilişkin beklenti ve memnuniyet düzeylerini belirlemeyi amaçlamışlardır. Bu araştırma, öğrenci görüşlerini anket yoluyla elde etmeyi amaçlayan tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın bulgularında, öğrencilerin beklenti düzeylerinin yüksek, memnuniyet düzeylerinin ise düşük olduğu sonucuna varılmıştır.

Argon ve Köşterelioğlu (2009) "Üniversite öğrencilerinin üniversite yaşam kalitesi ve fakülte kültürüne ilişkin algıları" adlı çalışmalarında, eğitim fakültesi öğrencilerinin fakülte kültürü ve üniversite yaşam kalitesine ilişkin algıları arasındaki ilişkiyi belirlemeyi amaçlamışlardır. Çalışmada, nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarında, öğrencilerin fakülte kültürüne ilişkin algılarının olumlu olduğu, üniversite yaşam kalitesi açısından en kaliteli olarak algıladıkları boyutun "Karara katılım", en düşük düzeyde algıladıkları boyutun ise "Gelecek" boyutu olduğu tespit edilmiştir.

GÜADEK (2006a)'in yaptığı "Gazi Üniversitesi Özdeğerlendirme El Kitabı" adlı çalışmada, öğrencilerin üniversiteden memnuniyetlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre, fakültelere ilişkin olarak öğrenciler tarafından eğitim alanında güçlü görülen noktalar; öğretim elemanlarının ilgili olması, verilen eğitimin kaliteli olması ve öğretim elemanlarının nitelikli olmasıdır. Araştırma alanındakiler kütüphanenin yeterli olması, öğretim elemanlarının araştırmalarda destek olması ve internet olanaklarının yeterli olmasıdır. İdari alanda güçlü görülen noktalar ise; idarenin öğrenci sorunlarına duyarlı olması, disiplin ve düzen ve ders kayıt sistemi olarak belirtilmiştir. Bu çalışmada öğrenciler tarafından eğitim alanında zayıf görülen noktalar; fiziksel koşulların yetersizliği ve araç-gereç, donanım yetersizliği, eğitim programlarının yetersizliği ve derslere yönelik uygulama azlığı, ezbercilik ve öğretim elemanlarının alanı ile ilgili bilgi yetersizliğidir. Araştırma alanındakiler, laboratuar ve donanım yetersizliği, merkez kütüphaneye uzaklık, bilgisayar ve internet olanaklarının yetersizliğidir. İdari alanda zayıf görülen noktalar ise; çevre düzeni, temizlik ve bakım, öğrenci işlerinin öğrenci sorunlarına yeterli duyarlılığı göstermemesi ve güvenlik problemi olarak belirtilmiştir.

Yine GÜADEK'in (2006b) gerçekleştirdiği "Gazi Üniversitesi Swot Analizi Sonuçları" adlı çalışmada, farklı fakültelerde öğrenci, akademik ve idari personelin görüşleri doğrultusunda fakültelerin güçlü ve zayıf yönlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın bulgularına göre, araştırmaya katılanların eğitim alanında en güçlü gördüğü nokta; öğretim elemanlarının ilgili, nitelikli ve yeterli olmasıdır. Bunun yanında eğitimin önemsenmesi, eğitimin kaliteli olması da önemli görülmektedir. Zayıf görülen noktalar ise fiziksel koşulların yetersizliği, araç-gereç eksikliği, eğitim programlarının yetersizliği, derslere yönelik uygulama azlığıdır. Ayrıca ezbercilik ve öğretim elemanlarının alanlarıyla ilgili bilgi yetersizliği ve öğretim elemanlarının sayısal yetersizliği eğitime ilişkin zayıf yönler arasında görülmüştür.

Kaya ve Engin (2007) "Yüksek öğretimde kalite iyileştirme sürecinde öğrenci memnuniyetinin ölçülmesine yönelik bir araştırma" adlı çalışmalarında, yükseköğretim sisteminin en önemli paydaşları olan öğrencilerin, eğitim sürecinde almış oldukları derslerdeki memnuniyet düzeyinin belirlenmesini amaçlamışlardır. Çalışmada, nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın bulgularında, öğrencilerin derslerdeki memnuniyet düzeyinin genelde orta ve iyi düzeyde olduğu gözlenmiştir. Yüksek lisans düzeyinde ders alan öğrencilerin, iş hayatı içinde olmalarından dolayı aldıkları derslerin uygulaması konusunda daha fazla bilgili oldukları gözlenmiş, memnuniyet düzeylerinin lisans öğrencilerinden daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Yelken, Çelikkaleli ve Çapri (2007) "Eğitim fakültesi kalite standartlarının belirlenmesine yönelik öğretmen adayı görüşleri (Mersin Üniversitesi örneği)" adlı çalışmalarında, öğretmen adayı görüşlerine göre eğitim fakültelerinin kalite standartlarının belirlenmesini amaçlamışlardır. Verilerin analizinde nitel içerik çözümlemesi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma bulgularından, öğretim elemanlarında bulunması gereken en önemli mesleki özellikler "alanına hâkim olma ve öğretmenlik meslek bilgisi ve becerisine sahip olma", en önemli kişisel özellikler "hoşgörülü olma ve saygılı olma, iletişim becerisine sahip olma ve hümanist olma" olarak belirlenmiştir. Eğitim programlarıyla ilgili olarak "programın uygulamaya yönelik olması", fakülte yönetimi için de "demokratik ve katılımcı bir yönetim anlayışına sahip olma" özelliklerinin ön plana çıktığı görülmüştür.

Yüksel ve diğerleri (2006), "Öğrenci memnuniyet araştırması" adlı çalışmalarında, üniversite hakkında öğrencilerin görüşlerinin neler olduğunu bilimsel yöntemlerle betimlemeyi, bu verilerden yararlanarak güçlü yönleri daha da geliştirmeyi zayıf yönleri ise geliştirilmesi gereken fırsatlar olarak görüp iyileştirmeyi amaçlamışlar; Gazi Üniversitesi öğrencilerinin üniversitenin imaj, eğitim hizmet sunumu, fiziksel ortam ve olanaklar, bilgi sistemi faktörlerine ilişkin görüşlerinin bazı değişkenlere göre değişip değişmediğini belirlemeye çalışmışlardır. Çalışma, betimsel araştırma yöntemi kullanılan tarama modelinde bir araştırmadır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre, eğitim fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin fakültenin toplumdaki imajına ilişkin algılarının diğer fakülte öğrencilerine göre daha olumlu olduğu, fakülteler arasında en yüksek fiziksel ortam ve olanaklar değerine Eczacılık Fakültesi'nin en düşük değere ise Mesleki ve Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakülteleri'nin sahip olduğu görülmüştür.

Yüksel ve diğerleri (2009)'nin, "Öğrenci memnuniyet araştırması 2008–2009" adlı çalışmalarında ise, ileriye dönük hedeflerin en kolay biçimde ve kısa zamanda nasıl gerçekleştireceğine ilişkin önerilerin sunulması ve uygulamaya dönük fikirlerin belirlenmesini amaçlamışlar, öğrencilerin üniversitenin imaj, eğitim hizmet sunumu, fiziki ortam ve olanaklar ve bilgi sistemi faktörlerine ilişkin görüşlerinin araştırılması amaçlanmıştır. Çalışma diğerine benzer biçimde, betimsel araştırma yöntemi kullanılan tarama modelinde bir araştırmadır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre, araştırmaya katılan öğrencilerin en yüksek düzeyde katılım gösterdikleri maddelerin "Öğrenim gördüğüm birimde öğretim elemanları, eğitim vermeye isteklidirler", "öğrenim gördüğüm birimde öğretim elemanları, derslerde öğretim teknolojilerini kullanmaktadırlar" ve "öğrenim gördüğüm birimde öğretim elemanları, derslerin amaçları hakkında beni bilgilendirirler" şeklinde olduğu görülmüştür. Öğrencilerin en düşük düzeyde katılım gösterdikleri maddelerin ise "öğrenim gördüğüm birimdeki, internet hizmetinden yararlanabilmek için yeterli sayıda bilgisayar vardır", "öğrenim gördüğüm birimde internet hızı ve bağlantısı yeterlidir" ve "öğrenim gördüğüm birimde tuvaletler içinde ayrılan yerler yeterli ve kullanıma elverişlidir" biçiminde sıralanmıştır. "Genel olarak baktığınızda, Gazi Üniversitesi'nde aldığınız eğitim-öğretim ve diğer hizmetlere 10 üzerinden kaç puan verirsiniz?" sorusuna öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun 5 ve daha yüksek puan (7 Puan) verdikleri görülmüştür.

Yukarıda sözü edilen çalışmalar, yükseköğretim kurumlarının çeşitli hizmetlerinden yararlanan öğrencilerin, verilen hizmetin yeterliliği ve kalitesi, öğretim elemanı, öğretim programlarının kalitesi gibi konular üzerinde algılarının belirlenmesi, görüşlerinin alınması ve memnuniyet düzeylerinin araştırılması yönünden bu çalışma ile benzerlik göstermektedir. Her birinde belirtilen konularda öğrencilerin düşünceleri yardımıyla veriler toplanmış ve bu yolla sonuçlara ulaşılmıştır.

2.2. Türkiye Dışında Yapılan İlgili Araştırmalar

Chickering ve Kytle (1999) çalışmalarında, ideal üniversite kavramının öğrenciler, öğrenim ve üniversite yaşantısı ile ilgili neyi ifade etiğinin belirlenmesini ve bu yapıdaki üniversitelerin hangi amaçlara sahip olması gerektiğinin belirlenmesini amaçlamışlardır. Çalışma nitel bir araştırma olup, bulgularında mevcut zorluklar, değişen öğrenci karakteristikleri, daha kompleks nitelikteki toplumsal ihtiyaçlar, hesap verilebilirlik açısından azalan destek ve baskılar, iletişim ve bilgi teknolojileri, net olmayan amaçlar, eğitsel anlamda güçlü ortamların temel unsurları ve Yirmi birinci yüzyılın üniversite idealini gerçeğe dönüştürmek için yapılması gerekenler belirtilmiştir.

Donald ve Denison (2001) "Üniversite Öğrencilerinin Kalite Değerlendirmesi: Kalite Kriterine İlişkin Öğrenci Anlayışı" adlı çalışmalarında, öğrencilerin üniversitedeki öğreniminin incelenmesini ve kalitenin değerlendirilmesinde her üç dönemde (giriş, eğitim sırasında, mezuniyete yakın) önemli olduğunu düşündükleri ölçütlerin belirlenmesini amaçlamışlardır. Araştırmanın bulgularına göre, kurumda yer alan öğrencilerden oluşan grubun ulusal kalite ölçütlerini önemli olarak değerlendirdiği ve bu konuda geniş bir çıkar grubuyla hem fikir oldukları çıkarımında bulunulmuş, öğrencilerin öğrenci kalitesini öğretim elemanlarından daha kapsamlı olarak değerlendirdikleri tespit edilmiştir. Öğrenciler; üniversiteye girişte sorumluluk duygusu, açıklık ve esneklik, öğrenmede bağımsızlık, diğerleriyle etkileşim kurabilme becerisi, özgüven ve yaşam boyu öğrenme sorumluluğu ölçütlerinin çok önemli olduğunu belirtmişlerdir. Bununla birlikte, her dört programda yer alan öğrencilerin hepsi de, eğitimleri sürecince, iş performansını çok önemli olarak değerlendirmişlerdir ve bu da onların kariyer ve finansal kaygılarını yansıtmıştır. Sonuçların en dikkat çekici yönü, ölçütlerin büyük çoğunluğunun (25 ölçütten 17'si) önem derecesinin, üniversiteye

girişten eğitim süresine ve mezuniyete doğru artış göstermiş olmasıdır. Çalışma sonuçlarına göre, öğrenciler kalitenin artmasını beklemektedirler.

Idrus (2010) çalışmasında, kalite kavramının gelişmekte olan ülkelerde kabul edilmesini engelleyen güçlüklere sebep olan muhtemel hataları ele almayı amaçlamıştır. Çalışma betimsel türde olup, sonuçlarında gelişmekte olan ülkelerde amaca uygunluk olarak belirtilen kalite anlayışının kronik ve potansiyel olarak gittikçe kötüleyen durumlardan çıkılmasını sağlamak için eğitim politikası ve eğitim uygulamaları oluşturmada bir kuvvet olduğu belirtilmiştir.

Watty (2006) "Yüksek Öğretimde Kaliteyi mi Öğreneceksiniz? Sorun Bir Akademisyen Anlatsın" adlı araştırmasında, yönetici ve politika oluşturucularının hem ilgisini hem dikkatini çekmeyi amaçlamıştır. Verilerin toplanması amacıyla öğretim elemanlarına posta yoluyla bir anket formu göndermiş, öğretim elemanlarının muhasebe eğitiminde kaliteye dair görüşleri nelerdir? Sorusunu cevaplamak için muhasebe eğitiminde kaliteye ilişkin görüşler hakkında katılımcıların inanç ve tavırları göz önüne alınmış ve analizde Harvey ve Green'in (1993) geliştirdikleri model kullanılmıştır. Araştırmanın bulgularında, hâkim olan kalite görüşü "amaca uygunluk" görüşü olarak belirtilmiştir.

Voss, Gruber ve Szmigin (2007) araştırmalarında, öğrencinin arzu ettiği biçimde verimli öğretmenlerin sahip olması gereken öğretim niteliklerine dair daha derin bir kavrayış geliştirmek ve öğrencilerin elde etmeyi umdukları faydaları ortaya koymak üzere, bu beklentilerin temelini oluşturan yapıları açığa çıkarmayı amaçlamışlardır. Çalışma, araç-amaç yaklaşımı (means-end approach) ve iki merdivenleme tekniğinin (laddering technique) kullanıldığı nicel bir çalışmadır. Çalışmanın bulgularında, öğrencilerin, öğretmenlerinin bilgili, istekli, ulaşılabilir ve arkadaş canlısı olmasını istedikleri belirlenmiştir.

Sonuç olarak, yükseköğretim hizmet kalitesinin belirlenmesine yönelik yapılan araştırmalarda, kurumların en önemli paydaşları olan öğrencilerin algı, memnuniyet ve beklentilerinin tespit edilmesine yönelik çalışmalara verilen önem artış göstermektedir. Fakat bu yönde yapılan çalışmaların çoğunluğunun nicel araştırma yöntemleri kullanılarak yapıldığı, nitel araştırma yöntemlerinin ve özellikle de içerik analizi tekniğinin az sayıda kullanıldığı görülmektedir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, çalışma evreni ve örneklem, ölçme aracının hazırlanması, uygulanması, verilerin toplanması ve verilerin analizi yer almaktadır.

3.1. Araştırma modeli

Bu araştırma, alt amaçlar doğrultusunda öğrencilerin kalite, kaliteli üniversite, kaliteli öğretim ve kaliteli öğretim elemanı özellikleri konusundaki algılarını derin ve dikkatli bir biçimde tanımlamayı amaçladığından betimsel bir araştırma olup, çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır.

İlişkilerin, aktivitelerin, durumların ya da materyallerin kalitesini inceleyen araştırma çalışmaları, genellikle nitel araştırma olarak adlandırılmaktadır (Fraenkel ve Wallen, 2000) ve nitel araştırmacılar, belli bir konu ile ilgili araştırma yaparken o konunun ‘ne kadar’ ya da ‘ ne kadar iyi’ olduğunu öğrenmekten çok daha geniş bir bakış açısı elde etmek isterler (Büyüköztürk ve diğerleri, 2008: 200).

Nitel araştırmanın en belirgin özelliği, üzerinde araştırma yapılan kişilerin bakış açılarıyla araştırma yapılan olay, olgu, norm ve değerlerin incelenmeye çalışılmasıdır. Bu inceleme sırasında, araştırma yapılan kişilerin oluşturdukları ve kullandıkları özel bir dil, anlam, kavramlar üzerinde durup onları anlamak ve bunların araştırılan kişiler için ne anlamlar ifade ettiklerini ortaya çıkarmaya çalışmak önemli bir çalışma stratejisidir (Ekiz, 2004).

Sosyal bilimlerin temelini oluşturan insan davranış ve düşüncelerinin karmaşık olması, bir süre sonra araştırmacıları, bunları daha esnek yöntemlerle incelemek gerektiğine inandırmıştır (Ekiz, 2004). Sosyal bilimlerde yaşanan yöntemsel tartışmalar, insan ve insana özgü olanı açıklamadaki yetersizlik pozitivizmden postpozitivizme paradigmatik bir dönüşüm yaratmış, bu da araştırmalarda nitel yöntemlerin kullanımının yaygınlaşmasına yol açmıştır (Arı ve diğerleri, 2009: 122–134).

Yıldırım ve Şimşek (2006: 35) çalışmalarında, sosyal bilimlerde insan davranışını araştırmada fen bilimleri alanında kullanılan yöntemlerin yetersiz olduğunu "insan davranışı ancak esnek ve bütüncül bir yaklaşımla araştırılabilir ve bu yaklaşımda araştırmaya dahil olan bireylerin görüşleri ve deneyimleri büyük önem taşır" şeklinde ifade etmektedirler.

İnsan, kısa ve uzun vadeli olmak üzere eylemlerinde amaçlar koyabilen ve bu amaçlar doğrultusunda davranışlarda bulunabilen bir varlıktır (Taşdelen, 2003: 160). İnsan davranışını inceleyen disiplinlerden biri olan felsefe alanında ortaya çıkan varoluşçuluk (existentialism) akımı, nitel araştırma yöntemine önemli katkılarda bulunan ve yönteme temel oluşturan bir düşünce akımıdır. Bu akıma göre, "bireyler gerçekleri kendileri oluştururlar ve bu gerçekler onlar için önemlidir ve anlamlıdır, gerçek, tek tek her insandır ve kendini dil ile varlığa, varlığı da kendi anlamlar dünyasına katar"(Yıldırım ve Şimşek, 2006: 36; Sönmez, 2005: 125; Taşdelen, 2003: 154). Her bir insan, kendi yaşantılarını kendi seçmeli ve düzenlemeli, bunların sonuçlarından da kendisi sorumlu olmalıdır (Sönmez, 2005: 125). Eğer gerçeği ortaya çıkarmak ve anlamak istiyorsak öncelikle insanların bu gerçekleri nasıl algıladıklarını incelemek gerekir (Yıldırım ve Şimşek, 2006: 36).

Sonuç olarak, insan davranışları ve bununla ilişkili durumlar incelenirken, önceden sınırları belirlenmiş yöntemler yerine, insanın karmaşık doğasına uygun ve esnek olan nitel yöntemlerin kullanılması daha uygun olacaktır. Bu çalışmada da nitel yöntem hakkında belirtilen yukarıdaki görüşler doğrultusunda, yükseköğretimin önemli paydaşları olan öğrencilerin kalite, kaliteli üniversite, kaliteli öğretim ve kaliteli öğretim elemanı kavramlarına ilişkin algıları araştırılmış ve bu konuda elde edilen veriler üzerinde derinlemesine çalışılmıştır.

3.2. Çalışma evreni ve örneklem

Gazi Üniversitesi'nde 2009–2010 öğretim yılında lisans öğrenimi gören tüm öğrenciler bu araştırmanın hedef evrenini, Gazi Eğitim Fakültesi'ndeki öğrenciler ise ulaşılabilir evrenini oluşturmuştur.

Araştırmanın örneklemini ise; Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nin Türkçe Eğitimi anabilim dalı, Sosyal Bilgiler Eğitimi anabilim dalı, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık anabilim dalı, Fizik Eğitimi anabilim dalı, Matematik Eğitimi anabilim dalı, İngilizce Eğitimi anabilim dalı, Müzik Eğitimi anabilim dalı ve Resim-İş Eğitimi anabilim dalı bölümlerinde 2009–2010 eğitim-öğretim yılı güz döneminde birinci ve son sınıflarda öğrenim gören toplam 493 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklemi oluşturan bu öğrencilerden güzel sanatlar alanında Müzik ve Resim-iş öğretmenliği bölümlerinde öğrenim gören öğrenciler ÖSYM'nin uyguladığı sınava ek olarak özel yetenek sınavları ile yükseköğretime kabul edilmektedirler. Türkçe, Sosyal Bilgiler öğretmenliği ve PDR bölümü öğrencileri ise sırasıyla TS–2, TS–1 ve TM–3 türünde, sayısal alanda eğitim veren Fizik ve Matematik öğretmenliği bölümü öğrencileri ise sırasıyla MF–2 ve MF–1 türünde puanlar alarak kabul edilen öğrencilerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin kişisel bilgileri incelendiğinde (Ek 2), öğrencilerin 353'ünün (%71,6) illerde bulunan devlet liselerinden mezun oldukları görülmektedir.

Çizelge 3' de örneklemi oluşturan 493 öğrencinin, öğrenim gördükleri bölüm, sınıf düzeyleri ve cinsiyetlerine göre dağılımı sunulmuştur.

Çizelge 3

Örneklemi oluşturan öğrencilerin bölüm, sınıf düzeyleri ve cinsiyetlere göre dağılımı

Bölümler	Sınıf Düzeyi	Cinsiyet		Toplam
		Kız	Erkek	
Türkçe Eğitimi Anabilim dalı	Birinci sınıf	24	28	52
	Son sınıf	33	22	55
Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim dalı	Birinci sınıf	21	9	30
	Son sınıf	20	11	31
Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Anabilim Dalı	Birinci sınıf	47	5	52
	Son sınıf	19	2	21
Matematik Eğitimi Anabilim Dalı	Birinci sınıf	13	7	20
	Son sınıf	16	10	26
Fizik Eğitimi Anabilim Dalı	Birinci sınıf	16	8	24
	Son sınıf	27	9	36
İngilizce Eğitimi Anabilim Dalı	Birinci sınıf	25	5	30
	Son sınıf	18	3	21
Müzik Eğitimi Anabilim Dalı	Birinci sınıf	24	10	34
	Son sınıf	17	4	21
Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı	Birinci sınıf	18	2	20
	Son sınıf	15	5	20
Tüm bölümler	Birinci sınıf	188	74	262
	Son sınıf	165	66	231
Toplam	Tüm sınıflar	353	140	493

Araştırmada, örneklem gurubunun birinci sınıf öğrencilerinden seçilme nedeni, yükseköğretime yeni başlamış olan öğrencilerin kalite kavramı ve geldikleri kurumda alacakları eğitimin kalitesi hakkında çevrelerinden edindikleri bilgiler yardımıyla oluşturdukları algıların belirlenmesidir. Örneklem gurubunun dördüncü ya da beşinci sınıf öğrencilerinden seçilmesinin nedeni ise, yükseköğretim yaşamları boyunca bulundukları kurum ve bölümlerinden aldıkları eğitim ile oluşturdukları kalite kavramlarına ilişkin algılarının belirlenmek istenmesidir.

Amaçsal örnekleme yöntemi, "çalışmanın amacına bağlı olarak bilgi açısından zengin durumların (information-rich cases) seçilerek derinlemesine araştırma yapılmasına

olanak tanır" (Büyüköztürk ve diğerleri, 2008: 78). Bu yöntemde, "öğeler, örnek için çalışma evreninden rasgele değil, belli özelliklerinden dolayı ve/veya araştırmacının kendi kararı/sağduyusuna göre seçilirler"(Böke, 2009: 125).

Evrende incelenen problemle ilgili olarak kendi içinde benzeşik farklı durumların belirlenerek çalışmanın bu durumlar üzerinde yapılması maksimum çeşitlilik örneklemeyi tanımlar. Buradaki amaç, göreli olarak küçük bir örneklem oluşturmak ve bu örneklemde çalışılan probleme taraf olabilecek bireylerin çeşitliliğini maksimum derecede yansıtmaktır (Büyüköztürk ve diğerleri, 2008: 79; Yıldırım ve Şimşek, 2006: 108). Bu gerekçelerle çalışmanın örneklem seçiminde, farklı bölümlerde eğitim alan farklı sınıftaki öğrencilerin algıları arasındaki ortak ya da farklılaşan yönlerin ortaya çıkarılması ve bu sayede durumun daha geniş bir çerçevede betimlenmesi için, seçkisiz (olasılıklı/tesadüfî) olmayan örnekleme yöntemlerinden biri olan amaçsal örnekleme yönteminin bir alt boyutu, 'maksimum çeşitlilik' örnekleme yöntemi kullanılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2006; Büyüköztürk ve diğerleri, 2008; Böke, 2009). Bu tür bir örneklemede genelleme kaygısı olmamakla birlikte, problemle ilgili farklı durumların örnekleme alınması nedeniyle, evren değerleri hakkında önemli ipuçları vereceği söylenebilir. Burada temel amaç, araştırmanın amacıyla tutarlı örüntülerin ortaya çıkartılması ve bu vasıtayla problemin daha geniş bir çerçevede betimlenmesidir (Büyüköztürk ve diğerleri, 2008: 79; Yıldırım ve Şimşek, 2006: 108).

3.3. Verilerin Toplanması

Araştırmada, araştırmacı tarafından öğrencilerin kişisel bilgilerinin (bölüm, sınıf düzeyi, cinsiyet, kardeş sayısı, mezun olunan okullar) bulunduğu bir ön bölüm ve 4 açık uçlu maddeden oluşan 'Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Kalite, Kaliteli Üniversite, Kaliteli Öğretim ve Kaliteli Öğretim Elemanı Kavramlarına İlişkin Algıları Anketi' ile veriler toplanmıştır.

3.4. Veri Toplama Aracının Hazırlanması

Araştırmada verilerin toplanması amacıyla ilk olarak öğrencilerin kişisel bilgilerinin (bölüm, sınıf düzeyi, cinsiyet, başarı ortalaması, kardeş sayısı, mezun olunan okullar, baba- annenin öğrenim durumu ve baba-annenin mesleği) bulunduğu bir ön bölüm ve 9 açık uçlu 4 kapalı uçlu olmak üzere toplam 13 maddenin yer aldığı bir ikinci bölümden oluşan bir anket taslağı geliştirilmiştir. Geliştirilen taslak hakkında iki uzman görüşü alınmış, öncelikle kişisel özelliklerin bulunduğu bölümde yer alan 'başarı ortalamanız, baba-annenin öğrenim durumu ve mesleği' başlıklı maddeler veri toplama aracından çıkarılmıştır. İkinci bölümde ise, yöneltilen soruların biçimlerinde değişiklikler yapılmış, yalnızca 4 açık uçlu maddeden oluşacak şekilde 5 açık uçlu madde ve tüm kapalı uçlu maddeler veri toplama aracından çıkarılmıştır.

Hazırlanan veri toplama aracı, Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 2008–2009 eğitim-öğretim dönemi yaz okulunda ve farklı bölümlerde öğrenim gören toplam 45 kişilik bir gruba uygulanarak pilot çalışma yapılmıştır. Bu çalışma doğrultusunda kişisel özelliklerin bulunduğu birinci bölümde (Ek 2, s.387) 'mezun olunan okullar' maddesinde biçimsel değişikliğe gidilmiş, düzeltilen ve yukarıda sözü edilen çalışma ile geçerliliği test edilen aracın uygulanmasına karar verilmiştir (Ek 1, s.385).

3.5. Veri Toplama Aracının Uygulanması

Araştırmada kullanılacak verileri elde etmek amacıyla geliştirilen veri toplama aracı (Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Kalite, Kaliteli Üniversite, Kaliteli Öğretim ve Kaliteli Öğretim Elemanı Kavramlarına İlişkin Algıları Anketi) 2009–2010 öğretim yılının güz döneminde, çalışmanın çalışma evreni ve örneklem kısmında belirtilen bölümlerin, birinci ve son sınıflarında öğrenim görmekte olan 493 öğrenciye uygulanmıştır.

3.6. Verilerin Analizi

Araştırmanın tüm amaçları doğrultusunda, "toplanan verilerin derinlemesine analiz edilmesini gerektiren" (Yıldırım ve Şimşek, 2006: 223) içerik analizi yöntemi

kullanılmıştır. “İçerik analizi, araştırmacıya, kişilerin gerçekleştirdiği iletişimin analiz edilmesi yoluyla insan davranışları üzerinde çalışmanın direkt bir yöntemini sağlayacak olan bir tekniktir. Bu genellikle ama zorunlu olmamak suretiyle iletişimin yazılı yorumlarının bir analizidir” (Fraenkel ve Wallen, 2000). Bu gerekçe ile çalışmada, öğrencilerden elde edilen yazılı yorumların analizi, içerik analizi yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

İçerik analizi sadece bir betimleme analizi ve tasvir aracı ya da tekniği değil, aksine çıkarım yapma yoluyla sosyal gerçeğin belirli boyutlarını araştıran bir yöntemdir (Gökçe, 2006: 19) ve “bu yöntem birbiriyle ilişkili belirli aşamaları izlemeyi gerekli kılmaktadır” (Gökçe, 2006: 51; Bilgin, 2006: 11).

Alan yazında farklı araştırmacılar içerik analizinin gerçekleştirilmesinde farklı aşamalar tercih etmektedirler. Bu çalışmada; Büyüköztürk ve diğerleri (2008), Yıldırım ve Şimşek (2006), Demirci ve Köseli (2009), Bilgin (2006) ve Gökçe (2006)’nin belirlediği aşamalar incelenmiş; Yıldırım ve Şimşek (2006: 228–238)’in verilerin kodlanması (verilerden çıkarılan kavramlara göre yapılan kodlama), kategorilerin bulunması, verilerin kodlara ve kategorilere göre düzenlenmesi ve tanımlanması, bulguların yorumlanması olarak belirlediği aşamalardan yararlanarak veriler analiz edilmiştir.

İçerik analizinin özünde söylenenlerin kategorileştirilmesi ve ne sıklıkla olduklarının belirlenmesi yatmaktadır (a.k.t: Böke, 2009: 345). Ayrıca “kategori sisteminin oluşturulması, araştırma sorusunun sistematik bir analiz yöntemine dönüştürülmesinde ilk ve en önemli aşamadır” (Gökçe, 2006: 57). Bu doğrultuda çalışmada, ankette yer alan açık uçlu sorulara verilen cevaplar incelenmiş ve öğrencilerin orijinal cevaplarından kodlar çıkarılmış daha sonra kodlar incelerek anlam açısından benzerlik gösterenler bir araya getirilmiş ve tüm bu kodlar farklı araştırmacıların çalışmalarından yararlanılarak oluşturulan kategorilere yerleştirilmiştir.

Örneğin, ‘Size göre “**Kalite**” kavramının özellikleri nelerdir?’ şeklinde yöneltilen birinci soruya verilen cevaplardan elde edilen verilerin kodlanması aşağıda gösterildiği biçimde yapılmıştır;

Bölüm: Müzik öğretmenliği / Sınıf Düzeyi:1 / Cinsiyet: kız

- Öğrencinin orijinal cevabı: Ürün olarak düşünüldüğünde *ürünün vermek istenilen özelliklerini tam anlamıyla müşteriye sunabilmek* (kod 63: Verilmek istenilenin en iyisi olacak şekilde sunulma), zaman olarak düşünüldüğünde ise *insanın ömründe karşısına çıkabilecek şeylere karşı yardımcı olmak* (kod 51: İleriye dönük olma).

Bu işlem sırasıyla ayrı ayrı her bir soru için her bir cevap okunarak gerçekleştirilmiş ve her bölüme ait elde edilen kodların genel bir görünümü elde edilmiştir. Daha sonra tüm bölümlerden elde edilen veriler kullanılarak bölüm, düzey ve cinsiyet gruplamasının yapıldığı genel bir tablo hazırlanmıştır.

Bu tabloda yer alan tüm kodlardan her biri, çeşitli araştırmalar yardımıyla belirlenen kategorilerden ilgili olanına, örneğin 51 numaralı kod "Dönüşümsel anlamda kalite" kategorisine, 63 numaralı kod ise "İstisnai olarak kalite, Amaca uygunluk anlamında kalite, Para değeri olarak kalite ve Dönüşümsel anlamda kalite" kategorisine yerleştirilerek, frekans ve yüzde değerlerinin de yer aldığı ve tüm verilerin ayrıntılı olarak görülebildiği tablolar hazırlanmıştır. Tablolar oluşturulduktan sonra kodların bu kategorilere uyun olup olmadığı üç uzman tarafından kontrol edilmiş ve tartışılmıştır. Bazı kodların kategorileri bu işlemden sonra değiştirilmiştir ve bu işlem nitel çalışmalarda araştırmanın tutarlılığı için gereklidir. Bu çalışma internal consistensy olarak açıklanmaktadır. Nitel araştırmalarda güvenirlik veri toplama aracı için değil verilerin analizi aşamasında yapılmaktadır. Kodlamaların ve kategorilerin analizi araştırmacının çalıştığı diğer uzmanlarla çatışmıyorsa çalışma güvenilirdir.

Çalışmada kodların belirlenen kategorilerde toplanması işleminde, verilerden elde edilen kodların doğal haliyle kategorilere yerleştirilmesi yani elde edilen kodların belirlenen tüm kategorilerden bir veya birden fazlası ile ilişkilendirilmesi söz konusudur. Bu işlem gerçekleştirilirken, kodların zorunlu olarak yalnızca bir kategori ile ilişkilendirilmesi yönünde bir zorlamaya gidilmemiş, ilgili olabileceği tüm anlamlar değerlendirilmiştir. Bu durum Yıldırım ve Şimşek (2006: 30)'in "sosyal, insana ait, doğal ve fiziki olayları bağımlı ve bağımsız diye ayrıştırmak olası değildir, çünkü 'her şey' bir diğerinin içinde, 'her şey' birbiri ile ilintilidir" görüşünü destekler niteliktedir.

Araştırmanın birinci alt amacının analizinde izlenen aşamalar şu şekildedir;

"Kalite" kavramının özelliklerinin neler olduğu konusunda öğrenci görüşlerinden elde edilen veriler, Harvey ve Green (1993)'in 'Kalitenin Tanımı' adlı çalışmalarında ele aldıkları beş kalite anlayışı temel alınarak analiz edilmiştir.

Bu süreçte öncelikle öğrencilerin birinci soruya vermiş oldukları cevaplardan elde edilen veriler incelenmiş, her yeni ve farklı cevap bir kod olarak düşünülerek numaralandırılmış ve her kodun frekans değerleri toplam 493 veri toplama aracı incelenerek ve bölümlere göre cinsiyet ve sınıflar göz önünde bulundurularak hesaplanmıştır. Daha sonra elde edilen toplam 162 kodun belirlenen kategorilerden hangisi veya hangileri ile ilgili olduğu belirlenmiş ve ilgili kodlar bu kategoriler altında toplanmıştır. Bu kategorilerin herhangi biriyle ilgisi olmayan kodlar ise '**serbest kodlar**' kategorisi ile ilişkilendirilmiştir. En son aşamada ise tüm bölüm, düzey ve cinsiyet gruplamalarının yer aldığı frekans ve yüzde değerlerinin hesaplandığı genel bir tablo oluşturulmuştur. Çalışmanın bulgular ve yorum kısmında ise her bir kategori yorumlanırken, verilerin öncelikli olanlarının vurgulanabilmesi amacıyla, kodların %85'ine yer verilmiştir.

Araştırmanın ikinci alt amacının analizinde izlenen aşamalar şu şekildedir;

"Kaliteli bir üniversite"nin hangi özelliklere sahip olması gerektiği konusunda öğrenci görüşlerinden elde edilen veriler, çeşitli araştırmacıların bu konu hakkında yapmış oldukları çalışmalar temel alınarak analiz edilmiştir. Bu süreçte öncelikle öğrencilerin ikinci soruya vermiş oldukları cevaplardan elde edilen veriler incelenmiş, her yeni ve farklı cevap bir kod olarak düşünülerek numaralandırılmış ve her kodun frekans değerleri toplam 493 veri toplama aracı incelenerek ve bölümlere göre cinsiyet ve düzeyler göz önünde bulundurularak hesaplanmıştır. Çalışmada verilerin analizi aşamasında kategorilerin oluşturulmasında Aktan (2004), Özgüven (1997), Yenen ve Gözlü (2003), Varinli ve Uzay (1997), Özdemir (2005), Doğanay ve Sarı (2006), Sarvan, Cömert ve Karakaş (1997), Gencel (2001), Yelken ve diğerleri (2007)'nin kaliteli üniversite konusunda yaptıkları çalışmalardan yararlanılmıştır.

Elde edilen toplam 315 kod araştırmacıların çalışmalarından yararlanılarak belirlenen 21 kategoriden hangisi veya hangileri ile ilgili olduğu belirlenmiş ve ilgili kodlar bu kategoriler altında toplanmıştır. Bu kategorilerin herhangi biriyle ilgisi olmayan ve öğrencilerin daha çok üniversiteye karşı duygusal tutumlarını ifade eden kodlar ise '**üniversite ve bölümle ilgili öğrencilerin sahip olduğu genel duygu ve düşünceler**' kategorisi ile ilişkilendirilmiştir. En son aşamada ise tüm bölüm, düzey ve cinsiyet gruplamalarının yer aldığı frekans ve yüzde değerlerinin hesaplandığı genel bir tablo oluşturulmuştur. Çalışmanın bulgular ve yorum kısmında ise her bir kategori yorumlanırken, verilerin öncelikli olanlarının vurgulanabilmesi amacıyla, kodların %85'ine yer verilmiştir.

Araştırmanın üçüncü alt amacının analizinde izlenen aşamalar şu şekildedir;

"Kaliteli öğretim" kavramının hangi özellikleri taşıdığı konusunda öğrenci görüşlerinden elde edilen veriler, eğitim programının dört boyutu ve araştırmacıların (Özgüven (1997), Yenen ve Gözlü (2003), Varinli ve Uzay (1997), Özdemir (2005), Doğanay ve Sarı (2006), Sarvan ve diğerleri (1997), Yelken ve diğerleri (2007)) çalışmalarında ele alınan anlayışlar temele alınarak analiz edilmiştir.

Bu süreçte öncelikle öğrencilerin üçüncü soruya vermiş oldukları cevaplardan elde edilen veriler incelenmiş, her yeni ve farklı cevap bir kod olarak düşünülerek numaralandırılmış ve her kodun frekans değerleri toplam 493 veri toplama aracı incelenerek ve bölümlere göre cinsiyet ve düzeyler göz önünde bulundurularak hesaplanmıştır. Daha sonra elde edilen toplam 264 kodun yukarıda belirtilen kategorilerden hangisi veya hangileri ile ilgili olduğu belirlenmiş ve ilgili kodlar bu kategoriler altında toplanmıştır. Bu kategorilerin herhangi biriyle ilgisi olmayan kodlar ise '**genel özellikler**' kategorisi ile ilişkilendirilmiştir. En son aşamada ise tüm bölüm, düzey ve cinsiyet gruplamalarının yer aldığı frekans ve yüzde değerlerinin hesaplandığı genel bir tablo oluşturulmuştur. Çalışmanın bulgular ve yorum kısmında ise her bir kategori yorumlanırken, verilerin öncelikli olanlarının vurgulanabilmesi amacıyla, kodların %85'ine yer verilmiştir.

Araştırmanın dördüncü alt amacının analizinde izlenen aşamalar şu şekildedir;

"Kaliteli bir öğretim elemanı"nın hangi özelliklere sahip olması gerektiği konusunda öğrenci görüşlerinden elde edilen verilerin önemli ölçüde öğretim elemanının öğretimi gerçekleştirme yeterliliğine vurgu yapması nedeniyle veriler, Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü tarafından 2010 yılında yayınlanan "Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlilikleri" çalışması temel alınarak analiz edilmiştir. Bu süreçte öncelikle öğrencilerin dördüncü soruya vermiş oldukları cevaplardan elde edilen veriler incelenmiş, her yeni ve farklı cevap bir kod olarak düşünülerek numaralandırılmış ve frekans değerleri hesaplanmıştır.

Elde edilen toplam 323 kodun yukarıda belirtilen çalışma yardımıyla oluşturulan 26 kategoriden hangisi veya hangileri ile ilgili olduğu belirlenmiş ve ilgili kodlar bu kategoriler altında toplanmıştır. Bu kategorilerin herhangi biriyle ilgisi olmayan kodlar ise '**serbest kodlar**' kategorisi ile ilişkilendirilmiştir. En son aşamada ise tüm bölüm, düzey ve cinsiyet gruplamalarının yer aldığı frekans ve yüzde değerlerinin hesaplandığı genel bir tablo oluşturulmuştur. Çalışmanın bulgular ve yorum kısmında ise her bir kategori yorumlanırken, verilerin öncelikli olanlarının vurgulanabilmesi amacıyla, kodların %85'ine yer verilmiştir.

Bir nitel çalışmanın geçerliği büyük ölçüde mantıksal bir tabana dayanır ve geçerlik (validity) için bir delil sağlamak demek çok iyi dökümante edilmiş bir araştırma ve çok detaylı bir betimleme (description) vermek demektir (Wiersma ve Jurs, 2005). Bu çalışmada yukarıdaki gerekçelerle, verilerin dökümante edilmesinde detaylı ve sistematik bir yol izlenmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR ve YORUM

Bu bölümde, araştırmada elde edilen tüm verilerin içerik analizlerinin yapılması sonucunda elde edilen bulgular ve bu bulgulara ilişkin yorumlar sunulmuştur.

4.1. Birinci Soruya İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmada, amaca yönelik olarak sorulan sorulardan birincisi *"Öğrenci görüşlerine göre kalite kavramının özellikleri nelerdir?"* şeklindedir. Bu soruya ilişkin olarak elde edilen bulgular, tablolar ve yorumlar aşağıda verilmiştir.

Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi'nde uygulanan anketlerden elde edilen verilerin, içerik analizi yardımıyla analizlerinin yapılması sonucunda, anket maddelerinin Harvey ve Green (1993)'in tanımlamış olduğu kalite anlayışlarına göre (*istisnai olarak kalite, mükemmellik ya da tutarlılık olarak kalite, amaca uygunluk anlamında kalite, para değeri olarak kalite ve dönüşüm olarak kalite*) nasıl bir dağılım gösterdiğine dair bulgular ve yorumlar aşağıda verilmiştir.

Tablo 1

Kalite kavramının özellikleri

KATEGORİLER	KODLAR	KIZ																		ERKEK																		F_1+F_2	%toplam
		Türkçe Öğretmenliği		Sosyal Bilgiler Öğretmenliği		PDR		Fizik Öğretmenliği		Matematik Öğretmenliği		İngilizce Öğretmenliği		Müzik Öğretmenliği		Resim-İş Öğretmenliği		F_1	%kız	Türkçe Öğretmenliği		Sosyal Bilgiler Öğretmenliği		PDR		Fizik Öğretmenliği		Matematik Öğretmenliği		İngilizce Öğretmenliği		Müzik Öğretmenliği		Resim-İş Öğretmenliği		F_2	%erkek		
		İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf			İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf				
İstisnai Olarak Kalite	11. En iyiye ulaşmış olma	7	5	7	5	8	…	8	2	1	2	7	5	5	3	7	5	77	21,81	9	2	4	2	6	…	1	…	1	1	2	…	2	…	2	…	32	22,86	109	22,11
	35. Sağlam/Dayanıklı olma	1	2	2	3	2	5	…	9	3	3	…	3	3	7	6	6	55	15,58	3	1	2	1	…	…	…	1	…	1	…	1	3	…	…	1	14	10,00	69	14,00
	32. Mükemmel olma	1	…	1	1	1	1	2	1	…	…	2	…	15	4	6	2	37	10,48	…	1	2	1	…	1	…	…	1	…	…	…	3	1	…	2	12	8,57	49	9,94
	12. İstenilen standartlara uygun olma	1	2	2	…	…	…	1	3	…	…	1	1	2	…	2	…	15	4,25	2	4	1	1	…	…	1	…	…	…	…	…	1	…	…	…	10	7,14	25	5,07
	13. Benzerleri arasında öne çıkma	2	2	1	…	4	1	…	1	…	1	1	1	3	…	…	…	17	4,82	5	…	…	…	…	1	…	1	1	…	…	…	…	…	…	…	8	5,71	25	5,07
	46. Yıllara meydan okuma	…	1	1	1	1	…	…	1	…	2	1	…	…	…	…	2	10	2,83	1	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1,43	12	2,43
	33. Olanakları geniş olma	1	…	…	…	2	…	1	…	1	…	…	1	…	…	…	…	6	1,70	1	…	…	…	1	…	…	…	1	1	…	…	…	…	…	…	4	2,86	10	2,03
	9. Doğru olma	1	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	…	…	…	…	…	3	0,85	2	…	…	…	…	…	…	…	1	2	…	…	…	…	…	…	5	3,57	8	1,62
	27. Fark yaratma	2	1	…	…	3	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	7	1,98	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	8	1,62
	39. Maddi değeri yüksek olma	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	2	…	…	…	…	3	0,85	1	…	1	…	…	…	…	1	1	…	…	…	1	…	…	…	5	3,57	8	1,62
	40. Marka olma	…	1	1	…	…	…	…	1	…	…	…	1	…	…	1	…	5	1,42	1	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1,43	7	1,42
	36. Kendine özgü olma	1	3	…	…	…	…	…	…	…	1	1	…	…	…	…	…	6	1,70	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	7	1,42
	15. Eksiksiz olma	1	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	3	…	…	…	5	1,42	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	6	1,22
	23. Vasat ya da normalüstü olma	…	…	1	2	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	4	1,13	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1,43	6	1,22
	85. Özel olma	…	…	…	…	2	3	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	6	1,70	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	6	1,22
	102. İdeal olma	…	…	…	…	1	…	…	1	…	1	…	…	1	…	1	1	6	1,70	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	6	1,22
	37. Üst düzey çalışma/hizmet verme	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	2	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	2,14	5	1,01
	41. Kalıcı olma	1	…	…	1	…	…	…	…	…	…	2	…	…	…	…	…	4	1,13	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,71	5	1,01
	63. Verilmek istenilenin en iyisi olacak şekilde sunulma	…	1	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	3	0,85	…	…	1	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	2	1,43	5	1,01
	82. İşlevini tam olarak görme	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	…	…	4	1,13	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,71	5	1,01
	116. Başarılı olma	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	…	1	1	…	…	4	1,13	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,71	5	1,01
	8. Disiplinli olma	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	2	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	2,14	4	0,81
	26. Değerli olma	2	…	…	…	…	1	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	4	1,13	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	4	0,81
	56. Sıradan olmama	…	1	…	…	1	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	4	0,81
	94. En iyi malzemelerle üretilme	…	…	…	…	1	…	1	…	…	…	2	…	…	…	…	…	4	1,13	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	4	0,81
	110. Değeri yüksek olma	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	2	1,43	4	0,81
	21. Alanında uzman olma	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	3	0,61
	57. Özgür olma	…	1	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	3	0,61
	59. Yaratıcı olma	…	1	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	3	0,61
	89. Çok yönlü olma	…	…	…	…	1	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	1	0,71	3	0,61
	156. Tanınmış olma	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	1	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	7. Tarafsız olma	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	1	…	…	…	…	…	…	…		…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	2	0,41
	43. Gerçekçi olma	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	2	0,41
	60. Başarılı kişilerce üretilme	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	2	1,43	2	0,41
	78. Orijinal olma	…	…	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…		…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	108. Sistemli olma	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,71	2	0,41

| | | |

| | | |

| | | |

| | | |

| | | |

Tablo 1 incelendiğinde, öğrencilerin "kalite kavramının özellikleri" hakkında birbirinden farklı 162 cevap verdiği görülmektedir. Bu durum, Harvey ve Green (1993)'in belirttiği "kalite, farklı kişilere farklı şeyler ifade eder" görüşünü destekler niteliktedir ve kavramın göreceliliğinden söz eden Ensari (2003), Karakaş ve Selimoğlu (2002), Pirsig (Bogue ve Hall, 2003) ve Özden (1998)'in düşüncelerini destekleyen bir sonuçtur.

Tabloda verilen bilgiler incelendiğinde, öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan elde edilen kodlardan özellikle "beklentilere karşılık verme, ihtiyaçlara karşılık verme, kullanışlı olma, en iyiye ulaşmış olma, amaca yönelik olma ve mükemmel olma" kodlarının birden fazla kategoride de yer aldıkları ve en yüksek frekans değerlerine sahip oldukları göze çarpmaktadır. Bu verilere göre, öğrencilerin kalite kavramına dair vurguladıkları en önemli kodlar, ürünleri kullanan ya da hizmetten yararlanan paydaşlara yönelik durumları belirten kodlardır.

Elde edilen bu kodlar öznel (subjektif) ve nesnel (objektif) olmaları göz önüne alınarak gruplandırıldığında; 1, 4, 5, 7, 9, 10, 14, 17, 18, 19, 20, 24, 25, 26, 44, 49, 50, 64, 65, 67, 68, 73, 74, 76, 77, 80, 90, 91, 92, 93, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 107, 110, 111, 124, 125, 129, 136 numaralı kodların subjektif özellik taşıdığı yani '*kişilerle ilgili durumları*' ifade ettiği; diğer kodların ise objektif özellik taşıdığı ve '*nesne ya da hizmet ile ilgili durumları*' ifade ettiği söylenebilmektedir. Burada subjektif özellik taşıyan kodların sayıca az olmasına karşılık öğrenciler tarafından belirtilme sıklığının yüksek olması, öğrencilerin bu kodları daha çok kişisel açıdan düşündüklerini ve kalitenin kişilere sağladığı imkânlara vurgu yaptıklarını göstermektedir.

Tablo 2
"İstisnai olarak kalite" anlayışıyla ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
11. En iyiye ulaşmış olma	109	22,11
35. Sağlam/Dayanıklı olma	69	14,00
32. Mükemmel olma	49	9,94
12. İstenilen standartlara uygun olma	25	5,07
13. Benzerleri arasında öne çıkma	25	5,07
46. Yıllara meydan okuma	12	2,43
33. Olanakları geniş olma	10	2,03
9. Doğru olma	8	1,62

27. Fark yaratma	8	1,62
39. Maddi değeri yüksek olma	8	1,62
40. Marka olma	7	1,42
36. Kendine özgü olma	7	1,42
15. Eksiksiz olma	6	1,22
23. Vasat ya da normalüstü olma	6	1,22
85. Özel olma	6	1,22
102. İdeal olma	6	1,22
37. Üst düzey çalışma/hizmet verme	5	1,01
41. Kalıcı olma	5	1,01
63. Verilmek istenilenin en iyisi olacak şekilde sunulma	5	1,01
82. İşlevini tam olarak görme	5	1,01
116. Başarılı olma	5	1,01
8. Disiplinli olma	4	0,81
26. Değerli olma	4	0,81
56. Sıradan olmama	4	0,81
94. En iyi malzemelerle üretilme	4	0,81
110. Değeri yüksek olma	4	0,81
21. Alanında uzman olma	3	0,61
57. Özgür olma	3	0,61
59. Yaratıcı olma	3	0,61
89. Çok yönlü olma	3	0,61
156. Tanınmış olma	3	0,61
7. Tarafsız olma	2	0,41
43. Gerçekçi olma	2	0,41
60. Başarılı kişilerce üretilme	2	0,41
78. Orijinal olma	2	0,41
108. Sistemli olma	2	0,41
113. Kusursuz olma	2	0,41
114. Herhangi bir sorunda disiplinini ortaya koyma	2	0,41
124. Tavsiye edilme	2	0,41
129. Hatasız olma	2	0,41
10. Dürüst olma	1	0,20
38. İnsani ve maddi unsurları yetkin olma	1	0,20
62. TKY ile üretilme	1	0,20
79. Otantik olma	1	0,20
81. Sıra dışı olma	1	0,20
90. İnsanları şaşırtma	1	0,20
99. Gururla anlatılabilme	1	0,20
101. İyi bir altyapısı olma	1	0,20
120. Öncü olma	1	0,20

Kalite yaklaşımlarından “istisnai kalite” kategorisine ait bu tabloda, ortaya çıkan 58 kod’un 49’u verilmiştir. Tablo 2 incelendiğinde, bu kategoride öğrencilerin %22,11’inin “en iyiye ulaşmış olma”, %14’ünün “sağlam/dayanıklı olma” ve %9,94’ünün de “mükemmel olma” kodları ile ilgili görüş belirttikleri görülmektedir.

Bu kodlardan “mükemmellik” başlığı altında toplanabilecek 11, 32, 63, 113 ve 129 numaralı kodların yüzde değerlerinin toplamının (%33,88) oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Türk Dil Kurumu sözlüğünde mükemmellik; eksiksizlik, kusursuzluk ve

tam yetkinlik olarak açıklanmaktadır. Bu gerçekten hareketle, öğrenciler kaliteli olma kavramını kusursuzlukla, yetkin olma hali ile açıklamışlardır. Ayrıca Türkçe sözlükte mükemmel sözcüğü şahane sözcüğü ile özdeş kullanıldığından "çok güzel, üstün nitelikli, eksiksiz olan" anlamlarına da gelmektedir. O halde "kalite" kavramı öğrencilerin gözünde üstün niteliklerle donanmış eksiksiz olanı, her türlü kusurdan arınmış olma halini belirtmektedir.

Bir diğer gruplamada "sağlamlık ve kalıcılık" başlığı altında toplanabilecek 35, 41, 46 ve 94 numaralı kodların yüzde değerlerinin toplamı %18,21'i oluşturmaktadır. Öğrencilerin ifadesi ile "yıllara meydan okuma" bir kalite göstergesi olarak belirtilmiştir. Bu durum bir mal veya hizmette dayanıklı, güçlü, kuvvetli olmayı ifade etmekte ve günlük konuşma dilinde de yıllara meydan okuyan yaşça olgun ama fiziki olarak yıpranmamış kişiler içinde kullanılmaktadır. Yıllara meydan okuyan bir araba, yıllar meydan okuyan bir saz virtüözü veya bir sanatçı için kullanılan bir ifadedir ve bu ifadeyi öğrenciler bir kalite özelliği olarak vurgulamışlardır. Öğrencilerin ortaya koyduğu bu fikir yıllar geçse de ayakta kalmak ve geçerliliğini koruma fikrini tanımlamaktadır bu durum ise bahsedilen şeyin klasik olması anlamını taşımaktadır. Diğer bir değişle yıllara meydan okuyanlar, üzerinde çok zaman geçtiği hâlde değerini yitirmeyen, türünde örnek olarak görülen eser, sanatçı veya ürünlerdir.

Diğer bir gruplamada ise "dikkat çekici olmak, farklı olmak, tekil olmak" başlığı altında toplanabilecek 13, 23, 27, 36, 37, 40, 56, 63, 78, 81, 85, 90 numaralı kodların yüzde değerlerinin toplamı %15,61'i oluşturmaktadır. Dikkat çekici olmak ifadesi, bir durumun, ürünün ya da herhangi bir şeyin silik olmayanını, bir kez bakıldığında bir kez daha bakma gereksinimini ortaya çıkaran, ilk bakışta kendini belli eden çekiciliğini ifade etmektedir. Bu durum somut ve soyut anlamları da ifade edebilmektedir.

Bir şeyin diğerlerine benzememesi durumu da yani tekliği de bir kalite göstergesi olarak ifade edilmiştir. Farklı olma hali, ise hem dikkat çekici hem de tekil olma durumunu kapsamaktadır. Farklı olma bir çoğulluk halinden ayrılışı göstermektedir. Teklik, biricik olma hali öğrencilerin gözünde kalite ile özdeşleşmektedir.

Bu 49 kod soyut ve somut olarak da gruplandırılabilir ve bu gruplama bizleri kalitenin özelliklerinin hem somut hem de soyut özelliklere dayalı tanımlanabileceğinin bilgisini

sunmaktadır. Tablo incelendiğinde 7, 8, 9, 10, 11, 13, 21, 26, 27, 32, 36, 37, 38, 40, 43, 56, 57, 58, 78, 81, 85, 89, 90, 99, 102, 108, 110, 113, 114, 116, 120, 124, 156 numaralı kodların soyut anlamlı özellik taşıdığı ve toplam %54,61'lik bir oranı oluşturduğu görülmektedir. 12, 15, 23, 33, 35, 39, 41, 46, 60, 62, 63, 79, 82, 94, 101 ve 129 numaralı kodların ise, somut anlamlı özellik taşıdığı ve toplam %42,51'ini oluşturduğu görülmektedir.

Özellikle soyut anlamlı kodlar ele alındığında, "soyutluk" varlığı duyularla algılanamayan kavramsal düşünme ile varılan düşünsel sonuç olması nedeni ile kalite kavramının soyut anlamlı kodlarla anlatıldığı ifadeler, kavramın tanımlanmasındaki yaşanan zorluğun temel nedenlerinden birini göstermesi açısından önemli bir bulgudur.

Bu kategoride dikkati çeken bir diğer kod da "marka olma"dır. Marka olma, daha çok üretim sektörleri açısından; "işletme (yönetim, organizasyon, sistem), üretim (mal / hizmet), pazarlama, satış, dağıtım, servis ve tanıtım (reklâm, görsel kimlik, halkla ilişkiler) konularında, bir ticari organizasyonun bir bütün olarak başarılı (tamamen verimli) olması demektir" (adrespatent.com). Hizmet sektörleri açısından ise, iz bırakan kişi veya kurumları niteleyen bu tanımlama, "algılarda önde olmak" (muratsaylan.blogcu.com) demektir ve günümüzde kalite yönetiminde yaygın olarak kullanılmaktadır.

Tablo 3

"İstisnai olarak kalite" anlayışıyla ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
11. En iyiye ulaşmış olma	21,81	22,86	22,11
35. Sağlam/Dayanıklı olma	15,58	10,00	14,00
32. Mükemmel olma	10,48	8,57	9,94
12. İstenilen standartlara uygun olma	4,25	7,14	5,07
13. Benzerleri arasında öne çıkma	4,82	5,71	5,07
46. Yıllara meydan okuma	2,83	1,43	2,43
33. Olanakları geniş olma	1,70	2,86	2,03
9. Doğru olma	0,85	3,57	1,62
27. Fark yaratma	1,98	0,71	1,62
39. Maddi değeri yüksek olma	0,85	3,57	1,62
40. Marka olma	1,42	1,43	1,42
36. Kendine özgü olma	1,70	0,71	1,42
15. Eksiksiz olma	1,42	0,71	1,22
23. Vasat ya da normalüstü olma	1,13	1,43	1,22
85. Özel olma	1,70	-	1,22

102. İdeal olma	1,70	-	1,22
37. Üst düzey çalışma/hizmet verme	0,57	2,14	1,01
41. Kalıcı olma	1,13	0,71	1,01
63. Verilmek istenilenin en iyisi olacak şekilde sunulma	0,85	1,43	1,01
82. İşlevini tam olarak görme	1,13	0,71	1,01
116. Başarılı olma	1,13	0,71	1,01
8. Disiplinli olma	0,28	2,14	0,81
26. Değerli olma	1,13	-	0,81
56. Sıradan olmama	0,85	0,71	0,81
94. En iyi malzemelerle üretilme	1,13	-	0,81
110. Değeri yüksek olma	0,57	1,43	0,81
21. Alanında uzman olma	0,57	0,71	0,61
57. Özgür olma	0,57	0,71	0,61
59. Yaratıcı olma	0,57	0,71	0,61
89. Çok yönlü olma	0,57	0,71	0,61
156. Tanınmış olma	0,85	-	0,61
7. Tarafsız olma	0,28	0,71	0,41
43. Gerçekçi olma	0,28	0,71	0,41
60. Başarılı kişilerce üretilme	-	1,43	0,41
78. Orijinal olma	0,57	-	0,41
108. Sistemli olma	0,28	0,71	0,41
113. Kusursuz olma	0,57	-	0,41
114. Herhangi bir sorunda disiplinini ortaya koyma	0,57	-	0,41
124. Tavsiye edilme	0,57	-	0,41
129. Hatasız olma	-	1,43	0,41
10. Dürüst olma	-	0,71	0,20
38. İnsani ve maddi unsurları yetkin olma	-	0,71	0,20
62. TKY ile üretilme	-	0,71	0,20
79. Otantik olma	0,28	-	0,20
81. Sıra dışı olma	0,28	-	0,20
90. İnsanları şaşırtma	0,28	-	0,20
99. Gururla anlatılabilme	0,28	-	0,20
101. İyi bir altyapısı olma	0,28	-	0,20
120. Öncü olma	0,28	-	0,20

Tablo 3 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan “en iyiye ulaşmış olma” kodunun, hem kız hem de erkek öğrenciler için kalite kavramına ait özelliklerin başında geldiği görülmektedir. Bu veriden hareketle, hem kız hem de erkek öğrenciler, kaliteli olmada sahip olunması gereken özelliklerin başında bir şeyin, bir ürünün ya da bir kurumun hedeflediği ölçüde en üst noktaya gelmiş olması gerektiğinin önemi üzerinde durmaktadırlar.

Tablo 4

"İstisnai olarak kalite" anlayışıyla ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği %$_1$	Sosyal B. Öğretmenliği %$_2$	PDR %$_3$	Fizik Öğretmenliği %$_4$	Matematik Öğretmenliği %$_5$	İngilizce Öğretmenliği %$_6$	Müzik Öğretmenliği %$_7$	Resim-İş Öğretmenliği %$_8$	TOPLAM % $_{toplam}$
11. En iyiye ulaşmış olma	21, 49	29,51	19,18	18,33	10,87	27,45	18,18	35,00	22,11
35. Sağlam/Dayanıklı olma	6,54	13,11	9,60	16,67	15,22	7,84	23,63	32,50	14,00
32. Mükemmel olma	1,87	8,20	4,11	5,00	2,17	3,92	41,81	25,00	9,94
12. İstenilen standartlara uygun olma	8,41	6,56	-	8,33	-	3,92	5,45	5,00	5,07
13. Benzerleri arasında öne çıkma	8,41	1,64	8,22	3,33	4,35	3,92	5,45	-	5,07
46. Yıllara meydan okuma	2,80	3,28	1,37	1,67	4,35	1,96	-	5,00	2,43
33. Olanakları geniş olma	1,87	-	4,11	3,33	6,52	3,92	-	-	2,03
9. Doğru olma	2,80	-	-	1,67	6,52	1,96	-	-	1,62
27. Fark yaratma	3,74	-	4,11	-	2,17	-	-	-	1,62
39. Maddi değeri yüksek olma	0,94	3,28	-	1,67	2,17	3,92	1,81	-	1,62
40. Marka olma	1,87	3,28	-	1,67	-	1,96	-	2,50	1,42
36. Kendine özgü olma	4,67	-	-	-	2,17	1,96	-	-	1,42
15. Eksiksiz olma	1,87	-	-	-	2,17	-	5,45	-	1,22
23. Vasat ya da normalüstü olma	1,87	4,92	-	1,67	-	-	-	-	1,22
85. Özel olma	-	-	6,85	-	2,17	-	-	-	1,22
102. İdeal olma	-	-	1,37	1,67	2,17	-	1,81	5,00	1,22
37. Üst düzey çalışma/hizmet verme	4,67	-	-	-	-	-	-	-	1,01
41. Kalıcı olma	0,94	1,64	-	-	-	5,88	-	-	1,01
63. Verilmek istenilenin en iyisi olacak şekilde sunulma	0,94	1,64	1,37	-	2,17	-	1,81	-	1,01
82. İşlevini tam olarak görme	-	1,64	-	-	-	-	7,27	-	1,01
116. Başarılı olma	-	-	-	1,67	-	1,96	5,45	-	1,01
8. Disiplinli olma	3,74	-	-		-	-	-	-	0,81
26. Değerli olma	1,87	-	1,37	1,67	-	-	-	-	0,81
56. Sıradan olmama	0,94	-	1,37	1,67	2,17	-	-	-	0,81
94. En iyi malzemelerle üretilme	-	-	1,37	1,67	-	3,92	-	-	0,81
110. Değeri yüksek olma	-	-	1,37	-	-	-	1,81	5,00	0,81
21. Alanında uzman olma	2,80	-	-	-	-	-	-	-	0,61
57. Özgür olma	0,94	-	-	3,33	-	-	-	-	0,61
59. Yaratıcı olma	0,94	-	1,37	1,67	-	-	-	-	0,61
89. Çok yönlü olma	-	-	1,37	1,67	2,17	-	-	-	0,61
156. Tanınmış olma	-	-	-	-	-	-	1,81	5,00	0,61
7. Tarafsız olma	0,94	-	-	-	2,17	-	-	-	0,41
43. Gerçekçi olma	0,94	-	-	-	2,17	-	-	-	0,41
60. Başarılı kişilerce üretilme	0,94	-	-	-	-	-	1,81	-	0,41
78. Orijinal olma	-	3,28	-	-	-	-	-	-	0,41
108. Sistemli olma	-	-	1,37	-	-	-	1,81	-	0,41
113. Kusursuz olma	-	-	-	1,67	-	1,96	-	-	0,41
114. Herhangi bir sorunda disiplinini ortaya koyma	-	-	-	3,33	-	-	-	-	0,41
124. Tavsiye edilme	-	-	-	-	4,35	-	-	-	0,41
129. Hatasız olma	-	-	-	-	2,17	-	1,81	-	0,41
10. Dürüst olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
38. İnsani ve maddi unsurları yetkin olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20

62. TKY ile üretilme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
79. Otantik olma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
81. Sıra dışı olma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
90. İnsanları şaşırtma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
99. Gururla anlatılabilme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
101. İyi bir altyapısı olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
120. Öncü olma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20

Tablo 4 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodun Türkçe, Sosyal Bilgiler, PDR, Fizik, İngilizce ve Resim-iş öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre, "en iyiye ulaşmış olma" iken, Matematik öğretmenliği bölümünde "sağlam/dayanıklı olma", Müzik öğretmenliği bölümünde ise "mükemmel olma" kodu olarak ön plana çıktığı görülmektedir. Bu farklılığın nedeni sözel, sayısal ve güzel sanatlar ağırlıklı öğretim vermekte olan bu bölümlerde okuyan öğrencilerin değerlendirme ve karar verme süreçlerinde farklı ölçüt kullanmaları ile geçmiş öğrenme ve deneyimlerinin farklılığı olarak düşünülebilir.

Tablo 5

"İstisnai olarak kalite" anlayışıyla ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
11. En iyiye ulaşmış olma	29,38	13,85	22,11
35. Sağlam/Dayanıklı olma	9,54	19,04	14,00
32. Mükemmel olma	12,97	6,49	9,94
12. İstenilen standartlara uygun olma	5,34	4,76	5,07
13. Benzerleri arasında öne çıkma	6,48	3,46	5,07
46. Yıllara meydan okuma	1,52	3,46	2,43
33. Olanakları geniş olma	3,05	0,86	2,03
9. Doğru olma	1,90	1,29	1,62
27. Fark yaratma	2,29	0,86	1,62
39. Maddi değeri yüksek olma	1,90	1,29	1,62
40. Marka olma	1,52	1,29	1,42
36. Kendine özgü olma	1,14	1,73	1,42
15. Eksiksiz olma	1,90	0,43	1,22
23. Vasat ya da normalüstü olma	1,52	0,86	1,22
85. Özel olma	0,76	1,73	1,22
102. İdeal olma	1,14	1,29	1,22
37. Üst düzey çalışma/hizmet verme	0,76	1,29	1,01
41. Kalıcı olma	1,14	0,86	1,01
63. Verilmek istenilenin en iyisi olacak şekilde sunulma	1,14	0,86	1,01
82. İşlevini tam olarak görme	-	2,16	1,01
116. Başarılı olma	1,14	0,86	1,01
8. Disiplinli olma	1,14	0,43	0,81
26. Değerli olma	0,76	0,86	0,81
56. Sıradan olmama	0,38	1,29	0,81
94. En iyi malzemelerle üretilme	1,52	-	0,81

110. Değeri yüksek olma	1,52	-	0,81
21. Alanında uzman olma	1,14	-	0,61
57. Özgür olma	0,38	0,86	0,61
59. Yaratıcı olma	-	1,29	0,61
89. Çok yönlü olma	0,38	0,86	0,61
156. Tanınmış olma	0,38	0,86	0,61
7. Tarafsız olma	0,76	-	0,41
43. Gerçekçi olma	0,76	-	0,41
60. Başarılı kişilerce üretilme	0,76	-	0,41
78. Orijinal olma	-	0,86	0,41
108. Sistemli olma	0,76	-	0,41
113. Kusursuz olma	0,76	-	0,41
114. Herhangi bir sorunda disiplinini ortaya koyma	0,38	0,43	0,41
124. Tavsiye edilme	-	0,86	0,41
129. Hatasız olma	0,38	0,43	0,41
10. Dürüst olma	0,38	-	0,20
38. İnsani ve maddi unsurları yetkin olma	0,38	-	0,20
62. TKY ile üretilme	-	0,43	0,20
79. Otantik olma	-	0,43	0,20
81. Sıra dışı olma	-	0,43	0,20
90. İnsanları şaşırtma	0,38	-	0,20
99. Gururla anlatılabilme	0,38	-	0,20
101. İyi bir altyapısı olma	0,38	-	0,20
120. Öncü olma	-	0,43	0,20

Tablo 5 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan “en iyiye ulaşmış olma”, son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan ise “sağlam/dayanıklı olma” olarak belirlenmiştir. Bu verilere göre, birinci sınıflarda okuyan öğrenciler kalite kavramına ürün açısından yaklaşırken, son sınıflar kavramı hizmet açısından ele almaktadırlar.

Tablo 6

“Mükemmellik ya da tutarlılık anlamında kalite” anlayışıyla ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
11. En iyiye ulaşmış olma	109	22,11
32. Mükemmel olma	49	9,94
28. Donanımlı olma	22	4,46
46. Yıllara meydan okuma	12	2,43
86. İyi niteliklere sahip olma	12	2,43
15. Eksiksiz olma	6	1,22
29. Düzenli olma	6	1,22
102. İdeal olma	6	1,22
41. Kalıcı olma	5	1,01
116. Başarılı olma	5	1,01

55. Yeterli olma	4	0,81
61. Uygun yerlerde üretilme	3	0,61
89. Çok yönlü olma	3	0,61
42. Basitliğe kaçmama	2	0,41
60. Başarılı kişilerce üretilme	2	0,41
80. Tercih sebebi fazla olma	2	0,41
83. Sağlıklı olma	2	0,41
108. Sistemli olma	2	0,41
113. Kusursuz olma	2	0,41
124. Tavsiye edilme	2	0,41
129. Hatasız olma	2	0,41
146. Kendini yenileyip geliştirme	2	0,41
162. Gelişmiş olma	2	0,41
45. Geçmişinden ödün vermeme	1	0,20
52. Eksiklikleri tespit edilmiş olma	1	0,20
53. İdeal özelliklere sahip olma	1	0,20
58. Kolaya kaçmama	1	0,20
72. Fikirlerinin arkasında durma	1	0,20
75. Kurallara uygun olma	1	0,20
95. Kişiye indirgenebilir olmama	1	0,20
98. Başka yerlere veya başka şeylere özendirmeme	1	0,20
101. İyi bir altyapısı olma	1	0,20
103. Yanıltmama	1	0,20
104. En uygun olma	1	0,20
109. İyi emek verilmiş olma	1	0,20
115. Niteliklerin ve özelliklerin derecelendirilmesine yarama	1	0,20
123. Adaletli olma	1	0,20

Kalite yaklaşımlarından “mükemmellik ya da tutarlılık anlamında kalite” kategorisine ait bu tabloda, ortaya çıkan 44 kod’un 37’si verilmiştir. Tablo 6 incelendiğinde, bu kategoride öğrencilerin %22,11’inin “en iyiye ulaşmış olma”, %9,94’ünün “mükemmel olma” ve %4,46’sının “donanımlı olma” kodları ile ilgili görüş belirttikleri görülmektedir. Bu verilere göre diğer yaklaşımdan farklı olarak öğrenciler bir şeyin, ürünün ya da hizmetin her bakımdan donanımlı bir özelliğe sahip olmasının onu kaliteli yapacağı görüşü üzerinde önemle durmaktadırlar.

Bu kategoride dikkati çeken bir diğer kod ise “ideal olma”dır. İdeal kelimesi sözlükte ‘düşüncenin tasarlayabileceği bütün üstün nitelikleri kendinde toplayan’ şeklinde ifade edilmektedir. Bu veriden hareketle, öğrenciler kaliteli denildiğinde ideal olanı düşündüklerini ve kalite kavramını ideal kavramı ile eşdeğer gördüklerini belirtmektedir.

Diğer bir gruplamada ise “fiziksel açıdan kusursuz olmak” başlığı altında toplanabilecek 15, 28, 29, 53, 113, 129 ve 162 numaralı kodların yüzde değerlerinin toplamı %8,33’ü

oluşturmaktadır. Fiziksel açıdan kusursuz olmak ifadesi, bir durumun, ürünün ya da herhangi bir şeyin barındırması gereken tüm unsurları barındırması, göze hitap etmesi ve düzgün olmasını ifade etmektedir.

Bu 37 kod soyut ve somut anlamlı olmalarına göre gruplandırıldığında 11, 32, 45, 53, 55, 58, 72, 80, 83, 89, 95, 98, 102, 103, 104, 108, 113, 116, 123 ve 124 numaralı kodların soyut özellik taşıdığı ve toplam %39,64'lük bir oranı oluşturduğu; 15, 28, 29, 41, 42, 46, 52, 60, 61, 75, 86, 101, 109, 115, 129, 146 ve 162 numaralı kodların ise somut özellik taşıdığı ve toplam %16,43'ünü oluşturduğu görülmektedir.

Tablo 7
"Mükemmellik ya da tutarlılık anlamında kalite" anlayışıyla ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
11. En iyiye ulaşmış olma	21,81	22,86	22,11
32. Mükemmel olma	10,48	8,57	9,94
28. Donanımlı olma	5,38	2,14	4,46
46. Yıllara meydan okuma	2,83	1,43	2,43
86. İyi niteliklere sahip olma	2,83	1,43	2,43
15. Eksiksiz olma	1,42	0,71	1,22
29. Düzenli olma	1,42	0,71	1,22
102. İdeal olma	1,70	-	1,22
41. Kalıcı olma	1,13	0,71	1,01
116. Başarılı olma	1,13	0,71	1,01
55. Yeterli olma	0,57	1,43	0,81
61. Uygun yerlerde üretilme	-	2,14	0,61
89. Çok yönlü olma	0,57	0,71	0,61
42. Basitliğe kaçmama	0,57	-	0,41
60. Başarılı kişilerce üretilme	-	1,43	0,41
80. Tercih sebebi fazla olma	0,57	-	0,41
83. Sağlıklı olma	0,57	-	0,41
108. Sistemli olma	0,28	0,71	0,41
113. Kusursuz olma	0,57	-	0,41
124. Tavsiye edilme	0,57	-	0,41
129. Hatasız olma	-	1,43	0,41
146. Kendini yenileyip geliştirme	0,57	-	0,41
162. Gelişmiş olma	0,28	0,71	0,41
45. Geçmişinden ödün vermeme	-	0,71	0,20
52. Eksiklikleri tespit edilmiş olma	-	0,71	0,20
53. İdeal özelliklere sahip olma	0,28	-	0,20
58. Kolaya kaçmama	0,28	-	0,20
72. Fikirlerinin arkasında durma	0,28	-	0,20
75. Kurallara uygun olma	-	0,71	0,20
95. Kişiye indirgenebilir olmama	0,28	-	0,20
98. Başka yerlere veya başka şeylere özendirmeme	0,28	-	0,20
101. İyi bir altyapısı olma	0,28	-	0,20

103. Yanıltmama	0,28	-	0,20
104. En uygun olma	0,28	-	0,20
109. İyi emek verilmiş olma	0,28	-	0,20
115. Niteliklerin ve özelliklerin derecelendirilmesine yarama	-	0,71	0,20
123. Adaletli olma	-	0,71	0,20

Tablo 7 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "en iyiye ulaşmış olma" kodunun, hem kız hem de erkek öğrenciler tarafından kalite kavramına ait özelliklerin başında geldiği görülmektedir. Bu veriden hareketle hem kız hem de erkek öğrenciler, kaliteli olmada sahip olunması gereken özelliklerin başında bir şeyin, bir ürünün ya da bir kurumun hedeflediği ölçüde en üst noktaya gelmiş olması gerektiğinin önemi üzerinde durmaktadırlar. En iyiye ulaşmış olmak, istenilen beğenilen tüm niteliklere tam anlamıyla sahip olmaktır. Bu gerekçe ile istenilenin ve beğenilenin belirlenmesinde esas alınması gereken paydaşların beklentilerdir. Bu da kalite geliştirmede paydaş görüşlerinin alınması ve memnuniyetin sağlanması görüşünü destekleyen bir bulgudur.

Tablo 8

"Mükemmellik ya da tutarlılık anlamında kalite" anlayışıyla ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_{o_1}$	$\%_{o_2}$	$\%_{o_3}$	$\%_{o_4}$	$\%_{o_5}$	$\%_{o_6}$	$\%_{o_7}$	$\%_{o_8}$	$\%_{\text{toplam}}$
11. En iyiye ulaşmış olma	21, 49	29,51	19,18	18,33	10,87	27,45	18,18	35,00	22,11
32. Mükemmel olma	1,87	8,20	4,11	5,00	2,17	3,92	41,81	25,00	9,94
28. Donanımlı olma	3,74	3,28	1,37	1,67	6,52	19,61	1,81	-	4,46
46. Yıllara meydan okuma	2,80	3,28	1,37	1,67	4,35	1,96	-	5,00	2,43
86. İyi niteliklere sahip olma	-	-	4,11	-	10,87	1,96	5,45	-	2,43
15. Eksiksiz olma	1,87	-	-	-	2,17	-	5,45	-	1,22
29. Düzenli olma	0,94	1,64	1,37	1,67	4,35	-	-	-	1,22
102.İdeal olma	-	-	1,37	1,67	2,17	-	1,81	5,00	1,22
41. Kalıcı olma	0,94	1,64	-	-	-	5,88	-	-	1,01
116.Başarılı olma	-	-	-	1,67	-	1,96	5,45	-	1,01
55. Yeterli olma	0,94	-	-	-	2,17	1,96	1,81	-	0,81
61. Uygun yerlerde üretilme	0,94	1,64	1,37	-	-	-	-	-	0,61
89. Çok yönlü olma	-	-	1,37	1,67	2,17	-	-	-	0,61
42. Basitliğe kaçmama	0,94	-	1,37	-	-	-	-	-	0,41
60. Başarılı kişilerce üretilme	0,94	-	-	-	-	-	1,81	-	0,41
80. Tercih sebebi fazla olma	-	1,64	-	1,67	-	-	-	-	0,41
83. Sağlıklı olma	-	1,64	-	-	2,17	-	-	-	0,41
108. Sistemli olma	-	0,00	1,37	-	-	-	1,81	-	0,41

113. Kusursuz olma	-	-	-	1,67	-	1,96	-	-	0,41
124. Tavsiye edilme	-	-	-	-	4,35	-	-	-	0,41
129. Hatasız olma	-	-	-	-	2,17	-	1,81	-	0,41
146. Kendini yenileyip geliştirme	-	-	-	-	-	-	1,81	2,50	0,41
162. Gelişmiş olma	-	-	-	-	-	-	-	5,00	0,41
45. Geçmişinden ödün vermeme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
52. Eksiklikleri tespit edilmiş olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
53. İdeal özelliklere sahip olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
58. Kolaya kaçmama	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
72. Fikirlerinin arkasında durma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
75. Kurallara uygun olma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
95. Kişiye indirgenebilir olmama	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
98. Başka yerlere veya başka şeylere özendirmeme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
101. İyi bir altyapısı olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
103. Yanıltmama	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
104. En uygun olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
109. İyi emek verilmiş olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
115. Niteliklerin ve özellik-lerin derecelendirilmesine yarama	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
123. Adaletli olma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20

Tablo 8 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe, Sosyal Bilgiler, PDR, Fizik, İngilizce ve Resim-iş öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre, “en iyiye ulaşmış olma” iken, Matematik öğretmenliği bölümünde “en iyiye ulaşmış olma” ve “iyi niteliklere sahip olma”, Müzik öğretmenliği bölümünde ise “mükemmel olma” özelliği olarak ön plana çıkmıştır.

Tablo 9

“Mükemmellik ya da tutarlılık anlamında kalite” anlayışıyla ilgili kodların düzeylere göre yüzde dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
11. En iyiye ulaşmış olma	29,38	13,85	22,11
32. Mükemmel olma	12,97	6,49	9,94
28. Donanımlı olma	4,58	4,32	4,46
46. Yıllara meydan okuma	1,52	3,46	2,43
86. İyi niteliklere sahip olma	0,43	1,90	2,43
15. Eksiksiz olma	1,90	0,43	1,22
29. Düzenli olma	1,14	1,29	1,22
102. İdeal olma	1,14	1,29	1,22
41. Kalıcı olma	1,14	0,86	1,01
116. Başarılı olma	1,14	0,86	1,01
55. Yeterli olma	0,38	1,29	0,81

61. Uygun yerlerde üretilme	0,76	0,43	0,61
89. Çok yönlü olma	0,38	0,86	0,61
42. Basitliğe kaçmama	0,76	-	0,41
60. Başarılı kişilerce üretilme	0,76	-	0,41
80. Tercih sebebi fazla olma	-	0,86	0,41
83. Sağlıklı olma	0,38	0,43	0,41
108. Sistemli olma	0,76	-	0,41
113. Kusursuz olma	0,76	-	0,41
124. Tavsiye edilme	-	0,86	0,41
129. Hatasız olma	0,38	0,43	0,41
146. Kendini yenileyip geliştirme	0,76	-	0,41
162. Gelişmiş olma	-	0,86	0,41
45. Geçmişinden ödün vermeme	0,38	-	0,20
52. Eksiklikleri tespit edilmiş olma	-	0,43	0,20
53. İdeal özelliklere sahip olma	-	0,43	0,20
58. Kolaya kaçmama	-	0,43	0,20
72. Fikirlerinin arkasında durma	0,38	-	0,20
75. Kurallara uygun olma	-	0,43	0,20
95. Kişiye indirgenebilir olmama	0,38	-	0,20
98. Başka yerlere veya başka şeylere özendirmeme	0,38	-	0,20
101. İyi bir altyapısı olma	0,38	-	0,20
103. Yanıltmama	0,38	-	0,20
104. En uygun olma	0,38	-	0,20
109. İyi emek verilmiş olma	0,38	-	0,20
115. Niteliklerin ve özelliklerin derecelendirilmesine yarama	0,38	-	0,20
123. Adaletli olma	-	0,43	0,20

Tablo 9 incelendiğinde, birinci sınıf ve son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kod "en iyiye ulaşmış olma" olarak belirlenmiştir. Bu veriye göre, her iki gruptaki öğrenciler, aldıkları hizmet ya da kullandıkları ürünün, isteklerinin ve beklentilerinin doğrultusunda tüm niteliklere sahip olması gerektiğini vurgulamaktadırlar.

Tablo 10

"Amaca uygunluk anlamında kalite" anlayışıyla ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
4. Beklentilere karşılık verme	68	13,79
5. İhtiyaçlara karşılık verme	57	11,56
6. Kullanışlı olma	51	10,35
24. İnsanlara yararlı olma	39	7,91
50. Memnun etme	33	6,69
14. Amaca yönelik olma	29	5,88
12. İstenilen standartlara uygun olma	25	5,07
18. Herkes tarafından beğenilme	19	3,85
34. Güvenilir olma	18	3,65

2. Verim sağlama	16	3,25
19. Herkesçe sahip olunmak istenme	12	2,43
66. Ekonomik olma	12	2,43
1. Herkes tarafından iyi olarak kabul edilme	8	1,62
135. Tatmin edici olma	8	1,62
88. Yaşama uygun olma	6	1,22
37. Üst düzey çalışma/hizmet verme	5	1,01
63. Verilmek istenilenin en iyisi olacak şekilde sunulma	5	1,01
82. İşlevini tam olarak görme	5	1,01
8. Disiplinli olma	4	0,81
26. Değerli olma	4	0,81
55. Yeterli olma	4	0,81
70. Etkin olma	4	0,81
21. Alanında uzman olma	3	0,61
65. İşi kolaylaştırma	3	0,61
3. İyi yöne götürme	2	0,41
44. Kişiye göre değişmeme	2	0,41
54. Gereksiz içerikler barındırmama	2	0,41
80. Tercih sebebi fazla olma	2	0,41
83. Sağlıklı olma	2	0,41
114. Herhangi bir sorunda disiplinini ortaya koyma	2	0,41
124. Tavsiye edilme	2	0,41
125. Anlaşılır olma	2	0,41
127. Geçerli olma	2	0,41
133. Uygun yöntemlerle üretilme	2	0,41
139. Yeni olma	2	0,41
20. Her yönden rahat ettirme	1	0,20
25. Kişinin duygu ve düşüncelerine göre talep ettiğini verme	1	0,20
47. Özverili olma	1	0,20
49. Bir ihtiyaç unsuru olma	1	0,20
52. Eksiklikleri tespit edilmiş olma	1	0,20
62. TKY ile üretilme	1	0,20
69. İlgili olma	1	0,20
77. İnsanlar tarafından ilk olarak seçilme	1	0,20
91. Cazip olma	1	0,20
95. Kişiye indirgenebilir olmama	1	0,20
100. İnsanları doyurma	1	0,20
104. En uygun olma	1	0,20
105. Belli bir amacı olma	1	0,20
112. Kontrollü olma	1	0,20
115. Niteliklerin ve özelliklerin derecelendirilmesine yarama	1	0,20
119. Kolay ulaşılabilir olma	1	0,20
120. Öncü olma	1	0,20
121. Nesnel olma	1	0,20
126. Plan ve programlı olma	1	0,20

Kalite yaklaşımlarından “amaca uygunluk anlamında kalite” kategorisine ait bu tabloda, ortaya çıkan 64 kod’un 54’ü verilmiştir. Tablo 10 incelendiğinde, bu kategoride en yüksek frekans değerine sahip kodların öğrencilerin %13,79’u tarafından “beklentilere karşılık verme”, %11,56’sı tarafından “ihtiyaçlara karşılık verme” ve %10,35’i tarafından da “kullanışlı olma” şeklinde belirtildiği görülmektedir. Bu verilere göre diğer yaklaşımlardan farklı olarak öğrenciler bir şeyin, ürünün ya da hizmetin kalite

kavramının tanımlarında da yer alan beklentileri karşılaması, ihtiyaçlara yönelik olması ve ürün bazında da kullanışlı olması gerektiğini belirtmektedirler. Karakaş ve Selimoğlu (2002) çalışmalarında kaliteyi "kullanıma uygunluk, ihtiyaçları karşılama yeteneği, müşteri beklentilerinin karşılanması ve belli bir niteliğe uygunluk olarak tanımlamaktadırlar. Bu kategoride kodların ürün ve hizmetin oluşturulması ve sunulması sürecinden daha çok ihtiyaçlara, beklentilere ve ürünün kullanışlı olmasına vurgu yapması da araştırmacıların bu görüşünü destekleyen bir bulgudur.

Bu kodlar incelenerek yapılan bir gruplamada "paydaş açısından" başlığı altında toplanabilecek 1, 3, 4, 5, 14, 18, 19, 20, 25, 34, 44, 49, 50, 55, 65, 77, 80, 83, 91, 100, 104, 119, 124, 125, 135 numaralı kodların yüzde değerlerinin toplamı %56,57'yi; "ürün ya da hizmet açısından" başlığı altında toplanabilecek 2, 6, 12, 24, 26, 54, 66, 82, 88, 95, 127 ve 139 numaralı kodların yüzde değerlerinin toplamı %33,48'i; "üretici ya da hizmet veren açısından" başlığı altında toplanabilecek 8, 21, 37, 47, 52, 62, 63, 69, 70, 105, 112, 114, 115, 120, 121, 126 ve 133 numaralı kodların yüzde değerlerinin toplamı ise %7,07'yi oluşturmaktadır. Buna göre, kalite kavramının öğrencilerde çağrıştırdığı özellikler, daha çok ürün veya hizmetlerden yararlanan müşteri ya da paydaşlar açısından değerlendirilmektedir. Öğrenciler bir şeyin, ürünün ya da hizmetin kaliteli olması için öncelikle ürünü kullanan ya da hizmetten yararlananların talep ve beklentilerinin karşılanması gerektiğinin ve buna bağlı olarak paydaş memnuniyetinin sağlanmasının üzerinde önemle durmaktadırlar.

Bu 54 kod soyut ve somut anlamlı olarak gruplandırıldığında ise 1, 3, 4, 5, 8, 12, 14, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 26, 34, 44, 47, 49, 50, 55, 65, 69, 70, 80, 83, 88, 91, 100, 104, 105, 114, 120, 124, 125 ve 135 numaralı kodların soyut özellik taşıdığı ve toplam %74,62'lik bir oranı oluşturduğu; 2, 6, 12, 37, 52, 54, 62, 63, 66, 77, 82, 95, 112, 119, 121, 126, 127, 133 ve 139 numaralı kodların ise, somut özellik taşıdığı ve toplam %27,57'lik bir oranı oluşturduğu görülmektedir.

Tablo 11

"Amaca uygunluk anlamında kalite" anlayışıyla ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
4. Beklentilere karşılık verme	14,45	12,14	13,79
5. İhtiyaçlara karşılık verme	12,75	8,57	11,56
6. Kullanışlı olma	10,20	10,71	10,35
24. İnsanlara yararlı olma	8,78	5,71	7,91
50. Memnun etme	6,52	7,14	6,69
14. Amaca yönelik olma	5,95	5,71	5,88
12. İstenilen standartlara uygun olma	4,25	7,14	5,07
18. Herkes tarafından beğenilme	4,53	2,14	3,85
34. Güvenilir olma	3,68	3,57	3,65
2. Verim sağlama	3,40	2,86	3,25
19. Herkesçe sahip olunmak istenme	2,27	2,86	2,43
66. Ekonomik olma	2,55	2,14	2,43
1. Herkes tarafından iyi olarak kabul edilme	1,42	2,14	1,62
135. Tatmin edici olma	1,13	2,86	1,62
88. Yaşama uygun olma	0,85	2,14	1,22
37. Üst düzey çalışma/hizmet verme	0,57	2,14	1,01
63. Verilmek istenilenin en iyisi olacak şekilde sunulma	0,85	1,43	1,01
82. İşlevini tam olarak görme	1,13	0,71	1,01
8. Disiplinli olma	0,28	2,14	0,81
26. Değerli olma	1,13	-	0,81
55. Yeterli olma	0,57	1,43	0,81
70. Etkin olma	1,13	-	0,61
21. Alanında uzman olma	0,57	0,71	0,61
65. İşi kolaylaştırma	0,85	-	0,41
3. İyi yöne götürme	0,57	-	0,41
44. Kişiye göre değişmeme	-	1,43	0,41
54. Gereksiz içerikler barındırmama	0,57	-	0,41
80. Tercih sebebi fazla olma	0,57	-	0,41
83. Sağlıklı olma	0,57	-	0,41
114. Herhangi bir sorunda disiplinini ortaya koyma	0,57	-	0,41
124. Tavsiye edilme	0,57	-	0,41
125. Anlaşılır olma	0,57	-	0,41
127. Geçerli olma	0,28	0,71	0,41
133. Uygun yöntemlerle üretilme	0,57	-	0,41
139. Yeni olma	0,28	0,71	0,20
20. Her yönden rahat ettirme	0,28	-	0,20
25. Kişinin duygu ve düşüncelerine göre talep ettiğini verme	0,28	-	0,20
47. Özverili olma	-	0,71	0,20
49. Bir ihtiyaç unsuru olma	0,28	-	0,20
52. Eksiklikleri tespit edilmiş olma	-	0,71	0,20
62. TKY ile üretilme	-	0,71	0,20
69. İlgili olma	0,28	-	0,20
77. İnsanlar tarafından ilk olarak seçilme	0,28	-	0,20
91. Cazip olma	0,28	-	0,20
95. Kişiye indirgenebilir olmama	0,28	-	0,20
100. İnsanları doyurma	0,28	-	0,20
104. En uygun olma	0,28	-	0,20
105. Belli bir amacı olma	0,28	-	0,20
112. Kontrollü olma	0,28	-	0,20
115. Niteliklerin ve özelliklerin derecelendirilmesine yarama	-	0,71	0,20

119. Kolay ulaşılabilir olma	0,28	-	0,20
120. Öncü olma	0,28	-	0,20
121. Nesnel olma	0,28	-	0,20
126. Plan ve programlı olma	-	0,71	0,20

Tablo 11 incelendiğinde, "beklentilere karşılık verme" kodunun, hem kız hem de erkek öğrenciler için bu yaklaşım için kalite kavramına ait özelliklerin başında geldiği görülmektedir. Bu veriden hareketle, hem kız hem de erkek öğrenciler bir şeyin, bir ürünün ya da bir kurumun paydaşlarının memnuniyetini sağladığı ölçüde kaliteye ulaşacağının önemi üzerinde durmaktadırlar. O halde kaliteye ulaşmada en önemli unsurlardan biri paydaş memnuniyetinin sağlanması olacaktır. Bu memnuniyet de Ertürk (1975)'ün belirttiği gibi gelecekteki benzer yaşantılar için istek uyandırıcı ve emel besleyici bir etkide bulunacaktır. Başka bir deyişle yaşantı veya sonucunun eşliğinde gelen doyum pekiştireç görevini üstlenecektir.

Diğer kodlara ait değerler incelendiğinde ise kız öğrencilerin bu yaklaşım açısından ikinci sırada önem verdikleri kodun "ihtiyaçlara karşılık verme", erkek öğrencilerin ise "kullanışlı olma" kodu olduğu görülmektedir. Buna göre, erkek öğrenciler ürün kalitesi, kız öğrenciler ise paydaş memnuniyetinin sağlanması üzerinde önemle durmaktadırlar. Yani, kız öğrenciler kaliteye daha soyut anlamda daha duyuşsal açıdan yaklaşırken, erkek öğrenciler daha somut anlamda yaklaşmaktadırlar. Bu farklılığın nedeni, kız ve erkek öğrencilerin olaylara karşı farklı bir tutum izlemeleri olarak düşünülebilir.

Tablo 12

"Amaca uygunluk anlamında kalite" anlayışıyla ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
4. Beklentilere karşılık verme	6,54	6,56	17,81	10,00	10,86	21,56	29,09	15,00	13,79
5. İhtiyaçlara karşılık verme	17,76	6,56	13,70	15,00	8,69	3,92	1,81	20,00	11,56
6. Kullanışlı olma	10,28	14,75	15,07	11,66	13,04	1,96	3,63	10,00	10,35
24. İnsanlara yararlı olma	9,35	9,84	12,33	5,00	4,34	11,76	1,81	5,00	7,91
50. Memnun etme	4,67	6,56	2,74	5,00	6,52	3,92	14,54	15,00	6,69
14. Amaca yönelik olma	5,61	-	5,48	5,00	8,69	1,96	10,90	12,5	5,88
12. İstenilen standartlara uygun olma	8,41	6,56	-	8,33	-	3,92	5,45	5,00	5,07

18. Herkes tarafından beğenilme	5,61	3,28	6,85	5,00	2,17	3,92	-	-	3,85
34. Güvenilir olma	2,80	1,64	5,48	-	15,21	-	-	7,50	3,65
2. Verim sağlama	2,80	6,56	9,59	-	2,17	-	1,81	-	3,25
19. Herkesçe sahip olunmak istenme	2,80	-	4,11	-	6,52	1,96	3,63	-	2,43
66. Ekonomik olma	1,87	3,28	2,74	1,66	2,17	3,92	1,81	12,5	2,43
1. Herkes tarafından iyi olarak kabul edilme	2,80	1,64	-	-	2,17	3,92	1,81	-	1,62
135. Tatmin edici olma	-	-	-	-	-	5,88	3,63	7,5	1,62
88. Yaşama uygun olma	-	-	4,11	3,33	-	-	1,81	-	1,22
37. Üst düzey çalışma/hizmet verme	4,67	-	-	-	-	-	-	-	1,01
63. Verilmek istenilenin en iyisi olacak şekilde sunulma	0,94	1,64	1,37	-	2,17	-	1,81	-	1,01
82. İşlevini tam olarak görme	-	1,64	-	-	-	-	7,27	-	1,01
8. Disiplinli olma	3,74	-	-	-	-	-	-	-	0,81
26. Değerli olma	1,87	-	1,37	1,66	-	-	-	-	0,81
55. Yeterli olma	0,94	-	-	-	2,17	1,96	1,81	-	0,81
70. Etkin olma	-	1,64	-	1,66	-	3,92	-	-	0,61
21. Alanında uzman olma	2,80	-	-	-	-	-	-	-	0,61
65. İşi kolaylaştırma	0,94	1,64	1,37	-	-	-	-	-	0,41
3. İyi yöne götürme	0,94	1,64	-	-	-	-	-	-	0,41
44. Kişiye göre değişmeme	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
54. Gereksiz içerikler barındırmama	0,94	-	1,37	-	-	-	-	-	0,41
80. Tercih sebebi fazla olma	-	1,64	-	1,66	-	-	-	-	0,41
83. Sağlıklı olma	-	1,64	-	-	2,17	-	-	-	0,41
114. Herhangi bir sorunda disiplinini ortaya koyma	-	-	-	3,33	-	-	-	-	0,41
124. Tavsiye edilme	-	-	-	-	4,34	-	-	-	0,41
125. Anlaşılır olma	-	-	-	-	4,34	-	-	-	0,41
127. Geçerli olma	-	-	-	-	4,34	-	-	-	0,41
133. Uygun yöntemlerle üretilme	-	-	-	-	-	3,92	-	-	0,41
139. Yeni olma	-	-	-	-	-	3,92	-	-	0,20
20. Her yönden rahat ettirme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
25. Kişinin duygu ve düşüncelerine göre talep ettiğini verme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
47. Özverili olma	0,94	-	-	-	-	-		-	0,20
49. Bir ihtiyaç unsuru olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
52. Eksiklikleri tespit edilmiş olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
62. TKY ile üretilme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
69. İlgili olma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
77. İnsanlar tarafından ilk olarak seçilme	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
91. Cazip olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
95. Kişiye indirgenebilir olmama	-		1,37	-	-	-	-	-	0,20
100. İnsanları doyurma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
104. En uygun olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
105. Belli bir amacı olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
112. Kontrollü olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
115. Niteliklerin ve özelliklerin derecelendirilmesine yarama	-	-	-	1,66	-	-	-	-	0,20
119. Kolay ulaşılabilir olma	-	-	-	1,66	-	-	-	-	0,20
120. Öncü olma	-	-	-	1,66	-	-	-	-	0,20
121. Nesnel olma	-	-	-	1,66	-	-	-	-	0,20
126. Plan ve programlı olma	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20

Tablo 12 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodun PDR, İngilizce ve Müzik öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre, “beklentilere karşılık

verme"; Türkçe, Fizik ve Resim-iş öğretmenliği bölümlerinde "ihtiyaçlara karşılık verme"; Sosyal Bilgiler ve Matematik öğretmenliği bölümlerinde ise "kullanışlı olma" kodu olarak ortaya çıktığı görülmektedir. Bu farklılığın nedeni her alan türü için öğrencilerin zekâ alanlarına farklı olması şeklinde düşünülebilir.

Tablo 13

"Amaca uygunluk anlamında kalite" anlayışıyla ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
4. Beklentilere karşılık verme	16,79	10,39	13,79
5. İhtiyaçlara karşılık verme	11,45	11,69	11,56
6. Kullanışlı olma	4,96	16,45	10,35
24. İnsanlara yararlı olma	8,02	7,79	7,91
50. Memnun etme	9,16	3,89	6,69
14. Amaca yönelik olma	7,25	4,32	5,88
12. İstenilen standartlara uygun olma	5,34	4,76	5,07
18. Herkes tarafından beğenilme	4,20	3,05	3,85
34. Güvenilir olma	3,82	3,05	3,65
2. Verim sağlama	3,44	3,03	3,25
19. Herkesçe sahip olunmak istenme	1,91	3,03	2,43
66. Ekonomik olma	1,53	3,05	2,43
1. Herkes tarafından iyi olarak kabul edilme	2,29	0,87	1,62
135. Tatmin edici olma	2,29	0,87	1,62
88. Yaşama uygun olma	1,15	1,30	1,22
37. Üst düzey çalışma/hizmet verme	0,76	1,30	1,01
63. Verilmek istenilenin en iyisi olacak şekilde sunulma	1,15	0,87	1,01
82. İşlevini tam olarak görme	-	2,17	1,01
8. Disiplinli olma	1,15	0,43	0,81
26. Değerli olma	0,76	0,87	0,81
55. Yeterli olma	0,38	1,30	0,81
70. Etkin olma	0,38	1,30	0,61
21. Alanında uzman olma	1,15		0,61
65. İşi kolaylaştırma	0,38	0,87	0,41
3. İyi yöne götürme	0,76	-	0,41
44. Kişiye göre değişmeme	0,38	0,43	0,41
54. Gereksiz içerikler barındırmama	-	0,87	0,41
80. Tercih sebebi fazla olma	-	0,87	0,41
83. Sağlıklı olma	0,38	0,43	0,41
114. Herhangi bir sorunda disiplinini ortaya koyma	0,38	0,43	0,41
124. Tavsiye edilme	-	0,87	0,41
125. Anlaşılır olma	0,38	0,43	0,41
127. Geçerli olma	0,38	0,43	0,41
133. Uygun yöntemlerle üretilme	0,76	-	0,41
139. Yeni olma	0,38	0,43	0,20
20. Her yönden rahat ettirme	0,38	-	0,20
25. Kişinin duygu ve düşüncelerine göre talep ettiğini verme	0,38	-	0,20
47. Özverili olma	0,38	-	0,20
49. Bir ihtiyaç unsuru olma	-	0,43	0,20
52. Eksiklikleri tespit edilmiş olma	-	0,43	0,20

62. TKY ile üretilme	-	0,43	0,20
69. İlgili olma	0,38	-	0,20
77. İnsanlar tarafından ilk olarak seçilme	-	0,43	0,20
91. Cazip olma	0,38	-	0,20
95. Kişiye indirgenebilir olmama	0,38	-	0,20
100. İnsanları doyurma	0,38	-	0,20
104. En uygun olma	0,38	-	0,20
105. Belli bir amacı olma	0,38	-	0,20
112. Kontrollü olma	-	0,43	0,20
115. Niteliklerin ve özelliklerin derecelendirilmesine yarama	0,38	-	0,20
119. Kolay ulaşılabilir olma	-	0,43	0,20
120. Öncü olma	-	0,43	0,20
121. Nesnel olma	-	0,43	0,20
126. Plan ve programlı olma	-	0,43	0,20

Tablo 13 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan "beklentilere karşılık verme", son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan ise "kullanışlı olma" olarak belirlenmiştir. Bu verilere göre, birinci sınıflarda okuyan öğrenciler kalitenin paydaş açısından değerlendirilmesi gerektiğini vurgularken, son sınıflarda okuyan öğrenciler ise ürün ya da hizmet açısından değerlendirilmesi gerektiğini vurgulamaktadırlar.

Tablo 14

"Para değeri olarak kalite" anlayışıyla ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
11. En iyiye ulaşmış olma	109	22,11
35. Sağlam/Dayanıklı olma	69	14,00
4. Beklentilere karşılık verme	68	13,79
5. İhtiyaçlara karşılık verme	57	11,56
6. Kullanışlı olma	51	10,35
32. Mükemmel olma	49	9,94
16. Nitelikli olma	31	6,29
14. Amaca yönelik olma	29	5,88
18. Herkes tarafından beğenilme	19	3,85
19. Herkesçe sahip olunmak istenme	12	2,43
48. Çekici/albenili olma	12	2,43
66. Ekonomik olma	12	2,43
31. Güzel olma	10	2,03
1. Herkes tarafından iyi olarak kabul edilme	8	1,62
27. Fark yaratma	8	1,62
39. Maddi değeri yüksek olma	8	1,62
135. Tatmin edici olma	8	1,62
37. Üst düzey çalışma/hizmet verme	5	1,01
63. Verilmek istenilenin en iyisi olacak şekilde sunulma	5	1,01
26. Değerli olma	4	0,81
56. Sıradan olmama	4	0,81
110. Değeri yüksek olma	4	0,81

21. Alanında uzman olma	3	0,61
30. Temiz olma	3	0,61
106. Toplumsallığından bir şey kaybetmeme	3	0,61
3. İyi yöne götürme	2	0,41
60. Başarılı kişilerce üretilme	2	0,41
78. Orijinal olma	2	0,41
83. Sağlıklı olma	2	0,41
113. Kusursuz olma	2	0,41
124. Tavsiye edilme	2	0,41
139. Yeni olma	2	0,41
62. TKY ile üretilme	1	0,20
75. Kurallara uygun olma	1	0,20
77. İnsanlar tarafından ilk olarak seçilme	1	0,20
81. Sıra dışı olma	1	0,20
91. Cazip olma	1	0,20
96. Bir şeyler kazandırma	1	0,20
104. En uygun olma	1	0,20
120. Öncü olma	1	0,20
134. Tanımlanmış olma	1	0,20

Kalite yaklaşımlarından bir diğeri olan “para değeri olarak kalite” kategorisine ait bu tabloda, elde edilen 48 kod’dan 41’ine yer verilmiştir. Tablo 14 incelendiğinde öğrencilere göre beklenti ve ihtiyaçların karşılanmasının önemle vurgulanan özellikler arasında yer alıyor olması, Harvey ve Green (1993)’in ‘ürün beklentilerle ne kadar uyumlu?’ görüşünü destekleyen bir bulgudur. Ayrıca diğer yaklaşımlardan farklı olarak “nitelikli olma”, “çekici/albenili olma” ve “güzel olma” kodlarının belirtildiği görülmektedir.

Ayrıca bu kategoride öğrencilerin %1,62 ‘sinin bir şeyin, bir ürünün ya da bir hizmetin kalitesinin maddi değeri ile ölçülebileceği konusunda görüşleri bulunmaktadır (kod=39). Buna göre kalite maddi değer ile doğru orantılı olarak kabul edilmektedir. Harvey ve Green (1993)’in çalışmasında para değeri olarak kalitenin ‘ucuza iyi mal üretimi’ olduğu göz önünde bulundurulduğunda, bu görüş öğrencilerin önemli gördükleri maddi değer ve kalite özelliği ile farklılık göstermektedir.

Bu 41 kod soyut ve somut olarak gruplandırıldığında ise 1, 3, 4, 5, 11, 14, 18, 19, 21, 26, 31, 32, 56, 78, 81, 83, 91, 96, 104, 106, 110, 113, 120, 124 ve 135 numaralı kodların soyut özellik taşıdığı ve toplam %81,53’lük bir oranı oluşturduğu görülmektedir. 6, 16, 27, 30, 35, 37, 39, 48, 60, 62, 63, 66, 75, 77, 134 ve 139 numaralı kodların ise, somut özellik taşıdığı ve toplam %42,99’luk bir oranı oluşturduğu görülmektedir.

Tablo 15

"Para değeri olarak kalite" anlayışıyla ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	%kız	%erkek	% toplam
11. En iyiye ulaşmış olma	21,81	22,86	22,11
35. Sağlam/Dayanıklı olma	15,58	10,00	14,00
4. Beklentilere karşılık verme	14,45	12,14	13,79
5. İhtiyaçlara karşılık verme	12,75	8,57	11,56
6. Kullanışlı olma	10,20	10,71	10,35
32. Mükemmel olma	10,48	8,57	9,94
16. Nitelikli olma	6,52	5,71	6,29
14. Amaca yönelik olma	5,95	5,71	5,88
18. Herkes tarafından beğenilme	4,53	2,14	3,85
19. Herkesçe sahip olunmak istenme	2,27	2,86	2,43
48. Çekici/albenili olma	2,83	1,43	2,43
66. Ekonomik olma	2,55	2,14	2,43
31. Güzel olma	2,55	0,71	2,03
1. Herkes tarafından iyi olarak kabul edilme	1,42	2,14	1,62
27. Fark yaratma	1,98	0,71	1,62
39. Maddi değeri yüksek olma	0,85	3,57	1,62
135. Tatmin edici olma	1,13	2,86	1,62
37. Üst düzey çalışma/hizmet verme	0,57	2,14	1,01
63. Verilmek istenilenin en iyisi olacak şekilde sunulma	0,85	1,43	1,01
26. Değerli olma	1,13	-	0,81
56. Sıradan olmama	0,85	0,71	0,81
110. Değeri yüksek olma	0,57	1,43	0,81
21. Alanında uzman olma	0,57	0,71	0,61
30. Temiz olma	0,57	0,71	0,61
106. Toplumsallığından bir şey kaybetmeme	0,57	0,71	0,61
3. İyi yöne götürme	0,57	-	0,41
60. Başarılı kişilerce üretilme	-	1,43	0,41
78. Orijinal olma	0,57	-	0,41
83. Sağlıklı olma	0,57	-	0,41
113. Kusursuz olma	0,57	-	0,41
124. Tavsiye edilme	0,57	-	0,41
139. Yeni olma	0,28	0,71	0,41
62. TKY ile üretilme	-	0,71	0,20
75. Kurallara uygun olma	-	0,71	0,20
77. İnsanlar tarafından ilk olarak seçilme	0,28	-	0,20
81. Sıra dışı olma	0,28	-	0,20
91. Cazip olma	0,28	-	0,20
96. Bir şeyler kazandırma	0,28	-	0,20
104. En uygun olma	0,28	-	0,20
120. Öncü olma	0,28	-	0,20
134. Tanımlanmış olma	0,28	-	0,20

Tablo 15 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan 11 numaralı "en iyiye ulaşmış olma" kodunun, hem kız hem de erkek öğrenciler için bu yaklaşım açısından kalite kavramına ait özelliklerin başında geldiği görülmektedir. Bu veriden hareketle, hem kız hem de erkek öğrenciler bir şeyin, bir ürünün ya da bir kurumun

yapabileceğinin en iyisini yapması ve en iyiye ulaşmış olması halinde kaliteye ulaşacağının önemi üzerinde durmaktadırlar.

Diğer kodlara ait değerler incelendiğinde ise kız öğrencilerin bu yaklaşım açısından ikinci sırada önem verdikleri özelliğin "sağlam/dayanıklı olma", erkek öğrencilerin ise "beklentilere karşılık verme" olduğu görülmektedir. Buna göre, amaca uygunluk anlamında kalite yaklaşımının aksine bu anlayışta erkek öğrenciler paydaş beklentisi ve memnuniyeti, kız öğrenciler ise daha çok ürün kalitesi üzerinde önemle durmaktadırlar.

Tablo 16
"Para değeri olarak kalite" anlayışıyla ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	%1	%2	%3	%4	%5	%6	%7	%8	% toplam
11. En iyiye ulaşmış olma	21, 49	29,51	19,18	18,33	10,87	27,45	18,18	35,00	22,11
35. Sağlam/Dayanıklı olma	6,54	13,11	9,60	16,67	15,22	7,84	23,63	32,50	14,00
4. Beklentilere karşılık verme	6,54	6,56	17,81	10,00	10,86	21,56	29,09	15,00	13,79
5. İhtiyaçlara karşılık verme	17,76	6,56	13,70	15,00	8,69	3,92	1,81	20,00	11,56
6. Kullanışlı olma	10,28	14,75	15,07	11,66	13,04	1,96	3,63	10,00	10,35
32. Mükemmel olma	1,87	8,20	4,11	5,00	2,17	3,92	41,81	25,00	9,94
16. Nitelikli olma	6,54	4,92	4,11	3,33	4,35	11,77	14,55	-	6,29
14. Amaca yönelik olma	5,61	-	5,48	5,00	8,69	1,96	10,90	12,50	5,88
18. Herkes tarafından beğenilme	5,61	3,28	6,85	5,00	2,17	3,92	-	-	3,85
19. Herkesçe sahip olunmak istenme	2,80	-	4,11	-	6,52	1,96	3,63	-	2,43
48. Çekici/albenili olma	0,94	1,64	-	3,33	2,17	11,77	-	2,50	2,43
66. Ekonomik olma	1,87	3,28	2,74	1,66	2,17	3,92	1,81	12,50	2,43
31. Güzel olma	2,80	-	-	-	-	5,88	3,63	5,00	2,03
1. Herkes tarafından iyi olarak kabul edilme	2,80	1,64	-	-	2,17	3,92	1,81	-	1,62
27. Fark yaratma	3,74	-	4,11	-	2,17	-	-	-	1,62
39. Maddi değeri yüksek olma	0,94	3,28	-	1,66	2,17	3,92	1,82	-	1,62
135. Tatmin edici olma	-	-	-	-	-	5,88	3,63	7,50	1,62
37. Üst düzey çalışma/hizmet verme	4,67	-	-	-	-	-	-	-	1,01
63. Verilmek istenilenin en iyisi olacak şekilde sunulma	0,94	1,64	1,37	-	2,17	-	1,81	-	1,01
26. Değerli olma	1,87	-	1,37	1,66	-	-	-	-	0,81
56. Sıradan olmama	0,94	-	1,37	1,66	2,17	-	-	-	0,81
110. Değeri yüksek olma	-	-	1,37	-	-	-	1,82	5,00	0,81
21. Alanında uzman olma	2,80	-	-	-	-	-	-	-	0,61
30. Temiz olma	0,94	-	-	-	2,17	1,96	-	-	0,61
106. Toplumsallığından bir şey kaybetmeme	-	-	1,37	3,33	-	-	-	-	0,61
3. İyi yöne götürme	0,94	1,64	-	-	-	-	-	-	0,41

60. Başarılı kişilerce üretilme	0,94	-	-	-	-	-	1,82	-	0,41
78. Orijinal olma	-	3,28	-	-	-	-	-	-	0,41
83. Sağlıklı olma	-	1,64	-	-	2,17	-	-	-	0,41
113. Kusursuz olma	-	-	-	1,66	-	1,96	-	-	0,41
124. Tavsiye edilme	-	-	-	-	4,35	-	-	-	0,41
139. Yeni olma	-	-	-	-	-	3,92	-	-	0,41
62. TKY ile üretilme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
75. Kurallara uygun olma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
77. İnsanlar tarafından ilk olarak seçilme	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
81. Sıra dışı olma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
91. Cazip olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
96. Bir şeyler kazandırma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
104. En uygun olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
120. Öncü olma	-	-	-	1,66	-	-	-	-	0,20
134. Tanımlanmış olma	-	-	-	-	-	1,96	-	-	0,20

Tablo 16 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe, Sosyal Bilgiler, PDR, Fizik, İngilizce ve Resim-iş öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre, "en iyiye ulaşmış olma" iken, Matematik öğretmenliği bölümünde "sağlam/dayanıklı olma", Müzik öğretmenliği bölümünde ise "beklentilere karşılık verme" kodu olarak ön plana çıkmıştır.

Tablo 17

"Para değeri olarak kalite" anlayışıyla ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
11. En iyiye ulaşmış olma	29,38	13,85	22,11
35. Sağlam/Dayanıklı olma	9,54	19,04	14,00
4. Beklentilere karşılık verme	16,79	10,39	13,79
5. İhtiyaçlara karşılık verme	11,45	11,69	11,56
6. Kullanışlı olma	4,96	16,45	10,35
32. Mükemmel olma	12,97	6,49	9,94
16. Nitelikli olma	3,05	9,96	6,29
14. Amaca yönelik olma	7,25	4,32	5,88
18. Herkes tarafından beğenilme	4,20	3,05	3,85
19. Herkesçe sahip olunmak istenme	1,91	3,03	2,43
48. Çekici/albenili olma	0,76	4,32	2,43
66. Ekonomik olma	1,53	3,05	2,43
31. Güzel olma	1,91	2,17	2,03
1. Herkes tarafından iyi olarak kabul edilme	2,29	0,87	1,62
27. Fark yaratma	2,29	0,87	1,62
39. Maddi değeri yüksek olma	1,91	1,30	1,62
135. Tatmin edici olma	2,29	0,87	1,62
37. Üst düzey çalışma/hizmet verme	0,76	1,30	1,01
63. Verilmek istenilenin en iyisi olacak şekilde sunulma	1,15	0,87	1,01
26. Değerli olma	0,76	0,87	0,81
56. Sıradan olmama	0,38	1,30	0,81

110. Değeri yüksek olma	1,53	-	0,81
21. Alanında uzman olma	1,15	-	0,61
30. Temiz olma	0,38	0,87	0,61
106. Toplumsallığından bir şey kaybetmeme	0,76	0,43	0,61
3. İyi yöne götürme	0,76	-	0,41
60. Başarılı kişilerce üretilme	0,76	-	0,41
78. Orijinal olma	-	0,87	0,41
83. Sağlıklı olma	0,38	0,43	0,41
113. Kusursuz olma	0,76	-	0,41
124. Tavsiye edilme	-	0,87	0,41
139. Yeni olma	0,38	0,43	0,41
62. TKY ile üretilme	-	0,43	0,20
75. Kurallara uygun olma	-	0,43	0,20
77. İnsanlar tarafından ilk olarak seçilme	-	0,43	0,20
81. Sıra dışı olma	-	0,43	0,20
91. Cazip olma	0,38	-	0,20
96. Bir şeyler kazandırma	0,38	-	0,20
104. En uygun olma	0,38	-	0,20
120. Öncü olma	-	0,43	0,20
134. Tanımlanmış olma	0,38	-	0,20

Tablo 17 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan "en iyiye ulaşmış olma" iken son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan ise "sağlam/dayanıklı olma" olarak belirlenmiştir. Buna göre birinci sınıflarda okuyan öğrenciler kalitenin en iyiyi hedeflemesi gerektiğini vurgularken, son sınıflarda okuyan öğrenciler ürün ya da hizmet açısından sözlükte 'kolay bozulmayan, güvenilir, gerçek' gibi anlamlar barındıran sağlamlılık ile değerlendirilmesi gerektiğini vurgulamaktadırlar. Bu farklılığın nedeni birinci sınıf öğrencilerinin daha soyut, son sınıf öğrencilerinin ise daha somut düşünmeleri olarak belirtilebilir. Yani, öğrencilerin düşünceleri süreç içerisinde somutlaşmıştır.

Tablo 18

"Dönüşümsel anlamda kalite" anlayışıyla ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
11. En iyiye ulaşmış olma	109	22,11
32. Mükemmel olma	49	9,94
24. İnsanlara yararlı olma	39	7,91
22. Modern olma	23	4,67
28. Donanımlı olma	22	4,46
86. İyi niteliklere sahip olma	12	2,43
51. İleriye dönük olma	11	2,23
31. Güzel olma	10	2,03
33. Olanakları geniş olma	10	2,03

27. Fark yaratma	8	1,62
29. Düzenli olma	6	1,22
74. İnsana değer verme	6	1,22
63. Verilmek istenilenin en iyisi olacak şekilde sunulma	5	1,01
67. Başarıya götürme	5	1,01
56. Sıradan olmama	4	0,81
73. Fikirlere saygı duyma	4	0,81
76. İnsanları mutlu etme	4	0,81
87. Seviyeli olma	4	0,81
111. Yaşamın niteliğini arttırma	4	0,81
30. Temiz olma	3	0,61
57. Özgür olma	3	0,61
106. Toplumsallığından bir şey kaybetmeme	3	0,61
3. İyi yöne götürme	2	0,41
17. Duyulara hitap etme	2	0,41
42. Basitliğe kaçmama	2	0,41
64. İnsanın kendine saygı duyması	2	0,41
78. Orijinal olma	2	0,41
83. Sağlıklı olma	2	0,41
107. İnsanların ufkunu genişletme	2	0,41
108. Sistemli olma	2	0,41
118. Çok çeşitli olma	2	0,41
124. Tavsiye edilme	2	0,41
125. Anlaşılır olma	2	0,41
146. Kendini yenileyip geliştirme	2	0,41
153. Saygılı olma	2	0,41
162. Gelişmiş olma	2	0,41
38. İnsani ve maddi unsurları yetkin olma	1	0,20
62. TKY ile üretilme	1	0,20
68. İnsanı nitelikli kılma	1	0,20
75. Kurallara uygun olma	1	0,20
84. Gerçekten hakkını verme	1	0,20
92. Yeni ufuklar açma	1	0,20
93. İnsanın kendini geliştirmesine yardımcı olma	1	0,20
96. Bir şeyler kazandırma	1	0,20
97. Kazanımları başkasına iletmeyi sağlama	1	0,20
120. Öncü olma	1	0,20
126. Plan ve programlı olma	1	0,20
136. Demokratik olma	1	0,20
137. Eşitlik yanlısı olma	1	0,20

Kalite yaklaşımlarından bir diğeri olan “dönüşümsel anlamda kalite” kategorisine ait bu tabloda elde edilen 58 koddan 49 kod’a yer verilmiştir. Tablo 18 incelendiğinde öğrencilerin kalite yaklaşımlarından biri olan ve ‘eğitim hizmetini bir dönüşüm süreci olarak tanımlayan’ dönüşümsel anlamda kalite kavramının çağa uygun, başarı sağlayan, geleceğe uyarlanabilen ve bunun yanında hümanist bir anlayışa sahip olmasının önemini vurguladıkları göze çarpmaktadır. Ayrıca bu kategoride yer alan “demokratik olma” ve “eşitlik yanlısı olma” özellikleri de bu görüşü destekler niteliktedir. Demokrasi yönetimi günümüzün en yaygın yönetim biçimidir ve beraberinde eşitlik, katılım ve kaliteyi getirir. Bu açıdan dönüşümsel anlamda kalite kategorisinde belirtilen

bu kodların kalite özellikleri arasında yer alması demokrasi ve kalite arasındaki ilişkiyi betimleyen önemli bir bulgudur.

Harvey ve Green (1993) çalışmalarında, dönüşümsel kalite anlayışı için katılımcılara yetki vermenin önemini vurgulamışlardır. Ancak bu kategoride yer alan diğer kodlar incelendiğinde, öğrencilerin hizmet alan katılımcıların bu süreçte yetki almaları konusunda herhangi bir görüş belirtmedikleri görülmektedir. Bu gerekçe ile çalışmaya katılan öğrencilerin kalite çalışmalarında 'paydaş katılımı'nın önemi hakkında yeterince bilgi sahibi olmadıkları düşünülebilir.

Bu 49 kod soyut ve somut anlamlı olarak gruplandırıldığında ise 3, 11, 22, 24, 31, 32, 38, 51, 56, 57, 64, 67, 68, 73, 74, 76, 78, 83, 84, 87, 92, 93, 96, 97, 106, 107, 111, 120, 124, 125, 136, 137 ve 153 numaralı kodların soyut özellik taşıdığı ve toplam %61,67'lik bir değere sahip olduğu; 17, 27, 28, 29, 30, 33, 42, 62, 63, 75, 86, 108, 118, 126, 146 ve 162 numaralı kodların ise, somut özellik taşıdığı ve toplam %16,44'lük bir değere sahip olduğu görülmektedir. Bu yaklaşımda da diğer kategorilere benzer biçimde kalite kavramının özellikleri açısından vurgulanan özelliklerin büyük bir bölümünü soyut özellikler oluşturmaktadır.

Tablo 19

"Dönüşümsel anlamda kalite" anlayışıyla ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
11. En iyiye ulaşmış olma	21,81	22,86	22,11
32. Mükemmel olma	10,48	8,57	9,94
24. İnsanlara yararlı olma	8,78	5,71	7,91
22. Modern olma	4,53	5,00	4,67
28. Donanımlı olma	5,38	2,14	4,46
86. İyi niteliklere sahip olma	2,83	1,43	2,43
51. İleriye dönük olma	2,27	2,14	2,23
31. Güzel olma	2,55	0,71	2,03
33. Olanakları geniş olma	1,70	2,86	2,03
27. Fark yaratma	1,98	0,71	1,62
29. Düzenli olma	1,42	0,71	1,22
74. İnsana değer verme	1,42	0,71	1,22
63. Verilmek istenilenin en iyisi olacak şekilde sunulma	0,85	1,43	1,01
67. Başarıya götürme	0,85	1,43	1,01
56. Sıradan olmama	0,85	0,71	0,81
73. Fikirlere saygı duyma	1,13	-	0,81
76. İnsanları mutlu etme	0,28	2,14	0,81

87. Seviyeli olma	1,13	-	0,81
111. Yaşamın niteliğini arttırma	1,13	-	0,81
30. Temiz olma	0,57	0,71	0,61
57. Özgür olma	0,57	0,71	0,61
106. Toplumsallığından bir şey kaybetmeme	0,57	0,71	0,61
3. İyi yöne götürme	0,57	-	0,41
17. Duyulara hitap etme	0,57	-	0,41
42. Basitliğe kaçmama	0,57	-	0,41
64. İnsanın kendine saygı duyması	-	1,43	0,41
78. Orijinal olma	0,57	-	0,41
83. Sağlıklı olma	0,57	-	0,41
107. İnsanların ufkunu genişletme	0,57	-	0,41
108. Sistemli olma	0,28	0,71	0,41
118. Çok çeşitli olma	0,57	-	0,41
124. Tavsiye edilme	0,57	-	0,41
125. Anlaşılır olma	0,57	-	0,41
146. Kendini yenileyip geliştirme	0,57	-	0,41
153. Saygılı olma	-	1,43	0,41
162. Gelişmiş olma	0,28	0,71	0,41
38. İnsani ve maddi unsurları yetkin olma	-	0,71	0,20
62. TKY ile üretilme	-	0,71	0,20
68. İnsanı nitelikli kılma	0,28	-	0,20
75. Kurallara uygun olma	-	0,71	0,20
84. Gerçekten hakkını verme	0,28	-	0,20
92. Yeni ufuklar açma	0,28	-	0,20
93. İnsanın kendini geliştirmesine yardımcı olma	0,28	-	0,20
96. Bir şeyler kazandırma	0,28	-	0,20
97. Kazanımları başkasına iletmeyi sağlama	0,28	-	0,20
120. Öncü olma	0,28	-	0,20
126. Plan ve programlı olma	-	0,71	0,20
136. Demokratik olma	-	0,71	0,20
137. Eşitlik yanlısı olma	-	0,71	0,20

Tablo 19 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan 11 numaralı “en iyiye ulaşmış olma” kodunun, hem kız hem de erkek öğrenciler için bu yaklaşım açısından kalite kavramına ait özelliklerin başında geldiği görülmektedir. Bu veriden hareketle, hem kız hem de erkek öğrenciler bir şeyin, bir ürünün ya da bir kurumun yapabileceğinin en iyisini yapması ve en iyiye ulaşmış olması halinde kaliteye ulaşacağının önemi üzerinde durmaktadırlar. Diğer kodlara ait değerler incelendiğinde ise hem kız hem de erkek öğrencilerin bu yaklaşım açısından ikinci sırada önem verdikleri kodun eksiksizlik, kusursuzluk ve tam yetkinlik anlamlarında kullanılan “mükemmel olma” kodu olduğu görülmektedir.

Tablo 20

"Dönüşümsel anlamda kalite" anlayışıyla ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
11. En iyiye ulaşmış olma	21, 49	29,51	19,18	18,33	10,87	27,45	18,18	35,00	22,11
32. Mükemmel olma	1,87	8,20	4,11	5,00	2,17	3,92	41,81	25,00	9,94
24. İnsanlara yararlı olma	9,35	9,84	12,33	5,00	4,34	11,76	1,81	5,00	7,91
22. Modern olma	6,54	-	5,48	6,67	2,17	7,84	-	7,50	4,67
28. Donanımlı olma	3,74	3,28	1,37	1,67	6,52	19,61	1,81	-	4,46
86. İyi niteliklere sahip olma	-	-	4,11	-	10,87	1,96	5,45	-	2,43
51. İleriye dönük olma	2,80	4,92	1,37	1,67	2,17	1,96	1,81	-	2,23
31. Güzel olma	2,80	-	-	-	-	5,88	3,63	5,00	2,03
33. Olanakları geniş olma	1,87	-	4,11	3,33	6,52	3,92	-	-	2,03
27. Fark yaratma	3,74	-	4,11	-	2,17	-	-	-	1,62
29. Düzenli olma	0,94	1,64	1,37	1,67	4,35	-	-	-	1,22
74. İnsana değer verme	-	3,28	-	1,67	2,17	3,92	-	-	1,22
63. Verilmek istenilenin en iyisi olacak şekilde sunulma	0,94	1,64	1,37	-	2,17	-	1,81	-	1,01
67. Başarıya götürme	-	6,56	-	1,67	-	-	-	-	1,01
56. Sıradan olmama	0,94	-	1,37	1,67	2,17	-	-	-	0,81
73. Fikirlere saygı duyma	-	1,64	1,37	1,67	-	-	-	2,50	0,81
76. İnsanları mutlu etme	-	1,64	1,37	1,67	-	1,96	-	-	0,81
87. Seviyeli olma	-	-	2,74	3,33	-	-	-	-	0,81
111. Yaşamın niteliğini arttırma	-	-	1,37	1,67	4,35	-	-	-	0,81
30. Temiz olma	0,94	-	-	-	2,17	1,96	-	-	0,61
57. Özgür olma	0,94	-	-	3,33	-	-	-	-	0,61
106. Toplumsallığından bir şey kaybetmeme	-	-	1,37	3,33	-	-	-	-	0,61
3. İyi yöne götürme	0,94	1,64	-	-	-	-	-	-	0,41
17. Duyulara hitap etme	0,94	-	1,37	-	-	-	-	-	0,41
42. Basitliğe kaçmama	0,94	-	1,37	-	-	-	-	-	0,41
64. İnsanın kendine saygı duyması	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
78. Orijinal olma	-	3,28	-	-	-	-	-	-	0,41
83. Sağlıklı olma	-	1,64	-	-	2,17	-	-	-	0,41
107. İnsanların ufkunu genişletme	-	-	1,37	1,67	-	-	-	-	0,41
108. Sistemli olma	-	-	1,37	-	-	-	1,81	-	0,41
118. Çok çeşitli olma	-	-	-	3,33	-	-	-	-	0,41
124. Tavsiye edilme	-	-	-	-	4,35	-	-	-	0,41
125. Anlaşılır olma	-	-	-	-	4,35	-	-	-	0,41
146. Kendini yenileyip geliştirme	-	-	-	-	-	-	1,81	2,50	0,41
153. Saygılı olma	-	-	-	-	-	-	3,63	-	0,41
162. Gelişmiş olma	-	-	-	-	-	-	-	5,00	0,41
38. İnsani ve maddi unsurları yetkin olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
62. TKY ile üretilme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
68. İnsanı nitelikli kılma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
75. Kurallara uygun olma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
84. Gerçekten hakkını verme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
92. Yeni ufuklar açma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20

93. İnsanın kendini geliştirmesine yardımcı olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
96. Bir şeyler kazandırma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
97. Kazanımları başkasına iletmeyi sağlama	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
120. Öncü olma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
126. Plan ve programlı olma	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20
136. Demokratik olma	-	-	-	-	-	1,96	-	-	0,20
137. Eşitlik yanlısı olma	-	-	-	-	-	1,96	-	-	0,20

Tablo 20 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodun Türkçe, Sosyal Bilgiler, PDR, Fizik, İngilizce ve Resim-iş öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre, "en iyiye ulaşmış olma", Matematik öğretmenliği bölümünde "en iyiye ulaşmış olma" ve "iyi niteliklere sahip olma", Müzik öğretmenliği bölümünde ise "mükemmel olma" özelliği olarak ön plana çıktığı görülmektedir. "Demokratik olma" ve "eşitlik yanlısı olma" ise yalnızca İngilizce öğretmenliği bölümü öğrencileri tarafından vurgulanan kodlardır.

Tablo 21

"Dönüşümsel anlamda kalite" anlayışıyla ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
11. En iyiye ulaşmış olma	29,38	13,85	22,11
32. Mükemmel olma	12,97	6,49	9,94
24. İnsanlara yararlı olma	8,02	7,79	7,91
22. Modern olma	5,34	3,90	4,67
28. Donanımlı olma	4,58	4,32	4,46
86. İyi niteliklere sahip olma	0,43	1,90	2,43
51. İleriye dönük olma	1,14	3,46	2,23
31. Güzel olma	1,91	2,17	2,03
33. Olanakları geniş olma	0,43	0,87	2,03
27. Fark yaratma	2,29	0,87	1,62
29. Düzenli olma	1,14	1,29	1,22
74. İnsana değer verme	0,76	1,90	1,22
63. Verilmek istenilenin en iyisi olacak şekilde sunulma	1,14	0,87	1,01
67. Başarıya götürme	1,53	0,43	1,01
56. Sıradan olmama	0,38	1,29	0,81
73. Fikirlere saygı duyma	1,14	0,43	0,81
76. İnsanları mutlu etme	0,76	0,87	0,81
87. Seviyeli olma	0,76	0,87	0,81
111. Yaşamın niteliğini arttırma	-	1,73	0,81
30. Temiz olma	0,38	0,87	0,61
57. Özgür olma	0,38	0,87	0,61
106. Toplumsallığından bir şey kaybetmeme	0,76	0,43	0,61
3. İyi yöne götürme	0,76	-	0,41
17. Duyulara hitap etme	0,76	-	0,41
42. Basitliğe kaçmama	0,76	-	0,41

64. İnsanın kendine saygı duyması	-	0,87	0,41
78. Orijinal olma	-	0,87	0,41
83. Sağlıklı olma	0,38	0,43	0,41
107. İnsanların ufkunu genişletme	0,38	0,43	0,41
108. Sistemli olma	0,76	-	0,41
118. Çok çeşitli olma	-	0,87	0,41
124. Tavsiye edilme	-	0,87	0,41
125. Anlaşılır olma	0,38	0,43	0,41
146. Kendini yenileyip geliştirme	0,76	-	0,41
153. Saygılı olma	-	0,87	0,41
162. Gelişmiş olma	-	0,87	0,41
38. İnsani ve maddi unsurları yetkin olma	0,38	-	0,20
62. TKY ile üretilme	-	0,43	0,20
68. İnsanı nitelikli kılma	0,38	-	0,20
75. Kurallara uygun olma	-	0,43	0,20
84. Gerçekten hakkını verme	0,38	-	0,20
92. Yeni ufuklar açma	0,38	-	0,20
93. İnsanın kendini geliştirmesine yardımcı olma	0,38	-	0,20
96. Bir şeyler kazandırma	0,38	-	0,20
97. Kazanımları başkasına iletmeyi sağlama	0,38	-	0,20
120. Öncü olma	-	0,43	0,20
126. Plan ve programlı olma	-	0,43	0,20
136. Demokratik olma	0,38	-	0,20
137. Eşitlik yanlısı olma	0,38	-	0,20

Tablo 21 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodun birinci sınıflarda ve son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan “en iyiye ulaşmış olma” olarak belirtildiği görülmektedir. Bu veriden hareketle, birinci ve son sınıflarda öğrenim görmekte olan öğrenciler, kaliteli olmanın isteklere ve beklentilere en uygun niteliklere sahip olmayı gerektirdiğini belirtmektedirler.

Tablo 22

Beş kalite anlayışı ile bağdaşmayan ve dışta kalan serbest kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
71. Maddi ve manevi kültür değerlerine sahip çıkma	4	0,81
117. Rahat olma	4	0,81

Tablo 22 ‘de, yukarıda verilen beş kalite anlayışı ile bağdaştırılamayan ve toplam 8 öğrencinin (%1,62) belirttiği kodlar “serbest kodlar” kategorisi altında verilmektedir. Belirtilen bu özellikler daha çok subjektif özellik taşımakta ve bireyin bulunduğu çevrenin özelliklerine ve kişilik yapısına vurgu yapmaktadır.

4.2. İkinci Soruya İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmada, amaca yönelik olarak sorulan sorulardan ikincisi *"Kaliteli bir üniversitede bulunması gereken beş özelliği, en önemli özellikten başlayarak sırasıyla belirtiniz"* şeklindedir. Bu soruya ilişkin olarak elde edilen bulgular, tablolar ve yorumlar aşağıda verilmiştir.

Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi'nde uygulanan anketlerden elde edilen verilerin, içerik analizi yardımıyla analizlerinin yapılması sonucunda, anket maddelerinin çalışmanın yöntem bölümünde sözü edilen çeşitli araştırmacıların çalışmalarından yararlanılarak oluşturulan kategorilere göre (*öğrenci ile ilgili özellikler, öğretim elemanı ile ilgili özellikler, eğitim ve öğretim ile ilgili özellikler, fiziksel ortam ile ilgili özellikler, sınav ve değerlendirme sistemi ile ilgili özellikler, fiziksel donanım ile ilgili özellikler, sosyal imkanlar ile ilgili özellikler, akademik performans ile ilgili özellikler, Türkiye ve dünya yükseköğretim kurumları ile işbirliği ve ilişkiler, vizyon ve misyon, öğrenci-öğretim elemanı ilişkileri, özgürlük, toplumsal ilişkiler, bilimsel olanaklar, maddi imkanlar, plan ve programlar, anabilim dallarına verilen önem ve anabilim dallarının işlevleri ile ilgili özellikler, fiziki çevre ile ilgili özellikler, akademik ve idari hizmet ile ilgili özellikler, idari ve sosyal alan personel ile ilgili özellikler, iletişim özellikleri ve üniversite ve bölümle ilgili öğrencilerin sahip olduğu genel duygu ve düşünceler*) nasıl bir dağılım gösterdiğine dair bulgular ve yorumlar aşağıda verilmiştir.

Tablo 23

Kaliteli bir üniversitenin özellikleri

KATEGORİLER	KODLAR	KIZ																		ERKEK																		F_1+F_2	%toplam
		Türkçe Öğretmenliği		Sosyal Bilgiler Öğretmenliği		PDR		Fizik Öğretmenliği		Matematik Öğretmenliği		İngilizce Öğretmenliği		Müzik Öğretmenliği		Resim-İş Öğretmenliği		F_1	% kız	Türkçe Öğretmenliği		Sosyal Bilgiler Öğretmenliği		PDR		Fizik Öğretmenliği		Matematik Öğretmenliği		İngilizce Öğretmenliği		Müzik Öğretmenliği		Resim-İş Öğretmenliği		F_2	% erkek		
		İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf			İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf				
Öğrenci İle İlgili Özellikler	94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	3	…	…	2	9	3	…	1	2	2	7	…	5	…	5	2	41	11,62	1	2	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	…	…	5	3,57	46	9,33
	123. Nitelikli öğrenciler bulunmalı	…	1	1	4	3	…	2	3	1	1	5	…	2	1	1	2	27	7,65	…	1	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	1	2	…	2	8	5,71	35	7,10
	118. Başarı düzeyi iyi olmalı	…	3	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1	7	1,98	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	8	1,62
	52. Öğrencileri seçilerek gelmiş olmalı	2	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	4	1,13	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	3	2,14	7	1,42
	41. Öğrenci fikirlerine önem vermeli	1	1	…	…	2	1	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	6	1,70	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	6	1,22
	105. Tercih oranı yüksek olmalı	1	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	4	1,13	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	5	1,01
	31. Yüksek puanlarla öğrenci almalı	1	1	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	0,85	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	4	0,81
	67. Öğrenciler arasında kültür, memleket gibi konulara ilişkin önyargı olmamalı	1	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	84. Öğrenciler sağlıklı bireylerden oluşmalı	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	2	0,41
	112. Öğrencileri bilinçli olmalı	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	2	0,41
	144. Nitelikli girdileri olmalı	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	145. Nitelikli çıktıları olmalı	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	68. Öğrenciler birbirlerini yargılamamalı	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	177. Her kesimden öğrencisi olmalı	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	185. Öğrenciler hocaları seçebilmeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	193. Öğrenciler arası diyalog geliştirilmeli	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	212. Öğrenciler meraklı olmalı	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	236. Öğrenciler arasında saygı olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	239. Öğrenciye faydalı olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	257. Farklı öğrenci grupları olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
Öğretim Elemanı İle İlgili Özellikler	6. Kaliteli öğretim elemanları bulunmalı	16	20	14	12	24	12	10	15	6	12	18	11	18	12	11	11	222	62,89	19	9	4	7	3	2	5	3	4	5	5	2	5	3	1	4	81	57,86	303	61,46
	20. Öğrenci ve öğretim elemanları arasında iyi iletişim olmalı	2	1	2	1	3	1	…	2	2	…	…	…	4	…	3	…	21	5,95	4	2	…	1	…	…	1	2	…	…	…	…	…	…	…	…	10	7,14	31	6,29
	111. Uzman kadrosu olmalı	1	5	1	2	1	…	…	2	1	1	3	3	…	…	…	…	20	5,67	1	4	2	1	…	…	…	…	1	…	…	1	…	…	…	…	10	7,14	30	6,09
	89. Öğretim elemanları hoşgörülü olmalı	…	…	1	…	5	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	7	1,98	1	1	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	4	2,86	11	2,23
	165. Öğretim elemanları dersi iyi anlatmalı	…	…	2	…	1	2	…	1	…	…	1	…	…	…	…	…	7	1,98	…	…	…	…	1	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1,43	9	1,83
	28. Uzman danışmanlar bulunmalı	…	…	3	…	1	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	5	1,42	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1,43	7	1,42
	207. Öğretim elemanı sayısı yeterli olmalı	…	…	…	…	…	2	…	…	1	…	…	…	…	…	1	1	5	1,42	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	1	…	…	…	2	1,43	7	1,42
	1. Öğrencilere en üst düzeyde bilgi vermeli	4	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	4	1,13	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	4	0,81
	61. Öğretim elemanları dikkatli seçilmeli	1	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	3	0,85	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	4	0,81
	82. Öğretim elemanları çağın şartlarına göre kendini yetiştirmeli	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	2	0,57	1	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1,43	4	0,81
	148. Alt yapısı iyi olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	2	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	4	2,86	4	0,81
	217. Doğru bilgi verilmeli	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	…	…	2	…	…	…	4	1,13	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	4	0,81
	2. Öğretim elemanları öğrencilere öğrenmeyi sevdirmeli	1	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	146. Öğretim kadrosu yandaşlıkla değil hak etmekle oluşturulmalı	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	72. Öğretim elemanlarının amacı sadece öğretmek olmalı	1	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	83. Öğretim elemanları kendini sürekli övmemeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1,43	2	0,41
	91. Öğretim elemanları tanınmış olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1,43	2	0,41
	121. Öğretim elemanları mesleğini sevmeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1,43	2	0,41
	151. Dersler gerektiği gibi işlenmeli	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41

	173. Öğretim elemanları derse zamanında gelmeli	…	…	…	1	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	210. Ders anlatım ve uygulamaları profesörler yapmalı	…	…	…	…	…	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	242. Yayınları kaliteli olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,71	2	0,41
	45. Anlayışlı öğretim elemanları olmalı	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	77. Öğretim elemanları tarafından yazılmış birçok yayını olmalı	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	90. Öğretim elemanları çalışkan olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	103. Öğretim elemanları çok iyi bir kariyere sahip olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	130. Öğrenci isteklerine duyarlı öğretim elemanları bulunmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	181. Asistanlar yeterli olmalı	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	189. Öğretim elemanı soğuk olmamalı	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	190. Sınav gözetmenleri sınav anında ortamı germemeli	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	205. Öğretim elemanları istekli olmalı	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	227. Yeterli olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	228. Öğretim elemanları derse hazır gelmeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	229. Öğretim elemanları özverili olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	234. Çalışanlar güler yüzlü olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	267. İleri görüşlü bir kadrosu bulunmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	270. Öğretmenler dersle ilgisi olmayan konuları anlatmamalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	275. Öğretim elemanları önyargısız olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
Eğitim ve Öğretim İle İlgili Özellikler	18. Kaliteli eğitim vermeli	4	7	3	6	23	1	6	7	4	3	6	4	6	1	9	7	97	27,48	2	4	1	1	3	…	2	2	4	7	…	…	1	…	2	3	32	22,86	129	26,17
	21. Son teknolojiyi kullanmalı	1	1	4	3	7	…	…	4	2	5	3	3	…	…	3	1	37	10,48	7	2	2	2	…	…	1	1	1	1	1	…	…	…	…	1	19	13,57	56	11,36
	94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	3	…	…	2	9	3	…	1	2	2	7	…	5	…	5	2	41	11,62	1	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	…	…	5	3,57	46	9,33
	100. Tüm imkânları iyi olmalı	1	1	4	3	1	1	3	2	2	3	3	3	3	1	4	…	35	9,92	…	4	1	2	…	…	…	1	1	1	…	…	…	…	1	…	11	7,86	46	9,33
	14. Mezun olunduğunda iş bulma imkânı fazla olmalı	2	4	…	1	7	2	2	3	1	2	1	1	2	…	1	1	30	8,50	4	3	…	…	…	…	1	…	…	1	1	…	…	…	1	…	11	7,86	41	8,32
	37. Eğitim-öğretim için uygun bir atmosferi olmalı	2	5	2	3	3	2	…	4	…	2	1	…	…	…	…	1	25	7,08	…	3	…	1	1	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	6	4,29	31	6,29
	42. Nitelikli öğrenci yetiştirmeyi amaçlamalı	3	1	…	3	7	2	1	…	…	1	…	…	3	…	1	1	23	6,52	…	…	…	…	1	…	…	1	…	…	…	…	2	…	…	…	4	2,86	27	5,48
	80. Uygulamalı eğitime önem verilmeli	…	6	…	…	3	5	3	1	…	…	…	…	…	…	1	…	19	5,38	1	…	…	1	1	…	2	1	…	1	…	…	…	…	…	…	7	5,00	26	5,27
	16. Sosyal ve kültürel gelişime katkı sağlayabilmeli	…	2	…	…	7	4	1	…	…	…	…	…	…	…	3	1	18	5,10	2	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	4	2,86	22	4,46
	15. Eğitim olanakları yüksek olmalı	1	2	…	1	…	…	…	3	…	…	…	…	…	1	1	1	10	2,83	3	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	3	…	…	…	7	5,00	17	3,45
	136. Öğrencilerini geleceğe hazırlamalı	…	6	…	…	2	1	…	3	…	…	1	…	…	…	…	…	13	3,68	…	1	…	…	2	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	4	2,86	17	3,45
	186. Kaliteli bir öğretim vermeli	…	…	…	…	2	1	1	2	…	2	…	…	…	…	1	2	11	3,12	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	…	…	1	1	…	…	4	2,86	15	3,04
	36. Seminer, konferans, paneller sık yapılmalı	…	…	…	1	3	…	1	1	…	…	1	3	…	…	1	…	11	3,12	1	1	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	2,14	14	2,84
	211. Dil eğitimi sağlanmalı	…	…	…	…	…	…	1	1	1	2	…	1	…	1	1	1	9	2,55	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	…	…	1	…	…	…	3	2,14	12	2,43
	140. Öğrenci merkezli düşünülmeli	…	…	1	…	…	…	…	2	…	…	1	…	…	…	…	…	4	1,13	…	2	…	…	…	…	…	1	1	…	2	1	…	…	…	…	7	5,00	11	2,23
	157. Mesleğe yönelik eğitim vermeli	…	1	…	…	2	…	…	1	…	1	…	1	…	…	1	…	7	1,98	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	2	…	…	…	…	…	…	3	2,14	10	2,03
	165. Öğretim elemanları dersi iyi anlatmalı	…	…	2	…	1	2	…	1	…	…	1	…	…	…	…	…	7	1,98	…	…	…	…	1	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1,43	9	1,83
	54. Dışarıdan öğrenci alabilmeli ya da dışarıya öğrenci verebilmeli	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	2	…	5	1,42	1	…	…	1	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	2,14	8	1,62
	118. Başarı düzeyi iyi olmalı	…	3	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1	7	1,98	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	8	1,62
	12. Disiplinli olmalı	…	1	…	…	1	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	4	1,13	1	1	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	2,14	7	1,42
	133. Kolaylık sağlamalı	…	1	…	…	3	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	5	1,42	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	6	1,22
	194. Boş bilgiler verilmemeli	…	…	…	…	1	…	…	…	1	…	1	…	…	…	…	1	4	1,13	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	2	1,43	6	1,22
	155. Ezber olmamalı	…	1	…	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	0,85	…	1	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1,43	5	1,01
	264. Hayata geçirilebilir bilgi öğretmeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	…	1	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	…	2	1,43	5	1,01
	1. Öğrencilere en üst düzeyde bilgi vermeli	4	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	4	1,13	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	4	0,81
	25. Öğrencinin kişisel gelişimini sağlayacak faaliyetler ve kurslar olmalı	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	3	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	2,14	4	0,81
	71. Ders ortamı uygun olmalı	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1,43	4	0,81
	164. Eğitim amaçlı geziler olmalı	…	…	2	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	0,71	4	0,81
	167. Devam zorunluluğu olmamalı	…	…	1	…	…	…	…	…	…	2	…	…	…	…	…	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	4	0,81
	217. Doğru bilgi verilmeli	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	…	…	2	…	…	…	4	1,13	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	4	0,81
	2. Öğretim elemanları öğrencilere öğrenmeyi sevdirmeli	1	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	147. Derslerin planlanması iyi yapılmalı	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	2	0,57	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	3	0,61

| | | |

	197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	225. Alan derslerinde kapsam geniş olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	227. Yeterli olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	230. Bilgi ön planda olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	232. Bireysel gelişime katkıda bulunmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	233. Bilgiye kolay ulaşılabilmeli	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	239. Öğrenciye faydalı olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	243. Öğretim seviyesi yüksek olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	245. Öğrencilerini geliştirmeyi amaçlamalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	249. Mezun olmadan önce her öğrenciyi yurt dışına yollamalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	250. Her öğrenciye okurken bir enstrüman çalma ve öğrenme imkanı verilmeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	263. Parasız eğitim olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	265. Sanat eğitimi zorunlu olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	269. Üniversiteye girmeden önce elde edilen bilgi sonradan değişmemeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	270. Öğretmenler dersle ilgisi olmayan konuları anlatmamalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	274. Lisansüstü alanda sağladığı imkânlar iyi olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	278. Öğrencide istek uyandırılmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	286. Kaliteli projeler verilmeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	287. İnkılâp tarihi eğitimi verilmeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	298. Bireysel farklara göre eğitim verilmeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,71	1	0,20
	305. Kişilikte olumlu gelişmeler bırakmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	43. Sınıfları uygun olmalı	2	4	8	3	1	7	3	4	1	1	4	4	3	2	4	2	53	15,01	4	…	7	1	…	2	1	…	2	2	1	…	2	1	…	1	24	17,14	77	15,62
	70. Kampüsü yeterli olmalı	1	3	1	…	2	3	4	1	1	…	6	4	2	6	2	1	37	10,48	1	2	2	…	…	…	3	4	2	2	1	…	2	…	…	3	22	15,71	59	11,97
	94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	3	…	…	2	9	3	…	1	2	2	7	…	5	…	5	2	41	11,62	1	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	…	…	5	3,57	46	9,33
	100. Tüm imkânları iyi olmalı	1	1	4	3	1	1	3	2	2	3	3	3	3	1	4	…	35	9,92	…	4	1	2	…	…	…	1	1	1	…	…	…	…	1	…	11	7,86	46	9,33
	37. Eğitim-öğretim için uygun bir atmosferi olmalı	2	5	2	3	3	2	…	4	…	2	1	…	…	…	…	1	25	7,08	…	3	…	1	1	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	6	4,29	31	6,29
	49. Binaları uygun ve yeterli olmalı	1	…	2	1	2	2	…	…	…	1	…	4	2	2	1	…	18	5,10	5	1	1	…	1	…	1	…	…	…	…	1	2	…	…	1	13	9,29	31	6,29
	32. Laboratuarları yeterli olmalı	1	…	…	…	…	…	2	5	…	3	1	…	1	1	…	…	14	3,97	…	…	1	…	…	…	1	2	…	3	…	…	…	…	1	…	8	5,71	22	4,46
	75. Temiz olmalı	1	3	…	…	3	2	1	…	…	1	…	3	…	…	…	…	14	3,97	…	2	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	2,14	17	3,45
	44. Yemekhaneleri yeterli olmalı	1	…	…	…	3	3	…	…	…	…	1	2	…	1	…	…	11	3,12	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	…	…	…	…	3	2,14	14	2,84
	138. Barınma sorunları olmamalı	…	…	…	1	1	1	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	4	1,13	…	3	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	2,14	7	1,42
	178. Kantinleri yeterli olmalı	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	1	4	1,13	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	1	…	…	…	3	2,14	7	1,42
	71. Ders ortamı uygun olmalı	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1,43	4	0,81
	85. Yerleşke içinde her türlü faaliyet alanı bulunmalı	1	…	…	1	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	0,85	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	4	0,81
	88. Öğrenci, ihtiyaçlarını okul içinde karşılayabilmeli	…	1	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	…	…	…	…	3	0,85	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	4	0,81
Fiziksel Ortam İle İlgili Özellikler	148. Alt yapısı iyi olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	2	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	4	2,86	4	0,81
	30. Ferah mekânlara sahip olmalı	…	…	…	…	…	…	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	3	0,61
	161. Tiyatro salonu bulunmalı	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	2	0,57	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	3	0,61
	179. Geniş alana kurulmuş olmalı	…	…	…	2	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	188. Düzenli bir ortamı olmalı	…	…	…	…	3	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	40. Öğrencinin isteklerine uygun derslikler(sınıflar) olmalı	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	183. İbadethaneler yeterli olmalı	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	2	0,41
	79. İstenilen şeye anında ulaşılabiliyor olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	104. Öğrenci asansörleri de olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	171. Engelli öğrenciler zorluk çekmemeli	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	196. Sağlıklı bir ortamı olmalı	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	227. Yeterli olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	280. Fiziki şartlar bölümlere uygun olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	283. Her bölümün kantini olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	284. Öğrenciler için otopark olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	308. Sınıflar bölümlere göre olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1		1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20

Sınav ve Değerlendirme Sistemi İle İlgili Özellikler	125. Dönüt vermeli	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	150. Sınavlar öğrenci düzeyine uygun olmalı	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	2	0,41
	180. Başarılı öğrenciler ödüllendirilmeli	…	…	…	1	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	311. Sınavlarda mülakat yapılmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	10. Öğrencinin niceliğine değil niteliğine göre değerlendirme yapmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	128. Standart ders geçme sistemi olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	129. Öğrenci lehine not sistemi kullanılmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	137. Dersler geçilebilir olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	190. Sınav gözetmenleri sınav anında ortamı germemeli	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	223. Not kaygısı olmamalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	224. Ölçme değerlendirme iyi olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	272. Adaletli not dağılımı yapılmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	273. Hakkı olan sınıfını geçmeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
Fiziksel Donanım İle İlgili Özellikler	43. Sınıfları uygun olmalı	2	4	8	3	1	7	3	4	1	1	4	4	3	2	4	2	53	15,01	4	…	7	1	…	2	1	…	2	2	1	…	2	1	…	1	24	17,14	77	15,62
	11. Araç-gereç donanımı kaliteli olmalı	2	4	7	4	4	4	2	1	…	2	2	2	4	…	2	1	41	11,62	4	1	3	4	1	…	2	…	…	2	…	1	1	…	…	1	20	14,29	61	12,37
	33. Kütüphanesi yeterli olmalı	3	1	4	4	5	4	4	5	…	2	2	7	1	1	1	2	46	13,03	3	1	4	2	…	2	…	…	…	1	1	…	1	…	…	…	15	10,71	61	12,37
	70. Kampüsü yeterli olmalı	1	3	1	…	2	3	4	1	1	…	6	4	2	6	2	1	37	10,48	1	2	2	…	…	…	3	4	2	2	1	…	2	…	…	3	22	15,71	59	11,97
	21. Son teknolojiyi kullanmalı	1	1	4	3	7	…	…	4	2	5	3	3	…	…	3	1	37	10,48	7	2	2	2	…	…	1	1	1	1	1	…	…	…	…	1	19	13,57	56	11,36
	94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	3	…	…	2	9	3	…	1	2	2	7	…	5	…	5	2	41	11,62	1	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	…	…	5	3,57	46	9,33
	100. Tüm imkânları iyi olmalı	1	1	4	3	1	1	3	2	2	3	3	3	3	1	4	…	35	9,92	…	4	1	2	…	…	…	1	1	1	…	…	…	…	1	…	11	7,86	46	9,33
	7. Fiziki donanım açısından yeterli olmalı	3	4	…	…	1	1	…	…	1	1	2	1	2	2	1	2	21	5,95	2	5	1	1	…	…	2	2	1	3	…	…	…	1	…	…	18	12,86	39	7,91
	37. Eğitim-öğretim için uygun bir atmosferi olmalı	2	5	2	3	3	2	…	4	…	2	1	…	…	…	…	1	25	7,08	…	3	…	1	1	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	6	4,29	31	6,29
	49. Binaları uygun ve yeterli olmalı	1	…	2	1	2	2	…	…	…	1	…	4	2	2	1	…	18	5,10	5	1	1	…	1	…	1	…	…	…	…	1	2	…	…	1	13	9,29	31	6,29
	32. Laboratuarları yeterli olmalı	1	…	…	…	…	…	2	5	…	3	1	…	1	1	…	…	14	3,97	…	…	1	…	…	…	1	2	…	3	…	…	…	…	1	…	8	5,71	22	4,46
	93. Materyaller çeşitli olmalı	1	…	…	…	…	…	1	4	…	2	5	1	…	…	…	…	14	3,97	1	…	…	2	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	4	2,86	18	3,65
	44. Yemekhaneleri yeterli olmalı	1	…	…	…	3	3	…	…	…	…	1	2	…	1	…	…	11	3,12	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	2	…	…	…	…	3	2,14	14	2,84
	178. Kantinleri yeterli olmalı	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	1	4	1,13	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	1	…	…	…	3	2,14	7	1,42
	85. Yerleşke içinde her türlü faaliyet alanı bulunmalı	1	…	…	1	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	0,85	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	4	0,81
	88. Öğrenci, ihtiyaçlarını okul içinde karşılayabilmeli	…	1	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	…	…	…	…	3	0,85	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	4	0,81
	148. Alt yapısı iyi olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	2	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	4	2,86	4	0,81
	48. İletişim ağı geniş olmalı	1	…	…	1	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	188. Düzenli bir ortamı olmalı	…	…	…	…	3	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	260. Kampus içinde bir alışveriş merkezi olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	1	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	279. Çalışma alanları bulunmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	…	…	…	2	1,43	3	0,61
	27. Zengin ve güvenilir kaynaklara sahip olmalı	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	2	0,41
	170. Nitelikli kitaplar kullanılmalı	…	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	183. İbadethaneler yeterli olmalı	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	2	0,41
	215. Bilişim sistemleri kullanılmalı	…	…	…	…	…	…	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	262. Atm olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	303. Kantinlerde çeşit fazla olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	310. Mevcuda uygun atölyeler bulunmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	79. İstenilen şeye anında ulaşılabiliyor olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	104. Öğrenci asansörleri de olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	171. Engelli öğrenciler zorluk çekmemeli	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	192. Sosyal tesislerden yüksek seviyede yararlanılabilmeli	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	199. Her türlü etkinlik için büyük bir salonu olmalı	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	203. Kitap desteği sağlanmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	204. Drama odaları bulunmalı	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	213. Mimari yapısı göz doldurmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	227. Yeterli olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	235. Bilgisayar imkânları yeterli olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	241. Derslik sayısı yeterli olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20

	246. Bilgisayar destekli dersler olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	261. İnternete erişim alanları fazla olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	280. Fiziki şartlar bölümlere uygun olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	283. Her bölümün kantini olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	284. Öğrenciler için otopark olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	308. Sınıflar bölümlere göre olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1		1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	9. Sosyal çevre ve aktiviteler öğrencilerin beklentilerine cevap vermeli	11	8	8	7	23	10	8	13	7	7	13	9	16	10	3	8	161	45,61	12	12	5	5	2	1	3	4	5	5	3	2	5	1	1	1	67	47,86	228	46,25
	94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	3	…	…	2	9	3	…	1	2	2	7	…	5	…	5	2	41	11,62	1	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	…	…	5	3,57	46	9,33
	100. Tüm imkânları iyi olmalı	1	1	4	3	1	1	3	2	2	3	3	3	3	1	4	…	35	9,92	…	4	1	2	…	…	…	1	1	1	…	…	…	…	1	…	11	7,86	46	9,33
	16. Sosyal ve kültürel gelişime katkı sağlayabilmeli	…	2	…	…	7	4	1	…	…	…	…	…	…	…	3	1	18	5,10	2	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	4	2,86	22	4,46
	36. Seminer, konferans, paneller sık yapılmalı	…	…	…	1	3	…	1	1	…	…	1	3	…	…	1		11	3,12	1	1	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	2,14	14	2,84
	108. Sportif etkinliklere önem verilmeli	…	…	…	…	1	…	…	1	…	…	2	…	…	…	1	1	6	1,70	1	2	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	1	…	…	6	4,29	12	2,43
	102. Öğrencileri sosyal yönde geliştirmeli	1	1	1	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	5	1,42	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	6	1,22
	25. Öğrencinin kişisel gelişimini sağlayacak faaliyetler ve kurslar olmalı	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	3	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	2,14	4	0,81
	85. Yerleşke içinde her türlü faaliyet alanı bulunmalı	1	…	…	1	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	0,85	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	4	0,81
	164. Eğitim amaçlı geziler olmalı	…	…	2	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	0,71	4	0,81
	74. Sosyal faaliyetler öğrencilere duyurulmalı	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1,43	3	0,61
	161. Tiyatro salonu bulunmalı	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	2	0,57	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	3	0,61
	131. Bahar şenliklerine önem verilmeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1,43	2	0,41
	285. Sanatsal faaliyetler oluşturulmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,71	2	0,41
	291. Okul içi kulüpler olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	5. Özel ilgilere göre faaliyetler yapılmalı	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	159. Öğrenciler istediği topluluğu kurup, üye olabilmeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	166. Öğrencinin kendine ayırabileceği boş zamana yer vermeli	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	182. Akademik ve sosyal çalışmalar nitelikli olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	192. Sosyal tesislerden yüksek seviyede yararlanılabilmeli	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	227. Yeterli olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	244. Öğrenciler her türlü aktiviteden haberdar edilmeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	250. Her öğrenciye okurken bir enstrüman çalma ve öğrenme imkanı verilmeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	257. Farklı öğrenci grupları olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	258. Konserler ilgi çekici olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	268. Arkadaş ortamı iyi olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	309. Eğlence olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	50. İsim yapmış olmalı	1	1	…	…	2	…	…	…	…	1	1	2	1	…	2	1	12	3,40	2	1	1	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	1	…	…	6	4,29	18	3,65
	118. Başarı düzeyi iyi olmalı	…	3	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1	7	1,98	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	8	1,62
	62. Dünya çapında söz sahibi olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	…	…	…	…	2	0,57	2	…	…	1	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	4	2,86	6	1,22
	105. Tercih oranı yüksek olmalı	1	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	4	1,13	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	5	1,01
	3. Türkiye'de sözü geçen bir konumda olmalı	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	1	1	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1,43	3	0,61
	8. Diğer üniversitelerle işbirliği içinde olmalı	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	3	0,61
	34. Aktif olmalı	1	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	1	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	60. Bilimsel çalışmalar yapılmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	2,14	3	0,61
	119. Çağa ayak uydurmalı	…	1	…	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	254. Köklü bir geçmişi olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	1	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	296. Sağlam nitelikte olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	…	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	297. İşlevsel olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	…	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	13. Yabancı üniversitelerle diyalog içinde olmalı	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	2	0,41
	242. Yayınları kaliteli olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,71	2	0,41
	77. Öğretim elemanları tarafından yazılmış birçok yayını olmalı	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	107. Her alanda varlığını kabul ettirmeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	182. Akademik ve sosyal çalışmalar nitelikli olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20

Sosyal İmkânlarla İlgili Özellikler

Akademik Performans İle İlgili Özellikler

	191. Birçok üniversiteden farklı olmalı	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	221. Sorulan sorulara cevap verebilmeli	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	227. Yeterli olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	247. Akademik yönden çok iyi olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	259. Öğrencileri okulda kalmaları için ikna edici nitelikte olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	274. Lisansüstü alanda sağladığı imkânlar iyi olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	299. Akademik beklentilere uygun davranılmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
Türkiye ve Dünya Yükseköğretim Kuruluşları İle İşbirliği ve İlişkiler	54. Dışarıdan öğrenci alabilmeli ya da dışarıya öğrenci verebilmeli	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	2	…	5	1,42	1	…	…	1	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	3	2,14	8	1,62
	17. Dış dünyayla sürekli iletişim içinde olmalı	1	…	…	…	…	…	…	1	…	1	…	…	…	…	…	…	3	0,85	2	…	…	…	…	…	1	…	…	1	…	…	…	…	…	…	4	2,86	7	1,42
	248. Yurt dışındaki eğitimi takip etmeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	2	…	1	…	4	1,13	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	4	0,81
	3. Türkiye'de sözü geçen bir konumda olmalı	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	1	1	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1,43	3	0,61
	8. Diğer üniversitelerle işbirliği içinde olmalı	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	3	0,61
	34. Aktif olmalı	1	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	1	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	13. Yabancı üniversitelerle diyalog içinde olmalı	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	2	0,41
	266. Avrupa'ya açık olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
Vizyon ve Misyon	42. Nitelikli öğrenci yetiştirmeyi amaçlamalı	3	1	…	3	7	2	1	…	…	1	…	…	3	…	1	1	23	6,52	…	…	…	…	1	…	…	1	…	…	…	…	2	…	…	…	4	2,86	27	5,48
	113. Demokratik bir ortamı olmalı	1	2	…	2	…	…	…	3	…	1	…	…	…	…	…	1	10	2,83	1	…	…	1	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	3	2,14	13	2,64
	53. Evrensel olmalı	…	…	…	1	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	3	0,61
	119. Çağa ayak uydurmalı	…	1	…	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	124. İyi bir vizyon ve misyonu olmalı	1	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,71	3	0,61
	271. En iyiyi hedeflemeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	2	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	101. Hedefini yüksek tutmalı	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	2	0,41
	290. Türbanlar bölümlerde çıkartılmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	293. Hedefe uygun davranmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	294. Laik olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	231. Amaçlar ve öncelikler önemli olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	245. Öğrencilerini geliştirmeyi amaçlamalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	276. Eğitim-siyaset-din konularını birbirinden ayırmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	277. Kampüse sözsüz iletişim araçları ile (türban, haç. vb.) girilmemeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
Öğrenci-Öğretim Elemanı İlişkileri	20. Öğrenci ve öğretim elemanları arasında iyi iletişim olmalı	2	1	2	1	3	1	…	2	2	…	…	…	4	…	3	…	21	5,95	4	2	…	1	…	…	1	2	…	…	…	…	…	…	…	10	7,14	31	6,29
	89. Öğretim elemanları hoşgörülü olmalı	…	…	1	…	5	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	7	1,98	1	1	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	4	2,86	11	2,23
	46. Etkili bir iletişim yapısına sahip olmalı	3	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	4	1,13	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	5	1,01
	2. Öğretim elemanları öğrencilere öğrenmeyi sevdirmeli	1	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	172. Saygı ve sevgi ön planda olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	3	0,61
	45. Anlayışlı öğretim elemanları olmalı	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	163. Öğrencilere "siz" diye hitap edilmeli	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
Özgürlük	141. Özgürlük olmalı	…	5	…	1	6	2	…	3	…	1	1	…	7	…	…	1	27	7,65	…	2	…	2	…	…	1	3	…	1	2	…	2	…	…	1	14	10,00	41	8,32
	51. Her türlü fikre açık yapıda olmalı	…	3	4	1	2	…	1	5	…	3	…	…	5	…	…	2	26	7,37	2	…	2	…	1	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	6	4,29	32	6,49
	126. Öğrencilerine eşit davranmalı	…	1	…	1	4	1	…	2	…	3	3	…	1	1	1	2	20	5,67	…	3	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	2	…	…	…	6	4,29	26	5,27
	73. Siyaset olmamalı	1	1	…	…	2	1	…	…	1	1	…	…	1	2	1	1	12	3,40	1	1	…	2	…	1	1	1	…	1	…	…	2	…	…	2	12	8,57	24	4,87
	113. Demokratik bir ortamı olmalı	1	2	…	2	…	…	…	3	…	1	…	…	…	…	…	1	10	2,83	1	…	…	1	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	3	2,14	13	2,64
	26. Güvenli bir ortamı olmalı	1	1	1	…	…	1	…	1	…	…	1	…	…	1	…	…	7	1,98	1	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	3	2,14	10	2,03
	132. Kaliteli bir ortamı olmalı	…	1	…	…	…	…	…	…	2	…	1	…	1	2	…	…	7	1,98	…	1	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	2	1,43	9	1,83
	29. Düzeyli bir ortama sahip olmalı	1	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	3	0,61
	63. Öğrencilerin düşüncelerini ifade edebileceği özgür bir ortamı olmalı	2	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	127. Huzurlu bir artama sahip olmalı	…	…	1	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	3	0,61
	172. Saygı ve sevgi ön planda olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	…	…	…	…	2	0,57	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	3	0,61
	219. İnsanların rahat olması sağlanmalı	…	…	…	…	…	…	…	3	…	…	…	…	…	…	…	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	237. Tarafsız olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	2	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	96. Sosyal kargaşa olmamalı	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	2	0,41

	290. Türbanlar bölümlerde çıkartılmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	68. Öğrenciler birbirlerini yargılamamalı	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	86. İnsan haklarına karışılmamalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	122. Dostça bir ortamı olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	159. Öğrenciler istediği topluluğu kurup, üye olabilmeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	220. Kıstassız olmalı	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	276. Eğitim-siyaset-din konularını birbirinden ayırmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	277. Kampüse sözsüz iletişim araçları ile (türban, haç. vb.) girilmemeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
Toplumsal İlişkiler	17. Dış dünyayla sürekli iletişim içinde olmalı	1	…	…	…	…	…	…	1	…	1	…	…	…	…	…	…	3	0,85	2	…	…	…	…	…	1	…	…	1	…	…	…	…	…	…	4	2,86	7	1,42
	69. Toplum ve ülke yararına çalışmalı	1	2	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	4	1,13	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	5	1,01
	92. Toplumun değer yargıları önemsenmeli	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	1	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1,43	3	0,61
	253. Farklı kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	47. Kültürlü bir çevrede olmalı	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	201. Bireysel ve toplumsal haz sağlamalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	226. Bulunduğu ili kalkındırmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
Bilimsel Olanaklar	94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	3	…	…	2	9	3	…	1	2	2	7	…	5	…	5	2	41	11,62	1	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	…	…	5	3,57	46	9,33
	100. Tüm imkânları iyi olmalı	1	1	4	3	1	1	3	2	2	3	3	3	3	1	4	…	35	9,92	…	4	1	2	…	…	…	…	1	1	1	…	…	…	…	1	…	11	7,86	46	9,33
	66. Araştırma yapmaya imkân sağlamalı	1	…	…	…	2	…	1	4	1	3	…	1	…	…	2	…	15	4,25	2	1	…	…	1	…	…	…	…	1	3	1	…	…	…	…	…	9	6,43	24	4,87
	32. Laboratuarları yeterli olmalı	1	…	…	…	…	…	2	5	…	3	1	…	1	1	…	…	14	3,97	…	…	1	…	…	…	1	2	…	3	…	…	…	…	…	1	…	8	5,71	22	4,46
	81. Bilimsellik ön planda olmalı	1	1	…	3	…	1	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	8	2,27	1	…	…	…	…	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	2,14	11	2,23
	148. Alt yapısı iyi olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	2	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	4	2,86	4	0,81
	60. Bilimsel çalışmalar yapılmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	2,14	3	0,61
	22. Uygulama ve laboratuar çalışmalarına önem verilmeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	227. Yeterli olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	233. Bilgiye kolay ulaşılabilmeli	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
Maddi İmkânlar	94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	3	…	…	2	9	3	…	1	2	2	7	…	5	…	5	2	41	11,62	1	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	…	…	5	3,57	46	9,33
	100. Tüm imkânları iyi olmalı	1	1	4	3	1	1	3	2	2	3	3	3	3	1	4	…	35	9,92	…	4	1	2	…	…	…	1	1	1	…	…	…	…	1	…	11	7,86	46	9,33
	4.İhtiyacı olanlara burs verilmeli	3	2	5	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	…	14	3,97	1	5	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	7	5,00	21	4,26
	24. Az maliyetli olmalı	…	2	…	1	…	…	…	1	…	…	2	…	1	…	1	…	8	2,27	1	1	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	3	2,14	11	2,23
	133. Kolaylık sağlamalı	…	1	…	…	3	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	5	1,42	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	6	1,22
	148. Alt yapısı iyi olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	2	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	4	2,86	4	0,81
	152. Yemekler ücretsiz olmalı	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	2	0,41
	39. Maddi olanakları uygun olmalı	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	227. Yeterli olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	282. Sağlam bir bütçesi olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	292. Öğrenciyi sömürmemeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	304. Her öğrenciye notebook verilmeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
Plan ve Programlar	94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	3	…	…	2	9	3	…	1	2	2	7	…	5	…	5	2	41	11,62	1	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	…	…	5	3,57	46	9,33
	194. Boş bilgiler verilmemeli	…	…	…	…	1	…	…	…	1	…	1	…	…	…	…	1	4	1,13	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	2	1,43	6	1,22
	208. Eğitim programı iyi olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1		2	0,57	…	…	…	…	…	1	…	1	…	…	…	…	1	1	…	…	4	2,86	6	1,22
	264. Hayata geçirilebilir bilgi öğretmeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	…	1	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	…	2	1,43	5	1,01
	1. Öğrencilere en üst düzeyde bilgi vermeli	4	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	4	1,13	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	4	0,81
	148. Alt yapısı iyi olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	2	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	4	2,86	4	0,81
	164. Eğitim amaçlı geziler olmalı	…	…	2	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,71	4	0,81
	217. Doğru bilgi verilmeli	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	…	…	2	…	…	…	4	1,13	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	4	0,81
	119. Çağa ayak uydurmalı	…	1	…	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	147. Derslerin planlanması iyi yapılmalı	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	2	0,57	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	3	0,61
	154. Öğretim programı özgün olmalı	…	1	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	3	0,61
	195. Verilen dersler amacına ulaşmalı	…	…	…	…	1	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	150. Sınavlar öğrenci düzeyine uygun olmalı	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	2	0,41
	151. Dersler gerektiği gibi işlenmeli	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41

| | | |

Akademik ve İdari Hizmet İle İlgili Özellikler	9. Sosyal çevre ve aktiviteler öğrencilerin beklentilerine cevap vermeli	11	8	8	7	23	10	8	13	7	7	13	9	16	10	3	8	161	45,61	12	12	5	5	2	1	3	4	5	5	3	2	5	1	1	1	67	47,86	228	46,25
	94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	3	…	…	2	9	3	…	1	2	2	7	…	5	…	5	2	41	11,62	1	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	…	…	5	3,57	46	9,33
	100. Tüm imkânları iyi olmalı	1	1	4	3	1	1	3	2	2	3	3	3	3	1	4	…	35	9,92	…	4	1	2	…	…	…	1	1	1	…	…	…	…	1	…	11	7,86	46	9,33
	126. Öğrencilerine eşit davranmalı	…	1	…	1	4	1	…	2	…	3	3	…	1	1	1	2	20	5,67	…	3	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	2	…	…	…	6	4,29	26	5,27
	120. Öğrenciye değer vermeli	…	2	4	…	4	2	…	3	…	…	2	…	2	1	…	…	20	5,67	…	…	2	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	1	…	4	2,86	24	4,87
	4.İhtiyacı olanlara burs verilmeli	3	2	5	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	…	14	3,97	1	5	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	7	5,00	21	4,26
	75. Temiz olmalı	1	3	…	…	3	2	1	…	…	1	…	3	…	…	…	…	14	3,97	…	2	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	2,14	17	3,45
	98. Hem kendini hem bünyesindeki kişileri yenileyebilmeli	2	…	…	1	2	1	…	…	…	…	1	…	1	…	3	1	12	3,40	1	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	…	…	…	…	…	3	2,14	15	3,04
	36. Seminer, konferans, paneller sık yapılmalı	…	…	…	1	3	…	1	1	…	…	1	3	…	…	1		11	3,12	1	1	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	2,14	14	2,84
	143. Sağlık hizmetleri yeterli olmalı	…	3	1	…	5	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	10	2,83	…	…	1	1	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	3	2,14	13	2,64
	211. Dil eğitimi sağlanmalı	…	…	…	…	…	…	1	1	1	2	…	1	…	1	1	1	9	2,55	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	…	…	1	…	…	3	2,14	12	2,43
	24. Az maliyetli olmalı	…	2	…	1	…	…	…	1	…	…	2	…	1	…	1	…	8	2,27	1	1	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	3	2,14	11	2,23
	140. Öğrenci merkezli düşünülmeli	…	…	1	…	…	…	…	2	…	…	1	…	…	…	…	…	4	1,13	…	2	…	…	…	…	1	1	…	2	1	…	…	…	…	…	7	5,00	11	2,23
	35. Yönetenleri yeterli olmalı	1	…	…	…	…	…	…	1	…	1	…	…	…	3	…	…	6	1,70	1	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	2	…	…	…	…	4	2,86	10	2,03
	12. Disiplinli olmalı	…	1	…	…	1	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	4	1,13	1	1	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	2,14	7	1,42
	78. Sınıf mevcutları az olmalı	…	…	…	1	…	…	…	2	…	…	…	…	1	…	…	…	4	1,13	1	…	…	1	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	3	2,14	7	1,42
	142. Öğrenci işleri sorunsuz olmalı	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	1		5	1,42	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	…	…	…	…	2	1,43	7	1,42
	207. Öğretim elemanı sayısı yeterli olmalı	…	…	…	…	…	2	…	…	1	…	…	…	…	…	1	1	5	1,42	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	1	…	…	2	1,43	7	1,42
	41. Öğrenci fikirlerine önem vermeli	1	1	…	…	2	1	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	6	1,70	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	6	1,22
	133. Kolaylık sağlamalı	…	1	…	…	3	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	5	1,42	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	6	1,22
	61. Öğretim elemanları dikkatli seçilmeli	1	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	3	0,85	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	4	0,81
	148. Alt yapısı iyi olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	2	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	4	2,86	4	0,81
	167. Devam zorunluluğu olmamalı	…	…	1	…	…	…	…	…	…	2	…	…	…	…	…	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	4	0,81
	48. İletişim ağı geniş olmalı	1	…	…	1	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	74. Sosyal faaliyetler öğrencilere duyurulmalı	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1,43	3	0,61
	87. Öğrenciye verilen değer hissettirilmeli	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1,43	3	0,61
	146. Öğretim kadrosu yandaşlıkla değil hak etmekle oluşturulmalı	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	158. Verimli olmalı	…	2	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	219. İnsanların rahat olması sağlanmalı	…	…	…	…	…	…	…	3	…	…	…	…	…	…	…	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	240. İyi bir rehberlik sistemi olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	2	…	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	67. Öğrenciler arasında kültür, memleket gibi konulara ilişkin önyargı olmamalı	1	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	152. Yemekler ücretsiz olmalı	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	2	0,41
	180. Başarılı öğrenciler ödüllendirilmeli	…	…	…	1	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	206. Farklı staj uygulamaları olmalı	…	…	…	…	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	251. Mezun olunduğunda da farklı imkânlar sunabilmeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	303. Kantinlerde çeşit fazla olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	5. Özel ilgilere göre faaliyetler yapılmalı	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	39. Maddi olanakları uygun olmalı	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	104. Öğrenci asansörleri de olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	114. Denetim mekanizması güçlü olmalı	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	115. Yaptırım niteliği olmalı	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	116. İyi bir hizmet sunmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	134. Eleştirel düşünme sistemi olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	163. Öğrencilere "siz" diye hitap edilmeli	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	169. Öğrenci sorunlarıyla ilgilenilmeli	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	171. Engelli öğrenciler zorluk çekmemeli	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	181. Asistanlar yeterli olmalı	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	184. Öğrenci takip sistemi bulunmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	185. Öğrenciler hocaları seçebilmeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	190. Sınav gözetmenleri sınav anında ortamı germemeli	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20

	198. Küçük problemleri aşmış, daha büyük problemlerle uğraşıyor olmalı	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	201. Bireysel ve toplumsal haz sağlamalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	203. Kitap desteği sağlanmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	214. Her bölüme aynı önem verilmeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	221. Sorulan sorulara cevap verebilmeli	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	222. Sistemli çalışabilmeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	227. Yeterli olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	244. Öğrenciler her türlü aktiviteden haberdar edilmeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	252. Öğrenciyi maddi duruma göre değil başarı durumuna göre okutmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	255. Lojistik destek olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	259. Öğrencileri okulda kalmaları için ikna edici nitelikte olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	278. Öğrencide istek uyandırılmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	292. Öğrenciyi sömürmemeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,71	1	0,20
	295. Halkla ilişkilerde başarılı olunmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	304. Her öğrenciye notebook verilmeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	306. Öğrenciye ek iş yapma fırsatı sunmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	307. Bölümlerin gereksinimleri karşılanmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	313. Öğrenciyi desteklemeli	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	111. Uzman kadrosu olmalı	1	5	1	2	1	…	…	2	1	1	3	3	…	…	…	…	20	5,67	1	4	2	1	…	…	…	…	1	…	…	1	…	…	…	…	10	7,14	30	6,09
	35. Yönetenleri yeterli olmalı	1	…	…	…	…	…	…	1	…	1	…	…	…	3	…	…	6	1,70	1	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	2	…	…	…	…	4	2,86	10	2,03
	59. Görevini bilen bir personele sahip olmalı	…	…	…	…	1	…	…	1	…	…	…	1	1	…	…	1	5	5,00	1	…	…	1	…	…	…	2	…	…	…	…	1	…	…	…	5	3,57	10	2,03
	142. Öğrenci işleri sorunsuz olmalı	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	1		5	1,42	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	…	…	…	…	2	1,43	7	1,42
	41. Öğrenci fikirlerine önem vermeli	1	1	…	…	2	1	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	6	1,70	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	6	1,22
	148. Alt yapısı iyi olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	2	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	4	2,86	4	0,81
	67. Öğrenciler arasında kültür, memleket gibi konulara ilişkin önyargı olmamalı	1	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	169. Öğrenci sorunlarıyla ilgilenilmeli	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	227. Yeterli olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	234. Çalışanlar güler yüzlü olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	267. İleri görüşlü bir kadrosu bulunmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	301. Güvenlik görevlisi fazla olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	302. Güvenlik görevlileri işlerini iyi yapmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	51. Her türlü fikre açık yapıda olmalı	…	3	4	1	2	…	1	5	…	3	…	…	5	…	…	2	26	7,37	2	…	2	…	1	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	6	4,29	32	6,49
	20. Öğrenci ve öğretim elemanları arasında iyi iletişim olmalı	2	1	2	1	3	1	…	2	2	…	…	…	4	…	3	…	21	5,95	4	2	…	1	…	…	1	2	…	…	…	…	…	…	…	…	10	7,14	31	6,29
	126. Öğrencilerine eşit davranmalı	…	1	…	1	4	1	…	2	…	3	3	…	1	1	1	2	20	5,67	…	3	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	2	…	…	…	6	4,29	26	5,27
	46. Etkili bir iletişim yapısına sahip olmalı	3	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	4	1,13	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	5	1,01
	63. Öğrencilerin düşüncelerini ifade edebileceği özgür bir ortamı olmalı	2	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	87. Öğrenciye verilen değer hissettirilmeli	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1,43	3	0,61
	172. Saygı ve sevgi ön planda olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	…	…	…	…	2	0,57	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	3	0,61
	288. Herkes saygılı-sevgili olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	68. Öğrenciler birbirlerini yargılamamalı	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	86. İnsan haklarına karışılmamalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	122. Dostça bir ortamı olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	163. Öğrencilere "siz" diye hitap edilmeli	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	169. Öğrenci sorunlarıyla ilgilenilmeli	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	193. Öğrenciler arası diyalog geliştirilmeli	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	216. Öğretmen okul iletişimi olmalı	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	236. Öğrenciler arasında saygı olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	268. Arkadaş ortamı iyi olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	281. İnsan ilişkileri kuvvetli olmalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	289. Haksızlık yapılmamalı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20

İdari ve Sosyal Alan Personel İle İlgili Özellikler

İletişim Özellikleri

| | | |

Tablo 23 incelendiğinde, öğrencilerin "kaliteli bir üniversitenin özellikleri" hakkında birbirinden farklı 315 kod ile ilgili görüş belirttikleri görülmektedir.

Tabloda 23'de verilen bilgiler incelendiğinde, öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan elde edilen kodların %33,02'sinin 'eğitim ve öğretim ile ilgili özellikler' kategorisinde, yer aldığı görülmektedir. Bu veriye göre, öğrencilerin kaliteli bir üniversitede bulunmasını en çok arzu ettikleri özellikler daha çok eğitim ve öğretim alanında gerçekleştirilmesi gereken özellikler olarak vurgulanmaktadır.

Ayrıca bu soruya verilen cevaplardan elde edilen verilerde, öğrencilerin en çok 'kaliteli eğitim, kaliteli öğretim elemanları, öğrenci ihtiyaçları, nitelikli öğrenciler, öğretim elemanları ve öğrenciler arasındaki iletişim, kullanılan araç-gereçler ve gelişen teknolojiyi takip etme, uygun sınıflar, kütüphane, kampüs ve çevre olanakları, özgürlük, sosyal çevre ve aktivite imkânları' gibi özelliklere büyük ölçüde vurgu yaptıkları görülmektedir. Bu bulgulara göre, öğrencilerin üniversitelerinden beklentileri yukarıda belirtilen alanlarda eksiklerin tamamlanması yönündedir. Bu sayede kurumlar paydaşlarını memnun ederler ve kaliteye ulaşmalarına katkı sağlanmış olur.

Tablo 24

"Öğrenci ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	46	9,33
123. Nitelikli öğrenciler bulunmalı	35	7,10
118. Başarı düzeyi iyi olmalı	8	1,62
52. Öğrencileri seçilerek gelmiş olmalı	7	1,42
41. Öğrenci fikirlerine önem vermeli	6	1,22
105. Tercih oranı yüksek olmalı	5	1,01
31. Yüksek puanlarla öğrenci almalı	4	0,81
67. Öğrenciler arasında kültür, memleket gibi konulara ilişkin önyargı olmamalı	2	0,41
84. Öğrenciler sağlıklı bireylerden oluşmalı	2	0,41
112. Öğrencileri bilinçli olmalı	2	0,41
144. Nitelikli girdileri olmalı	2	0,41
145. Nitelikli çıktıları olmalı	2	0,41
68. Öğrenciler birbirlerini yargılamamalı	1	0,20
177. Her kesimden öğrencisi olmalı	1	0,20
185. Öğrenciler hocaları seçebilmeli	1	0,20
193. Öğrenciler arası diyalog geliştirilmeli	1	0,20
212. Öğrenciler meraklı olmalı	1	0,20

Tablo 24'de, elde edilen 20 farklı koddan 17'sine yer verilmiştir. Bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerin %9,33'ünün "öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli" kodunu belirttiği görülmektedir. Bu veriye göre öğrenciler kaliteli bir üniversiteden bekledikleri en önemli özelliğin ihtiyaçlarını karşılaması olduğunu belirtmektedirler. Bu durum yükseköğretim kurumlarının en önemli paydaşları olan öğrencileri temel alması gerektiğini destekleyen bir bulgudur ve sunulması gereken hizmetlere genel bir bakış açısı kazandırmaktadır. O halde yükseköğretim hizmeti sunan üniversitelerin öncelikle ele alması gereken temel konu öğrencilerinin ihtiyaçlarının karşılanması olmalıdır.

Öğrencilerin ikinci sırada yüksek frekansla belirttikleri diğer kod "nitelikli öğrenciler bulunmalı" şeklindedir. Buna göre üniversitelerde, seçme sınavında yüksek puan alanlar arasından seçilmiş, ruhsal ve fiziksel sağlık açısından dengeli, kendini sürekli geliştiren, sosyal kişilik yapısı gelişmiş, eleştirel düşünen ve farkındalık seviyesi yüksek bir öğrenci kitlesinin bulunması üniversitede kalitenin göstergeleri arasında sayılmaktadır. Ayrıca, "her kesimden öğrencisi olmalı" kodu ile üniversitelerinde farklı özellikte öğrencilerin bulunmasını istemeleri, bilinçli olmaları ve barışçı bir toplum yapısı açısından önemli bir bulgudur.

Tablo 25

"Öğrenci ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	11,62	3,57	9,33
123. Nitelikli öğrenciler bulunmalı	7,65	5,71	7,10
118. Başarı düzeyi iyi olmalı	1,98	0,71	1,62
52. Öğrencileri seçilerek gelmiş olmalı	1,13	2,14	1,42
41. Öğrenci fikirlerine önem vermeli	1,70	-	1,22
105. Tercih oranı yüksek olmalı	1,13	0,71	1,01
31. Yüksek puanlarla öğrenci almalı	0,85	0,71	0,81
67. Öğrenciler arasında kültür, memleket gibi konulara ilişkin önyargı olmamalı	0,57	-	0,41
84. Öğrenciler sağlıklı bireylerden oluşmalı	0,28	0,71	0,41
112. Öğrencileri bilinçli olmalı	0,28	0,71	0,41
144. Nitelikli girdileri olmalı	0,57	-	0,41
145. Nitelikli çıktıları olmalı	0,57	-	0,41
68. Öğrenciler birbirlerini yargılamamalı	0,28	-	0,20
177. Her kesimden öğrencisi olmalı	0,28	-	0,20
185. Öğrenciler hocaları seçebilmeli	-	0,71	0,20
193. Öğrenciler arası diyalog geliştirilmeli	0,28	-	0,20
212. Öğrenciler meraklı olmalı	0,28	-	0,20

Tablo 25 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli" kodunun kız öğrenciler için kaliteli bir üniversitede bulunması gereken öğrenci ile ilgili özelliklerin başında geldiği, erkek öğrenciler içinse bu özelliğin "nitelikli öğrenciler bulunmalı" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 26

"Öğrenci ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	5,61	3,28	16,44	1,67	8,70	15,69	10,91	17,50	9,33
123. Nitelikli öğrenciler bulunmalı	1,87	8,20	4,11	8,33	6,52	11,76	10,91	12,50	7,10
118. Başarı düzeyi iyi olmalı	3,74	-	1,37	-	-	-	-	7,50	1,62
52. Öğrencileri seçilerek gelmiş olmalı	4,67	-	-	-	-	-	3,67	-	1,42
41. Öğrenci fikirlerine önem vermeli	1,87	-	4,11	-	2,17	-	-	-	1,22
105. Tercih oranı yüksek olmalı	2,80	-	-	1,67	-	-	-	2,50	1,01
31. Yüksek puanlarla öğrenci almalı	2,80	1,64	-	-	-	-	-	-	0,81
67. Öğrenciler arasında kültür, memleket gibi konulara ilişkin önyargı olmamalı	0,94	1,64	-	-	-	-	-	-	0,41
84. Öğrenciler sağlıklı bireylerden oluşmalı	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
112. Öğrencileri bilinçli olmalı	0,94	1,64	-	-	-	-	-	-	0,41
144. Nitelikli girdileri olmalı	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
145. Nitelikli çıktıları olmalı	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
68. Öğrenciler birbirlerini yargılamamalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
177. Her kesimden öğrencisi olmalı	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
185. Öğrenciler hocaları seçebilmeli	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
193. Öğrenciler arası diyalog geliştirilmeli	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
212. Öğrenciler meraklı olmalı	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20

Tablo 26 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodun Türkçe, PDR, Matematik, İngilizce ve Resim-iş öğretmenliği bölümlerinde "öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli", Sosyal Bilgiler ve Fizik öğretmenliği bölümlerinde "nitelikli öğrenciler bulunmalı", Müzik öğretmenliği bölümünde ise belirtilen bu iki kod (94 ve 123) olarak ön plana çıktığı görülmektedir. "Öğrenciler hocaları seçebilmeli" kodu ise yalnızca Sosyal Bilgiler öğretmenliği bölümü öğrencilerinin verdiği cevaplar arasında olma özelliği ile dikkat çekmektedir.

Tablo 27
"Öğrenci ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	12,21	6,06	9,33
123. Nitelikli öğrenciler bulunmalı	6,11	8,23	7,10
118. Başarı düzeyi iyi olmalı	1,15	2,17	1,62
52. Öğrencileri seçilerek gelmiş olmalı	2,29	0,43	1,42
41. Öğrenci fikirlerine önem vermeli	1,15	1,30	1,22
105. Tercih oranı yüksek olmalı	0,76	1,30	1,01
31. Yüksek puanlarla öğrenci almalı	0,76	0,87	0,81
67. Öğrenciler arasında kültür, memleket gibi konulara ilişkin önyargı olmamalı	0,38	0,43	0,41
84. Öğrenciler sağlıklı bireylerden oluşmalı	0,76	-	0,41
112. Öğrencileri bilinçli olmalı	0,76	-	0,41
144. Nitelikli girdileri olmalı	-	0,87	0,41
145. Nitelikli çıktıları olmalı	-	0,87	0,41
68. Öğrenciler birbirlerini yargılamamalı	0,38	-	0,20
177. Her kesimden öğrencisi olmalı	-	0,43	0,20
185. Öğrenciler hocaları seçebilmeli	-	0,43	0,20
193. Öğrenciler arası diyalog geliştirilmeli	0,38	-	0,20
212. Öğrenciler meraklı olmalı	0,38	-	0,20

Tablo 27 incelendiğinde, birinci sınıflardaki öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli", son sınıflardaki öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan ise "nitelikli öğrenciler bulunmalı" olduğu görülmüştür. Buna göre, birinci sınıflarda okuyan öğrenciler durumu 'öğrenci gereksinimleri' açısından ele alırken, son sınıflarda okuyan öğrenciler ise daha çok üniversitelerinde eğitim alan 'öğrencilerin sahip olmaları geren özellikler' açısından ele almaktadırlar. Bu farklılık birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin paydaş memnuniyetine daha çok önem verdiklerini gösterir nitelikte bir bulgudur. Birinci sınıflardaki öğrenciler durumu bireysel açıdan ele alırlarken, son sınıflardaki öğrenciler tüm öğrenciler açısından ele almaktadırlar. Bu bulgu, öğrencilerde öğrenim süreci içerisinde değişim yaşandığını ve düşünsel dünyalarındaki kalitenin arttığını göstermesi açısından önemlidir.

Tablo 28

"Öğretim elemanı ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
6. Kaliteli öğretim elemanları bulunmalı	303	61,46
20. Öğrenci ve öğretim elemanları arasında iyi iletişim olmalı	31	6,29
111. Uzman kadrosu olmalı	30	6,09
89. Öğretim elemanları hoşgörülü olmalı	11	2,23
165. Öğretim elemanları dersi iyi anlatmalı	9	1,83
28. Uzman danışmanlar bulunmalı	7	1,42
207. Öğretim elemanı sayısı yeterli olmalı	7	1,42
1. Öğrencilere en üst düzeyde bilgi vermeli	4	0,81
61. Öğretim elemanları dikkatli seçilmeli	4	0,81
82. Öğretim elemanları çağın şartlarına göre kendini yetiştirmeli	4	0,81
148. Alt yapısı iyi olmalı	4	0,81
217. Doğru bilgi verilmeli	4	0,81
2. Öğretim elemanları öğrencilere öğrenmeyi sevdirmeli	3	0,61
146. Öğretim kadrosu yandaşlıkla değil hak etmekle oluşturulmalı	3	0,61
72. Öğretim elemanlarının amacı sadece öğretmek olmalı	2	0,41
83. Öğretim elemanları kendini sürekli övmemeli	2	0,41
91. Öğretim elemanları tanınmış olmalı	2	0,41
121. Öğretim elemanları mesleğini sevmeli	2	0,41
151. Dersler gerektiği gibi işlenmeli	2	0,41
173. Öğretim elemanları derse zamanında gelmeli	2	0,41
210. Ders anlatım ve uygulamaları profesörler yapmalı	2	0,41
242. Yayınları kaliteli olmalı	2	0,41
45. Anlayışlı öğretim elemanları olmalı	1	0,20
77. Öğretim elemanları tarafından yazılmış birçok yayını olmalı	1	0,20
90. Öğretim elemanları çalışkan olmalı	1	0,20
103. Öğretim elemanları çok iyi bir kariyere sahip olmalı	1	0,20
130. Öğrenci isteklerine duyarlı öğretim elemanları bulunmalı	1	0,20
181. Asistanlar yeterli olmalı	1	0,20
189. Öğretim elemanı soğuk olmamalı	1	0,20
190. Sınav gözetmenleri sınav anında ortamı germemeli	1	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	1	0,20
205. Öğretim elemanları istekli olmalı	1	0,20
227. Yeterli olmalı	1	0,20

Bu kategoriye ait tabloda, elde edilen 39 farklı koddan 33'üne yer verilmiştir. Tablo 28'de verilen bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerin %61,46'sının "kaliteli öğretim elemanları bulunmalı" kodunu belirttiği görülmektedir. Bu veriye göre öğrenciler kaliteli bir üniversiteden bekledikleri en önemli özelliğin bu kategori açısından eğitim hizmetini aldıkları öğretim elemanlarının yani akademik kadronun yeterliliği ve kalitesi olduğunu belirtmektedirler. Öğretim elemanları öğrencilere kaliteli eğitim hizmetini sağlayacak olan okullarda planlı etkinlikler düzenleyen ve öğretme işini gerçekleştiren kişilerdir. Öğretme işi nitelikli bir biçimde gerçekleştirildiğinde tam öğrenme sağlanacağından, bu işi üstlenen öğretim elemanlarının kaliteli özelliklere sahip olması gerektiği de göz ardı edilmemesi gereken önemli bir konudur.

Tabloda yer alan diğer kodlar incelenerek öğretim elemanlarının kişilik ve mesleki özellikleri şeklinde bir gruplama yapıldığında; 45, 83, 89, 130, 189, 190 ve 205 numaralı kodların öğretim elemanının kişilik özelliklerini vurguladığı ve %3,64 oranında belirtildiği, 1, 2, 11, 20, 28, 72, 77, 82, 90, 91, 103, 121,148, 151, 165, 173, 181, 197, 210, 217, 227 ve 242 numaralı kodların ise öğretim elemanının mesleki özelliklerini vurguladığı ve %23,55 oranında belirtildiği görülmektedir. Buna göre öğretim elemanlarının mesleki özelliklerinin yeterli olması öğrencilerin kaliteli bir üniversiteden beklentileri arasında büyük bir öneme sahiptir.

Tablo 29

"Öğretim elemanı ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
6. Kaliteli öğretim elemanları bulunmalı	62,89	57,86	61,46
20. Öğrenci ve öğretim elemanları arasında iyi iletişim olmalı	5,95	7,14	6,29
111. Uzman kadrosu olmalı	5,67	7,14	6,09
89. Öğretim elemanları hoşgörülü olmalı	1,98	2,86	2,23
165. Öğretim elemanları dersi iyi anlatmalı	1,98	1,43	1,83
28. Uzman danışmanlar bulunmalı	1,42	1,43	1,42
207. Öğretim elemanı sayısı yeterli olmalı	1,42	1,43	1,42
1. Öğrencilere en üst düzeyde bilgi vermeli	1,13	-	0,81
61. Öğretim elemanları dikkatli seçilmeli	0,85	0,71	0,81
82. Öğretim elemanları çağın şartlarına göre kendini yetiştirmeli	0,57	1,43	0,81
148. Alt yapısı iyi olmalı	-	2,86	0,81
217. Doğru bilgi verilmeli	1,13	-	0,81
2. Öğretim elemanları öğrencilere öğrenmeyi sevdirmeli	0,85	-	0,61
146. Öğretim kadrosu yandaşlıkla değil hak etmekle oluşturulmalı	0,85	-	0,61
72. Öğretim elemanlarının amacı sadece öğretmek olmalı	0,57	-	0,41
83. Öğretim elemanları kendini sürekli övmemeli	-	1,43	0,41
91. Öğretim elemanları tanınmış olmalı	-	1,43	0,41
121. Öğretim elemanları mesleğini sevmeli	-	1,43	0,41
151. Dersler gerektiği gibi işlenmeli	0,57	-	0,41
173. Öğretim elemanları derse zamanında gelmeli	0,57	-	0,41
210. Ders anlatım ve uygulamaları profesörler yapmalı	0,57	-	0,41
242. Yayınları kaliteli olmalı	0,28	0,71	0,41
45. Anlayışlı öğretim elemanları olmalı	0,28	-	0,20
77. Öğretim elemanları tarafından yazılmış birçok yayını olmalı	0,28	-	0,20
90. Öğretim elemanları çalışkan olmalı	-	0,71	0,20
103. Öğretim elemanları çok iyi bir kariyere sahip olmalı	-	0,71	0,20
130. Öğrenci isteklerine duyarlı öğretim elemanları bulunmalı	-	0,71	0,20
181. Asistanlar yeterli olmalı	0,28	-	0,20
189. Öğretim elemanı soğuk olmamalı	0,28	-	0,20
190. Sınav gözetmenleri sınav anında ortamı germemeli	0,28	-	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	0,28	-	0,20
205. Öğretim elemanları istekli olmalı	0,28	-	0,20
227. Yeterli olmalı	0,28	-	0,20

Tablo 29 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "kaliteli öğretim elemanları bulunmalı" kodunun hem kız öğrenciler hem de erkek öğrenciler için kaliteli bir üniversitede bulunması gereken öğretim elemanı ile ilgili özelliklerin başında geldiği görülmektedir.

Tablo 30

"Öğretim elemanı ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
6. Kaliteli öğretim elemanları bulunmalı	59,81	60,66	56,16	55,00	58,70	70,59	69,09	67,50	61,46
20. Öğrenci ve öğretim elemanları arasında iyi iletişim olmalı	8,41	6,56	5,48	8,33	4,35	-	7,27	7,50	6,29
111. Uzman kadrosu olmalı	10,28	9,84	1,37	3,33	6,52	13,73	-	-	6,09
89. Öğretim elemanları hoşgörülü olmalı	1,87	4,92	6,85	-	-	1,96	-	-	2,23
165. Öğretim elemanları dersi iyi anlatmalı	-	3,28	6,85	1,66	-	1,96	-	-	1,83
28. Uzman danışmanlar bulunmalı	1,87	4,92	1,37	1,66	-	-	-	-	1,42
207. Öğretim elemanı sayısı yeterli olmalı	-	-	2,74	1,66	2,17	-	1,82	5,00	1,42
1. Öğrencilere en üst düzeyde bilgi vermeli	3,74	-	-	-	-	-	-	-	0,81
61. Öğretim elemanları dikkatli seçilmeli	1,87	-	1,37	-	-	-	-	2,50	0,81
82. Öğretim elemanları çağın şartlarına göre kendini yetiştirmeli	1,87	1,64	-	-	-	-	-	2,50	0,81
148. Alt yapısı iyi olmalı	1,87	1,64	-	-	-	-	1,82		0,81
217. Doğru bilgi verilmeli	-	-	-	1,66	2,17	-	3,64		0,81
2. Öğretim elemanları öğrencilere öğrenmeyi sevdirmeli	1,87	-	-	-	-	-	-	2,50	0,61
146. Öğretim kadrosu yandaşlıkla değil hak etmekle oluşturulmalı	1,87	-	-	-	-	-	-	2,50	0,61
72. Öğretim elemanlarının amacı sadece öğretmek olmalı	0,94	-	1,37	-	-	-	-	-	0,41
83. Öğretim elemanları kendini sürekli övmemeli	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
91. Öğretim elemanları tanınmış olmalı	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
121. Öğretim elemanları mesleğini sevmeli	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
151. Dersler gerektiği gibi işlenmeli	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41

173. Öğretim elemanları derse zamanında gelmeli	-	1,64	-	-	2,17	-	-	-	0,41
210. Ders anlatım ve uygulamaları profesörler yapmalı	-	-	-	3,33	-	-	-	-	0,41
242. Yayınları kaliteli olmalı	-	-	-	-	-	1,96	1,82	-	0,41
45. Anlayışlı öğretim elemanları olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
77. Öğretim elemanları tarafından yazılmış birçok yayını olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
90. Öğretim elemanları çalışkan olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
103. Öğretim elemanları çok iyi bir kariyere sahip olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
130. Öğrenci isteklerine duyarlı öğretim elemanları bulunmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
181. Asistanlar yeterli olmalı	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
189. Öğretim elemanı soğuk olmamalı	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
190. Sınav gözetmenleri sınav anında ortamı germemeli	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
205. Öğretim elemanları istekli olmalı	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
227. Yeterli olmalı	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20

Tablo 30 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodun tüm bölümlerde verilen cevaplara göre, 6 numaralı "kaliteli öğretim elemanları bulunmalı" kodu olduğu görülmektedir. Bu veriye göre, tüm bölümlerdeki öğrenciler kaliteli bir üniversitede bulunması gereken özelliklerde öncelikle öğretim elemanlarının kaliteli özelliklere sahip olmasına vurgu yapmaktadırlar.

Tablo 31

"Öğretim elemanı ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
6. Kaliteli öğretim elemanları bulunmalı	62,21	60,61	61,46
20. Öğrenci ve öğretim elemanları arasında iyi iletişim olmalı	8,02	4,33	6,29
111. Uzman kadrosu olmalı	4,20	8,23	6,09
89. Öğretim elemanları hoşgörülü olmalı	3,82	0,43	2,23
165. Öğretim elemanları dersi iyi anlatmalı	1,91	1,73	1,83
28. Uzman danışmanlar bulunmalı	2,29	0,43	1,42
207. Öğretim elemanı sayısı yeterli olmalı	1,15	1,73	1,42
1. Öğrencilere en üst düzeyde bilgi vermeli	01,53	-	0,81

61. Öğretim elemanları dikkatli seçilmeli	1,15	0,43	0,81
82. Öğretim elemanları çağın şartlarına göre kendini yetiştirmeli	1,15	0,43	0,81
148. Alt yapısı iyi olmalı	-	1,73	0,81
217. Doğru bilgi verilmeli	0,76	0,87	0,81
2. Öğretim elemanları öğrencilere öğrenmeyi sevdirmeli	0,76	0,43	0,61
146. Öğretim kadrosu yandaşlıkla değil hak etmekle oluşturulmalı	-	1,30	0,61
72. Öğretim elemanlarının amacı sadece öğretmek olmalı	0,76	-	0,41
83. Öğretim elemanları kendini sürekli övmemeli	0,38	0,43	0,41
91. Öğretim elemanları tanınmış olmalı	0,76	-	0,41
121. Öğretim elemanları mesleğini sevmeli	-	0,87	0,41
151. Dersler gerektiği gibi işlenmeli	-	0,87	0,41
173. Öğretim elemanları derse zamanında gelmeli	-	0,87	0,41
210. Ders anlatım ve uygulamaları profesörler yapmalı	0,76	-	0,41
242. Yayınları kaliteli olmalı	0,76	-	0,41
45. Anlayışlı öğretim elemanları olmalı	0,38	-	0,20
77. Öğretim elemanları tarafından yazılmış birçok yayını olmalı	0,38	-	0,20
90. Öğretim elemanları çalışkan olmalı	0,38	-	0,20
103. Öğretim elemanları çok iyi bir kariyere sahip olmalı	0,38	-	0,20
130. Öğrenci isteklerine duyarlı öğretim elemanları bulunmalı	-	0,43	0,20
181. Asistanlar yeterli olmalı	-	0,43	0,20
189. Öğretim elemanı soğuk olmamalı	0,38	-	0,20
190. Sınav gözetmenleri sınav anında ortamı germemeli	0,38	-	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	0,38	-	0,20
205. Öğretim elemanları istekli olmalı	-	0,43	0,20
227. Yeterli olmalı	-	0,43	0,20

Tablo 31 incelendiğinde, hem birinci hem de son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "kaliteli öğretim elemanları bulunmalı" özelliği olduğu görülmüştür. Ayrıca birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin %5,34'ünün öğretim elemanının kişilik özelliklerine, %25,18'inin ise mesleki özelliklerine vurgu yaptığı; son sınıflarda okuyan öğrencilerin %1,72'sinin öğretim elemanının kişilik özelliklerine, %21,65'inin ise mesleki özelliklerine vurgu yaptığı görülmektedir. Buna göre, her iki gruptaki öğrenciler öğretim elemanlarının mesleki açısından yeterli olmasını kaliteli üniversite yapısının oluşmasında bir gereklilik olarak görmektedirler.

Öğretim elemanı değerlendirme süreçlerinde en önemli ölçütlerden biri bilimsel çalışmalardır. Buna karşın öğretime ilişkin çok az ölçüt kullanılmaktadır. Ancak öğrenciler, bu kategoride özellikle öğretim elemanlarının kişilik özelliklerine, derslerdeki başarısına ve öğretimi gerçekleştirme biçimlerine vurgu yapmaktadırlar. Bu sonuç, öğretim elemanının akademik performansının değerlendirilmesi açısından önemli bir bulgudur. Özetle, öğrenciler kaliteli kişisel ilişkileri ve öğretimde kaliteli olunmasını kaliteli üniversite unsuru olarak görmektedirler.

Tablo 32

"Eğitim ve öğretim ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
18. Kaliteli eğitim vermeli	129	26,17
21. Son teknolojiyi kullanmalı	56	11,36
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	46	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	46	9,33
14. Mezun olunduğunda iş bulma imkânı fazla olmalı	41	8,32
37. Eğitim-öğretim için uygun bir atmosferi olmalı	31	6,29
42. Nitelikli öğrenci yetiştirmeyi amaçlamalı	27	5,48
80. Uygulamalı eğitime önem verilmeli	26	5,27
16. Sosyal ve kültürel gelişime katkı sağlayabilmeli	22	4,46
15. Eğitim olanakları yüksek olmalı	17	3,45
136. Öğrencilerini geleceğe hazırlamalı	17	3,45
186. Kaliteli bir öğretim vermeli	15	3,04
36. Seminer, konferans, paneller sık yapılmalı	14	2,84
211. Dil eğitimi sağlanmalı	12	2,43
140. Öğrenci merkezli düşünülmeli	11	2,23
157. Mesleğe yönelik eğitim vermeli	10	2,03
165. Öğretim elemanları dersi iyi anlatmalı	9	1,83
54. Dışarıdan öğrenci alabilmeli ya da dışarıya öğrenci verebilmeli	8	1,62
118. Başarı düzeyi iyi olmalı	8	1,62
12. Disiplinli olmalı	7	1,42
133. Kolaylık sağlamalı	6	1,22
194. Boş bilgiler verilmemeli	6	1,22
155. Ezber olmamalı	5	1,01
264. Hayata geçirilebilir bilgi öğretmeli	5	1,01
1. Öğrencilere en üst düzeyde bilgi vermeli	4	0,81
25. Öğrencinin kişisel gelişimini sağlayacak faaliyetler ve kurslar olmalı	4	0,81
71. Ders ortamı uygun olmalı	4	0,81
164. Eğitim amaçlı geziler olmalı	4	0,81
167. Devam zorunluluğu olmamalı	4	0,81
217. Doğru bilgi verilmeli	4	0,81
2. Öğretim elemanları öğrencilere öğrenmeyi sevdirmeli	3	0,61
147. Derslerin planlanması iyi yapılmalı	3	0,61
154. Öğretim programı özgün olmalı	3	0,61
158. Verimli olmalı	3	0,61
195. Verilen dersler amacına ulaşmalı	3	0,61
254. Köklü bir geçmişi olmalı	3	0,61
296. Sağlam nitelikte olmalı	3	0,61
297. İşlevsel olmalı	3	0,61
55. Öğrencileri keşfetmeli ve buna göre eğitim vermeli	2	0,41
57. Eğitim seviyesine öğrenciyi çıkarmalı, eğitim seviyesini indirmemeli	2	0,41
76. Öğrencilere uluslar arası statü kazandırmalı	2	0,41
125. Dönüt vermeli	2	0,41
145. Nitelikli çıktıları olmalı	2	0,41
150. Sınavlar öğrenci düzeyine uygun olmalı	2	0,41
151. Dersler gerektiği gibi işlenmeli	2	0,41
153. Bölümler işlevsel olmalı	2	0,41
156. Öğrencilerini iyi yönlendirmeli	2	0,41
170. Nitelikli kitaplar kullanılmalı	2	0,41
173. Öğretim elemanları derse zamanında gelmeli	2	0,41
175. Eğitim hayatı boyunca öğrencide değişim olmalı	2	0,41
176. Kurallara ve insanlığa değer veren öğrenciler yetiştirmeli	2	0,41

180. Başarılı öğrenciler ödüllendirilmeli	2	0,41
187. Öğrenciyi aktif kılmalı	2	0,41
206. Farklı staj uygulamaları olmalı	2	0,41
209. Konular görsel işlenmeli	2	0,41
210. Ders anlatım ve uygulamaları profesörler yapmalı	2	0,41
218. Verilen eğitim kalıcı olmalı	2	0,41
293. Hedefe uygun davranmalı	2	0,41
5. Özel ilgilere göre faaliyetler yapılmalı	1	0,20
10. Öğrencinin niceliğine değil niteliğine göre değerlendirme yapmalı	1	0,20
22. Uygulama ve laboratuar çalışmalarına önem verilmeli	1	0,20
56. Hazıra konan değil hazırlayabilen insanlar yetiştirmeli	1	0,20
58. Öğrencileri ahlaki bakımdan en iyi şekilde yetiştirmeli	1	0,20
64. Modern yöntemler kullanılmalı	1	0,20
65. Dünya ve ülkedeki olaylar öğrencilere aktarılmalı	1	0,20
95. Özgün eğitim vermeli	1	0,20
97. Öğrencilerin çağdaş eğitimde yer almaları teşvik edilmeli	1	0,20
99. Eğitim ve öğretime önem vermeli	1	0,20
106. Milletine yararlı mezunlar vermeli	1	0,20
109. KPSS' de yerleştirme oranı yüksek olmalı	1	0,20
110. Dersler kolaylaştırılmalı	1	0,20
116. İyi bir hizmet sunmalı	1	0,20
128. Standart ders geçme sistemi olmalı	1	0,20
129. Öğrenci lehine not sistemi kullanılmalı	1	0,20
134. Eleştirel düşünme sistemi olmalı	1	0,20
135. Yaratıcılığı geliştirmeli	1	0,20
137. Dersler geçilebilir olmalı	1	0,20
139. Uzaktan eğitimi desteklemeli	1	0,20
149. Öğretmen değil de profesör yetiştiriliyor gibi eğitim verilmeli	1	0,20
160. Derslerin yıllara dağılımları eşit olmalı	1	0,20
162. Eğitim dönemi dolu geçmeli	1	0,20
168. Eğitim ihtiyaca yönelik olmalı	1	0,20
174. Bağımsız kararlar veren bireyler yetiştirmeli	1	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	1	0,20
225. Alan derslerinde kapsam geniş olmalı	1	0,20
227. Yeterli olmalı	1	0,20
230. Bilgi ön planda olmalı	1	0,20
232. Bireysel gelişime katkıda bulunmalı	1	0,20

Bu tabloda, bu kategoriyle ilgili elde edilen 104 farklı kod'dan 88'ine yer verilmiştir. Tablo 32'de verilen kodlar incelendiğinde öğrencilerden alınan cevapların %26,17'sini "kaliteli eğitim vermeli" kodunun oluşturduğu görülmektedir. Bu veriye göre öğrenciler kaliteli bir üniversiteden bekledikleri en önemli özelliğin bu kategori açısından aldıkları eğitim hizmetinin yeterliliği ve kalitesi olduğunu belirtmektedirler. Tüm eğitim-öğretim kurumlarında olduğu gibi üniversitelerin de temel amacı çağın şartlarına uygun, beklentileri karşılayabilen bir eğitim hizmetini öğrencilerine sağlamaktır. Bu açıdan bakıldığında öğrencilerin, kaliteli üniversiteden beklentilerini 'kaliteli bir eğitim hizmeti almak' şeklinde belirtmeleri olması gereken bir yaklaşımdır. Bu kategoride yer alan diğer kodlar ise 'kaliteli eğitimin özellikleri nelerdir?' sorusuna yanıt verecek nitelikte özelliklerden oluşmaktadır.

Eğitim ve öğretim ile ilgili bu özellikler eğitim programının "kazanım, tema, etkinlik ve sınama durumları" boyutları göz önüne alınarak gruplandığında; 16, 25, 42, 56, 58, 76, 106, 109, 136, 145, 149, 174, 175, 176, 195 ve 232 numaralı kodların 'kazanım' boyutunda yer aldığı ve %17,85'lik bir değere sahip olduğu, 1, 160, 194, 217, 225, 230 ve 264 numaralı kodların 'tema' boyutunda yer aldığı ve %4,45'lik bir değere sahip olduğu, 2, 5, 12, 15, 21, 22, 36, 37, 55, 57, 64, 65, 71, 80, 95, 97, 99, 110, 133, 134, 135, 139, 140, 151, 155, 157, 164, 165, 170, 173, 180, 186, 187, 206, 209, 210, 211 ve 297 numaralı kodların 'etkinlik' boyutunda yer aldığı ve %53,56'lık bir değere sahip olduğu, 10, 125, 128, 129, 137 ve 150 numaralı kodların ise 'sınama durumları boyutunda yer aldığı ve %1,62'lik bir değere sahip olduğu görülmektedir. Bu verilere göre, öğrenciler eğitim programının boyutlarından biri olan eğitim durumları boyutuna vurgu yapmaktadırlar. Bu durum onların sadece bu konuda bilgi sahibi olmalarından, dersin işleniş kısmında bizzat orada olmalarından ve süreci takip etmelerinden kaynaklanmaktadır.

Tablo 33

"Eğitim ve öğretim ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
18. Kaliteli eğitim vermeli	27,48	22,86	26,17
21. Son teknolojiyi kullanmalı	10,48	13,57	11,36
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	11,62	3,57	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	9,92	7,86	9,33
14. Mezun olunduğunda iş bulma imkânı fazla olmalı	8,50	7,86	8,32
37. Eğitim-öğretim için uygun bir atmosferi olmalı	7,08	4,29	6,29
42. Nitelikli öğrenci yetiştirmeyi amaçlamalı	6,52	2,86	5,48
80. Uygulamalı eğitime önem verilmeli	5,38	5,00	5,27
16. Sosyal ve kültürel gelişime katkı sağlayabilmeli	5,10	2,86	4,46
15. Eğitim olanakları yüksek olmalı	2,83	5,00	3,45
136. Öğrencilerini geleceğe hazırlamalı	3,68	2,86	3,45
186. Kaliteli bir öğretim vermeli	3,12	2,86	3,04
36. Seminer, konferans, paneller sık yapılmalı	3,12	2,14	2,84
211. Dil eğitimi sağlanmalı	2,55	2,14	2,43
140. Öğrenci merkezli düşünülmeli	1,13	5,00	2,23
157. Mesleğe yönelik eğitim vermeli	1,98	2,14	2,03
165. Öğretim elemanları dersi iyi anlatmalı	1,98	1,43	1,83
54. Dışarıdan öğrenci alabilmeli ya da dışarıya öğrenci verebilmeli	1,42	2,14	1,62
118. Başarı düzeyi iyi olmalı	1,98	0,71	1,62
12. Disiplinli olmalı	1,13	2,14	1,42
133. Kolaylık sağlamalı	1,42	0,71	1,22
194. Boş bilgiler verilmemeli	1,13	1,43	1,22
155. Ezber olmamalı	0,85	1,43	1,01
264. Hayata geçirilebilir bilgi öğretmeli	0,85	1,43	1,01

1. Öğrencilere en üst düzeyde bilgi vermeli	1,13	-	0,81
25. Öğrencinin kişisel gelişimini sağlayacak faaliyetler ve kurslar olmalı	0,28	2,14	0,81
71. Ders ortamı uygun olmalı	0,57	1,43	0,81
164. Eğitim amaçlı geziler olmalı	0,85	0,71	0,81
167. Devam zorunluluğu olmamalı	0,85	0,71	0,81
217. Doğru bilgi verilmeli	1,13	-	0,81
2. Öğretim elemanları öğrencilere öğrenmeyi sevdirmeli	0,85	-	0,61
147. Derslerin planlanması iyi yapılmalı	0,57	0,71	0,61
154. Öğretim programı özgün olmalı	0,57	0,71	0,61
158. Verimli olmalı	0,85	-	0,61
195. Verilen dersler amacına ulaşmalı	0,85	-	0,61
254. Köklü bir geçmişi olmalı	0,85	-	0,61
296. Sağlam nitelikte olmalı	0,85	-	0,61
297. İşlevsel olmalı	0,85	-	0,61
55. Öğrencileri keşfetmeli ve buna göre eğitim vermeli	-	1,43	0,41
57. Eğitim seviyesine öğrenciyi çıkarmalı, eğitim seviyesini indirmemeli	-	1,43	0,41
76. Öğrencilere uluslar arası statü kazandırmalı	0,28	0,71	0,41
125. Dönüt vermeli	0,57	-	0,41
145. Nitelikli çıktıları olmalı	0,57	-	0,41
150. Sınavlar öğrenci düzeyine uygun olmalı	0,28	0,71	0,41
151. Dersler gerektiği gibi işlenmeli	0,57	-	0,41
153. Bölümler işlevsel olmalı	0,57	-	0,41
156. Öğrencilerini iyi yönlendirmeli	0,28	0,71	0,41
170. Nitelikli kitaplar kullanılmalı	0,57	-	0,41
173. Öğretim elemanları derse zamanında gelmeli	0,57	-	0,41
175. Eğitim hayatı boyunca öğrencide değişim olmalı	0,57	-	0,41
176. Kurallara ve insanlığa değer veren öğrenciler yetiştirmeli	0,28	0,71	0,41
180. Başarılı öğrenciler ödüllendirilmeli	0,57	-	0,41
187. Öğrenciyi aktif kılmalı	0,28	0,71	0,41
206. Farklı staj uygulamaları olmalı	0,57	-	0,41
209. Konular görsel işlenmeli	0,28	0,71	0,41
210. Ders anlatım ve uygulamaları profesörler yapmalı	0,57	-	0,41
218. Verilen eğitim kalıcı olmalı	0,57	-	0,41
293. Hedefe uygun davranmalı	0,57	-	0,41
5. Özel ilgilere göre faaliyetler yapılmalı	0,28	-	0,20
10. Öğrencinin niceliğine değil niteliğine göre değerlendirme yapmalı	-	0,71	0,20
22. Uygulama ve laboratuar çalışmalarına önem verilmeli	-	0,71	0,20
56. Hazıra konan değil hazırlayabilen insanlar yetiştirmeli	-	0,71	0,20
58. Öğrencileri ahlaki bakımdan en iyi şekilde yetiştirmeli	-	0,71	0,20
64. Modern yöntemler kullanılmalı	0,28	-	0,20
65. Dünya ve ülkedeki olaylar öğrencilere aktarılmalı	0,28	-	0,20
95. Özgün eğitim vermeli	0,28	-	0,20
97. Öğrencilerin çağdaş eğitimde yer almaları teşvik edilmeli	-	0,71	0,20
99. Eğitim ve öğretime önem vermeli	0,28	-	0,20
106. Milletine yararlı mezunlar vermeli	-	0,71	0,20
109. KPSS' de yerleştirme oranı yüksek olmalı	-	0,71	0,20
110. Dersler kolaylaştırılmalı	-	0,71	0,20
116. İyi bir hizmet sunmalı	-	0,71	0,20
128. Standart ders geçme sistemi olmalı	-	0,71	0,20
129. Öğrenci lehine not sistemi kullanılmalı	-	0,71	0,20
134. Eleştirel düşünme sistemi olmalı	-	0,71	0,20
135. Yaratıcılığı geliştirmeli	-	0,71	0,20
137. Dersler geçilebilir olmalı	-	0,71	0,20
139. Uzaktan eğitimi desteklemeli	-	0,71	0,20
149. Öğretmen değil de profesör yetiştiriliyor gibi eğitim verilmeli	0,28	-	0,20
160. Derslerin yıllara dağılımları eşit olmalı	0,28	-	0,20
162. Eğitim dönemi dolu geçmeli	0,28	-	0,20

168. Eğitim ihtiyaca yönelik olmalı	0,28	-	0,20
174. Bağımsız kararlar veren bireyler yetiştirmeli	0,28	-	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	0,28	-	0,20
225. Alan derslerinde kapsam geniş olmalı	0,28	-	0,20
227. Yeterli olmalı	0,28	-	0,20
230. Bilgi ön planda olmalı	-	0,71	0,20
232. Bireysel gelişime katkıda bulunmalı	-	0,71	0,20

Tablo 33 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "kaliteli eğitim vermeli" kodunun hem kız öğrenciler hem de erkek öğrenciler için kaliteli bir üniversitede bulunması gereken eğitim ve öğretim ile ilgili özelliklerin başında geldiği görülmektedir.

Tablo 34

"Eğitim ve öğretim ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
18. Kaliteli eğitim vermeli	15,89	18,03	36,99	28,33	39,13	19,61	14,55	52,50	26,17
21. Son teknolojiyi kullanmalı	10,28	18,03	9,59	10,00	19,57	13,73	-	12,50	11,36
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	5,61	3,28	16,44	1,67	8,70	15,69	10,91	17,50	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	5,61	16,39	2,74	10,00	15,22	11,77	7,27	12,50	9,33
14. Mezun olunduğunda iş bulma imkânı fazla olmalı	12,15	1,64	12,33	10,00	8,70	5,88	3,64	7,50	8,32
37. Eğitim-öğretim için uygun bir atmosferi olmalı	9,35	9,84	8,22	8,33	4,35	1,96	-	2,50	6,29
42. Nitelikli öğrenci yetiştirmeyi amaçlamalı	3,74	4,92	13,70	3,33	2,17	-	9,09	5,00	5,48
80. Uygulamalı eğitime önem verilmeli	6,54	1,64	12,33	11,67	2,17	-	-	2,50	5,27
16. Sosyal ve kültürel gelişime katkı sağlayabilmeli	3,74	-	16,44	1,67	-	-	-	12,50	4,46
15. Eğitim olanakları yüksek olmalı	5,61	3,28	-	5,00	-	-	7,27	5,00	3,45
136. Öğrencilerini geleceğe hazırlamalı	6,54	-	6,85	5,00	2,17	1,96	-	-	3,45
186. Kaliteli bir öğretim vermeli	-	-	4,11	5,00	8,70		3,64	7,50	3,04
36. Seminer, konferans, paneller sık yapılmalı	1,87	3,28	4,11	3,33		7,84	-	2,50	2,84
211. Dil eğitimi sağlanmalı	-	-	-	3,33	10,87	1,96	3,64	5,00	2,43
140. Öğrenci merkezli düşünülmeli	1,87	1,64	-	6,67	4,35	3,92	-	-	2,23

157. Mesleğe yönelik eğitim vermeli	0,94	-	2,74	1,67	6,52	1,96	-	2,50	2,03
165. Öğretim elemanları dersi iyi anlatmalı	-	3,28	6,85	1,67	-	1,96	-	-	1,83
54. Dışarıdan öğrenci alabilmeli ya da dışarıya öğrenci verebilmeli	1,87	1,64	-	1,67	-	-	3,64	5,00	1,62
118. Başarı düzeyi iyi olmalı	3,74	-	1,37	-	-	-	-	7,50	1,62
12. Disiplinli olmalı	2,80	-	1,37	3,33	-	-	-	-	1,42
133. Kolaylık sağlamalı	0,94	-	5,48	-	-	-	1,82	-	1,22
194. Boş bilgiler verilmemeli	-	-	1,37	-	2,17	1,96	-	7,50	1,22
155. Ezber olmamalı	1,87	1,64	2,74	-	-	-	-	-	1,01
264. Hayata geçirilebilir bilgi öğretmeli	-	-	-	-	-	1,96	3,64	5,00	1,01
1. Öğrencilere en üst düzeyde bilgi vermeli	3,74	-	-	-	-	-	-	-	0,81
25. Öğrencinin kişisel gelişimini sağlayacak faaliyetler ve kurslar olmalı	3,74	-	-	-	-	-	-	-	0,81
71. Ders ortamı uygun olmalı	3,74	-	-	-	-	-	-	-	0,81
164. Eğitim amaçlı geziler olmalı	-	3,28	-	-	-	1,96	-	2,50	0,81
167. Devam zorunluluğu olmamalı	-	1,64	-	1,67	4,35	-	-	-	0,81
217. Doğru bilgi verilmeli	-	-	-	1,67	2,17	-	3,64	-	0,81
2. Öğretim elemanları öğrencilere öğrenmeyi sevdirmeli	1,87	-	-	-	-	-	-	2,50	0,61
147. Derslerin planlanması iyi yapılmalı	1,87	-	-	-	-	1,96	-	-	0,61
154. Öğretim programı özgün olmalı	1,87	1,64	-	-	-	-	-	-	0,61
158. Verimli olmalı	1,87	1,64	-	-	-	-	-	-	0,61
195. Verilen dersler amacına ulaşmalı	-	-	4,11	-	-	-	-	-	0,61
254. Köklü bir geçmişi olmalı	-	-	-	-	-	1,96	-	2,50	0,61
296. Sağlam nitelikte olmalı	-	-	-	-	-	-	5,46	-	0,61
297. İşlevsel olmalı	-	-	-	-	-	-	5,46	-	0,61
55. Öğrencileri keşfetmeli ve buna göre eğitim vermeli	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
57. Eğitim seviyesine öğrenciyi çıkarmalı, eğitim seviyesini indirmemeli	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
76. Öğrencilere uluslar arası statü kazandırmalı	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
125. Dönüt vermeli	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
145. Nitelikli çıktıları olmalı	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
150. Sınavlar öğrenci düzeyine uygun olmalı	0,94	1,64	-	-	-	-	-	-	0,41
151. Dersler gerektiği gibi işlenmeli	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
153. Bölümler işlevsel olmalı	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
156. Öğrencilerini iyi yönlendirmeli	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
170. Nitelikli kitaplar kullanılmalı	-	3,28	-	-	-	-	-	-	0,41

173. Öğretim elemanları derse zamanında gelmeli	-	1,64	-	-	2,17	-	-	-	0,41
175. Eğitim hayatı boyunca öğrencide değişim olmalı	-	1,64	-	-	-	1,96	-	-	0,41
176. Kurallara ve insanlığa değer veren öğrenciler yetiştirmeli	-	1,64	1,37	-	-	-	-	-	0,41
180. Başarılı öğrenciler ödüllendirilmeli	-	1,64	1,37	-	-	-	-	-	0,41
187. Öğrenciyi aktif kılmalı	-	-	1,37	-	-	-	1,82	-	0,41
206. Farklı staj uygulamaları olmalı	-	-	2,74	-	-	-	-	-	0,41
209. Konular görsel işlenmeli	-	-	-	3,33	2,17	-	-	-	0,41
210. Ders anlatım ve uygulamaları profesörler yapmalı	-	-	-	3,33	-	-	-	-	0,41
218. Verilen eğitim kalıcı olmalı	-	-	-	1,67	-	1,96	-	-	0,41
293. Hedefe uygun davranmalı	-	-	-	-	-	-	3,64	-	0,41
5. Özel ilgilere göre faaliyetler yapılmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
10. Öğrencinin niceliğine değil niteliğine göre değerlendirme yapmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
22. Uygulama ve laboratuar çalışmalarına önem verilmeli	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
56. Hazıra konan değil hazırlayabilen insanlar yetiştirmeli	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
58. Öğrencileri ahlaki bakımdan en iyi şekilde yetiştirmeli	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
64. Modern yöntemler kullanılmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
65. Dünya ve ülkedeki olaylar öğrencilere aktarılmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
95. Özgün eğitim vermeli	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
97. Öğrencilerin çağdaş eğitimde yer almaları teşvik edilmeli	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
99. Eğitim ve öğretime önem vermeli	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
106. Milletine yararlı mezunlar vermeli	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
109. KPSS' de yerleştirme oranı yüksek olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
110. Dersler kolaylaştırılmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
116. İyi bir hizmet sunmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
128. Standart ders geçme sistemi olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
129. Öğrenci lehine not sistemi kullanılmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
134. Eleştirel düşünme sistemi olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
135. Yaratıcılığı geliştirmeli	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
137. Dersler geçilebilir olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
139. Uzaktan eğitimi desteklemeli	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20

149. Öğretmen değil de profesör yetiştiriliyor gibi eğitim verilmeli	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
160. Derslerin yıllara dağılımları eşit olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
162. Eğitim dönemi dolu geçmeli	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
168. Eğitim ihtiyaca yönelik olmalı	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
174. Bağımsız kararlar veren bireyler yetiştirmeli	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
225. Alan derslerinde kapsam geniş olmalı	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20
227. Yeterli olmalı	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20
230. Bilgi ön planda olmalı	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20
232. Bireysel gelişime katkıda bulunmalı	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20

Tablo 34 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodun bu kategori için tüm bölümlerde verilen cevaplara göre, 18 numaralı "kaliteli eğitim vermeli" şeklinde belirtildiği görülmektedir. Bu veriye göre farklı bölümlerde öğrenim gören öğrenciler eğitimde kalite konusunda ortak bir görüş belirtmişlerdir.

Tablo 35

"Eğitim ve öğretim ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
18. Kaliteli eğitim vermeli	29,01	22,94	26,17
21. Son teknolojiyi kullanmalı	12,21	10,39	11,36
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	12,21	6,06	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	9,16	9,52	9,33
14. Mezun olunduğunda iş bulma imkânı fazla olmalı	8,78	7,79	8,32
37. Eğitim-öğretim için uygun bir atmosferi olmalı	3,82	9,09	6,29
42. Nitelikli öğrenci yetiştirmeyi amaçlamalı	6,49	4,33	5,48
80. Uygulamalı eğitime önem verilmeli	4,20	6,49	5,27
16. Sosyal ve kültürel gelişime katkı sağlayabilmeli	5,73	3,03	4,46
15. Eğitim olanakları yüksek olmalı	3,05	3,90	3,45
136. Öğrencilerini geleceğe hazırlamalı	1,91	5,20	3,45
186. Kaliteli bir öğretim vermeli	2,29	3,90	3,04
36. Seminer, konferans, paneller sık yapılmalı	2,67	3,03	2,84
211. Dil eğitimi sağlanmalı	1,53	3,46	2,43
140. Öğrenci merkezli düşünülmeli	1,53	3,03	2,23
157. Mesleğe yönelik eğitim vermeli	1,15	3,03	2,03
165. Öğretim elemanları dersi iyi anlatmalı	1,91	1,73	1,83
54. Dışarıdan öğrenci alabilmeli ya da dışarıya öğrenci verebilmeli	2,29	0,87	1,62
118. Başarı düzeyi iyi olmalı	1,15	2,17	1,62
12. Disiplinli olmalı	1,91	0,87	1,42
133. Kolaylık sağlamalı	1,91	0,43	1,22

194. Boş bilgiler verilmemeli	1,15	1,30	1,22
155. Ezber olmamalı	0,76	1,30	1,01
264. Hayata geçirilebilir bilgi öğretmeli	1,15	0,87	1,01
1. Öğrencilere en üst düzeyde bilgi vermeli	1,53	-	0,81
25. Öğrencinin kişisel gelişimini sağlayacak faaliyetler ve kurslar olmalı	1,53	-	0,81
71. Ders ortamı uygun olmalı	1,53	-	0,81
164. Eğitim amaçlı geziler olmalı	1,53	-	0,81
167. Devam zorunluluğu olmamalı	0,76	0,87	0,81
217. Doğru bilgi verilmeli	0,76	0,87	0,81
2. Öğretim elemanları öğrencilere öğrenmeyi sevdirmeli	0,76	0,43	0,61
147. Derslerin planlanması iyi yapılmalı	0,38	0,87	0,61
154. Öğretim programı özgün olmalı	-	1,30	0,61
158. Verimli olmalı	0,38	0,87	0,61
195. Verilen dersler amacına ulaşmalı	0,38	0,87	0,61
254. Köklü bir geçmişi olmalı	0,76	0,43	0,61
296. Sağlam nitelikte olmalı	-	1,30	0,61
297. İşlevsel olmalı	-	1,30	0,61
55. Öğrencileri keşfetmeli ve buna göre eğitim vermeli	0,38	0,43	0,41
57. Eğitim seviyesine öğrenciyi çıkarmalı, eğitim seviyesini indirmemeli	0,38	0,43	0,41
76. Öğrencilere uluslar arası statü kazandırmalı	0,76	-	0,41
125. Dönüt vermeli	-	0,87	0,41
145. Nitelikli çıktıları olmalı	-	0,87	0,41
150. Sınavlar öğrenci düzeyine uygun olmalı	-	0,87	0,41
151. Dersler gerektiği gibi işlenmeli	-	0,87	0,41
153. Bölümler işlevsel olmalı	-	0,87	0,41
156. Öğrencilerini iyi yönlendirmeli	-	0,87	0,41
170. Nitelikli kitaplar kullanılmalı	0,76	-	0,41
173. Öğretim elemanları derse zamanında gelmeli	-	0,87	0,41
175. Eğitim hayatı boyunca öğrencide değişim olmalı	0,38	0,43	0,41
176. Kurallara ve insanlığa değer veren öğrenciler yetiştirmeli	0,38	0,43	0,41
180. Başarılı öğrenciler ödüllendirilmeli	0,38	0,43	0,41
187. Öğrenciyi aktif kılmalı	0,38	043	0,41
206. Farklı staj uygulamaları olmalı	-	0,87	0,41
209. Konular görsel işlenmeli	0,76	-	0,41
210. Ders anlatım ve uygulamaları profesörler yapmalı	0,76	-	0,41
218. Verilen eğitim kalıcı olmalı	0,38	0,43	0,41
293. Hedefe uygun davranmalı	-	0,87	0,41
5. Özel ilgilere göre faaliyetler yapılmalı	0,38	-	0,20
10. Öğrencinin niceliğine değil niteliğine göre değerlendirme yapmalı	0,38	-	0,20
22. Uygulama ve laboratuar çalışmalarına önem verilmeli	0,38	-	0,20
56. Hazıra konan değil hazırlayabilen insanlar yetiştirmeli	0,38	-	0,20
58. Öğrencileri ahlaki bakımdan en iyi şekilde yetiştirmeli	0,38	-	0,20
64. Modern yöntemler kullanılmalı	0,38	-	0,20
65. Dünya ve ülkedeki olaylar öğrencilere aktarılmalı	0,38	-	0,20
95. Özgün eğitim vermeli	0,38	-	0,20
97. Öğrencilerin çağdaş eğitimde yer almaları teşvik edilmeli	0,38	-	0,20
99. Eğitim ve öğretime önem vermeli	0,38	-	0,20
106. Milletine yararlı mezunlar vermeli	0,38	-	0,20
109. KPSS' de yerleştirme oranı yüksek olmalı	0,38	-	0,20
110. Dersler kolaylaştırılmalı	0,38	-	0,20
116. İyi bir hizmet sunmalı	-	0,43	0,20
128. Standart ders geçme sistemi olmalı	-	0,43	0,20
129. Öğrenci lehine not sistemi kullanılmalı	-	0,43	0,20
134. Eleştirel düşünme sistemi olmalı	-	0,43	0,20
135. Yaratıcılığı geliştirmeli	-	0,43	0,20

137. Dersler geçilebilir olmalı	-	0,43	0,20
139. Uzaktan eğitimi desteklemeli	-	0,43	0,20
149. Öğretmen değil de profesör yetiştiriliyor gibi eğitim verilmeli	-	0,43	0,20
160. Derslerin yıllara dağılımları eşit olmalı	-	0,43	0,20
162. Eğitim dönemi dolu geçmeli	-	0,43	0,20
168. Eğitim ihtiyaca yönelik olmalı	0,38	-	0,20
174. Bağımsız kararlar veren bireyler yetiştirmeli	-	0,43	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	0,38	-	0,20
225. Alan derslerinde kapsam geniş olmalı	-	0,43	0,20
227. Yeterli olmalı	-	0,43	0,20
230. Bilgi ön planda olmalı	0,38	-	0,20
232. Bireysel gelişime katkıda bulunmalı	0,38	-	0,20

Tablo 35 incelendiğinde, hem birinci sınıflarda hem de son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "kaliteli eğitim vermeli" şeklinde belirtildiği görülmektedir. Bu veriye göre, bu kategoride de en fazla vurgu yapılan kod, bölümlerde verilen cevaplara benzer biçimde farklılık göstermemiştir.

Tablo 36

"Fiziksel ortam ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
43. Sınıfları uygun olmalı	77	15,62
70. Kampüsü yeterli olmalı	59	11,97
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	46	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	46	9,33
37. Eğitim-öğretim için uygun bir atmosferi olmalı	31	6,29
49. Binaları uygun ve yeterli olmalı	31	6,29
32. Laboratuarları yeterli olmalı	22	4,46
75. Temiz olmalı	17	3,45
44. Yemekhaneleri yeterli olmalı	14	2,84
138. Barınma sorunları olmamalı	7	1,42
178. Kantinleri yeterli olmalı	7	1,42
71. Ders ortamı uygun olmalı	4	0,81
85. Yerleşke içinde her türlü faaliyet alanı bulunmalı	4	0,81
88. Öğrenci, ihtiyaçlarını okul içinde karşılayabilmeli	4	0,81
148. Alt yapısı iyi olmalı	4	0,81
30. Ferah mekânlara sahip olmalı	3	0,61
161. Tiyatro salonu bulunmalı	3	0,61
179. Geniş alana kurulmuş olmalı	3	0,61
188. Düzenli bir ortamı olmalı	3	0,61
40. Öğrencinin isteklerine uygun derslikler(sınıflar) olmalı	2	0,41
183. İbadethaneler yeterli olmalı	2	0,41
79. İstenilen şeye anında ulaşılabiliyor olmalı	1	0,20
104. Öğrenci asansörleri de olmalı	1	0,20
171. Engelli öğrenciler zorluk çekmemeli	1	0,20
196. Sağlıklı bir ortamı olmalı	1	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	1	0,20

Bu tabloda, bu kategori ile ilgili elde edilen 31 koddan 26'sına yer verilmiştir. Tablo 36'da verilen bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerden alınan cevapların %15,62'sini "sınıfları uygun olmalı", %11,97'sini "kampüsü yeterli olmalı" kodlarının oluşturduğu görülmektedir. Bu veriye göre öğrenciler kaliteli bir üniversiteden bekledikleri en önemli özelliğin fiziki ortam açısından öncelikle eğitim aldıkları sınıfların ihtiyaçlarına ve beklentilerine uygun yapıda ve donanımda olması bunun yanı sıra da üniversite yaşamında büyük bir öneme sahip olan kampüs ortamının yeterli özellikler barındırması olduğunu belirtmektedirler. Diğer kodlar incelendiğinde de öğrencilerin bu eğitimi aldıkları süre boyunca yararlandıkları tüm birimlerin (binalar, laboratuarlar, yemekhaneler, kantinler, ibadethaneler, tiyatro salonları, yurtlar) ihtiyaçlarını karşılayacak niteliklere sahip olması gerektiğine vurgu yaptıkları görülmektedir.

Tablo 37

"Fiziki ortam ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
43. Sınıfları uygun olmalı	15,01	17,14	15,62
70. Kampüsü yeterli olmalı	10,48	15,71	11,97
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	11,62	3,57	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	9,92	7,86	9,33
37. Eğitim-öğretim için uygun bir atmosferi olmalı	7,08	4,29	6,29
49. Binaları uygun ve yeterli olmalı	5,10	9,29	6,29
32. Laboratuarları yeterli olmalı	3,97	5,71	4,46
75. Temiz olmalı	3,97	2,14	3,45
44. Yemekhaneleri yeterli olmalı	3,12	2,14	2,84
138. Barınma sorunları olmamalı	1,13	2,14	1,42
178. Kantinleri yeterli olmalı	1,13	2,14	1,42
71. Ders ortamı uygun olmalı	0,57	1,43	0,81
85. Yerleşke içinde her türlü faaliyet alanı bulunmalı	0,85	0,71	0,81
88. Öğrenci, ihtiyaçlarını okul içinde karşılayabilmeli	0,85	0,71	0,81
148. Alt yapısı iyi olmalı	-	2,86	0,81
30. Ferah mekânlara sahip olmalı	0,57	0,71	0,61
161. Tiyatro salonu bulunmalı	0,57	0,71	0,61
179. Geniş alana kurulmuş olmalı	0,85	-	0,61
188. Düzenli bir ortamı olmalı	0,85	-	0,61
40. Öğrencinin isteklerine uygun derslikler(sınıflar) olmalı	0,57	-	0,41
183. İbadethaneler yeterli olmalı	0,28	0,71	0,41
79. İstenilen şeye anında ulaşılabiliyor olmalı	-	0,71	0,20
104. Öğrenci asansörleri de olmalı	-	0,71	0,20
171. Engelli öğrenciler zorluk çekmemeli	0,28	-	0,20
196. Sağlıklı bir ortamı olmalı	0,28	-	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	0,28	-	0,20

Tablo 37 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "sınıfları uygun olmalı" kodunun hem kız öğrenciler hem de erkek öğrenciler için kaliteli bir üniversitede bulunması gereken fiziki ortam ile ilgili özelliklerin başında geldiği görülmektedir. Eğitim hizmetinin verildiği başlıca ortamın sınıflar olduğu ve bu ortamın öğrenci ihtiyaçlarını karşıladığı ölçüde öğrenmeye katkı sağlayacağı düşünüldüğünde, bu düşünce doğal bir sonuç olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 38

"Fiziki ortam ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
43. Sınıfları uygun olmalı	9,35	31,15	13,70	13,33	13,04	17,65	14,55	17,50	15,62
70. Kampüsü yeterli olmalı	6,54	4,92	6,85	20,00	10,87	21,57	18,18	15,00	11,97
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	5,61	3,28	16,44	1,67	8,70	15,69	10,91	17,50	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	5,61	16,39	2,74	10,00	15,22	11,77	7,27	12,50	9,33
37. Eğitim-öğretim için uygun bir atmosferi olmalı	9,35	9,84	8,22	8,33	4,35	1,96	-	2,50	6,29
49. Binaları uygun ve yeterli olmalı	6,54	6,56	6,85	1,67	2,17	9,80	10,91	5,00	6,29
32. Laboratuarları yeterli olmalı	0,94	1,64	-	16,67	13,04	1,96	3,64	2,50	4,46
75. Temiz olmalı	5,61	-	8,22	1,67	2,17	5,88	-	-	3,45
44. Yemekhaneleri yeterli olmalı	1,87	-	8,22	-	-	9,80	1,82	-	2,84
138. Barınma sorunları olmamalı	2,80	1,64	2,74	1,67	-	-	-	-	1,42
178. Kantinleri yeterli olmalı	0,94	-	-	-	-	3,92	3,64	5,00	1,42
71. Ders ortamı uygun olmalı	3,74	-	-	-	-	-	-	-	0,81
85. Yerleşke içinde her türlü faaliyet alanı bulunmalı	1,87	1,64	1,37	-	-	-	-	-	0,81
88. Öğrenci, ihtiyaçlarını okul içinde karşılayabilmeli	1,87	-	-	-	2,17	1,96	-	-	0,81
148. Alt yapısı iyi olmalı	1,87	1,64	-	-	-	-	1,82	-	0,81
30. Ferah mekânlara sahip olmalı	0,94	-	-	3,33	-	-	-	-	0,61
161. Tiyatro salonu bulunmalı	1,87	-	-	-	-	1,96	-	-	0,61
179. Geniş alana kurulmuş olmalı	-	3,28	-	-	2,17	-	-	-	0,61
188. Düzenli bir ortamı olmalı	-	-	4,11	-	-	-	-	-	0,61

40. Öğrencinin isteklerine uygun derslikler(sınıflar) olmalı	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
183. İbadethaneler yeterli olmalı	-	3,28	-	-	-	-	-	-	0,41
79. İstenilen şeye anında ulaşılabiliyor olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
104. Öğrenci asansörleri de olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
171. Engelli öğrenciler zorluk çekmemeli	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
196. Sağlıklı bir ortamı olmalı	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20

Tablo 38 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodun, Sosyal Bilgiler öğretmenliği bölümümde verilen cevaplara göre "sınıfları uygun olmalı"; Fizik, İngilizce ve Müzik öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre "kampüsü yeterli olmalı"; PDR bölümünde verilen cevaplara göre "öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli" olarak belirtildiği görülmektedir. Ayrıca Türkçe bölümünde verilen cevaplara göre en yüksek frekans değerine sahip özelliğin hem "sınıfları uygun olmalı" hem de "eğitim-öğretim için uygun bir atmosferi olmalı" olduğu, Resim-iş bölümünde verilen cevaplara göre ise hem "sınıfları uygun olmalı" hem de "öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli" özelliği olduğu göze çarpmaktadır.

Tablo 39

"Fiziki ortam ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
43. Sınıfları uygun olmalı	16,41	14,72	15,62
70. Kampüsü yeterli olmalı	11,45	12,55	11,97
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	12,21	6,06	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	9,16	9,52	9,33
37. Eğitim-öğretim için uygun bir atmosferi olmalı	3,82	9,09	6,29
49. Binaları uygun ve yeterli olmalı	6,87	5,63	6,29
32. Laboratuarları yeterli olmalı	3,05	6,06	4,46
75. Temiz olmalı	1,91	5,20	3,45
44. Yemekhaneleri yeterli olmalı	1,91	3,90	2,84
138. Barınma sorunları olmamalı	0,76	2,17	1,42
178. Kantinleri yeterli olmalı	1,15	1,73	1,42
71. Ders ortamı uygun olmalı	1,53	-	0,81
85. Yerleşke içinde her türlü faaliyet alanı bulunmalı	0,76	0,87	0,81
88. Öğrenci, ihtiyaçlarını okul içinde karşılayabilmeli	0,38	1,30	0,81
148. Alt yapısı iyi olmalı	-	1,73	0,81
30. Ferah mekânlara sahip olmalı	0,38	0,87	0,61
161. Tiyatro salonu bulunmalı	0,38	0,87	0,61

179. Geniş alana kurulmuş olmalı	-	1,30	0,61
188. Düzenli bir ortamı olmalı	1,15	-	0,61
40. Öğrencinin isteklerine uygun derslikler(sınıflar) olmalı	0,76	-	0,41
183. İbadethaneler yeterli olmalı	-	0,87	0,41
79. İstenilen şeye anında ulaşılabiliyor olmalı	0,38	-	0,20
104. Öğrenci asansörleri de olmalı	0,38	-	0,20
171. Engelli öğrenciler zorluk çekmemeli	0,38	-	0,20
196. Sağlıklı bir ortamı olmalı	0,38	-	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	0,38	-	0,20

Tablo 39 incelendiğinde, hem birinci sınıflarda hem de son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "sınıfları uygun olmalı" kodu olduğu görülmektedir. Bu veriye göre, her iki grupta öğrenim gören öğrenciler, sınıfların öğrenci beklenti ve ihtiyaçlarını karşılar nitelikte olması gerektiğini vurgulamaktadırlar.

Tablo 40

"Sınav ve değerlendirme sistemi ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
125. Dönüt vermeli	2	0,41
150. Sınavlar öğrenci düzeyine uygun olmalı	2	0,41
180. Başarılı öğrenciler ödüllendirilmeli	2	0,41
311. Sınavlarda mülakat yapılmalı	2	0,41
10. Öğrencinin niceliğine değil niteliğine göre değerlendirme yapmalı	1	0,20
128. Standart ders geçme sistemi olmalı	1	0,20
129. Öğrenci lehine not sistemi kullanılmalı	1	0,20
137. Dersler geçilebilir olmalı	1	0,20
190. Sınav gözetmenleri sınav anında ortamı germemeli	1	0,20
223. Not kaygısı olmamalı	1	0,20
224. Ölçme değerlendirme iyi olmalı	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 13 farklı koddan 11'ine yer verilmiştir. Tablo 40'da verilen bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerden alınan cevapların yalnızca %0,41'ini "dönüt vermeli", "sınavlar öğrenci düzeyine uygun olmalı", "başarılı öğrenciler ödüllendirilmeli" ve "sınavlarda mülakat yapılmalı" özelliklerinin oluşturduğu görülmektedir. Bu veriye göre, öğrenciler kendilerine dönüt verilmesi ve sınav sistemlerinin daha düzenli ve uygun hale getirilmesi yönünde görüş bildirmişlerdir. Yükseköğretimde sınav, değerlendirme ve sınıf geçme sisteminin yeterli özelliklere sahip olması, başarıyı arttıracak ve öğrencileri daha da fazla çalışmaya teşvik edecektir.

Tablo 41

"Sınav ve değerlendirme sistemi ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
125. Dönüt vermeli	0,57	-	0,41
150. Sınavlar öğrenci düzeyine uygun olmalı	0,28	0,71	0,41
180. Başarılı öğrenciler ödüllendirilmeli	0,57	-	0,41
311. Sınavlarda mülakat yapılmalı	0,57	-	0,41
10. Öğrencinin niceliğine değil niteliğine göre değerlendirme yapmalı	-	0,71	0,20
128. Standart ders geçme sistemi olmalı	-	0,71	0,20
129. Öğrenci lehine not sistemi kullanılmalı	-	0,71	0,20
137. Dersler geçilebilir olmalı	-	0,71	0,20
190. Sınav gözetmenleri sınav anında ortamı germemeli	0,28	-	0,20
223. Not kaygısı olmamalı	-	0,71	0,20
224. Ölçme değerlendirme iyi olmalı	0,28	-	0,20

Tablo 41 incelendiğinde, her iki grubun bu kategoride yer alan kodlara verdikleri önem derecelerinin farklılık gösterdiği görülmektedir. Yalnızca "sınavlar öğrenci düzeyine uygun olmalı" özelliği her iki grup tarafından da belirtilen bir durum olarak göze çarpmaktadır.

Tablo 42

"Sınav ve değerlendirme sistemi ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	%1	%2	%3	%4	%5	%6	%7	%8	% toplam
125. Dönüt vermeli	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
150. Sınavlar öğrenci düzeyine uygun olmalı	0,94	1,64	-	-	-	-	-	-	0,41
180. Başarılı öğrenciler ödüllendirilmeli	-	1,64	1,37	-	-	-	-	-	0,41
311. Sınavlarda mülakat yapılmalı	-	-	-	-	-	-	-	5,00	0,41
10. Öğrencinin niceliğine değil niteliğine göre değerlendirme yapmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
128. Standart ders geçme sistemi olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
129. Öğrenci lehine not sistemi kullanılmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
137. Dersler geçilebilir olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20

190. Sınav gözetmenleri sınav anında ortamı germemeli	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
223. Not kaygısı olmamalı	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
224. Ölçme değerlendirme iyi olmalı	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20

Tablo 42 incelendiğinde, 150 ve 180 numaralı kodlar hariç diğer tüm kodların yalnızca bir bölüm öğrencileri tarafından belirtildiği görülmektedir. Buna göre bu kategori ile ilgili, farklı bölüm öğrencileri farklı görüşlere sahiptirler.

Tablo 43

"Sınav ve değerlendirme sistemi ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
125. Dönüt vermeli	-	0,87	0,41
150. Sınavlar öğrenci düzeyine uygun olmalı	-	0,87	0,41
180. Başarılı öğrenciler ödüllendirilmeli	0,38	0,43	0,41
311. Sınavlarda mülakat yapılmalı	-	0,87	0,41
10. Öğrencinin niceliğine değil niteliğine göre değerlendirme yapmalı	0,38	-	0,20
128. Standart ders geçme sistemi olmalı	-	0,43	0,20
129. Öğrenci lehine not sistemi kullanılmalı	-	0,43	0,20
137. Dersler geçilebilir olmalı	-	0,43	0,20
190. Sınav gözetmenleri sınav anında ortamı germemeli	0,38	-	0,20
223. Not kaygısı olmamalı	-	0,43	0,20
224. Ölçme değerlendirme iyi olmalı	-	0,43	0,20

Tablo 43 incelendiğinde, elde edilen tüm kodların yalnızca birinci sınıf ya da son sınıf öğrencileri tarafından belirtildiği ve bu iki grubun sınav ve değerlendirme sistemi kategorisine ait özelliklerde paralel görüşlere sahip olmadıkları görülmektedir.

Tablo 44

"Fiziksel donanım ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
43. Sınıfları uygun olmalı	77	15,62
11. Araç-gereç donanımı kaliteli olmalı	61	12,37
33. Kütüphanesi yeterli olmalı	61	12,37
70. Kampüsü yeterli olmalı	59	11,97
21. Son teknolojiyi kullanmalı	56	11,36
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	46	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	46	9,33

7. Fiziki donanım açısından yeterli olmalı	39	7,91
37. Eğitim-öğretim için uygun bir atmosferi olmalı	31	6,29
49. Binaları uygun ve yeterli olmalı	31	6,29
32. Laboratuarları yeterli olmalı	22	4,46
93. Materyaller çeşitli olmalı	18	3,65
44. Yemekhaneleri yeterli olmalı	14	2,84
178. Kantinleri yeterli olmalı	7	1,42
85. Yerleşke içinde her türlü faaliyet alanı bulunmalı	4	0,81
88. Öğrenci, ihtiyaçlarını okul içinde karşılayabilmeli	4	0,81
148. Alt yapısı iyi olmalı	4	0,81
48. İletişim ağı geniş olmalı	3	0,61
188. Düzenli bir ortamı olmalı	3	0,61
260. Kampus içinde bir alışveriş merkezi olmalı	3	0,61
279. Çalışma alanları bulunmalı	3	0,61
27. Zengin ve güvenilir kaynaklara sahip olmalı	2	0,41
170. Nitelikli kitaplar kullanılmalı	2	0,41
183. İbadethaneler yeterli olmalı	2	0,41
215. Bilişim sistemleri kullanılmalı	2	0,41
262. Atm olmalı	2	0,41
303. Kantinlerde çeşit fazla olmalı	2	0,41
310. Mevcuda uygun atölyeler bulunmalı	2	0,41
79. İstenilen şeye anında ulaşılabiliyor olmalı	1	0,20
104. Öğrenci asansörleri de olmalı	1	0,20
171. Engelli öğrenciler zorluk çekmemeli	1	0,20
192. Sosyal tesislerden yüksek seviyede yararlanılabilmeli	1	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	1	0,20
199. Her türlü etkinlik için büyük bir salonu olmalı	1	0,20
203. Kitap desteği sağlanmalı	1	0,20
204. Drama odaları bulunmalı	1	0,20
213. Mimari yapısı göz doldurmalı	1	0,20
227. Yeterli olmalı	1	0,20
235. Bilgisayar imkânları yeterli olmalı	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 46 koddan 39'una yer verilmiştir. Tablo 44'de verilen bu kodlar incelendiğinde öğrencilerden alınan cevapların fiziksel ortam ile ilgili özelliklere benzer biçimde %15,62'sini "sınıfları uygun olmalı" kodunun oluşturduğu görülmektedir. Bu veriye göre öğrenciler kaliteli bir üniversiteden bekledikleri en önemli özelliğin fiziksel donanım açısından da eğitim hizmetini aldıkları sınıf ortamının her yönden yeterliliği ve kalitesi olduğunu belirtmektedirler. İhtiyaçları karşılayan bir sınıf ortamı öğrenmeyi de olumlu yönde etkileyecektir. Ayrıca bu kategoride öğrenciler kampüs içi imkânlardan teknolojik unsurlara, çalışma alanlarından kütüphanelere kadar ihtiyaçları olan her türlü donanımın kendilerine sağlanması ölçüsünde kurumun kaliteli bir üniversite yapısına kavuşacağına değinmektedirler.

Tablo 45

"Fiziksel donanım ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
43. Sınıfları uygun olmalı	15,01	17,14	15,62
11. Araç-gereç donanımı kaliteli olmalı	11,62	14,29	12,37
33. Kütüphanesi yeterli olmalı	13,03	10,71	12,37
70. Kampüsü yeterli olmalı	10,48	15,71	11,97
21. Son teknolojiyi kullanmalı	10,48	13,57	11,36
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	11,62	3,57	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	9,92	7,86	9,33
7. Fiziki donanım açısından yeterli olmalı	5,95	12,86	7,91
37. Eğitim-öğretim için uygun bir atmosferi olmalı	7,08	4,29	6,29
49. Binaları uygun ve yeterli olmalı	5,10	9,29	6,29
32. Laboratuarları yeterli olmalı	3,97	5,71	4,46
93. Materyaller çeşitli olmalı	3,97	2,86	3,65
44. Yemekhaneleri yeterli olmalı	3,12	2,14	2,84
178. Kantinleri yeterli olmalı	1,13	2,14	1,42
85. Yerleşke içinde her türlü faaliyet alanı bulunmalı	0,85	0,71	0,81
88. Öğrenci, ihtiyaçlarını okul içinde karşılayabilmeli	0,85	0,71	0,81
148. Alt yapısı iyi olmalı	-	2,86	0,81
48. İletişim ağı geniş olmalı	0,85	-	0,61
188. Düzenli bir ortamı olmalı	0,85	-	0,61
260. Kampus içinde bir alışveriş merkezi olmalı	0,85	-	0,61
279. Çalışma alanları bulunmalı	0,28	1,43	0,61
27. Zengin ve güvenilir kaynaklara sahip olmalı	0,28	0,71	0,41
170. Nitelikli kitaplar kullanılmalı	0,57	-	0,41
183. İbadethaneler yeterli olmalı	0,28	0,71	0,41
215. Bilişim sistemleri kullanılmalı	0,57	-	0,41
262. Atm olmalı	0,57	-	0,41
303. Kantinlerde çeşit fazla olmalı	0,57	-	0,41
310. Mevcuda uygun atölyeler bulunmalı	0,57	-	0,41
79. İstenilen şeye anında ulaşılabiliyor olmalı	-	0,71	0,20
104. Öğrenci asansörleri de olmalı	-	0,71	0,20
171. Engelli öğrenciler zorluk çekmemeli	0,28	-	0,20
192. Sosyal tesislerden yüksek seviyede yararlanılabilmeli	0,28	-	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	0,28	-	0,20
199. Her türlü etkinlik için büyük bir salonu olmalı	0,28	-	0,20
203. Kitap desteği sağlanmalı	-	0,71	0,20
204. Drama odaları bulunmalı	0,28	-	0,20
213. Mimari yapısı göz doldurmalı	-	0,71	0,20
227. Yeterli olmalı	0,28	-	0,20
235. Bilgisayar imkânları yeterli olmalı	0,28	-	0,20

Tablo 45 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "sınıfları uygun olmalı" kodunun hem kız öğrenciler hem de erkek öğrenciler için kaliteli bir üniversitede bulunması gereken fiziksel donanım ile ilgili özelliklerin başında geldiği görülmektedir. Bunun dışında yer alan bazı kodlar ise yalnızca kız ya da yalnızca erkek öğrenciler tarafından belirtilmiştir.

Tablo 46

"Fiziksel donanım ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
43. Sınıfları uygun olmalı	9,35	31,15	13,70	13,33	13,04	17,65	14,55	17,50	15,62
11. Araç-gereç donanımı kaliteli olmalı	10,28	16,82	12,33	8,33	8,70	9,80	9,09	10,00	12,37
33. Kütüphanesi yeterli olmalı	7,48	13,08	15,07	15,00	6,52	19,61	5,46	7,50	12,37
70. Kampüsü yeterli olmalı	6,54	4,92	6,85	20,00	10,87	21,57	18,18	15,00	11,97
21. Son teknolojiyi kullanmalı	10,28	18,03	9,60	10,00	19,57	13,73	-	12,50	11,36
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	5,61	3,28	16,44	1,67	8,70	15,69	10,91	17,50	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	5,61	16,39	2,74	10,00	15,22	11,77	7,27	12,50	9,33
7. Fiziki donanım açısından yeterli olmalı	13,08	3,28	2,74	6,67	13,04	5,88	9,09	7,50	7,91
37. Eğitim-öğretim için uygun bir atmosferi olmalı	9,35	9,84	8,22	8,33	4,35	1,96	-	2,50	6,29
49. Binaları uygun ve yeterli olmalı	6,54	6,56	6,85	1,67	2,17	9,80	10,91	5,00	6,29
32. Laboratuarları yeterli olmalı	0,94	1,64	-	16,67	13,04	1,96	3,64	2,50	4,46
93. Materyaller çeşitli olmalı	1,87	3,28	-	8,33	6,52	11,77	-	-	3,65
44. Yemekhaneleri yeterli olmalı	1,87	-	8,22	-	-	9,80	1,82	-	2,84
178. Kantinleri yeterli olmalı	0,94	-	-	-	-	3,92	3,64	5,00	1,42
85. Yerleşke içinde her türlü faaliyet alanı bulunmalı	1,87	1,64	1,37	-	-	-	-	-	0,81
88. Öğrenci, ihtiyaçlarını okul içinde karşılayabilmeli	1,87	-	-	-	2,17	1,96	-	-	0,81
148. Alt yapısı iyi olmalı	1,87	1,64	-	-	-	-	1,82	-	0,81
48. İletişim ağı geniş olmalı	0,94	1,64	1,37	-	-	-	-	-	0,61
188. Düzenli bir ortamı olmalı	-	-	4,11	-	-	-	-	-	0,61
260. Kampus içinde bir alışveriş merkezi olmalı	-	-	-	-	-	1,96	1,82	2,50	0,61
279. Çalışma alanları bulunmalı	-	-	-	-	-	-	5,46	-	0,61
27. Zengin ve güvenilir kaynaklara sahip olmalı	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
170. Nitelikli kitaplar kullanılmalı	-	3,28	-	-	-	-	-	-	0,41
183. İbadethaneler yeterli olmalı	-	3,28	-	-	-	-	-	-	0,41
215. Bilişim sistemleri kullanılmalı	-	-	-	3,33	-	-	-	-	0,41
262. Atm olmalı	-	-	-	-	-	1,96	-	2,50	0,41
303. Kantinlerde çeşit fazla olmalı	-	-	-	-	-	-	-	5,00	0,41

310. Mevcuda uygun atölyeler bulunmalı	-	-	-	-	-	-	-	5,00	0,41
79. İstenilen şeye anında ulaşılabiliyor olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
104. Öğrenci asansörleri de olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
171. Engelli öğrenciler zorluk çekmemeli	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
192. Sosyal tesislerden yüksek seviyede yararlanılabilmeli	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
199. Her türlü etkinlik için büyük bir salonu olmalı	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
203. Kitap desteği sağlanmalı	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
204. Drama odaları bulunmalı	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
213. Mimari yapısı göz doldurmalı	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
227. Yeterli olmalı	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20
235. Bilgisayar imkânları yeterli olmalı	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20

Tablo 46 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodun, Sosyal Bilgiler ve Müzik öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre "sınıfları uygun olmalı"; Fizik ve İngilizce öğretmenliği bölümlerinde "kampüsü yeterli olmalı"; PDR bölümünde verilen cevaplara göre "öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli"; Matematik bölümünde verilen cevaplara göre "son teknolojiyi kullanmalı" olarak ortaya çıktığı görülmektedir. Bunun yanı sıra Türkçe bölümünde verilen cevaplara göre en yüksek frekans değerine sahip kodun hem "araç-gereç donanımı kaliteli olmalı" hem de "son teknolojiyi kullanmalı" şeklinde belirtildiği Resim-iş bölümünde verilen cevaplara göre ise hem "sınıfları uygun olmalı" hem de "öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli" olarak belirtildiği göze çarpmaktadır.

Tablo 47

"Fiziki donanım ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
43. Sınıfları uygun olmalı	16,41	14,72	15,62
11. Araç-gereç donanımı kaliteli olmalı	12,98	11,69	12,37
33. Kütüphanesi yeterli olmalı	11,07	13,85	12,37
70. Kampüsü yeterli olmalı	11,45	12,55	11,97
21. Son teknolojiyi kullanmalı	12,21	10,39	11,36
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	12,21	5,20	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	9,16	9,52	9,33

7. Fiziki donanım açısından yeterli olmalı	6,11	9,96	7,91
37. Eğitim-öğretim için uygun bir atmosferi olmalı	3,82	9,09	6,29
49. Binaları uygun ve yeterli olmalı	6,11	6,49	6,29
32. Laboratuarları yeterli olmalı	3,05	6,06	4,46
93. Materyaller çeşitli olmalı	3,44	3,90	3,65
44. Yemekhaneleri yeterli olmalı	1,91	3,90	2,84
178. Kantinleri yeterli olmalı	1,15	1,73	1,42
85. Yerleşke içinde her türlü faaliyet alanı bulunmalı	0,76	0,87	0,81
88. Öğrenci, ihtiyaçlarını okul içinde karşılayabilmeli	0,38	1,30	0,81
148. Alt yapısı iyi olmalı	-	1,73	0,81
48. İletişim ağı geniş olmalı	0,76	0,43	0,61
188. Düzenli bir ortamı olmalı	1,15	-	0,61
260. Kampus içinde bir alışveriş merkezi olmalı	0,38	0,87	0,61
279. Çalışma alanları bulunmalı	1,15	-	0,61
27. Zengin ve güvenilir kaynaklara sahip olmalı	0,76	-	0,41
170. Nitelikli kitaplar kullanılmalı	0,76	-	0,41
183. İbadethaneler yeterli olmalı	-	0,87	0,41
215. Bilişim sistemleri kullanılmalı	-	0,87	0,41
262. Atm olmalı	0,38	0,43	0,41
303. Kantinlerde çeşit fazla olmalı	0,38	0,43	0,41
310. Mevcuda uygun atölyeler bulunmalı	-	0,87	0,41
79. İstenilen şeye anında ulaşılabiliyor olmalı	0,38	-	0,20
104. Öğrenci asansörleri de olmalı	0,38	-	0,20
171. Engelli öğrenciler zorluk çekmemeli	0,38	-	0,20
192. Sosyal tesislerden yüksek seviyede yararlanılabilmeli	0,38	-	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	0,38	-	0,20
199. Her türlü etkinlik için büyük bir salonu olmalı	0,38	-	0,20
203. Kitap desteği sağlanmalı	0,38	-	0,20
204. Drama odaları bulunmalı	-	0,43	0,20
213. Mimari yapısı göz doldurmalı	0,38	0,00	0,20
227. Yeterli olmalı	-	0,43	0,20
235. Bilgisayar imkânları yeterli olmalı	0,38	-	0,20

Tablo 47 incelendiğinde, hem birinci hem de son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "sınıfları uygun olmalı" şeklinde belirtildiği görülmektedir. Bu veriye göre, her iki gruptaki öğrenciler sınıfların ihtiyaçlarını karşılayacak yeterlilikte donanıma sahip olması gerektiği yönünde ortak görüşe sahiptirler.

Tablo 48

"Sosyal imkânlar ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
9. Sosyal çevre ve aktiviteler öğrencilerin beklentilerine cevap vermeli	228	46,25
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	46	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	46	9,33
16. Sosyal ve kültürel gelişime katkı sağlayabilmeli	22	4,46
36. Seminer, konferans, paneller sık yapılmalı	14	2,84
108. Sportif etkinliklere önem verilmeli	12	2,43

102. Öğrencileri sosyal yönde geliştirmeli	6	1,22
25. Öğrencinin kişisel gelişimini sağlayacak faaliyetler ve kurslar olmalı	4	0,81
85. Yerleşke içinde her türlü faaliyet alanı bulunmalı	4	0,81
164. Eğitim amaçlı geziler olmalı	4	0,81
74. Sosyal faaliyetler öğrencilere duyurulmalı	3	0,61
161. Tiyatro salonu bulunmalı	3	0,61
131. Bahar şenliklerine önem verilmeli	2	0,41
285. Sanatsal faaliyetler oluşturulmalı	2	0,41
291. Okul içi kulüpler olmalı	2	0,41
5. Özel ilgilere göre faaliyetler yapılmalı	1	0,20
159. Öğrenciler istediği topluluğu kurup, üye olabilmeli	1	0,20
166. Öğrencinin kendine ayırabileceği boş zamana yer vermeli	1	0,20
182. Akademik ve sosyal çalışmalar nitelikli olmalı	1	0,20
192. Sosyal tesislerden yüksek seviyede yararlanılabilmeli	1	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	1	0,20
227. Yeterli olmalı	1	0,20
244. Öğrenciler her türlü aktiviteden haberdar edilmeli	1	0,20
250. Her öğrenciye okurken bir enstrüman çalma ve öğrenme imkanı verilmeli	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 28 koddan 24'üne yer verilmiştir. Tablo 48'de verilen bu kodlar incelendiğinde öğrencilerden alınan cevapların %46,25'ini "sosyal çevre ve aktiviteler öğrencilerin beklentilerine cevap vermeli" kodu oluşturmaktadır. Bu veriye göre öğrenciler kaliteli bir üniversiteden bekledikleri en önemli özelliğin ders dışı faaliyetler açısından boş zamanlarını değerlendirip kendilerini geliştirecekleri ortamın hazırlanması ve aktivitelerin beklentileri ölçüsünde planlanması olduğunu belirtmektedirler. Beklentileri karşılayan sosyal aktivite ortamı öğrencilerin motivasyonunu artıracağından öğrenmeyi de olumlu yönde etkileyecektir.

Tablo 49

"Sosyal imkânlar ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
9. Sosyal çevre ve aktiviteler öğrencilerin beklentilerine cevap vermeli	45,61	47,86	46,25
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	11,62	3,57	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	9,92	7,86	9,33
16. Sosyal ve kültürel gelişime katkı sağlayabilmeli	5,10	2,86	4,46
36. Seminer, konferans, paneller sık yapılmalı	3,12	2,14	2,84
108. Sportif etkinliklere önem verilmeli	1,70	4,29	2,43
102. Öğrencileri sosyal yönde geliştirmeli	1,42	0,71	1,22
25. Öğrencinin kişisel gelişimini sağlayacak faaliyetler ve kurslar olmalı	0,28	2,14	0,81
85. Yerleşke içinde her türlü faaliyet alanı bulunmalı	0,85	0,71	0,81
164. Eğitim amaçlı geziler olmalı	0,85	0,71	0,81
74. Sosyal faaliyetler öğrencilere duyurulmalı	0,28	1,43	0,61
161. Tiyatro salonu bulunmalı	0,57	0,71	0,61
131. Bahar şenliklerine önem verilmeli	-	1,43	0,41
285. Sanatsal faaliyetler oluşturulmalı	0,28	0,71	0,41

291. Okul içi kulüpler olmalı	0,57	-	0,41
5. Özel ilgilere göre faaliyetler yapılmalı	0,28	-	0,20
159. Öğrenciler istediği topluluğu kurup, üye olabilmeli	-	0,71	0,20
166. Öğrencinin kendine ayırabileceği boş zamana yer vermeli	0,28	-	0,20
182. Akademik ve sosyal çalışmalar nitelikli olmalı	-	0,71	0,20
192. Sosyal tesislerden yüksek seviyede yararlanılabilmeli	0,28	-	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	0,28	-	0,20
227. Yeterli olmalı	0,28	-	0,20
244. Öğrenciler her türlü aktiviteden haberdar edilmeli	0,28	-	0,20
250. Her öğrenciye okurken bir enstrüman çalma ve öğrenme imkanı verilmeli	0,28	-	0,20

Tablo 49 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "sosyal çevre ve aktiviteler öğrencilerin beklentilerine cevap vermeli" kodunun hem kız öğrenciler hem de erkek öğrenciler için kaliteli bir üniversitede bulunması gereken sosyal imkânlar ile ilgili özelliklerin başında geldiği görülmektedir. Bu veriden hareketle hem kız hem de erkek öğrenciler üniversite ortamında sosyal çevrenin beklentilerini karşılaması gerektiğine vurgu yapmaktadırlar.

Tablo 50

"Sosyal imkânlar ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
9. Sosyal çevre ve aktiviteler öğrencilerin beklentilerine cevap vermeli	40,19	40,98	49,32	46,67	52,17	52,94	58,18	32,25	46,25
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	5,61	3,28	16,44	1,67	8,70	15,69	10,91	17,50	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	5,61	16,39	2,74	10,00	15,22	11,77	7,27	12,50	9,33
16. Sosyal ve kültürel gelişime katkı sağlayabilmeli	3,74	-	16,44	1,67	-	-	-	12,50	4,46
36. Seminer, konferans, paneller sık yapılmalı	1,87	3,28	4,11	3,33	-	7,84	-	2,50	2,84
108. Sportif etkinliklere önem verilmeli	2,80	-	1,37	1,67	-	5,88	3,64	5,00	2,43
102. Öğrencileri sosyal yönde geliştirmeli	1,87	6,56	-	-	-	-	-	-	1,22
25. Öğrencinin kişisel gelişimini sağlayacak faaliyetler ve kurslar olmalı	3,74	-	-	-	-	-	-	-	0,81
85. Yerleşke içinde her türlü faaliyet alanı bulunmalı	1,87	1,64	1,37	-	-	-	-	-	0,81

164. Eğitim amaçlı geziler olmalı	-	3,28	-	-	-	1,96	-	2,50	0,81
74. Sosyal faaliyetler öğrencilere duyurulmalı	2,80	-	-	-	-	-	-	-	0,61
161. Tiyatro salonu bulunmalı	1,87	-	-	-	-	1,96	-	-	0,61
131. Bahar şenliklerine önem verilmeli	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
285. Sanatsal faaliyetler oluşturulmalı	-	-	-	-	-	-	1,82	2,50	0,41
291. Okul içi kulüpler olmalı	-	-	-	-	-	-	3,64	-	0,41
5. Özel ilgilere göre faaliyetler yapılmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
159. Öğrenciler istediği topluluğu kurup, üye olabilmeli	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
166. Öğrencinin kendine ayırabileceği boş zamana yer vermeli	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
182. Akademik ve sosyal çalışmalar nitelikli olmalı	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
192. Sosyal tesislerden yüksek seviyede yararlanılabilmeli	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
227. Yeterli olmalı	-	-	-	-	-	-	-	-	0,20
244. Öğrenciler her türlü aktiviteden haberdar edilmeli	-	-	-	-	-	1,96	-	-	0,20
250. Her öğrenciye okurken bir enstrüman çalma ve öğrenme imkanı verilmeli	-	-	-	-	2,17	1,96	-	-	0,20

Tablo 50 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodun tüm bölümlerde "sosyal çevre ve aktiviteler öğrencilerin beklentilerine cevap vermeli" olarak belirtildiği görülmektedir. Bu veriye göre, bölümlerdeki öğrenciler sosyal imkânlar açısından ortak bir görüş belirtmişlerdir.

Tablo 51

"Sosyal imkânlar ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
9. Sosyal çevre ve aktiviteler öğrencilerin beklentilerine cevap vermeli	47,71	44,59	46,25
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	12,21	6,06	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	9,16	9,52	9,33
16. Sosyal ve kültürel gelişime katkı sağlayabilmeli	5,73	3,03	4,46
36. Seminer, konferans, paneller sık yapılmalı	2,67	3,03	2,84
108. Sportif etkinliklere önem verilmeli	2,67	2,17	2,43
102. Öğrencileri sosyal yönde geliştirmeli	0,76	1,73	1,22

25. Öğrencinin kişisel gelişimini sağlayacak faaliyetler ve kurslar olmalı	1,53	-	0,81
85. Yerleşke içinde her türlü faaliyet alanı bulunmalı	0,76	0,87	0,81
164. Eğitim amaçlı geziler olmalı	1,53	-	0,81
74. Sosyal faaliyetler öğrencilere duyurulmalı	1,15	-	0,61
161. Tiyatro salonu bulunmalı	0,38	0,87	0,61
131. Bahar şenliklerine önem verilmeli	-	0,87	0,41
285. Sanatsal faaliyetler oluşturulmalı	0,38	0,43	0,41
291. Okul içi kulüpler olmalı	-	0,87	0,41
5. Özel ilgilere göre faaliyetler yapılmalı	0,38	-	0,20
159. Öğrenciler istediği topluluğu kurup, üye olabilmeli		0,43	0,20
166. Öğrencinin kendine ayırabileceği boş zamana yer vermeli	0,38	-	0,20
182. Akademik ve sosyal çalışmalar nitelikli olmalı	-	0,43	0,20
192. Sosyal tesislerden yüksek seviyede yararlanılabilmeli	0,38	-	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	0,38	-	0,20
227. Yeterli olmalı	--	0,43	0,20
244. Öğrenciler her türlü aktiviteden haberdar edilmeli	0,38	-	0,20
250. Her öğrenciye okurken bir enstrüman çalma ve öğrenme imkanı verilmeli	0,38	-	0,20

Tablo 51 incelendiğinde, hem birinci sınıflarda hem de son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "sosyal çevre ve aktiviteler öğrencilerin beklentilerine cevap vermeli" şeklinde belirtildiği görülmüştür. Tabloda verilen tüm özellikler dikkate alındığında ise birinci ve son sınıflarda öğrenim görmekte olan öğrencilerin bu kategoriye ait özellikler konusunda farklı görüşlere sahip oldukları göze çarpmaktadır.

Tablo 52

"Akademik performans ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
50. İsim yapmış olmalı	18	3,65
118. Başarı düzeyi iyi olmalı	8	1,62
62. Dünya çapında söz sahibi olmalı	6	1,22
105. Tercih oranı yüksek olmalı	5	1,01
3. Türkiye'de sözü geçen bir konumda olmalı	3	0,61
8. Diğer üniversitelerle işbirliği içinde olmalı	3	0,61
34. Aktif olmalı	3	0,61
60. Bilimsel çalışmalar yapılmalı	3	0,61
119. Çağa ayak uydurmalı	3	0,61
254. Köklü bir geçmişi olmalı	3	0,61
296. Sağlam nitelikte olmalı	3	0,61
297. İşlevsel olmalı	3	0,61
13. Yabancı üniversitelerle diyalog içinde olmalı	2	0,41
242. Yayınları kaliteli olmalı	2	0,41
77. Öğretim elemanları tarafından yazılmış birçok yayını olmalı	1	0,20
107. Her alanda varlığını kabul ettirmeli	1	0,20
182. Akademik ve sosyal çalışmalar nitelikli olmalı	1	0,20
191. Birçok üniversiteden farklı olmalı	1	0,20

197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	1	0,20
221. Sorulan sorulara cevap verebilmeli	1	0,20
227. Yeterli olmalı	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 25 koddan 21'ine yer verilmiştir. Tablo 52'de verilen bu kodlar incelendiğinde öğrencilerden alınan cevapların %3,65'ini "isim yapmış olmalı" kodunun oluşturduğu görülmektedir. Bu veriye göre öğrenciler kaliteli bir üniversiteden bekledikleri en önemli özelliğin, üniversitenin akademik alanda gerçekleştirdiği çalışmalar açısından gerek ülkemizde gerekse dünya çapında başarılara imza atmaları ve bu alanda kendini kanıtlayarak isim sahibi olmaları olduğunu belirtmektedirler. Diğer kodlar incelendiğinde de diğer üniversitelerle işbirliği içinde olması, yayınlarının kaliteli ve çağa uygun olması ve sürekli üreten bir yapıda olması kaliteli bir üniversitenin gerçekleştirmesi beklenen akademik faaliyetler arasındadır.

Tablo 53

"Akademik performans ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
50. İsim yapmış olmalı	3,40	4,29	3,65
118. Başarı düzeyi iyi olmalı	1,98	0,71	1,62
62. Dünya çapında söz sahibi olmalı	0,57	2,86	1,22
105. Tercih oranı yüksek olmalı	1,13	0,71	1,01
3. Türkiye'de sözü geçen bir konumda olmalı	0,28	1,43	0,61
8. Diğer üniversitelerle işbirliği içinde olmalı	0,57	0,71	0,61
34. Aktif olmalı	0,85	-	0,61
60. Bilimsel çalışmalar yapılmalı	-	2,14	0,61
119. Çağa ayak uydurmalı	0,85	-	0,61
254. Köklü bir geçmişi olmalı	0,85	-	0,61
296. Sağlam nitelikte olmalı	0,85	-	0,61
297. İşlevsel olmalı	0,85	-	0,61
13. Yabancı üniversitelerle diyalog içinde olmalı	0,28	0,71	0,41
242. Yayınları kaliteli olmalı	0,28	0,71	0,41
77. Öğretim elemanları tarafından yazılmış birçok yayını olmalı	0,28	-	0,20
107. Her alanda varlığını kabul ettirmeli	-	0,71	0,20
182. Akademik ve sosyal çalışmalar nitelikli olmalı	-	0,71	0,20
191. Birçok üniversiteden farklı olmalı	0,28	-	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	0,28	-	0,20
221. Sorulan sorulara cevap verebilmeli	0,28	-	0,20
227. Yeterli olmalı	0,28	-	0,20

Tablo 53 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "isim yapmış olmalı" kodunun hem kız hem de erkek öğrenciler için kaliteli bir üniversitede bulunması

gereken akademik performans ile ilgili özelliklerin başında geldiği görülmektedir. Bu veriden hareketle hem kız hem de erkek öğrenciler kaliteli bir üniversitenin başarıları ile isim yapmasının önemine vurgu yapmaktadırlar. Bunun dışında yer alan kodların ise oldukça düşük değerlere sahip olduğu ve bu iki grup tarafından farklı önem dereceleri ile nitelendirildiği göze çarpmaktadır.

Tablo 54

"Akademik performans ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
50. İsim yapmış olmalı	4,67	1,64	2,74	1,67	2,17	5,88	1,82	10,00	3,65
118. Başarı düzeyi iyi olmalı	3,74	-	1,37	-	-	-	-	7,50	1,62
62. Dünya çapında söz sahibi olmalı	1,87	1,64	-	1,67	-	3,92	-	-	1,22
105. Tercih oranı yüksek olmalı	2,80	-	-	1,67	-	-	-	2,50	1,01
3. Türkiye'de sözü geçen bir konumda olmalı	0,94	-	-	3,33	-	-	-	-	0,61
8. Diğer üniversitelerle işbirliği içinde olmalı	2,80	-	-	-	-	-	-	-	0,61
34. Aktif olmalı	0,94	-	-	-	2,17	-	-	2,50	0,61
60. Bilimsel çalışmalar yapılmalı	2,80	-	-	-	-	-	-	-	0,61
119. Çağa ayak uydurmalı	0,94	-	2,74	-	-	-	-	-	0,61
254. Köklü bir geçmişi olmalı	-	-	-	-	-	1,96	-	5,00	0,61
296. Sağlam nitelikte olmalı	-	-	-	-	-	-	5,46	-	0,61
297. İşlevsel olmalı	-	-	-	-	-	-	5,46	-	0,61
13. Yabancı üniversitelerle diyalog içinde olmalı	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
242. Yayınları kaliteli olmalı	-	-	-	-	-	1,96	1,82	-	0,41
77. Öğretim elemanları tarafından yazılmış birçok yayını olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
107. Her alanda varlığını kabul ettirmeli	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
182. Akademik ve sosyal çalışmalar nitelikli olmalı	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
191. Birçok üniversiteden farklı olmalı	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
221. Sorulan sorulara cevap verebilmeli	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
227. Yeterli olmalı	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20

Tablo 54 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodun tüm bölümlerde "isim yapmış olmalı" şeklinde belirtildiği görülmektedir. Ayrıca diğer özelliklerin de başarı ve tanınmışlık ile ilgili olduğu düşünüldüğünde öğrencilerin bu kategori açısından benzer görüşlere sahip oldukları sonucuna ulaşılabilmektedir.

Tablo 55

"Akademik performans ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
50. İsim yapmış olmalı	4,20	3,03	3,65
118. Başarı düzeyi iyi olmalı	1,15	2,17	1,62
62. Dünya çapında söz sahibi olmalı	1,53	0,87	1,22
105. Tercih oranı yüksek olmalı	0,76	1,30	1,01
3. Türkiye'de sözü geçen bir konumda olmalı	0,76	0,43	0,61
8. Diğer üniversitelerle işbirliği içinde olmalı	1,15	-	0,61
34. Aktif olmalı	0,76	0,43	0,61
60. Bilimsel çalışmalar yapılmalı	1,15	-	0,61
119. Çağa ayak uydurmalı	0,76	0,43	0,61
254. Köklü bir geçmişi olmalı	0,76	0,43	0,61
296. Sağlam nitelikte olmalı	-	1,30	0,61
297. İşlevsel olmalı	-	1,30	0,61
13. Yabancı üniversitelerle diyalog içinde olmalı	0,76	-	0,41
242. Yayınları kaliteli olmalı	0,76	-	0,41
77. Öğretim elemanları tarafından yazılmış birçok yayını olmalı	0,38	-	0,20
107. Her alanda varlığını kabul ettirmeli	0,38	-	0,20
182. Akademik ve sosyal çalışmalar nitelikli olmalı	-	0,43	0,20
191. Birçok üniversiteden farklı olmalı	0,38	-	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	0,38	-	0,20
221. Sorulan sorulara cevap verebilmeli	-	0,43	0,20
227. Yeterli olmalı	-	0,43	0,20

Tablo 55 incelendiğinde, hem birinci hem de son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "isim yapmış olmalı" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 56

"Türkiye ve Dünya Yükseköğretim Kuruluşları İle İşbirliği ve İlişkiler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
54. Dışarıdan öğrenci alabilmeli ya da dışarıya öğrenci verebilmeli	8	1,62
17. Dış dünyayla sürekli iletişim içinde olmalı	7	1,42
248. Yurt dışındaki eğitimi takip etmeli	4	0,81

3. Türkiye'de sözü geçen bir konumda olmalı	3	0,61
8. Diğer üniversitelerle işbirliği içinde olmalı	3	0,61
34. Aktif olmalı	3	0,61
13. Yabancı üniversitelerle diyalog içinde olmalı	2	0,41

Bu tabloda, elde edilen 8 koddan 7'sine yer verilmiştir. Tablo 56'da verilen bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerden alınan cevapların %1,62'sini "dışarıdan öğrenci alabilmeli ya da dışarıya öğrenci verebilmeli" kodunun oluşturduğu görülmektedir. Bu veriye göre öğrenciler kaliteli bir üniversiteden bekledikleri en önemli özelliğin öğrenci değişim programı olduğunu belirtmektedirler. Günümüzde gittikçe yaygınlaşan bu değişim programının daha yaygın hale getirilmesi ve daha fazla öğrenciyi kapsaması gerektiği öğrenciler tarafından kaliteli üniversitenin başlıca özellikleri arasında gösterilmektedir.

Tablo 57

"Türkiye ve Dünya Yükseköğretim Kuruluşları İle İşbirliği ve İlişkiler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
54. Dışarıdan öğrenci alabilmeli ya da dışarıya öğrenci verebilmeli	1,42	2,14	1,62
17. Dış dünyayla sürekli iletişim içinde olmalı	0,85	2,86	1,42
248. Yurt dışındaki eğitimi takip etmeli	1,13	-	0,81
3. Türkiye'de sözü geçen bir konumda olmalı	0,28	1,43	0,61
8. Diğer üniversitelerle işbirliği içinde olmalı	0,57	0,71	0,61
34. Aktif olmalı	0,85	-	0,61
13. Yabancı üniversitelerle diyalog içinde olmalı	0,28	0,71	0,41

Tablo 57 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "dışarıdan öğrenci alabilmeli ya da dışarıya öğrenci verebilmeli" kodunun kız öğrenciler için; "dış dünyayla sürekli iletişim içinde olmalı" kodunun erkek öğrenciler için kaliteli bir üniversitede bulunması gereken özelliklerin başında geldiği görülmektedir.

Tablo 58

"Türkiye ve Dünya Yükseköğretim Kuruluşları İle İşbirliği ve İlişkiler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
54. Dışarıdan öğrenci alabilmeli ya da dışarıya öğrenci verebilmeli	1,87	1,64	-	1,67	-	-	3,64	5,00	1,62
17. Dış dünyayla sürekli iletişim içinde olmalı	2,80	-	-	3,33	4,35	-	-	-	1,42
248. Yurt dışındaki eğitimi takip etmeli	-	-	-	-	-	1,96	3,64	2,50	0,81
3. Türkiye'de sözü geçen bir konumda olmalı	0,94	-	-	3,33	-	-	-	-	0,61
8. Diğer üniversitelerle işbirliği içinde olmalı	2,80	-	-	-	-	-	-	-	0,61
34. Aktif olmalı	0,94	-	-	-	2,17	-	-	2,50	0,61
13. Yabancı üniversitelerle diyalog içinde olmalı	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41

Tablo 58 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodların bu kategori açısından tüm bölümlerde farklılık gösterdiği görülmektedir. Ayrıca bu kodların değerleri oldukça düşüktür. Bunun dışında PDR bölümü öğrencileri bu kategoride bulunan kodların hiçbiri hakkında görüş belirtmemişlerdir.

Tablo 59

"Türkiye ve Dünya Yükseköğretim Kuruluşları İle İşbirliği ve İlişkiler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
54. Dışarıdan öğrenci alabilmeli ya da dışarıya öğrenci verebilmeli	2,29	0,87	1,62
17. Dış dünyayla sürekli iletişim içinde olmalı	1,53	1,30	1,42
248. Yurt dışındaki eğitimi takip etmeli	1,53	-	0,81
3. Türkiye'de sözü geçen bir konumda olmalı	0,76	0,43	0,61
8. Diğer üniversitelerle işbirliği içinde olmalı	1,15	-	0,61
34. Aktif olmalı	0,76	0,43	0,61
13. Yabancı üniversitelerle diyalog içinde olmalı	0,76	-	0,41

Tablo 59 incelendiğinde, birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "dışarıdan öğrenci alabilmeli

ya da dışarıya öğrenci verebilmeli", son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan ise "dış dünyayla sürekli iletişim içinde olmalı" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 60

"Vizyon ve misyon" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
42. Nitelikli öğrenci yetiştirmeyi amaçlamalı	27	5,48
113. Demokratik bir ortamı olmalı	13	2,64
53. Evrensel olmalı	3	0,61
119. Çağa ayak uydurmalı	3	0,61
124. İyi bir vizyon ve misyonu olmalı	3	0,61
271. En iyiyi hedeflemeli	3	0,61
101. Hedefini yüksek tutmalı	2	0,41
290. Türbanlar bölümlerde çıkartılmalı	2	0,41
293. Hedefe uygun davranmalı	2	0,41
294. Laik olmalı	2	0,41
231. Amaçlar ve öncelikler önemli olmalı	1	0,20
245. Öğrencilerini geliştirmeyi amaçlamalı	1	0,20

Bu tabloda "geleceğe ilişkin hedef ve görev tanımı" anlamında kullanılan vizyon ve misyon kategorisi ile ilgili olarak elde edilen 14 koddan 12'sine yer verilmiştir. Tablo 60'da verilen bu kodlar incelendiğinde öğrencilerden alınan cevapların %5,42'sini "nitelikli öğrenci yetiştirmeyi amaçlamalı" kodunun oluşturduğu görülmektedir. Bu veriye göre öğrenciler, bir üniversitenin öncelikle istenen niteliklere sahip öğrencilerin yetiştirilmesini hedeflemesi gerektiğini belirtmektedirler. Gerek eğitim-öğretim gerek bilim adamı yetiştirme hizmetinde nicelikten çok nitelik önemlidir. İyi eğitim almamış ve yeterli niteliklere sahip olmayan bir öğrenci kitlesinin mesleki açıdan da verimli olabileceği ve alanında kaliteli hizmeti sağlayacağı düşünülemez.

Tablo 61

"Vizyon ve misyon" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	$\%_{kız}$	$\%_{erkek}$	$\%_{toplam}$
42. Nitelikli öğrenci yetiştirmeyi amaçlamalı	6,52	2,86	5,48
113. Demokratik bir ortamı olmalı	2,83	2,14	2,64
53. Evrensel olmalı	0,57	0,71	0,61
119. Çağa ayak uydurmalı	0,85	-	0,61
124. İyi bir vizyon ve misyonu olmalı	0,57	0,71	0,61
271. En iyiyi hedeflemeli	0,85	-	0,61

101. Hedefini yüksek tutmalı	0,28	0,71	0,41
290. Türbanlar bölümlerde çıkartılmalı	0,57	-	0,41
293. Hedefe uygun davranmalı	0,57	-	0,41
294. Laik olmalı	0,57	-	0,41
231. Amaçlar ve öncelikler önemli olmalı	-	0,71	0,20
245. Öğrencilerini geliştirmeyi amaçlamalı	0,28	-	0,20

Tablo 61 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "nitelikli öğrenci yetiştirmeyi amaçlamalı" kodunun hem kız hem de erkek öğrenciler için kaliteli bir üniversitede bulunması gereken özelliklerden biri olduğu görülmektedir.

Tablo 62

"Vizyon ve misyon" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
42. Nitelikli öğrenci yetiştirmeyi amaçlamalı	3,74	4,92	13,70	3,33	2,17	-	9,09	5,00	5,48
113. Demokratik bir ortamı olmalı	3,74	4,92	-	5,00	4,35	-	-	2,50	2,64
53. Evrensel olmalı	0,94	1,64	-	1,67	-	-	-	-	0,61
119. Çağa ayak uydurmalı	0,94	-	2,74	-	-	-	-	-	0,61
124. İyi bir vizyon ve misyonu olmalı	0,94	-	1,37	-	-	-	1,82	-	0,61
271. En iyiyi hedeflemeli	-	-	-	-	-	-	1,82	5,00	0,61
101. Hedefini yüksek tutmalı	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
290. Türbanlar bölümlerde çıkartılmalı	-	-	-	-	-	-	3,64	-	0,41
293. Hedefe uygun davranmalı	-	-	-	-	-	-	3,64	-	0,41
294. Laik olmalı	-	-	-	-	-	-	3,64	-	0,41
231. Amaçlar ve öncelikler önemli olmalı	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20
245. Öğrencilerini geliştirmeyi amaçlamalı	-	-	-	-	-	1,96	-	-	0,20

Tablo 62 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodların bu kategori açısından tüm bölümlerde farklılık gösterdiği görülmektedir. Bunun dışında İngilizce öğretmenliği bölümü öğrencileri bu kategoride bulunan kodlardan yalnızca "öğrencilerini geliştirmeyi amaçlamalı" özelliği hakkında görüş belirtmişlerdir.

Tablo 63

"Vizyon ve misyon" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
42. Nitelikli öğrenci yetiştirmeyi amaçlamalı	6,87	3,90	5,48
113. Demokratik bir ortamı olmalı	0,76	4,76	2,64
53. Evrensel olmalı	0,38	0,87	0,61
119. Çağa ayak uydurmalı	0,76	0,43	0,61
124. İyi bir vizyon ve misyonu olmalı	0,76	0,43	0,61
271. En iyiyi hedeflemeli	1,15	-	0,61
101. Hedefini yüksek tutmalı	0,76	-	0,41
290. Türbanlar bölümlerde çıkartılmalı	-	0,87	0,41
293. Hedefe uygun davranmalı	-	0,87	0,41
294. Laik olmalı	0,76	-	0,41
231. Amaçlar ve öncelikler önemli olmalı	0,38	-	0,20
245. Öğrencilerini geliştirmeyi amaçlamalı	0,38	-	0,20

Tablo 63 incelendiğinde, birinci sınıflardaki öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "nitelikli öğrenci yetiştirmeyi amaçlamalı", son sınıflardaki öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan ise "demokratik bir ortamı olmalı" şeklinde belirtildiği görülmektedir. Demokratik bir kurum her türlü düşünceye saygı duyar, bireylere değer verir ve ihtiyaçlarının belirlenmesi konusunda onlara söz hakkı tanır. Bu düşünceden hareketle üniversitelerin en önemli paydaşları olan öğrencilerine söz hakkı vermesi kurumun görevleri arasında yer almalıdır.

Tablo 64

"Öğrenci-öğretim elemanı ilişkileri" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
20. Öğrenci ve öğretim elemanları arasında iyi iletişim olmalı	31	6,29
89. Öğretim elemanları hoşgörülü olmalı	11	2,23
46. Etkili bir iletişim yapısına sahip olmalı	5	1,01
2. Öğretim elemanları öğrencilere öğrenmeyi sevdirmeli	3	0,61
172. Saygı ve sevgi ön planda olmalı	3	0,61
45. Anlayışlı öğretim elemanları olmalı	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 7 koddan 6'sına yer verilmiştir. Tablo 64'de yer alan bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerden alınan cevapların %6,29'unu "öğrenci ve öğretim elemanları arasında iyi iletişim olmalı" kodunun oluşturduğu görülmektedir. Bu veriye göre öğrenciler, aldıkları eğitim-öğretim hizmetinin sunumunda birebir ilişki içinde oldukları öğretim elemanları ile diyaloglarının güçlü olmasını arzu etmektedirler. Bu

kategoride belirlenen diğer kodlardan 45, 46, 89, 172 numaralı kodlar öğretim elemanının kişilik özellikleri, 2 numaralı kod ise mesleki özellikleri ile ilgilidir.

Tablo 65

"Öğrenci-öğretim elemanı ilişkileri" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
20. Öğrenci ve öğretim elemanları arasında iyi iletişim olmalı	5,95	7,14	6,29
89. Öğretim elemanları hoşgörülü olmalı	1,98	2,86	2,23
46. Etkili bir iletişim yapısına sahip olmalı	1,13	0,71	1,01
2. Öğretim elemanları öğrencilere öğrenmeyi sevdirmeli	0,85	-	0,61
172. Saygı ve sevgi ön planda olmalı	0,57	0,71	0,61
45. Anlayışlı öğretim elemanları olmalı	0,28	-	0,20

Tablo 65 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "öğrenci ve öğretim elemanları arasında iyi iletişim olmalı" kodunun hem kız hem de erkek öğrenciler için kaliteli bir üniversitede bulunması gereken özelliklerden biri olduğu görülmektedir. Diğer kodlara ait değerler incelendiğinde ise erkek öğrencilerin 2 ve 45 numaralı kodlarla ilgili görüş belirtmedikleri belirlenmiştir.

Tablo 66

"Öğrenci-öğretim elemanı ilişkileri" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	%1	%2	%3	%4	%5	%6	%7	%8	% toplam
20. Öğrenci ve öğretim elemanları arasında iyi iletişim olmalı	8,41	6,56	5,48	8,33	4,35	-	7,27	7,50	6,29
89. Öğretim elemanları hoşgörülü olmalı	1,87	4,92	6,85	-	-	1,96	-	-	2,23
46. Etkili bir iletişim yapısına sahip olmalı	4,67	-	-	-	-	-	-	-	1,01
2. Öğretim elemanları öğrencilere öğrenmeyi sevdirmeli	1,87	-	-	-	-	-	-	2,50	0,61
172. Saygı ve sevgi ön planda olmalı	-	1,64	-	-	-	3,92	-	-	0,61
45. Anlayışlı öğretim elemanları olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20

Tablo 66 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodların bu kategori açısından tüm bölümlerde farklılık gösterdiği görülmektedir. Ayrıca 20 ve 89 numaralı kodlar dışındaki tüm kodlar hakkında en fazla iki bölüm öğrencileri görüş belirtmişlerdir.

Tablo 67

"Öğrenci-öğretim elemanı ilişkileri" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
20. Öğrenci ve öğretim elemanları arasında iyi iletişim olmalı	8,02	4,33	6,29
89. Öğretim elemanları hoşgörülü olmalı	3,82	0,43	2,23
46. Etkili bir iletişim yapısına sahip olmalı	1,53	0,43	1,01
2. Öğretim elemanları öğrencilere öğrenmeyi sevdirmeli	0,76	0,43	0,61
172. Saygı ve sevgi ön planda olmalı	0,76	0,43	0,61
45. Anlayışlı öğretim elemanları olmalı	0,38	-	0,20

Tablo 67 incelendiğinde, hem birinci sınıflardaki hem de son sınıflardaki öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "öğrenci ve öğretim elemanları arasında iyi iletişim olmalı" şeklinde belirtildiği görülmektedir. "Anlayışlı öğretim elemanları olmalı" kodunun ise yalnızca birinci sınıfta okuyan öğrenciler tarafından belirtilmiştir.

Tablo 68

"Özgürlük" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
141. Özgürlük olmalı	41	8,32
51. Her türlü fikre açık yapıda olmalı	32	6,49
126. Öğrencilerine eşit davranmalı	26	5,27
73. Siyaset olmamalı	24	4,87
113. Demokratik bir ortamı olmalı	13	2,64
26. Güvenli bir ortamı olmalı	10	2,03
132. Kaliteli bir ortamı olmalı	9	1,83
29. Düzeyli bir ortama sahip olmalı	3	0,61
63. Öğrencilerin düşüncelerini ifade edebileceği özgür bir ortamı olmalı	3	0,61
127. Huzurlu bir artama sahip olmalı	3	0,61
172. Saygı ve sevgi ön planda olmalı	3	0,61
219. İnsanların rahat olması sağlanmalı	3	0,61
237. Tarafsız olmalı	3	0,61
96. Sosyal kargaşa olmamalı	2	0,41
290. Türbanlar bölümlerde çıkartılmalı	2	0,41
68. Öğrenciler birbirlerini yargılamamalı	1	0,20

86. İnsan haklarına karışılmamalı	1	0,20
122. Dostça bir ortamı olmalı	1	0,20
159. Öğrenciler istediği topluluğu kurup, üye olabilmeli	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 22 koddan 19'una yer verilmiştir. Tablo 68'de verilen bu kodlar incelendiğinde öğrencilerden alınan cevapların %8,32'sini "özgürlük olmalı" kodunun oluşturduğu görülmektedir. Her türlü dış etkiden bağımsız olarak insanın kendi istencine, kendi yasasına, kendi düşüncesine dayanarak karar vermesi (seçme özgürlüğü) anlamlarına gelen 'özgürlük', demokratik bir sistemin koşullarından biridir. Bu veriye göre, öğrenciler kaliteli bir üniversiteden bekledikleri en önemli özelliğin, demokratik bir üniversite ortamı açısından kendilerine yeterli özgürlüğün tanınması olduğunu belirtmektedirler. Diğer kodlar incelendiğinde de bu görüşü destekleyen "her türlü fikre açık yapıda olma, öğrencilerine eşit davranma, demokratik, güvenli, kaliteli, huzurlu, dostça ve düzeyli bir ortama sahip olma, insanların rahat olmasını sağlama, tarafsız olma" kodlarının belirtildiği görülmektedir. Ayrıca çalışmaya katılan öğrenciler 73 ve 290 numaralı kodlarda belirtilen üniversitede siyasi görüşlerin hâkim olmasına ve bu görüşleri simgeleyen araçların varlığına toplam %5,28 oranında karşı çıkmaktadırlar.

Tablo 69

"Özgürlük" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
141. Özgürlük olmalı	7,65	10,00	8,32
51. Her türlü fikre açık yapıda olmalı	7,37	4,29	6,49
126. Öğrencilerine eşit davranmalı	5,67	4,29	5,27
73. Siyaset olmamalı	3,40	8,57	4,87
113. Demokratik bir ortamı olmalı	2,83	2,14	2,64
26. Güvenli bir ortamı olmalı	1,98	2,14	2,03
132. Kaliteli bir ortamı olmalı	1,98	1,43	1,83
29. Düzeyli bir ortama sahip olmalı	0,57	0,71	0,61
63. Öğrencilerin düşüncelerini ifade edebileceği özgür bir ortamı olmalı	0,85	-	0,61
127. Huzurlu bir artama sahip olmalı	0,57	0,71	0,61
172. Saygı ve sevgi ön planda olmalı	0,57	0,71	0,61
219. İnsanların rahat olması sağlanmalı	0,85	-	0,61
237. Tarafsız olmalı	0,85	-	0,61
96. Sosyal kargaşa olmamalı	0,28	0,71	0,41
290. Türbanlar bölümlerde çıkartılmalı	0,57	-	0,41
68. Öğrenciler birbirlerini yargılamamalı	0,28	-	0,20
86. İnsan haklarına karışılmamalı	-	0,71	0,20
122. Dostça bir ortamı olmalı	-	0,71	0,20
159. Öğrenciler istediği topluluğu kurup, üye olabilmeli	-	0,71	0,20

Tablo 69 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "özgürlük olmalı" kodunun hem kız hem de erkek öğrenciler için kaliteli bir üniversitede bulunması gereken özelliklerin başında geldiği görülmektedir. Bu veriye göre, hem kız hem de erkek öğrenciler kaliteli bir üniversitede her yönden özgürlüğün sağlanmasının önemine vurgu yapmaktadırlar.

Tablo 70

"Özgürlük" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
141. Özgürlük olmalı	3,74	4,92	10,96	11,67	4,35	5,88	16,36	5,00	8,32
51. Her türlü fikre açık yapıda olmalı	4,67	11,48	4,11	10,00	6,52	-	10,91	5,00	6,49
126. Öğrencilerine eşit davranmalı	3,74	1,64	6,85	3,33	8,70	5,88	7,27	7,50	5,27
73. Siyaset olmamalı	3,74	3,28	5,48	3,33	6,52	-	9,09	10,00	4,87
113. Demokratik bir ortamı olmalı	3,74	4,92	-	5,00	4,35	-	-	2,50	2,64
26. Güvenli bir ortamı olmalı	2,80	3,28	1,37	1,67	-	1,96	3,64	-	2,03
132. Kaliteli bir ortamı olmalı	1,87	-	-	-	6,52	1,96	5,46	-	1,83
29. Düzeyli bir ortama sahip olmalı	1,87	-	-	1,67	-	-	-	-	0,61
63. Öğrencilerin düşüncelerini ifade edebileceği özgür bir ortamı olmalı	1,87	1,64	-	-	-	-	-	-	0,61
127. Huzurlu bir artama sahip olmalı	0,94	1,64	1,37	-	-	-	-	-	0,61
172. Saygı ve sevgi ön planda olmalı	-	1,64	-	-	-	3,92	-	-	0,61
219. İnsanların rahat olması sağlanmalı	-	-	-	5,00	-	-	-	-	0,61
237. Tarafsız olmalı	-	-	-	-	2,17	-	-	5,00	0,61
96. Sosyal kargaşa olmamalı	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
290. Türbanlar bölümlerde çıkartılmalı	-	-	-	-	-	-	3,64	-	0,41
68. Öğrenciler birbirlerini yargılamamalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
86. İnsan haklarına karışılmamalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
122. Dostça bir ortamı olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
159. Öğrenciler istediği topluluğu kurup, üye olabilmeli	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20

Tablo 70 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodun Türkçe ve Sosyal Bilgiler öğretmenliği bölümlerinde "her türlü fikre açık yapıda olmalı", PDR, Fizik ve Müzik öğretmenliği bölümlerinde "özgürlük olmalı", Matematik öğretmenliği bölümünde "öğrencilerine eşit davranmalı", Resim-iş öğretmenliği bölümünde "siyaset olmamalı", İngilizce öğretmenliği bölümünde ise "özgürlük olmalı" ve "öğrencilerine eşit davranmalı" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 71

"Özgürlük" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
141. Özgürlük olmalı	7,25	9,52	8,32
51. Her türlü fikre açık yapıda olmalı	6,87	6,06	6,49
126. Öğrencilerine eşit davranmalı	4,20	6,49	5,27
73. Siyaset olmamalı	3,82	6,06	4,87
113. Demokratik bir ortamı olmalı	0,76	4,76	2,64
26. Güvenli bir ortamı olmalı	1,91	2,17	2,03
132. Kaliteli bir ortamı olmalı	1,91	1,73	1,83
29. Düzeyli bir ortama sahip olmalı	0,76	0,43	0,61
63. Öğrencilerin düşüncelerini ifade edebileceği özgür bir ortamı olmalı	1,15	-	0,61
127. Huzurlu bir artama sahip olmalı	0,38	0,87	0,61
172. Saygı ve sevgi ön planda olmalı	0,76	0,43	0,61
219. İnsanların rahat olması sağlanmalı	-	1,30	0,61
237. Tarafsız olmalı	1,91	-	0,61
96. Sosyal kargaşa olmamalı	0,76	-	0,41
290. Türbanlar bölümlerde çıkartılmalı	-	0,87	0,41
68. Öğrenciler birbirlerini yargılamamalı	0,38	-	0,20
86. İnsan haklarına karışılmamalı	0,38	-	0,20
122. Dostça bir ortamı olmalı	-	0,43	0,20
159. Öğrenciler istediği topluluğu kurup, üye olabilmeli	-	0,43	0,20

Tablo 71 incelendiğinde, hem birinci hem de son sınıflardaki öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "özgürlük olmalı" şeklinde belirtildiği görülmüştür.

Tablo 72
"Toplumsal ilişkiler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
17. Dış dünyayla sürekli iletişim içinde olmalı	7	1,42
69. Toplum ve ülke yararına çalışmalı	5	1,01
92. Toplumun değer yargıları önemsenmeli	3	0,61
253. Farklı kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde olmalı	2	0,41
47. Kültürlü bir çevrede olmalı	1	0,20
201. Bireysel ve toplumsal haz sağlamalı	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 7 koddan 6'sına yer verilmiştir. Tablo 72'deki bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerden alınan cevapların %1,42'sini "dış dünyayla sürekli iletişim içinde olmalı" kodunun oluşturduğu görülmektedir. Bu veriye göre öğrenciler, kaliteli bir üniversitenin sosyal yönünün kuvvetli olmasına, toplumu önemsemesine ve verdiği hizmet ile ilişkili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde olmasına vurgu yapmaktadırlar.

Tablo 73
"Toplumsal ilişkiler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	$\%_{kız}$	$\%_{erkek}$	$\%_{toplam}$
17. Dış dünyayla sürekli iletişim içinde olmalı	0,85	2,86	1,42
69. Toplum ve ülke yararına çalışmalı	1,13	0,71	1,01
92. Toplumun değer yargıları önemsenmeli	0,28	1,43	0,61
253. Farklı kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde olmalı	0,57	-	0,41
47. Kültürlü bir çevrede olmalı	0,28	-	0,20
201. Bireysel ve toplumsal haz sağlamalı	-	0,71	0,20

Tablo 73 incelendiğinde, her iki grupta çalışmaya katılan toplam öğrenci sayısına göre en yüksek frekans değerine sahip olan kodların bu kategori açısından cinsiyetlere göre farklılık gösterdiği görülmektedir. Bu veriye göre, bu kategoride yer alan kodların kız öğrenciler açısından toplam değeri %3,11 iken erkek öğrenciler açısından değeri %5,71 olarak ortaya çıkmıştır.

Tablo 74

"Toplumsal ilişkiler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
17. Dış dünyayla sürekli iletişim içinde olmalı	2,80	-	-	3,33	4,35	-	-	-	1,42
69. Toplum ve ülke yararına çalışmalı	2,80	-	2,74	-	-	-	-	-	1,01
92. Toplumun değer yargıları önemsenmeli	1,87	-	1,37	-	-	-	-	-	0,61
253. Farklı kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde olmalı	-	-	-	-	-	3,92	-	-	0,41
47. Kültürlü bir çevrede olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
201. Bireysel ve toplumsal haz sağlamalı	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20

Tablo 74 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodların bu kategori açısından tüm bölümlerde farklılık gösterdiği ve tüm kodların oldukça düşük değerlere sahip olduğu görülmektedir. Ayrıca Sosyal Bilgiler, Müzik ve Resim-iş öğretmenliği bölümü öğrencileri bu kategori ile ilgili görüş belirtmemişlerdir.

Tablo 75

"Toplumsal ilişkiler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
17. Dış dünyayla sürekli iletişim içinde olmalı	1,53	1,30	1,42
69. Toplum ve ülke yararına çalışmalı	1,15	0,87	1,01
92. Toplumun değer yargıları önemsenmeli	1,15	-	0,61
253. Farklı kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde olmalı	0,38	0,43	0,41
47. Kültürlü bir çevrede olmalı	0,38	-	0,20
201. Bireysel ve toplumsal haz sağlamalı	0,38	-	0,20

Tablo 75 incelendiğinde, hem birinci hem de son sınıflardaki öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "dış dünyayla sürekli iletişim içinde olmalı" şeklinde belirtildiği görülmektedir. 47, 92 ve 201 numaralı kodlar ise yalnızca birinci sınıftaki öğrenciler tarafından belirtilmiştir.

Tablo 76

"Bilimsel olanaklar" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	46	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	46	9,33
66. Araştırma yapmaya imkân sağlamalı	24	4,87
32. Laboratuarları yeterli olmalı	22	4,46
81. Bilimsellik ön planda olmalı	11	2,23
148. Alt yapısı iyi olmalı	4	0,81
60. Bilimsel çalışmalar yapılmalı	3	0,61
22. Uygulama ve laboratuar çalışmalarına önem verilmeli	1	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 11 koddan 9'una yer verilmiştir. Tablo 76'daki bu kodlar incelendiğinde, cevapların %9,33'ünü "öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli" ve "tüm imkânları iyi olmalı"; %4,87'sini "araştırma yapmaya imkân sağlamalı" ve %4,46'sını ise "laboratuarları yeterli olmalı" kodlarının oluşturduğu görülmektedir. Bu verilere göre öğrenciler, kaliteli bir üniversitenin bilimsel açıdan kendilerine her türlü imkânı sağlaması ve bu çalışmaların yürütüleceği ortamların yeterli olmasına vurgu yapmaktadırlar. Bu bulgu, üniversitelerin bilimsel bilgiyi araştıran ve öğreten kurumlar olarak öğrencilerine ihtiyaçları doğrultusunda her türlü imkânı sağlamaları gerektiği görüşünü desteklemektedir.

Tablo 77

"Bilimsel olanaklar" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	$\%_{kız}$	$\%_{erkek}$	$\%_{toplam}$
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	11,62	3,57	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	9,92	7,86	9,33
66. Araştırma yapmaya imkân sağlamalı	4,25	6,43	4,87
32. Laboratuarları yeterli olmalı	3,97	5,71	4,46
81. Bilimsellik ön planda olmalı	2,27	2,14	2,23
148. Alt yapısı iyi olmalı	-	2,86	0,81
60. Bilimsel çalışmalar yapılmalı	-	2,14	0,61
22. Uygulama ve laboratuar çalışmalarına önem verilmeli	-	0,71	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	0,28	-	0,20

Tablo 77 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodların bu kategori açısından cinsiyetlere göre farklılık gösterdiği görülmektedir. Kız öğrencilere göre üniversite bilimsel açıdan ihtiyaçları olan her araştırma fırsatını kendilerine sunmalı,

erkek öğrencilere göre ise yararlanılabilecek tüm imkânlar en iyi şekilde sağlanmalıdır. Ayrıca "uygulama ve laboratuar çalışmalarına önem vermeli", "bilimsel çalışmalar yapılmalı" ve " alt yapısı iyi olmalı" kodlarının yalnızca erkek öğrenciler, "belli kriterlerden geçebilmiş olmalı" kodunun ise yalnızca kız öğrenciler tarafından belirtildiği görülmektedir.

Tablo 78

"Bilimsel olanaklar" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	5,61	3,28	16,44	1,67	8,70	15,69	10,91	17,50	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	5,61	16,40	2,74	10,00	15,22	11,77	7,27	12,50	9,33
66. Araştırma yapmaya imkân sağlamalı	3,74	-	4,11	8,33	17,40	3,92	-	5,00	4,87
32. Laboratuarları yeterli olmalı	0,94	1,64	-	16,67	13,04	1,96	3,64	2,50	4,46
81. Bilimsellik ön planda olmalı	2,80	4,92	1,37	6,67	-	-	-	-	2,23
148. Alt yapısı iyi olmalı	1,87	1,64	-	-	-	-	1,82	-	0,81
60. Bilimsel çalışmalar yapılmalı	2,80	-	-	-	-	-	-	-	0,61
22. Uygulama ve laboratuar çalışmalarına önem verilmeli	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20

Tablo 78 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodların bu kategori açısından tüm bölümlerde farklılık gösterdiği görülmektedir. Ayrıca 22 ve 60 numaralı kodlarla ilgili yalnızca Türkçe öğretmenliği bölümü, 197 numaralı kodla ilgili ise yalnızca PDR bölümü öğrencileri görüş belirtmiştir.

Tablo 79

"Bilimsel olanaklar" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	12,21	6,06	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	9,16	9,52	9,33
66. Araştırma yapmaya imkân sağlamalı	14,58	5,20	4,87
32. Laboratuarları yeterli olmalı	3,05	6,06	4,46
81. Bilimsellik ön planda olmalı	1,53	3,03	2,23
148. Alt yapısı iyi olmalı	-	1,73	0,81
60. Bilimsel çalışmalar yapılmalı	1,15	-	0,61
22. Uygulama ve laboratuar çalışmalarına önem verilmeli	0,38	-	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	0,38	-	0,20

Tablo 79 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodların bu kategori açısından her iki grupta farklılık gösterdiği görülmektedir. Ayrıca 22, 60 ve 197 numaralı kodlarla ilgili yalnızca birinci sınıf öğrencileri görüş belirtirken, 148 numaralı kodla ilgili yalnızca son sınıf öğrencileri görüş belirtmiştir.

Tablo 80

"Maddi imkânlar" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	46	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	46	9,33
4.İhtiyacı olanlara burs verilmeli	21	4,26
24. Az maliyetli olmalı	11	2,23
133. Kolaylık sağlamalı	6	1,22
148. Alt yapısı iyi olmalı	4	0,81
152. Yemekler ücretsiz olmalı	2	0,41
39. Maddi olanakları uygun olmalı	1	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	1	0,20
227. Yeterli olmalı	1	0,20
282. Sağlam bir bütçesi olmalı	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 13 koddan 11'ine yer verilmiştir. Tablo 80'deki bu kodlar incelendiğinde, diğer kategorilerden farklı olarak öğrencilerden alınan cevapların %4,87'sini "ihtiyacı olanlara burs verilmeli"; %4,46'sını "az maliyetli olmalı" kodlarının oluşturduğu görülmektedir. Bu verilere göre öğrenciler, kaliteli bir üniversitenin finansal açıdan öğrencilere her türlü imkânı sağlaması ve ekonomik yönden öğrencileri zorlamamasına vurgu yapmaktadırlar. Benzer biçimde 39 ve 152 numaralı kodlar da bu görüşü destekleyen özellikleri savunmaktadırlar.

Tablo 81

"Maddi imkânlar" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	11,62	3,57	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	9,92	7,86	9,33
4.İhtiyacı olanlara burs verilmeli	3,97	5,00	4,26
24. Az maliyetli olmalı	2,27	2,14	2,23
133. Kolaylık sağlamalı	1,42	0,71	1,22
148. Alt yapısı iyi olmalı	-	2,86	0,81
152. Yemekler ücretsiz olmalı	0,28	0,71	0,41
39. Maddi olanakları uygun olmalı	0,28	-	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	0,28	-	0,20
227. Yeterli olmalı	0,28	-	0,20
282. Sağlam bir bütçesi olmalı	0,28	-	0,20

Tablo 81 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodların bu kategori açısından cinsiyetlere göre farklılık gösterdiği görülmektedir. Kız öğrencilere göre üniversite maddi açıdan ihtiyaçları karşılamalı, erkek öğrencilere göre ise bu açıdan yararlanılabilecek tüm imkânlar en iyi şekilde sağlanmalıdır. Ayrıca "maddi olanakları uygun olmalı", "belli kriterlerden geçebilmiş olmalı", "yeterli olmalı" ve "sağlam bir bütçesi olmalı" kodları yalnızca kız öğrenciler tarafından belirtilirken, "alt yapısı iyi olmalı" kodu yalnızca erkek öğrenciler tarafından belirtilmiştir.

Tablo 82

"Maddi imkânlar" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	%1	%2	%3	%4	%5	%6	%7	%8	% toplam
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	5,61	3,28	16,44	1,67	8,70	15,69	10,91	17,50	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	5,61	16,39	2,74	10,00	15,22	11,77	7,27	12,50	9,33
4.İhtiyacı olanlara burs verilmeli	10,28	8,20	2,74	-	-	-	1,82	5,00	4,26
24. Az maliyetli olmalı	3,74	1,64	-	3,33	-	3,92	1,82	2,50	2,23
133. Kolaylık sağlamalı	0,94	-	5,48	-	-	-	1,82	-	1,22
148. Alt yapısı iyi olmalı	1,87	1,64	-	-	-	-	1,82	-	0,81
152. Yemekler ücretsiz olmalı	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
39. Maddi olanakları uygun olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20

197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
227. Yeterli olmalı	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20
282. Sağlam bir bütçesi olmalı	-	-	-	-	-	-	1,82	-	0,20

Tablo 82 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodların bu kategori açısından tüm bölümlerde farklılık gösterdiği görülmektedir. Ayrıca 39 ve 152 numaralı kodlarla ilgili yalnızca Türkçe öğretmenliği bölümü öğrencileri görüş belirtirken, 197 numaralı kodla ilgili yalnızca PDR bölümü, 227 numaralı kodla ilgili de yalnızca Matematik öğretmenliği bölümü ve 282 numaralı kodla ilgili yalnızca Müzik öğretmenliği bölümü öğrencileri görüş belirtmiştir.

Tablo 83

"Maddi imkânlar" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	12,21	6,06	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	9,16	9,52	9,33
4.İhtiyacı olanlara burs verilmeli	4,58	3,90	4,26
24. Az maliyetli olmalı	1,91	2,60	2,23
133. Kolaylık sağlamalı	1,91	0,43	1,22
148. Alt yapısı iyi olmalı	-	1,73	0,81
152. Yemekler ücretsiz olmalı	-	0,87	0,41
39. Maddi olanakları uygun olmalı	0,38	-	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	0,38	-	0,20
227. Yeterli olmalı	-	0,43	0,20
282. Sağlam bir bütçesi olmalı	0,38	-	0,20

Tablo 83 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodların bu kategori açısından her iki grupta farklılık gösterdiği görülmektedir. Ayrıca 39, 197 ve 282 numaralı kodlarla ilgili yalnızca birinci sınıf öğrencileri görüş belirtirken, 148, 152 ve 227 numaralı kodlarla ilgili de yalnızca son sınıf öğrencileri görüş belirtmiştir.

Tablo 84

"Plan ve programlar" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	46	9,33
194. Boş bilgiler verilmemeli	6	1,22
208. Eğitim programı iyi olmalı	6	1,22

264. Hayata geçirilebilir bilgi öğretmeli	5	1,01
1. Öğrencilere en üst düzeyde bilgi vermeli	4	0,81
148. Alt yapısı iyi olmalı	4	0,81
164. Eğitim amaçlı geziler olmalı	4	0,81
217. Doğru bilgi verilmeli	4	0,81
119. Çağa ayak uydurmalı	3	0,61
147. Derslerin planlanması iyi yapılmalı	3	0,61
154. Öğretim programı özgün olmalı	3	0,61
195. Verilen dersler amacına ulaşmalı	3	0,61
150. Sınavlar öğrenci düzeyine uygun olmalı	2	0,41
151. Dersler gerektiği gibi işlenmeli	2	0,41
173. Öğretim elemanları derse zamanında gelmeli	2	0,41
187. Öğrenciyi aktif kılmalı	2	0,41
209. Konular görsel işlenmeli	2	0,41
5. Özel ilgilere göre faaliyetler yapılmalı	1	0,20
10. Öğrencinin niceliğine değil niteliğine göre değerlendirme yapmalı	1	0,20
110. Dersler kolaylaştırılmalı	1	0,20
128. Standart ders geçme sistemi olmalı	1	0,20
129. Öğrenci lehine not sistemi kullanılmalı	1	0,20
137. Dersler geçilebilir olmalı	1	0,20
160. Derslerin yıllara dağılımları eşit olmalı	1	0,20
162. Eğitim dönemi dolu geçmeli	1	0,20
166. Öğrencinin kendine ayırabileceği boş zamana yer vermeli	1	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	1	0,20
200. Dönemler arası birlik olmalı	1	0,20
224. Ölçme değerlendirme iyi olmalı	1	0,20
225. Alan derslerinde kapsam geniş olmalı	1	0,20
227. Yeterli olmalı	1	0,20
245. Öğrencilerini geliştirmeyi amaçlamalı	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 38 koddan 32'sine yer verilmiştir. Tablo 84'deki bu kodlar incelendiğinde plan ve programlar kategorisinde öğrencilerden alınan cevapların diğer kategorilerden farklı olarak %1,22'sini "boş bilgiler verilmemeli" ve "eğitim programı iyi olmalı" kodlarının oluşturduğu görülmektedir. Bu veriye göre öğrenciler kaliteli bir üniversiteden bekledikleri en önemli özelliğin, üniversitenin uyguladığı eğitim programı açısından işe yarar ve kaliteli programların uygulanması olduğunu belirtmektedirler. Diğer kodlar incelendiğinde, 195 ve 245 numaralı kodların programın kazanım boyutuyla ilgili olup ve %0,81'lik bir değere sahip olduğu, 1, 160, 200, 217, 225 ve 264 numaralı kodların tema boyutuyla ilgili olup %3,23'lük bir değere sahip olduğu, 5, 110, 151, 162, 164, 166, 173, 187 ve 209 numaralı kodların etkinlik boyutuyla ilgili olup %3,25'lik bir değere sahip olduğu, 10, 128, 129, 137, 150 ve 224 numaralı kodların ise sınama boyutuyla ilgili olup %1,41'lik bir değere sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 85

"Plan ve programlar" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	11,62	3,57	9,33
194. Boş bilgiler verilmemeli	1,13	1,43	1,22
208. Eğitim programı iyi olmalı	0,57	2,86	1,22
264. Hayata geçirilebilir bilgi öğretmeli	0,85	1,43	1,01
1. Öğrencilere en üst düzeyde bilgi vermeli	1,13	-	0,81
148. Alt yapısı iyi olmalı	-	2,86	0,81
164. Eğitim amaçlı geziler olmalı	0,85	0,71	0,81
217. Doğru bilgi verilmeli	1,13	-	0,81
119. Çağa ayak uydurmalı	0,85	-	0,61
147. Derslerin planlanması iyi yapılmalı	0,57	0,71	0,61
154. Öğretim programı özgün olmalı	0,57	0,71	0,61
195. Verilen dersler amacına ulaşmalı	0,85	-	0,61
150. Sınavlar öğrenci düzeyine uygun olmalı	0,28	0,71	0,41
151. Dersler gerektiği gibi işlenmeli	0,57	-	0,41
173. Öğretim elemanları derse zamanında gelmeli	0,57	-	0,41
187. Öğrenciyi aktif kılmalı	0,28	0,71	0,41
209. Konular görsel işlenmeli	0,28	0,71	0,41
5. Özel ilgilere göre faaliyetler yapılmalı	0,28	-	0,20
10. Öğrencinin niceliğine değil niteliğine göre değerlendirme yapmalı	-	0,71	0,20
110. Dersler kolaylaştırılmalı	-	0,71	0,20
128. Standart ders geçme sistemi olmalı	-	0,71	0,20
129. Öğrenci lehine not sistemi kullanılmalı	-	0,71	0,20
137. Dersler geçilebilir olmalı	-	0,71	0,20
160. Derslerin yıllara dağılımları eşit olmalı	0,28	-	0,20
162. Eğitim dönemi dolu geçmeli	0,28	-	0,20
166. Öğrencinin kendine ayırabileceği boş zamana yer vermeli	0,28	-	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	0,28	-	0,20
200. Dönemler arası birlik olmalı	0,28	-	0,20
224. Ölçme değerlendirme iyi olmalı	0,28	-	0,20
225. Alan derslerinde kapsam geniş olmalı	0,28	-	0,20
227. Yeterli olmalı	0,28	-	0,20
245. Öğrencilerini geliştirmeyi amaçlamalı	0,28	-	0,20

Tablo 85 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli" kodunun hem kız hem de erkek öğrenciler için kaliteli bir üniversitede bulunması gereken özelliklerin başında geldiği görülmektedir. Bunun dışında yer alan kodların ise oldukça düşük değerlere sahip olduğu ve bu iki grup tarafından farklı önem dereceleri ile nitelendirildiği göze çarpmaktadır.

Tablo 86

"Plan ve programlar" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	%$_1$	%$_2$	%$_3$	%$_4$	%$_5$	%$_6$	%$_7$	%$_8$	% $_{toplam}$
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	5,61	3,28	16,44	1,67	8,70	15,69	10,91	17,50	9,33
194. Boş bilgiler verilmemeli	-	-	1,37	-	2,17	1,96	-	7,50	1,22
208. Eğitim programı iyi olmalı	-	-	1,37	1,67	-	1,96	3,64	2,50	1,22
264. Hayata geçirilebilir bilgi öğretmeli	-	-	-	-	-	1,96	3,64	5,00	1,01
1. Öğrencilere en üst düzeyde bilgi vermeli	3,74	-	-	-	-	-	-	-	0,81
148. Alt yapısı iyi olmalı	1,87	1,64	-	-	-	-	1,82	-	0,81
164. Eğitim amaçlı geziler olmalı	-	3,28	-	-	-	1,96	-	2,50	0,81
217. Doğru bilgi verilmeli	-	-	-	1,67	2,17	-	3,64	-	0,81
119. Çağa ayak uydurmalı	0,94	-	2,74	-	-	-	-	-	0,61
147. Derslerin planlanması iyi yapılmalı	1,87	-	-	-	-	1,96	-	-	0,61
154. Öğretim programı özgün olmalı	1,87	1,64	-	-	-	-	-	-	0,61
195. Verilen dersler amacına ulaşmalı	-	-	4,11	-	-	-	-	-	0,61
150. Sınavlar öğrenci düzeyine uygun olmalı	0,94	1,64	-	-	-	-	-	-	0,41
151. Dersler gerektiği gibi işlenmeli	1,87		-	-	-	-	-	-	0,41
173. Öğretim elemanları derse zamanında gelmeli	-	1,64	-	-	2,17	-	-	-	0,41
187. Öğrenciyi aktif kılmalı	-	-	1,37	-	-	-	1,82	-	0,41
209. Konular görsel işlenmeli	-	-	-	3,33	-	-	-	-	0,41
5. Özel ilgilere göre faaliyetler yapılmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
10. Öğrencinin niceliğine değil niteliğine göre değerlendirme yapmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
110. Dersler kolaylaştırılmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
128. Standart ders geçme sistemi olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
129. Öğrenci lehine not sistemi kullanılmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
137. Dersler geçilebilir olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
160. Derslerin yıllara dağılımları eşit olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
162. Eğitim dönemi dolu geçmeli	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
166. Öğrencinin kendine ayırabileceği boş zamana yer vermeli	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20

197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
200. Dönemler arası birlik olmalı	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
224. Ölçme değerlendirme iyi olmalı	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20
225. Alan derslerinde kapsam geniş olmalı	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20
227. Yeterli olmalı	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20
245. Öğrencilerini geliştirmeyi amaçlamalı	-	-	-	-	-	1,96	-	-	0,20

Tablo 86 incelendiğinde, bu kategoride en yüksek frekans değerine sahip olan kodun tüm bölümlerde farklılık gösterdiği görülmektedir. Fakat tüm özelliklerin genel anlamda eğitim programı ile ilgili olduğu düşünüldüğünde öğrencilerin bu kategori açısından benzer görüşlere sahip oldukları sonucuna ulaşılabilir.

Tablo 87

"Plan ve programlar" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	12,21	6,06	9,33
194. Boş bilgiler verilmemeli	1,15	1,30	1,22
208. Eğitim programı iyi olmalı	1,15	1,30	1,22
264. Hayata geçirilebilir bilgi öğretmeli	1,15	0,87	1,01
1. Öğrencilere en üst düzeyde bilgi vermeli	1,53	-	0,81
148. Alt yapısı iyi olmalı	-	1,73	0,81
164. Eğitim amaçlı geziler olmalı	1,53	-	0,81
217. Doğru bilgi verilmeli	0,76	0,87	0,81
119. Çağa ayak uydurmalı	0,76	0,43	0,61
147. Derslerin planlanması iyi yapılmalı	0,38	0,87	0,61
154. Öğretim programı özgün olmalı	-	1,30	0,61
195. Verilen dersler amacına ulaşmalı	0,38	0,87	0,61
150. Sınavlar öğrenci düzeyine uygun olmalı	-	0,87	0,41
151. Dersler gerektiği gibi işlenmeli	-	0,87	0,41
173. Öğretim elemanları derse zamanında gelmeli	-	0,87	0,41
187. Öğrenciyi aktif kılmalı	0,38	0,43	0,41
209. Konular görsel işlenmeli	0,76	-	0,41
5. Özel ilgilere göre faaliyetler yapılmalı	0,38	-	0,20
10. Öğrencinin niceliğine değil niteliğine göre değerlendirme yapmalı	0,38	-	0,20
110. Dersler kolaylaştırılmalı	0,38	-	0,20
128. Standart ders geçme sistemi olmalı	-	0,43	0,20
129. Öğrenci lehine not sistemi kullanılmalı	-	0,43	0,20
137. Dersler geçilebilir olmalı	-	0,43	0,20
160. Derslerin yıllara dağılımları eşit olmalı	-	0,43	0,20
162. Eğitim dönemi dolu geçmeli	-	0,43	0,20
166. Öğrencinin kendine ayırabileceği boş zamana yer vermeli	0,38	-	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	0,38	-	0,20
200. Dönemler arası birlik olmalı	0,38	-	0,20
224. Ölçme değerlendirme iyi olmalı	-	0,43	0,20

225. Alan derslerinde kapsam geniş olmalı	-	0,43	0,20
227. Yeterli olmalı	-	0,43	0,20
245. Öğrencilerini geliştirmeyi amaçlamalı	0,38	-	0,20

Tablo 87 incelendiğinde, hem birinci hem de son sınıflardaki öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli" şeklinde belirtildiği görülmüştür. Bu görüş eğitim programının hazırlanmasında yapılması gereken ilk çalışmanın ihtiyaç analizi olduğu gerçeği ile paralellik gösteren bir veridir.

Tablo 88

"Anabilim Dallarına Verilen Önem ve Anabilim Dallarının İşlevleri İle İlgili Özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
158. Verimli olmalı	3	0,61
153. Bölümler işlevsel olmalı	2	0,41
202. Bölüm çeşitliliği olmalı	1	0,20
214. Her bölüme aynı önem verilmeli	1	0,20
227. Yeterli olmalı	1	0,20
238. Bölüm sayısı fazla olmalı	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 7 koddan 6'sına yer verilmiştir. Tablo 88'deki bu kodlar incelendiğinde öğrencilerden alınan cevapların %0,61'ini "verimli olmalı" kodunun oluşturduğu görülmektedir. En az değere sahip olan kod ise (%0,2) 238 numaralı "bölüm sayısı fazla olma" şeklinde belirtilmiştir. Ayrıca 214 numaralı kodda, bir öğrencinin üniversitede yer alan tüm bölümlere aynı derecede önem verilmesi gerektiğini belirttiği görülmektedir.

Tablo 89

"Anabilim Dallarına Verilen Önem ve Anabilim Dallarının İşlevleri İle İlgili Özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	$\%_{kız}$	$\%_{erkek}$	$\%_{toplam}$
158. Verimli olmalı	0,85	-	0,61
153. Bölümler işlevsel olmalı	0,57	-	0,41
202. Bölüm çeşitliliği olmalı	0,28	-	0,20
214. Her bölüme aynı önem verilmeli	-	0,71	0,20
227. Yeterli olmalı	0,28	-	0,20
238. Bölüm sayısı fazla olmalı	0,28	-	0,20

Tablo 89 incelendiğinde, erkek öğrencilerin bu kategoriye ait yalnızca "her bölüme aynı önem verilmeli" özelliğine ait görüş belirttiği görülmektedir. Kız öğrenciler ise bu özelliğe değinmemişlerdir.

Tablo 90

"Anabilim Dallarına Verilen Önem ve Anabilim Dallarının İşlevleri İle İlgili Özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
158. Verimli olmalı	1,87	1,64	-	-	-	-	-	-	0,61
153. Bölümler işlevsel olmalı	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
202. Bölüm çeşitliliği olmalı	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
214. Her bölüme aynı önem verilmeli	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
227. Yeterli olmalı	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20
238. Bölüm sayısı fazla olmalı	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20

Tablo 90 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodların bu kategori açısından tüm bölümlerde farklılık gösterdiği görülmektedir. Ayrıca İngilizce, Müzik ve Resim-iş öğretmenliği bölümü öğrencileri bu kategoriye ait özelliklere dair görüş belirtmemişlerdir.

Tablo 91

"Anabilim Dallarına Verilen Önem ve Anabilim Dallarının İşlevleri İle İlgili Özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
158. Verimli olmalı	0,38	0,87	0,61
153. Bölümler işlevsel olmalı		0,87	0,41
202. Bölüm çeşitliliği olmalı	0,38		0,20
214. Her bölüme aynı önem verilmeli	0,38		0,20
227. Yeterli olmalı		0,43	0,20
238. Bölüm sayısı fazla olmalı	0,38		0,20

Tablo 91 incelendiğinde, birinci ve son sınıftaki öğrencilerin yalnızca "verimli olmalı" kodu ile ilgili ortak görüş belirttikleri görülmektedir. Ayrıca bu kategoride kodların birinci sınıf öğrencileri açısından toplam değeri %1,52 iken, son sınıf öğrencileri açısından değeri %2,17'dir.

Tablo 92

"Fiziki çevre ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	46	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	46	9,33
19. Bulunduğu bölge/il iyi olmalı	15	3,04
23. Fiziki çevresi yeterli olmalı	15	3,04
38. Ulaşım olanakları iyi olmalı	14	2,84
26. Güvenli bir ortamı olmalı	10	2,03
132. Kaliteli bir ortamı olmalı	9	1,83
117. Merkezi olmalı	7	1,42
148. Alt yapısı iyi olmalı	4	0,81
29. Düzeyli bir ortama sahip olmalı	3	0,61
127. Huzurlu bir artama sahip olmalı	3	0,61
179. Geniş alana kurulmuş olmalı	3	0,61
188. Düzenli bir ortamı olmalı	3	0,61
40. Öğrencinin isteklerine uygun derslikler(sınıflar) olmalı	2	0,41
47. Kültürlü bir çevrede olmalı	1	0,20
122. Dostça bir ortamı olmalı	1	0,20
196. Sağlıklı bir ortamı olmalı	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 20 koddan 17'sine yer verilmiştir. Tablo 92'deki bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerden alınan cevapların diğer kategorilerden farklı olarak %3,04'ünü "bulunduğu bölge/il iyi olmalı" ve "fiziki çevresi yeterli olmalı" kodlarının oluşturduğu görülmektedir. Bu veriye göre öğrenciler kaliteli bir üniversiteden bekledikleri en önemli özelliğin, üniversitenin bulunduğu yerleşim alanının ihtiyaçları açısından yeterliliği olduğunu belirtmektedirler. Diğer kodlar incelendiğinde de kurumun yer aldığı çevre koşullarının ve sosyal özelliklerinin öğrenciler açısından önem taşıdığı görülmektedir. Hatta bazı öğrencilerin üniversitenin geniş bir alanda kurulmuş olmasını kaliteyi belirleyen unsurlar arasında göstermesi dikkat çeken bir özelliktir.

Tablo 93

"Fiziki çevre ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	11,62	3,57	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	9,92	7,86	9,33
19. Bulunduğu bölge/il iyi olmalı	2,83	3,57	3,04
23. Fiziki çevresi yeterli olmalı	2,27	5,00	3,04
38. Ulaşım olanakları iyi olmalı	1,98	5,00	2,84
26. Güvenli bir ortamı olmalı	1,98	2,14	2,03
132. Kaliteli bir ortamı olmalı	1,98	1,43	1,83
117. Merkezi olmalı	1,42	1,43	1,42
148. Alt yapısı iyi olmalı	-	2,86	0,81
29. Düzeyli bir ortama sahip olmalı	0,57	0,71	0,61
127. Huzurlu bir artama sahip olmalı	0,57	0,71	0,61
179. Geniş alana kurulmuş olmalı	0,85	-	0,61
188. Düzenli bir ortamı olmalı	0,85	-	0,61
40. Öğrencinin isteklerine uygun derslikler(sınıflar) olmalı	0,57	-	0,41
47. Kültürlü bir çevrede olmalı	0,28	-	0,20
122. Dostça bir ortamı olmalı	-	0,71	0,20
196. Sağlıklı bir ortamı olmalı	0,28	-	0,20

Tablo 93 incelendiğinde, kız öğrencilerin üniversitenin bulunduğu bölge ve ilin konumu ve uygunluğuna daha fazla önem verdikleri görülürken (%2,83), erkek öğrencilerin fiziki çevre koşullarının yeterli olmasına daha fazla önem verdikleri (%5) görülmektedir.

Tablo 94

"Fiziki çevre ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	%1	%2	%3	%4	%5	%6	%7	%8	% toplam
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	5,61	3,28	16,44	1,67	8,70	15,69	10,91	17,50	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	5,61	16,39	2,74	10,00	15,22	11,76	7,27	12,50	9,33
19. Bulunduğu bölge/il iyi olmalı	2,80	1,64	2,74	5,00	2,17	3,92	5,46	-	3,04
23. Fiziki çevresi yeterli olmalı	4,67	3,28	1,37	1,67	6,52	3,92	-	2,50	3,04
38. Ulaşım olanakları iyi olmalı	5,61	3,28	-	3,33	2,17	3,92	1,82	-	2,84

26. Güvenli bir ortamı olmalı	2,80	3,28	1,37	1,67	-	1,96	3,64	-	2,03
132. Kaliteli bir ortamı olmalı	1,87	-	-	-	6,52	1,96	5,46	-	1,83
117. Merkezi olmalı	0,94	4,92	1,37	-	-	1,96	1,82	-	1,42
148. Alt yapısı iyi olmalı	1,87	1,64	-	-	-	-	1,82	-	0,81
29. Düzeyli bir ortama sahip olmalı	1,87	-	-	1,67	-	-	-	-	0,61
127. Huzurlu bir artama sahip olmalı	0,94	1,64	1,37	-	-	-	-	-	0,61
179. Geniş alana kurulmuş olmalı	-	3,28	-	-	2,17	-	-	-	0,61
188. Düzenli bir ortamı olmalı	-	-	4,11	-	-	-	-	-	0,61
40. Öğrencinin isteklerine uygun derslikler(sınıflar) olmalı	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
47. Kültürlü bir çevrede olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
122. Dostça bir ortamı olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
196. Sağlıklı bir ortamı olmalı	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20

Tablo 94 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodun tüm bölümlerde farklılık gösterdiği görülmektedir. Fakat tüm özelliklerin genel anlamda üniversitenin bulunduğu çevre ile ilgili olduğu düşünüldüğünde öğrencilerin bu kategori açısından benzer görüşlere sahip oldukları sonucuna ulaşılabilir.

Tablo 95

"Fiziki çevre ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	12,21	6,06	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	9,16	9,52	9,33
19. Bulunduğu bölge/il iyi olmalı	2,29	3,90	3,04
23. Fiziki çevresi yeterli olmalı	2,67	3,46	3,04
38. Ulaşım olanakları iyi olmalı	1,91	3,90	2,84
26. Güvenli bir ortamı olmalı	1,91	2,17	2,03
132. Kaliteli bir ortamı olmalı	1,91	1,73	1,83
117. Merkezi olmalı	1,91	0,87	1,42
148. Alt yapısı iyi olmalı	-	1,73	0,81
29. Düzeyli bir ortama sahip olmalı	0,76	0,43	0,61
127. Huzurlu bir artama sahip olmalı	0,38	0,87	0,61
179. Geniş alana kurulmuş olmalı	-	1,30	0,61
188. Düzenli bir ortamı olmalı	1,15	-	0,61
40. Öğrencinin isteklerine uygun derslikler(sınıflar) olmalı	0,76	-	0,41
47. Kültürlü bir çevrede olmalı	0,38	-	0,20
122. Dostça bir ortamı olmalı	-	0,43	0,20
196. Sağlıklı bir ortamı olmalı	0,38	-	0,20

Tablo 95 incelendiğinde, birinci sınıflardaki öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan "fiziki çevresi yeterli olmalı" koduna daha çok önem verdikleri görülürken, son sınıflardaki öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan "bulunduğu bölge/il iyi olmalı" ve "ulaşım olanakları iyi olmalı" koduna daha çok önem verdikleri görülmüştür.

Tablo 96

"Akademik ve idari hizmet ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
9. Sosyal çevre ve aktiviteler öğrencilerin beklentilerine cevap vermeli	228	46,25
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	46	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	46	9,33
126. Öğrencilerine eşit davranmalı	26	5,27
120. Öğrenciye değer vermeli	24	4,87
4.İhtiyacı olanlara burs verilmeli	21	4,26
75. Temiz olmalı	17	3,45
98. Hem kendini hem bünyesindeki kişileri yenileyebilmeli	15	3,04
36. Seminer, konferans, paneller sık yapılmalı	14	2,84
143. Sağlık hizmetleri yeterli olmalı	13	2,64
211. Dil eğitimi sağlanmalı	12	2,43
24. Az maliyetli olmalı	11	2,23
140. Öğrenci merkezli düşünülmeli	11	2,23
35. Yönetenleri yeterli olmalı	10	2,03
12. Disiplinli olmalı	7	1,42
78. Sınıf mevcutları az olmalı	7	1,42
142. Öğrenci işleri sorunsuz olmalı	7	1,42
207. Öğretim elemanı sayısı yeterli olmalı	7	1,42
41. Öğrenci fikirlerine önem vermeli	6	1,22
133. Kolaylık sağlamalı	6	1,22
61. Öğretim elemanları dikkatli seçilmeli	4	0,81
148. Alt yapısı iyi olmalı	4	0,81
167. Devam zorunluluğu olmamalı	4	0,81
48. İletişim ağı geniş olmalı	3	0,61
74. Sosyal faaliyetler öğrencilere duyurulmalı	3	0,61
87. Öğrenciye verilen değer hissettirilmeli	3	0,61
146. Öğretim kadrosu yandaşlıkla değil hak etmekle oluşturulmalı	3	0,61
158. Verimli olmalı	3	0,61
219. İnsanların rahat olması sağlanmalı	3	0,61
240. İyi bir rehberlik sistemi olmalı	3	0,61
67. Öğrenciler arasında kültür, memleket gibi konulara ilişkin önyargı olmamalı	2	0,41
152. Yemekler ücretsiz olmalı	2	0,41
180. Başarılı öğrenciler ödüllendirilmeli	2	0,41
206. Farklı staj uygulamaları olmalı	2	0,41
251. Mezun olunduğunda da farklı imkânlar sunabilmeli	2	0,41
303. Kantinlerde çeşit fazla olmalı	2	0,41
5. Özel ilgilere göre faaliyetler yapılmalı	1	0,20
39. Maddi olanakları uygun olmalı	1	0,20
104. Öğrenci asansörleri de olmalı	1	0,20
114. Denetim mekanizması güçlü olmalı	1	0,20
115. Yaptırım niteliği olmalı	1	0,20
116. İyi bir hizmet sunmalı	1	0,20

134. Eleştirel düşünme sistemi olmalı	1	0,20
163. Öğrencilere "siz" diye hitap edilmeli	1	0,20
169. Öğrenci sorunlarıyla ilgilenilmeli	1	0,20
171. Engelli öğrenciler zorluk çekmemeli	1	0,20
181. Asistanlar yeterli olmalı	1	0,20
184. Öğrenci takip sistemi bulunmalı	1	0,20
185. Öğrenciler hocaları seçebilmeli	1	0,20
190. Sınav gözetmenleri sınav anında ortamı germemeli	1	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	1	0,20
198. Küçük problemleri aşmış, daha büyük problemlerle uğraşıyor olmalı	1	0,20
201. Bireysel ve toplumsal haz sağlamalı	1	0,20
203. Kitap desteği sağlanmalı	1	0,20
214. Her bölüme aynı önem verilmeli	1	0,20
221. Sorulan sorulara cevap verebilmeli	1	0,20
222. Sistemli çalışabilmeli	1	0,20
227. Yeterli olmalı	1	0,20
244. Öğrenciler her türlü aktiviteden haberdar edilmeli	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 69 koddan 59'una yer verilmiştir. Tablo 96'daki bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerin rehberlik hizmetlerinden öğrenci işlerinde yürütülen hizmetlere, kendilerine verilen değerden sistemli çalışma özelliklerine, bilişim hizmetlerinden ders içi ve ders dışı faaliyetlere, yönetimin yeterliliğinden kültürel faaliyet planlamalarına kadar üniversite içinde sunulan eğitim-öğretim ve diğer hizmetlerin tamamı için görüş belirtmişlerdir. Bu verilere göre de öğrencilerin aldıkları hizmetlerin farkında oldukları sonucuna ulaşılabilmektedir.

Tablo 97

"Akademik ve idari hizmet ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
9. Sosyal çevre ve aktiviteler öğrencilerin beklentilerine cevap vermeli	45,61	47,86	46,25
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	11,62	3,57	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	9,92	7,86	9,33
126. Öğrencilerine eşit davranmalı	5,67	4,29	5,27
120. Öğrenciye değer vermeli	5,67	2,86	4,87
4.İhtiyacı olanlara burs verilmeli	3,97	5,00	4,26
75. Temiz olmalı	3,97	2,14	3,45
98. Hem kendini hem bünyesindeki kişileri yenileyebilmeli	3,40	2,14	3,04
36. Seminer, konferans, paneller sık yapılmalı	3,12	2,14	2,84
143. Sağlık hizmetleri yeterli olmalı	2,83	2,14	2,64
211. Dil eğitimi sağlanmalı	2,55	2,14	2,43
24. Az maliyetli olmalı	2,27	2,14	2,23
140. Öğrenci merkezli düşünülmeli	1,13	5,00	2,23
35. Yönetenleri yeterli olmalı	1,70	2,86	2,03
12. Disiplinli olmalı	1,13	2,14	1,42
78. Sınıf mevcutları az olmalı	1,13	2,14	1,42

142. Öğrenci işleri sorunsuz olmalı	1,42	1,43	1,42
207. Öğretim elemanı sayısı yeterli olmalı	1,42	1,43	1,42
41. Öğrenci fikirlerine önem vermeli	1,70	-	1,22
133. Kolaylık sağlamalı	1,42	0,71	1,22
61. Öğretim elemanları dikkatli seçilmeli	0,85	0,71	0,81
148. Alt yapısı iyi olmalı	-	2,86	0,81
167. Devam zorunluluğu olmamalı	0,85	0,71	0,81
48. İletişim ağı geniş olmalı	0,85	-	0,61
74. Sosyal faaliyetler öğrencilere duyurulmalı	0,28	1,43	0,61
87. Öğrenciye verilen değer hissettirilmeli	0,28	1,43	0,61
146. Öğretim kadrosu yandaşlıkla değil hak etmekle oluşturulmalı	0,85	-	0,61
158. Verimli olmalı	0,85	-	0,61
219. İnsanların rahat olması sağlanmalı	0,85	-	0,61
240. İyi bir rehberlik sistemi olmalı	0,85	-	0,61
67. Öğrenciler arasında kültür, memleket gibi konulara ilişkin önyargı olmamalı	0,57	-	0,41
152. Yemekler ücretsiz olmalı	0,28	0,71	0,41
180. Başarılı öğrenciler ödüllendirilmeli	0,57	-	0,41
206. Farklı staj uygulamaları olmalı	0,57	-	0,41
251. Mezun olunduğunda da farklı imkânlar sunabilmeli	0,57	-	0,41
303. Kantinlerde çeşit fazla olmalı	0,57	-	0,41
5. Özel ilgilere göre faaliyetler yapılmalı	0,28	-	0,20
39. Maddi olanakları uygun olmalı	0,28	-	0,20
104. Öğrenci asansörleri de olmalı	-	0,71	0,20
114. Denetim mekanizması güçlü olmalı	0,28	-	0,20
115. Yaptırım niteliği olmalı	0,28	-	0,20
116. İyi bir hizmet sunmalı	-	0,71	0,20
134. Eleştirel düşünme sistemi olmalı	-	0,71	0,20
163. Öğrencilere "siz" diye hitap edilmeli	0,28	-	0,20
169. Öğrenci sorunlarıyla ilgilenilmeli	0,28	-	0,20
171. Engelli öğrenciler zorluk çekmemeli	0,28	-	0,20
181. Asistanlar yeterli olmalı	0,28	-	0,20
184. Öğrenci takip sistemi bulunmalı	-	0,71	0,20
185. Öğrenciler hocaları seçebilmeli	-	0,71	0,20
190. Sınav gözetmenleri sınav anında ortamı germemeli	0,28	-	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	0,28	-	0,20
198. Küçük problemleri aşmış, daha büyük problemlerle uğraşıyor olmalı	0,28	-	0,20
201. Bireysel ve toplumsal haz sağlamalı	-	0,71	0,20
203. Kitap desteği sağlanmalı	-	0,71	0,20
214. Her bölüme aynı önem verilmeli	-	0,71	0,20
221. Sorulan sorulara cevap verebilmeli	0,28	-	0,20
222. Sistemli çalışabilmeli	--	0,71	0,20
227. Yeterli olmalı	0,28	-	0,20
244. Öğrenciler her türlü aktiviteden haberdar edilmeli	0,28	-	0,20

Tablo 97 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan “sosyal çevre ve aktiviteler öğrencilerin beklentilerine cevap vermeli” kodunun hem kız hem de erkek öğrenciler için kaliteli bir üniversitede bulunması gereken akademik ve idari hizmet ile ilgili özelliklerin başında geldiği görülmektedir.

Tablo 98

"Akademik ve idari hizmet ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
9. Sosyal çevre ve aktiviteler öğrencilerin beklentilerine cevap vermeli	40,19	40,98	49,32	4,67	52,17	52,94	358,18	32,50	46,25
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	5,61	3,28	16,44	1,97	8,70	15,69	10,91	17,50	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	5,61	16,39	2,74	10,00	15,22	11,76	7,27	12,50	9,33
126. Öğrencilerine eşit davranmalı	3,74	1,64	6,85	3,33	8,70	5,88	7,27	7,50	5,27
120. Öğrenciye değer vermeli	1,87	9,84	8,22	5,00	2,17	3,92	5,45	2,50	4,87
4.İhtiyacı olanlara burs verilmeli	10,28	8,20	2,74	-	-	-	1,82	5,00	4,26
75. Temiz olmalı	5,61	-	8,22	1,67	2,17	5,88	-	-	3,45
98. Hem kendini hem bünyesindeki kişileri yenileyebilmeli	2,80	1,64	4,11	1,67	-	3,92	1,82	10,00	3,04
36. Seminer, konferans, paneller sık yapılmalı	1,87	3,28	4,11	3,33	-	7,84	-	2,50	2,84
143. Sağlık hizmetleri yeterli olmalı	2,80	4,92	8,22	-	-	1,96	-	-	2,64
211. Dil eğitimi sağlanmalı	-	-	-	3,33	10,90	1,96	3,64	5,00	2,43
24. Az maliyetli olmalı	3,74	1,64	-	3,33	-	3,92	1,82	2,50	2,23
140. Öğrenci merkezli düşünülmeli	1,87	1,64	-	6,67	4,35	3,92	-	-	2,23
35. Yönetenleri yeterli olmalı	1,87	-	-	3,33	2,17	3,92	5,45	-	2,03
12. Disiplinli olmalı	2,80	-	1,37	5,00	-	-		-	1,42
78. Sınıf mevcutları az olmalı	0,94	3,28	-	3,33	2,17	-	1,82	-	1,42
142. Öğrenci işleri sorunsuz olmalı	1,87	-	-	-	2,17	3,92	1,82	2,50	1,42
207. Öğretim elemanı sayısı yeterli olmalı	-	-	2,74	1,67	2,17	-	1,82	5,00	1,42
41. Öğrenci fikirlerine önem vermeli	1,87	-	4,11	-	2,17	-	-	-	1,22
133. Kolaylık sağlamalı	0,94	-	5,48	-	-	-	1,82	-	1,22
61. Öğretim elemanları dikkatli seçilmeli	1,87	-	1,37	-	-	-	-	2,50	0,81
148. Alt yapısı iyi olmalı	1,87	1,64	-	-	-	-	1,82	-	0,81
167. Devam zorunluluğu olmamalı	-	1,64	-	1,67	4,35	-	-	-	0,81
48. İletişim ağı geniş olmalı	0,94	1,64	1,37	-	-	-	-	-	0,61
74. Sosyal faaliyetler öğrencilere duyurulmalı	2,80	-	-	-	-	-	-	-	0,61
87. Öğrenciye verilen değer hissettirilmeli	1,87	-	1,37	-	-	-	-	-	0,61

146. Öğretim kadrosu yandaşlıkla değil hak etmekle oluşturulmalı	1,87	-	-	-	-	-	-	2,50	0,61
158. Verimli olmalı	1,87	1,64	-	-	-	-	-	-	0,61
219. İnsanların rahat olması sağlanmalı	-	-	-	5,00	-	-	-	-	0,61
240. İyi bir rehberlik sistemi olmalı	-	-	-	-	2,17	-	3,64	-	0,61
67. Öğrenciler arasında kültür, memleket gibi konulara ilişkin önyargı olmamalı	0,94	1,64	-	-	-	-	-	-	0,41
152. Yemekler ücretsiz olmalı	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
180. Başarılı öğrenciler ödüllendirilmeli	-	1,64	1,37	-	-	-	-	-	0,41
206. Farklı staj uygulamaları olmalı	-	-	2,74	-	-	-	-	-	0,41
251. Mezun olunduğunda da farklı imkânlar sunabilmeli	-	-	-	-	-	3,92	-	-	0,41
303. Kantinlerde çeşit fazla olmalı	-	-		-	-	-	-	5,00	0,41
5. Özel ilgilere göre faaliyetler yapılmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
39. Maddi olanakları uygun olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
104. Öğrenci asansörleri de olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
114. Denetim mekanizması güçlü olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
115. Yaptırım niteliği olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
116. İyi bir hizmet sunmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
134. Eleştirel düşünme sistemi olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
163. Öğrencilere "siz" diye hitap edilmeli	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
169. Öğrenci sorunlarıyla ilgilenilmeli	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
171. Engelli öğrenciler zorluk çekmemeli	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
181. Asistanlar yeterli olmalı	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
184. Öğrenci takip sistemi bulunmalı	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
185. Öğrenciler hocaları seçebilmeli	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
190. Sınav gözetmenleri sınav anında ortamı germemeli	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
198. Küçük problemleri aşmış, daha büyük problemlerle uğraşıyor olmalı	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
201. Bireysel ve toplumsal haz sağlamalı	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
203. Kitap desteği sağlanmalı	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
214. Her bölüme aynı önem verilmeli	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
221. Sorulan sorulara cevap verebilmeli	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20

222. Sistemli çalışabilmeli	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
227. Yeterli olmalı	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20
244. Öğrenciler her türlü aktiviteden haberdar edilmeli	-	-	-	-	-	1,96	-	-	0,20

Tablo 98 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "sosyal çevre ve aktiviteler öğrencilerin beklentilerine cevap vermeli" şeklinde belirtildiği görülmektedir. Bu veriye göre öğrenciler idari hizmetin öğrencilerin sosyal beklentilerini karşılayacak etkinlik planlamaları yapması yönünde görüş bildirmektedirler.

Tablo 99

"Akademik ve idari hizmet ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
9. Sosyal çevre ve aktiviteler öğrencilerin beklentilerine cevap vermeli	47,71	44,59	46,25
94. Öğrencinin ihtiyaçlarına hitap edebilmeli	8,78	6,06	9,33
100. Tüm imkânları iyi olmalı	9,16	9,52	9,33
126. Öğrencilerine eşit davranmalı	4,20	6,49	5,27
120. Öğrenciye değer vermeli	5,73	3,90	4,87
4.İhtiyacı olanlara burs verilmeli	4,58	3,90	4,26
75. Temiz olmalı	1,91	5,20	3,45
98. Hem kendini hem bünyesindeki kişileri yenileyebilmeli	4,20	1,73	3,04
36. Seminer, konferans, paneller sık yapılmalı	2,67	3,03	2,84
143. Sağlık hizmetleri yeterli olmalı	3,05	2,17	2,64
211. Dil eğitimi sağlanmalı	1,53	3,46	2,43
24. Az maliyetli olmalı	1,91	2,60	2,23
140. Öğrenci merkezli düşünülmeli	1,53	3,03	2,23
35. Yönetenleri yeterli olmalı	0,76	3,46	2,03
12. Disiplinli olmalı	1,91	0,87	1,42
78. Sınıf mevcutları az olmalı	0,76	2,17	1,42
142. Öğrenci işleri sorunsuz olmalı	0,76	2,17	1,42
207. Öğretim elemanı sayısı yeterli olmalı	1,15	1,73	1,42
41. Öğrenci fikirlerine önem vermeli	1,15	1,30	1,22
133. Kolaylık sağlamalı	1,91	0,43	1,22
61. Öğretim elemanları dikkatli seçilmeli	1,15	0,43	0,81
148. Alt yapısı iyi olmalı	-	1,73	0,81
167. Devam zorunluluğu olmamalı	0,76	0,87	0,81
48. İletişim ağı geniş olmalı	0,76	0,43	0,61
74. Sosyal faaliyetler öğrencilere duyurulmalı	1,15	-	0,61
87. Öğrenciye verilen değer hissettirilmeli	1,15	-	0,61
146. Öğretim kadrosu yandaşlıkla değil hak etmekle oluşturulmalı	-	1,30	0,61
158. Verimli olmalı	0,38	0,87	0,61
219. İnsanların rahat olması sağlanmalı	-	1,30	0,61
240. İyi bir rehberlik sistemi olmalı	0,38	0,87	0,61
67. Öğrenciler arasında kültür, memleket gibi konulara ilişkin önyargı olmamalı	0,38	0,43	0,41
152. Yemekler ücretsiz olmalı	-	0,87	0,41

180. Başarılı öğrenciler ödüllendirilmeli	0,38	0,43	0,41
206. Farklı staj uygulamaları olmalı	-	0,87	0,41
251. Mezun olunduğunda da farklı imkânlar sunabilmeli	0,38	0,43	0,41
303. Kantinlerde çeşit fazla olmalı	0,38	0,43	0,41
5. Özel ilgilere göre faaliyetler yapılmalı	0,38	-	0,20
39. Maddi olanakları uygun olmalı	0,38	-	0,20
104. Öğrenci asansörleri de olmalı	0,38	-	0,20
114. Denetim mekanizması güçlü olmalı	0,38	-	0,20
115. Yaptırım niteliği olmalı	0,38	-	0,20
116. İyi bir hizmet sunmalı	-	0,43	0,20
134. Eleştirel düşünme sistemi olmalı	-	0,43	0,20
163. Öğrencilere "siz" diye hitap edilmeli	-	0,43	0,20
169. Öğrenci sorunlarıyla ilgilenilmeli	0,38	-	0,20
171. Engelli öğrenciler zorluk çekmemeli	0,38	-	0,20
181. Asistanlar yeterli olmalı	-	0,43	0,20
184. Öğrenci takip sistemi bulunmalı	-	0,43	0,20
185. Öğrenciler hocaları seçebilmeli	-	0,43	0,20
190. Sınav gözetmenleri sınav anında ortamı germemeli	0,38	-	0,20
197. Belli kriterlerden geçebilmiş olmalı	0,38	-	0,20
198. Küçük problemleri aşmış, daha büyük problemlerle uğraşıyor olmalı	0,38	-	0,20
201. Bireysel ve toplumsal haz sağlamalı	0,38	-	0,20
203. Kitap desteği sağlanmalı	0,38	-	0,20
214. Her bölüme aynı önem verilmeli	0,38	-	0,20
221. Sorulan sorulara cevap verebilmeli	-	0,43	0,20
222. Sistemli çalışabilmeli	-	0,43	0,20
227. Yeterli olmalı	-	0,43	0,20
244. Öğrenciler her türlü aktiviteden haberdar edilmeli	0,38	-	0,20

Tablo 99 incelendiğinde, hem birinci hem de son sınıflardaki öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "sosyal çevre ve aktiviteler öğrencilerin beklentilerine cevap vermeli" şeklinde belirtildiği görülmüştür.

Tablo 100

"İdari ve Sosyal Alan Personel İle İlgili Özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
111. Uzman kadrosu olmalı	30	6,09
35. Yönetenleri yeterli olmalı	10	2,03
59. Görevini bilen bir personele sahip olmalı	10	2,03
142. Öğrenci işleri sorunsuz olmalı	7	1,42
41. Öğrenci fikirlerine önem vermeli	6	1,22
148. Alt yapısı iyi olmalı	4	0,81
67. Öğrenciler arasında kültür, memleket gibi konulara ilişkin önyargı olmamalı	2	0,41
169. Öğrenci sorunlarıyla ilgilenilmeli	1	0,20
227. Yeterli olmalı	1	0,20
234. Çalışanlar güler yüzlü olmalı	1	0,20
267. İleri görüşlü bir kadrosu bulunmalı	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 13 koddan 11'ine yer verilmiştir. Tablo 100'deki bu kodlar incelendiğinde öğrencilerden alınan cevapların %6,09'unu "uzman kadrosu olmalı"; %2,03'ünü "yönetenleri yeterli olmalı" ve "görevini bilen bir personele sahip olmalı" kodlarının oluşturduğu görülmektedir. Bu verilere göre öğrenciler, kaliteli bir üniversitede akademik kadrodan idari kadroya kadar verilen hizmetin sunumunda görev alan tüm personelin alanında uzman olması, sorumluluklarını bilmesi ve öğrencilere değer vermesi özelliklerine vurgu yapmaktadırlar. Benzer biçimde 234 ve 267 numaralı kodlar da bu görüşü destekleyen özellikleri savunmaktadırlar.

Tablo 101

"İdari ve Sosyal Alan Personel İle İlgili Özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
111. Uzman kadrosu olmalı	5,67	7,14	6,09
35. Yönetenleri yeterli olmalı	1,70	2,86	2,03
59. Görevini bilen bir personele sahip olmalı	5,00	3,57	2,03
142. Öğrenci işleri sorunsuz olmalı	1,42	1,43	1,42
41. Öğrenci fikirlerine önem vermeli	1,70	-	1,22
148. Alt yapısı iyi olmalı	-	2,86	0,81
67. Öğrenciler arasında kültür, memleket gibi konulara ilişkin önyargı olmamalı	0,57	-	0,41
169. Öğrenci sorunlarıyla ilgilenilmeli	0,28	-	0,20
227. Yeterli olmalı	0,28	-	0,20
234. Çalışanlar güler yüzlü olmalı	0,28	-	0,20
267. İleri görüşlü bir kadrosu bulunmalı	0,28	-	0,20

Tablo 101 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodun bu kategori açısından hem kız hem de erkek öğrencilere göre "uzman kadrosu olmalı" şeklinde belirtildiği görülmektedir. Ayrıca "öğrenci fikirlerine önem vermeli", "öğrenciler arasında kültür, memleket gibi konulara ilişkin önyargı olmamalı", "öğrenci sorunlarıyla ilgilenilmeli", "yeterli olmalı", "çalışanlar güler yüzlü olmalı" ve " ileri görüşlü bir kadrosu bulunmalı" kodları yalnızca kız öğrenciler tarafından belirtilirken, "alt yapısı iyi olmalı" kodu yalnızca erkek öğrenciler tarafından belirtilmiştir.

Tablo 102

"İdari ve Sosyal Alan Personel İle İlgili Özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
111. Uzman kadrosu olmalı	10,28	9,84	1,37	3,33	6,52	13,73	-	-	6,09
35. Yönetenleri yeterli olmalı	1,87	-	-	3,33	2,17	3,92	5,46	-	2,03
59. Görevini bilen bir personele sahip olmalı	0,94	1,64	1,37	5,00	-	1,96	3,64	2,50	2,03
142. Öğrenci işleri sorunsuz olmalı	1,87	-	-	-	2,17	3,92	1,82	2,50	1,42
41. Öğrenci fikirlerine önem vermeli	1,87	-	4,11	-	2,17	-	-	-	1,22
148. Alt yapısı iyi olmalı	1,87	1,64	-	-	-	-	1,82	-	0,81
67. Öğrenciler arasında kültür, memleket gibi konulara ilişkin önyargı olmamalı	0,94	1,64	-	-	-	-	-	-	0,41
169. Öğrenci sorunlarıyla ilgilenilmeli	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
227. Yeterli olmalı	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20
234. Çalışanlar güler yüzlü olmalı	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20
267. İleri görüşlü bir kadrosu bulunmalı	-	-	-	-	-	-	1,82	-	0,20

Tablo 102 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodun Türkçe, Sosyal Bilgiler ve Matematik öğretmenliği bölümlerinde "uzman kadrosu olmalı" şeklinde belirtildiği görülmektedir. Fizik öğretmenliği öğrencileri ise en fazla "görevini bilen bir personele sahip olmalı", Resim-iş öğretmenliği bölümü öğrencileri buna ek olarak "öğrenci işleri sorunsuz olmalı", PDR bölümü öğrencileri "öğrenci fikirlerine önem vermeli" ve Müzik öğretmenliği bölümü öğrencileri "yönetenleri yeterli olmalı" kodları hakkında görüş bildirmişlerdir.

Tablo 103

"İdari ve Sosyal Alan Personel İle İlgili Özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
111. Uzman kadrosu olmalı	4,20	8,23	6,09
35. Yönetenleri yeterli olmalı	0,76	3,46	2,03
59. Görevini bilen bir personele sahip olmalı	1,53	2,60	2,03
142. Öğrenci işleri sorunsuz olmalı	0,76	2,17	1,42
41. Öğrenci fikirlerine önem vermeli	1,15	1,30	1,22
148. Alt yapısı iyi olmalı	-	1,73	0,81
67. Öğrenciler arasında kültür, memleket gibi konulara ilişkin önyargı olmamalı	0,38	0,43	0,41
169. Öğrenci sorunlarıyla ilgilenilmeli	0,38	-	0,20
227. Yeterli olmalı	-	0,43	0,20
234. Çalışanlar güler yüzlü olmalı	0,38	-	0,20
267. İleri görüşlü bir kadrosu bulunmalı	0,38	-	0,20

Tablo 103 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodların hem birinci hem de son sınıflardaki öğrenciler tarafından "uzman kadrosu olmalı" şeklinde belirtildiği görülmektedir. Ayrıca 169, 234 ve 267 numaralı kodlarla ilgili yalnızca birinci sınıf öğrencileri görüş bildirirken, 148 ve 227 numaralı kodla ilgili de yalnızca son sınıf öğrencileri görüş bildirmiştir.

Tablo 104

"İletişim Özellikleri" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
51. Her türlü fikre açık yapıda olmalı	32	6,49
20. Öğrenci ve öğretim elemanları arasında iyi iletişim olmalı	31	6,29
126. Öğrencilerine eşit davranmalı	26	5,27
46. Etkili bir iletişim yapısına sahip olmalı	5	1,01
63. Öğrencilerin düşüncelerini ifade edebileceği özgür bir ortamı olmalı	3	0,61
87. Öğrenciye verilen değer hissettirilmeli	3	0,61
172. Saygı ve sevgi ön planda olmalı	3	0,61
288. Herkes saygılı-sevgili olmalı	2	0,41
68. Öğrenciler birbirlerini yargılamamalı	1	0,20
86. İnsan haklarına karışılmamalı	1	0,20
122. Dostça bir ortamı olmalı	1	0,20
163. Öğrencilere "siz" diye hitap edilmeli	1	0,20
169. Öğrenci sorunlarıyla ilgilenilmeli	1	0,20
193. Öğrenciler arası diyalog geliştirilmeli	1	0,20
216. Öğretmen okul iletişimi olmalı	1	0,20
236. Öğrenciler arasında saygı olmalı	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 19 koddan 16'sına yer verilmiştir. Tablo 104'deki bu kodlar incelendiğinde, cevapların %6,49'unu "her türlü fikre açık yapıda olmalı"; %6,29'unu "öğrenci ve öğretim elemanları arasında iyi iletişim olmalı" ve %5,29'unu da "öğrencilere eşit davranmalı" şeklinde belirtildiği görülmektedir. Bu verilere göre öğrenciler, kaliteli bir üniversitede kendilerine değer verilerek onlara ayırım gözetmeden yaklaşılmasına ve öğretim elemanları ile aralarında devam eden iletişimin iyi olmasına vurgu yapmaktadırlar. Benzer biçimde diğer kodlarda da bu görüş desteklenmekte ve öğrencilere gereken önemin verilmesine dair görüş bildirilmektedir.

Tablo 105

"İletişim Özellikleri" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
51. Her türlü fikre açık yapıda olmalı	7,37	4,29	6,49
20. Öğrenci ve öğretim elemanları arasında iyi iletişim olmalı	5,95	7,14	6,29
126. Öğrencilerine eşit davranmalı	5,67	4,29	5,27
46. Etkili bir iletişim yapısına sahip olmalı	1,13	0,71	1,01
63. Öğrencilerin düşüncelerini ifade edebileceği özgür bir ortamı olmalı	0,85	-	0,61
87. Öğrenciye verilen değer hissettirilmeli	0,28	1,43	0,61
172. Saygı ve sevgi ön planda olmalı	0,57	0,71	0,61
288. Herkes saygılı-sevgili olmalı	0,57	-	0,41
68. Öğrenciler birbirlerini yargılamamalı	0,28	-	0,20
86. İnsan haklarına karışılmamalı	-	0,71	0,20
122. Dostça bir ortamı olmalı	-	0,71	0,20
163. Öğrencilere "siz" diye hitap edilmeli	0,28	-	0,20
169. Öğrenci sorunlarıyla ilgilenilmeli	0,28	-	0,20
193. Öğrenciler arası diyalog geliştirilmeli	0,28	-	0,20
216. Öğretmen okul iletişimi olmalı	0,28	-	0,20
236. Öğrenciler arasında saygı olmalı	0,28	-	0,20

Tablo 105 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodun kız öğrencilere göre "her türlü fikre açık yapıda olmalı", erkek öğrencilere göre ise "öğrenci ve öğretim elemanları arasında iyi iletişim olmalı" şeklinde belirtildiği görülmektedir. Ayrıca 63, 68, 163, 169, 193, 216, 236 ve 288 numaralı kodlar yalnızca kız öğrenciler tarafından belirtilirken, 86 ve 122 numaralı kodlar ise yalnızca erkek öğrenciler tarafından belirtilmiştir.

Tablo 106

"İletişim Özellikleri" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	%$_1$	%$_2$	%$_3$	%$_4$	%$_5$	%$_6$	%$_7$	%$_8$	% $_{toplam}$
51. Her türlü fikre açık yapıda olmalı	4,67	11,48	4,11	10,00	6,52	-	10,91	5,00	6,49
20. Öğrenci ve öğretim elemanları arasında iyi iletişim olmalı	8,41	6,56	5,48	8,33	4,35	-	7,27	7,50	6,29
126. Öğrencilerine eşit davranmalı	3,74	1,64	6,85	3,33	8,70	5,88	7,27	7,50	5,27
46. Etkili bir iletişim yapısına sahip olmalı	4,67	-	-	-	-	-	-	-	1,01
63. Öğrencilerin düşüncelerini ifade edebileceği özgür bir ortamı olmalı	1,87	1,64	-	-	-	-	-	-	0,61
87. Öğrenciye verilen değer hissettirilmeli	1,87	-	1,37	-	-	-	-	-	0,61
172. Saygı ve sevgi ön planda olmalı	-	1,64	-	-	-	3,92	-	-	0,61
288. Herkes saygılı-sevgili olmalı	-	-	-	-	-	-	3,64	-	0,41
68. Öğrenciler birbirlerini yargılamamalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
86. İnsan haklarına karışılmamalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
122. Dostça bir ortamı olmalı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
163. Öğrencilere "siz" diye hitap edilmeli	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
169. Öğrenci sorunlarıyla ilgilenilmeli	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
193. Öğrenciler arası diyalog geliştirilmeli	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
216. Öğretmen okul iletişimi olmalı	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
236. Öğrenciler arasında saygı olmalı	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20

Tablo 106 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodun her bölümde farklılık gösterdiği görülmektedir. Bu kod Türkçe, Resim-iş öğretmenliği bölümlerinde 20 numaralı kod, Sosyal Bilgiler, Fizik ve Müzik öğretmenliği bölümlerinde 51 numaralı kod, PDR bölümünde ve Matematik öğretmenliği bölümünde ise 126 numaralı kod şeklinde belirtilmiştir.

Tablo 107

"İletişim Özellikleri" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
51. Her türlü fikre açık yapıda olmalı	6,87	6,06	6,49
20. Öğrenci ve öğretim elemanları arasında iyi iletişim olmalı	8,02	4,33	6,29
126. Öğrencilerine eşit davranmalı	4,20	6,49	5,27
46. Etkili bir iletişim yapısına sahip olmalı	1,53	0,43	1,01
63. Öğrencilerin düşüncelerini ifade edebileceği özgür bir ortamı olmalı	1,15	-	0,61
87. Öğrenciye verilen değer hissettirilmeli	1,15	-	0,61
172. Saygı ve sevgi ön planda olmalı	0,76	0,43	0,61
288. Herkes saygılı-sevgili olmalı	-	0,87	0,41
68. Öğrenciler birbirlerini yargılamamalı	0,38	-	0,20
86. İnsan haklarına karışılmamalı	0,38	-	0,20
122. Dostça bir ortamı olmalı	-	0,43	0,20
163. Öğrencilere "siz" diye hitap edilmeli	-	0,43	0,20
169. Öğrenci sorunlarıyla ilgilenilmeli	0,38	-	0,20
193. Öğrenciler arası diyalog geliştirilmeli	0,38	-	0,20
216. Öğretmen okul iletişimi olmalı	-	0,43	0,20
236. Öğrenciler arasında saygı olmalı	0,38	-	0,20

Tablo 107 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodların bu kategori açısından birinci sınıflardaki öğrenciler tarafından "öğrenci ve öğretim elemanları arasında iyi iletişim olmalı" şeklinde, son sınıflardaki öğrenciler tarafından "öğrencilerine eşit davranmalı" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 108

"Üniversite ve bölümle ilgili öğrencilerin sahip olduğu genel duygu ve düşünceler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
100. Tüm imkânları iyi olmalı	46	9,33
148. Alt yapısı iyi olmalı	4	0,81
53. Evrensel olmalı	3	0,61
158. Verimli olmalı	3	0,61
254. Köklü bir geçmişi olmalı	3	0,61
296. Sağlam nitelikte olmalı	3	0,61
297. İşlevsel olmalı	3	0,61
314. Mükemmel olmalı	2	0,41
227. Yeterli olmalı	1	0,20
289. Haksızlık yapılmamalı	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 12 koddan 10'una yer verilmiştir. Tablo 108'deki bu kodlar incelendiğinde, cevapların %9,33'ünü "tüm imkânları iyi olmalı"; %0,81'ini "alt yapısı

iyi olmalı" kodlarının oluşturduğu görülmektedir. Bu kategoriye ait belirlenen bir diğer özellik de "mükemmel olmalı" özelliğidir. Bu veriye göre öğrenciler üniversitenin her yönüyle kusursuz bir hizmet anlayışı içinde olması ve bu anlayışı uygulaması yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 109

"Üniversite ve bölümle ilgili öğrencilerin sahip olduğu genel duygu ve düşünceler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
100. Tüm imkânları iyi olmalı	9,92	7,86	9,33
148. Alt yapısı iyi olmalı	-	2,86	0,81
53. Evrensel olmalı	0,57	0,71	0,61
158. Verimli olmalı	0,85	-	0,61
254. Köklü bir geçmişi olmalı	0,85	-	0,61
296. Sağlam nitelikte olmalı	0,85	-	0,61
297. İşlevsel olmalı	0,85	-	0,61
314. Mükemmel olmalı	0,57	-	0,41
227. Yeterli olmalı	0,28	-	0,20
289. Haksızlık yapılmamalı	0,28	-	0,20

Tablo 109 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodun hem kız hem de erkek öğrencilere göre "tüm imkânları iyi olmalı" şeklinde belirtildiği görülmektedir. Ayrıca "verimli olmalı", "köklü bir geçmişi olmalı", "sağlam nitelikte olmalı", "işlevsel olmalı", "mükemmel olmalı", "yeterli olmalı" ve "haksızlık yapılmamalı" kodlarının yalnızca kız öğrenciler tarafından belirtildikleri görülmektedir.

Tablo 110

"Üniversite ve bölümle ilgili öğrencilerin sahip olduğu genel duygu ve düşünceler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	%1	%2	%3	%4	%5	%6	%7	%8	% toplam
100. Tüm imkânları iyi olmalı	5,61	16,39	2,74	10,00	15,22	11,77	7,27	12,50	9,33
148. Alt yapısı iyi olmalı	1,87	1,64	-	-	-	-	1,82	-	0,81
53. Evrensel olmalı	0,94	1,64	-	1,67	-	-	-	-	0,61
158. Verimli olmalı	1,87	1,64	-	-	-	-	-	-	0,61

254. Köklü bir geçmişi olmalı	-	-	-	-	-	1,96	-	5,00	0,61
296. Sağlam nitelikte olmalı	-	-	-	-	-	-	5,88	-	0,61
297. İşlevsel olmalı	-	-	-	-	-	-	5,88	-	0,61
314. Mükemmel olmalı	-	-	-	-	-	-	-	5,00	0,41
227. Yeterli olmalı	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20
289. Haksızlık yapılmamalı	-	-	-	-	-	-	1,82	-	0,20

Tablo 110 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodun tüm bölümlerde "tüm imkânları iyi olmalı" şeklinde belirtildiği görülmektedir. Bunun dışında belirtilen diğer kodlar öğrenciler tarafından farklı değerlerde belirtilmiştir.

Tablo 111

"Üniversite ve bölümle ilgili öğrencilerin sahip olduğu genel duygu ve düşünceler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
100. Tüm imkânları iyi olmalı	9,16	9,52	9,33
148. Alt yapısı iyi olmalı	-	1,73	0,81
53. Evrensel olmalı	0,38	0,87	0,61
158. Verimli olmalı	0,38	0,87	0,61
254. Köklü bir geçmişi olmalı	0,76	0,43	0,61
296. Sağlam nitelikte olmalı	-	1,30	0,61
297. İşlevsel olmalı	-	1,30	0,61
314. Mükemmel olmalı	-	0,87	0,41
227. Yeterli olmalı	-	0,43	0,20
289. Haksızlık yapılmamalı	-	0,43	0,20

Tablo 111 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodların bu kategori açısından hem birinci hem de son sınıflardaki öğrenciler için "tüm imkânları iyi olmalı" şeklinde belirtildiği görülmektedir. Ayrıca 148, 227, 289, 296, 297 ve 314 numaralı kodlarla ilgili yalnızca son sınıf öğrencileri görüş bildirmiştir.

4.3. Üçüncü Soruya İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmada, amaca yönelik olarak sorulan sorulardan üçüncüsü *"Kaliteli öğretim kavramı sizce hangi özellikleri taşımaktadır?"* şeklindedir. Bu soruya ilişkin olarak elde edilen bulgular, tablolar ve yorumlar aşağıda verilmiştir.

Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi'nde uygulanan anketlerden elde edilen verilerin, içerik analizi yardımıyla analizlerinin yapılması sonucunda, anket maddelerinin eğitim programının dört boyutu (*hedef/amaç/kazanım, içerik/tema, eğitim durumları/öğrenme öğretme strateji, kuram, yöntem ve teknikleri /etkinlikler ve sınama/sınav durumları/ölçme-değerlendirme*), çeşitli araştırmacıların çalışmalarından yararlanılarak oluşturulan ve bu kategoriler dışında öğretim ve programın genel özelliğini ifade eden görüşlerden yola çıkılarak oluşturulmuş *genel özellikler* kategorisine göre (*öğretim elemanı ile ilgili özellikler, öğrenci ile ilgili özellikler ve öğretim elemanı-öğrenci ilişkileri*) nasıl bir dağılım gösterdiğine dair bulgular ve yorumlar aşağıda verilmiştir.

Tablo 112

Kaliteli öğretim kavramının özellikleri

KATEGORİLER	KODLAR	KIZ																		ERKEK																						F_1+F_2	%toplam
		Türkçe Öğretmenliği		Sosyal Bilgiler Öğretmenliği		PDR		Fizik Öğretmenliği		Matematik Öğretmenliği		İngilizce Öğretmenliği		Müzik Öğretmenliği		Resim-İş Öğretmenliği		F_1	%kız	Türkçe Öğretmenliği		Sosyal Bilgiler Öğretmenliği		PDR		Fizik Öğretmenliği		Matematik Öğretmenliği		İngilizce Öğretmenliği		Müzik Öğretmenliği		Resim-İş Öğretmenliği		F_2	%erkek		
		İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf			İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf				
Genel özellikler	1. Faydalı olma	2	2	2	1	4	1	1	…	…	…	2	…	1	…	…	…	16	4,53	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1,43	18	3,65
	96. En iyi olma	…	1	…	…	2	1	1	…	…	…	…	…	3	…	…	…	8	2,27	…	1	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	3	2,14	11	2,23
	167. Kaliteli program	…	…	…	…	1	…	…	…	1	…	1	…	…	4	…	…	7	1,98	…	…	…	…	…	…	2	…	…	…	…	…	1	…	…	…	3	2,14	10	2,03
	48. Planlı ve programlı olma	1	…	…	…	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	0,85	1	1	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	4	2,86	7	1,42
	3. Seviyeli olma	2	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	1	…	…	4	1,13	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	4	0,81
	6. Emek ve alın teri isteme	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	…	…	…	…	2	0,57	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	3	0,61
	25. Güvenilir olma	1	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,71	3	0,61
	112. Kaliteli imkânlar sunma	…	1	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	3	0,61
	206. Eğitiminden söz ettirme	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	1	0,71	3	0,61
	106. Farklı bakış açılarına sahip olma	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	2	0,41
	157. Toplum tarafından değeri bilinme	…	…	…	…	1	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	192. Tatmin edici olma	…	…	…	…	…	…	…	1	1	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	235. Mükemmel olma	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	56. Evrensel öğretim programına uygun olma	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	75. Programı öğretim elemanları, diğer üniversiteler ve devlet tarafından onaylı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	163. Değerlerini kaybetmeme	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	180. Standart öğretimin üstünde olma	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	203. Güzel üniversite ortamı	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	213. Sınırsız olma	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	242. Sağlam öğretim	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	243. Belli bir amacı olma	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,71	1	0,20
	244. Okuldaki yüksek eğitim olanakları	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,71	1	0,20
	245. Rehberliğe önem verme	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	258. Başarılı olma	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
Öğretim elemanı ile ilgili özellikler	9. Alanında uzman olan öğretim elemanlarınca verilme	8	7	7	3	9	5	5	11	1	7	6	10	9	8	7	6	109	30,88	7	6	1	3	…	…	…	3	4	2	2	…	7	3	1	…	39	27,86	148	30,02
	111. Kaliteli eğitim verme	…	1	1	2	2	1	…	3	…	2	…	…	3	1	…	2	18	5,10	…	…	…	1	1	…	…	1	…	3	…	1	1	…	…	…	8	5,71	26	5,27
	89. Doyurucu bilgiler sunma	…	2	…	…	3	…	…	1	3	1	1	1	…	…	2	…	14	3,97	…	…	…	…	…	1	…	…	…	3	…	…	…	…	…	…	4	2,86	18	3,65
	171. Öğretici olma	…	…	…	…	…	1	…	2	…	…	…	…	1	…	1	…	5	1,42	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,71	6	1,22
	46. Öğretim elemanının hevesli olduğu	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	1	1	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	3	2,14	4	0,81
	139. Öğrenci öğretmen işbirliği olan	…	…	…	2	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	4	1,13	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	4	0,81
	25. Güvenilir olma	1	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,71	3	0,61
	30. Öğretmeni yol gösterici olan	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	2	0,57	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	3	0,61
	37. Yeterli bilgi verme	1	1	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	200. Tarafsız olma	…	…	…	…	…	…	…	…	2	…	…	…	…	…	1	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	206. Eğitiminden söz ettirme	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	1	0,71	3	0,61
	65. Başarılı olarak aktarılma	1	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	76. Öğrenciler arası farkı dikkate alma	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	2	0,41

| | | |

	247. Uygun koşullar sağlama	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	260. Bilgili kişilerce programlanma	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	261. Öğrenciyle birebir ilgilenen öğretmen	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
Öğrenci ile ilgili özellikler	58. Kaliteli öğrenciye verilme	…	…	1	2	2	…	…	4	…	…	…	…	2	1	1	…	13	3,68	1	3	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	5	3,57	18	3,65
	33. Öğrencilerin hevesli olduğu	…	…	…	…	3	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	0,85	2	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	2,14	6	1,22
	240. Öğrenciyi memnun etme	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	2	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,71	4	0,81
	206. Eğitiminden söz ettirme	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	1	0,71	3	0,61
	34. Öğrencilerin iyi barınma olanaklarına sahip olduğu	1	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	60. Öğrencinin söz sahibi olduğu	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	1	0,28	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	2	0,41
	187. Az öğrenci sayısı	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	230. Kaliteli öğrenci kişilik hizmetleri	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	111. Kaliteli eğitim verme	…	1	1	2	2	1	…	3	…	2	…	…	3	1	…	2	18	5,10	…	…	…	1	1	…	…	1	…	3	…	1	1	…	…	…	8	5,71	26	5,27
	171. Öğretici olma	…	…	…	…	…	1	…	2	…	…	…	…	1	…	1	…	5	1,42	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	1	0,71	6	1,22
	36. Öğretim elemanının öğrenciyle ilişkide olduğu	1	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	…	…	…	5	1,42	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	5	1,01
	102. Özgür olma	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	1	5	1,42	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	5	1,01
	22. Öğrenci ve öğretmenin birbirine saygılı olduğu	…	1	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	2	1,43	4	0,81
	103. Demokratik olma	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	3	0,85	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	4	0,81
	139. Öğrenci öğretmen işbirliği olan	…	…	…	2	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	4	1,13	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	4	0,81
	121. Farklı fikirleri aynı ortamda tartışma	1	…	…	…	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	200. Tarafsız olma	…	…	…	…	…	…	…	…	2	…	…	…	…	…	1	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	206. Eğitiminden söz ettirme	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	1	0,71	3	0,61
	76. Öğrenciler arası farkı dikkate alma	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	2	0,41
	97. Öğrenci katılımını sağlama	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	1	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1,43	2	0,41
	113. Eşit davranma	…	1	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	134. Öğrenciye yol gösteren	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	164. Öğrencilere sevdirilme	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	1	0,71	2	0,41
	185. İnsana değer verme	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	…	…	…	…	…	1	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1,43	2	0,41
	192. Tatmin edici olma	…	…	…	…	…	…	…	1	1	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	202. Saygılı olma	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	…	…	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	23. Öğrenci ve öğretmenin birbirine samimi olduğu	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	51. Öğrencilere fırsat veren	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	108. Öğrenciyi zorlamama	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	117. İnsancıl olma	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	147. Herhangi bir ideolojik fikri savunmama	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	162. Öğrenci faaliyetlerini destekleme	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	168. Karşılıklı anlayış	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	173. İz bırakabilme	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	199. Öğrendiğini aktarma isteğini arttırma	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	207. Öğrencilerin ufkunu açma	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	208. Yeni fikirler için destekleme	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	222. Kendine güvenen bireyler yetiştirme	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	224. Öğrenciyi ezmeyen öğretmen	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	225. İleriye dönük olma	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	227. Kalıpların dışına çıkma	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	232. Adil olma	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	244. Okuldaki yüksek eğitim olanakları	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	246. Bireyi sosyal bir varlık olarak görme	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	251. Karşılıklı iletişim	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	256. İyi bir diyalog	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	261. Öğrenciyle birebir ilgilenen öğretmen	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20

| | | |

| | | |

| İçerik /Tema | | |

| | | |

| | | |

| | | |

| | | |

| | | |

| | | |

| | | |

Tablo 112 incelendiğinde, öğrencilerin "kaliteli öğretimin özellikleri" hakkında birbirinden farklı 264 cevap verdiği görülmektedir.

Tabloda verilen bilgiler incelendiğinde, en fazla sayıda kodun (tüm kodların %63,26'sı) 'eğitim durumları/öğrenme öğretme strateji, kuram, yöntem ve teknikleri /etkinlikler' kategorisinde yer aldığı görülmektedir. Bu verilere göre, öğrencilerin kaliteli öğretimde bulunmasını en çok arzu ettikleri özellikler eğitim durumları/öğrenme öğretme strateji, kuram, yöntem ve teknikleri /etkinlikler boyutunda olması gereken özellikler olarak vurgulanmaktadır.

Tablo 112 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodların "alanında uzman olan öğretim elemanlarınca verilme", "öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme", "uygulamalı olma", "ezberciliğe yer vermeme", "hayatta uygulama imkânı olma" ve "öğrenci merkezli olma" şeklinde belirtildiği görülmektedir. Bu verilere göre, öğrenciler öğretimin daha çok, kaliteli öğretim elemanlarınca gerçekleştirilmesine vurgu yapmaktadırlar.

Tablo 113

"Genel özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
1. Faydalı olma	18	3,65
96. En iyi olma	11	2,23
167. Kaliteli program	10	2,03
48. Planlı ve programlı olma	7	1,42
3. Seviyeli olma	4	0,81
6. Emek ve alın teri isteme	3	0,61
25. Güvenilir olma	3	0,61
112. Kaliteli imkânlar sunma	3	0,61
206. Eğitiminden söz ettirme	3	0,61
106. Farklı bakış açılarına sahip olma	2	0,41
157. Toplum tarafından değeri bilinme	2	0,41
192. Tatmin edici olma	2	0,41
235. Mükemmel olma	2	0,41
56. Evrensel öğretim programına uygun olma	1	0,20
75. Programı öğretim elemanları, diğer üniversiteler ve devlet tarafından onaylı	1	0,20
114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	1	0,20
163. Değerlerini kaybetmeme	1	0,20
180. Standart öğretimin üstünde olma	1	0,20
203. Güzel üniversite ortamı	1	0,20
213. Sınırsız olma	1	0,20
242. Sağlam öğretim	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 25 farklı koddan 21'ine yer verilmiştir. Tablo 113'de verilen bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerin %3,65'inin "faydalı olma", %2,23'ünün "en iyi olma", %2,03'ünün "kaliteli program" ve %1,42'sinin "planlı ve programlı olma" kodlarını belirttikleri görülmektedir. Bu veriye göre öğrenciler kaliteli öğretimden bekledikleri en önemli özelliği, kendilerine faydalı olması şeklinde belirtmektedirler.

Tabloda yer alan diğer kodlar incelendiğinde, en düşük frekans değerine sahip olan kodların "evrensel öğretim programına uygun olma", "programı öğretim elemanları, diğer üniversiteler ve devlet tarafından onaylı", "tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma", "değerlerini kaybetmeme", "standart öğretimin üstünde olma", "güzel üniversite ortamı", "sınırsız olma" ve "sağlam öğretim" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 114

"Genel özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
1. Faydalı olma	4,53	1,43	3,65
96. En iyi olma	2,27	2,14	2,23
167. Kaliteli program	1,98	2,14	2,03
48. Planlı ve programlı olma	0,85	2,86	1,42
3. Seviyeli olma	1,13	-	0,81
6. Emek ve alın teri isteme	0,57	0,71	0,61
25. Güvenilir olma	0,57	0,71	0,61
112. Kaliteli imkânlar sunma	0,57	0,71	0,61
206. Eğitiminden söz ettirme	0,57	0,71	0,61
106. Farklı bakış açılarına sahip olma	0,28	0,71	0,41
157. Toplum tarafından değeri bilinme	0,57	-	0,41
192. Tatmin edici olma	0,57	-	0,41
235. Mükemmel olma	0,57	-	0,41
56. Evrensel öğretim programına uygun olma	-	0,71	0,20
75. Programı öğretim elemanları, diğer üniversiteler ve devlet tarafından onaylı	-	0,71	0,20
114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	-	0,71	0,20
163. Değerlerini kaybetmeme	0,28	-	0,20
180. Standart öğretimin üstünde olma	0,28	-	0,20
203. Güzel üniversite ortamı	-	0,71	0,20
213. Sınırsız olma	0,28	-	0,20
242. Sağlam öğretim	0,28	-	0,20

Tablo 114 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "faydalı olma" kodunun kız öğrenciler için kaliteli öğretimde bulunması gereken özelliklerin başında geldiği, erkek öğrenciler içinse bu kodun "planlı ve programlı olma" şeklinde

belirtildiği görülmektedir. Bu veriden hareketle, öğrencilerin bu kategori için ele aldıkları özelliklerin önem dereceleri birbirine göre farklılık göstermektedir.

Tablo 115

"Genel özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	%$_1$	%$_2$	%$_3$	%$_4$	%$_5$	%$_6$	%$_7$	%$_8$	% $_{toplam}$
1. Faydalı olma	5,61	4,92	6,85	1,67	-	3,92	1,82	-	3,65
96. En iyi olma	1,87	-	5,48	1,67	-	-	7,27	-	2,23
167. Kaliteli program	-	-	1,37	3,33	2,17	1,96	9,09	-	2,03
48. Planlı ve programlı olma	2,80	1,64	2,74	-	-	-	1,82	-	1,42
3. Seviyeli olma	1,87	-	-	-	2,17	-	1,82	-	0,81
6. Emek ve alın teri isteme	0,94	-	-	-	-	3,92	-	-	0,61
25. Güvenilir olma	0,94	1,64	-	-	-	-	1,82	-	0,61
112. Kaliteli imkânlar sunma	0,94	3,28	-	-	-	-	-	-	0,61
206. Eğitiminden söz ettirme	-	-	-	-	2,17	1,96	1,82	-	0,61
106. Farklı bakış açılarına sahip olma	0,94	-	1,37	-	-	-	-	-	0,41
157. Toplum tarafından değeri bilinme	-	-	1,37	1,67	-	-	-	-	0,41
192. Tatmin edici olma	-	-	-	1,67	2,17	-	-	-	0,41
235. Mükemmel olma	-	-	-	-	-	-	1,82	-	0,41
56. Evrensel öğretim programına uygun olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
75. Programı öğretim elemanları, diğer üniversiteler ve devlet tarafından onaylı	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
163. Değerlerini kaybetmeme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
180. Standart öğretimin üstünde olma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
203. Güzel üniversite ortamı	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20
213. Sınırsız olma	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20
242. Sağlam öğretim	-	-	-	-	-	-	1,82	-	0,20

Tablo 115 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe, Sosyal Bilgiler, PDR bölümlerinde verilen cevaplara göre, "faydalı olma" iken, Fizik ve Müzik öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre "kaliteli program", İngilizce öğretmenliği bölümünde "faydalı olma" ve "emek ve alın teri isteme" olarak ön plana çıkmış, Matematik öğretmenliği bölümünde belirtilen tüm kodlar ise aynı sayıda öğrenci tarafından belirtilmiştir. Resim-iş öğretmenliği bölümünde okuyan öğrenciler ise bu kategori ile ilgili görüş belirtmemişlerdir.

Tablo 116

"Genel özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
1. Faydalı olma	4,58	2,60	3,65
96. En iyi olma	3,05	1,30	2,23
167. Kaliteli program	2,29	1,73	2,03
48. Planlı ve programlı olma	1,15	1,73	1,42
3. Seviyeli olma	1,15	0,43	0,81
6. Emek ve alın teri isteme	0,76	0,43	0,61
25. Güvenilir olma	0,76	0,43	0,61
112. Kaliteli imkânlar sunma	0,76	0,43	0,61
206. Eğitiminden söz ettirme	0,38	0,87	0,61
106. Farklı bakış açılarına sahip olma	0,38	0,43	0,41
157. Toplum tarafından değeri bilinme	0,38	0,43	0,41
192. Tatmin edici olma	0,38	0,43	0,41
235. Mükemmel olma	0,38	0,43	0,41
56. Evrensel öğretim programına uygun olma	0,38	-	0,20
75. Programı öğretim elemanları, diğer üniversiteler ve devlet tarafından onaylı	0,38	-	0,20
114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	-	0,43	0,20
163. Değerlerini kaybetmeme	0,38	-	0,20
180. Standart öğretimin üstünde olma	0,38	-	0,20
203. Güzel üniversite ortamı	0,38	-	0,20
213. Sınırsız olma	-	0,43	0,20
242. Sağlam öğretim	0,38	-	0,20

Tablo 116 incelendiğinde, birinci ve son sınıflardaki öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "faydalı olma" şeklinde belirtildiği görülmektedir. Bu verilerden hareketle, birinci ve son sınıflarda öğrenim görmekte olan öğrencilerin kaliteli öğretim kavramına ait özelliklere verdikleri önem derecelerinin benzer olduğu göze çarpmaktadır.

Tablo 117

"Öğretim elemanı ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
9. Alanında uzman olan öğretim elemanlarınca verilme	148	30,02
111. Kaliteli eğitim verme	26	5,27
89. Doyurucu bilgiler sunma	18	3,65
171. Öğretici olma	6	1,22
46. Öğretim elemanının hevesli olduğu	4	0,81
139. Öğrenci öğretmen işbirliği olan	4	0,81
25. Güvenilir olma	3	0,61
30. Öğretmeni yol gösterici olan	3	0,61
37. Yeterli bilgi verme	3	0,61
200. Tarafsız olma	3	0,61

206. Eğitiminden söz ettirme	3	0,61
65. Başarılı olarak aktarılma	2	0,41
76. Öğrenciler arası farkı dikkate alma	2	0,41
134. Öğrenciye yol gösteren	2	0,41
140. Derse hazır gelen öğretmen	2	0,41
164. Öğrencilere sevdirilme	2	0,41
185. İnsana değer verme	2	0,41
192. Tatmin edici olma	2	0,41
201. Kitaba bağlı kalmayan öğretim elemanları	2	0,41
202. Saygılı olma	2	0,41
228. Çok yönlü eğitim verme	2	0,41
235. Mükemmel olma	2	0,41
51. Öğrencilere fırsat veren	1	0,20
52. Bilginin nasıl öğretileceğini öğretme	1	0,20
53. Fikri öğeleri tam olarak verme	1	0,20
55. Alanlarıyla ilgili derslere giren öğretim elemanlarınca verilme	1	0,20
71. Gerçekten bir şeyler öğretebilme	1	0,20
73. Zamanı kullanmasını bilen insan yetiştirme	1	0,20
80. İyi uygulanma	1	0,20
107. Eleştirilere açık olma	1	0,20
108. Öğrenciyi zorlamama	1	0,20
114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	1	0,20
117. İnsancıl olma	1	0,20
118. Bilgileri tarafsız şekilde aktarma	1	0,20
125. Öğrenciyi özgür bırakma	1	0,20
126. Tam anlamında danışmanlık hizmeti	1	0,20
146. En üst akademik seviyeye taşıma	1	0,20
147. Herhangi bir ideolojik fikri savunmama	1	0,20
152. Sürekli üretici olma	1	0,20
153. Nitelikli olma	1	0,20
156. Bireysel çabaları destekleme	1	0,20
159. Empati yeteneği kazandırma	1	0,20
162. Öğrenci faaliyetlerini destekleme	1	0,20
166. Bilinçli yapılma	1	0,20
173. İz bırakabilme	1	0,20
175. Öğretim elemanının yeni öğretim stratejileri kullandığı	1	0,20
179. Doğru eğitim anlayışı	1	0,20
181. Profesörler tarafından verilme	1	0,20
184. Hoşgörüye sahip olma	1	0,20
199. Öğrendiğini aktarma isteğini arttırma	1	0,20
207. Öğrencilerin ufkunu açma	1	0,20
208. Yeni fikirler için destekleme	1	0,20
210. Gezi gözlem ve inceleme yapma	1	0,20
222. Kendine güvenen bireyler yetiştirme	1	0,20
224. Öğrenciyi ezmeyen öğretmen	1	0,20
225. İleriye dönük olma	1	0,20
227. Kalıpların dışına çıkma	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 67 farklı koddan 57'sine yer verilmiştir. Tablo 117'de verilen bu kodlar incelendiğinde, cevapların %30,02'sini "alanında uzman olan öğretim elemanlarınca verilme" kodunun oluşturduğu görülmektedir. Bu veriye göre öğrenciler kaliteli öğretimden bekledikleri en önemli özelliğin bu kategori açısından eğitim hizmetini aldıkları öğretim elemanlarının yani akademik kadronun yeterliliği ve kalitesi

olduğunu belirtmektedirler. Öğretme işi nitelikli bir biçimde gerçekleştirildiğinde tam öğrenme sağlanacağından, bu işi üstlenen öğretim elemanlarının kaliteli özelliklere sahip olması gerektiği de göz ardı edilmemesi gereken önemli bir konudur.

Tabloda yer alan diğer kodlar incelenerek öğretim elemanlarının kişilik ve mesleki özellikleri şeklinde bir gruplama yapıldığında; 25, 46, 107, 114, 117, 147, 152, 153, 184, 185, 192, 200, 202, 225, 227 ve 235 numaralı kodların öğretim elemanının kişilik özelliklerini vurguladığı ve %5,47 değerinde belirtildiği; 30, 37, 51, 52, 53, 55, 65, 71, 73, 76, 80, 89, 108, 111, 118, 125, 126, 134, 139, 140, 146, 156, 159, 162, 164, 166, 171, 173, 175, 179, 181, 199, 201, 206, 207, 208, 210, 222, 224 ve 228 numaralı kodların ise öğretim elemanının mesleki özelliklerini vurguladığı ve %20,85 değerinde belirtildiği görülmektedir. Buna göre öğretim elemanlarının mesleki özelliklerinin yeterli olması öğrencilerin kaliteli öğretimden beklentileri arasında büyük bir öneme sahiptir.

Tablo 118

"Öğretim elemanı ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
9. Alanında uzman olan öğretim elemanlarınca verilme	30,88	27,86	30,02
111. Kaliteli eğitim verme	5,10	5,71	5,27
89. Doyurucu bilgiler sunma	3,97	2,86	3,65
171. Öğretici olma	1,42	0,71	1,22
46. Öğretim elemanının hevesli olduğu	0,28	2,14	0,81
139. Öğrenci öğretmen işbirliği olan	1,13	-	0,81
25. Güvenilir olma	0,57	0,71	0,61
30. Öğretmeni yol gösterici olan	0,57	0,71	0,61
37. Yeterli bilgi verme	0,85	-	0,61
200. Tarafsız olma	0,85	-	0,61
206. Eğitiminden söz ettirme	0,57	0,71	0,61
65. Başarılı olarak aktarılma	0,57	-	0,41
76. Öğrenciler arası farkı dikkate alma	0,28	0,71	0,41
134. Öğrenciye yol gösteren	0,57	-	0,41
140. Derse hazır gelen öğretmen	0,28	0,71	0,41
164. Öğrencilere sevdirilme	0,28	0,71	0,41
185. İnsana değer verme	-	1,43	0,41
192. Tatmin edici olma	0,57	-	0,41
201. Kitaba bağlı kalmayan öğretim elemanları	0,57	-	0,41
202. Saygılı olma	0,57	-	0,41
228. Çok yönlü eğitim verme	0,57	-	0,41
235. Mükemmel olma	0,57	-	0,41
51. Öğrencilere fırsat veren	-	0,71	0,20
52. Bilginin nasıl öğretileceğini öğretme	-	0,71	0,20

53. Fikri öğeleri tam olarak verme	-	0,71	0,20
55. Alanlarıyla ilgili derslere giren öğretim elemanlarınca verilme	0,28	-	0,20
71. Gerçekten bir şeyler öğretebilme	-	0,71	0,20
73. Zamanı kullanmasını bilen insan yetiştirme	-	0,71	0,20
80. İyi uygulanma	-	0,71	0,20
107. Eleştirilere açık olma	-	0,71	0,20
108. Öğrenciyi zorlamama	0,28	-	0,20
114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	-	0,71	0,20
117. İnsancıl olma	-	0,71	0,20
118. Bilgileri tarafsız şekilde aktarma	0,28	-	0,20
125. Öğrenciyi özgür bırakma	0,28	-	0,20
126. Tam anlamında danışmanlık hizmeti	0,28	-	0,20
146. En üst akademik seviyeye taşıma	0,28	-	0,20
147. Herhangi bir ideolojik fikri savunmama	0,28	-	0,20
152. Sürekli üretici olma	-	0,71	0,20
153. Nitelikli olma	-	0,71	0,20
156. Bireysel çabaları destekleme	-	0,71	0,20
159. Empati yeteneği kazandırma	0,28	-	0,20
162. Öğrenci faaliyetlerini destekleme	0,28	-	0,20
166. Bilinçli yapılma	0,28	-	0,20
173. İz bırakabilme	0,28	-	0,20
175. Öğretim elemanının yeni öğretim stratejileri kullandığı	0,28	-	0,20
179. Doğru eğitim anlayışı	0,28	-	0,20
181. Profesörler tarafından verilme	0,28	-	0,20
184. Hoşgörüye sahip olma	0,28	-	0,20
199. Öğrendiğini aktarma isteğini arttırma	0,28	-	0,20
207. Öğrencilerin ufkunu açma	0,28	-	0,20
208. Yeni fikirler için destekleme	0,28	-	0,20
210. Gezi gözlem ve inceleme yapma	0,28	-	0,20
222. Kendine güvenen bireyler yetiştirme	0,28	-	0,20
224. Öğrenciyi ezmeyen öğretmen	0,28	-	0,20
225. İleriye dönük olma	0,28	-	0,20
227. Kalıpların dışına çıkma	-	0,71	0,20

Tablo 118 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan “alanında uzman olan öğretim elemanlarınca verilme” kodunun hem kız öğrenciler hem de erkek öğrenciler için kaliteli öğretimde bulunması gereken öğretim elemanı ile ilgili özelliklerin başında geldiği görülmektedir.

Tablo 119

"Öğretim elemanı ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B.Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
9. Alanında uzman olan öğretim elemanlarınca verilme	26,17	22,95	19,18	31,67	30,44	35,29	49,09	35,00	30,02
111. Kaliteli eğitim verme	0,94	6,56	5,48	6,67	10,87	1,96	9,09	5,00	5,27
89. Doyurucu bilgiler sunma	0,76	-	5,48	1,67	15,22	3,92	-	5,00	3,65
171. Öğretici olma	-	-	1,37	3,33	-	-	3,64	2,50	1,22
46. Öğretim elemanının hevesli olduğu	0,76	-	1,37	-	2,17	-	-	-	0,81
139. Öğrenci öğretmen işbirliği olan	-	3,28	2,74	-	-	-	-	-	0,81
25. Güvenilir olma	0,94	1,64	-	-	-	-	1,82	-	0,61
30. Öğretmeni yol gösterici olan	0,94	-	1,37	-	-	-	-	2,50	0,61
37. Yeterli bilgi verme	0,76	1,64	-	-	-	-	-	-	0,61
200. Tarafsız olma	-	-	-	-	4,35	-	-	2,50	0,61
206. Eğitiminden söz ettirme	-	-	-	-	2,17	1,96	1,82	-	0,61
65. Başarılı olarak aktarılma	0,76	-	-	-	-	-	-	-	0,41
76. Öğrenciler arası farkı dikkate alma	0,94	-	1,37	-	-	-	-	-	0,41
134. Öğrenciye yol gösteren	-	1,64	-	-	-	1,96	-	-	0,41
140. Derse hazır gelen öğretmen	-	1,64	-	1,67	-	-	-	-	0,41
164. Öğrencilere sevdirilme	-	-	1,37	-	-	1,96	-	-	0,41
185. İnsana değer verme	-	-	-	3,33	-	-	-	-	0,41
192. Tatmin edici olma	-	-	-	1,67	2,17	-	-	-	0,41
201. Kitaba bağlı kalmayan öğretim elemanları	-	-	-	-	4,35	-	-	-	0,41
202. Saygılı olma	-	-	-	-	2,17	-	1,82	-	0,41
228. Çok yönlü eğitim verme	-	-	-	-	-	3,92	-	-	0,41
235. Mükemmel olma	-	-	-	-	-	-	1,82	2,50	0,41
51. Öğrencilere fırsat veren	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
52. Bilginin nasıl öğretileceğini öğretme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
53. Fikri öğeleri tam olarak verme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
55. Alanlarıyla ilgili derslere giren öğretim elemanlarınca verilme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
71. Gerçekten bir şeyler öğretebilme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
73. Zamanı kullanmasını bilen insan yetiştirme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
80. İyi uygulanma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20

107. Eleştirilere açık olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
108. Öğrenciyi zorlamama	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
117. İnsancıl olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
118. Bilgileri tarafsız şekilde aktarma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
125. Öğrenciyi özgür bırakma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
126. Tam anlamında danışmanlık hizmeti	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
146. En üst akademik seviyeye taşıma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
147. Herhangi bir ideolojik fikri savunmama	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
152. Sürekli üretici olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
153. Nitelikli olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
156. Bireysel çabaları destekleme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
159. Empati yeteneği kazandırma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
162. Öğrenci faaliyetlerini destekleme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
166. Bilinçli yapılma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
173. İz bırakabilme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
175. Öğretim elemanının yeni öğretim stratejileri kullandığı	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
179. Doğru eğitim anlayışı	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
181. Profesörler tarafından verilme	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
184. Hoşgörüye sahip olma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
199. Öğrendiğini aktarma isteğini arttırma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
207. Öğrencilerin ufkunu açma	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20
208. Yeni fikirler için destekleme	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20
210. Gezi gözlem ve inceleme yapma	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20
222. Kendine güvenen bireyler yetiştirme	-	-	-	-	-	1,96	-	-	0,20
224. Öğrenciyi ezmeyen öğretmen	-	-	-	-	-	1,96	-	-	0,20
225. İleriye dönük olma	-	-	-	-	-	1,96	-	-	0,20
227. Kalıpların dışına çıkma	-	-	-	-	-	1,96	-	-	0,20

Tablo 119 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodun tüm bölümlerde verilen cevaplara göre, 9 numaralı "alanında uzman olan öğretim elemanlarınca verilme" kodu olduğu görülmektedir. Diğer kodlarda belirtilen özelliklere ise her bölüm farklı değerlerde önem vermektedir.

Tablo 120

"Öğretim elemanı ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
9. Alanında uzman olan öğretim elemanlarınca verilme	28,24	32,04	30,02
111. Kaliteli eğitim verme	3,05	7,79	5,27
89. Doyurucu bilgiler sunma	3,44	3,90	3,65
171. Öğretici olma	1,15	1,30	1,22
46. Öğretim elemanının hevesli olduğu	0,76	0,87	0,81
139. Öğrenci öğretmen işbirliği olan	0,76	0,87	0,81
25. Güvenilir olma	0,76	0,43	0,61
30. Öğretmeni yol gösterici olan	1,15	-	0,61
37. Yeterli bilgi verme	0,38	0,87	0,61
200. Tarafsız olma	1,15	-	0,61
206. Eğitiminden söz ettirme	0,38	0,87	0,61
65. Başarılı olarak aktarılma	0,38	0,43	0,41
76. Öğrenciler arası farkı dikkate alma	0,38	0,43	0,41
134. Öğrenciye yol gösteren	-	0,87	0,41
140. Derse hazır gelen öğretmen	-	0,87	0,41
164. Öğrencilere sevdirilme	0,38	0,43	0,41
185. İnsana değer verme	0,38	0,43	0,41
192. Tatmin edici olma	0,38	0,43	0,41
201. Kitaba bağlı kalmayan öğretim elemanları	0,38	0,43	0,41
202. Saygılı olma	0,76	-	0,41
228. Çok yönlü eğitim verme	-	0,87	0,41
235. Mükemmel olma	0,38	0,43	0,41
51. Öğrencilere fırsat veren	0,38	-	0,20
52. Bilginin nasıl öğretileceğini öğretme	0,38	-	0,20
53. Fikri öğeleri tam olarak verme	0,38	-	0,20
55. Alanlarıyla ilgili derslere giren öğretim elemanlarınca verilme	0,38	-	0,20
71. Gerçekten bir şeyler öğretebilme	0,38	-	0,20
73. Zamanı kullanmasını bilen insan yetiştirme	0,38	-	0,20
80. İyi uygulanma	-	0,43	0,20
107. Eleştirilere açık olma	-	0,43	0,20
108. Öğrenciyi zorlamama	-	0,43	0,20
114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	-	0,43	0,20
117. İnsancıl olma	-	0,43	0,20
118. Bilgileri tarafsız şekilde aktarma	0,38	-	0,20
125. Öğrenciyi özgür bırakma	0,38	-	0,20
126. Tam anlamında danışmanlık hizmeti	0,38	-	0,20
146. En üst akademik seviyeye taşıma	0,38	-	0,20
147. Herhangi bir ideolojik fikri savunmama	0,38	-	0,20
152. Sürekli üretici olma	0,38	-	0,20
153. Nitelikli olma	0,38	-	0,20
156. Bireysel çabaları destekleme	0,38	-	0,20
159. Empati yeteneği kazandırma	0,38	-	0,20
162. Öğrenci faaliyetlerini destekleme	0,38	-	0,20
166. Bilinçli yapılma	0,38	-	0,20
173. İz bırakabilme	-	0,43	0,20

175. Öğretim elemanının yeni öğretim stratejileri kullandığı	-	0,43	0,20
179. Doğru eğitim anlayışı	0,38	-	0,20
181. Profesörler tarafından verilme	0,38	-	0,20
184. Hoşgörüye sahip olma	0,38	-	0,20
199. Öğrendiğini aktarma isteğini arttırma	-	0,43	0,20
207. Öğrencilerin ufkunu açma	-	0,43	0,20
208. Yeni fikirler için destekleme	-	0,43	0,20
210. Gezi gözlem ve inceleme yapma	-	0,43	0,20
222. Kendine güvenen bireyler yetiştirme	0,38	-	0,20
224. Öğrenciyi ezmeyen öğretmen	0,38	-	0,20
225. İleriye dönük olma	0,38	-	0,20
227. Kalıpların dışına çıkma	0,38	-	0,20

Tablo 120 incelendiğinde, hem birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin hem de son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "alanında uzman olan öğretim elemanlarınca verilme" şeklinde belirtildiği görülmüştür. Ayrıca birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin öğretim elemanının kişilik özelliklerine %6,85'lik değerde, mesleki özelliklerine ise %18,67'lik değerde vurgu yaptığı; son sınıflarda okuyan öğrencilerin ise öğretim elemanının kişilik özelliklerine %3,88'lik değerde, mesleki özelliklerine %23,37'lik değerde vurgu yaptığı görülmektedir. Buna göre, her iki grupta okuyan öğrencilerin vurgu yaptıkları özellikler daha çok mesleki özellikler olarak gruplandırılabilmektedir.

Tablo 121

"Öğrenci ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
58. Kaliteli öğrenciye verilme	18	3,65
33. Öğrencilerin hevesli olduğu	6	1,22
240. Öğrenciyi memnun etme	4	0,81
206. Eğitiminden söz ettirme	3	0,61
34. Öğrencilerin iyi barınma olanaklarına sahip olduğu	2	0,41
60. Öğrencinin söz sahibi olduğu	2	0,41
187. Az öğrenci sayısı	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 8 farklı koddan 7'sine yer verilmiştir. Tablo 121'de verilen bu kodlar incelendiğinde öğrencilerin %3,65'inin "kaliteli öğrenciye verilme" kodunu belirttikleri görülmektedir. Bu veriye göre öğrenciler kaliteli öğretimden bekledikleri en önemli özelliğin bu kategori açısından kaliteli öğrenciye sunulması olduğunu belirtmektedirler. Bu durum eğitim-öğretim hizmeti sunan yükseköğretim kurumlarının

en önemli paydaşları olan öğrencileri de özenle seçmesi gerektiğini belirten bir bulgudur ve yükseköğretim giriş sınavları ile öğrenci alımını destekler niteliktedir.

Tabloda yer alan diğer kodlar incelendiğinde, öğrencilerin kaliteli öğretimde bulunması gerekli olan bir diğer unsurun öğrencileri memnun etmesi olduğunu belirttikleri görülmektedir. Bu verilere göre bir üniversitede öğrenciye sunulan öğretim hizmeti açısından öğrencinin memnun edilmesi kalitenin göstergeleri arasında sayılmaktadır. Bu bulgu kalite tanımlamalarında yer alan "paydaş memnuniyeti" düşüncesini destekler nitelikte bir bulgudur.

Tablo 122
"Öğrenci ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
58. Kaliteli öğrenciye verilme	3,68	3,57	3,65
33. Öğrencilerin hevesli olduğu	0,85	2,14	1,22
240. Öğrenciyi memnun etme	0,85	0,71	0,81
206. Eğitiminden söz ettirme	0,57	0,71	0,61
34. Öğrencilerin iyi barınma olanaklarına sahip olduğu	0,57	-	0,41
60. Öğrencinin söz sahibi olduğu	0,28	0,71	0,41
187. Az öğrenci sayısı	0,28	-	0,20

Tablo 122 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "kaliteli öğrenciye verilme" kodunun hem kız hem de erkek öğrenciler için kaliteli öğretimde bulunması gereken öğrenci ile ilgili özelliklerin başında geldiği görülmektedir.

Tablo 123

"Öğrenci ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
58. Kaliteli öğrenciye verilme	3,74	4,92	2,74	6,67	-	-	7,27	2,50	3,65
33. Öğrencilerin hevesli olduğu	2,80	-	4,11	-	-	-	-	-	1,22
240. Öğrenciyi memnun etme	-	-	-	-	-	-	3,64	5,00	0,81
206. Eğitiminden söz ettirme	-	-	-	-	2,17	1,96	1,82	-	0,61
34. Öğrencilerin iyi barınma olanaklarına sahip olduğu	0,94	1,64	-	-	-	-	-	-	0,41
60. Öğrencinin söz sahibi olduğu	0,94	-	-	-	2,17	-	-	-	0,41
187. Az öğrenci sayısı	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20

Tablo 123 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe, Sosyal Bilgiler, Fizik ve Müzik öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre, "kaliteli öğrenciye verilme" iken, PDR bölümünde verilen cevaplara göre "öğrencilerin hevesli olduğu", Matematik öğretmenliği bölümünde "eğitiminden söz ettirme" ve "öğrencinin söz sahibi olduğu", Resim-iş öğretmenliği bölümünde ise "öğrenciyi memnun etme" olarak ön plana çıkmıştır. "Az öğrenci sayısı" kodu ise yalnızca Fizik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin verdiği cevaplar arasında olma özelliği ile dikkat çekmektedir.

Tablo 124

"Öğrenci ile ilgili özellikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
58. Kaliteli öğrenciye verilme	2,67	4,76	3,65
33. Öğrencilerin hevesli olduğu	1,91	0,43	1,22
240. Öğrenciyi memnun etme	0,76	0,87	0,81
206. Eğitiminden söz ettirme	0,38	0,87	0,61
34. Öğrencilerin iyi barınma olanaklarına sahip olduğu	0,38	0,43	0,41
60. Öğrencinin söz sahibi olduğu	0,38	0,43	0,41
187. Az öğrenci sayısı	-	0,43	0,20

Tablo 124 incelendiğinde, birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin ve son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan özelliğin "kaliteli öğrenciye verilme" kodu olduğu görülmüştür. Buna göre, her iki grupta okuyan öğrenciler durumu öğrenci kalitesi açısından ele almaktadır.

Tablo 125

"Öğretim elemanı-öğrenci ilişkileri" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
111. Kaliteli eğitim verme	26	5,27
171. Öğretici olma	6	1,22
36. Öğretim elemanının öğrenciyle ilişkide olduğu	5	1,01
102. Özgür olma	5	1,01
22. Öğrenci ve öğretmenin birbirine saygılı olduğu	4	0,81
103. Demokratik olma	4	0,81
139. Öğrenci öğretmen işbirliği olan	4	0,81
121. Farklı fikirleri aynı ortamda tartışma	3	0,61
200. Tarafsız olma	3	0,61
206. Eğitiminden söz ettirme	3	0,61
76. Öğrenciler arası farkı dikkate alma	2	0,41
97. Öğrenci katılımını sağlama	2	0,41
113. Eşit davranma	2	0,41
134. Öğrenciye yol gösteren	2	0,41
164. Öğrencilere sevdirilme	2	0,41
185. İnsana değer verme	2	0,41
192. Tatmin edici olma	2	0,41
202. Saygılı olma	2	0,41
23. Öğrenci ve öğretmenin birbirine samimi olduğu	1	0,20
51. Öğrencilere fırsat veren	1	0,20
108. Öğrenciyi zorlamama	1	0,20
114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	1	0,20
117. İnsancıl olma	1	0,20
147. Herhangi bir ideolojik fikri savunmama	1	0,20
162. Öğrenci faaliyetlerini destekleme	1	0,20
168. Karşılıklı anlayış	1	0,20
173. İz bırakabilme	1	0,20
199. Öğrendiğini aktarma isteğini arttırma	1	0,20
207. Öğrencilerin ufkunu açma	1	0,20
208. Yeni fikirler için destekleme	1	0,20
222. Kendine güvenen bireyler yetiştirme	1	0,20
224. Öğrenciyi ezmeyen öğretmen	1	0,20
225. İleriye dönük olma	1	0,20
227. Kalıpların dışına çıkma	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 40 koddan 34'üne yer verilmiştir. Tablo 125'teki bu kodlar incelendiğinde cevapların %1,01'ini "öğretim elemanının öğrenciyle ilişkide olduğu" kodunun oluşturduğu görülmektedir. Bu veriye göre öğrenciler, aldıkları eğitim-öğretim hizmetinin sunumunda birebir ilişki içinde oldukları öğretim elemanları ile

diyaloglarının güçlü olmasını arzu etmektedirler. Ayrıca öğrencilerin %5,27'si "kaliteli eğitim verme" özelliğinin önemli olduğuna vurgu yapmaktadırlar. Bu özellik öğretim elemanının kaliteli eğitimi gerçekleştirmesi ve bu süreç esnasında öğrencilere faydalı olmak için tüm imkânları kullanarak onların ihtiyaçlarını göz önünde bulundurması açısından önem taşımaktadır.

Tablo 126

"Öğretim elemanı-öğrenci ilişkileri" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
111. Kaliteli eğitim verme	5,10	5,71	5,27
171. Öğretici olma	1,42	0,71	1,22
36. Öğretim elemanının öğrenciyle ilişkide olduğu	1,42	-	1,01
102. Özgür olma	1,42	-	1,01
22. Öğrenci ve öğretmenin birbirine saygılı olduğu	0,57	1,43	0,81
103. Demokratik olma	0,85	0,71	0,81
139. Öğrenci öğretmen işbirliği olan	1,13	-	0,81
121. Farklı fikirleri aynı ortamda tartışma	0,85	-	0,61
200. Tarafsız olma	0,85	-	0,61
206. Eğitiminden söz ettirme	0,57	0,71	0,61
76. Öğrenciler arası farkı dikkate alma	0,28	0,71	0,41
97. Öğrenci katılımını sağlama	-	1,43	0,41
113. Eşit davranma	0,57	-	0,41
134. Öğrenciye yol gösteren	0,57	-	0,41
164. Öğrencilere sevdirilme	0,28	0,71	0,41
185. İnsana değer verme	-	1,43	0,41
192. Tatmin edici olma	0,57	-	0,41
202. Saygılı olma	0,57	-	0,41
23. Öğrenci ve öğretmenin birbirine samimi olduğu	-	0,71	0,20
51. Öğrencilere fırsat veren	-	0,71	0,20
108. Öğrenciyi zorlamama	0,28	-	0,20
114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	-	0,71	0,20
117. İnsancıl olma	-	0,71	0,20
147. Herhangi bir ideolojik fikri savunmama	0,28	-	0,20
162. Öğrenci faaliyetlerini destekleme	0,28	-	0,20
168. Karşılıklı anlayış	0,28	-	0,20
173. İz bırakabilme	0,28	-	0,20
199. Öğrendiğini aktarma isteğini arttırma	0,28	-	0,20
207. Öğrencilerin ufkunu açma	0,28	-	0,20
208. Yeni fikirler için destekleme	0,28	-	0,20
222. Kendine güvenen bireyler yetiştirme	0,28	-	0,20
224. Öğrenciyi ezmeyen öğretmen	0,28	-	0,20
225. İleriye dönük olma	0,28	-	0,20
227. Kalıpların dışına çıkma	-	0,71	0,20

Tablo 126 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "kaliteli eğitim verme" kodunun hem kız öğrenciler hem de erkek öğrenciler için kaliteli öğretimde bulunması gereken özelliklerden biri olduğu görülmektedir.

Tablo 127

"Öğretim elemanı-öğrenci ilişkileri" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B.Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
111. Kaliteli eğitim verme	0,94	6,56	5,48	6,67	10,87	1,96	9,09	5,00	5,27
171. Öğretici olma	-	-	1,37	3,33	-	-	3,64	2,50	1,22
36. Öğretim elemanının öğrenciyle ilişkide olduğu	2,80	-	-	-	-	-	3,64	-	1,01
102. Özgür olma	1,87	-	-	-	-	-	1,82	5,00	1,01
22. Öğrenci ve öğretmenin birbirine saygılı olduğu	1,87	-	-	1,67	-	1,96	-	-	0,81
103. Demokratik olma	2,80	-	-	-	-	-	-	2,50	0,81
139. Öğrenci öğretmen işbirliği olan	-	3,28	2,74	-	-	-	-	-	0,81
121. Farklı fikirleri aynı ortamda tartışma	0,94	-	2,74	-	-	-	-	-	0,61
200. Tarafsız olma	-	-	-	-	4,35	-	-	2,50	0,61
206. Eğitiminden söz ettirme	-	-	-	-	2,17	1,96	1,82	-	0,61
76. Öğrenciler arası farkı dikkate alma	0,94	-	1,37	-	-	-	-	-	0,41
97. Öğrenci katılımını sağlama	0,94	-	-	1,67	-	-	-	-	0,41
113. Eşit davranma	0,94	-	-	-	2,17	-	-	-	0,41
134. Öğrenciye yol gösteren	-	1,64	-	-	-	1,96	-	-	0,41
164. Öğrencilere sevdirilme	-	-	1,37	-	-	1,96	-	-	0,41
185. İnsana değer verme	-	-	-	3,33	-	-	-	-	0,41
192. Tatmin edici olma	-	-	-	1,67	2,17	-	-	-	0,41
202. Saygılı olma	-	-	-	-	2,17	-	1,82	-	0,41
23. Öğrenci ve öğretmenin birbirine samimi olduğu	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
51. Öğrencilere fırsat veren	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
108. Öğrenciyi zorlamama	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
117. İnsancıl olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
147. Herhangi bir ideolojik fikri savunmama	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
162. Öğrenci faaliyetlerini destekleme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
168. Karşılıklı anlayış	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20

173. İz bırakabilme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
199. Öğrendiğini aktarma isteğini arttırma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
207. Öğrencilerin ufkunu açma	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20
208. Yeni fikirler için destekleme	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20
222. Kendine güvenen bireyler yetiştirme	-	-	-	-	-	1,96	-	-	0,20
224. Öğrenciyi ezmeyen öğretmen	-	-	-	-	-	1,96	-	-	0,20
225. İleriye dönük olma	-	-	-	-	-	1,96	-	-	0,20
227. Kalıpların dışına çıkma	-	-	-	-	-	1,96	-	-	0,20

Tablo 127 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodun, Türkçe bölümü öğrencileri tarafından "öğretim elemanının öğrenciyle ilişkide olduğu" ve "demokratik olma"; Sosyal Bilgiler bölümü öğrencileri, PDR bölümü öğrencileri, Fizik bölümü öğrencileri, Matematik bölümü öğrencileri, Müzik bölümü öğrencileri tarafından "kaliteli eğitim verme"; Resim-iş bölümü öğrencileri tarafından ise "kaliteli eğitim verme" ve "özgür olma" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 128

"Öğretim elemanı-öğrenci ilişkileri" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
111. Kaliteli eğitim verme	3,05	7,79	5,27
171. Öğretici olma	1,15	1,30	1,22
36. Öğretim elemanının öğrenciyle ilişkide olduğu	1,15	0,87	1,01
102. Özgür olma	0,76	1,30	1,01
22. Öğrenci ve öğretmenin birbirine saygılı olduğu	0,76	0,87	0,81
103. Demokratik olma	-	1,73	0,81
139. Öğrenci öğretmen işbirliği olan	0,76	0,87	0,81
121. Farklı fikirleri aynı ortamda tartışma	0,38	0,87	0,61
200. Tarafsız olma	1,15	-	0,61
206. Eğitiminden söz ettirme	0,38	0,87	0,61
76. Öğrenciler arası farkı dikkate alma	0,38	0,43	0,41
97. Öğrenci katılımını sağlama	0,38	0,43	0,41
113. Eşit davranma	0,38	0,43	0,41
134. Öğrenciye yol gösteren	-	0,87	0,41
164. Öğrencilere sevdirilme	0,38	0,43	0,41
185. İnsana değer verme	0,38	0,43	0,41
192. Tatmin edici olma	0,38	0,43	0,41
202. Saygılı olma	0,76	-	0,41
23. Öğrenci ve öğretmenin birbirine samimi olduğu	0,38	-	0,20
51. Öğrencilere fırsat veren	0,38	-	0,20
108. Öğrenciyi zorlamama	-	0,43	0,20
114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	-	0,43	0,20

117. İnsancıl olma	-	0,43	0,20
147. Herhangi bir ideolojik fikri savunmama	0,38	-	0,20
162. Öğrenci faaliyetlerini destekleme	0,38	-	0,20
168. Karşılıklı anlayış	0,38	-	0,20
173. İz bırakabilme	-	0,43	0,20
199. Öğrendiğini aktarma isteğini arttırma	-	0,43	0,20
207. Öğrencilerin ufkunu açma	-	0,43	0,20
208. Yeni fikirler için destekleme	-	0,43	0,20
222. Kendine güvenen bireyler yetiştirme	0,38	-	0,20
224. Öğrenciyi ezmeyen öğretmen	0,38	-	0,20
225. İleriye dönük olma	0,38	-	0,20
227. Kalıpların dışına çıkma	0,38	-	0,20

Tablo 128 incelendiğinde, hem birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin hem de son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "kaliteli eğitim verme" özelliği olduğu görülmektedir.

Tablo 129

"Hedef/amaç/kazanım" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
90. Öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme	46	9,33
87. Hayatta uygulama imkânı olma	33	6,69
8. Öğrenci merkezli olma	31	6,29
19. Kalıcı olma	30	6,09
24. Öğrenciyi her alanda geliştirme	29	5,88
111. Kaliteli eğitim verme	26	5,27
77. Tam donanımlı öğrenci yetiştirme	25	5,07
88. Hayata hazırlama	22	4,46
1. Faydalı olma	18	3,65
89. Doyurucu bilgiler sunma	18	3,65
57. Yenilikleri takip etme	16	3,35
122. Geleceğe hazırlama	15	3,04
129. Gereksiz bilgiler vermeme	15	3,04
93. Güncel olma	13	2,64
62. Çağın şartlarına uygun olma	11	2,23
63. Özgür düşünceye önem verme	10	2,03
167. Kaliteli program	10	2,03
40. Etkili olma	8	1,62
48. Planlı ve programlı olma	7	1,42
33. Öğrencilerin hevesli olduğu	6	1,22
94. Sadece ders değil sosyallikte de geliştirme	6	1,22
127. Doğru bilgi verme	6	1,22
171. Öğretici olma	6	1,22
11. Öğrenci seviyesine uygun olma	5	1,01
102. Özgür olma	5	1,01
70. Vatanına yararlı öğrenci yetiştirme	4	0,81
103. Demokratik olma	4	0,81
104. Genel kültür birikimi verme	4	0,81
130. Eksiklikleri giderme	4	0,81
139. Öğrenci öğretmen işbirliği olan	4	0,81

142. Evrensel olma	4	0,81
14. Bireylerin ihtiyacı olan bilgiler sunma	3	0,61
45. Öğrenciye değiştiğini hissettirme	3	0,61
128. Eksiksiz bilgi verme	3	0,61
200. Tarafsız olma	3	0,61
206. Eğitiminden söz ettirme	3	0,61
2. Gerçekçi olma	2	0,41
41. Amaca ulaşma	2	0,41
64. Düzenli olma	2	0,41
67. Açık olma	2	0,41
72. Her konuda bilgi verme	2	0,41
76. Öğrenciler arası farkı dikkate alma	2	0,41
85. Uygun olma	2	0,41
91. Toplumun isteklerine cevap verme	2	0,41
97. Öğrenci katılımını sağlama	2	0,41
99. KPSS'ye yönelmeme	2	0,41
124. Yeni şeyler kazandırma	2	0,41
132. Eleştiren insan yetiştirme	2	0,41
164. Öğrencilere sevdirilme	2	0,41
185. İnsana değer verme	2	0,41
186. Bugünü ve ileriyi daha yaşanabilir kılma	2	0,41
188. Çok yönlü bakmayı öğretme	2	0,41
189. Bilgiye ulaşmayı öğretme	2	0,41
190. Bilgiyi kullanmayı öğretme	2	0,41
192. Tatmin edici olma	2	0,41
198. Kaliteli mezun vermeyi amaçlama	2	0,41
202. Saygılı olma	2	0,41
223. Öğretim elemanları öğrenciyi tanımalı	2	0,41
226. Öğrenci sınav için ders çalışmadığını anlamalı	2	0,41
228. Çok yönlü eğitim verme	2	0,41
5. Zor başarılır olma	1	0,20
18. Akılda soru işareti bırakmama	1	0,20
27. Yüksek seviyeli olma	1	0,20
51. Öğrencilere fırsat veren	1	0,20
56. Evrensel öğretim programına uygun olma	1	0,20
61. Bireysel olma	1	0,20
74. Tüm insanlık için insan yetiştirme	1	0,20
78. Çevresine duyarlı öğrenci yetiştirme	1	0,20
79. Dünya gerçekleri hakkında bilgilendirme	1	0,20
81. Ülke politikasını destekleme	1	0,20
95. Kullanılabilir olma	1	0,20
101. Özgün olma	1	0,20
105. Zengin içeriğe sahip olma	1	0,20
108. Öğrenciyi zorlamama	1	0,20
114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	1	0,20
117. İnsancıl olma	1	0,20
125. Öğrenciyi özgür bırakma	1	0,20
131. İnsanlık değerleri yüksek öğrenci yetiştirme	1	0,20
135. Uzun ömürlü olan	1	0,20
137. Programı öğrenci ihtiyaçlarına göre hazırlanmış olma	1	0,20
145. Dünya görüşünü değiştirme	1	0,20
146. En üst akademik seviyeye taşıma	1	0,20
147. Herhangi bir ideolojik fikri savunmama	1	0,20
149. Sübjektif olma	1	0,20
150. Nasılı öğretme	1	0,20
152. Sürekli üretici olma	1	0,20
153. Nitelikli olma	1	0,20

156. Bireysel çabaları destekleme	1	0,20
159. Empati yeteneği kazandırma	1	0,20
162. Öğrenci faaliyetlerini destekleme	1	0,20
166. Bilinçli yapılma	1	0,20
173. İz bırakabilme	1	0,20
179. Doğru eğitim anlayışı	1	0,20
180. Standart öğretimin üstünde olma	1	0,20
193. Kapsamlı olma	1	0,20
196. Toplumu yönlendirme	1	0,20
207. Öğrencilerin ufkunu açma	1	0,20
208. Yeni fikirler için destekleme	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 115 farklı koddan 98'ine yer verilmiştir. Tablo 129'da verilen bu kodlar incelendiğinde, cevapların %9,33'ünü "öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme" kodunun oluşturduğu görülmektedir. Bu veriye göre öğrenciler kaliteli öğretimden bekledikleri en önemli özelliğin bu kategori açısından ihtiyaçlarının karşılanması olduğunu belirtmektedirler. Bu bulgu, eğitim programlarında hedeflerin belirlenmesinde dikkate alınması gereken ihtiyaçlar gerçekçi bir biçimde belirlendiğinde, ihtiyaçlara yanıt vermesi gereken programlar da uygun bir biçimde hazırlanabilir görüşünü destekleyen bir bulgudur.

Tabloda yer alan diğer kodlar incelenerek eğitimin uzak hedefleri şeklinde bir gruplama yapıldığında ve yetiştirilmek istenen insan tipini belirten özellikler belirlendiğinde, 62, 63, 70, 74, 78, 79, 81, 91, 102, 103, 117, 131, 132, 142, 145, 147, 159, 185, 186, 188, 189, 190 ve 196 numaralı kodların bu grupta yer aldığı ve %12,57'lik değerle belirtildiği; eğitimin genel hedefleri şeklinde bir gruplama yapıldığında ise 1, 14, 18, 24, 40, 45, 56, 77, 87, 88, 94, 95, 104, 122, 124, 130, 146, 150, 152 ve 173 numaralı kodların bu grupta yer aldığı ve %36,28'lik değerle belirtildiği görülmektedir.

Tablo 130

"Hedef/amaç/kazanım" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
90. Öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme	11,05	3,57	9,33
87. Hayatta uygulama imkânı olma	6,80	6,43	6,69
8. Öğrenci merkezli olma	7,08	4,29	6,29
19. Kalıcı olma	5,95	6,43	6,09
24. Öğrenciyi her alanda geliştirme	7,65	1,43	5,88
111. Kaliteli eğitim verme	5,10	5,71	5,27
77. Tam donanımlı öğrenci yetiştirme	5,95	2,86	5,07

88. Hayata hazırlama	4,53	4,29	4,46
1. Faydalı olma	4,53	1,43	3,65
89. Doyurucu bilgiler sunma	3,97	2,86	3,65
57. Yenilikleri takip etme	3,12	3,57	3,35
122. Geleceğe hazırlama	1,98	5,71	3,04
129. Gereksiz bilgiler vermeme	2,83	3,57	3,04
93. Güncel olma	2,54	2,86	2,64
62. Çağın şartlarına uygun olma	1,98	2,86	2,23
63. Özgür düşünceye önem verme	1,70	2,86	2,03
167. Kaliteli program	1,98	2,14	2,03
40. Etkili olma	1,98	0,71	1,62
48. Planlı ve programlı olma	0,85	2,86	1,42
33. Öğrencilerin hevesli olduğu	0,85	2,14	1,22
94. Sadece ders değil sosyallikte de geliştirme	1,13	1,43	1,22
127. Doğru bilgi verme	1,70	-	1,22
171. Öğretici olma	1,42	0,71	1,22
11. Öğrenci seviyesine uygun olma	1,42	-	1,01
102. Özgür olma	1,42	-	1,01
70. Vatanına yararlı öğrenci yetiştirme	0,57	1,43	0,81
103. Demokratik olma	0,85	0,71	0,81
104. Genel kültür birikimi verme	1,13	-	0,81
130. Eksiklikleri giderme	1,13	-	0,81
139. Öğrenci öğretmen işbirliği olan	1,13	-	0,81
142. Evrensel olma	0,85	0,71	0,81
14. Bireylerin ihtiyacı olan bilgiler sunma	0,85	-	0,61
45. Öğrenciye değiştiğini hissettirme	0,28	1,43	0,61
128. Eksiksiz bilgi verme	0,85	-	0,61
200. Tarafsız olma	0,85	-	0,61
206. Eğitiminden söz ettirme	0,57	0,71	0,61
2. Gerçekçi olma	0,57	-	0,41
41. Amaca ulaşma	0,57	-	0,41
64. Düzenli olma	0,28	0,71	0,41
67. Açık olma	0,57	-	0,41
72. Her konuda bilgi verme	-	1,43	0,41
76. Öğrenciler arası farkı dikkate alma	0,28	0,71	0,41
85. Uygun olma	0,57	-	0,41
91. Toplumun isteklerine cevap verme	0,28	0,71	0,41
97. Öğrenci katılımını sağlama	-	1,43	0,41
99. KPSS'ye yönelmeme	-	1,43	0,41
124. Yeni şeyler kazandırma	0,57	-	0,41
132. Eleştiren insan yetiştirme	0,57	-	0,41
164. Öğrencilere sevdirilme	0,28	0,71	0,41
185. İnsana değer verme	-	1,43	0,41
186. Bugünü ve ileriyi daha yaşanabilir kılma	0,28	0,71	0,41
188. Çok yönlü bakmayı öğretme	0,57	-	0,41
189. Bilgiye ulaşmayı öğretme	0,57	-	0,41
190. Bilgiyi kullanmayı öğretme	0,57	-	0,41
192. Tatmin edici olma	0,57	-	0,41
198. Kaliteli mezun vermeyi amaçlama	0,57	-	0,41
202. Saygılı olma	0,57	-	0,41
223. Öğretim elemanları öğrenciyi tanımalı	0,57	-	0,41
226. Öğrenci sınav için ders çalışmadığını anlamalı	0,57	-	0,41
228. Çok yönlü eğitim verme	0,57	-	0,41
5. Zor başarılır olma	-	0,71	0,20
18. Akılda soru işareti bırakmama	0,28	-	0,20
27. Yüksek seviyeli olma	0,28	-	0,20
51. Öğrencilere fırsat veren	-	0,71	0,20

56. Evrensel öğretim programına uygun olma	-	0,71	0,20
61. Bireysel olma	-	0,71	0,20
74. Tüm insanlık için insan yetiştirme	-	0,71	0,20
78. Çevresine duyarlı öğrenci yetiştirme	0,28	-	0,20
79. Dünya gerçekleri hakkında bilgilendirme	-	0,71	0,20
81. Ülke politikasını destekleme	-	0,71	0,20
95. Kullanılabilir olma	0,28	-	0,20
101. Özgün olma	0,28	-	0,20
105. Zengin içeriğe sahip olma	-	0,71	0,20
108. Öğrenciyi zorlamama	0,28	-	0,20
114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	-	0,71	0,20
117. İnsancıl olma	-	0,71	0,20
125. Öğrenciyi özgür bırakma	0,28	-	0,20
131. İnsanlık değerleri yüksek öğrenci yetiştirme	0,28	-	0,20
135. Uzun ömürlü olan	0,28	-	0,20
137. Programı öğrenci ihtiyaçlarına göre hazırlanmış olma	0,28	-	0,20
145. Dünya görüşünü değiştirme	0,28	-	0,20
146. En üst akademik seviyeye taşıma	0,28	-	0,20
147. Herhangi bir ideolojik fikri savunmama	0,28	-	0,20
149. Sübjektif olma	0,28	-	0,20
150. Nasılı öğretme	0,28	-	0,20
152. Sürekli üretici olma	-	0,71	0,20
153. Nitelikli olma	-	0,71	0,20
156. Bireysel çabaları destekleme	-	0,71	0,20
159. Empati yeteneği kazandırma	0,28	-	0,20
162. Öğrenci faaliyetlerini destekleme	0,28	-	0,20
166. Bilinçli yapılma	0,28	-	0,20
173. İz bırakabilme	0,28	-	0,20
179. Doğru eğitim anlayışı	0,28	-	0,20
180. Standart öğretimin üstünde olma	0,28	-	0,20
193. Kapsamlı olma	0,28	-	0,20
196. Toplumu yönlendirme	0,28	-	0,20
207. Öğrencilerin ufkunu açma	0,28	-	0,20
208. Yeni fikirler için destekleme	0,28	-	0,20

Tablo 130 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme" kodunun kız öğrenciler için kaliteli öğretimde bulunması gereken özelliklerin başında geldiği görülmektedir. Erkek öğrenciler ise "hayatta uygulama imkânı olma" ve kalıcı olma" koduna bu kategori açısından daha çok vurgu yapmışlardır.

Tablo 131

"Hedef/amaç/kazanım" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
90. Öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme	1,87	6,56	13,70	3,33	15,22	9,80	12,73	22,50	9,33
87. Hayatta uygulama imkânı olma	2,80	9,84	9,59	1,67	6,52	9,80	3,64	15,00	6,69
8. Öğrenci merkezli olma	0,94	8,20	8,22	6,67	8,70	11,77	3,64	7,50	6,29
19. Kalıcı olma	5,61	1,64	2,74	10,00	-	9,80	7,27	15,00	6,09
24. Öğrenciyi her alanda geliştirme	10,28	11,48	1,37	1,67	6,52	9,80	-	2,50	5,88
111. Kaliteli eğitim verme	0,94	6,56	5,48	6,67	10,87	1,96	9,09	5,00	5,27
77. Tam donanımlı öğrenci yetiştirme	2,80	-	16,44	3,33	10,87	7,84	-	-	5,07
88. Hayata hazırlama	4,67	4,92	8,22	5,00	2,17	1,96	3,64	2,50	4,46
1. Faydalı olma	5,61	4,92	6,85	1,67	-	3,92	1,82	-	3,65
89. Doyurucu bilgiler sunma	1,87	-	5,48	1,67	15,22	3,92	-	5,00	3,65
57. Yenilikleri takip etme	0,94	6,56	2,74	3,33	6,52	1,96	5,46	-	3,35
122. Geleceğe hazırlama	-	8,20	2,74	5,00	6,52	-	3,64	-	3,04
129. Gereksiz bilgiler vermeme	-	3,28	6,85	3,33	-	1,96	-	12,50	3,04
93. Güncel olma	1,87	3,28	6,85	-	2,17	3,92	-	2,50	2,64
62. Çağın şartlarına uygun olma	2,80	1,64	2,74	1,67	2,17	1,96	1,82	2,50	2,23
63. Özgür düşünceye önem verme	1,87	3,28	5,48	1,67	2,17	-	-	-	2,03
167. Kaliteli program	-	-	1,37	3,33	2,17	1,96	9,09	-	2,03
40. Etkili olma	1,87	3,28	1,37	3,33	-	1,96	-	-	1,62
48. Planlı ve programlı olma	2,80	1,64	2,74	-	-	-	1,82	-	1,42
33. Öğrencilerin hevesli olduğu	2,80	-	4,11	-	-	-	-	-	1,22
94. Sadece ders değil sosyallikte de geliştirme	1,87	1,64	1,37	3,33	-	-	-	-	1,22
127. Doğru bilgi verme	-	1,64	2,74	3,33	-	-	1,82	-	1,22
171. Öğretici olma	-	-	1,37	3,33	-	-	3,64	2,50	1,22
11. Öğrenci seviyesine uygun olma	1,87	-	-	-	-	5,88	-	-	1,01
102. Özgür olma	1,87	-	-	-	-	-	1,82	5,00	1,01
70. Vatanına yararlı öğrenci yetiştirme	0,94	1,64	1,37	1,67	-	-	-	-	0,81
103. Demokratik olma	2,80	-	-	-	-	-	-	2,50	0,81
104. Genel kültür birikimi verme	0,94	-	2,74	1,67	-	-	-	-	0,81
130. Eksiklikleri giderme	-	3,28	-	1,67	-	1,96	-	-	0,81
139. Öğrenci öğretmen işbirliği olan	-	3,28	2,74	-	-	-	-	-	0,81
142. Evrensel olma		1,64	-	3,33	-	1,96	-	-	0,81
14. Bireylerin ihtiyacı olan bilgiler sunma	1,87	1,64	-	-	-	-	-	-	0,61

45. Öğrenciye değiştiğini hissettirme	1,87	-	1,37	-	-	-	-	-	0,61
128. Eksiksiz bilgi verme	-	1,64	2,74	-	-	-	-	-	0,61
200. Tarafsız olma	-	-	-	-	4,35	-	-	2,50	0,61
206. Eğitiminden söz ettirme	-	-	-	-	2,17	1,96	1,82	-	0,61
2. Gerçekçi olma	0,94	-	1,37	-	-	-	-	-	0,41
41. Amaca ulaşma	0,94	-	-	-	-	-	-	2,50	0,41
64. Düzenli olma	0,94	-	-	1,67	-	-	-	-	0,41
67. Açık olma	0,94	-	1,37	-	-	-	-	-	0,41
72. Her konuda bilgi verme	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
76. Öğrenciler arası farkı dikkate alma	0,94	-	1,37	-	-	-	-	-	0,41
85. Uygun olma	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
91. Toplumun isteklerine cevap verme	0,94	-	-	-	-	-	1,82	-	0,41
97. Öğrenci katılımını sağlama	0,94	-	-	1,67	-	-	-	-	0,41
99. KPSS'ye yönelmeme	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
124. Yeni şeyler kazandırma	-	1,64	1,37	-	-	-	-	-	0,41
132. Eleştiren insan yetiştirme	-	1,64	-	-	-	1,96	-	-	0,41
164. Öğrencilere sevdirilme	-	-	1,37	-	-	1,96	-	-	0,41
185. İnsana değer verme	-	-	-	3,33	-	-	-	-	0,41
186. Bugünü ve ileriyi daha yaşanabilir kılma	-	-	-	1,67	-	-	1,82	-	0,41
188. Çok yönlü bakmayı öğretme	-	-	-	1,67	-	1,96	-	-	0,41
189. Bilgiye ulaşmayı öğretme	-	-	-	3,33	-	-	-	-	0,41
190. Bilgiyi kullanmayı öğretme	-	-	-	1,67	-	-	-	2,50	0,41
192. Tatmin edici olma	-	-	-	1,67	2,17	-	-	-	0,41
198. Kaliteli mezun vermeyi amaçlama	-	-	-	1,67	-	1,96	-	-	0,41
202. Saygılı olma	-	-	-	-	2,17	-	1,82	-	0,41
223. Öğretim elemanları öğrenciyi tanımalı	-	-	-	-	-	1,96	1,82	-	0,41
226. Öğrenci sınav için ders çalışmadığını anlamalı	-	-	-	-	-	1,96	1,82	-	0,41
228. Çok yönlü eğitim verme	-	-	-	-	-	3,92	-	-	0,41
5. Zor başarılır olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
18. Akılda soru işareti bırakmama	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
27. Yüksek seviyeli olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
51. Öğrencilere fırsat veren	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
56. Evrensel öğretim programına uygun olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
61. Bireysel olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
74. Tüm insanlık için insan yetiştirme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
78. Çevresine duyarlı öğrenci yetiştirme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
79. Dünya gerçekleri hakkında bilgilendirme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
81. Ülke politikasını destekleme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
95. Kullanılabilir olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20

101. Özgün olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
105. Zengin içeriğe sahip olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
108. Öğrenciyi zorlamama	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
117. İnsancıl olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
125. Öğrenciyi özgür bırakma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
131. İnsanlık değerleri yüksek öğrenci yetiştirme	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
135. Uzun ömürlü olan	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
137. Programı öğrenci ihtiyaçlarına göre hazırlanmış olma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
145. Dünya görüşünü değiştirme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
146. En üst akademik seviyeye taşıma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
147. Herhangi bir ideolojik fikri savunmama	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
149. Sübjektif olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
150. Nasılı öğretme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
152. Sürekli üretici olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
153. Nitelikli olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
156. Bireysel çabaları destekleme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
159. Empati yeteneği kazandırma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
162. Öğrenci faaliyetlerini destekleme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
166. Bilinçli yapılma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
173. İz bırakabilme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
179. Doğru eğitim anlayışı	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
180. Standart öğretimin üstünde olma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
193. Kapsamlı olma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
196. Toplumu yönlendirme	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
207. Öğrencilerin ufkunu açma	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20
208. Yeni fikirler için destekleme	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20

Tablo 131 incelendiğinde, Türkçe ve Sosyal Bilgiler bölümü öğrencilerinin "öğrenciyi her alanda geliştirme"; PDR bölümü öğrencilerinin "tam donanımlı öğrenci yetiştirme"; Fizik bölümü öğrencilerinin "kalıcı olma"; Matematik bölümü öğrencilerinin "öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme" ve "doyurucu bilgiler sunma"; İngilizce bölümü öğrencilerinin "öğrenci merkezli olma"; Müzik ve Resim-iş bölümü öğrencilerinin "öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme" özelliklerine daha çok vurgu yaptıkları görülmektedir.

Tablo 132

"Hedef/amaç/kazanım" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
90. Öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme	7,25	11,69	9,33
87. Hayatta uygulama imkânı olma	6,49	6,93	6,69
8. Öğrenci merkezli olma	4,20	8,66	6,29
19. Kalıcı olma	4,58	7,79	6,09
24. Öğrenciyi her alanda geliştirme	1,91	10,39	5,88
111. Kaliteli eğitim verme	3,05	7,79	5,27
77. Tam donanımlı öğrenci yetiştirme	4,96	5,20	5,07
88. Hayata hazırlama	4,58	4,33	4,46
1. Faydalı olma	4,58	2,60	3,65
89. Doyurucu bilgiler sunma	3,44	3,90	3,65
57. Yenilikleri takip etme	4,20	2,17	3,35
122. Geleceğe hazırlama	3,05	3,03	3,04
129. Gereksiz bilgiler vermeme	1,91	4,33	3,04
93. Güncel olma	2,29	3,03	2,64
62. Çağın şartlarına uygun olma	2,29	2,17	2,23
63. Özgür düşünceye önem verme	1,91	2,17	2,03
167. Kaliteli program	2,29	1,73	2,03
40. Etkili olma	1,15	2,17	1,62
48. Planlı ve programlı olma	1,15	1,73	1,42
33. Öğrencilerin hevesli olduğu	1,91	0,43	1,22
94. Sadece ders değil sosyallikte de geliştirme	0,76	1,73	1,22
127. Doğru bilgi verme	1,15	1,30	1,22
171. Öğretici olma	1,15	1,30	1,22
11. Öğrenci seviyesine uygun olma	1,91	-	1,01
102. Özgür olma	0,76	1,30	1,01
70. Vatanına yararlı öğrenci yetiştirme	1,15	0,43	0,81
103. Demokratik olma	-	1,73	0,81
104. Genel kültür birikimi verme	0,76	0,87	0,81
130. Eksiklikleri giderme	0,38	1,30	0,81
139. Öğrenci öğretmen işbirliği olan	0,76	0,87	0,81
142. Evrensel olma	0,38	1,30	0,81
14. Bireylerin ihtiyacı olan bilgiler sunma	0,76	0,43	0,61
45. Öğrenciye değiştiğini hissettirme	0,76	0,43	0,61
128. Eksiksiz bilgi verme	0,76	0,43	0,61
200. Tarafsız olma	1,15	-	0,61
206. Eğitiminden söz ettirme	0,38	0,87	0,61
2. Gerçekçi olma	0,76	-	0,41
41. Amaca ulaşma	0,38	0,43	0,41
64. Düzenli olma	0,38	0,43	0,41
67. Açık olma	0,76	-	0,41
72. Her konuda bilgi verme	0,76	-	0,41
76. Öğrenciler arası farkı dikkate alma	0,38	0,43	0,41
85. Uygun olma	-	0,87	0,41
91. Toplumun isteklerine cevap verme	0,38	0,43	0,41
97. Öğrenci katılımını sağlama	0,38	0,43	0,41
99. KPSS'ye yönelmeme	-	0,87	0,41
124. Yeni şeyler kazandırma	0,76	-	0,41
132. Eleştiren insan yetiştirme	0,38	0,43	0,41
164. Öğrencilere sevdirilme	0,38	0,43	0,41
185. İnsana değer verme	0,38	0,43	0,41
186. Bugünü ve ileriyi daha yaşanabilir kılma	0,38	0,43	0,41

188. Çok yönlü bakmayı öğretme	0,38	0,43	0,41
189. Bilgiye ulaşmayı öğretme	-	0,87	0,41
190. Bilgiyi kullanmayı öğretme	0,38	0,43	0,41
192. Tatmin edici olma	0,38	0,43	0,41
198. Kaliteli mezun vermeyi amaçlama	0,38	0,43	0,41
202. Saygılı olma	0,76	-	0,41
223. Öğretim elemanları öğrenciyi tanımalı	0,76	-	0,41
226. Öğrenci sınav için ders çalışmadığını anlamalı	0,76	-	0,41
228. Çok yönlü eğitim verme	-	0,87	0,41
5. Zor başarılır olma	0,38	-	0,20
18. Akılda soru işareti bırakmama	0,38	-	0,20
27. Yüksek seviyeli olma	0,38	-	0,20
51. Öğrencilere fırsat veren	0,38	-	0,20
56. Evrensel öğretim programına uygun olma	0,38	-	0,20
61. Bireysel olma	0,38	-	0,20
74. Tüm insanlık için insan yetiştirme	0,38	-	0,20
78. Çevresine duyarlı öğrenci yetiştirme	0,38	-	0,20
79. Dünya gerçekleri hakkında bilgilendirme	0,38	-	0,20
81. Ülke politikasını destekleme	-	0,43	0,20
95. Kullanılabilir olma	-	0,43	0,20
101. Özgün olma	-	0,43	0,20
105. Zengin içeriğe sahip olma	-	0,43	0,20
108. Öğrenciyi zorlamama	-	0,43	0,20
114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	-	0,43	0,20
117. İnsancıl olma	-	0,43	0,20
125. Öğrenciyi özgür bırakma	0,38	-	0,20
131. İnsanlık değerleri yüksek öğrenci yetiştirme	-	0,43	0,20
135. Uzun ömürlü olan	-	0,43	0,20
137. Programı öğrenci ihtiyaçlarına göre hazırlanmış olma	-	0,43	0,20
145. Dünya görüşünü değiştirme	0,38	-	0,20
146. En üst akademik seviyeye taşıma	0,38	-	0,20
147. Herhangi bir ideolojik fikri savunmama	0,38	-	0,20
149. Sübjektif olma	0,38	-	0,20
150. Nasılı öğretme	0,38	-	0,20
152. Sürekli üretici olma	0,38	-	0,20
153. Nitelikli olma	0,38	-	0,20
156. Bireysel çabaları destekleme	0,38	-	0,20
159. Empati yeteneği kazandırma	0,38	-	0,20
162. Öğrenci faaliyetlerini destekleme	0,38	-	0,20
166. Bilinçli yapılma	0,38	-	0,20
173. İz bırakabilme	-	0,43	0,20
179. Doğru eğitim anlayışı	0,38	-	0,20
180. Standart öğretimin üstünde olma	0,38	-	0,20
193. Kapsamlı olma	-	0,43	0,20
196. Toplumu yönlendirme	-	0,43	0,20
207. Öğrencilerin ufkunu açma	-	0,43	0,20
208. Yeni fikirler için destekleme	-	0,43	0,20

Tablo 132 incelendiğinde, hem birinci hem de son sınıflardaki öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme" kodu olduğu görülmüştür.

Tablo 133

"İçerik/tema" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
90. Öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme	46	9,33
87. Hayatta uygulama imkânı olma	33	6,69
8. Öğrenci merkezli olma	31	6,29
24. Öğrenciyi her alanda geliştirme	29	5,88
111. Kaliteli eğitim verme	26	5,27
77. Tam donanımlı öğrenci yetiştirme	25	5,07
68. Mesleğe göre eğitme	24	4,87
4. Anlaşılabilir olma	22	4,46
88. Hayata hazırlama	22	4,46
29. İmkânı olan her şeyi sunma	20	4,06
57. Yenilikleri takip etme	16	3,35
122. Geleceğe hazırlama	15	3,04
28. Verimli bilgiler sunma	14	2,84
49. Amaca uygun olma	13	2,64
93. Güncel olma	13	2,64
62. Çağın şartlarına uygun olma	11	2,23
63. Özgür düşünceye önem verme	10	2,03
167. Kaliteli program	10	2,03
10. Bilimsel olma	9	1,83
84. İlgi duyulabilir olma	9	1,83
48. Planlı ve programlı olma	7	1,42
33. Öğrencilerin hevesli olduğu	6	1,22
171. Öğretici olma	6	1,22
11. Öğrenci seviyesine uygun olma	5	1,01
15. Meslek hayatında yardımcı olma	5	1,01
102. Özgür olma	5	1,01
3. Seviyeli olma	4	0,81
70. Vatanına yararlı öğrenci yetiştirme	4	0,81
103. Demokratik olma	4	0,81
139. Öğrenci öğretmen işbirliği olan	4	0,81
142. Evrensel olma	4	0,81
143. İşlevsel olma	4	0,81
37. Yeterli bilgi verme	3	0,61
45. Öğrenciye değiştiğini hissettirme	3	0,61
66. Sıkıcı olmama	3	0,61
158. Pratik bilgiler verme	3	0,61
200. Tarafsız olma	3	0,61
206. Eğitiminden söz ettirme	3	0,61
2. Gerçekçi olma	2	0,41
7. Her türlü materyal kullanılabilme	2	0,41
64. Düzenli olma	2	0,41
67. Açık olma	2	0,41
72. Her konuda bilgi verme	2	0,41
76. Öğrenciler arası farkı dikkate alma	2	0,41
85. Uygun olma	2	0,41
91. Toplumun isteklerine cevap verme	2	0,41
92. Gelişmelere açık olma	2	0,41
97. Öğrenci katılımını sağlama	2	0,41
124. Yeni şeyler kazandırma	2	0,41
132. Eleştiren insan yetiştirme	2	0,41
164. Öğrencilere sevdirilme	2	0,41

185. İnsana değer verme	2	0,41
186. Bugünü ve ileriyi daha yaşanabilir kılma	2	0,41
192. Tatmin edici olma	2	0,41
202. Saygılı olma	2	0,41
223. Öğretim elemanları öğrenciyi tanımalı	2	0,41
226. Öğrenci sınav için ders çalışmadığını anlamalı	2	0,41
228. Çok yönlü eğitim verme	2	0,41
5. Zor başarılır olma	1	0,20
27. Yüksek seviyeli olma	1	0,20
51. Öğrencilere fırsat veren	1	0,20
52. Bilginin nasıl öğretileceğini öğretme	1	0,20
53. Fikri öğeleri tam olarak verme	1	0,20
56. Evrensel öğretim programına uygun olma	1	0,20
61. Bireysel olma	1	0,20
73. Zamanı kullanmasını bilen insan yetiştirme	1	0,20
74. Tüm insanlık için insan yetiştirme	1	0,20
78. Çevresine duyarlı öğrenci yetiştirme	1	0,20
79. Dünya gerçekleri hakkında bilgilendirme	1	0,20
81. Ülke politikasını destekleme	1	0,20
95. Kullanılabilir olma	1	0,20
108. Öğrenciyi zorlamama	1	0,20
101. Özgün olma	1	0,20
105. Zengin içeriğe sahip olma	1	0,20
114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	1	0,20
117. İnsancıl olma	1	0,20
125. Öğrenciyi özgür bırakma	1	0,20
131. İnsanlık değerleri yüksek öğrenci yetiştirme	1	0,20
135. Uzun ömürlü olan	1	0,20
137. Programı öğrenci ihtiyaçlarına göre hazırlanmış olma	1	0,20
145. Dünya görüşünü değiştirme	1	0,20
146. En üst akademik seviyeye taşıma	1	0,20
147. Herhangi bir ideolojik fikri savunmama	1	0,20
149. Sübjektif olma	1	0,20
152. Sürekli üretici olma	1	0,20
153. Nitelikli olma	1	0,20
156. Bireysel çabaları destekleme	1	0,20
159. Empati yeteneği kazandırma	1	0,20
162. Öğrenci faaliyetlerini destekleme	1	0,20
166. Bilinçli yapılma	1	0,20
173. İz bırakabilme	1	0,20
178. Ulaşılabilir bilgiler verme	1	0,20
179. Doğru eğitim anlayışı	1	0,20
180. Standart öğretimin üstünde olma	1	0,20
191. İyi kitaplar	1	0,20
193. Kapsamlı olma	1	0,20
194. Eğitici olma	1	0,20
199. Öğrendiğini aktarma isteğini arttırma	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 115 koddan 98'ine yer verilmiştir. Tablo 133'de verilen bu kodlar incelendiğinde öğrencilerden alınan cevapların %9,33'ünü "öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme" kodunun oluşturduğu görülmektedir. Tabloda yer alan diğer kodlar incelenerek içerikle doğrudan ilgili ve dolaylı olarak ilgili kodlar gruplandığında; 2, 4, 7, 10, 11, 15, 27, 28, 37, 53, 57, 62, 64, 66, 67, 68, 72, 79, 84, 85, 87, 93, 95, 101, 105,

142, 143, 158 ve 171 numaralı kodların içerikle doğrudan ilgili kodlar olduğu ve %41,49'lik değerle belirtildiği; diğer kodların ise içerikle dolaylı olarak ilgili olan kodlar grubunda yer aldığı görülmektedir.

Tablo 134

"İçerik/tema" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
90. Öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme	11,05	3,57	9,33
87. Hayatta uygulama imkânı olma	6,80	6,43	6,69
8. Öğrenci merkezli olma	7,08	4,29	6,29
24. Öğrenciyi her alanda geliştirme	7,65	1,43	5,88
111. Kaliteli eğitim verme	5,10	5,71	5,27
77. Tam donanımlı öğrenci yetiştirme	5,95	2,86	5,07
68. Mesleğe göre eğitme	5,38	3,57	4,87
4. Anlaşılabilir olma	4,53	4,29	4,46
88. Hayata hazırlama	4,53	4,29	4,46
29. İmkânı olan her şeyi sunma	4,25	3,57	4,06
57. Yenilikleri takip etme	3,12	3,57	3,35
122. Geleceğe hazırlama	1,98	5,71	3,04
28. Verimli bilgiler sunma	3,68	0,71	2,84
49. Amaca uygun olma	2,55	2,86	2,64
93. Güncel olma	2,54	2,86	2,64
62. Çağın şartlarına uygun olma	1,98	2,86	2,23
63. Özgür düşünceye önem verme	1,70	2,86	2,03
167. Kaliteli program	1,98	2,14	2,03
10. Bilimsel olma	1,42	2,86	1,83
84. İlgi duyulabilir olma	1,98	1,43	1,83
48. Planlı ve programlı olma	0,85	2,86	1,42
33. Öğrencilerin hevesli olduğu	0,85	2,14	1,22
171. Öğretici olma	1,42	0,71	1,22
11. Öğrenci seviyesine uygun olma	1,42	-	1,01
15. Meslek hayatında yardımcı olma	1,13	0,71	1,01
102. Özgür olma	1,42	-	1,01
3. Seviyeli olma	1,13	-	0,81
70. Vatanına yararlı öğrenci yetiştirme	0,57	1,43	0,81
103. Demokratik olma	0,85	0,71	0,81
139. Öğrenci öğretmen işbirliği olan	1,13	-	0,81
142. Evrensel olma	0,85	0,71	0,81
143. İşlevsel olma	0,85	0,71	0,81
37. Yeterli bilgi verme	0,85	-	0,61
45. Öğrenciye değiştiğini hissettirme	0,28	1,43	0,61
66. Sıkıcı olmama	0,85	-	0,61
158. Pratik bilgiler verme	0,85	-	0,61
200. Tarafsız olma	0,85	-	0,61
206. Eğitiminden söz ettirme	0,57	0,71	0,61
2. Gerçekçi olma	0,57	-	0,41
7. Her türlü materyal kullanılabilme	-	1,43	0,41
64. Düzenli olma	0,28	0,71	0,41
67. Açık olma	0,57	-	0,41
72. Her konuda bilgi verme	-	1,43	0,41
76. Öğrenciler arası farkı dikkate alma	0,28	0,71	0,41

85. Uygun olma	0,57	-	0,41
91. Toplumun isteklerine cevap verme	0,28	0,71	0,41
92. Gelişmelere açık olma	0,28	0,71	0,41
97. Öğrenci katılımını sağlama	-	1,43	0,41
124. Yeni şeyler kazandırma	0,57	-	0,41
132. Eleştiren insan yetiştirme	0,57	-	0,41
164. Öğrencilere sevdirilme	0,28	0,71	0,41
185. İnsana değer verme	-	1,43	0,41
186. Bugünü ve ileriyi daha yaşanabilir kılma	0,28	0,71	0,41
192. Tatmin edici olma	0,57	-	0,41
202. Saygılı olma	0,57	-	0,41
223. Öğretim elemanları öğrenciyi tanımalı	0,57	-	0,41
226. Öğrenci sınav için ders çalışmadığını anlamalı	0,57	-	0,41
228. Çok yönlü eğitim verme	0,57	-	0,41
5. Zor başarılır olma	-	0,71	0,20
27. Yüksek seviyeli olma	0,28	-	0,20
51. Öğrencilere fırsat veren	-	0,71	0,20
52. Bilginin nasıl öğretileceğini öğretme	-	0,71	0,20
53. Fikri öğeleri tam olarak verme	-	0,71	0,20
56. Evrensel öğretim programına uygun olma	-	0,71	0,20
61. Bireysel olma	-	0,71	0,20
73. Zamanı kullanmasını bilen insan yetiştirme	-	0,71	0,20
74. Tüm insanlık için insan yetiştirme	-	0,71	0,20
78. Çevresine duyarlı öğrenci yetiştirme	0,28	-	0,20
79. Dünya gerçekleri hakkında bilgilendirme	-	0,71	0,20
81. Ülke politikasını destekleme	-	0,71	0,20
95. Kullanılabilir olma	0,28	-	0,20
108. Öğrenciyi zorlamama	0,28	-	0,20
101. Özgün olma	0,28	-	0,20
105. Zengin içeriğe sahip olma	-	0,71	0,20
114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	-	0,71	0,20
117. İnsancıl olma	-	0,71	0,20
125. Öğrenciyi özgür bırakma	0,28	-	0,20
131. İnsanlık değerleri yüksek öğrenci yetiştirme	0,28	-	0,20
135. Uzun ömürlü olan	0,28	-	0,20
137. Programı öğrenci ihtiyaçlarına göre hazırlanmış olma	0,28	-	0,20
145. Dünya görüşünü değiştirme	0,28	-	0,20
146. En üst akademik seviyeye taşıma	0,28	-	0,20
147. Herhangi bir ideolojik fikri savunmama	0,28	-	0,20
149. Sübjektif olma	0,28	-	0,20
152. Sürekli üretici olma	-	0,71	0,20
153. Nitelikli olma	-	0,71	0,20
156. Bireysel çabaları destekleme	-	0,71	0,20
159. Empati yeteneği kazandırma	0,28	-	0,20
162. Öğrenci faaliyetlerini destekleme	0,28	-	0,20
166. Bilinçli yapılma	0,28	-	0,20
173. İz bırakabilme	0,28	-	0,20
178. Ulaşılabilir bilgiler verme	0,28	-	0,20
179. Doğru eğitim anlayışı	0,28	-	0,20
180. Standart öğretimin üstünde olma	0,28	-	0,20
191. İyi kitaplar	0,28	-	0,20
193. Kapsamlı olma	0,28	-	0,20
194. Eğitici olma	0,28	-	0,20
199. Öğrendiğini aktarma isteğini arttırma	0,28	-	0,20

Tablo 134 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme" kodunun kız öğrenciler için kaliteli öğretimde bulunması gereken özelliklerin başında geldiği görülmektedir. Erkek öğrenciler ise "hayatta uygulama imkânı olma" ve kalıcı olma" kodlarına bu kategori açısından daha çok vurgu yapmışlardır.

Tablo 135

"İçerik/tema" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B.Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{3,}$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
90. Öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme	1,87	6,56	13,70	3,33	15,22	9,80	12,73	22,50	9,33
87. Hayatta uygulama imkânı olma	2,80	9,84	9,59	1,67	6,52	9,80	3,64	15,00	6,69
8. Öğrenci merkezli olma	0,94	8,20	9,59	6,67	8,70	11,77	3,64	7,50	6,29
24. Öğrenciyi her alanda geliştirme	10,28	11,48	1,37	1,67	6,52	9,80	-	2,50	5,88
111. Kaliteli eğitim verme	0,94	6,56	5,48	6,67	10,87	1,96	9,09	5,00	5,27
77. Tam donanımlı öğrenci yetiştirme	2,80	-	16,44	3,33	10,87	7,84	-	-	5,07
68. Mesleğe göre eğitme	4,67	6,56	10,96	6,67	-	-	1,82	5,00	4,87
4. Anlaşılabilir olma	1,87		10,96	6,67	2,17	1,96	3,64	10,00	4,46
88. Hayata hazırlama	4,67	4,92	8,22	5,00	2,17	1,96	3,64	2,50	4,46
29. İmkânı olan her şeyi sunma	2,80	4,92	1,37	5,00	13,04	5,88	-	2,50	4,06
57. Yenilikleri takip etme	0,94	6,56	2,74	3,33	6,52	1,96	5,46	-	3,35
122. Geleceğe hazırlama	-	8,20	2,74	5,00	6,52	-	3,64	-	3,04
28. Verimli bilgiler sunma	4,67	3,28	5,48	-	-	-	1,82	5,00	2,84
49. Amaca uygun olma	3,74	-	2,74	1,67	-	-	5,46	7,50	2,64
93. Güncel olma	1,87	3,28	6,85	-	2,17	3,92	-	2,50	2,64
62. Çağın şartlarına uygun olma	2,80	1,64	2,74	1,67	2,17	1,96	1,82	2,50	2,23
63. Özgür düşünceye önem verme	1,87	3,28	5,48	1,67	2,17	-	-	-	2,03
167. Kaliteli program	-	-	1,37	3,33	2,17	1,96	9,09	-	2,03
10. Bilimsel olma	3,74	4,92	-	1,67	-	0,00	1,82	-	1,83
84. İlgi duyulabilir olma	4,67	-	-	-	-	3,92	3,64	-	1,83
48. Planlı ve programlı olma	2,80	1,64	2,74	-	-	-	1,82	-	1,42
33. Öğrencilerin hevesli olduğu	2,80		4,11	-	-	-	-	-	1,22
171. Öğretici olma	-	-	1,37	3,33	-	-	3,64	2,50	1,22
11. Öğrenci seviyesine uygun olma	1,87	-	-	-	-	5,88	-	-	1,01
15. Meslek hayatında yardımcı olma	3,74	-		1,67	-	-	-	-	1,01

102. Özgür olma	1,87	-	-	-	-	-	1,82	5,00	1,01
3. Seviyeli olma	1,87	-	-	-	2,17	-	1,82	-	0,81
70. Vatanına yararlı öğrenci yetiştirme	0,94	1,64	1,37	1,67	-	-	-	-	0,81
103. Demokratik olma	2,80	-	-	-	-	-	-	2,50	0,81
139. Öğrenci öğretmen işbirliği olan	-	3,28	2,74	-	-	-	-	-	0,81
142. Evrensel olma	-	1,64	-	3,33	-	1,96	-	-	0,81
143. İşlevsel olma	-	1,64	1,37	-	-	-	3,64	-	0,81
37. Yeterli bilgi verme	1,87	1,64	-	-	-	-	-	-	0,61
45. Öğrenciye değiştiğini hissettirme	1,87	-	1,37	-	-	-	-	-	0,61
66. Sıkıcı olmama	0,94	1,64	1,37	-	-	-	-	-	0,61
158. Pratik bilgiler verme	-	-	2,74	-	2,17	-	-	-	0,61
200. Tarafsız olma	-	-	-	-	4,35	-	-	2,50	0,61
206. Eğitiminden söz ettirme	-	-	-	-	2,17	1,96	1,82	-	0,61
2. Gerçekçi olma	0,94	-	1,37	-	-	-	-	-	0,41
7. Her türlü materyal kullanılabilme	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
64. Düzenli olma	0,94	-	-	1,67	-	-	-	-	0,41
67. Açık olma	0,94	-	1,37	-	-	-	-	-	0,41
72. Her konuda bilgi verme	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
76. Öğrenciler arası farkı dikkate alma	0,94	-	1,37	-	-	-	-	-	0,41
85. Uygun olma	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
91. Toplumun isteklerine cevap verme	0,94	-	-	-	-	-	1,82	-	0,41
92. Gelişmelere açık olma	0,94	-	1,37	-	-	-	-	-	0,41
97. Öğrenci katılımını sağlama	0,94	-	-	1,67	-	-	-	-	0,41
124. Yeni şeyler kazandırma	-	1,64	1,37	-	-	-	-	-	0,41
132. Eleştiren insan yetiştirme	-	1,64	-	-	-	1,96	-	-	0,41
164. Öğrencilere sevdirilme	-	-	1,37	-	-	1,96	-	-	0,41
185. İnsana değer verme	-	-	-	3,33	-	-	-	-	0,41
186. Bugünü ve ileriyi daha yaşanabilir kılma	-	-	-	1,67	-	-	1,82	-	0,41
192. Tatmin edici olma	-	-	-	1,67	2,17	-	-	-	0,41
202. Saygılı olma	-	-	-	-	2,17	-	1,82	-	0,41
223. Öğretim elemanları öğrenciyi tanımalı	-	-	-	-	-	1,96	1,82	-	0,41
226. Öğrenci sınav için ders çalışmadığını anlamalı	-	-	-	-	-	1,96	1,82	-	0,41
228. Çok yönlü eğitim verme	-	-	-	-	-	3,92	-	-	0,41
5. Zor başarılır olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
27. Yüksek seviyeli olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
51. Öğrencilere fırsat veren	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
52. Bilginin nasıl öğretileceğini öğretme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
53. Fikri öğeleri tam olarak verme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
56. Evrensel öğretim programına uygun olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
61. Bireysel olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
73. Zamanı kullanmasını bilen insan yetiştirme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
74. Tüm insanlık için insan yetiştirme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20

78. Çevresine duyarlı öğrenci yetiştirme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
79. Dünya gerçekleri hakkında bilgilendirme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
81. Ülke politikasını destekleme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
95. Kullanılabilir olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
108. Öğrenciyi zorlamama	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
101. Özgün olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
105. Zengin içeriğe sahip olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
117. İnsancıl olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
125. Öğrenciyi özgür bırakma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
131. İnsanlık değerleri yüksek öğrenci yetiştirme	-	1,64	-	-	-		-	-	0,20
135. Uzun ömürlü olan	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
137. Programı öğrenci ihtiyaçlarına göre hazırlanmış olma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
145. Dünya görüşünü değiştirme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
146. En üst akademik seviyeye taşıma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
147. Herhangi bir ideolojik fikri savunmama	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
149. Sübjektif olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
152. Sürekli üretici olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
153. Nitelikli olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
156. Bireysel çabaları destekleme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
159. Empati yeteneği kazandırma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
162. Öğrenci faaliyetlerini destekleme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
166. Bilinçli yapılma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
173. İz bırakabilme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
178. Ulaşılabilir bilgiler verme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
179. Doğru eğitim anlayışı	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
180. Standart öğretimin üstünde olma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
191. İyi kitaplar	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
193. Kapsamlı olma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
194. Eğitici olma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
199. Öğrendiğini aktarma isteğini arttırma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20

Tablo 135 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodun tüm bölümlerde farklılık gösterdiği görülmektedir. Türkçe ve Sosyal Bilgiler bölümü öğrencileri bu kategoride "öğrenciyi her alanda geliştirme"; PDR bölümü öğrencileri "tam donanımlı öğrenci yetiştirme"; Fizik bölümü öğrencileri "öğrenci merkezli olma", "kaliteli eğitim verme", "mesleğe göre eğitme", "anlaşılabilir olma"; Matematik bölümü öğrencileri "öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme"; İngilizce bölümü öğrencileri "öğrenci merkezli

olma"; Müzik ve Resim-iş bölümü öğrencileri "öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme" özelliklerine daha çok vurgu yapmaktadırlar.

Tablo 136

"İçerik/tema" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
90. Öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme	7,25	11,69	9,33
87. Hayatta uygulama imkânı olma	6,49	6,93	6,69
8. Öğrenci merkezli olma	4,20	8,66	6,29
24. Öğrenciyi her alanda geliştirme	1,91	10,39	5,88
111. Kaliteli eğitim verme	3,05	7,79	5,27
77. Tam donanımlı öğrenci yetiştirme	4,96	5,20	5,07
68. Mesleğe göre eğitme	4,20	5,63	4,87
4. Anlaşılabilir olma	6,11	2,60	4,46
88. Hayata hazırlama	4,58	4,33	4,46
29. İmkânı olan her şeyi sunma	4,20	3,90	4,06
57. Yenilikleri takip etme	4,20	2,17	3,35
122. Geleceğe hazırlama	3,05	3,03	3,04
28. Verimli bilgiler sunma	3,82	1,73	2,84
49. Amaca uygun olma	2,67	2,60	2,64
93. Güncel olma	2,29	3,03	2,64
62. Çağın şartlarına uygun olma	2,29	2,17	2,23
63. Özgür düşünceye önem verme	1,91	2,17	2,03
167. Kaliteli program	2,29	1,73	2,03
10. Bilimsel olma	2,29	1,30	1,83
84. İlgi duyulabilir olma	1,15	2,60	1,83
48. Planlı ve programlı olma	1,15	1,73	1,42
33. Öğrencilerin hevesli olduğu	1,91	0,43	1,22
171. Öğretici olma	1,15	1,30	1,22
11. Öğrenci seviyesine uygun olma	1,91	-	1,01
15. Meslek hayatında yardımcı olma	0,76	1,30	1,01
102. Özgür olma	0,76	1,30	1,01
3. Seviyeli olma	1,15	0,43	0,81
70. Vatanına yararlı öğrenci yetiştirme	1,15	0,43	0,81
103. Demokratik olma	-	1,73	0,81
139. Öğrenci öğretmen işbirliği olan	0,76	0,87	0,81
142. Evrensel olma	0,38	1,30	0,81
143. İşlevsel olma	-	1,73	0,81
37. Yeterli bilgi verme	0,38	0,87	0,61
45. Öğrenciye değiştiğini hissettirme	0,76	0,43	0,61
66. Sıkıcı olmama	1,15	-	0,61
158. Pratik bilgiler verme	1,15	-	0,61
200. Tarafsız olma	1,15	-	0,61
206. Eğitiminden söz ettirme	0,38	0,87	0,61
2. Gerçekçi olma	0,76	-	0,41
7. Her türlü materyal kullanılabilme	0,76	-	0,41
64. Düzenli olma	0,38	0,43	0,41
67. Açık olma	0,76	-	0,41
72. Her konuda bilgi verme	0,76	-	0,41
76. Öğrenciler arası farkı dikkate alma	0,38	0,43	0,41
85. Uygun olma	-	0,87	0,41

91. Toplumun isteklerine cevap verme	0,38	0,43	0,41
92. Gelişmelere açık olma	0,38	0,43	0,41
97. Öğrenci katılımını sağlama	0,38	0,43	0,41
124. Yeni şeyler kazandırma	0,76	-	0,41
132. Eleştiren insan yetiştirme	0,38	0,43	0,41
164. Öğrencilere sevdirilme	0,38	0,43	0,41
185. İnsana değer verme	0,38	0,43	0,41
186. Bugünü ve ileriyi daha yaşanabilir kılma	0,38	0,43	0,41
192. Tatmin edici olma	0,38	0,43	0,41
202. Saygılı olma	0,76	-	0,41
223. Öğretim elemanları öğrenciyi tanımalı	0,76	-	0,41
226. Öğrenci sınav için ders çalışmadığını anlamalı	0,76	-	0,41
228. Çok yönlü eğitim verme	-	0,87	0,41
5. Zor başarılır olma	0,38	-	0,20
27. Yüksek seviyeli olma	0,38	-	0,20
51. Öğrencilere fırsat veren	0,38	-	0,20
52. Bilginin nasıl öğretileceğini öğretme	0,38	-	0,20
53. Fikri öğeleri tam olarak verme	0,38	-	0,20
56. Evrensel öğretim programına uygun olma	0,38	-	0,20
61. Bireysel olma	0,38	-	0,20
73. Zamanı kullanmasını bilen insan yetiştirme	0,38	-	0,20
74. Tüm insanlık için insan yetiştirme	0,38	-	0,20
78. Çevresine duyarlı öğrenci yetiştirme	0,38	-	0,20
79. Dünya gerçekleri hakkında bilgilendirme	0,38	-	0,20
81. Ülke politikasını destekleme	-	0,43	0,20
95. Kullanılabilir olma	-	0,43	0,20
108. Öğrenciyi zorlamama	-	0,43	0,20
101. Özgün olma	-	0,43	0,20
105. Zengin içeriğe sahip olma	-	0,43	0,20
114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	-	0,43	0,20
117. İnsancıl olma	-	0,43	0,20
125. Öğrenciyi özgür bırakma	0,38	-	0,20
131. İnsanlık değerleri yüksek öğrenci yetiştirme	-	0,43	0,20
135. Uzun ömürlü olan	-	0,43	0,20
137. Programı öğrenci ihtiyaçlarına göre hazırlanmış olma	-	0,43	0,20
145. Dünya görüşünü değiştirme	0,38	-	0,20
146. En üst akademik seviyeye taşıma	0,38	-	0,20
147. Herhangi bir ideolojik fikri savunmama	0,38	-	0,20
149. Sübjektif olma	0,38	-	0,20
152. Sürekli üretici olma	0,38	-	0,20
153. Nitelikli olma	0,38	-	0,20
156. Bireysel çabaları destekleme	0,38	-	0,20
159. Empati yeteneği kazandırma	0,38	-	0,20
162. Öğrenci faaliyetlerini destekleme	0,38	-	0,20
166. Bilinçli yapılma	0,38	-	0,20
173. İz bırakabilme	-	0,43	0,20
178. Ulaşılabilir bilgiler verme	-	0,43	0,20
179. Doğru eğitim anlayışı	0,38	-	0,20
180. Standart öğretimin üstünde olma	0,38	-	0,20
191. İyi kitaplar	-	0,43	0,20
193. Kapsamlı olma	-	0,43	0,20
194. Eğitici olma	-	0,43	0,20
199. Öğrendiğini aktarma isteğini arttırma	-	0,43	0,20

Tablo 136 incelendiğinde, hem birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin hem de son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme" özelliği olduğu görülmüştür.

Tablo 137

"Eğitim Durumları/öğrenme öğretme strateji, kuram, yöntem ve teknikleri /etkinlikler" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
90. Öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme	46	9,33
38. Uygulamalı olma	42	8,52
16. Ezberciliğe yer vermeme	35	7,10
87. Hayatta uygulama imkânı olma	33	6,69
8. Öğrenci merkezli olma	31	6,29
24. Öğrenciyi her alanda geliştirme	29	5,88
35. Araç-gereç destekli olma	29	5,88
119. Gelişmiş sınıf ortamında verilme	29	5,88
111. Kaliteli eğitim verme	26	5,27
77. Tam donanımlı öğrenci yetiştirme	25	5,07
68. Mesleğe göre eğitme	24	4,87
4. Anlaşılabilir olma	22	4,46
88. Hayata hazırlama	22	4,46
31. Araştırmaya teşvik eden	20	4,06
12. Teknolojiden yararlanabilir olma	19	3,85
57. Yenilikleri takip etme	16	3,35
122. Geleceğe hazırlama	15	3,04
93. Güncel olma	13	2,64
62. Çağın şartlarına uygun olma	11	2,23
59. Kaliteli donanımla hizmet verme	10	2,03
63. Özgür düşünceye önem verme	10	2,03
167. Kaliteli program	10	2,03
84. İlgi duyulabilir olma	9	1,83
120. Görsel olarak gelişmiş olma	8	1,62
161. Deneysel yöntemlerden yararlanma	8	1,62
48. Planlı ve programlı olma	7	1,42
17. Rahat ve huzurlu bir ortamda verilme	6	1,22
33. Öğrencilerin hevesli olduğu	6	1,22
171. Öğretici olma	6	1,22
11. Öğrenci seviyesine uygun olma	5	1,01
102. Özgür olma	5	1,01
205. Zevkli ders işleme	5	1,01
219. Dönüt almaya özen gösterme	5	1,01
69. Proje ve ödevlerle destekleme	4	0,81
70. Vatanına yararlı öğrenci yetiştirme	4	0,81
103. Demokratik olma	4	0,81
109. Teoriden uzak olma	4	0,81
133. Düşündürme	4	0,81
139. Öğrenci öğretmen işbirliği olan	4	0,81
142. Evrensel olma	4	0,81
143. İşlevsel olma	4	0,81
13. Sosyal olanaklarla pekiştirilmiş olma	3	0,61
14. Bireylerin ihtiyacı olan bilgiler sunma	3	0,61

25. Güvenilir olma	3	0,61
39. Modern yöntemleri kullanma	3	0,61
43. Araştırma ortamına sahip olma	3	0,61
45. Öğrenciye değiştiğini hissettirme	3	0,61
66. Sıkıcı olmama	3	0,61
110. Yöntem ve teknikleri etkili düzenlenmiş olma	3	0,61
121. Farklı fikirleri aynı ortamda tartışma	3	0,61
195. Öğretici olma	3	0,61
200. Tarafsız olma	3	0,61
206. Eğitiminden söz ettirme	3	0,61
7. Her türlü materyal kullanılabilme	2	0,41
20. Akıcı olma	2	0,41
21. Beyin fırtınası gerektirme	2	0,41
26. Disiplinli olma	2	0,41
47. Doğru kaynakları kullanma	2	0,41
54. Yaratıcılığa dayanma	2	0,41
60. Öğrencinin söz sahibi olduğu	2	0,41
64. Düzenli olma	2	0,41
65. Başarılı olarak aktarılma	2	0,41
67. Açık olma	2	0,41
76. Öğrenciler arası farkı dikkate alma	2	0,41
85. Uygun olma	2	0,41
92. Gelişmelere açık olma	2	0,41
97. Öğrenci katılımını sağlama	2	0,41
124. Yeni şeyler kazandırma	2	0,41
132. Eleştiren insan yetiştirme	2	0,41
164. Öğrencilere sevdirilme	2	0,41
185. İnsana değer verme	2	0,41
186. Bugünü ve ileriyi daha yaşanabilir kılma	2	0,41
192. Tatmin edici olma	2	0,41
202. Saygılı olma	2	0,41
209. Eğitiminde kaliteyi yakalayabilme	2	0,41
215. Kuru anlatım yapmama	2	0,41
226. Öğrenci sınav için ders çalışmadığını anlamalı	2	0,41
228. Çok yönlü eğitim verme	2	0,41
234. Soru cevap yöntemi kullanma	2	0,41
250. Pekiştireç kullanma	2	0,41
5. Zor başarılır olma	1	0,20
27. Yüksek seviyeli olma	1	0,20
32. İpucu verip doğruyu bulduran	1	0,20
42. Eğitim şartlarına göre yapılma	1	0,20
44. Maddi olanakları yeterli olma	1	0,20
51. Öğrencilere fırsat veren	1	0,20
53. Fikri öğeleri tam olarak verme	1	0,20
56. Evrensel öğretim programına uygun olma	1	0,20
61. Bireysel olma	1	0,20
73. Zamanı kullanmasını bilen insan yetiştirme	1	0,20
78. Çevresine duyarlı öğrenci yetiştirme	1	0,20
80. İyi uygulanma	1	0,20
81. Ülke politikasını destekleme	1	0,20
82. Uygulaması kolay	1	0,20
86. Sınıf ortamıyla sınırlı kalmama	1	0,20
95. Kullanılabilir olma	1	0,20
100. Uygun şartlarda eğitim verme	1	0,20
101. Özgün olma	1	0,20
108. Öğrenciyi zorlamama	1	0,20
114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	1	0,20

115. Tiyatro çalışmalarına yer verme	1	0,20
116. Bilgisayar destekli olma	1	0,20
117. İnsancıl olma	1	0,20
118. Bilgileri tarafsız şekilde aktarma	1	0,20
123. Tekrar etme fırsatı verme	1	0,20
125. Öğrenciyi özgür bırakma	1	0,20
131. İnsanlık değerleri yüksek öğrenci yetiştirme	1	0,20
135. Uzun ömürlü olan	1	0,20
136. Zengin öğrenme yaşantıları sağlama	1	0,20
137. Programı öğrenci ihtiyaçlarına göre hazırlanmış olma	1	0,20
138. Etkinliklerle destekli olma	1	0,20
145. Dünya görüşünü değiştirme	1	0,20
146. En üst akademik seviyeye taşıma	1	0,20
147. Herhangi bir ideolojik fikri savunmama	1	0,20
148. Sorular sorma	1	0,20
149. Sübjektif olma	1	0,20
150. Nasılı öğretme	1	0,20
151. Uygun koşulları sağlama	1	0,20
152. Sürekli üretici olma	1	0,20
153. Nitelikli olma	1	0,20
156. Bireysel çabaları destekleme	1	0,20
159. Empati yeteneği kazandırma	1	0,20
160. Kavram tanımlarında farklı bir boyut oluşturma	1	0,20
162. Öğrenci faaliyetlerini destekleme	1	0,20
165. Sevimli bir ders ortamı	1	0,20
166. Bilinçli yapılma	1	0,20
169. Anlatılanlar havada kalmamalı	1	0,20
170. Sistemli öğretim faaliyetleri oluşturma	1	0,20
172. Problem çözmeye yardımcı olma	1	0,20
173. İz bırakabilme	1	0,20
174. Yaparak yaşayarak öğrenme	1	0,20
175. Öğretim elemanının yeni öğretim stratejileri kullandığı	1	0,20
176. Geniş bir yelpazede sunulma	1	0,20
177. Teorik düzeyde bakış açısı kazandırma	1	0,20
179. Doğru eğitim anlayışı	1	0,20
180. Standart öğretimin üstünde olma	1	0,20
182. Gerektiğinde zor kullanma	1	0,20
183. Gözleme dayalı olma	1	0,20
193. Kapsamlı olma	1	0,20
194. Eğitici olma	1	0,20
197. Yeteneklere göre geliştirme	1	0,20
199. Öğrendiğini aktarma isteğini arttırma	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 167 koddan 142'sine yer verilmiştir. Tablo 137'de verilen bu kodlar incelendiğinde, cevapların %9,33'ünü "öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme", %8,52'sini ise "uygulamalı olma" kodlarının oluşturduğu görülmektedir. Bu verilere göre, öğrenciler kaliteli öğretimde en çok uygulamanın olmasına önem vermektedirler. Bu bulgu öğrenci merkezli eğitim anlayışını da destekleyen bir bulgudur. Ayrıca 17, 43, 100, 119 ve 165 numaralı kodlar öğretim faaliyetlerinin düzenlendiği ortamın özellikleri ile ilgilidir ve %8,11'lik değere sahiptir.

Eğitim durumunu etkileyen değişkenler, Bloom'un tam öğrenme modelinde ipucu, pekiştireç, dönüt-düzeltme ve öğrenci katılımı olarak belirtilmiştir (Sönmez, 2008; 353). Tabloda yer alan diğer kodlar incelendiğinde 8, 31, 33, 51,60, 97 ve 234 numaralı kodların 'öğrenci katılımı' ile ilgili kodlar olduğu ve %13'lük değerle belirtildiği; 32 numaralı kodun 'ipucu' ile ilgili olduğu ve öğrencilerin %0,20'si tarafından belirtildiği; 156, 162, 182, 250 numaralı kodların 'pekiştireç' ile ilgili olduğu ve %1,01'ilik değerle belirtildiği; 219 numaralı kodun 'dönüt ve düzeltme' ile ilgili olduğu ve %1,01'lik değerle belirtildiği görülmektedir. Bu verilere göre öğrenciler, kendilerine gerekli fırsatların verilerek katılımlarının sağlandığı öğretimi kaliteli öğretim olarak tanımlamaktadırlar.

Tablo 138

"Eğitim Durumları/öğrenme öğretme strateji, kuram, yöntem ve teknikleri /etkinlikler" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
90. Öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme	11,05	3,57	9,33
38. Uygulamalı olma	7,65	10,71	8,52
16. Ezberciliğe yer vermeme	8,50	3,57	7,10
87. Hayatta uygulama imkanı olma	6,80	6,43	6,69
8. Öğrenci merkezli olma	7,08	4,29	6,29
24. Öğrenciyi her alanda geliştirme	7,65	1,43	5,88
35. Araç-gereç destekli olma	7,37	2,14	5,88
119. Gelişmiş sınıf ortamında verilme	6,80	3,57	5,88
111. Kaliteli eğitim verme	5,10	5,71	5,27
77. Tam donanımlı öğrenci yetiştirme	5,95	2,86	5,07
68. Mesleğe göre eğitme	5,38	3,57	4,87
4. Anlaşılabilir olma	4,53	4,29	4,46
88. Hayata hazırlama	4,53	4,29	4,46
31. Araştırmaya teşvik eden	2,83	7,14	4,06
12. Teknolojiden yararlanabilir olma	3,68	4,29	3,85
57. Yenilikleri takip etme	3,12	3,57	3,35
122. Geleceğe hazırlama	1,98	5,71	3,04
93. Güncel olma	2,54	2,86	2,64
62. Çağın şartlarına uygun olma	1,98	2,86	2,23
59. Kaliteli donanımla hizmet verme	1,98	2,14	2,03
63. Özgür düşünceye önem verme	1,70	2,86	2,03
167. Kaliteli program	1,98	2,14	2,03
84. İlgi duyulabilir olma	1,98	1,43	1,83
120. Görsel olarak gelişmiş olma	1,98	0,71	1,62
161. Deneysel yöntemlerden yararlanma	2,27	-	1,62
48. Planlı ve programlı olma	0,85	2,86	1,42
17. Rahat ve huzurlu bir ortamda verilme	1,13	1,43	1,22
33. Öğrencilerin hevesli olduğu	0,85	2,14	1,22
171. Öğretici olma	1,42	0,71	1,22
11. Öğrenci seviyesine uygun olma	1,42	-	1,01
102. Özgür olma	1,42	-	1,01

205. Zevkli ders işleme	1,13	0,71	1,01
219. Dönüt almaya özen gösterme	0,85	1,43	1,01
69. Proje ve ödevlerle destekleme	0,85	0,71	0,81
70. Vatanına yararlı öğrenci yetiştirme	0,57	1,43	0,81
103. Demokratik olma	0,85	0,71	0,81
109. Teoriden uzak olma	0,57	1,43	0,81
133. Düşündürme	0,85	0,71	0,81
139. Öğrenci öğretmen işbirliği olan	1,13	-	0,81
142. Evrensel olma	0,85	0,71	0,81
143. İşlevsel olma	0,85	0,71	0,81
13. Sosyal olanaklarla pekiştirilmiş olma	0,28	1,43	0,61
14. Bireylerin ihtiyacı olan bilgiler sunma	0,85	-	0,61
25. Güvenilir olma	0,57	0,71	0,61
39. Modern yöntemleri kullanma	0,57	0,71	0,61
43. Araştırma ortamına sahip olma	0,85	-	0,61
45. Öğrenciye değiştiğini hissettirme	0,28	1,43	0,61
66. Sıkıcı olmama	0,85	-	0,61
110. Yöntem ve teknikleri etkili düzenlenmiş olma	0,28	1,43	0,61
121. Farklı fikirleri aynı ortamda tartışma	0,85	-	0,61
195. Öğretici olma	0,85	-	0,61
200. Tarafsız olma	0,85	-	0,61
206. Eğitiminden söz ettirme	0,57	0,71	0,61
7. Her türlü materyal kullanılabilme	-	1,43	0,41
20. Akıcı olma	0,28	0,71	0,41
21. Beyin fırtınası gerektirme	0,28	0,71	0,41
26. Disiplinli olma	0,28	0,71	0,41
47. Doğru kaynakları kullanma	0,28	0,71	0,41
54. Yaratıcılığa dayanma	0,28	0,71	0,41
60. Öğrencinin söz sahibi olduğu	0,28	0,71	0,41
64. Düzenli olma	0,28	0,71	0,41
65. Başarılı olarak aktarılma	0,57	-	0,41
67. Açık olma	0,57	-	0,41
76. Öğrenciler arası farkı dikkate alma	0,28	0,71	0,41
85. Uygun olma	0,57	-	0,41
92. Gelişmelere açık olma	0,28	0,71	0,41
97. Öğrenci katılımını sağlama	-	1,43	0,41
124. Yeni şeyler kazandırma	0,57	-	0,41
132. Eleştiren insan yetiştirme	0,57	-	0,41
164. Öğrencilere sevdirilme	0,28	0,71	0,41
185. İnsana değer verme	-	1,43	0,41
186. Bugünü ve ileriyi daha yaşanabilir kılma	0,28	0,71	0,41
192. Tatmin edici olma	0,57	-	0,41
202. Saygılı olma	0,57	-	0,41
209. Eğitiminde kaliteyi yakalayabilme	0,57	-	0,41
215. Kuru anlatım yapmama	-	1,43	0,41
226. Öğrenci sınav için ders çalışmadığını anlamalı	0,57	-	0,41
228. Çok yönlü eğitim verme	0,57	-	0,41
234. Soru cevap yöntemi kullanma	0,57	-	0,41
250. Pekiştireç kullanma	0,28	0,71	0,41
5. Zor başarılır olma	-	0,71	0,20
27. Yüksek seviyeli olma	0,28	-	0,20
32. İpucu verip doğruyu bulduran	-	0,71	0,20
42. Eğitim şartlarına göre yapılma	0,28	-	0,20
44. Maddi olanakları yeterli olma	0,28	-	0,20
51. Öğrencilere fırsat veren	-	0,71	0,20
53. Fikri öğeleri tam olarak verme	-	0,71	0,20
56. Evrensel öğretim programına uygun olma	-	0,71	0,20

61. Bireysel olma	-	0,71	0,20
73. Zamanı kullanmasını bilen insan yetiştirme	-	0,71	0,20
78. Çevresine duyarlı öğrenci yetiştirme	0,28	-	0,20
80. İyi uygulanma	-	0,71	0,20
81. Ülke politikasını destekleme	-	0,71	0,20
82. Uygulaması kolay	-	0,71	0,20
86. Sınıf ortamıyla sınırlı kalmama	0,28	-	0,20
95. Kullanılabilir olma	0,28	-	0,20
100. Uygun şartlarda eğitim verme	0,28	-	0,20
101. Özgün olma	0,28	-	0,20
108. Öğrenciyi zorlamama	0,28	-	0,20
114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	-	0,71	0,20
115. Tiyatro çalışmalarına yer verme	0,28	-	0,20
116. Bilgisayar destekli olma	0,28	-	0,20
117. İnsancıl olma	-	0,71	0,20
118. Bilgileri tarafsız şekilde aktarma	0,28	-	0,20
123. Tekrara etme fırsatı verme	0,28	-	0,20
125. Öğrenciyi özgür bırakma	0,28	-	0,20
131. İnsanlık değerleri yüksek öğrenci yetiştirme	0,28	-	0,20
135. Uzun ömürlü olan	0,28	-	0,20
136. Zengin öğrenme yaşantıları sağlama	0,28	-	0,20
137. Programı öğrenci ihtiyaçlarına göre hazırlanmış olma	0,28	-	0,20
138. Etkinliklerle destekli olma	0,28	-	0,20
145. Dünya görüşünü değiştirme	0,28	-	0,20
146. En üst akademik seviyeye taşıma	0,28	-	0,20
147. Herhangi bir ideolojik fikri savunmama	0,28	-	0,20
148. Sorular sorma	0,28	-	0,20
149. Sübjektif olma	0,28	-	0,20
150. Nasılı öğretme	0,28	-	0,20
151. Uygun koşulları sağlama	-	0,71	0,20
152. Sürekli üretici olma	-	0,71	0,20
153. Nitelikli olma	-	0,71	0,20
156. Bireysel çabaları destekleme	-	0,71	0,20
159. Empati yeteneği kazandırma	0,28	-	0,20
160. Kavram tanımlarında farklı bir boyut oluşturma	0,28	-	0,20
162. Öğrenci faaliyetlerini destekleme	0,28	-	0,20
165. Sevimli bir ders ortamı	0,28	-	0,20
166. Bilinçli yapılma	0,28	-	0,20
169. Anlatılanlar havada kalmamalı	0,28	-	0,20
170. Sistemli öğretim faaliyetleri oluşturma	0,28	-	0,20
172. Problem çözmeye yardımcı olma	0,28	-	0,20
173. İz bırakabilme	0,28	-	0,20
174. Yaparak yaşayarak öğrenme	0,28	-	0,20
175. Öğretim elemanının yeni öğretim stratejileri kullandığı	0,28	-	0,20
176. Geniş bir yelpazede sunulma	0,28	-	0,20
177. Teorik düzeyde bakış açısı kazandırma	0,28	-	0,20
179. Doğru eğitim anlayışı	0,28	-	0,20
180. Standart öğretimin üstünde olma	0,28	-	0,20
182. Gerektiğinde zor kullanma	0,28	-	0,20
183. Gözleme dayalı olma	0,28	-	0,20
193. Kapsamlı olma	0,28	-	0,20
194. Eğitici olma	0,28	-	0,20
197. Yeteneklere göre geliştirme	0,28	-	0,20
199. Öğrendiğini aktarma isteğini arttırma	0,28	-	0,20

Tablo 138 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme" kodunun kız öğrenciler için kaliteli öğretimde bulunması gereken özelliklerin başında geldiği görülmektedir. Erkek öğrencilerin ise "uygulamalı olma" koduna bu kategori açısından daha çok vurgu yaptıkları belirlenmiştir.

Tablo 139

"Eğitim Durumları/öğrenme öğretme strateji, kuram, yöntem ve teknikleri /etkinlikler" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{3,}$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
90.Öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme	1,87	6,56	13,70	3,33	15,22	9,80	12,73	22,50	9,33
38.Uygulamalı olma	3,74	11,48	12,33	10,00	8,70	1,96	5,46	20,00	8,52
16.Ezberciliğe yer vermeme	1,87	3,28	5,48	8,33	8,70	7,84	16,36	12,50	7,10
87. Hayatta uygulama imkânı olma	2,80	9,84	9,59	1,67	6,52	9,80	3,64	15,00	6,69
8. Öğrenci merkezli olma	0,94	8,20	8,22	6,67	8,70	11,77	3,64	7,50	6,29
24. Öğrenciyi her alanda geliştirme	10,28	11,48	1,37	1,67	6,52	9,80	-	2,50	5,88
35.Araç-gereç destekli olma	2,80	4,92	8,22	9,59	6,52	11,77	-	2,50	5,88
119. Gelişmiş sınıf ortamında verilme	-	13,12	-	9,59	4,35	11,77	9,09	2,50	5,88
111. Kaliteli eğitim verme	0,94	6,56	5,48	6,67	10,87	1,96	9,09	5,00	5,27
77. Tam donanımlı öğrenci yetiştirme	2,80	-	16,44	3,33	10,87	7,84	-	-	5,07
68. Mesleğe göre eğitme	4,67	6,56	10,96	6,67	-	-	1,82	5,00	4,87
4. Anlaşılabilir olma	1,87	-	10,96	6,67	2,17	1,96	3,64	10,00	4,46
88. Hayata hazırlama	4,67	4,92	8,22	5,00	2,17	1,96	3,64	2,50	4,46
31. Araştırmaya teşvik eden	5,61	11,48	4,11	3,33	4,35	-	-	-	4,06
12.Teknolojiden yararlanabilir olma	4,67	3,28	1,37	5,00	6,52	5,88	1,82	2,50	3,85
57. Yenilikleri takip etme	0,94	6,56	2,74	3,33	6,52	1,96	5,46	-	3,35
122. Geleceğe hazırlama	-	8,20	2,74	5,00	6,52	-	3,64	-	3,04
93. Güncel olma	1,87	3,28	6,85	-	2,17	3,92	-	2,50	2,64
62. Çağın şartlarına uygun olma	2,80	1,64	2,74	1,67	2,17	1,96	1,82	2,50	2,23
59. Kaliteli donanımla hizmet verme	1,87	-	4,11	1,67	2,17	3,92	-	2,50	2,03
63. Özgür düşünceye önem verme	1,87	3,28	5,48	1,67	2,17	--	-	-	2,03
167. Kaliteli program	-	-	1,37	3,33	2,17	1,96	9,09	-	2,03
84. İlgi duyulabilir olma	4,67	-	-	-	-	3,92	3,64	-	1,83
120. Görsel olarak gelişmiş olma	-	4,92	1,37	3,33	-	1,96	1,82	-	1,62
161. Deneysel yöntemlerden yararlanma	-	-	2,74	8,33	-	-	1,82	-	1,62
48. Planlı ve programlı olma	2,80	1,64	2,74	-	-	-	1,82	-	1,42

17. Rahat ve huzurlu bir ortamda verilme	5,61	-	-	-	-	-	-	-	1,22
33. Öğrencilerin hevesli olduğu	2,80	-	4,11	-	-	-	-	-	1,22
171. Öğretici olma	-	-	1,37	3,33	-	-	3,64	2,50	1,22
11. Öğrenci seviyesine uygun olma	1,87	-	-	-	-	5,88	-	-	1,01
102. Özgür olma	1,87	-	-	-	-	-	1,82	5,00	1,01
205. Zevkli ders işleme	-	-	-	-	2,17	-	1,82	7,50	1,01
219. Dönüt almaya özen gösterme	-	-	-	-	2,17	1,96	3,64	2,50	1,01
69. Proje ve ödevlerle destekleme	0,94	-	1,37	3,33	-	-	-	-	0,81
70. Vatanına yararlı öğrenci yetiştirme	0,94	1,64	1,37	1,67	-	-	-	-	0,81
103. Demokratik olma	2,80	-	-	-	-	-	-	2,50	0,81
109. Teoriden uzak olma	0,94	-	-	3,33	-	-	-	2,50	0,81
133. Düşündürme	-	1,64	-	3,33	-	-	1,82	-	0,81
139. Öğrenci öğretmen işbirliği olan	-	3,28	2,74	-	-	-	-	-	0,81
142. Evrensel olma	-	1,64		3,33	-	1,96	-	-	0,81
143. İşlevsel olma	-	1,64	1,37	-	-	-	3,64	-	0,81
13. Sosyal olanaklarla pekiştirilmiş olma	0,94	3,28	-	-	-	-	-	-	0,61
14. Bireylerin ihtiyacı olan bilgiler sunma	1,87	1,64	-	-	-	-	-	-	0,61
25. Güvenilir olma	0,94	1,64	-	-	-	-	1,82	-	0,61
39. Modern yöntemleri kullanma	1,87	-	1,37	-	-	-	-	-	0,61
43. Araştırma ortamına sahip olma	0,94	-	-	-	2,17	1,96	-	-	0,61
45. Öğrenciye değiştiğini hissettirme	1,87	-	1,37	-	-	-	-	-	0,61
66. Sıkıcı olmama	0,94	1,64	1,37	-	-	-	-	-	0,61
110. Yöntem ve teknikleri etkili düzenlenmiş olma	0,94	-	-	3,33	-	-	-	-	0,61
121. Farklı fikirleri aynı ortamda tartışma	0,94	-	2,74	-	-	-	-	-	0,61
195. Öğretici olma	-	-	-	1,67	-	-	-	5,00	0,61
200. Tarafsız olma	-	-	-	-	4,35	-	-	2,50	0,61
206. Eğitiminden söz ettirme	-	-	-	-	2,17	1,96	1,82	-	0,61
7. Her türlü materyal kullanılabilme	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
20. Akıcı olma	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
21. Beyin fırtınası gerektirme	0,94	-	1,37	-	-	-	-	-	0,41
26. Disiplinli olma	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
47. Doğru kaynakları kullanma	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
54. Yaratıcılığa dayanma	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
60. Öğrencinin söz sahibi olduğu	0,94	-	-	-	2,17	-	-	-	0,41
64. Düzenli olma	0,94	-	-	1,67	-	-	-	-	0,41
65. Başarılı olarak aktarılma	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
67. Açık olma	0,94	-	1,37	-	-	-	-	-	0,41
76. Öğrenciler arası farkı dikkate alma	0,94	-	1,37	-	-	-	-	-	0,41
85. Uygun olma	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
92. Gelişmelere açık olma	0,94	-	1,37	-	-	-	-	-	0,41
97. Öğrenci katılımını sağlama	0,94	-	-	1,67	-	-	-	-	0,41

124. Yeni şeyler kazandırma	-	1,64	1,37	-	-	-	-	-	0,41
132. Eleştiren insan yetiştirme	-	1,64	-	-	-	1,96	-	-	0,41
164. Öğrencilere sevdirilme	-	-	1,37	-	-	1,96	-	-	0,41
185. İnsana değer verme	-	-	-	3,33	-	-	-	-	0,41
186. Bugünü ve ileriyi daha yaşanabilir kılma	-	-	-	1,67	-	-	1,82	-	0,41
192. Tatmin edici olma	-	-	-	1,67	2,17	-	-	-	0,41
202. Saygılı olma	-	-	-	-	2,17	-	1,82	-	0,41
209. Eğitiminde kaliteyi yakalayabilme	-	-	-	-	2,17	1,96	-	-	0,41
215. Kuru anlatım yapmama	-	-	-	-	4,35	-	-	-	0,41
226. Öğrenci sınav için ders çalışmadığını anlamalı	-	-	-	-	-	1,96	1,82	-	0,41
228. Çok yönlü eğitim verme	-	-	-	-	-	3,92	-	-	0,41
234. Soru cevap yöntemi kullanma	-	-	-	-	-	-	1,82	2,50	0,41
250. Pekiştireç kullanma	-	-	-	-	-	-	1,82	2,50	0,41
5. Zor başarılır olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
27. Yüksek seviyeli olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
32. İpucu verip doğruyu bulduran	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
42. Eğitim şartlarına göre yapılma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
44. Maddi olanakları yeterli olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
51. Öğrencilere fırsat veren	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
53. Fikri öğeleri tam olarak verme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
56. Evrensel öğretim programına uygun olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
61. Bireysel olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
73. Zamanı kullanmasını bilen insan yetiştirme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
78. Çevresine duyarlı öğrenci yetiştirme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
80. İyi uygulanma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
81. Ülke politikasını destekleme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
82. Uygulaması kolay	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
86. Sınıf ortamıyla sınırlı kalmama	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
95. Kullanılabilir olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
100. Uygun şartlarda eğitim verme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
101. Özgün olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
108. Öğrenciyi zorlamama	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
115. Tiyatro çalışmalarına yer verme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
116. Bilgisayar destekli olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
117. İnsancıl olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
118. Bilgileri tarafsız şekilde aktarma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
123. Tekrara etme fırsatı verme	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
125. Öğrenciyi özgür bırakma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20

131. İnsanlık değerleri yüksek öğrenci yetiştirme	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
135. Uzun ömürlü olan	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
136. Zengin öğrenme yaşantıları sağlama	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
137. Programı öğrenci ihtiyaçlarına göre hazırlanmış olma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
138. Etkinliklerle destekli olma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
145. Dünya görüşünü değiştirme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
146. En üst akademik seviyeye taşıma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
147. Herhangi bir ideolojik fikri savunmama	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
148. Sorular sorma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
149. Sübjektif olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
150. Nasılı öğretme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
151. Uygun koşulları sağlama	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
152. Sürekli üretici olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
153. Nitelikli olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
156. Bireysel çabaları destekleme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
159. Empati yeteneği kazandırma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
160. Kavram tanımlarında farklı bir boyut oluşturma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
162. Öğrenci faaliyetlerini destekleme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
165. Sevimli bir ders ortamı	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
166. Bilinçli yapılma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
169. Anlatılanlar havada kalmamalı	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
170. Sistemli öğretim faaliyetleri oluşturma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
172. Problem çözmeye yardımcı olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
173. İz bırakabilme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
174. Yaparak yaşayarak öğrenme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
175. Öğretim elemanının yeni öğretim stratejileri kullandığı	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
176. Geniş bir yelpazede sunulma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
177. Teorik düzeyde bakış açısı kazandırma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
179. Doğru eğitim anlayışı	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
180. Standart öğretimin üstünde olma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
182. Gerektiğinde zor kullanma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
183. Gözleme dayalı olma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
193. Kapsamlı olma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
194. Eğitici olma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
197. Yeteneklere göre geliştirme	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
199. Öğrendiğini aktarma isteğini arttırma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20

Tablo 139 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodun tüm bölümlerde farklılık gösterdiği görülmektedir. Bu kategoride Türkçe bölümü öğrencileri "öğrenciyi her alanda geliştirme"; Sosyal Bilgiler bölümü öğrencileri "gelişmiş sınıf ortamında verilme"; PDR bölümü öğrencileri "tam donanımlı öğrenci yetiştirme"; Fizik bölümü öğrencileri "uygulamalı olma"; Matematik bölümü öğrencileri "öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme"; İngilizce bölümü öğrencileri "öğrenci merkezli olma", "araç-gereç destekli olma" ve "gelişmiş sınıf ortamlarında verilme"; Müzik bölümü öğrencileri "ezberciliğe yer vermeme" ve Resim-iş bölümü öğrencileri "öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme" özelliklerine daha çok vurgu yapmaktadırlar.

Tablo 140

"Eğitim Durumları/öğrenme öğretme strateji, kuram, yöntem ve teknikleri /etkinlikler" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
90. Öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme	7,25	11,69	9,33
38. Uygulamalı olma	7,25	9,96	8,52
16. Ezberciliğe yer vermeme	6,87	7,36	7,10
87. Hayatta uygulama imkanı olma	6,49	6,93	6,69
8. Öğrenci merkezli olma	4,20	8,66	6,29
24. Öğrenciyi her alanda geliştirme	1,91	10,39	5,88
35. Araç-gereç destekli olma	6,11	5,63	5,88
119. Gelişmiş sınıf ortamında verilme	5,34	6,49	5,88
111. Kaliteli eğitim verme	3,05	7,79	5,27
77. Tam donanımlı öğrenci yetiştirme	4,96	5,20	5,07
68. Mesleğe göre eğitme	4,20	5,63	4,87
4. Anlaşılabilir olma	6,11	2,60	4,46
88. Hayata hazırlama	4,58	4,33	4,46
31. Araştırmaya teşvik eden	4,58	3,46	4,06
12. Teknolojiden yararlanabilir olma	3,05	4,76	3,85
57. Yenilikleri takip etme	4,20	2,17	3,35
122. Geleceğe hazırlama	3,05	3,03	3,04
93. Güncel olma	2,29	3,03	2,64
62. Çağın şartlarına uygun olma	2,29	2,17	2,23
59. Kaliteli donanımla hizmet verme	2,29	1,73	2,03
63. Özgür düşünceye önem verme	1,91	2,17	2,03
167. Kaliteli program	2,29	1,73	2,03
84. İlgi duyulabilir olma	1,15	2,60	1,83
120. Görsel olarak gelişmiş olma	1,91	1,30	1,62
161. Deneysel yöntemlerden yararlanma	2,29	0,87	1,62
48. Planlı ve programlı olma	1,15	1,73	1,42
17. Rahat ve huzurlu bir ortamda verilme	1,15	1,30	1,22
33. Öğrencilerin hevesli olduğu	1,91	0,43	1,22
171. Öğretici olma	1,15	1,30	1,22
11. Öğrenci seviyesine uygun olma	1,91	-	1,01
102. Özgür olma	0,76	1,30	1,01
205. Zevkli ders işleme	1,53	0,43	1,01

219. Dönüt almaya özen gösterme	0,38	1,73	1,01
69. Proje ve ödevlerle destekleme	1,15	0,43	0,81
70. Vatanına yararlı öğrenci yetiştirme	1,15	0,43	0,81
103. Demokratik olma	-	1,73	0,81
109. Teoriden uzak olma	1,15	0,43	0,81
133. Düşündürme	-	1,73	0,81
139. Öğrenci öğretmen işbirliği olan	0,76	0,87	0,81
142. Evrensel olma	0,38	1,30	0,81
143. İşlevsel olma	-	1,73	0,81
13. Sosyal olanaklarla pekiştirilmiş olma	0,38	0,87	0,61
14. Bireylerin ihtiyacı olan bilgiler sunma	0,76	0,43	0,61
25. Güvenilir olma	0,76	0,43	0,61
39. Modern yöntemleri kullanma	0,76	0,43	0,61
43. Araştırma ortamına sahip olma	0,76	0,43	0,61
45. Öğrenciye değiştiğini hissettirme	0,76	0,43	0,61
66. Sıkıcı olmama	1,15	-	0,61
110. Yöntem ve teknikleri etkili düzenlenmiş olma	0,38	0,87	0,61
121. Farklı fikirleri aynı ortamda tartışma	0,38	0,87	0,61
195. Öğretici olma	0,38	0,87	0,61
200. Tarafsız olma	1,15	-	0,61
206. Eğitiminden söz ettirme	0,38	0,87	0,61
7. Her türlü materyal kullanılabilme	0,76	-	0,41
20. Akıcı olma	0,76	-	0,41
21. Beyin fırtınası gerektirme	0,76	-	0,41
26. Disiplinli olma	0,76	-	0,41
47. Doğru kaynakları kullanma	0,76	-	0,41
54. Yaratıcılığa dayanma	0,76	-	0,41
60. Öğrencinin söz sahibi olduğu	0,38	0,43	0,41
64. Düzenli olma	0,38	0,43	0,41
65. Başarılı olarak aktarılma	0,38	0,43	0,41
67. Açık olma	0,76	-	0,41
76. Öğrenciler arası farkı dikkate alma	0,38	0,43	0,41
85. Uygun olma	-	0,87	0,41
92. Gelişmelere açık olma	0,38	0,43	0,41
97. Öğrenci katılımını sağlama	0,38	0,43	0,41
124. Yeni şeyler kazandırma	0,76	-	0,41
132. Eleştiren insan yetiştirme	0,38	0,43	0,41
164. Öğrencilere sevdirilme	0,38	0,43	0,41
185. İnsana değer verme	0,38	0,43	0,41
186. Bugünü ve ileriyi daha yaşanabilir kılma	0,38	0,43	0,41
192. Tatmin edici olma	0,38	0,43	0,41
202. Saygılı olma	0,76	-	0,41
209. Eğitiminde kaliteyi yakalayabilme	0,38	0,43	0,41
215. Kuru anlatım yapmama	-	0,87	0,41
226. Öğrenci sınav için ders çalışmadığını anlamalı	0,76	-	0,41
228. Çok yönlü eğitim verme	-	0,87	0,41
234. Soru cevap yöntemi kullanma	0,76	-	0,41
250. Pekiştireç kullanma	0,38	0,43	0,41
5. Zor başarılır olma	0,38	-	0,20
27. Yüksek seviyeli olma	0,38	-	0,20
32. İpucu verip doğruyu bulduran	0,38	-	0,20
42. Eğitim şartlarına göre yapılma	0,38	-	0,20
44. Maddi olanakları yeterli olma	0,38	-	0,20
51. Öğrencilere fırsat veren	0,38	-	0,20
53. Fikri öğeleri tam olarak verme	0,38	-	0,20
56. Evrensel öğretim programına uygun olma	0,38	-	0,20
61. Bireysel olma	0,38	-	0,20

73. Zamanı kullanmasını bilen insan yetiştirme	0,38	-	0,20
78. Çevresine duyarlı öğrenci yetiştirme	0,38	-	0,20
80. İyi uygulanma	-	0,43	0,20
81. Ülke politikasını destekleme	-	0,43	0,20
82. Uygulaması kolay	-	0,43	0,20
86. Sınıf ortamıyla sınırlı kalmama	-	0,43	0,20
95. Kullanılabilir olma	-	0,43	0,20
100. Uygun şartlarda eğitim verme	-	0,43	0,20
101. Özgün olma	-	0,43	0,20
108. Öğrenciyi zorlamama	-	0,43	0,20
114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	-	0,43	0,20
115. Tiyatro çalışmalarına yer verme	-	0,43	0,20
116. Bilgisayar destekli olma	-	0,43	0,20
117. İnsancıl olma	-	0,43	0,20
118. Bilgileri tarafsız şekilde aktarma	0,38	-	0,20
123. Tekrara etme fırsatı verme	0,38	-	0,20
125. Öğrenciyi özgür bırakma	0,38	-	0,20
131. İnsanlık değerleri yüksek öğrenci yetiştirme	-	0,43	0,20
135. Uzun ömürlü olan	-	0,43	0,20
136. Zengin öğrenme yaşantıları sağlama	-	0,43	0,20
137. Programı öğrenci ihtiyaçlarına göre hazırlanmış olma	-	0,43	0,20
138. Etkinliklerle destekli olma	-	0,43	0,20
145. Dünya görüşünü değiştirme	0,38	-	0,20
146. En üst akademik seviyeye taşıma	0,38	-	0,20
147. Herhangi bir ideolojik fikri savunmama	0,38	-	0,20
148. Sorular sorma	0,38	-	0,20
149. Sübjektif olma	0,38	-	0,20
150. Nasılı öğretme	0,38	-	0,20
151. Uygun koşulları sağlama	0,38	-	0,20
152. Sürekli üretici olma	0,38	-	0,20
153. Nitelikli olma	0,38	-	0,20
156. Bireysel çabaları destekleme	0,38	-	0,20
159. Empati yeteneği kazandırma	0,38	-	0,20
160. Kavram tanımlarında farklı bir boyut oluşturma	0,38	-	0,20
162. Öğrenci faaliyetlerini destekleme	0,38	-	0,20
165. Sevimli bir ders ortamı	0,38	-	0,20
166. Bilinçli yapılma	0,38	-	0,20
169. Anlatılanlar havada kalmamalı	0,38	-	0,20
170. Sistemli öğretim faaliyetleri oluşturma	-	0,43	0,20
172. Problem çözmeye yardımcı olma	-	0,43	0,20
173. İz bırakabilme	-	0,43	0,20
174. Yaparak yaşayarak öğrenme	-	0,43	0,20
175. Öğretim elemanının yeni öğretim stratejileri kullandığı	-	0,43	0,20
176. Geniş bir yelpazede sunulma	-	0,43	0,20
177. Teorik düzeyde bakış açısı kazandırma	-	0,43	0,20
179. Doğru eğitim anlayışı	0,38	-	0,20
180. Standart öğretimin üstünde olma	0,38	-	0,20
182. Gerektiğinde zor kullanma	0,38	-	0,20
183. Gözleme dayalı olma	0,38	-	0,20
193. Kapsamlı olma	-	0,43	0,20
194. Eğitici olma	-	0,43	0,20
197. Yeteneklere göre geliştirme	-	0,43	0,20
199. Öğrendiğini aktarma isteğini arttırma	-	0,43	0,20

Tablo 140 incelendiğinde, birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodların "öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme" ve "uygulamalı olma"; son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme" şeklinde belirtildiği görülmüştür.

Tablo 141

"Sınama/Sınav Durumları (Ölçme Değerlendirme)" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
90. Öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme	46	9,33
8. Öğrenci merkezli olma	31	6,29
24. Öğrenciyi her alanda geliştirme	29	5,88
111. Kaliteli eğitim verme	26	5,27
77. Tam donanımlı öğrenci yetiştirme	25	5,07
57. Yenilikleri takip etme	16	3,35
62. Çağın şartlarına uygun olma	11	2,23
167. Kaliteli program	10	2,03
48. Planlı ve programlı olma	7	1,42
83. Olumlu sonuç verme	7	1,42
33. Öğrencilerin hevesli olduğu	6	1,22
171. Öğretici olma	6	1,22
11. Öğrenci seviyesine uygun olma	5	1,01
102. Özgür olma	5	1,01
50. Not ile korkutulmama	4	0,81
69. Proje ve ödevlerle destekleme	4	0,81
70. Vatanına yararlı öğrenci yetiştirme	4	0,81
103. Demokratik olma	4	0,81
142. Evrensel olma	4	0,81
143. İşlevsel olma	4	0,81
45. Öğrenciye değiştiğini hissettirme	3	0,61
154. Doğru değerlendirme yöntemlerini kullanma	3	0,61
200. Tarafsız olma	3	0,61
206. Eğitiminden söz ettirme	3	0,61
76. Öğrenciler arası farkı dikkate alma	2	0,41
185. İnsana değer verme	2	0,41
192. Tatmin edici olma	2	0,41
202. Saygılı olma	2	0,41
226. Öğrenci sınav için ders çalışmadığını anlamalı	2	0,41
228. Çok yönlü eğitim verme	2	0,41
235. Mükemmel olma	2	0,41
27. Yüksek seviyeli olma	1	0,20
51. Öğrencilere fırsat veren	1	0,20
56. Evrensel öğretim programına uygun olma	1	0,20
61. Bireysel olma	1	0,20
78. Çevresine duyarlı öğrenci yetiştirme	1	0,20
98. Sınavları yoruma dayalı olan	1	0,20
101. Özgün olma	1	0,20
108. Öğrenciyi zorlamama	1	0,20

114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	1	0,20
117. İnsancıl olma	1	0,20
125. Öğrenciyi özgür bırakma	1	0,20
131. İnsanlık değerleri yüksek öğrenci yetiştirme	1	0,20
135. Uzun ömürlü olan	1	0,20
137. Programı öğrenci ihtiyaçlarına göre hazırlanmış olma	1	0,20
141. Seviyeyi ölçmeye yönelik sınavlar uygulama	1	0,20
144. Süreci değerlendirmede baz alma	1	0,20
146. En üst akademik seviyeye taşıma	1	0,20
147. Herhangi bir ideolojik fikri savunmama	1	0,20
149. Sübjektif olma	1	0,20
152. Sürekli üretici olma	1	0,20
153. Nitelikli olma	1	0,20
155. Objektif değerlendirme yapma	1	0,20
156. Bireysel çabaları destekleme	1	0,20
166. Bilinçli yapılma	1	0,20
173. İz bırakabilme	1	0,20
179. Doğru eğitim anlayışı	1	0,20
180. Standart öğretimin üstünde olma	1	0,20
193. Kapsamlı olma	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 69 koddan 59'una yer verilmiştir. Tablo 141'de verilen bu kodlar incelendiğinde, cevapların %9,33'ünü "öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme", %6,29'unu "öğrenci merkezli olma", %5,88'ini "öğrenciyi her alanda geliştirme" ve %5,27'sini "kaliteli eğitim verme" kodlarının oluşturduğu görülmektedir. Bu veriye göre öğrenciler kaliteli öğretimden bekledikleri en önemli özelliğin bu kategori açısından öncelikle öğrenci ihtiyaçlarının karşılanması ve bunun için de öğrencinin merkeze alınması olduğunu belirtmektedirler. Tabloda yer alan diğer kodlar incelendiğinde, 50, 69, 83, 98, 141, 144, 154, 155, 211, 226 ve 254 numaralı kodların doğrudan sınama durumu ile ilgili kodlar olduğu ve %5,26'lık değerle belirtildiği görülmektedir.

Tablo 142

"Sınama/Sınav Durumları (Ölçme Değerlendirme)" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
90. Öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme	11,05	3,57	9,33
8. Öğrenci merkezli olma	7,08	4,29	6,29
24. Öğrenciyi her alanda geliştirme	7,65	1,43	5,88
111. Kaliteli eğitim verme	5,10	5,71	5,27
77. Tam donanımlı öğrenci yetiştirme	5,95	2,86	5,07
57. Yenilikleri takip etme	3,12	3,57	3,35
62. Çağın şartlarına uygun olma	1,98	2,86	2,23
167. Kaliteli program	1,98	2,14	2,03

48. Planlı ve programlı olma	0,85	2,86	1,42
83. Olumlu sonuç verme	1,70	0,71	1,42
33. Öğrencilerin hevesli olduğu	0,85	2,14	1,22
171. Öğretici olma	1,42	0,71	1,22
11. Öğrenci seviyesine uygun olma	1,42	-	1,01
102. Özgür olma	1,42	-	1,01
50. Not ile korkutulmama	0,57	1,43	0,81
69. Proje ve ödevlerle destekleme	0,85	0,71	0,81
70. Vatanına yararlı öğrenci yetiştirme	0,57	1,43	0,81
103. Demokratik olma	0,85	0,71	0,81
142. Evrensel olma	0,85	0,71	0,81
143. İşlevsel olma	0,85	0,71	0,81
45. Öğrenciye değiştiğini hissettirme	0,28	1,43	0,61
154. Doğru değerlendirme yöntemlerini kullanma	0,28	1,43	0,61
200. Tarafsız olma	0,85	-	0,61
206. Eğitiminden söz ettirme	0,57	0,71	0,61
76. Öğrenciler arası farkı dikkate alma	0,28	0,71	0,41
185. İnsana değer verme	-	1,43	0,41
192. Tatmin edici olma	0,57	-	0,41
202. Saygılı olma	0,57	-	0,41
226. Öğrenci sınav için ders çalışmadığını anlamalı	0,57	-	0,41
228. Çok yönlü eğitim verme	0,57	-	0,41
235. Mükemmel olma	0,57	-	0,41
27. Yüksek seviyeli olma	0,28	-	0,20
51. Öğrencilere fırsat veren	-	0,71	0,20
56. Evrensel öğretim programına uygun olma	-	0,71	0,20
61. Bireysel olma	-	0,71	0,20
78. Çevresine duyarlı öğrenci yetiştirme	0,28	-	0,20
98. Sınavları yoruma dayalı olan	-	0,71	0,20
101. Özgün olma	0,28	-	0,20
108. Öğrenciyi zorlamama	0,28	-	0,20
114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	-	0,71	0,20
117. İnsancıl olma	-	0,71	0,20
125. Öğrenciyi özgür bırakma	0,28	-	0,20
131. İnsanlık değerleri yüksek öğrenci yetiştirme	0,28	-	0,20
135. Uzun ömürlü olan	0,28	-	0,20
137. Programı öğrenci ihtiyaçlarına göre hazırlanmış olma	0,28	-	0,20
141. Seviyeyi ölçmeye yönelik sınavlar uygulama	-	0,71	0,20
144. Süreci değerlendirmede baz alma	-	0,71	0,20
146. En üst akademik seviyeye taşıma	0,28	-	0,20
147. Herhangi bir ideolojik fikri savunmama	0,28	-	0,20
149. Sübjektif olma	0,28	-	0,20
152. Sürekli üretici olma	-	0,71	0,20
153. Nitelikli olma	-	0,71	0,20
155. Objektif değerlendirme yapma	-	0,71	0,20
156. Bireysel çabaları destekleme	-	0,71	0,20
166. Bilinçli yapılma	0,28	-	0,20
173. İz bırakabilme	0,28	-	0,20
179. Doğru eğitim anlayışı	0,28	-	0,20
180. Standart öğretimin üstünde olma	0,28	-	0,20
193. Kapsamlı olma	0,28	-	0,20

Tablo 142 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme" kodunun kız öğrenciler için, "kaliteli eğitim verme" kodunun erkek

öğrenciler için kaliteli öğretimde bulunması gereken özelliklerin başında geldiği görülmektedir.

Tablo 143

"Sınama/Sınav Durumları (Ölçme Değerlendirme)" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B.Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
90. Öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme	1,87	6,56	13,70	3,33	15,22	9,80	12,73	22,50	9,33
8. Öğrenci merkezli olma	0,94	8,20	8,22	6,67	8,70	11,77	3,64	7,50	6,29
24. Öğrenciyi her alanda geliştirme	10,28	11,48	1,37	1,67	6,52	9,80	-	2,50	5,88
111. Kaliteli eğitim verme	0,94	6,56	5,48	6,67	10,87	1,96	9,09	5,00	5,27
77. Tam donanımlı öğrenci yetiştirme	2,80	-	16,44	3,33	10,87	7,84	-	-	5,07
57. Yenilikleri takip etme	0,94	6,56	2,74	3,33	6,52	1,96	5,46	-	3,35
62. Çağın şartlarına uygun olma	2,80	1,64	2,74	1,67	2,17	1,96	1,82	2,50	2,23
167. Kaliteli program	-	-	1,37	3,33	2,17	1,96	9,09	-	2,03
48. Planlı ve programlı olma	2,80	1,64	2,74	-	-	-	1,82	-	1,42
83. Olumlu sonuç verme	1,87	1,64	-	-	-	-	3,64	5,00	1,42
33. Öğrencilerin hevesli olduğu	2,80	-	4,11	-	-	-	-	-	1,22
171. Öğretici olma	-	-	1,37	3,33	-	-	3,64	2,50	1,22
11. Öğrenci seviyesine uygun olma	1,87	-	-	-	-	5,88	-	-	1,01
102. Özgür olma	1,87	-	-	-	-	-	1,82	5,00	1,01
50. Not ile korkutulmama	1,87	-	2,74	-	-	-	-	-	0,81
69. Proje ve ödevlerle destekleme	0,94	-	1,37	3,33	-	-	-	-	0,81
70. Vatanına yararlı öğrenci yetiştirme	0,94	1,64	1,37	1,67	-	-	-	-	0,81
103. Demokratik olma	2,80	-	-	-	-	-	-	2,50	0,81
142. Evrensel olma	-	1,64	-	3,33	-	1,96	-	-	0,81
143. İşlevsel olma	-	1,64	1,37	-	-	-	3,64	-	0,81
45. Öğrenciye değiştiğini hissettirme	1,87	-	1,37	-	-	-	-	-	0,61
154. Doğru değerlendirme yöntemlerini kullanma	-	-	2,74	-	-	-	1,82	-	0,61
200. Tarafsız olma	-	-	0,00	-	4,35	-	-	2,50	0,61
206. Eğitiminden söz ettirme	-	-	0,00	-	2,17	1,96	1,82	-	0,61
76. Öğrenciler arası farkı dikkate alma	0,94	-	1,37	-	-	-	-	-	0,41
185. İnsana değer verme	-	-	-	3,33	-	-	-	-	0,41
192. Tatmin edici olma	-	-	-	1,67	2,17	-	-	-	0,41
202. Saygılı olma	-	-	-	-	2,17	-	1,82	-	0,41

226. Öğrenci sınav için ders çalışmadığını anlamalı	-	-	-	-	-	1,96	1,82	-	0,41
228. Çok yönlü eğitim verme	-	-	-	-	-	3,92	-	-	0,41
235. Mükemmel olma	-	-	-	-	-	-	-	-	0,41
27. Yüksek seviyeli olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
51. Öğrencilere fırsat veren	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
56. Evrensel öğretim programına uygun olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
61. Bireysel olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
78. Çevresine duyarlı öğrenci yetiştirme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
98. Sınavları yoruma dayalı olan	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
101. Özgün olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
108. Öğrenciyi zorlamama	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
117. İnsancıl olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
125. Öğrenciyi özgür bırakma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
131. İnsanlık değerleri yüksek öğrenci yetiştirme	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
135. Uzun ömürlü olan	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
137. Programı öğrenci ihtiyaçlarına göre hazırlanmış olma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
141. Seviyeyi ölçmeye yönelik sınavlar uygulama	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
144. Süreci değerlendirmede baz alma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
146. En üst akademik seviyeye taşıma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
147. Herhangi bir ideolojik fikri savunmama	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
149. Sübjektif olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
152. Sürekli üretici olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
153. Nitelikli olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
155. Objektif değerlendirme yapma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
156. Bireysel çabaları destekleme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
166. Bilinçli yapılma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
173. İz bırakabilme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
179. Doğru eğitim anlayışı	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
180. Standart öğretimin üstünde olma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
193. Kapsamlı olma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20

Tablo 143 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodun tüm bölümlerde farklılık gösterdiği görülmektedir. Buna göre, Türkçe ve Sosyal Bilgiler bölümlerinde okuyan öğrenciler "öğrenciyi her alanda geliştirme"; PDR, Matematik, Müzik ve Resim-iş bölümlerinde okuyan öğrenciler "öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme"; Fizik bölümünde okuyan öğrenciler "öğrenci merkezli olma" ve "kaliteli eğitim verme"; İngilizce bölümünde okuyan öğrenciler ise "öğrenci merkezli olma" kodlarına vurgu

yapmışlardır. Diğer kodlarda belirtilen özelliklere ise her bölüm farklı değerlerde önem vermektedir.

Tablo 144

"Sınama/Sınav Durumları (Ölçme Değerlendirme)" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
90. Öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme	7,25	11,69	9,33
8. Öğrenci merkezli olma	4,20	8,66	6,29
24. Öğrenciyi her alanda geliştirme	1,91	10,39	5,88
111. Kaliteli eğitim verme	3,05	7,79	5,27
77. Tam donanımlı öğrenci yetiştirme	4,96	5,20	5,07
57. Yenilikleri takip etme	4,20	2,17	3,35
62. Çağın şartlarına uygun olma	2,29	2,17	2,23
167. Kaliteli program	2,29	1,73	2,03
48. Planlı ve programlı olma	1,15	1,73	1,42
83. Olumlu sonuç verme	1,53	1,30	1,42
33. Öğrencilerin hevesli olduğu	1,91	0,43	1,22
171. Öğretici olma	1,15	1,30	1,22
11. Öğrenci seviyesine uygun olma	1,91	-	1,01
102. Özgür olma	0,76	1,30	1,01
50. Not ile korkutulmama	1,15	0,43	0,81
69. Proje ve ödevlerle destekleme	1,15	0,43	0,81
70. Vatanına yararlı öğrenci yetiştirme	1,15	0,43	0,81
103. Demokratik olma	-	1,73	0,81
142. Evrensel olma	0,38	1,30	0,81
143. İşlevsel olma	-	1,73	0,81
45. Öğrenciye değiştiğini hissettirme	0,76	0,43	0,61
154. Doğru değerlendirme yöntemlerini kullanma	0,38	0,87	0,61
200. Tarafsız olma	1,15	-	0,61
206. Eğitiminden söz ettirme	0,38	0,87	0,61
76. Öğrenciler arası farkı dikkate alma	0,38	0,43	0,41
185. İnsana değer verme	0,38	0,43	0,41
192. Tatmin edici olma	0,38	0,43	0,41
202. Saygılı olma	0,76	-	0,41
226. Öğrenci sınav için ders çalışmadığını anlamalı	0,76	-	0,41
228. Çok yönlü eğitim verme	-	0,87	0,41
235. Mükemmel olma	0,38	0,43	0,41
27. Yüksek seviyeli olma	0,38	-	0,20
51. Öğrencilere fırsat veren	0,38	-	0,20
56. Evrensel öğretim programına uygun olma	0,38	-	0,20
61. Bireysel olma	0,38	-	0,20
78. Çevresine duyarlı öğrenci yetiştirme	0,38	-	0,20
98. Sınavları yoruma dayalı olan	-	0,43	0,20
101. Özgün olma	-	0,43	0,20
108. Öğrenciyi zorlamama	-	0,43	0,20
114. Tüm unsurlarda kaliteli özelliğe sahip olma	-	0,43	0,20
117. İnsancıl olma	-	0,43	0,20
125. Öğrenciyi özgür bırakma	0,38	-	0,20
131. İnsanlık değerleri yüksek öğrenci yetiştirme	-	0,43	0,20
135. Uzun ömürlü olan	-	0,43	0,20

137. Programı öğrenci ihtiyaçlarına göre hazırlanmış olma	-	0,43	0,20
141. Seviyeyi ölçmeye yönelik sınavlar uygulama	-	0,43	0,20
144. Süreci değerlendirmede baz alma	-	0,43	0,20
146. En üst akademik seviyeye taşıma	0,38	-	0,20
147. Herhangi bir ideolojik fikri savunmama	0,38	-	0,20
149. Sübjektif olma	0,38	-	0,20
152. Sürekli üretici olma	0,38	-	0,20
153. Nitelikli olma	0,38	-	0,20
155. Objektif değerlendirme yapma	0,38	-	0,20
156. Bireysel çabaları destekleme	0,38	-	0,20
166. Bilinçli yapılma	0,38	-	0,20
173. İz bırakabilme	-	0,43	0,20
179. Doğru eğitim anlayışı	0,38	-	0,20
180. Standart öğretimin üstünde olma	0,38	-	0,20
193. Kapsamlı olma	-	0,43	0,20

Tablo 144 incelendiğinde, hem birinci hem de son sınıflardaki öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme" şeklinde belirtildiği görülmüştür.

4.4. Dördüncü Soruya İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmada, amaca yönelik olarak sorulan sorulardan dördüncüsü *"Kaliteli bir öğretim elemanında bulunması gereken beş özelliği, en önemli özellikten başlayarak sırasıyla belirtiniz"* şeklindedir. Bu soruya ilişkin olarak elde edilen bulgular, tablolar ve yorumlar aşağıda verilmiştir.

Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi'nde uygulanan anketlerden elde edilen verilerin, içerik analizi yardımıyla analizlerinin yapılması sonucunda, anket maddelerinin Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü tarafından 2010 yılında yayınlanan "Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlilikleri" çalışması temel alınarak oluşturulan **Kişisel ve Mesleki Değerler-Mesleki Gelişim** (öğrencilere değer verme, öğrencilerin öğrenebileceğine ve başaracağına inanma, ulusal ve evrensel değerlere önem verme, öz değerlendirme yapma, kişisel gelişimi sağlama, mesleki gelişmeleri izleme ve katkı sağlama, okulun iyileştirilmesine ve geliştirilmesine katkı sağlama, mesleki yasaları izleme, görev ve sorumlulukları yerine getirme), **Öğrenciyi tanıma** (gelişim özelliklerini tanıma, ilgi ve ihtiyaçları dikkate alma, öğrenciye değer verme, öğrenciye rehberlik etme), **Öğretme ve öğrenme süreci** (dersi planlama, materyal hazırlama, öğrenme ortamlarını düzenleme, ders dışı etkinlikler düzenleme, bireysel farkları

dikkate alarak öğretimi çeşitlendirme, zaman yönetimi, davranış yönetimi), **Öğrenmeyi, gelişimi izleme ve değerlendirme** (ölçme ve değerlendirme yöntem ve tekniklerini belirleme, değişik ölçme tekniklerini kullanarak öğrencinin öğrenmelerini ölçme, verileri analiz ederek yorumlama öğrencinin gelişimi ve öğrenmesi hakkında geri bildirim sağlama, sonuçlara göre öğretme-öğrenme sürecini gözden geçirme, çevreyi tanıma), **Okul, aile ve toplum ilişkileri** (çevre olanaklarından yararlanma, okulu kültür merkezi durumuna getirme, aileyi tanıma ve ailelerle ilişkilerde tarafsızlık, aile katılımı ve işbirliği sağlama) ve **Program ve içerik bilgisi** (Türk Mili Eğitiminin amaçları ve ilkeleri, özel alan öğretim programı bilgisi ve uygulama becerisi, özel alan öğretim programını izleme değerlendirme ve geliştirme) kategorilerine göre nasıl bir dağılım gösterdiğine dair bulgular ve yorumlar aşağıda verilmiştir.

Tablo 145

Kaliteli öğretim elemanı özellikleri

KATEGORİLER	KODLAR	KIZ																		ERKEK																F_1+F_2	%toplam
		Türkçe Öğretmenliği		Sosyal Bilgiler Öğretmenliği		PDR		Fizik Öğretmenliği		Matematik Öğretmenliği		İngilizce Öğretmenliği		Müzik Öğretmenliği		Resim-İş Öğretmenliği		F_1	%kız	Türkçe Öğretmenliği		Sosyal Bilgiler Öğretmenliği		PDR		Fizik Öğretmenliği		Matematik Öğretmenliği		İngilizce Öğretmenliği		Müzik Öğretmenliği		Resim-İş Öğretmenliği		F_2	%erkek		
		İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf			İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf	İlk Sınıf	Son Sınıf				
Kişisel ve mesleki değerler-Mesleki gelişim	Öğrencilere değer verme, anlama, saygı gösterme																																				
	32. Öğrenciyle iyi ilişkiler kurma	4	2	5	6	6	1	3	4	1	3	5	5	3	…	2	1	51	14,45	5	2	…	3	2	…	2	1	1	…	…	…	…	…	1	3	20	14,29	71	14,40
	47.İyi iletişim kurma	2	5	2	…	…	2	5	7	3	3	…	…	4	5	4	5	47	13,32	4	2	3	2	…	…	…	1	1	2	…	…	1	1	…	…	17	12,14	64	12,98
	38. Saygılı olma	2	9	4	1	3	4	1	3	2	1	3	…	4	5	2	…	44	12,47	4	2	2	1	…	…	…	1	…	3	1	2	…	…	…	1	1	18	12,86	62	12,58
	10. Anlayışlı olma	1	4	5	2	6	…	4	1	2	…	2	2	4	…	…	…	33	9,35	3	1	…	…	…	1	1	1	…	…	1	1	…	…	…	…	9	6,43	42	8,52
	11. Hoşgörülü olma	2	1	1	2	5	…	1	1	…	…	…	1	2	1	2	1	20	5,67	4	1	…	1	1	…	1	1	…	…	…	1	…	…	…	…	10	7,14	30	6,09
	50.Öğrenci dilinden anlama	6	2	…	…	2	…	1	…	1	2	1	…	4	2	1	…	22	6,23	2	1	1	…	…	…	…	…	…	1	…	2	…	…	…	7	5,00	29	5,88
	57.Her türlü görüş ve düşünceye açık olma	…	3	3	4	7	1	…	…	…	…	1	…	…	…	…	3	22	6,23	1	2	1	…	2	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	7	5,00	29	5,88
	127.Öğrenciye değer verme	…	4	2	4	3	2	…	4	…	…	…	…	1	…	…	…	20	5,67	…	…	1	1	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	3	2,14	23	4,67
	56.Öğrenciyi sevme	1	…	2	…	2	2	…	…	…	…	1	…	2	1	2	1	14	3,97	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	2	…	1	…	4	2,86	18	3,65
	45.Öğrenciyi sıkmama	2	…	…	…	2	…	1	…	…	…	2	…	…	…	…	2	9	2,55	3	…	1	1	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	6	4,29	15	3,04
	149.Empati kurma	…	…	…	1	1	4	1	…	…	…	…	1	…	1	…	…	9	2,55	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	3	2,14	12	2,43
	15. Samimi olma	…	1	…	…	1	…	1	…	…	1	…	…	2	…	…	…	6	1,70	3	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	5	3,57	11	2,23
	211.Öğrenciye yardımcı olma	…	…	…	…	3	…	1	…	…	1	…	1	1	…	1	…	8	2,27	…	…	…	…	1	…	…	1	…	…	…	…	…	1	…	…	3	2,14	11	2,23
	40.Öğrenci sorunlarını paylaşma	…	…	1	1	…	…	1	…	…	…	2	…	…	…	…	…	5	1,42	1	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	4	2,86	9	1,83
	156.Öğrenciyi dinleme	…	…	2	1	1	…	…	…	…	…	…	…	1	1	2	…	8	2,27	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	9	1,83
	120.Ders dışında da öğrenciyle ilgilenme	…	1	1	…	2	1	…	…	…	…	…	1	1	…	1	…	8	2,27	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	8	1,62
	92.Öğrenciyi birey olarak görme	…	…	…	1	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	2	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	3	2,14	5	1,01
	100.Öğrencilerini aşağılamama	1	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	3	0,85	…	…	1	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1,43	5	1,01
	140.Faydalı olma	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1	…	…	4	1,13	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,71	5	1,01
	23. Öğrenciyle uyumlu olma	…	…	…	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	0,57	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1,43	4	0,81
	218.Öğrencileri tanıma	…	…	…	…	…	1	…	1		1	…	…	…	…	…	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	3	0,61
	306.Bireysel farklılıkları gözetme	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	0,71	3	0,61
	125.İnsan psikolojisini göz önünde bulundurma	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	2	0,41
	238.Önyargılardan uzak durma	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	2	0,41
	289.Öğrencinin kendisine saygı duymasını sağlama	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	0,71	2	0,41
	305.Öğrenciyi destekleme	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
	33.Öğrenciyi dersten soğutmama	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	37. Özverili olma	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	72.Derse gelemezse önceden öğrenciyi bilgilendirme	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	85.Öğrenciyi yargılamama	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	96.Öğrenci yanlısı olma	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	107.Öğrenci sözlerini dikkate alma	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	139.Esnek olma	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	157.Öğrenciye güvenme	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	168.Tehditkâr davranmama	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	184.Saygılı bireyler yetiştirme	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	199.Öğrencinin kendini tanımasında yardımcı olma	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	204.Kendini sevdirme	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	278.Teşvik edici olma	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
	315.Öğrenciye kendini verme	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	317.Göz kontağı kurma	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	318.Öğrenciye söz hakkı verme	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	321.Kendi doğrularını kabul ettirmeye çalışmama	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20

	Öğrencilerin öğreneceğine ve başaracağına inanma	127.Öğrenciye değer verme	…	4	2	4	3	2	…	4	…	…	…	…	1	…	…	…	20	5,67	…	…	1	1	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	3	2,14	23	4,67
		52.Amacı öğretmek olma	2	2	…	…	4	…	…	1	…	…	1	…	2	1	…	2	15	4,25	1	1	…	…	…	…	…	1	…	2	…	…	1	…	1	…	7	5,00	22	4,46
		79.Öğrenciye dersi sevdirme	1	4	1	…	2	…	…	…	…	…	4	…	…	…	2	1	15	4,25	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	16	3,25
		70.Araştırmaya teşvik etme	…	…	1	2	2	1	…	2	…	…	1	…	…	…	…	…	9	2,55	2	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	2,14	12	2,43
		159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2	1	2	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	2	…	8	2,27	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	2	1,43	10	2,03
		42.Öğrencilerini hayata hazırlama	2	1	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	4	1,13	1	1	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	3	2,14	7	1,42
		97.Öğrenciye olumlu özellikler kazandırma	1	4	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	7	1,98	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	7	1,42
		140.Faydalı olma	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1	…	…	4	1,13	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,71	5	1,01
		306.Bireysel farklılıkları gözetme	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	0,71	3	0,61
		238.Önyargılardan uzak durma	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	2	0,41
		305.Öğrenciyi destekleme	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
		33.Öğrenciyi dersten soğutmama	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
		138.Öğrenciye yeterliliklerini fark ettirme	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
		139.Esnek olma	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
		157.Öğrenciye güvenme	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
		278.Teşvik edici olma	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
		315.Öğrenciye kendini verme	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
		318.Öğrenciye söz hakkı verme	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	Ulusal ve Evrensel değerlere önem verme	73.Araştırmacı olma	2	3	1	2	2	…	…	4	…	2	3	1	…	2	…	…	22	6,23	1	2	…	1	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	5	3,57	27	5,48
		18.Her öğrenciye eşit davranma	2	…	…	…	…	…	…	2	1	3	1	…	1	2	1	2	15	4,25	4	2	…	1	…	…	…	1	…	…	1	…	1	…	…	…	10	7,14	25	5, 07
		35.Objektif olma	1	1	4	1	3	1	…	3	1	1	…	…	…	…	…	…	16	4,53	2	…	3	…	…	…	…	1	1	…	…	…		1	…	…	8	5,71	24	4,87
		136.Adaletli olma	…	2	…	2	4	…	…	…	1	…	…	1	3	3	…	2	18	5,10	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	19	3,85
		110.Demokratik olma	…	2	…	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	5	1,42	…	2	…	…	…	…	…	1	…	1	…	…	…	…	…	…	4	2,86	9	1,83
		58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	…	1	…	1	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	0,85	2	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	3	2,14	6	1,22
		232.Tarafsız olma	…	…	…	…	…	…	…	1	3	…	…	…	1		1	…	6	1,70	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	6	1,22
		256.Hakkı gözetme	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	2	…	…	…	…	3	0,85	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	1	1	…	…	…	…	3	2,14	6	1,22
		140.Faydalı olma	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	2	1	…	…	4	1,13	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,71	5	1,01
		198.Özgürlükçü olma	…	…	…	…	1	1	…	…	…	…	1	…	…	…	…	1	4	1,13	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	5	1,01
		263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	1	…	2	0,57	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	2	0,41
		150.Dış görünüşe önem vermeme	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
		280.Fırsat eşitliğini sağlama	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
		322.Din ile laikliği ayırma	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	Öz değerlendirme yapma	7.Kendini geliştirmeyi isteme	8	6	3	4	3	2	1	1	…	4	2	4	1	1	5	5	50	14,16	3	…	…	1	…	…	1	…	…	2	…	…	1	…	1	…	9	6,43	59	11,97
		57.Her türlü görüş ve düşünceye açık olma	…	3	3	4	7	1	…	…	…	…	1	…	…	…	…	3	22	6,23	1	2	1	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	7	5,00	29	5,88
		48.Eleştiriye açık olma	…	4	1	…	2	…	…	3	…	…	3	…	1	2	…	2	18	5,10	2	1	2	…	…	…	…	1	1	…	…	…	…	…	…	…	7	5,00	25	5,07
		188.Yeniliklere açık olma	…	…	…	1	…	3	3	2	2	1	…	3	1	…	…	…	1	17	4,82	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,71	18	3,65
		12.Mütevazı olma	1	1	…	…	3	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	6	1,70	4	3	…	1	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	10	7,14	16	3,25
		156.Öğrenciyi dinleme	…	…	2	1	1	…	…	…	1	…	…	…	…	1	1	2	8	2,27	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	9	1,83
		200.Özeleştiri yapabilme	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
		209.Hatalarını kabullenme	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
		215.Her yöne açık olma	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
		239.Farklı sorulara açık olma	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	…	…	1	0,71	1	0,20
		265.Eksik olduğu konularda yorum yapmama	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	…	…	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
		299.Yerini bilme	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
		300.Kendini üstün görmeme	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	1	0,28	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	0	0,00	1	0,20
	Kişisel gelişimi sağlama	21.Bilgi bakımından donanımlı olma	8	8	6	9	8	4	10	9	3	9	10	7	13	5	9	4	123	34,84	5	3	2	4	2	1	4	4	4	4	1	…	5	3	1	4	47	33,57	170	34,48
		3.Alanında uzman olma	7	13	5	3	9	9	3	10	4	3	4	10	6	8	3	2	99	28,05	10	9	6	3	1	1	…	2	1	2	…	1	5	1	1	4	47	33,57	146	29,62
		47.İyi iletişim kurma	2	5	2	…	…	2	5	7	3	3	…	…	4	5	4	5	47	13,32	4	2	3	2	…	…	…	1	1	2	…	…	1	1	…	…	17	12,14	64	12,98
		111.Mesleğinde yeterli olma	…	3	1	…	3	2	1	4	1	1	1	4	10	8	1	1	41	11,62	…	6	1	1	…	…	…	1	…	2	…	…	6	2	…	…	19	13,57	60	12,17
		7.Kendini geliştirmeyi isteme	8	6	3	4	3	2	1	1	…	4	2	4	1	1	5	5	50	14,16	3	…	…	1	…	…	1	…	…	2	…	…	1	…	1	…	9	6,43	59	11,97
		36.Genel kültüre sahip olma	…	3	1	1	4	1	1	2	…	…	…	…	10	4	1	2	30	8,50	2	3	…	1	2	…	…	…	…	1	…	…	7	1	…	…	17	12,14	47	9,53
		25.Konulara hakim olma	4	2	2	…	5	1	3	4	1	…	…	1	…	…	1	…	24	6,80	4	1	…	2	2	…	…	3	…	1	…	1	…	…	…	…	14	10,00	38	7,71
		49.Güler yüzlü olma	1	1	…	1	2	…	1	1	4	1	2	1	2	1	3	2	23	6,52	1	1	2	…	…	1	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	7	5,00	30	6,09
		57.Her türlü görüş ve düşünceye açık olma	…	3	3	4	7	1	…	…	…	…	1	…	…	…	…	3	22	6,23	1	2	1	…	2	…	…	…	…	…	…	…	…	1	…	…	7	5,00	29	5,88

| | | |

| | | |

| | | |

| | | |

| | | |

| | | |

| | | |

| | | |

| | | |

| | | |

| | | |

Tablo 145 incelendiğinde, öğrencilerin "kalite öğretim elemanının özellikleri" hakkında birbirinden farklı 323 cevap verdiği görülmektedir. Tabloda verilen bilgiler incelendiğinde, öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan elde edilen kodların %48,61'inin kişisel ve mesleki değerler-mesleki gelişim başlığı altında yer alan 'kişisel gelişimi sağlama' kategorisinde yer aldığı, en yüksek frekans değerine sahip olan kodların ise "bilgi bakımından donanımlı olma", "bilgiyi öğrenciye en iyi şekilde aktarma" ve "alanında uzman olma" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

4.4.1. "Kişisel ve Mesleki Değerler-Mesleki Gelişim" Yeterliliği İle İlgili Kategoriler ve Bu Kategorilerde Yer Alan Kodlara İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu alanda verilen yeterliliklere sahip olan bir öğretmen; öğrencileri birey olarak görür ve onlara değer verir, öğrencilerin sosyal ve kültürel farklılıklarını, yaptıklarını ve ilgilerini dikkate alarak en yüksek düzeyde öğrenmeleri ve gelişmeleri için çaba harcar, öğrencilerinde geliştirmek istediği kişilik özelliklerini kendi davranışlarında gösterir, diğer öğretmen, yönetici ve uzmanların başarılı deneyimlerinden yararlanır, öz değerlendirme yaparak değişim ve sürekli gelişim için çaba harcar, yeni bilgi ve fikirlere açıktır, kendisini ve kurumu geliştirmede etkin rol oynar ve mesleği ile ilgili mevzuatı izleyerek bunlara uygun davranma özelliklerine sahiptir (MEB, 2010). Bu yeterlilik alanı ile ilgili elde edilen bulgular ve yorumlar aşağıda verilmiştir.

Tablo 146
"Öğrencilere değer verme, anlama, saygı gösterme" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
32. Öğrenciyle iyi ilişkiler kurma	71	14,40
47.İyi iletişim kurma	64	12,98
38. Saygılı olma	62	12,58
10. Anlayışlı olma	42	8,52
11. Hoşgörülü olma	30	6,09
50.Öğrenci dilinden anlama	29	5,88
57.Her türlü görüş ve düşünceye açık olma	29	5,88
127.Öğrenciye değer verme	23	4,67
56.Öğrenciyi sevme	18	3,65
45.Öğrenciyi sıkmama	15	3,04
149.Empati kurma	12	2,43

15. Samimi olma	11	2,23
211.Öğrenciye yardımcı olma	11	2,23
40.Öğrenci sorunlarını paylaşma	9	1,83
156.Öğrenciyi dinleme	9	1,83
120.Ders dışında da öğrenciyle ilgilenme	8	1,62
92.Öğrenciyi birey olarak görme	5	1,01
100.Öğrencilerini aşağılamama	5	1,01
140.Faydalı olma	5	1,01
23. Öğrenciyle uyumlu olma	4	0,81
218.Öğrencileri tanıma	3	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	3	0,61
125.İnsan psikolojisini göz önünde bulundurma	2	0,41
238.Önyargılardan uzak durma	2	0,41
289.Öğrencinin kendisine saygı duymasını sağlama	2	0,41
305.Öğrenciyi destekleme	2	0,41
33.Öğrenciyi dersten soğutmama	1	0,20
37. Özverili olma	1	0,20
72.Derse gelemezse önceden öğrenciyi bilgilendirme	1	0,20
85.Öğrenciyi yargılamama	1	0,20
96.Öğrenci yanlısı olma	1	0,20
107.Öğrenci sözlerini dikkate alma	1	0,20
139.Esnek olma	1	0,20
157.Öğrenciye güvenme	1	0,20
168.Tehditkâr davranmama	1	0,20
184.Saygılı bireyler yetiştirme	1	0,20
199.Öğrencinin kendini tanımasında yardımcı olma	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 43 koddan 37'sine yer verilmiştir. Bu kodlar incelendiğinde, bu kategoride öğrencilerin %14,4'ünün "öğrenciyle iyi ilişkiler kurma", %12,98'inin "iyi iletişim kurma", %12,58'inin ise "saygılı olma" kodlarını belirttikleri görülmektedir.

Tablo 147

"Öğrencilere değer verme, anlama, saygı gösterme" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
32. Öğrenciyle iyi ilişkiler kurma	14,45	14,29	14,40
47.İyi iletişim kurma	13,32	12,14	12,98
38. Saygılı olma	12,47	12,86	12,58
10. Anlayışlı olma	9,35	6,43	8,52
11. Hoşgörülü olma	5,67	7,14	6,09
50.Öğrenci dilinden anlama	6,23	5,00	5,88
57.Her türlü görüş ve düşünceye açık olma	6,23	5,00	5,88
127.Öğrenciye değer verme	5,67	2,14	4,67
56.Öğrenciyi sevme	3,97	2,86	3,65
45.Öğrenciyi sıkmama	2,55	4,29	3,04
149.Empati kurma	2,55	2,14	2,43
15. Samimi olma	1,70	3,57	2,23
211.Öğrenciye yardımcı olma	2,27	2,14	2,23
40.Öğrenci sorunlarını paylaşma	1,42	2,86	1,83

156.Öğrenciyi dinleme	2,27	0,71	1,83
120.Ders dışında da öğrenciyle ilgilenme	2,27	-	1,62
92.Öğrenciyi birey olarak görme	0,57	2,14	1,01
100.Öğrencilerini aşağılamama	0,85	1,43	1,01
140.Faydalı olma	1,13	0,71	1,01
23. Öğrenciyle uyumlu olma	0,57	1,43	0,81
218.Öğrencileri tanıma	0,85	-	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	0,57	0,71	0,61
125.İnsan psikolojisini göz önünde bulundurma	0,28	0,71	0,41
238.Önyargılardan uzak durma	0,28	0,71	0,41
289.Öğrencinin kendisine saygı duymasını sağlama	0,28	0,71	0,41
305.Öğrenciyi destekleme	0,57	-	0,41
33.Öğrenciyi dersten soğutmama	0,28	-	0,20
37. Özverili olma	-	0,71	0,20
72.Derse gelemezse önceden öğrenciyi bilgilendirme	-	0,71	0,20
85.Öğrenciyi yargılamama	0,28	-	0,20
96.Öğrenci yanlısı olma	0,28	-	0,20
107.Öğrenci sözlerini dikkate alma	0,28	-	0,20
139.Esnek olma	-	0,71	0,20
157.Öğrenciye güvenme	0,28	-	0,20
168.Tehditkâr davranmama	-	0,71	0,20
184.Saygılı bireyler yetiştirme	0,28	-	0,20
199.Öğrencinin kendini tanımasında yardımcı olma	0,28	-	0,20

Tablo 147 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "öğrenciyle iyi ilişkiler kurma" kodunun hem kız hem de erkek öğrenciler için kaliteli öğretim elemanında bulunması gereken özelliklerin başında geldiği görülmektedir.

Tablo 148

"Öğrencilere değer verme, anlama, saygı gösterme" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
32. Öğrenciyle iyi ilişkiler kurma	12,15	22,95	12,33	16,67	10,87	19,61	5,46	17,50	14,40
47.İyi iletişim kurma	12,15	11,48	2,74	21,67	19,57	-	20,00	22,50	12,98
38. Saygılı olma	15,89	13,12	9,59	8,33	13,04	11,77	16,36	10,00	12,58
10. Anlayışlı olma	8,41	11,48	9,59	11,67	4,35	11,77	7,27	-	8,52
11. Hoşgörülü olma	7,48	6,56	8,22	6,67	-	3,92	5,46	7,50	6,09
50.Öğrenci dilinden anlama	10,28	1,64	2,74	1,67	6,52	3,92	14,55	2,50	5,88
57.Her türlü görüş ve düşünceye açık olma	5,61	13,12	13,70	-	-	1,96	1,82	7,50	5,88
127.Öğrenciye değer verme	3,74	13,12	6,85	6,67	2,17	-	1,82	-	4,67
56.Öğrenciyi sevme	0,94	3,28	5,48	-	2,17	1,96	9,09	10,00	3,65
45.Öğrenciyi sıkmama	4,67	3,28	4,11	1,67	-	3,92	-	5,00	3,04
149.Empati kurma	1,87	1,64	6,85	1,67	-	1,96	3,64	-	2,43

15. Samimi olma	3,74	1,64	1,37	1,67	2,17	-	5,46	-	2,23
211.Öğrenciye yardımcı olma	-	-	5,48	3,33	2,17	1,96	3,64	2,50	2,23
40.Öğrenci sorunlarını paylaşma	2,80	3,28	-	1,67	-	3,92	1,82	-	1,83
156.Öğrenciyi dinleme	-	4,92	1,37	1,67	-	-	1,82	7,50	1,83
120.Ders dışında da öğrenciyle ilgilenme	0,94	1,64	4,11	-	-	1,96	1,82	2,50	1,62
92.Öğrenciyi birey olarak görme	1,87	1,64	-	3,33	-	-	-	-	1,01
100.Öğrencilerini aşağılamama	1,87	1,64	1,37	-	-	-	1,82	-	1,01
140.Faydalı olma	0,94	-	-	-	-	-	7,27	-	1,01
23. Öğrenciyle uyumlu olma	1,87	-	2,74	-	-	-	-	-	0,81
218.Öğrencileri tanıma	-	-	1,37	1,67	2,17	-	-	-	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	-	-	-	-	-	-	1,82	5,00	0,61
125.İnsan psikolojisini göz önünde bulundurma	0,94	1,64	-	-	-	-	-	-	0,41
238.Önyargılardan uzak durma	-	-	-	1,67	-	-	-	2,50	0,41
289.Öğrencinin kendisine saygı duymasını sağlama	-	-	-	-	-	-	1,82	2,50	0,41
305.Öğrenciyi destekleme	-	-	-	-	-	-	1,82	2,50	0,41
33.Öğrenciyi dersten soğutmama	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
37. Özverili olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
72.Derse gelemezse önceden öğrenciyi bilgilendirme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
85.Öğrenciyi yargılamama	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
96.Öğrenci yanlısı olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
107.Öğrenci sözlerini dikkate alma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
139.Esnek olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
157.Öğrenciye güvenme	0,00	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
168.Tehditkâr davranmama	0,94		-	-	-	-	-	-	0,20
184.Saygılı bireyler yetiştirme	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
199.Öğrencinin kendini tanımasında yardımcı olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20

Tablo 148 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "saygılı olma"; Sosyal Bilgiler ve İngilizce öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre "öğrenciyle iyi ilişkiler kurma"; PDR bölümünde verilen cevaplara göre "her türlü görüş ve düşünceye açık olma" iken; Fizik, Matematik, Müzik ve Resim-iş öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre "iyi iletişim kurma" olarak ön plana çıkmıştır.

Tablo 149

"Öğrencilere değer verme, anlama, saygı gösterme" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
32. Öğrenciyle iyi ilişkiler kurma	15,27	13,42	14,40
47.İyi iletişim kurma	11,07	15,15	12,98
38. Saygılı olma	11,07	14,29	12,58
10. Anlayışlı olma	11,07	5,63	8,52
11. Hoşgörülü olma	7,25	4,76	6,09

50.Öğrenci dilinden anlama	8,40	3,03	5,88
57.Her türlü görüş ve düşünceye açık olma	5,73	6,06	5,88
127.Öğrenciye değer verme	3,05	6,49	4,67
56.Öğrenciyi sevme	4,96	2,17	3,65
45.Öğrenciyi sıkmama	4,20	1,73	3,04
149.Empati kurma	0,76	4,33	2,43
15. Samimi olma	3,44	0,87	2,23
211.Öğrenciye yardımcı olma	2,67	1,73	2,23
40.Öğrenci sorunlarını paylaşma	2,29	1,30	1,83
156.Öğrenciyi dinleme	1,53	2,17	1,83
120.Ders dışında da öğrenciyle ilgilenme	1,91	1,30	1,62
92.Öğrenciyi birey olarak görme	1,15	0,87	1,01
100.Öğrencilerini aşağılamama	1,53	0,43	1,01
140.Faydalı olma	0,76	1,30	1,01
23. Öğrenciyle uyumlu olma	1,53	-	0,81
218.Öğrencileri tanıma	-	1,30	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	0,38	0,87	0,61
125.İnsan psikolojisini göz önünde bulundurma	0,38	0,43	0,41
238.Önyargılardan uzak durma	0,38	0,43	0,41
289.Öğrencinin kendisine saygı duymasını sağlama	0,38	0,43	0,41
305.Öğrenciyi destekleme	-	0,87	0,41
33.Öğrenciyi dersten soğutmama	0,38	-	0,20
37. Özverili olma	0,38	-	0,20
72.Derse gelemezse önceden öğrenciyi bilgilendirme	0,38	-	0,20
85.Öğrenciyi yargılamama	0,38	-	0,20
96.Öğrenci yanlısı olma	0,38	-	0,20
107.Öğrenci sözlerini dikkate alma	-	0,43	0,20
139.Esnek olma	-	0,43	0,20
157.Öğrenciye güvenme	0,38	-	0,20
168.Tehditkâr davranmama	0,38	-	0,20
184.Saygılı bireyler yetiştirme	-	0,43	0,20
199.Öğrencinin kendini tanımasında yardımcı olma	0,38	-	0,20

Tablo 149 incelendiğinde, birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "öğrenciyle iyi ilişkiler kurma", son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan ise "iyi iletişim kurma" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 150

"Öğrencilerin öğreneceğine ve başaracağına inanma" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
127.Öğrenciye değer verme	23	4,67
52.Amacı öğretmek olma	22	4,46
79.Öğrenciye dersi sevdirme	16	3,25
70.Araştırmaya teşvik etme	12	2,43
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	10	2,03
42.Öğrencilerini hayata hazırlama	7	1,42
97.Öğrenciye olumlu özellikler kazandırma	7	1,42

140.Faydalı olma	5	1,01
306.Bireysel farklılıkları gözetme	3	0,61
238.Önyargılardan uzak durma	2	0,41
305.Öğrenciyi destekleme	2	0,41
33.Öğrenciyi dersten soğutmama	1	0,20
138.Öğrenciye yeterliliklerini fark ettirme	1	0,20
139.Esnek olma	1	0,20
157.Öğrenciye güvenme	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 18 farklı koddan 15'ine yer verilmiştir. Bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerin %4,67'sinin "öğrenciye değer verme", %4,46'sının "amacı öğretmek olma", %3,25'inin ise "öğrenciye dersi sevdirme" kodlarını belirttikleri görülmektedir.

Tablo 151

"Öğrencilerin öğreneceğine ve başaracağına inanma" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
127.Öğrenciye değer verme	5,67	2,14	4,67
52.Amacı öğretmek olma	4,25	5,00	4,46
79.Öğrenciye dersi sevdirme	4,25	0,71	3,25
70.Araştırmaya teşvik etme	2,55	2,14	2,43
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,27	1,43	2,03
42.Öğrencilerini hayata hazırlama	1,13	2,14	1,42
97.Öğrenciye olumlu özellikler kazandırma	1,98	-	1,42
140.Faydalı olma	1,13	0,71	1,01
306.Bireysel farklılıkları gözetme	0,57	0,71	0,61
238.Önyargılardan uzak durma	0,28	0,71	0,41
305.Öğrenciyi destekleme	0,57	-	0,41
33.Öğrenciyi dersten soğutmama	0,28	-	0,20
138.Öğrenciye yeterliliklerini fark ettirme	0,28	-	0,20
139.Esnek olma	-	0,71	0,20
157.Öğrenciye güvenme	0,28	-	0,20

Tablo 151 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodun kız öğrenciler tarafından "öğrenciye değer verme"; erkek öğrenciler tarafından ise "amacı öğretmek olma" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 152

"Öğrencilerin öğreneceğine ve başaracağına inanma" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
127.Öğrenciye değer verme	3,74	13,12	6,85	6,67	2,17	-	1,82	-	4,67
52.Amacı öğretmek olma	5,61	-	5,48	3,33	4,35	1,96	7,27	7,50	4,46
79.Öğrenciye dersi sevdirme	5,61	1,64	2,74	-	-	7,84	-	7,50	3,25
70.Araştırmaya teşvik etme	1,87	6,56	4,11	3,33	-	1,96	-	-	2,43
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,80	3,28	1,37	-	-	-	-	10,00	2,03
42.Öğrencilerini hayata hazırlama	4,67	-	1,37	-	-	1,96	-	-	1,42
97.Öğrenciye olumlu özellikler kazandırma	4,67	-	137	-	-	-	-	2,50	1,42
140.Faydalı olma	0,94	-	-	-	-	-	7,27	-	1,01
306.Bireysel farklılıkları gözetme	-	-	-	-	-	-	1,82	5,00	0,61
238.Önyargılardan uzak durma	-	-	-	1,67	-	-	-	2,50	0,41
305.Öğrenciyi destekleme	-	-	-	-	-	-	1,82	2,50	0,41
33.Öğrenciyi dersten soğutmama	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
138.Öğrenciye yeterliliklerini fark ettirme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
139.Esnek olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
157.Öğrenciye güvenme	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20

Tablo 152 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe ve Resim-iş öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre "amacı öğretmek olma" ve "öğrenciye dersi sevdirme"; Sosyal Bilgiler, Fizik öğretmenliği ve PDR bölümlerinde verilen cevaplara göre "öğrenciye değer verme"; Matematik öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "amacı öğretmek olma"; İngilizce öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "öğrenciye dersi sevdirme" ve Müzik öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "amacı öğretmek olma" ile "faydalı olma" özellikleri olarak ön plana çıkmıştır.

Tablo 153

"Öğrencilerin öğreneceğine ve başaracağına inanma" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
127.Öğrenciye değer verme	3,05	6,49	4,67
52.Amacı öğretmek olma	4,58	4,33	4,46
79.Öğrenciye dersi sevdirme	3,82	2,60	3,25
70.Araştırmaya teşvik etme	2,29	2,60	2,43
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,29	1,73	2,03
42.Öğrencilerini hayata hazırlama	1,91	0,43	1,42
97.Öğrenciye olumlu özellikler kazandırma	1,15	1,73	1,42
140.Faydalı olma	0,76	1,30	1,01
306.Bireysel farklılıkları gözetme	0,38	0,87	0,61
238.Önyargılardan uzak durma	0,38	0,43	0,41
305.Öğrenciyi destekleme	-	0,87	0,41
33.Öğrenciyi dersten soğutmama	0,38	-	0,20
138.Öğrenciye yeterliliklerini fark ettirme	-	0,43	0,20
139.Esnek olma	-	0,43	0,20
157.Öğrenciye güvenme	0,38	-	0,20

Tablo 153 incelendiğinde, birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "amacı öğretmek olma", son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan ise "öğrenciye değer verme" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 154

"Ulusal ve evrensel değerlere önem verme" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
73.Araştırmacı olma	27	5,48
18.Her öğrenciye eşit davranma	25	5,07
35.Objektif olma	24	4,87
136.Adaletli olma	19	3,85
110.Demokratik olma	9	1,83
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	6	1,22
232.Tarafsız olma	6	1,22
256.Hakkı gözetme	6	1,22
140.Faydalı olma	5	1,01
198.Özgürlükçü olma	5	1,01
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	2	0,41
150.Dış görünüşe önem vermeme	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 14 koddan 12'sine yer verilmiştir. Bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerin %5,48'inin "araştırmacı olma", %5,07'sinin "her öğrenciye eşit davranma", %4,87'sinin ise "objektif olma" kodlarını belirttikleri görülmektedir.

Tablo 155

"Ulusal ve evrensel değerlere önem verme" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
73.Araştırmacı olma	6,23	3,57	5,48
18.Her öğrenciye eşit davranma	4,25	7,14	5, 07
35.Objektif olma	4,53	5,71	4,87
136.Adaletli olma	5,10	0,71	3,85
110.Demokratik olma	1,42	2,86	1,83
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	0,85	2,14	1,22
232.Tarafsız olma	1,70	-	1,22
256.Hakkı gözetme	0,85	2,14	1,22
140.Faydalı olma	1,13	0,71	1,01
198.Özgürlükçü olma	1,13	0,71	1,01
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	0,57	-	0,41
150.Dış görünüşe önem vermeme	0,28	-	0,20

Tablo 155 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodun kız öğrenciler tarafından "araştırmacı olma"; erkek öğrenciler tarafından ise "her öğrenciye eşit davranma" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 156

"Ulusal ve evrensel değerlere önem verme" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	%1	%2	%3	%4	%5	%6	%7	%8	% toplam
73.Araştırmacı olma	7,48	6,56	2,74	6,67	4,35	9,80	3,64	-	5,48
18.Her öğrenciye eşit davranma	7,48	1,64	-	5,00	8,70	3,92	7,27	7,50	5, 07
35.Objektif olma	3,74	13,12	5,48	6,67	6,52	-	1,82	-	4,87
136.Adaletli olma	2,80	3,28	5,48	-	2,17	1,96	10,91	5,00	3,85
110.Demokratik olma	3,74	-	2,74	1,67	2,17	-	-	2,50	1,83
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	2,80	3,28	1,37	-	-	-	-	-	1,22
232.Tarafsız olma	-	-	-	1,67	6,52	-	1,82	2,50	1,22
256.Hakkı gözetme	-	-	-	-	2,17	9,80	-	-	1,22

140.Faydalı olma	0,94	-	-	-	-	-	7,27	-	1,01
198.Özgürlükçü olma	-	1,64	2,74	-	-	1,96	-	2,50	1,01
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	-	-	-	-	2,17	-	-	2,50	0,41
150.Dış görünüşe önem vermeme	0,94	-	-	-	--	-	-	-	0,20

Tablo 156 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "araştırmacı olma" ve "her öğrenciye eşit davranma"; Sosyal Bilgiler öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "objektif olma"; PDR bölümünde verilen cevaplara göre "objektif olma" ve "adaletli olma"; Fizik bölümünde verilen cevaplara göre "araştırmacı olma" ve "objektif olma"; Matematik ve Resim-iş öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre "her öğrenciye eşit davranma"; İngilizce öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "araştırmacı olma" ve "hakkı gözetme"; Müzik öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre ise "adaletli olma" özellikleri olarak ön plana çıkmıştır.

Tablo 157

"Ulusal ve evrensel değerlere önem verme" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
73.Araştırmacı olma	3,82	7,36	5,48
18.Her öğrenciye eşit davranma	4,58	5,63	5, 07
35.Objektif olma	5,73	3,90	4,87
136.Adaletli olma	3,05	4,76	3,85
110.Demokratik olma	0,76	3,03	1,83
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	0,76	1,73	1,22
232.Tarafsız olma	1,91	0,43	1,22
256.Hakkı gözetme	1,15	1,30	1,22
140.Faydalı olma	0,76	1,30	1,01
198.Özgürlükçü olma	0,76	1,30	1,01
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	0,38	0,43	0,41
150.Dış görünüşe önem vermeme	-	0,43	0,20

Tablo 157 incelendiğinde, birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "objektif olma", son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan ise "araştırmacı olma" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 158

"Öz değerlendirme yapma" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
7.Kendini geliştirmeyi isteme	59	11,97
57.Her türlü görüş ve düşünceye açık olma	29	5,88
48.Eleştiriye açık olma	25	5,07
188.Yeniliklere açık olma	18	3,65
12.Mütevazı olma	16	3,25
156.Öğrenciyi dinleme	9	1,83
200.Özeleştiri yapabilme	1	0,20
209.Hatalarını kabullenme	1	0,20
215.Her yöne açık olma	1	0,20
239.Farklı sorulara açık olma	1	0,20
265.Eksik olduğu konularda yorum yapmama	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 13 koddan 11'ine yer verilmiştir. Bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerin %11,97'sinin "kendini geliştirmeyi isteme", %5,88'inin "her türlü görüş ve düşünceye açık olma", %5,07'sinin ise "eleştiriye açık olma" kodlarını belirttikleri görülmektedir.

Tablo 159

"Öz değerlendirme yapma" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	$\%_{kız}$	$\%_{erkek}$	$\%_{toplam}$
7.Kendini geliştirmeyi isteme	14,16	6,43	11,97
57.Her türlü görüş ve düşünceye açık olma	6,23	5,00	5,88
48.Eleştiriye açık olma	5,10	5,00	5,07
188.Yeniliklere açık olma	4,82	0,71	3,65
12.Mütevazı olma	1,70	7,14	3,25
156.Öğrenciyi dinleme	2,27	0,71	1,83
200.Özeleştiri yapabilme	0,28	-	0,20
209.Hatalarını kabullenme	0,28	-	0,20
215.Her yöne açık olma	0,28	-	0,20
239.Farklı sorulara açık olma	-	0,71	0,20
265.Eksik olduğu konularda yorum yapmama	0,28	-	0,20

Tablo 159 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodun kız öğrenciler tarafından "kendini geliştirmeyi isteme"; erkek öğrenciler tarafından ise "mütevazı olma" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 160

"Öz değerlendirme yapma" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	%1	%2	%3	%4	%5	%6	%7	%8	% toplam
7.Kendini geliştirmeyi isteme	15,89	13,12	6,85	5,00	13,04	11,77	5,46	27,50	11,97
57.Her türlü görüş ve düşünceye açık olma	5,61	13,12	13,70	-	-	1,96	1,82	7,50	5,88
48.Eleştiriye açık olma	6,54	4,92	2,74	6,67	2,17	5,88	5,46	5,00	5,07
188.Yeniliklere açık olma	-	1,64	4,11	8,33	6,52	5,88	3,64	2,50	3,65
12.Mütevazı olma	8,41	1,64	5,48	-	2,17	-	-	2,50	3,25
156.Öğrenciyi dinleme	-	4,92	1,37	1,67	-	-	1,82	7,50	1,83
200.Özeleştiri yapabilme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
209.Hatalarını kabullenme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
215.Her yöne açık olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
239.Farklı sorulara açık olma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
265.Eksik olduğu konularda yorum yapmama	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20

Tablo 160 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe, Matematik, İngilizce ve Resim-iş öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre "kendini geliştirmeyi isteme"; Sosyal Bilgiler öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "kendini geliştirmeyi isteme" ve "her türlü görüş ve düşünceye açık olma"; PDR bölümünde verilen cevaplara göre "her türlü görüş ve düşünceye açık olma"; Fizik bölümünde verilen cevaplara göre "yeniliklere açık olma"; Müzik öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre ise "kendini geliştirmeyi isteme" ve "eleştiriye açık olma" özellikleri olarak ön plana çıkmıştır.

Tablo 161

"Öz değerlendirme yapma" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	%1	%2	% toplam
7.Kendini geliştirmeyi isteme	11,07	12,99	11,97
57.Her türlü görüş ve düşünceye açık olma	5,73	6,06	5,88
48.Eleştiriye açık olma	4,58	5,63	5,07
188.Yeniliklere açık olma	2,67	4,76	3,65
12.Mütevazı olma	4,20	2,17	3,25
156.Öğrenciyi dinleme	1,53	2,17	1,83

200.Özeleştiri yapabilme	0,38	-	0,20
209.Hatalarını kabullenme	0,38	-	0,20
215.Her yöne açık olma	0,38	-	0,20
239.Farklı sorulara açık olma	-	0,43	0,20
265.Eksik olduğu konularda yorum yapmama	-	0,43	0,20

Tablo 161 incelendiğinde, hem birinci hem de son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "kendini geliştirmeyi isteme" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 162

"Kişisel gelişimi sağlama" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
21.Bilgi bakımından donanımlı olma	170	34,48
3.Alanında uzman olma	146	29,62
47.İyi iletişim kurma	64	12,98
111.Mesleğinde yeterli olma	60	12,17
7.Kendini geliştirmeyi isteme	59	11,97
36.Genel kültüre sahip olma	47	9,53
25.Konulara hakim olma	38	7,71
49.Güler yüzlü olma	30	6,09
57.Her türlü görüş ve düşünceye açık olma	29	5,88
106.İfade gücü iyi olma	28	5,68
54.İşini severek yapma	28	5,68
73.Araştırmacı olma	27	5,48
104.Sevecen olma	27	5,48
35.Objektif olma	24	4,87
83.Gündemi takip etme	24	4,87
52.Amacı öğretmek olma	22	4,46
13.Teknolojiyi takip etme	20	4,06
16.Sabırlı olma	20	4,06
6.Tam donanımlı olma	18	3,65
61.Anlaşılır olma	18	3,65
176.Başarılı olma	18	3,65
188.Yeniliklere açık olma	18	3,65
12.Mütevazı olma	16	3,25
130.Dersine önem verme	16	3,25
108.Esprili olma	15	3,04
31.İstekli olma	14	2,84
59.İyi bir eğitim almış olma	14	2,84
102.Tecrübeli olma	13	2,64
14.Görüşünü dersine yansıtmama	11	2,23
67.Sosyal faaliyetlerde etkin olma	11	2,23
126.Modern olma	10	2,03
162.İlgili olma	10	2,03
1.Kendinden emin olma	9	1,83
84.İyi bir akademik kariyere sahip olma	7	1,42
87.Ahlaklı olma	7	1,42
103.Örnek olma	7	1,42

105.Sıcakkanlı olma	7	1,42
143.Otoriter olma	7	1,42
165.Yetenekli olma	7	1,42
2.Türkçeyi güzel kullanma	6	1,22
51.Aktif olma	6	1,22
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	6	1,22
66.Öğretim yöntemlerini iyi bilme	6	1,22
98.Tutarlı olma	6	1,22
121.Zeki olma	6	1,22
153.Bakımlı olma	6	1,22
251.İnsan olma	6	1,22
60.Dürüst olma	5	1,01
86.Yabancı dil bilme	5	1,01
95.Sorumluluk sahibi olma	5	1,01
118.Eğlenceli olma	5	1,01
163.Yaratıcı olma	5	1,01
195.Psikolojisi düzgün olma	5	1,01
198.Özgürlükçü olma	5	1,01
4.Eksikliklerini giderme	4	0,81
74.Çalışkan olma	4	0,81
93.Alçak gönüllü olma	4	0,81
117.Okuma yazma konuşma dinleme becerisine sahip olma	4	0,81
172.Akıcı anlatım kullanma	4	0,81
247.Kendine özgü olma	4	0,81
255.Özgüveni olma	4	0,81
9.Vatanına milletine düşkün olma	3	0,61
134.Kendini dinletebilme	3	0,61
141.Atatürk ilke ve inkılâplarının izinde olma	3	0,61
180.İdealist olma	3	0,61
206.Meraklı olma	3	0,61
228.Azimli olma	3	0,61
284.İyi bir ses tonuna sahip olma	3	0,61
286.Sosyal özellikleri yeterli olma	3	0,61
287.Kişisel özellikleri yeterli olma	3	0,61
19.Kişisel problemlerini yansıtmama	2	0,41
24.Kendini öğrenciye dinlettirme	2	0,41
122.Sempatik olma	2	0,41
152.Bencil olmama	2	0,41
160.Açık fikirli olma	2	0,41
190.Yapılandırmacı anlayışa sahip olma	2	0,41
216.Bildiklerini hayata geçirme	2	0,41
217.Okuyan biri olma	2	0,41
240.Ulaşılması zor olmama	2	0,41
243.Sakin olma	2	0,41
245.Profesyonel olma	2	0,41
253.Paylaşımı iyi olma	2	0,41
257.Çalışkan olma	2	0,41
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	2	0,41
267.Duyarlı olma	2	0,41
276.Arkadaş canlısı olma	2	0,41
279.Emek harcama	2	0,41
283.Mükemmeliyetçi olma	2	0,41
301.PDR bilgisi olma	2	0,41
302.Kompleksiz olma	2	0,41
5.Yazısı çirkin olmama	1	0,20
30.Öğrenciye örnek olma	1	0,20
44.Çözüm yolları üretme	1	0,20

62.Kararlı olma	1	0,20
65.Karakterli olma	1	0,20
78.Anlatma yeteneğine sahip olma	1	0,20
82.Çok kitap okumuş olma	1	0,20
89.Vicdanlı olma	1	0,20
112.Lider olma	1	0,20
114.İyi bir fiziki görünüşe sahip olma	1	0,20
115.İyi bir ruh sağlığına sahip olma	1	0,20
128.Eğitime gönül vermiş olma	1	0,20
135.İyi bir sosyolog gibi düşünme becerisine sahip olma	1	0,20
139.Esnek olma	1	0,20
142.Dinamik olma	1	0,20
144.Paylaşımcı olma	1	0,20
145.Özgür olma	1	0,20
158.Rahat olma	1	0,20
164.Düşünceli olma	1	0,20
166.İleri görüşlü olma	1	0,20
171.Evrensel bir dil kullanma	1	0,20
186.Güçlü olma	1	0,20
189.Yüksek performans gösterme	1	0,20
191.İşini ciddiye alma	1	0,20
203.Sert kimliğe sahip olmama	1	0,20
204.Kendini sevdirme	1	0,20
212.Özel hayatını işe yansıtmama	1	0,20
214.Sosyal kültürel bağları yüksek	1	0,20
215.Her yöne açık olma	1	0,20
219.Mesleki etiğe uygun davranma	1	0,20
220.Farklı olma	1	0,20
226.Dikkatli olma	1	0,20
231.Hayal gücü geniş olma	1	0,20
234.Yardımsever olma	1	0,20
237.Karizmatik olma	1	0,20
239.Farklı sorulara açık olma	1	0,20
241.Sevilen biri olma	1	0,20
242.Çok yönlü düşünme	1	0,20
244.Gözlemci olma	1	0,20
246.Düşünen biri olma	1	0,20
248.Cana yakın olma	1	0,20
254.Tutum ve davranışları normal olma	1	0,20
258.Ukala olmama	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 157 koddan 133'üne yer verilmiştir. Bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerin %34,48'inin "bilgi bakımından donanımlı olma", %29,62'sinin "alanında uzman olma", %12,98'inin ise "iyi iletişim kurma" kodlarını belirttikleri görülmektedir. Bunun dışında yer alan 43 kod ise, bu kategori açısından en düşük frekansa sahiptir.

Tablo 163

"Kişisel gelişimi sağlama" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
21.Bilgi bakımından donanımlı olma	34,84	33,57	34,48
3.Alanında uzman olma	28,05	33,57	29,62
47.İyi iletişim kurma	13,32	12,14	12,98
111.Mesleğinde yeterli olma	11,62	13,57	12,17
7.Kendini geliştirmeyi isteme	14,16	6,43	11,97
36.Genel kültüre sahip olma	8,50	12,14	9,53
25.Konulara hakim olma	6,80	10,00	7,71
49.Güler yüzlü olma	6,52	5,00	6,09
57.Her türlü görüş ve düşünceye açık olma	6,23	5,00	5,88
106.İfade gücü iyi olma	5,95	5,71	5,68
54.İşini severek yapma	5,95	5,00	5,68
73.Araştırmacı olma	6,23	3,57	5,48
104.Sevecen olma	4,53	7,86	5,48
35.Objektif olma	4,53	5,71	4,87
83.Gündemi takip etme	4,82	5,00	4,87
52.Amacı öğretmek olma	4,25	5,00	4,46
13.Teknolojiyi takip etme	3,40	5,71	4,06
16.Sabırlı olma	4,53	2,86	4,06
6.Tam donanımlı olma	3,68	3,57	3,65
61.Anlaşılır olma	3,68	3,57	3,65
176.Başarılı olma	4,53	1,43	3,65
188.Yeniliklere açık olma	4,82	0,71	3,65
12.Mütevazı olma	1,70	7,14	3,25
130.Dersine önem verme	3,12	3,57	3,25
108.Esprili olma	2,55	4,29	3,04
31.İstekli olma	3,12	2,14	2,84
59.İyi bir eğitim almış olma	2,83	2,86	2,84
102.Tecrübeli olma	2,55	2,86	2,64
14.Görüşünü dersine yansıtmama	2,27	2,14	2,23
67.Sosyal faaliyetlerde etkin olma	1,70	3,57	2,23
126.Modern olma	1,98	2,14	2,03
162.İlgili olma	1,70	2,86	2,03
1.Kendinden emin olma	1,98	1,43	1,83
84.İyi bir akademik kariyere sahip olma	0,85	2,86	1,42
87.Ahlaklı olma	1,11	2,14	1,42
103.Örnek olma	0,85	2,86	1,42
105.Sıcakkanlı olma	1,70	0,71	1,42
143.Otoriter olma	1,13	2,14	1,42
165.Yetenekli olma	1,98	-	1,42
2.Türkçeyi güzel kullanma	1,13	1,43	1,22
51.Aktif olma	1,13	1,43	1,22
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	0,85	2,14	1,22
66.Öğretim yöntemlerini iyi bilme	1,42	0,71	1,22
98.Tutarlı olma	1,70	-	1,22
121.Zeki olma	0,85	2,14	1,22
153.Bakımlı olma	0,85	2,14	1,22
251.İnsan olma	0,85	2,14	1,22
60.Dürüst olma	0,85	1,43	1,01
86.Yabancı dil bilme	0,85	1,43	1,01
95.Sorumluluk sahibi olma	1,42	-	1,01

118.Eğlenceli olma	1,13	0,71	1,01
163.Yaratıcı olma	1,42	-	1,01
195.Psikolojisi düzgün olma	1,13	0,71	1,01
198.Özgürlükçü olma	1,13	0,71	1,01
4.Eksikliklerini giderme	0,85	0,71	0,81
74.Çalışkan olma	0,57	1,43	0,81
93.Alçak gönüllü olma	0,57	1,43	0,81
117.Okuma yazma konuşma dinleme becerisine sahip olma	0,57	1,43	0,81
172.Akıcı anlatım kullanma	0,57	1,43	0,81
247.Kendine özgü olma	1,13	-	0,81
255.Özgüveni olma	0,85	0,71	0,81
9.Vatanına milletine düşkün olma	-	2,14	0,61
134.Kendini dinletebilme	0,57	0,71	0,61
141.Atatürk ilke ve inkılâplarının izinde olma	0,85	-	0,61
180.İdealist olma	0,28	1,43	0,61
206.Meraklı olma	0,85	-	0,61
228.Azimli olma	0,57	0,71	0,61
284.İyi bir ses tonuna sahip olma	0,57	0,71	0,61
286.Sosyal özellikleri yeterli olma	0,57	0,71	0,61
287.Kişisel özellikleri yeterli olma	0,57	0,71	0,61
19.Kişisel problemlerini yansıtmama	0,28	0,71	0,41
24.Kendini öğrenciye dinlettirme	0,28	0,71	0,41
122.Sempatik olma	0,28	0,71	0,41
152.Bencil olmama	0,57	-	0,41
160.Açık fikirli olma	-	1,43	0,41
190.Yapılandırmacı anlayışa sahip olma	0,57	-	0,41
216.Bildiklerini hayata geçirme	0,57	-	0,41
217.Okuyan biri olma	0,57	-	0,41
240.Ulaşılması zor olmama	0,57	-	0,41
243.Sakin olma	0,57	-	0,41
245.Profesyonel olma	0,57	-	0,41
253.Paylaşımı iyi olma	-	1,43	0,41
257.Çalışkan olma	0,57	-	0,41
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	0,57	-	0,41
267.Duyarlı olma	0,57	-	0,41
276.Arkadaş canlısı olma	0,57	-	0,41
279.Emek harcama	0,57	-	0,41
283.Mükemmeliyetçi olma	0,28	0,71	0,41
301.PDR bilgisi olma	0,28	0,71	0,41
302.Kompleksiz olma	0,28	0,71	0,41
5.Yazısı çirkin olmama	-	0,71	0,20
30.Öğrenciye örnek olma	0,28	-	0,20
44.Çözüm yolları üretme	-	0,71	0,20
62.Kararlı olma	-	0,71	0,20
65.Karakterli olma	-	0,71	0,20
78.Anlatma yeteneğine sahip olma	0,28	-	0,20
82.Çok kitap okumuş olma	0,28	-	0,20
89.Vicdanlı olma	-	0,71	0,20
112.Lider olma	-	0,71	0,20
114.İyi bir fiziki görünüşe sahip olma	0,28	-	0,20
115.İyi bir ruh sağlığına sahip olma	0,28	-	0,20
128.Eğitime gönül vermiş olma	0,28	-	0,20
135.İyi bir sosyolog gibi düşünme becerisine sahip olma	0,28	-	0,20
139.Esnek olma	-	0,71	0,20
142.Dinamik olma	-	0,71	0,20
144.Paylaşımcı olma	-	0,71	0,20
145.Özgür olma	0,28	-	0,20

158.Rahat olma	0,28		0,20
164.Düşünceli olma	0,28		0,20
166.İleri görüşlü olma	0,28		0,20
171.Evrensel bir dil kullanma	-	0,71	0,20
186.Güçlü olma	-	0,71	0,20
189.Yüksek performans gösterme	0,28	-	0,20
191.İşini ciddiye alma	0,28	-	0,20
203.Sert kimliğe sahip olmama	0,28	-	0,20
204.Kendini sevdirme	0,28	-	0,20
212.Özel hayatını işe yansıtmama	0,28	-	0,20
214.Sosyal kültürel bağları yüksek	0,28	-	0,20
215.Her yöne açık olma	0,28	-	0,20
219.Mesleki etiğe uygun davranma	0,28	-	0,20
220.Farklı olma	0,28	-	0,20
226.Dikkatli olma	0,28	-	0,20
231.Hayal gücü geniş olma	0,28	-	0,20
234.Yardımsever olma	0,28	-	0,20
237.Karizmatik olma	-	0,71	0,20
239.Farklı sorulara açık olma	-	0,71	0,20
241.Sevilen biri olma	0,28	-	0,20
242.Çok yönlü düşünme	0,28	-	0,20
244.Gözlemci olma	0,28	-	0,20
246.Düşünen biri olma	0,28	-	0,20
248.Cana yakın olma	-	0,71	0,20
254.Tutum ve davranışları normal olma	-	0,71	0,20
258.Ukala olmama	-	0,71	0,20

Tablo 163 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodun kız öğrenciler tarafından "bilgi bakımından donanımlı olma"; erkek öğrenciler tarafından ise "bilgi bakımından donanımlı olma" ve "alanında uzman olma" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 164

"Kişisel gelişimi sağlama" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
21.Bilgi bakımından donanımlı olma	22,43	34,43	20,55	45,00	43,48	35,29	47,27	45,00	34,48
3.Alanında uzman olma	36,45	27,87	27,40	25,00	21,74	29,41	36,36	25,00	29,62
47.İyi iletişim kurma	12,15	11,48	2,74	21,67	19,57	-	20,00	22,50	12,98
111.Mesleğinde yeterli olma	8,41	4,92	6,85	10,00	8,70	9,80	47,27	5,00	12,17
7.Kendini geliştirmeyi isteme	15,89	13,12	6,85	5,00	13,04	11,77	5,46	27,50	11,97
36.Genel kültüre sahip olma	7,48	4,92	9,59	5,00	2,17	-	40,00	7,50	9,53

25.Konulara hakim olma	10,28	6,56	10,96	16,67	4,35	3,92	-	2,50	7,71
49.Güler yüzlü olma	3,74	4,92	4,11	6,67	10,87	5,88	5,46	12,50	6,09
57.Her türlü görüş ve düşünceye açık olma	5,61	13,12	13,70	-	-	1,96	1,82	7,50	5,88
106.İfade gücü iyi olma	1,87	4,92	5,48	5,00	10,87	5,88	9,09	7,50	5,68
54.İşini severek yapma	5,61	-	5,48	3,33	8,70	15,69	5,46	2,50	5,68
73.Araştırmacı olma	7,48	6,56	2,74	6,67	4,35	9,80	3,64	-	5,48
104.Sevecen olma	3,74	9,84	4,11	15,00	-	3,92	-	7,50	5,48
35.Objektif olma	3,74	13,12	5,48	6,67	6,52	-	1,82	-	4,87
83.Gündemi takip etme	5,61	4,92	8,22	5,00	6,52	3,92	1,82	-	4,87
52.Amacı öğretmek olma	5,61	-	5,48	3,33	4,35	1,96	7,27	7,50	4,46
13.Teknolojiyi takip etme	5,61	9,84	-	3,33	4,35	-	1,82	7,50	4,06
16.Sabırlı olma	0,94	-	8,22	9,59	-	9,80	1,82	-	4,06
6.Tam donanımlı olma	0,94	6,56	5,48	3,33	2,17	3,92	3,64	5,00	3,65
61.Anlaşılır olma	2,80	1,64	8,22	3,33	-	3,92	3,64	5,00	3,65
176.Başarılı olma	-	4,92	-	1,67	4,35	1,96	7,27	17,50	3,65
188.Yeniliklere açık olma	-	1,64	4,11	8,33	6,52	5,88	3,64	2,50	3,65
12.Mütevazı olma	8,41	1,64	5,48	-	2,17	-	-	2,50	3,25
130.Dersine önem verme	0,94	8,20	-	1,67	10,87	3,92	-	5,00	3,25
108.Esprili olma	2,80	4,92	-	6,67	4,35	3,92	1,82	-	3,04
31.İstekli olma	3,74	-	5,48	-	6,52	5,88	-	-	2,84
59.İyi bir eğitim almış olma	0,94	1,64	4,11	5,00	2,17	3,92	3,64	2,50	2,84
102.Tecrübeli olma	1,87	-	5,48	8,33	-	1,96	-	2,50	2,64
14.Görüşünü dersine yansıtmama	4,67	1,64	2,74	-	-	-	-	7,50	2,23
67.Sosyal faaliyetlerde etkin olma	5,61	-	2,74	-	2,17	3,92	-	-	2,23
126.Modern olma	1,87	6,56	-	1,67	2,17	-	-	5,00	2,03
162.İlgili olma	-	1,64	1,37	6,67	4,35	1,96	-	2,50	2,03
1.Kendinden emin olma	2,80	1,64	2,74	3,33	2,17	-	-	-	1,83
84.İyi bir akademik kariyere sahip olma	5,61	-	-	-	-	1,96	-	-	1,42
87.Ahlaklı olma	0,94	1,64	-	-	-	1,96	5,46	2,50	1,42
103.Örnek olma	1,87	-	-	-	2,17	1,96	1,82	5,00	1,42
105.Sıcakkanlı olma	0,94	-	4,11	3,33	2,17	-	-	-	1,42
143.Otoriter olma	1,87	-	1,37	1,67	-	5,88	-	-	1,42
165.Yetenekli olma	-	1,64	-	-	-	1,96	7,27	2,50	1,42
2.Türkçeyi güzel kullanma	1,87	-	1,37	-	-	-	-	7,50	1,22
51.Aktif olma	1,87	3,28	-	-	-	1,96	-	2,50	1,22
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	2,80	3,28	1,37	-	-	-	-	-	1,22
66.Öğretim yöntemlerini iyi bilme	2,80	-	-	-	-	1,96	-	5,00	1,22
98.Tutarlı olma	0,94	-	2,74	5,00	-	-	-	-	1,22
121.Zeki olma	2,80	-	-	1,67	-	-	3,64	-	1,22
153.Bakımlı olma	0,94	-	-	1,67	-	3,92	3,64	-	1,22
251.İnsan olma	-	-	-	-	6,52	1,96	1,82	2,50	1,22
60.Dürüst olma	0,94	1,64	1,37	1,67	2,17	-	-	-	1,01
86.Yabancı dil bilme	0,94	1,64	-	-	2,17	1,96	-	2,50	1,01
95.Sorumluluk sahibi olma	0,94	-	-	1,67	2,17	1,96	-	2,50	1,01
118.Eğlenceli olma	0,94	-	-	-	2,17	1,96	3,64	-	1,01
163.Yaratıcı olma	-	1,64	1,37	-	-	-	5,46	-	1,01
195.Psikolojisi düzgün olma	-	1,64	-	-	-	-	5,46	2,50	1,01
198.Özgürlükçü olma	-	1,64	2,74	-	-	1,96	-	2,50	1,01
4.Eksikliklerini giderme	2,80	-	1,37	-	-	-	-	-	0,81
74.Çalışkan olma	3,74	-	-	-	-	-	-	-	0,81
93.Alçak gönüllü olma	0,94	-	1,37	3,33	-	-	-	-	0,81
117.Okuma yazma konuşma dinleme becerisine sahip olma	2,80	-	1,37	-	-	-	-	-	0,81
172.Akıcı anlatım kullanma	-	1,64	2,74	-	-	-	1,82	-	0,81
247.Kendine özgü olma	-	-	-	1,67	2,17	3,92	-	-	0,81
255.Özgüveni olma	-	-	-	-	4,35	-	1,82	2,50	0,81

9.Vatanına milletine düşkün olma	1,87	-	-	1,67	-	-	-	-	0,61
134.Kendini dinletebilme	0,94	1,64	-	-	-	1,96	-	-	0,61
141.Atatürk ilke ve inkılâplarının izinde olma	1,87	1,64	-	-	-	-	-	-	0,61
180.İdealist olma	-	1,64	1,37		-	-	1,82	-	0,61
206.Meraklı olma	-	-	1,37	3,33	-	-	-	-	0,61
228.Azimli olma	-	-	-	3,33	-	1,96	-	-	0,61
284.İyi bir ses tonuna sahip olma	-	-	-	-	-	-	3,64	2,50	0,61
286.Sosyal özellikleri yeterli olma	-	-	-	-	-	-	3,64	2,50	0,61
287.Kişisel özellikleri yeterli olma	-	-	-	-	-	-	3,64	2,50	0,61
19.Kişisel problemlerini yansıtmama	0,94	-	-	-	-	-	1,82	-	0,41
24.Kendini öğrenciye dinlettirme	0,94	-	-	-	-	-	-	2,50	0,41
122.Sempatik olma	0,94	1,64	-	-	-	-	-	-	0,41
152.Bencil olmama	0,94	-	1,37	-	-	-	-	-	0,41
160.Açık fikirli olma	-	1,64	1,37	-	-	-	-	-	0,41
190.Yapılandırmacı anlayışa sahip olma	-	3,28	-	-	-	-	-	-	0,41
216.Bildiklerini hayata geçirme	-	-	2,74	-	-	-	-	-	0,41
217.Okuyan biri olma	-	-	1,37	-	-	-	-	2,50	0,41
240.Ulaşılması zor olmama	-	-	-	1,67	-	1,96	-	-	0,41
243.Sakin olma	-	-	-	1,67	-	-	-	2,50	0,41
245.Profesyonel olma	-	-	-	1,67	-	-	-	2,50	0,41
253.Paylaşımı iyi olma	-	-	-	-	4,35	-	-	-	0,41
257.Çalışkan olma	-	-	-	-	4,35	-	-	-	0,41
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	-	-	-	-	2,17	-	-	2,50	0,41
267.Duyarlı olma	-	-	-	-	-	1,96	-	2,50	0,41
276.Arkadaş canlısı olma	-	-	-	-	-	3,92	-	-	0,41
279.Emek harcama	-	-	-	-	-	1,96	-	2,50	0,41
283.Mükemmeliyetçi olma	-	-	-	-	-	-	3,64	-	0,41
301.PDR bilgisi olma	-	-	-	-	-	-	3,64	-	0,41
302.Komplekssiz olma	-	-	-	-	-	-	3,64	-	0,41
5.Yazısı çirkin olmama	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
30.Öğrenciye örnek olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
44.Çözüm yolları üretme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
62.Kararlı olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
65.Karakterli olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
78.Anlatma yeteneğine sahip olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
82.Çok kitap okumuş olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
89.Vicdanlı olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
112.Lider olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
114.İyi bir fiziki görünüşe sahip olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
115.İyi bir ruh sağlığına sahip olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
128.Eğitime gönül vermiş olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
135.İyi bir sosyolog gibi düşünme becerisine sahip olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
139.Esnek olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
142.Dinamik olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
144.Paylaşımcı olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
145.Özgür olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
158.Rahat olma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
164.Düşünceli olma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
166.İleri görüşlü olma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
171.Evrensel bir dil kullanma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
186.Güçlü olma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
189.Yüksek performans gösterme	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
191.İşini ciddiye alma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
203.Sert kimliğe sahip olmama	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
204.Kendini sevdirme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20

212.Özel hayatını işe yansıtmama	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
214.Sosyal kültürel bağları yüksek	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
215.Her yöne açık olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
219.Mesleki etiğe uygun davranma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
220.Farklı olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
226.Dikkatli olma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
231.Hayal gücü geniş olma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
234.Yardımsever olma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
237.Karizmatik olma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
239.Farklı sorulara açık olma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
241.Sevilen biri olma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
242.Çok yönlü düşünme	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
244.Gözlemci olma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
246.Düşünen biri olma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
248.Cana yakın olma	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20
254.Tutum ve davranışları normal olma	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20
258.Ukala olmama	-	-	-	-	2,17	-	-	-	0,20

Tablo 164 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe öğretmenliği ve PDR bölümlerinde verilen cevaplara göre "alanında uzman olma" iken Sosyal Bilgiler, Fizik, Matematik, İngilizce, Müzik ve Resim-iş öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre "bilgi bakımından donanımlı olma" özellikleri olarak ön plana çıkmıştır.

Tablo 165

"Kişisel gelişimi sağlama" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
21.Bilgi bakımından donanımlı olma	34,73	34,20	34,48
3.Alanında uzman olma	24,81	35,07	29,62
47.İyi iletişim kurma	11,07	15,15	12,98
111.Mesleğinde yeterli olma	9,54	15,15	12,17
7.Kendini geliştirmeyi isteme	11,07	12,99	11,97
36.Genel kültüre sahip olma	10,69	8,23	9,53
25.Konulara hakim olma	8,40	6,93	7,71
49.Güler yüzlü olma	6,87	5,20	6,09
57.Her türlü görüş ve düşünceye açık olma	5,73	6,06	5,88
106.İfade gücü iyi olma	4,58	6,93	5,68
54.İşini severek yapma	4,96	6,49	5,68
73.Araştırmacı olma	3,82	7,36	5,48
104.Sevecen olma	5,34	5,63	5,48
35.Objektif olma	5,73	3,90	4,87
83.Gündemi takip etme	3,05	6,93	4,87
52.Amacı öğretmek olma	4,58	4,33	4,46
13.Teknolojiyi takip etme	3,44	4,76	4,06
16.Sabırlı olma	4,20	3,90	4,06
6.Tam donanımlı olma	3,44	3,90	3,65

61.Anlaşılır olma	5,73	1,30	3,65
176.Başarılı olma	3,05	4,33	3,65
188.Yeniliklere açık olma	2,67	4,76	3,65
12.Mütevazı olma	4,20	2,17	3,25
130.Dersine önem verme	2,29	4,33	3,25
108.Esprili olma	1,91	4,33	3,04
31.İstekli olma	3,82	1,73	2,84
59.İyi bir eğitim almış olma	3,44	2,17	2,84
102.Tecrübeli olma	3,82	1,30	2,64
14.Görüşünü dersine yansıtmama	2,29	2,17	2,23
67.Sosyal faaliyetlerde etkin olma	2,67	1,73	2,23
126.Modern olma	1,91	2,17	2,03
162.İlgili olma	2,29	1,73	2,03
1.Kendinden emin olma	1,91	1,73	1,83
84.İyi bir akademik kariyere sahip olma	1,53	1,30	1,42
87.Ahlaklı olma	1,53	1,30	1,42
103.Örnek olma	1,15	1,73	1,42
105.Sıcakkanlı olma	1,15	1,73	1,42
143.Otoriter olma	1,53	1,30	1,42
165.Yetenekli olma	2,29	0,43	1,42
2.Türkçeyi güzel kullanma	1,91	0,43	1,22
51.Aktif olma	1,15	1,30	1,22
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	0,76	1,73	1,22
66.Öğretim yöntemlerini iyi bilme	1,53	0,43	1,22
98.Tutarlı olma	0,38	2,17	1,22
121.Zeki olma	0,76	1,73	1,22
153.Bakımlı olma	0,76	1,73	1,22
251.İnsan olma	1,91	0,43	1,22
60.Dürüst olma	0,76	1,30	1,01
86.Yabancı dil bilme	1,15	0,87	1,01
95.Sorumluluk sahibi olma	0,76	1,30	1,01
118.Eğlenceli olma	1,53	0,43	1,01
163.Yaratıcı olma	1,53	0,43	1,01
195.Psikolojisi düzgün olma	1,53	0,43	1,01
198.Özgürlükçü olma	0,76	1,30	1,01
4.Eksikliklerini giderme	0,76	0,87	0,81
74.Çalışkan olma	0,76	0,87	0,81
93.Alçak gönüllü olma	1,15	0,43	0,81
117.Okuma yazma konuşma dinleme becerisine sahip olma	0,38	1,30	0,81
172.Akıcı anlatım kullanma	1,53	-	0,81
247.Kendine özgü olma	0,38	1,30	0,81
255.Özgüveni olma	1,15	0,43	0,81
9.Vatanına milletine düşkün olma	0,76	0,43	0,61
134.Kendini dinletebilme	0,38	0,87	0,61
141.Atatürk ilke ve inkılâplarının izinde olma	-	1,30	0,61
180.İdealist olma	0,76	0,43	0,61
206.Meraklı olma	0,38	0,87	0,61
228.Azimli olma	0,38	0,87	0,61
284.İyi bir ses tonuna sahip olma	1,15	-	0,61
286.Sosyal özellikleri yeterli olma	0,76	0,43	0,61
287.Kişisel özellikleri yeterli olma	0,38	0,87	0,61
19.Kişisel problemlerini yansıtmama	0,38	0,43	0,41
24.Kendini öğrenciye dinlettirme	0,76	-	0,41
122.Sempatik olma	0,38	0,43	0,41
152.Bencil olmama	-	0,87	0,41
160.Açık fikirli olma	0,76	-	0,41
190.Yapılandırmacı anlayışa sahip olma	-	0,87	0,41

216.Bildiklerini hayata geçirme	0,38	0,43	0,41
217.Okuyan biri olma	0,38	0,43	0,41
240.Ulaşılması zor olmama	-	0,87	0,41
243.Sakin olma	0,38	0,43	0,41
245.Profesyonel olma	0,38	0,43	0,41
253.Paylaşımı iyi olma	0,38	0,43	0,41
257.Çalışkan olma	0,38	0,43	0,41
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	0,38	0,43	0,41
267.Duyarlı olma	0,38	0,43	0,41
276.Arkadaş canlısı olma	-	0,87	0,41
279.Emek harcama	-	0,87	0,41
283.Mükemmeliyetçi olma	0,76	-	0,41
301.PDR bilgisi olma	-	0,87	0,41
302.Kompleksiz olma	-	0,87	0,41
5.Yazısı çirkin olmama	0,38	-	0,20
30.Öğrenciye örnek olma	0,38	-	0,20
44.Çözüm yolları üretme	0,38	-	0,20
62.Kararlı olma	0,38	-	0,20
65.Karakterli olma	0,38	-	0,20
78.Anlatma yeteneğine sahip olma	0,38	-	0,20
82.Çok kitap okumuş olma	0,38	-	0,20
89.Vicdanlı olma	0,38	-	0,20
112.Lider olma	-	0,43	0,20
114.İyi bir fiziki görünüşe sahip olma	-	0,43	0,20
115.İyi bir ruh sağlığına sahip olma	-	0,43	0,20
128.Eğitime gönül vermiş olma	-	0,43	0,20
135.İyi bir sosyolog gibi düşünme becerisine sahip olma	-	0,43	0,20
139.Esnek olma	-	0,43	0,20
142.Dinamik olma	-	0,43	0,20
144.Paylaşımcı olma	-	0,43	0,20
145.Özgür olma	-	0,43	0,20
158.Rahat olma	0,38	-	0,20
164.Düşünceli olma	0,38	-	0,20
166.İleri görüşlü olma	0,38	-	0,20
171.Evrensel bir dil kullanma	0,38	-	0,20
186.Güçlü olma	-	0,43	0,20
189.Yüksek performans gösterme	-	0,43	0,20
191.İşini ciddiye alma	-	0,43	0,20
203.Sert kimliğe sahip olmama	0,38	-	0,20
204.Kendini sevdirme	0,38	-	0,20
212.Özel hayatını işe yansıtmama	0,38	-	0,20
214.Sosyal kültürel bağları yüksek	0,38	-	0,20
215.Her yöne açık olma	0,38	-	0,20
219.Mesleki etiğe uygun davranma	-	0,43	0,20
220.Farklı olma	-	0,43	0,20
226.Dikkatli olma	0,38	-	0,20
231.Hayal gücü geniş olma	0,38	-	0,20
234.Yardımsever olma	-	0,43	0,20
237.Karizmatik olma	-	0,43	0,20
239.Farklı sorulara açık olma	-	0,43	0,20
241.Sevilen biri olma	-	0,43	0,20
242.Çok yönlü düşünme	-	0,43	0,20
244.Gözlemci olma	-	0,43	0,20
246.Düşünen biri olma	-	0,43	0,20
248.Cana yakın olma	0,38	-	0,20
254.Tutum ve davranışları normal olma	0,38	-	0,20
258.Ukala olmama	-	0,43	0,20

Tablo 165 incelendiğinde, birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "bilgi bakımından donanımlı olma", son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun ise "alanında uzman olma" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 166

"Mesleki gelişmeleri izleme ve katkı sağlama" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
21.Bilgi bakımından donanımlı olma	170	34,48
3.Alanında uzman olma	146	29,62
111.Mesleğinde yeterli olma	60	12,17
7.Kendini geliştirmeyi isteme	59	11,97
25.Konulara hakim olma	38	7,71
73.Araştırmacı olma	27	5,48
13.Teknolojiyi takip etme	20	4,06
6.Tam donanımlı olma	18	3,65
176.Başarılı olma	18	3,65
59.İyi bir eğitim almış olma	14	2,84
205.Kaliteli eğitim verme	11	2,23
84.İyi bir akademik kariyere sahip olma	7	1,42
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	6	1,22
66.Öğretim yöntemlerini iyi bilme	6	1,22
140.Faydalı olma	5	1,01
192.Makale, kitap yazma	5	1,01
4.Eksikliklerini giderme	4	0,81
245.Profesyonel olma	2	0,41
262.Birçok projede yer alma	2	0,41
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	2	0,41
308.Kaliteli yayın çıkarma	2	0,41
194.Konferanslara katılma	1	0,20
196.Yabancı ülkede deneyim kazanmış olma	1	0,20
197.Yayınları takip etme	1	0,20
219.Mesleki etiğe uygun davranma	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 29 koddan 25'ine yer verilmiştir. Bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerin %34,48'inin "bilgi bakımından donanımlı olma", %29,62'sinin "alanında uzman olma", %12,17'sinin ise "mesleğinde yeterli olma" kodlarını belirttikleri görülmektedir.

Tablo 167

"Mesleki gelişmeleri izleme ve katkı sağlama" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
21.Bilgi bakımından donanımlı olma	34,84	33,57	34,48
3.Alanında uzman olma	28,05	33,57	29,62
111.Mesleğinde yeterli olma	11,62	13,57	12,17
7.Kendini geliştirmeyi isteme	14,16	6,43	11,97
25.Konulara hakim olma	6,80	10,00	7,71
73.Araştırmacı olma	6,23	3,57	5,48
13.Teknolojiyi takip etme	3,40	5,71	4,06
6.Tam donanımlı olma	3,68	3,57	3,65
176.Başarılı olma	4,53	1,43	3,65
59.İyi bir eğitim almış olma	2,83	2,86	2,84
205.Kaliteli eğitim verme	3,12	-	2,23
84.İyi bir akademik kariyere sahip olma	0,85	2,86	1,42
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	0,85	2,14	1,22
66.Öğretim yöntemlerini iyi bilme	1,42	0,71	1,22
140.Faydalı olma	1,13	0,71	1,01
192.Makale, kitap yazma	0,85	1,43	1,01
4.Eksikliklerini giderme	0,85	0,71	0,81
245.Profesyonel olma	0,57	-	0,41
262.Birçok projede yer alma	0,28	0,71	0,41
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	0,57	-	0,41
308.Kaliteli yayın çıkarma	0,57	-	0,41
194.Konferanslara katılma	0,28	-	0,20
196.Yabancı ülkede deneyim kazanmış olma	-	0,71	0,20
197.Yayınları takip etme	-	0,71	0,20
219.Mesleki etiğe uygun davranma	0,28	-	0,20

Tablo 167 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "bilgi bakımından donanımlı olma" kodunun kız öğrenciler için, bunun yanı sıra "alanında uzman olma" kodunun erkek öğrenciler için kaliteli öğretim elemanında bulunması gereken özelliklerin başında geldiği görülmektedir.

Tablo 168

"Mesleki gelişmeleri izleme ve katkı sağlama" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B.Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
21.Bilgi bakımından donanımlı olma	22,43	34,43	20,55	45,00	43,48	35,29	47,27	45,00	34,48
3.Alanında uzman olma	36,45	27,87	27,40	25,00	21,74	29,41	36,36	25,00	29,62
111.Mesleğinde yeterli olma	8,41	4,92	6,85	10,00	8,70	9,80	47,27	5,00	12,17
7.Kendini geliştirmeyi isteme	15,89	13,12	6,85	5,00	13,04	11,77	5,46	27,50	11,97
25.Konulara hakim olma	10,28	6,56	10,96	16,67	4,35	3,92	-	2,50	7,71
73.Araştırmacı olma	7,48	6,56	2,74	6,67	4,35	9,80	3,64	-	5,48
13.Teknolojiyi takip etme	5,61	9,84	-	3,33	4,35	-	1,82	7,50	4,06
6.Tam donanımlı olma	0,94	6,56	5,48	3,33	2,17	3,92	3,64	5,00	3,65
176.Başarılı olma	-	4,92	-	1,67	4,35	1,96	7,27	17,50	3,65
59.İyi bir eğitim almış olma	0,94	1,64	4,11	5,00	2,17	3,92	3,64	2,50	2,84
205.Kaliteli eğitim verme	-	-	5,48	5,00	-	-	-	10,00	2,23
84.İyi bir akademik kariyere sahip olma	5,61	-	-	-	-	1,96	-	-	1,42
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	2,80	3,28	1,37	-	-	-	-	-	1,22
66.Öğretim yöntemlerini iyi bilme	2,80	-	-	-	-	1,96	-	5,00	1,22
140.Faydalı olma	0,94	-	-	-	-	-	7,27	-	1,01
192.Makale, kitap yazma	-	3,28	-	-	6,52	-	-	-	1,01
4.Eksikliklerini giderme	2,80	-	1,37	-	-	-	-	-	0,81
245.Profesyonel olma	-	-	-	1,67	-	-	-	2,50	0,41
262.Birçok projede yer alma	-	-	-	-	2,17	-	-	2,50	0,41
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	-	-	-	-	2,17	-	-	2,50	0,41
308.Kaliteli yayın çıkarma	-	-	-	-	-	-	1,82	2,50	0,41
194.Konferanslara katılma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
196.Yabancı ülkede deneyim kazanmış olma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
197.Yayınları takip etme	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
219.Mesleki etiğe uygun davranma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20

Tablo 168 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe öğretmenliği ve PDR bölümlerinde verilen cevaplara göre "alanında uzman olma" iken; Sosyal Bilgiler, Fizik, Matematik, İngilizce ve Resim-iş öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre "bilgi bakımından donanımlı olma"; Müzik öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre ise "bilgi bakımından donanımlı olma" ve "mesleğinde yeterli olma" özellikleri olarak ön plana çıkmıştır.

Tablo 169
"Mesleki gelişmeleri izleme ve katkı sağlama" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
21.Bilgi bakımından donanımlı olma	34,73	34,20	34,48
3.Alanında uzman olma	24,81	35,07	29,62
111.Mesleğinde yeterli olma	9,54	15,15	12,17
7.Kendini geliştirmeyi isteme	11,07	12,99	11,97
25.Konulara hakim olma	8,40	6,93	7,71
73.Araştırmacı olma	3,82	7,36	5,48
13.Teknolojiyi takip etme	3,44	4,76	4,06
6.Tam donanımlı olma	3,44	3,90	3,65
176.Başarılı olma	3,05	4,33	3,65
59.İyi bir eğitim almış olma	3,44	2,17	2,84
205.Kaliteli eğitim verme	2,67	1,73	2,23
84.İyi bir akademik kariyere sahip olma	1,53	1,30	1,42
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	0,76	1,73	1,22
66.Öğretim yöntemlerini iyi bilme	1,53	0,87	1,22
140.Faydalı olma	0,76	1,30	1,01
192.Makale, kitap yazma	0,38	1,73	1,01
4.Eksikliklerini giderme	0,76	0,87	0,81
245.Profesyonel olma	0,38	0,43	0,41
262.Birçok projede yer alma	-	0,87	0,41
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	0,38	0,43	0,41
308.Kaliteli yayın çıkarma	-	0,87	0,41
194.Konferanslara katılma	-	0,43	0,20
196.Yabancı ülkede deneyim kazanmış olma	-	0,43	0,20
197.Yayınları takip etme	-	0,43	0,20
219.Mesleki etiğe uygun davranma	-	0,43	0,20

Tablo 169 incelendiğinde, birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "bilgi bakımından donanımlı olma", son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan ise "alanında uzman olma" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

4.4.2. "Öğrenciyi Tanıma" Yeterliliği İle İlgili Kategoriler ve Bu Kategorilerde Yer Alan Kodlara İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu alanda verilen yeterliliklere sahip olan bir öğretmen; öğrencilerinin tüm özelliklerini, ilgi, istek ve ihtiyaçlarını bilmeli, geldiği ailenin ve çevrenin sosyo-kültürel ve ekonomik özelliklerini tanımalıdır (MEB, 2010). Bu yeterlilik alanı ile ilgili elde edilen bulgular ve yorumlar aşağıda verilmiştir.

Tablo 170

"Gelişim özelliklerini tanıma" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
132.Öğrencinin ihtiyacı olanı verme	17	3,45
205.Kaliteli eğitim verme	11	2,23
119.Öğrenciyi zorlamama	10	2,03
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	10	2,03
156.Öğrenciyi dinleme	9	1,83
288.Öğrenci kapasitesine göre davranma	5	1,01
63.İşe yara bilgiler verme	4	0,81
218.Öğrencileri tanıma	3	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	3	0,61
75.Ödevler verme	2	0,41
88.Öğrencinin seviyesine uygun program geliştirme	2	0,41
301.PDR bilgisi olma	2	0,41
28.Öğrenci yetiştirirken akademisyen yetiştiriyormuş gibi davranmama	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 15 koddan 13'üne yer verilmiştir. Bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerin %3,45'inin "öğrencinin ihtiyacı olanı verme", %2,23'ünün "kaliteli eğitim verme", %2,03'ünün ise "öğrenciyi zorlamama" ve "öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma" kodlarını belirttikleri görülmektedir.

Tablo 171

"Gelişim özelliklerini tanıma" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	$\%_{kız}$	$\%_{erkek}$	$\%_{toplam}$
132.Öğrencinin ihtiyacı olanı verme	4,25	1,43	3,45
205.Kaliteli eğitim verme	3,12	-	2,23
119.Öğrenciyi zorlamama	1,42	3,57	2,03
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,27	1,43	2,03
156.Öğrenciyi dinleme	2,27	0,71	1,83
288.Öğrenci kapasitesine göre davranma	1,13	0,71	1,01
63.İşe yara bilgiler verme	0,85	0,71	0,81
218.Öğrencileri tanıma	0,85	-	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	0,57	0,71	0,61
75.Ödevler verme	-	1,43	0,41
88.Öğrencinin seviyesine uygun program geliştirme	0,28	0,71	0,41
301.PDR bilgisi olma	0,28	0,71	0,41
28.Öğrenci yetiştirirken akademisyen yetiştiriyormuş gibi davranmama	0,28	-	0,20

Tablo 171 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "öğrencinin ihtiyacı olanı verme" kodunun kız öğrenciler için, "öğrenciyi zorlamama" kodunun ise erkek öğrenciler için kaliteli öğretim elemanında bulunması gereken özelliklerin başında geldiği görülmektedir.

Tablo 172

"Gelişim özelliklerini tanıma" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B.Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
132.Öğrencinin ihtiyacı olanı verme	5,61	3,28	6,85	-	-	5,88	-	2,50	3,45
205.Kaliteli eğitim verme	-	-	5,48	5,00	-	-	-	10,00	2,23
119.Öğrenciyi zorlamama	3,74	-	4,11	5,00	-	-	-	-	2,03
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,80	3,28	1,37	-	-	-	-	10,00	2,03
156.Öğrenciyi dinleme	-	4,92	1,37	1,67	-	-	1,82	7,50	1,83
288.Öğrenci kapasitesine göre davranma	-	-	-	-	-	-	7,27	2,50	1,01
63.İşe yara bilgiler verme	1,87	-	-	-	-	-	3,64	-	0,81
218.Öğrencileri tanıma	-	-	1,37	1,67	2,17	-	-	-	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	-	-	-	-	-	-	1,82	5,00	0,61
75.Ödevler verme	0,94	1,64	-	-	-	-	-	-	0,41
88.Öğrencinin seviyesine uygun program geliştirme	0,94	-	-	1,67	-	-	-	-	0,41
301.PDR bilgisi olma	-	-	-	-	-	-	3,64	-	0,41
28.Öğrenci yetiştirirken akademisyen yetiştiriyormuş gibi davranmama	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20

Tablo 172 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe, İngilizce öğretmenliği ve PDR bölümlerinde verilen cevaplara göre "öğrencinin ihtiyacı olanı verme"; Sosyal Bilgiler öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "öğrenciyi dinleme"; Fizik öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "kaliteli eğitim verme" ve "öğrenciyi zorlamama"; Matematik öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "öğrencileri tanıma"; Müzik öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "öğrenci kapasitesine göre davranma" iken Resim-iş öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre ise "kaliteli eğitim verme" ve "öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma" olarak ön plana çıkmıştır.

Tablo 173

"Gelişim özelliklerini tanıma" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
132.Öğrencinin ihtiyacı olanı verme	3,05	3,90	3,45
205.Kaliteli eğitim verme	2,67	1,73	2,23
119.Öğrenciyi zorlamama	1,91	2,17	2,03
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,29	1,73	2,03
156.Öğrenciyi dinleme	1,53	2,17	1,83
288.Öğrenci kapasitesine göre davranma	1,91	-	1,01
63.İşe yara bilgiler verme	1,53	-	0,81
218.Öğrencileri tanıma	-	1,30	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	0,38	0,87	0,61
75.Ödevler verme	0,76	-	0,41
88.Öğrencinin seviyesine uygun program geliştirme	0,38	0,43	0,41
301.PDR bilgisi olma	-	0,87	0,41
28.Öğrenci yetiştirirken akademisyen yetiştiriyormuş gibi davranmama	0,38	-	0,20

Tablo 173 incelendiğinde, hem birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin hem de son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "öğrencinin ihtiyacı olanı verme" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 174

"İlgi ve ihtiyaçları dikkate alma" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
127.Öğrenciye değer verme	23	4,67
132.Öğrencinin ihtiyacı olanı verme	17	3,45
205.Kaliteli eğitim verme	11	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	10	2,03
42.Öğrencilerini hayata hazırlama	7	1,42
167.Kalıcı bilgiler verme	5	1,01
63.İşe yarar bilgiler verme	4	0,81
218.Öğrencileri tanıma	3	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	3	0,61

Bu tabloda, elde edilen 11 koddan 9'una yer verilmiştir. Bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerin %4,67'sinin "öğrenciye değer verme", %3,45'inin "öğrencinin ihtiyacı olanı verme", %2,23'ünün ise "kaliteli eğitim verme" kodlarını belirttikleri görülmektedir.

Tablo 175

"İlgi ve ihtiyaçları dikkate alma" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
127.Öğrenciye değer verme	5,67	2,14	4,67
132.Öğrencinin ihtiyacı olanı verme	4,25	1,43	3,45
205.Kaliteli eğitim verme	3,12	-	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,27	1,43	2,03
42.Öğrencilerini hayata hazırlama	1,13	2,14	1,42
167.Kalıcı bilgiler verme	1,13	0,71	1,01
63.İşe yarar bilgiler verme	0,85	0,71	0,81
218.Öğrencileri tanıma	0,85	-	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	0,57	0,71	0,61

Tablo 175 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "öğrenciye değer verme" kodunun kız öğrenciler (%5,67) için, "öğrencilerini hayata hazırlama" ve "öğrenciye değer verme" kodlarının ise erkek öğrenciler (%2,14) için kaliteli öğretim elemanında bulunması gereken özelliklerin başında geldiği görülmektedir.

Tablo 176

"İlgi ve ihtiyaçları dikkate alma" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	%1	%2	%3	%4	%5	%6	%7	%8	% toplam
127.Öğrenciye değer verme	3,74	13,12	6,85	6,67	2,17	-	1,82	-	4,67
132.Öğrencinin ihtiyacı olanı verme	5,61	3,28	6,85	-	-	5,88	-	2,50	3,45
205.Kaliteli eğitim verme	-	-	5,48	5,00	-	-	-	10,00	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,80	3,28	1,37	-	-	-	-	10,00	2,03
42.Öğrencilerini hayata hazırlama	4,67	-	1,37	-	-	1,96	-	-	1,42
167.Kalıcı bilgiler verme	-	6,56	1,37	-	-	-	-	-	1,01
63.İşe yarar bilgiler verme	1,87	-	-	-	-	-	3,64	-	0,81
218.Öğrencileri tanıma	-	-	1,37	1,67	2,17	-	-	-	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	-	-	-	-	-	-	1,82	5,00	0,61

Tablo 176 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe ve İngilizce öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre "öğrencinin ihtiyacı olanı verme"; Sosyal Bilgiler ve Fizik öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre

"öğrenciye değer verme" ve PDR bölümünde verilen cevaplara göre "öğrenciye değer verme" ve "öğrencinin ihtiyacı olanı verme"; Matematik öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "öğrenciye değer verme" ve "öğrencileri tanıma"; Müzik öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "işe yarar bilgiler verme" iken Resim-iş öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre ise "kaliteli eğitim verme" ve "öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma" olarak ön plana çıkmıştır.

Tablo 177

"İlgi ve ihtiyaçları dikkate alma" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
127.Öğrenciye değer verme	3,05	6,49	4,67
132.Öğrencinin ihtiyacı olanı verme	3,05	3,90	3,45
205.Kaliteli eğitim verme	2,67	1,73	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,29	1,73	2,03
42.Öğrencilerini hayata hazırlama	1,91	0,87	1,42
167.Kalıcı bilgiler verme	0,38	1,73	1,01
63.İşe yarar bilgiler verme	1,53	-	0,81
218.Öğrencileri tanıma	-	1,30	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	0,38	0,87	0,61

Tablo 177 incelendiğinde, birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "öğrenciye değer verme" ve "öğrencinin ihtiyacı olanı verme" şeklinde; son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun benzer biçimde "öğrenciye değer verme" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 178

"Öğrenciye değer verme" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
32. Öğrenciyle iyi ilişkiler kurma	71	14,40
47.İyi iletişim kurma	64	12,98
38. Saygılı olma	62	12,58
10. Anlayışlı olma	42	8,52
11. Hoşgörülü olma	30	6,09
50.Öğrenci dilinden anlama	29	5,88
57.Her türlü görüş ve düşünceye açık olma	29	5,88
127.Öğrenciye değer verme	23	4,67
56.Öğrenciyi sevme	18	3,65

45.Öğrenciyi sıkmama	15	3,04
22.Öğrenciye yol gösterici olma	13	2,64
81.Öğrenciyi aktif kılma	13	2,64
205.Kaliteli eğitim verme	11	2,23
211.Öğrenciye yardımcı olma	11	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	10	2,03
40.Öğrenci sorunlarını paylaşma	9	1,83
156.Öğrenciyi dinleme	9	1,83
120.Ders dışında da öğrenciyle ilgilenme	8	1,62
99.Derse zamanında gelme	7	1,42
103.Örnek olma	7	1,42
92.Öğrenciyi birey olarak görme	5	1,01
100.Öğrencilerini aşağılamama	5	1,01
172.Akıcı anlatım kullanma	4	0,81
34.Farklı bakış açıları kazandırma	3	0,61
218.Öğrencileri tanıma	3	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	3	0,61
183.Eleştirel düşünmeyi kazandırma	2	0,41
201.Öğrencinin ufkunu açma	2	0,41
238.Önyargılardan uzak durma	2	0,41
305.Öğrenciyi destekleme	2	0,41
30.Öğrenciye örnek olma	1	0,20
37. Özverili olma	1	0,20
85.Öğrenciyi yargılamama	1	0,20
96.Öğrenci yanlısı olma	1	0,20
107.Öğrenci sözlerini dikkate alma	1	0,20
113.Kültürel öğeleri derste kullanma	1	0,20
138.Öğrenciye yeterliliklerini fark ettirme	1	0,20
157.Öğrenciye güvenme	1	0,20
168.Tehditkâr davranmama	1	0,20
184.Saygılı bireyler yetiştirme	1	0,20
199.Öğrencinin kendini tanımasında yardımcı olma	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 48 koddan 41'ine yer verilmiştir. Bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerin %14,4'ünün "öğrenciyle iyi ilişkiler kurma", %12,98'inin "iyi iletişim kurma", %12,58'inin ise "saygılı olma" kodlarını belirttikleri görülmektedir.

Tablo 179

"Öğrenciye değer verme" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
32. Öğrenciyle iyi ilişkiler kurma	14,45	14,29	14,40
47.İyi iletişim kurma	13,32	12,14	12,98
38. Saygılı olma	12,47	12,86	12,58
10. Anlayışlı olma	9,35	6,43	8,52
11. Hoşgörülü olma	5,67	7,14	6,09
50.Öğrenci dilinden anlama	6,23	5,00	5,88
57.Her türlü görüş ve düşünceye açık olma	6,23	5,00	5,88
127.Öğrenciye değer verme	5,67	2,14	4,67

56.Öğrenciyi sevme	3,97	2,86	3,65
45.Öğrenciyi sıkmama	2,55	4,29	3,04
22.Öğrenciye yol gösterici olma	2,27	3,57	2,64
81.Öğrenciyi aktif kılma	2,83	2,14	2,64
205.Kaliteli eğitim verme	3,12	-	2,23
211.Öğrenciye yardımcı olma	2,27	2,14	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,27	1,43	2,03
40.Öğrenci sorunlarını paylaşma	1,42	2,86	1,83
156.Öğrenciyi dinleme	2,27	0,71	1,83
120.Ders dışında da öğrenciyle ilgilenme	2,27	-	1,62
99.Derse zamanında gelme	1,98	-	1,42
103.Örnek olma	0,85	2,86	1,42
92.Öğrenciyi birey olarak görme	0,57	2,14	1,01
100.Öğrencilerini aşağılamama	0,85	1,43	1,01
172.Akıcı anlatım kullanma	0,57	1,43	0,81
34.Farklı bakış açıları kazandırma	0,85	-	0,61
218.Öğrencileri tanıma	0,85	-	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	0,57	0,71	0,61
183.Eleştirel düşünmeyi kazandırma	0,57	-	0,41
201.Öğrencinin ufkunu açma	0,57	-	0,41
238.Önyargılardan uzak durma	0,28	0,71	0,41
305.Öğrenciyi destekleme	0,57	-	0,41
30.Öğrenciye örnek olma	0,28	-	0,20
37. Özverili olma	-	0,71	0,20
85.Öğrenciyi yargılamama	0,28	-	0,20
96.Öğrenci yanlısı olma	0,28	-	0,20
107.Öğrenci sözlerini dikkate alma	0,28	-	0,20
113.Kültürel öğeleri derste kullanma	-	0,71	0,20
138.Öğrenciye yeterliliklerini fark ettirme	0,28	-	0,20
157.Öğrenciye güvenme	0,28	-	0,20
168.Tehditkar davranmama	-	0,71	0,20
184.Saygılı bireyler yetiştirme	0,28	-	0,20
199.Öğrencinin kendini tanımasında yardımcı olma	0,28	-	0,20

Tablo 179 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "öğrenciyle iyi ilişkiler kurma" kodunun hem kız hem de erkek öğrenciler için kaliteli öğretim elemanında bulunması gereken özelliklerin başında geldiği görülmektedir.

Tablo 180

"Öğrenciye değer verme" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_{1}$	$\%_{2}$	$\%_{3}$	$\%_{4}$	$\%_{5}$	$\%_{6}$	$\%_{7}$	$\%_{8}$	$\%_{toplam}$
32. Öğrenciyle iyi ilişkiler kurma	12,15	22,95	12,33	16,67	10,87	19,61	5,46	17,50	14,40
47.İyi iletişim kurma	12,15	11,48	2,74	21,67	19,57	-	20,00	22,50	12,98
38. Saygılı olma	15,89	13,12	9,59	8,33	13,04	11,77	16,36	10,00	12,58
10. Anlayışlı olma	8,41	11,48	9,59	11,67	4,35	11,77	7,27	-	8,52
11. Hoşgörülü olma	7,48	6,56	8,22	6,67	-	3,92	5,46	7,50	6,09
50.Öğrenci dilinden anlama	10,28	1,64	2,74	1,67	6,52	3,92	14,55	2,50	5,88
57.Her türlü görüş ve düşünceye açık olma	5,61	13,12	13,70	-	-	1,96	1,82	7,50	5,88
127.Öğrenciye değer verme	3,74	13,12	6,85	6,67	2,17	-	1,82	-	4,67
56.Öğrenciyi sevme	0,94	3,28	5,48	-	2,17	1,96	9,09	10,00	3,65
45.Öğrenciyi sıkmama	4,67	3,28	4,11	1,67		3,92	-	5,00	3,04
22.Öğrenciye yol gösterici olma	3,74	1,64	-	3,33	10,87	1,96	-	-	2,64
81.Öğrenciyi aktif kılma	2,80	3,28	8,22	-	-	1,96	1,82	-	2,64
205.Kaliteli eğitim verme	-	-	5,48	5,00	-	-	-	10,00	2,23
211.Öğrenciye yardımcı olma	-	-	5,48	3,33	2,17	1,96	3,64	2,50	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,80	3,28	1,37	-	-	-	-	10,00	2,03
40.Öğrenci sorunlarını paylaşma	2,80	3,28	-	1,67	-	3,92	1,82	-	1,83
156.Öğrenciyi dinleme	-	4,92	1,37	1,67	-	-	1,82	7,50	1,83
120.Ders dışında da öğrenciyle ilgilenme	0,94	1,64	4,11	-	-	1,96	1,82	2,50	1,62
99.Derse zamanında gelme	2,80	-	4,11	-	-	0,00	-	2,50	1,42
103.Örnek olma	1,87	-	-	-	2,17	1,96	1,82	5,00	1,42
92.Öğrenciyi birey olarak görme	1,87	1,64	-	3,33	-	-	-	-	1,01
100.Öğrencilerini aşağılamama	1,87	1,64	1,37	-	-	-	1,82	-	1,01
172.Akıcı anlatım kullanma	-	1,64	2,74	-	-	-	1,82	-	0,81
34.Farklı bakış açıları kazandırma	0,94	-	2,74	-	-	-	-	-	0,61
218.Öğrencileri tanıma	-	-	1,37	1,67	2,17	-	-	-	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	-	-	-	-	-	-	1,82	5,00	0,61
183.Eleştirel düşünmeyi kazandırma	-	1,64	1,37	-	-	-	-	-	0,41
201.Öğrencinin ufkunu açma	-	-	1,37	-	2,17	-	-	-	0,41
238.Önyargılardan uzak durma	-	-	-	1,67	-	-	-	2,50	0,41
305.Öğrenciyi destekleme	-	-	-	-	-	-	1,82	2,50	0,41
30.Öğrenciye örnek olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
37. Özverili olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
85.Öğrenciyi yargılamama	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
96.Öğrenci yanlısı olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
107.Öğrenci sözlerini dikkate alma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
113.Kültürel öğeleri derste kullanma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
138.Öğrenciye yeterliliklerini fark ettirme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
157.Öğrenciye güvenme	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
168.Tehditkar davranmama	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
184.Saygılı bireyler yetiştirme	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
199.Öğrencinin kendini tanımasında yardımcı olma	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20

Tablo 180 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "saygılı olma"; Sosyal Bilgiler ve İngilizce öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre "öğrenciyle iyi ilişkiler kurma"; PDR bölümünde verilen cevaplara göre "her türlü görüş ve düşünceye açık olma" iken; Fizik, Matematik, Müzik ve Resim-iş öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre "iyi iletişim kurma" olarak ön plana çıkmıştır.

Tablo 181

"Öğrenciye değer verme" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
32. Öğrenciyle iyi ilişkiler kurma	15,27	13,42	14,40
47.İyi iletişim kurma	11,07	15,15	12,98
38. Saygılı olma	11,07	14,29	12,58
10. Anlayışlı olma	11,07	5,63	8,52
11. Hoşgörülü olma	7,25	4,76	6,09
50.Öğrenci dilinden anlama	8,40	3,03	5,88
57.Her türlü görüş ve düşünceye açık olma	5,73	6,06	5,88
127.Öğrenciye değer verme	3,05	6,49	4,67
56.Öğrenciyi sevme	4,96	2,17	3,65
45.Öğrenciyi sıkmama	4,20	1,73	3,04
22.Öğrenciye yol gösterici olma	2,29	3,03	2,64
81.Öğrenciyi aktif kılma	3,44	1,73	2,64
205.Kaliteli eğitim verme	2,67	1,73	2,23
211.Öğrenciye yardımcı olma	2,67	1,73	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,29	1,73	2,03
40.Öğrenci sorunlarını paylaşma	2,29	1,30	1,83
156.Öğrenciyi dinleme	1,53	2,17	1,83
120.Ders dışında da öğrenciyle ilgilenme	1,91	1,30	1,62
99.Derse zamanında gelme	0,38	2,60	1,42
103.Örnek olma	1,15	1,73	1,42
92.Öğrenciyi birey olarak görme	1,15	0,87	1,01
100.Öğrencilerini aşağılamama	1,53	0,43	1,01
172.Akıcı anlatım kullanma	1,53	-	0,81
34.Farklı bakış açıları kazandırma	1,15	-	0,61
218.Öğrencileri tanıma	-	1,30	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	0,38	0,87	0,61
183.Eleştirel düşünmeyi kazandırma	-	0,87	0,41
201.Öğrencinin ufkunu açma	0,38	0,43	0,41
238.Önyargılardan uzak durma	0,38	0,43	0,41
305.Öğrenciyi destekleme	-	0,87	0,41
30.Öğrenciye örnek olma	0,38	-	0,20
37. Özverili olma	0,38	-	0,20
85.Öğrenciyi yargılamama	0,38	-	0,20
96.Öğrenci yanlısı olma	0,38	-	0,20
107.Öğrenci sözlerini dikkate alma	-	0,43	0,20
113.Kültürel öğeleri derste kullanma	-	0,43	0,20
138.Öğrenciye yeterliliklerini fark ettirme	-	0,43	0,20

157.Öğrenciye güvenme	0,38	-	0,20
168.Tehditkar davranmama	0,38	-	0,20
184.Saygılı bireyler yetiştirme	-	0,43	0,20
199.Öğrencinin kendini tanımasında yardımcı olma	0,38	-	0,20

Tablo 181 incelendiğinde, birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "öğrenciyle iyi ilişkiler kurma", son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş olduğu cevaplardan ise "iyi iletişim kurma" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 182

"Öğrenciye rehberlik etme" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
47.İyi iletişim kurma	64	12,98
22.Öğrenciye yol gösterici olma	13	2,64
205.Kaliteli eğitim verme	11	2,23
211.Öğrenciye yardımcı olma	11	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	10	2,03
162.İlgili olma	10	2,03
156.Öğrenciyi dinleme	9	1,83
20.Öğrenciye danışmanlık yapma	5	1,01
140.Faydalı olma	5	1,01
281.Akademik kariyer açısından özendirici olma	3	0,20
24.Kendini öğrenciye dinlettirme	2	0,41
125.İnsan psikolojisini göz önünde bulundurma	2	0,41
201.Öğrencinin ufkunu açma	2	0,41
289.Öğrencinin kendisine saygı duymasını sağlama	2	0,41
301.PDR bilgisi olma	2	0,41
305.Öğrenciyi destekleme	2	0,41
138.Öğrenciye yeterliliklerini fark ettirme	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 20 koddan 17'sine yer verilmiştir. Bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerin %12,98'inin "iyi iletişim kurma", %2,64'ünün "öğrenciye yol gösterici olma", %2,23'ünün ise "kaliteli eğitim verme" ve "öğrenciye yardımcı olma" kodlarını belirttikleri görülmektedir.

Tablo 183

"Öğrenciye rehberlik etme" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
47.İyi iletişim kurma	13,32	12,14	12,98
22.Öğrenciye yol gösterici olma	2,27	3,57	2,64
205.Kaliteli eğitim verme	3,12	-	2,23
211.Öğrenciye yardımcı olma	2,27	2,14	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,27	1,43	2,03
162.İlgili olma	1,70	2,86	2,03
156.Öğrenciyi dinleme	2,27	0,71	1,83
20.Öğrenciye danışmanlık yapma	0,85	1,43	1,01
140.Faydalı olma	1,13	0,71	1,01
281.Akademik kariyer açısından özendirici olma	0,28	-	0,20
24.Kendini öğrenciye dinlettirme	0,28	0,71	0,41
125.İnsan psikolojisini göz önünde bulundurma	0,28	0,71	0,41
201.Öğrencinin ufkunu açma	0,57	-	0,41
289.Öğrencinin kendisine saygı duymasını sağlama	0,28	0,71	0,41
301.PDR bilgisi olma	0,28	0,71	0,41
305.Öğrenciyi destekleme	0,57	-	0,41
138.Öğrenciye yeterliliklerini fark ettirme	0,28	-	0,20

Tablo 183 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "iyi iletişim kurma" kodunun hem kız hem de erkek öğrenciler için kaliteli öğretim elemanında bulunması gereken özelliklerin başında geldiği görülmektedir.

Tablo 184

"Öğrenciye rehberlik etme" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	%1	%2	%3	%4	%5	%6	%7	%8	% toplam
47.İyi iletişim kurma	12,15	11,48	2,74	21,67	19,57	-	20,00	22,50	12,98
22.Öğrenciye yol gösterici olma	3,74	1,64	-	3,33	10,87	1,96	-	-	2,64
205.Kaliteli eğitim verme	-	-	5,48	5,00	-	-	-	10,00	2,23
211.Öğrenciye yardımcı olma	-	-	5,48	3,33	2,17	1,96	3,64	2,50	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,80	3,28	1,37	-	-	-	-	10,00	2,03
162.İlgili olma	-	1,64	1,37	6,67	4,35	1,96	-	2,50	2,03
156.Öğrenciyi dinleme	-	4,92	1,37	1,67	-	-	1,82	7,50	1,83
20.Öğrenciye danışmanlık yapma	0,94	6,56	-	-	-	-	-	-	1,01
140.Faydalı olma	0,94	-	-	-	-	-	7,27	-	1,01

281.Akademik kariyer açısından özendirici olma	-	-	1,37	1,67	2,17	-	-	-	0,20
24.Kendini öğrenciye dinlettirme	0,94	-	-	-	-	-	-	2,50	0,41
125.İnsan psikolojisini göz önünde bulundurma	0,94	1,64	-	-	-	-	-	-	0,41
201.Öğrencinin ufkunu açma	-	-	1,37	-	2,17	-	-	-	0,41
289.Öğrencinin kendisine saygı duymasını sağlama	-	-	-	-	-	-	1,82	2,50	0,41
301.PDR bilgisi olma	-	-	-	-	-	-	3,64	-	0,41
305.Öğrenciyi destekleme	-	-	-	-	-	-	1,82	2,50	0,41
138.Öğrenciye yeterliliklerini fark ettirme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20

Tablo 184 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe, Sosyal Bilgiler, Fizik, Matematik, Müzik ve Resim-iş öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre "iyi iletişim kurma" iken; PDR bölümünde verilen cevaplara göre "kaliteli eğitim verme" ve "öğrenciye yardımcı olma"; İngilizce öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "öğrenciye yol gösterici olma", "öğrenciye yardımcı olma" ve "ilgili olma" olarak ön plana çıkmıştır.

Tablo 185

"Öğrenciye rehberlik etme" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
47.İyi iletişim kurma	11,07	15,15	12,98
22.Öğrenciye yol gösterici olma	2,29	3,03	2,64
205.Kaliteli eğitim verme	2,67	1,73	2,23
211.Öğrenciye yardımcı olma	2,67	1,73	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,29	1,73	2,03
162.İlgili olma	2,29	1,73	2,03
156.Öğrenciyi dinleme	1,53	2,17	1,83
20.Öğrenciye danışmanlık yapma	1,53	0,43	1,01
140.Faydalı olma	0,76	1,30	1,01
281.Akademik kariyer açısından özendirici olma	-	1,30	0,20
24.Kendini öğrenciye dinlettirme	0,76	-	0,41
125.İnsan psikolojisini göz önünde bulundurma	0,38	0,43	0,41
201.Öğrencinin ufkunu açma	0,38	0,43	0,41
289.Öğrencinin kendisine saygı duymasını sağlama	0,38	0,43	0,41
301.PDR bilgisi olma	-	0,87	0,41
305.Öğrenciyi destekleme	-	0,87	0,41
138.Öğrenciye yeterliliklerini fark ettirme	-	0,43	0,20

Tablo 185 incelendiğinde, hem birinci hem de son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "iyi iletişim kurma" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

4.4.3. "Öğretme ve Öğrenme Süreci" Yeterliliği İle İlgili Kategoriler ve Bu Kategorilerde Yer Alan Kodlara İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu alanda verilen yeterliliklere sahip olan bir öğretmen; öğretme ve öğrenme süreçlerini planlar, uygular ve yönetir. Bunun yanı sıra öğrencilerin öğrenme sürecine etkin katılımını sağlar (MEB, 2010). Bu yeterlilik alanı ile ilgili elde edilen bulgular ve yorumlar aşağıda verilmiştir.

Tablo 186
"Dersi planlama" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
73.Araştırmacı olma	27	5,48
13.Teknolojiyi takip etme	20	4,06
132.Öğrencinin ihtiyacı olanı verme	17	3,45
130.Dersine önem verme	16	3,25
205.Kaliteli eğitim verme	11	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	10	2,03
26.Neyi ne kadar öğreteceğini bilme	9	1,83
68.Dersi hazırlıklı gelme	8	1,62
42.Öğrencilerini hayata hazırlama	7	1,42
99.Derse zamanında gelme	7	1,42
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	6	1,22
129.Öğrenci merkezli ders işleme	6	1,22
167.Kalıcı bilgiler verme	5	1,01
185.Farklı yöntem ve teknikleri kullanma	5	1,01
250.Planını iyi yapma	5	1,01
288.Öğrenci kapasitesine göre davranma	5	1,01
63.İşe yara bilgiler verme	4	0,81
147.Kendi kitabını önermeme	3	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	3	0,61
75.Ödevler verme	2	0,41
88.Öğrencinin seviyesine uygun program geliştirme	2	0,41
94.Dersle ilgili olma	2	0,41
133.Gereksiz ayrıntılardan uzak durma	2	0,41
154.Sene başında ön bilgi verme	2	0,41
190.Yapılandırmacı anlayışa sahip olma	2	0,41
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	2	0,41
33.Öğrenciyi dersten soğutmama	1	0,20
101.Sunum yapmama	1	0,20
109.Eğitim öğretimi bilme	1	0,20
155.Ders hakkında öğrenciyi bilgilendirme	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 35 koddan 30'una yer verilmiştir. Bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerin %5,48'inin "araştırmacı olma", %4,06'sının "teknolojiyi takip etme", %3,45'inin ise "öğrencinin ihtiyacı olanı verme" kodlarını belirttikleri görülmektedir.

Tablo 187

"Dersi planlama" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
73.Araştırmacı olma	6,23	3,57	5,48
13.Teknolojiyi takip etme	3,40	5,71	4,06
132.Öğrencinin ihtiyacı olanı verme	4,25	1,43	3,45
130.Dersine önem verme	3,12	3,57	3,25
205.Kaliteli eğitim verme	3,12	-	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,27	1,43	2,03
26.Neyi ne kadar öğreteceğini bilme	2,27	0,71	1,83
68.Dersi hazırlıklı gelme	1,13	2,86	1,62
42.Öğrencilerini hayata hazırlama	1,13	2,14	1,42
99.Derse zamanında gelme	1,98	-	1,42
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	0,85	2,14	1,22
129.Öğrenci merkezli ders işleme	1,13	1,43	1,22
167.Kalıcı bilgiler verme	1,13	0,71	1,01
185.Farklı yöntem ve teknikleri kullanma	0,85	1,43	1,01
250.Planını iyi yapma	0,85	1,43	1,01
288.Öğrenci kapasitesine göre davranma	1,13	0,71	1,01
63.İşe yara bilgiler verme	0,85	0,71	0,81
147.Kendi kitabını önermeme	0,57	0,71	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	0,57	0,71	0,61
75.Ödevler verme	-	1,43	0,41
88.Öğrencinin seviyesine uygun program geliştirme	0,28	0,71	0,41
94.Dersle ilgili olma	0,57	-	0,41
133.Gereksiz ayrıntılardan uzak durma	0,57	-	0,41
154.Sene başında ön bilgi verme	0,57	-	0,41
190.Yapılandırmacı anlayışa sahip olma	0,57	-	0,41
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	0,57	-	0,41
33.Öğrenciyi dersten soğutmama	0,28	-	0,20
101.Sunum yapmama	-	0,71	0,20
109.Eğitim öğretimi bilme	-	0,71	0,20
155.Ders hakkında öğrenciyi bilgilendirme	0,28	-	0,20

Tablo 187 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "araştırmacı olma" kodunun kız öğrenciler için, "teknolojiyi takip etme" kodunun ise erkek öğrenciler için kaliteli öğretim elemanında bulunması gereken özelliklerin başında geldiği görülmektedir.

Tablo 188

"Dersi planlama" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	%1	%2	%3	%4	%5	%6	%7	%8	% toplam
73.Araştırmacı olma	7,48	6,56	2,74	6,67	4,35	9,80	3,64	-	5,48
13.Teknolojiyi takip etme	5,61	9,84	-	3,33	4,35	-	1,82	7,50	4,06
132.Öğrencinin ihtiyacı olanı verme	5,61	3,28	6,85	-	-	5,88	-	2,50	3,45
130.Dersine önem verme	0,94	4,67	-	1,67	10,87	3,92	-	5,00	3,25
205.Kaliteli eğitim verme	-	-	5,48	5,00	-	-	-	10,00	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,80	3,28	1,37	-	-	-	-	10,00	2,03
26.Neyi ne kadar öğreteceğini bilme	2,80	-	2,74	-	2,17	5,88	-	-	1,83
68.Dersi hazırlıklı gelme	0,94	1,64	2,74	-	4,35	3,92	-	-	1,62
42.Öğrencilerini hayata hazırlama	4,67	-	1,37	-	-	3,92	-	-	1,42
99.Derse zamanında gelme	2,80	-	4,11	-	-	-	-	2,50	1,42
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	2,80	3,28	1,37	-	-	-	-	-	1,22
129.Öğrenci merkezli ders işleme	0,94	1,64	-	1,67	-	1,96	3,64	-	1,22
167.Kalıcı bilgiler verme	-	3,74	1,37	-	-	-	-	-	1,01
185.Farklı yöntem ve teknikleri kullanma	-	3,28	2,74	-	-	1,96	-	-	1,01
250.Planını iyi yapma	-	-	-	-	2,17	1,96	1,82	5,00	1,01
288.Öğrenci kapasitesine göre davranma	-	-	-	-	-	-	7,27	2,50	1,01
63.İşe yara bilgiler verme	1,87	-	-	-	-	-	3,64	-	0,81
147.Kendi kitabını önermeme	1,87	-	1,37	-	-	-	-	-	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	-	-	-	-	-	-	1,82	5,00	0,61
75.Ödevler verme	0,94	1,64	-	-	-	-	-	-	0,41
88.Öğrencinin seviyesine uygun program geliştirme	0,94	-	-	1,67	-	-	-	-	0,41
94.Dersle ilgili olma	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
133.Gereksiz ayrıntılardan uzak durma	0,94	-	-	-	2,17	-	-	-	0,41
154.Sene başında ön bilgi verme	-	3,28	-	-	-	-	-	-	0,41
190.Yapılandırmacı anlayışa sahip olma	-	3,28	-	-	-	-	-	-	0,41
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	-	-	-	-	2,17	-	-	2,50	0,41
33.Öğrenciyi dersten soğutmama	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
101.Sunum yapmama	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
109.Eğitim öğretimi bilme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
155.Ders hakkında öğrenciyi bilgilendirme	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20

Tablo 188 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe, Fizik ve İngilizce öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre "araştırmacı olma"; Sosyal Bilgiler öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "teknolojiyi takip etme"; PDR bölümünde verilen cevaplara göre "öğrencinin ihtiyacı olanı verme"; Matematik öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "dersine önem verme"; Müzik öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "öğrenci kapasitesine göre davranma"

iken Resim-iş öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre ise "kaliteli eğitim verme" ve "öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma" olarak ön plana çıkmıştır.

Tablo 189

"Dersi planlama" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
73.Araştırmacı olma	3,82	7,36	5,48
13.Teknolojiyi takip etme	3,44	4,76	4,06
132.Öğrencinin ihtiyacı olanı verme	3,05	3,90	3,45
130.Dersine önem verme	2,29	4,33	3,25
205.Kaliteli eğitim verme	2,67	1,73	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,29	1,73	2,03
26.Neyi ne kadar öğreteceğini bilme	1,91	1,73	1,83
68.Dersi hazırlıklı gelme	1,53	1,73	1,62
42.Öğrencilerini hayata hazırlama	1,91	0,87	1,42
99.Derse zamanında gelme	0,38	2,60	1,42
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	0,76	1,73	1,22
129.Öğrenci merkezli ders işleme	1,91	0,43	1,22
167.Kalıcı bilgiler verme	0,38	1,73	1,01
185.Farklı yöntem ve teknikleri kullanma	-	2,17	1,01
250.Planını iyi yapma	1,15	0,87	1,01
288.Öğrenci kapasitesine göre davranma	1,91	-	1,01
63.İşe yara bilgiler verme	1,53	-	0,81
147.Kendi kitabını önermeme	-	1,30	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	0,38	0,87	0,61
75.Ödevler verme	0,76	-	0,41
88.Öğrencinin seviyesine uygun program geliştirme	0,38	0,43	0,41
94.Dersle ilgili olma	0,38	0,43	0,41
133.Gereksiz ayrıntılardan uzak durma	-	0,87	0,41
154.Sene başında ön bilgi verme	0,76	-	0,41
190.Yapılandırmacı anlayışa sahip olma	--	0,87	0,41
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	0,38	0,43	0,41
33.Öğrenciyi dersten soğutmama	0,38	-	0,20
101.Sunum yapmama	0,38	-	0,20
109.Eğitim öğretimi bilme	-	0,43	0,20
155.Ders hakkında öğrenciyi bilgilendirme	0,38	--	0,20

Tablo 189 incelendiğinde, hem birinci sınıflarda hem de son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "araştırmacı olma" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 190

"Materyal hazırlama" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
73.Araştırmacı olma	27	5,48
13.Teknolojiyi takip etme	20	4,06
132.Öğrencinin ihtiyacı olanı verme	17	3,45
81.Öğrenciyi aktif kılma	13	2,64
70.Araştırmaya teşvik etme	12	2,43
205.Kaliteli eğitim verme	11	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	10	2,03
77.Ders materyalleri tam olma	9	1,83
156.Öğrenciyi dinleme	9	1,83
173.Dersi sıradanlıktan kurtarma	9	1,83
174.Görsel anlatım yapma	7	1,42
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	6	1,22
167.Kalıcı bilgiler verme	5	1,01
63.İşe yara bilgiler verme	4	0,81
69.Modern araç-gereç kullanma	3	0,61
147.Kendi kitabını önermeme	3	0,61
224.Anlattığı konuları somutlaştırma	3	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	3	0,61
148.Geleneksel yöntem kullanmama	2	0,41
252.İyi sunum yapma	2	0,41
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	2	0,41
33.Öğrenciyi dersten soğutmama	1	0,20
53.Konuyu anlatıp geçmeme	1	0,20
179.Çeşitli materyallerden yararlanma	1	0,20
182.Tam öğrenmeyi sağlama	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 29 koddan 25'ine yer verilmiştir. Bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerin %5,48'inin "araştırmacı olma", %4,06'sının "teknolojiyi takip etme", %3,45'inin ise "öğrencinin ihtiyacı olanı verme" kodlarını belirttikleri görülmektedir.

Tablo 191

"Materyal hazırlama" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	$\%_{kız}$	$\%_{erkek}$	$\%_{toplam}$
73.Araştırmacı olma	6,23	3,57	5,48
13.Teknolojiyi takip etme	3,40	5,71	4,06
132.Öğrencinin ihtiyacı olanı verme	4,25	1,43	3,45
81.Öğrenciyi aktif kılma	2,83	2,14	2,64
70.Araştırmaya teşvik etme	2,55	2,14	2,43
205.Kaliteli eğitim verme	3,12	-	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,27	1,43	2,03
77.Ders materyalleri tam olma	2,27	0,71	1,83
156.Öğrenciyi dinleme	2,27	0,71	1,83
173.Dersi sıradanlıktan kurtarma	2,27	0,71	1,83
174.Görsel anlatım yapma	1,98	-	1,42

58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	0,85	2,14	1,22
167.Kalıcı bilgiler verme	1,13	0,71	1,01
63.İşe yara bilgiler verme	0,85	0,71	0,81
69.Modern araç-gereç kullanma	0,28	1,43	0,61
147.Kendi kitabını önermeme	0,57	0,71	0,61
224.Anlattığı konuları somutlaştırma	0,57	0,71	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	0,57	0,71	0,61
148.Geleneksel yöntem kullanmama	0,57	-	0,41
252.İyi sunum yapma	0,28	0,71	0,41
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	0,57	-	0,41
33.Öğrenciyi dersten soğutmama	0,28	-	0,20
53.Konuyu anlatıp geçmeme	0,28	-	0,20
179.Çeşitli materyallerden yararlanma	-	0,71	0,20
182.Tam öğrenmeyi sağlama	0,28	-	0,20

Tablo 191 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "araştırmacı olma" kodunun kız öğrenciler için, "teknolojiyi takip etme" kodunun ise erkek öğrenciler için kaliteli öğretim elemanında bulunması gereken özelliklerin başında geldiği görülmektedir.

Tablo 192

"Materyal hazırlama" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
73.Araştırmacı olma	7,48	4,56	2,74	6,67	4,35	9,80	3,64	-	5,48
13.Teknolojiyi takip etme	5,61	9,84	-	3,33	4,35	-	1,82	7,50	4,06
132.Öğrencinin ihtiyacı olanı verme	5,61	3,28	6,85	-	-	5,88	-	2,50	3,45
81.Öğrenciyi aktif kılma	2,80	3,28	8,22	-	-	1,96	1,82	-	2,64
70.Araştırmaya teşvik etme	1,87	6,56	4,11	3,33	-	1,96	-	-	2,43
205.Kaliteli eğitim verme	-	-	5,48	5,00	-	-	-	10,00	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,80	3,28	1,37	-	-	-	-	10,00	2,03
77.Ders materyalleri tam olma	0,94	-	-	-	2,17	7,84	1,82	5,00	1,83
156.Öğrenciyi dinleme	-	4,92	1,37	1,67	-	-	1,82	7,50	1,83
173.Dersi sıradanlıktan kurtarma	-	3,28	4,11	-	-	1,96	1,82	5,00	1,83
174.Görsel anlatım yapma	-	3,28	-	-	2,17	3,92	1,82	2,50	1,42
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	2,80	3,28	1,37	-	-	-	-	-	1,22
167.Kalıcı bilgiler verme	-	6,56	1,37	-	-	-	-	-	1,01
63.İşe yara bilgiler verme	1,87	-	-	-	-	-	3,64	-	0,81
69.Modern araç-gereç kullanma	2,80	-	-	-	-	-	-	-	0,61
147.Kendi kitabını önermeme	1,87	-	1,37	-	-	-	-	-	0,61
224.Anlattığı konuları somutlaştırma	-	-	-	1,67	-	1,96	-	2,50	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	-	-	-	-	-	-	1,82	5,00	0,61
148.Geleneksel yöntem kullanmama	0,94	-	-	-	-	-	1,82	-	0,41
252.İyi sunum yapma	-	-	-	-	2,17	1,96	-	-	0,41

263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	-	-	-	-	2,17	-	-	2,50	0,41
33.Öğrenciyi dersten soğutmama	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
53.Konuyu anlatıp geçmeme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
179.Çeşitli materyallerden yararlanma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
182.Tam öğrenmeyi sağlama	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20

Tablo 192 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe, Fizik ve İngilizce öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre "araştırmacı olma"; Sosyal Bilgiler öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "teknolojiyi takip etme"; PDR bölümünde verilen cevaplara göre "öğrenciyi aktif kılma"; Matematik öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "araştırmacı olma" ve "teknolojiyi takip etme"; Müzik öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "araştırmacı olma" ve "işe yarar bilgiler verme" iken Resim-iş öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre ise "kaliteli eğitim verme" ve "öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma" olarak ön plana çıkmıştır.

Tablo 193

"Materyal hazırlama" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
73.Araştırmacı olma	3,82	7,36	5,48
13.Teknolojiyi takip etme	3,44	4,76	4,06
132.Öğrencinin ihtiyacı olanı verme	3,05	3,90	3,45
81.Öğrenciyi aktif kılma	3,44	1,73	2,64
70.Araştırmaya teşvik etme	2,29	2,60	2,43
205.Kaliteli eğitim verme	2,67	1,73	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,29	1,73	2,03
77.Ders materyalleri tam olma	2,67	0,87	1,83
156.Öğrenciyi dinleme	1,53	2,17	1,83
173.Dersi sıradanlıktan kurtarma	2,29	1,30	1,83
174.Görsel anlatım yapma	1,91	0,87	1,42
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	0,76	1,73	1,22
167.Kalıcı bilgiler verme	0,38	1,73	1,01
63.İşe yara bilgiler verme	1,53	-	0,81
69.Modern araç-gereç kullanma	0,76	0,43	0,61
147.Kendi kitabını önermeme	-	1,30	0,61
224.Anlattığı konuları somutlaştırma	0,76	0,43	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	0,38	0,87	0,61
148.Geleneksel yöntem kullanmama	-	0,87	0,41
252.İyi sunum yapma	0,38	0,43	0,41
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	0,38	0,43	0,41
33.Öğrenciyi dersten soğutmama	0,38	-	0,20
53.Konuyu anlatıp geçmeme	0,38	-	0,20
179.Çeşitli materyallerden yararlanma	-	0,43	0,20
182.Tam öğrenmeyi sağlama	-	0,43	0,20

Tablo 193 incelendiğinde, hem birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin hem de son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "araştırmacı olma" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 194

"Öğrenme ortamlarını düzenleme" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
21.Bilgi bakımından donanımlı olma	170	34,48
17.Bilgiyi öğrenciye en iyi şekilde aktarma	148	30,02
25.Konulara hakim olma	38	7,71
73.Araştırmacı olma	27	5,48
52.Amacı öğretmek olma	22	4,46
61.Anlaşılır olma	18	3,65
55.Sınıfa hakim olma	17	3,45
132.Öğrencinin ihtiyacı olanı verme	17	3,45
79.Öğrenciye dersi sevdirme	16	3,25
130.Dersine önem verme	16	3,25
22.Öğrenciye yol gösterici olma	13	2,64
81.Öğrenciyi aktif kılma	13	2,64
70.Araştırmaya teşvik etme	12	2,43
14.Görüşünü dersine yansıtmama	11	2,23
205.Kaliteli eğitim verme	11	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	10	2,03
77.Ders materyalleri tam olma	9	1,83
90.Uygulamaya önem verme	9	1,83
173.Dersi sıradanlıktan kurtarma	9	1,83
68.Dersi hazırlıklı gelme	8	1,62
178.Ezberden uzak durma	8	1,62
99.Derse zamanında gelme	7	1,42
103.Örnek olma	7	1,42
174.Görsel anlatım yapma	7	1,42
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	6	1,22
66.Öğretim yöntemlerini iyi bilme	6	1,22
129.Öğrenci merkezli ders işleme	6	1,22
170.Öğrenciyi güdüleyebilme	6	1,22
140.Faydalı olma	5	1,01
167.Kalıcı bilgiler verme	5	1,01
185.Farklı yöntem ve teknikleri kullanma	5	1,01
202.Soru cevap yöntemini kullanma	5	1,01
221.Örnekler kullanma	5	1,01
288.Öğrenci kapasitesine göre davranma	5	1,01
63.İşe yara bilgiler verme	4	0,81
137.Kitaba bağlı anlatım yapmama	4	0,81
34.Farklı bakış açıları kazandırma	3	0,61
69.Modern araç-gereç kullanma	3	0,61
80.Dikkati canlı tutma	3	0,61
134.Kendini dinletebilme	3	0,61
147.Kendi kitabını önermeme	3	0,61
208.Mesleğe hazırlama	3	0,61
224.Anlattığı konuları somutlaştırma	3	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	3	0,61

24.Kendini öğrenciye dinlettirme	2	0,41
64.Tekniği iyi olma	2	0,41
94.Dersle ilgili olma	2	0,41
131.Sınıfta güven ortamı oluşturma	2	0,41
133.Gereksiz ayrıntılardan uzak durma	2	0,41
148.Geleneksel yöntem kullanmama	2	0,41
177.Dersi kendisi anlatmalı	2	0,41
183.Eleştirel düşünmeyi kazandırma	2	0,41
187.Dersi ayakta işleme	2	0,41
190.Yapılandırmacı anlayışa sahip olma	2	0,41
201.Öğrencinin ufkunu açma	2	0,41
252.İyi sunum yapma	2	0,41
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	2	0,41
279.Emek harcama	2	0,41
29.Öğrenciyi başka alanlarda da bilgilendirme	1	0,20
30.Öğrenciye örnek olma	1	0,20
33.Öğrenciyi dersten soğutmama	1	0,20
53.Konuyu anlatıp geçmeme	1	0,20
71.Öğrencilerden yapabilecekleri şeyleri isteme	1	0,20
72.Derse gelemezse önceden öğrenciyi bilgilendirme	1	0,20
101.Sunum yapmama	1	0,20
109.Eğitim öğretimi bilme	1	0,20
113.Kültürel öğeleri derste kullanma	1	0,20
139.Esnek olma	1	0,20
175.Karşılıklı anlatımı benimseme	1	0,20
179.Çeşitli materyallerden yararlanma	1	0,20
181.Önemli konular üzerinde durma	1	0,20
182.Tam öğrenmeyi sağlama	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 85 koddan 72'sine yer verilmiştir. Bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerin %34,48'inin "bilgi bakımından donanımlı olma", %30,02'sinin "bilgiyi öğrenciye en iyi şekilde aktarma", %7,71'inin ise "konulara hâkim olma" kodlarını belirttikleri görülmektedir.

Tablo 195

"Öğrenme ortamlarını düzenleme" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
21.Bilgi bakımından donanımlı olma	34,84	33,57	34,48
17.Bilgiyi öğrenciye en iyi şekilde aktarma	32,01	25,00	30,02
25.Konulara hakim olma	6,80	10,00	7,71
73.Araştırmacı olma	6,23	3,57	5,48
52.Amacı öğretmek olma	4,25	5,00	4,46
61.Anlaşılır olma	3,68	3,57	3,65
55.Sınıfa hakim olma	2,27	6,43	3,45
132.Öğrencinin ihtiyacı olanı verme	4,25	1,43	3,45
79.Öğrenciye dersi sevdirme	4,25	0,71	3,25
130.Dersine önem verme	3,12	3,57	3,25
22.Öğrenciye yol gösterici olma	2,27	3,57	2,64

81.Öğrenciyi aktif kılma	2,83	2,14	2,64
70.Araştırmaya teşvik etme	2,55	2,14	2,43
14.Görüşünü dersine yansıtmama	2,27	2,14	2,23
205.Kaliteli eğitim verme	3,12	-	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,27	1,43	2,03
77.Ders materyalleri tam olma	2,27	0,71	1,83
90.Uygulamaya önem verme	2,27	0,71	1,83
173.Dersi sıradanlıktan kurtarma	2,27	0,71	1,83
68.Dersi hazırlıklı gelme	1,13	2,86	1,62
178.Ezberden uzak durma	1,98	0,71	1,62
99.Derse zamanında gelme	1,98	-	1,42
103.Örnek olma	0,85	2,86	1,42
174.Görsel anlatım yapma	1,98	-	1,42
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	0,85	2,14	1,22
66.Öğretim yöntemlerini iyi bilme	1,42	0,71	1,22
129.Öğrenci merkezli ders işleme	1,13	1,43	1,22
170.Öğrenciyi güdüleyebilme	1,70	-	1,22
140.Faydalı olma	1,13	0,71	1,01
167.Kalıcı bilgiler verme	1,13	0,71	1,01
185.Farklı yöntem ve teknikleri kullanma	0,85	1,43	1,01
202.Soru cevap yöntemini kullanma	1,13	0,71	1,01
221.Örnekler kullanma	1,13	0,71	1,01
288.Öğrenci kapasitesine göre davranma	1,13	0,71	1,01
63.İşe yara bilgiler verme	0,85	0,71	0,81
137.Kitaba bağlı anlatım yapmama	1,13	-	0,81
34.Farklı bakış açıları kazandırma	0,85	-	0,61
69.Modern araç-gereç kullanma	0,28	1,43	0,61
80.Dikkati canlı tutma	0,85		0,61
134.Kendini dinletebilme	0,57	0,71	0,61
147.Kendi kitabını önermeme	0,57	0,71	0,61
208.Mesleğe hazırlama	0,85	-	0,61
224.Anlattığı konuları somutlaştırma	0,57	0,71	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	0,57	0,71	0,61
24.Kendini öğrenciye dinlettirme	0,28	0,71	0,41
64.Tekniği iyi olma	0,28	0,71	0,41
94.Dersle ilgili olma	0,57	-	0,41
131.Sınıfta güven ortamı oluşturma	0,28	0,71	0,41
133.Gereksiz ayrıntılardan uzak durma	0,57	-	0,41
148.Geleneksel yöntem kullanmama	0,57	-	0,41
177.Dersi kendisi anlatmalı	0,28	0,71	0,41
183.Eleştirel düşünmeyi kazandırma	0,57	-	0,41
187.Dersi ayakta işleme	0,28	0,71	0,41
190.Yapılandırmacı anlayışa sahip olma	0,57	-	0,41
201.Öğrencinin ufkunu açma	0,57	-	0,41
252.İyi sunum yapma	0,28	0,71	0,41
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	0,57	-	0,41
279.Emek harcama	0,57	-	0,41
29.Öğrenciyi başka alanlarda da bilgilendirme	0,28	-	0,20
30.Öğrenciye örnek olma	0,28	-	0,20
33.Öğrenciyi dersten soğutmama	0,28	-	0,20
53.Konuyu anlatıp geçmeme	0,28	-	0,20
71.Öğrencilerden yapabilecekleri şeyleri isteme	-	0,71	0,20
72.Derse gelemezse önceden öğrenciyi bilgilendirme	-	0,71	0,20
101.Sunum yapmama	-	0,71	0,20
109.Eğitim öğretimi bilme	-	0,71	0,20
113.Kültürel öğeleri derste kullanma	-	0,71	0,20
139.Esnek olma	-	0,71	0,20

175.Karşılıklı anlatımı benimseme	0,28	-	0,20
179.Çeşitli materyallerden yararlanma	-	0,71	0,20
181.Önemli konular üzerinde durma	0,28	-	0,20
182.Tam öğrenmeyi sağlama	0,28	-	0,20

Tablo 195 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "bilgi bakımından donanımlı olma" kodunun hem kız öğrenciler hem de erkek öğrenciler için kaliteli öğretim elemanında bulunması gereken özelliklerin başında geldiği görülmektedir.

Tablo 196

"Öğrenme ortamlarını düzenleme" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B.Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
21.Bilgi bakımından donanımlı olma	22,43	34,43	20,55	45,00	43,48	35,29	47,27	45,00	34,48
17.Bilgiyi öğrenciye en iyi şekilde aktarma	37,38	19,67	32,88	20,00	43,48	33,33	10,91	42,50	30,02
25.Konulara hakim olma	10,28	6,56	10,96	16,67	4,35	3,92	-	2,50	7,71
73.Araştırmacı olma	7,48	6,56	2,74	6,67	4,35	9,80	3,64	-	5,48
52.Amacı öğretmek olma	5,61	-	5,48	3,33	4,35	1,96	9,09	7,50	4,46
61.Anlaşılır olma	2,80	1,64	8,22	3,33	-	3,92	3,64	5,00	3,65
55.Sınıfa hakim olma	3,74	6,56	-	1,67	2,17	3,92	-	12,50	3,45
132.Öğrencinin ihtiyacı olanı verme	5,61	3,28	6,85	-	-	5,88	-	2,50	3,45
79.Öğrenciye dersi sevdirme	5,61	1,64	2,74	-	-	7,84	-	7,50	3,25
130.Dersine önem verme	0,94	8,20	-	1,67	10,87	3,92	-	5,00	3,25
22.Öğrenciye yol gösterici olma	3,74	1,64	-	3,33	10,87	1,96	-	-	2,64
81.Öğrenciyi aktif kılma	2,80	3,28	8,22	-	-	1,96	1,82	-	2,64
70.Araştırmaya teşvik etme	1,87	6,56	4,11	3,33	-	1,96	-	-	2,43
14.Görüşünü dersine yansıtmama	4,67	1,64	2,74	-	-	-	-	7,50	2,23
205.Kaliteli eğitim verme	-	-	5,48	5,00	-	-	-	10,00	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,80	3,28	1,37	-	-	-	-	10,00	2,03
77.Ders materyalleri tam olma	0,94	-	-	-	2,17	7,84	1,82	5,00	1,83
90.Uygulamaya önem verme	2,80	-	2,74	5,00	-	-	1,82	-	1,83
173.Dersi sıradanlıktan kurtarma	-	3,28	4,11	-	-	1,96	1,82	5,00	1,83
68.Dersi hazırlıklı gelme	0,94	1,64	2,74	-	4,35	3,92	-	-	1,62
178.Ezberden uzak durma	-	4,92	2,74	-	2,17	3,92	-	-	1,62
99.Derse zamanında gelme	2,80	-	4,11	-	-	-	-	2,50	1,42
103.Örnek olma	1,87	-	-	-	2,17	1,96	1,82	5,00	1,42
174.Görsel anlatım yapma	-	3,28	-	-	2,17	3,92	1,82	2,50	1,42
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	2,80	3,28	1,37	-	-	-	-	-	1,22
66.Öğretim yöntemlerini iyi bilme	2,80	-	-	-	-	1,96	-	5,00	1,22

129.Öğrenci merkezli ders işleme	0,94	1,64	-	1,67	-	1,96	3,64	-	1,22
170.Öğrenciyi güdüleyebilme	-	1,64	-	3,33	-	5,88	-	-	1,22
140.Faydalı olma	0,94	-	-	-	-	-	7,27	-	1,01
167.Kalıcı bilgiler verme	-	6,56	1,37	-	-	-	-	-	1,01
185.Farklı yöntem ve teknikleri kullanma	-	3,28	2,74	-	-	1,96	-	-	1,01
202.Soru cevap yöntemini kullanma	-	-	1,37	5,00	2,17	-	-	-	1,01
221.Örnekler kullanma	-	-	2,74	1,67	-	-	1,82	2,50	1,01
288.Öğrenci kapasitesine göre davranma	-	-	-	-	-	-	7,27	2,50	1,01
63.İşe yara bilgiler verme	1,87	-	-	-	-	-	3,64	-	0,81
137.Kitaba bağlı anlatım yapmama	0,94	-	2,74	-	2,17	-	-	-	0,81
34.Farklı bakış açıları kazandırma	0,94	-	2,74	-	-	-	-	-	0,61
69.Modern araç-gereç kullanma	2,80	-	-	-	-	-	-	-	0,61
80.Dikkati canlı tutma	0,94	1,64	1,37	-	-	-	-	-	0,61
134.Kendini dinletebilme	0,94	1,64	-	-	-	1,96	-	-	0,61
147.Kendi kitabını önermeme	1,87	-	1,37	-	-	-	-	-	0,61
208.Mesleğe hazırlama	-	-	1,37	-	2,17	1,96	-	-	0,61
224.Anlattığı konuları somutlaştırma	-	-	-	1,67	-	1,96	-	2,50	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	-	-	-	-	-	-	1,82	5,00	0,61
24.Kendini öğrenciye dinlettirme	0,94	-	-	-	-	-	-	2,50	0,41
64.Tekniği iyi olma	0,94	-	-	-	-	1,96	-	-	0,41
94.Dersle ilgili olma	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
131.Sınıfta güven ortamı oluşturma	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
133.Gereksiz ayrıntılardan uzak durma	0,94	-	-	-	2,17	-	-	-	0,41
148.Geleneksel yöntem kullanmama	0,94	-	-	-	-	-	1,82	-	0,41
177.Dersi kendisi anlatmalı	-	1,64	1,37	-	-	-	-	-	0,41
183.Eleştirel düşünmeyi kazandırma	-	1,64	1,37	-	-	-	-	-	0,41
187.Dersi ayakta işleme	-	1,64	1,37	-	-	-	-	-	0,41
190.Yapılandırmacı anlayışa sahip olma	-	3,28	-	-	-	-	-	-	0,41
201.Öğrencinin ufkunu açma	-	-	1,37	-	2,17	-	-	-	0,41
252.İyi sunum yapma	-	-	-		2,17	1,96	-	-	0,41
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	-	-	-	-	2,17	-	-	2,50	0,41
279.Emek harcama	-	-	-	-	-	1,96	-	2,50	0,41
29.Öğrenciyi başka alanlarda da bilgilendirme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
30.Öğrenciye örnek olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
33.Öğrenciyi dersten soğutmama	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
53.Konuyu anlatıp geçmeme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
71.Öğrencilerden yapabilecekleri şeyleri isteme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
72.Derse gelemezse önceden öğrenciyi bilgilendirme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
101.Sunum yapmama	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
109.Eğitim öğretimi bilme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
113.Kültürel öğeleri derste kullanma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
139.Esnek olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
175.Karşılıklı anlatımı benimseme	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
179.Çeşitli materyallerden yararlanma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
181.Önemli konular üzerinde durma	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20
182.Tam öğrenmeyi sağlama	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20

Tablo 196 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe öğretmenliği ve PDR bölümlerinde verilen cevaplara göre “bilgiyi öğrenciye en iyi şekilde aktarma”; Sosyal Bilgiler, Fizik, İngilizce, Müzik ve Resim-iş öğretmenliği

bölümlerinde verilen cevaplara göre "bilgi bakımından donanımlı olma" iken; Matematik öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "bilgiyi öğrenciye en iyi şekilde aktarma" ve "bilgi bakımından donanımlı olma" olarak ön plana çıkmıştır. Bu verilere göre, kaliteli öğretim elemanında bulunması gereken özellikler konusunda bu kategoride yer alan kodlara öğrenciler tarafından verilen önem derecesi sayısal ve güzel sanatlar alanlarında eğitim veren bölümlerde benzerlik gösterirken, sözel alanda eğitim veren bölümlerde farklılık göstermektedir.

Tablo 197

"Öğrenme ortamlarını düzenleme" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
21.Bilgi bakımından donanımlı olma	34,73	34,20	34,48
17.Bilgiyi öğrenciye en iyi şekilde aktarma	33,59	25,97	30,02
25.Konulara hakim olma	8,40	6,93	7,71
73.Araştırmacı olma	3,82	7,36	5,48
52.Amacı öğretmek olma	4,58	4,33	4,46
61.Anlaşılır olma	5,73	1,30	3,65
55.Sınıfa hakim olma	3,05	3,90	3,45
132.Öğrencinin ihtiyacı olanı verme	3,05	3,90	3,45
79.Öğrenciye dersi sevdirme	3,82	2,60	3,25
130.Dersine önem verme	2,29	4,33	3,25
22.Öğrenciye yol gösterici olma	2,29	3,03	2,64
81.Öğrenciyi aktif kılma	3,44	1,73	2,64
70.Araştırmaya teşvik etme	2,29	2,60	2,43
14.Görüşünü dersine yansıtmama	2,29	2,17	2,23
205.Kaliteli eğitim verme	2,67	1,73	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,29	1,73	2,03
77.Ders materyalleri tam olma	2,67	0,87	1,83
90.Uygulamaya önem verme	0,76	3,03	1,83
173.Dersi sıradanlıktan kurtarma	2,29	1,30	1,83
68.Dersi hazırlıklı gelme	1,53	1,73	1,62
178.Ezberden uzak durma	1,15	2,17	1,62
99.Derse zamanında gelme	0,38	2,60	1,42
103.Örnek olma	1,15	1,73	1,42
174.Görsel anlatım yapma	1,91	0,87	1,42
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	0,76	1,73	1,22
66.Öğretim yöntemlerini iyi bilme	1,53	0,87	1,22
129.Öğrenci merkezli ders işleme	1,91	0,43	1,22
170.Öğrenciyi güdüleyebilme	0,76	1,73	1,22
140.Faydalı olma	0,76	1,30	1,01
167.Kalıcı bilgiler verme	0,38	1,73	1,01
185.Farklı yöntem ve teknikleri kullanma	-	2,17	1,01
202.Soru cevap yöntemini kullanma	1,15	0,87	1,01
221.Örnekler kullanma	1,15	0,87	1,01
288.Öğrenci kapasitesine göre davranma	1,91	-	1,01
63.İşe yara bilgiler verme	1,53	-	0,81
137.Kitaba bağlı anlatım yapmama	0,76	0,87	0,81

34.Farklı bakış açıları kazandırma	1,15	-	0,61
69.Modern araç-gereç kullanma	0,76	0,43	0,61
80.Dikkati canlı tutma	1,15	-	0,61
134.Kendini dinletebilme	0,38	0,87	0,61
147.Kendi kitabını önermeme	-	1,30	0,61
208.Mesleğe hazırlama	0,38	0,87	0,61
224.Anlattığı konuları somutlaştırma	0,76	0,43	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	0,38	0,87	0,61
24.Kendini öğrenciye dinlettirme	0,76	-	0,41
64.Tekniği iyi olma	0,76	-	0,41
94.Dersle ilgili olma	0,38	0,43	0,41
131.Sınıfta güven ortamı oluşturma	-	0,87	0,41
133.Gereksiz ayrıntılardan uzak durma	-	0,87	0,41
148.Geleneksel yöntem kullanmama	-	0,87	0,41
177.Dersi kendisi anlatmalı	-	0,87	0,41
183.Eleştirel düşünmeyi kazandırma	-	0,87	0,41
187.Dersi ayakta işleme	0,38	0,43	0,41
190.Yapılandırmacı anlayışa sahip olma	-	0,87	0,41
201.Öğrencinin ufkunu açma	0,38	0,43	0,41
252.İyi sunum yapma	0,38	0,43	0,41
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	0,38	0,43	0,41
279.Emek harcama	-	0,87	0,41
29.Öğrenciyi başka alanlarda da bilgilendirme	0,38	-	0,20
30.Öğrenciye örnek olma	0,38	-	0,20
33.Öğrenciyi dersten soğutmama	0,38	-	0,20
53.Konuyu anlatıp geçmeme	0,38	-	0,20
71.Öğrencilerden yapabilecekleri şeyleri isteme	0,38	-	0,20
72.Derse gelemezse önceden öğrenciyi bilgilendirme	0,38	-	0,20
101.Sunum yapmama	0,38	-	0,20
109.Eğitim öğretimi bilme	-	0,43	0,20
113.Kültürel öğeleri derste kullanma	-	0,43	0,20
139.Esnek olma	-	0,43	0,20
175.Karşılıklı anlatımı benimseme	0,38	-	0,20
179.Çeşitli materyallerden yararlanma	-	0,43	0,20
181.Önemli konular üzerinde durma	-	0,43	0,20
182.Tam öğrenmeyi sağlama	-	0,43	0,20

Tablo 197 incelendiğinde, hem birinci sınıflarda hem de son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "bilgi bakımından donanımlı olma" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 198

"Ders dışı etkinlikleri düzenleme" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
13.Teknolojiyi takip etme	20	4,06
132.Öğrencinin ihtiyacı olanı verme	17	3,45
205.Kaliteli eğitim verme	11	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	10	2,03
173.Dersi sıradanlıktan kurtarma	9	1,83
120.Ders dışında da öğrenciyle ilgilenme	8	1,62
306.Bireysel farklılıkları gözetme	3	0,61
39.Ders dışı faaliyetlerde yardımcı olma	2	0,41
161.Sadece dersi düşünmeme	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 11 koddan 9'una yer verilmiştir. Bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerin %4,06'sının "teknolojiyi takip etme", %3,45'inin "öğrencinin ihtiyacı olanı verme", %2,23'ünün ise "kaliteli eğitim verme" kodlarını belirttikleri görülmektedir.

Tablo 199

"Ders dışı etkinlikleri düzenleme" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	$\%_{kız}$	$\%_{erkek}$	$\%_{toplam}$
13.Teknolojiyi takip etme	3,40	5,71	4,06
132.Öğrencinin ihtiyacı olanı verme	4,25	1,43	3,45
205.Kaliteli eğitim verme	3,12	-	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,27	1,43	2,03
173.Dersi sıradanlıktan kurtarma	2,27	0,71	1,83
120.Ders dışında da öğrenciyle ilgilenme	2,27	-	1,62
306.Bireysel farklılıkları gözetme	0,57	0,71	0,61
39.Ders dışı faaliyetlerde yardımcı olma	0,28	0,71	0,41
161.Sadece dersi düşünmeme	-	0,71	0,20

Tablo 199 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "teknolojiyi takip etme" kodunun erkek öğrenciler (%5,71) için, "öğrencinin ihtiyacı olanı verme" kodunun ise kız öğrenciler (%4,25) için kaliteli öğretim elemanında bulunması gereken özelliklerin başında geldiği görülmektedir.

Tablo 200

"Ders dışı etkinlikleri düzenleme" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
13.Teknolojiyi takip etme	5,61	9,84	-	3,33	4,35	-	1,82	7,50	4,06
132.Öğrencinin ihtiyacı olanı verme	5,61	3,28	6,85	-	-	5,88	-	2,50	3,45
205.Kaliteli eğitim verme	-	-	5,48	5,00	-	-	-	10,00	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,80	3,28	1,37	-	-	-	-	10,00	2,03
173.Dersi sıradanlıktan kurtarma	-	3,28	4,11	-	-	1,96	1,82	5,00	1,83
120.Ders dışında da öğrenciyle ilgilenme	0,94	1,64	4,11	-	-	1,96	1,82	2,50	1,62
306.Bireysel farklılıkları gözetme	-	-	-	-	-	-	1,82	5,00	0,61
39.Ders dışı faaliyetlerde yardımcı olma	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
161.Sadece dersi düşünmeme	-	1,64	-	-	-	-	-	-	0,20

Tablo 200 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe bölümünde verilen cevaplara göre "teknolojiyi takip etme" ve "öğrencinin ihtiyacı olanı verme"; Sosyal Bilgiler ve Matematik bölümlerinde verilen cevaplara göre "teknolojiyi takip etme"; PDR ve İngilizce öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre "öğrencinin ihtiyacı olanı verme"; Fizik bölümünde verilen cevaplara göre "kaliteli eğitim verme" iken Resim-iş bölümünde verilen cevaplara göre "kaliteli eğitim verme" ve "öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma" olarak ön plana çıkmıştır.

Tablo 201

"Ders dışı etkinlikleri düzenleme" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
13.Teknolojiyi takip etme	3,44	4,76	4,06
132.Öğrencinin ihtiyacı olanı verme	3,05	3,90	3,45
205.Kaliteli eğitim verme	2,67	1,73	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,29	1,73	2,03
173.Dersi sıradanlıktan kurtarma	2,29	1,30	1,83
120.Ders dışında da öğrenciyle ilgilenme	1,91	1,30	1,62
306.Bireysel farklılıkları gözetme	0,38	0,87	0,61
39.Ders dışı faaliyetlerde yardımcı olma	0,76	-	0,41
161.Sadece dersi düşünmeme	0,38	-	0,20

Tablo 201 incelendiğinde, hem birinci sınıflarda hem de son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "teknolojiyi takip etme" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 202

"Bireysel farklılıkları dikkate alarak öğretimi çeşitlendirme" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
17.Bilgiyi öğrenciye en iyi şekilde aktarma	148	30,02
73.Araştırmacı olma	27	5,48
132.Öğrencinin ihtiyacı olanı verme	17	3,45
205.Kaliteli eğitim verme	11	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	10	2,03
173.Dersi sıradanlıktan kurtarma	9	1,83
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	6	1,22
167.Kalıcı bilgiler verme	5	1,01
221.Örnekler kullanma	5	1,01
288.Öğrenci kapasitesine göre davranma	5	1,01
63.İşe yara bilgiler verme	4	0,81
137.Kitaba bağlı anlatım yapmama	4	0,81
218.Öğrencileri tanıma	3	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	3	0,61
148.Geleneksel yöntem kullanmama	2	0,41
190.Yapılandırmacı anlayışa sahip olma	2	0,41
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	2	0,41
301.PDR bilgisi olma	2	0,41

Bu tabloda, elde edilen 21 koddan 18'ine yer verilmiştir. Bu kodlar incelendiğinde, bu kategoride öğrencilerin %30,02'sinin "bilgiyi öğrenciye en iyi şekilde aktarma", %5,48'inin "araştırmacı olma", %3,45'inin ise "öğrencinin ihtiyacı olanı verme" kodlarını belirttikleri görülmektedir.

Tablo 203

"Bireysel farklılıkları dikkate alarak öğretimi çeşitlendirme" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	$\%_{kız}$	$\%_{erkek}$	$\%_{toplam}$
17.Bilgiyi öğrenciye en iyi şekilde aktarma	32,01	25,00	30,02
73.Araştırmacı olma	6,23	3,57	5,48
132.Öğrencinin ihtiyacı olanı verme	4,25	1,43	3,45
205.Kaliteli eğitim verme	3,12	-	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,27	1,43	2,03

173.Dersi sıradanlıktan kurtarma	2,27	0,71	1,83
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	0,85	2,14	1,22
167.Kalıcı bilgiler verme	1,13	0,71	1,01
221.Örnekler kullanma	1,13	0,71	1,01
288.Öğrenci kapasitesine göre davranma	1,13	0,71	1,01
63.İşe yara bilgiler verme	0,85	0,71	0,81
137.Kitaba bağlı anlatım yapmama	1,13	-	0,81
218.Öğrencileri tanıma	0,85	-	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	0,57	0,71	0,61
148.Geleneksel yöntem kullanmama	0,57	-	0,41
190.Yapılandırmacı anlayışa sahip olma	0,57	-	0,41
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	0,57	-	0,41
301.PDR bilgisi olma	0,28	0,71	0,41

Tablo 203 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "bilgiyi en iyi şekilde aktarma" kodunun hem kız öğrenciler hem de erkek öğrenciler için kaliteli öğretim elemanında bulunması gereken özelliklerin başında geldiği görülmektedir.

Tablo 204

"Bireysel farklılıkları dikkate alarak öğretimi çeşitlendirme" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
17.Bilgiyi öğrenciye en iyi şekilde aktarma	37,38	19,67	32,88	20,00	43,48	36,96	10,91	42,50	30,02
73.Araştırmacı olma	7,48	6,56	2,74	6,67	4,35	9,80	3,64	-	5,48
132.Öğrencinin ihtiyacı olanı verme	5,61	3,28	6,85	-	-	5,88	-	2,50	3,45
205.Kaliteli eğitim verme	-	-	5,48	5,00	-	-	-	10,00	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,80	3,28	1,37	-	-	-	-	10,00	2,03
173.Dersi sıradanlıktan kurtarma	-	3,28	4,11	-	-	1,96	1,82	5,00	1,83
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	2,80	3,28	1,37	-	-	-	-	-	1,22
167.Kalıcı bilgiler verme	-	6,56	1,37	-	-	-	-	-	1,01
221.Örnekler kullanma	-	-	2,74	1,67	-	-	1,82	2,50	1,01
288.Öğrenci kapasitesine göre davranma	-	-	-	-	-	-	7,27	2,50	1,01
63.İşe yara bilgiler verme	1,87	-	-	-	-	-	3,64	-	0,81
137.Kitaba bağlı anlatım yapmama	0,94	-	2,74	-	2,17	-	-	-	0,81
218.Öğrencileri tanıma	-	-	1,37	1,67	2,17	-	-	-	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	-	-	-	-	-	-	1,82	5,00	0,61
148.Geleneksel yöntem kullanmama	0,94	-	-	-	-	-	1,82	-	0,41
190.Yapılandırmacı anlayışa sahip olma	-	3,28	-	-	-	-	-	-	0,41
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	-	-	-	-	2,17	-	-	2,50	0,41
301.PDR bilgisi olma	-	-	-	-	-	-	3,64	-	0,41

Tablo 204 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe, Sosyal Bilgiler, PDR, Fizik, Matematik, İngilizce, Müzik ve Resim-iş bölümlerinde verilen cevaplara göre "bilgiyi öğrenciye en iyi şekilde aktarma" olarak ön plana çıkmıştır.

Tablo 205

"Bireysel farklılıkları dikkate alarak öğretimi çeşitlendirme" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
17.Bilgiyi öğrenciye en iyi şekilde aktarma	33,59	25,97	30,02
73.Araştırmacı olma	3,82	7,36	5,48
132.Öğrencinin ihtiyacı olanı verme	3,05	3,90	3,45
205.Kaliteli eğitim verme	2,67	1,73	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,29	1,73	2,03
173.Dersi sıradanlıktan kurtarma	2,29	1,30	1,83
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	0,76	1,73	1,22
167.Kalıcı bilgiler verme	0,38	1,73	1,01
221.Örnekler kullanma	1,15	0,87	1,01
288.Öğrenci kapasitesine göre davranma	1,91	-	1,01
63.İşe yara bilgiler verme	1,53	-	0,81
137.Kitaba bağlı anlatım yapmama	0,76	0,87	0,81
218.Öğrencileri tanıma	-	1,30	0,61
306.Bireysel farklılıkları gözetme	0,38	0,87	0,61
148.Geleneksel yöntem kullanmama	-	0,87	0,41
190.Yapılandırmacı anlayışa sahip olma	-	0,87	0,41
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	0,38	0,43	0,41
301.PDR bilgisi olma	-	0,87	0,41

Tablo 205 incelendiğinde, hem birinci sınıflarda hem de son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "bilgiyi öğrenciye en iyi şekilde aktarma" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 206

"Zaman yönetimi" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
22.Öğrenciye yol gösterici olma	13	2,64
205.Kaliteli eğitim verme	11	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	10	2,03
91.Zamanını iyi ayarlama	8	1,62
103.Örnek olma	7	1,42
30.Öğrenciye örnek olma	1	0,20
72.Derse gelemezse önceden öğrenciyi bilgilendirme	1	0,20
182.Tam öğrenmeyi sağlama	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 9 koddan 8'ine verilmiştir. Bu kodlar incelendiğinde, bu kategoride öğrencilerin %2,64'ünün "öğrenciye yol gösterici olma", %2,23'ünün "kaliteli eğitim verme" ve %2,03'ünün ise "öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma" kodlarını belirttikleri görülmektedir.

Tablo 207

"Zaman yönetimi" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
22.Öğrenciye yol gösterici olma	2,27	3,57	2,64
205.Kaliteli eğitim verme	3,12	-	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,27	1,43	2,03
91.Zamanını iyi ayarlama	1,70	1,43	1,62
103.Örnek olma	0,85	2,86	1,42
30.Öğrenciye örnek olma	0,28	-	0,20
72.Derse gelemezse önceden öğrenciyi bilgilendirme	-	0,71	0,20
182.Tam öğrenmeyi sağlama	0,28	-	0,20

Tablo 207 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "öğrenciye yol gösterici olma" kodunun erkek öğrenciler için, "kaliteli eğitim verme" kodunun ise kız öğrenciler için kaliteli öğretim elemanında bulunması gereken özelliklerin başında geldiği görülmektedir.

Tablo 208

"Zaman yönetimi" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	%1	%2	%3	%4	%5	%6	%7	%8	% toplam
22.Öğrenciye yol gösterici olma	3,74	1,64	-	3,33	10,87	1,96	-	-	2,64
205.Kaliteli eğitim verme	-	-	5,48	5,00	-	-	-	10,00	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,80	3,28	1,37	-	-	-	-	10,00	2,03
91.Zamanını iyi ayarlama	1,87	3,28	1,37	1,67	-	-	3,64	-	1,62
103.Örnek olma	1,87	-	-	-	2,17	1,96	1,82	5,00	1,42
30.Öğrenciye örnek olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
72.Derse gelemezse önceden öğrenciyi bilgilendirme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
182.Tam öğrenmeyi sağlama	-	1,64		-	-	-	-	-	0,20

Tablo 208 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe ve Matematik öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre "öğrencilere yol gösterici olma"; Sosyal Bilgiler öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma" ve "zamanını iyi ayarlama"; Fizik öğretmenliği ve PDR bölümlerinde verilen cevaplara göre "kaliteli eğitim verme"; İngilizce öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "öğrencilere yol gösterici olma" ve "örnek olma"; Müzik öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "zamanını iyi ayarlama" iken Resim-iş bölümünde verilen cevaplara göre "kaliteli eğitim verme" ve "öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma" olarak ön plana çıkmıştır.

Tablo 209

"Zaman yönetimi" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
22.Öğrenciye yol gösterici olma	2,29	3,03	2,64
205.Kaliteli eğitim verme	2,67	1,73	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,29	1,73	2,03
91.Zamanını iyi ayarlama	2,29	0,87	1,62
103.Örnek olma	1,15	1,73	1,42
30.Öğrenciye örnek olma	0,38	-	0,20
72.Derse gelemezse önceden öğrenciyi bilgilendirme	0,38	-	0,20
182.Tam öğrenmeyi sağlama	-	0,43	0,20

Tablo 209 incelendiğinde, birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "kaliteli eğitim verme", son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun ise "öğrenciye yol gösterici olma" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 210

"Davranış yönetimi" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
32. Öğrenciyle iyi ilişkiler kurma	71	14,40
47.İyi iletişim kurma	64	12,98
10. Anlayışlı olma	42	8,52
11. Hoşgörülü olma	30	6,09
50.Öğrenci dilinden anlama	29	5,88
55.Sınıfa hakim olma	17	3,45
45.Öğrenciyi sıkmama	15	3,04
22.Öğrenciye yol gösterici olma	13	2,64

81.Öğrenciyi aktif kılma	13	2,64
27.Disiplini sağlama	12	2,43
15. Samimi olma	11	2,23
41.Güven verme	11	2,23
205.Kaliteli eğitim verme	11	2,23
211.Öğrenciye yardımcı olma	11	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	10	2,03
156.Öğrenciyi dinleme	9	1,83
97.Öğrenciye olumlu özellikler kazandırma	7	1,42
103.Örnek olma	7	1,42
143.Otoriter olma	7	1,42
170.Öğrenciyi güdüleyebilme	6	1,22
92.Öğrenciyi birey olarak görme	5	1,01
100.Öğrencilerini aşağılamama	5	1,01
140.Faydalı olma	5	1,01
23. Öğrenciyle uyumlu olma	4	0,81
306.Bireysel farklılıkları gözetme	3	0,61
131.Sınıfta güven ortamı oluşturma	2	0,41
301.PDR bilgisi olma	2	0,41
30.Öğrenciye örnek olma	1	0,20
44.Çözüm yolları üretme	1	0,20
85.Öğrenciyi yargılamama	1	0,20
107.Öğrenci sözlerini dikkate alma	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 37 koddan 31'ine yer verilmiştir. Bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerin %14,4'ünün "öğrenciyle iyi ilişkiler kurma", %12,98'inin "iyi iletişim kurma", %8,52'sinin ise "anlayışlı olma" kodlarını belirttikleri görülmektedir.

Tablo 211

"Davranış yönetimi" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
32. Öğrenciyle iyi ilişkiler kurma	14,45	14,29	14,40
47.İyi iletişim kurma	13,32	12,14	12,98
10. Anlayışlı olma	9,35	6,43	8,52
11. Hoşgörülü olma	5,67	7,14	6,09
50.Öğrenci dilinden anlama	6,23	5,00	5,88
55.Sınıfa hakim olma	2,27	6,43	3,45
45.Öğrenciyi sıkmama	2,55	4,29	3,04
22.Öğrenciye yol gösterici olma	2,27	3,57	2,64
81.Öğrenciyi aktif kılma	2,83	2,14	2,64
27.Disiplini sağlama	2,27	2,86	2,43
15. Samimi olma	1,70	3,57	2,23
41.Güven verme	2,27	2,14	2,23
205.Kaliteli eğitim verme	3,12	-	2,23
211.Öğrenciye yardımcı olma	2,27	2,14	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,27	1,43	2,03
156.Öğrenciyi dinleme	2,27	0,71	1,83
97.Öğrenciye olumlu özellikler kazandırma	1,98	-	1,42
103.Örnek olma	0,85	2,86	1,42

143.Otoriter olma	1,13	2,14	1,42
170.Öğrenciyi güdüleyebilme	1,70	-	1,22
92.Öğrenciyi birey olarak görme	0,57	2,14	1,01
100.Öğrencilerini aşağılamama	0,85	1,43	1,01
140.Faydalı olma	1,13	0,71	1,01
23. Öğrenciyle uyumlu olma	0,57	1,43	0,81
306.Bireysel farklılıkları gözetme	0,57	0,71	0,61
131.Sınıfta güven ortamı oluşturma	0,28	0,71	0,41
301.PDR bilgisi olma	0,28	0,71	0,41
30.Öğrenciye örnek olma	0,28	-	0,20
44.Çözüm yolları üretme	-	0,71	0,20
85.Öğrenciyi yargılamama	0,28	-	0,20
107.Öğrenci sözlerini dikkate alma	0,28	-	0,20

Tablo 211 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "öğrenciyle iyi ilişkiler kurma" kodunun hem kız öğrenciler hem de erkek öğrenciler için kaliteli öğretim elemanında bulunması gereken özelliklerin başında geldiği görülmektedir.

Tablo 212

"Davranış yönetimi" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B.Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
32. Öğrenciyle iyi ilişkiler kurma	12,15	22,95	12,33	16,67	10,87	19,61	5,46	17,50	14,40
47.İyi iletişim kurma	12,15	11,48	2,74	21,67	19,57	-	20,00	22,50	12,98
10. Anlayışlı olma	8,41	11,48	9,59	11,67	4,35	11,77	7,27	-	8,52
11. Hoşgörülü olma	7,48	6,56	8,22	6,67	-	3,92	5,46	7,50	6,09
50.Öğrenci dilinden anlama	10,28	1,64	2,74	1,67	6,52	3,92	14,55	2,50	5,88
55.Sınıfa hakim olma	3,74	6,56	-	1,67	2,17	3,92	-	12,50	3,45
45.Öğrenciyi sıkmama	4,67	3,28	4,11	1,67	-	3,92	-	5,00	3,04
22.Öğrenciye yol gösterici olma	3,74	1,64	-	3,33	10,87	1,96	-	-	2,64
81.Öğrenciyi aktif kılma	2,80	3,28	8,22	-	-	1,96	1,82	-	2,64
27.Disiplini sağlama	3,74	-	-	6,67	2,17	-	3,64	2,50	2,43
15. Samimi olma	3,74	1,64	1,37	1,67	2,17	-	5,46	-	2,23
41.Güven verme	0,94	3,28	-	6,67	2,17	-	3,64	2,50	2,23
205.Kaliteli eğitim verme	-	-	5,48	5,00	-	-	-	10,00	2,23
211.Öğrenciye yardımcı olma	-	-	5,48	3,33	2,17	1,96	3,64	2,50	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,80	3,28	1,37	-	-	-	-	10,00	2,03
156.Öğrenciyi dinleme	-	4,92	1,37	1,67	-	-	1,82	7,50	1,83
97.Öğrenciye olumlu özellikler kazandırma	4,67	-	1,37	-	-	-	-	2,50	1,42
103.Örnek olma	1,87	-	-	-	2,17	1,96	1,82	5,00	1,42
143.Otoriter olma	1,87	-	1,37	1,67	-	5,88	-	-	1,42
170.Öğrenciyi güdüleyebilme	-	1,64	-	3,33	-	5,88	-	-	1,22

92.Öğrenciyi birey olarak görme	1,87	1,64	-	3,33	-	-	-	-	1,01
100.Öğrencilerini aşağılamama	1,87	1,64	1,37	-	-	-	1,82	-	1,01
140.Faydalı olma	0,94	-	-	-	-	-	7,27	-	1,01
23. Öğrenciyle uyumlu olma	1,87	-	2,74	-	-	-	-	-	0,81
306.Bireysel farklılıkları gözetme	-	-	-	-	-	-	1,82	5,00	0,61
131.Sınıfta güven ortamı oluşturma	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
301.PDR bilgisi olma	-	-	-	-	-	-	3,64	-	0,41
30.Öğrenciye örnek olma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
44.Çözüm yolları üretme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
85.Öğrenciyi yargılamama	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
107.Öğrenci sözlerini dikkate alma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20

Tablo 212 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "öğrenciyle iyi ilişkiler kurma" ve "iyi iletişim kurma"; Sosyal Bilgiler öğretmenliği, PDR ve İngilizce öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre "öğrenciyle iyi ilişkiler kurma"; Fizik, Matematik, Müzik ve Resim-iş öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre "iyi iletişim kurma" olarak ön plana çıkmıştır.

Tablo 213

"Davranış yönetimi" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
32. Öğrenciyle iyi ilişkiler kurma	15,27	13,42	14,40
47.İyi iletişim kurma	11,07	15,15	12,98
10. Anlayışlı olma	11,07	5,63	8,52
11. Hoşgörülü olma	7,25	4,76	6,09
50.Öğrenci dilinden anlama	8,40	3,03	5,88
55.Sınıfa hakim olma	3,05	3,90	3,45
45.Öğrenciyi sıkmama	4,20	1,73	3,04
22.Öğrenciye yol gösterici olma	2,29	3,03	2,64
81.Öğrenciyi aktif kılma	3,44	1,73	2,64
27.Disiplini sağlama	3,82	0,87	2,43
15. Samimi olma	3,44	0,87	2,23
41.Güven verme	1,15	3,46	2,23
205.Kaliteli eğitim verme	2,67	1,73	2,23
211.Öğrenciye yardımcı olma	2,67	1,73	2,23
159.Öğrenciye kendini geliştirmede yardımcı olma	2,29	1,73	2,03
156.Öğrenciyi dinleme	1,53	2,17	1,83
97.Öğrenciye olumlu özellikler kazandırma	1,15	1,73	1,42
103.Örnek olma	1,15	1,73	1,42
143.Otoriter olma	1,53	1,30	1,42
170.Öğrenciyi güdüleyebilme	0,76	1,73	1,22
92.Öğrenciyi birey olarak görme	1,15	0,87	1,01
100.Öğrencilerini aşağılamama	1,53	0,43	1,01
140.Faydalı olma	0,76	1,30	1,01
23. Öğrenciyle uyumlu olma	1,53	-	0,81
306.Bireysel farklılıkları gözetme	0,38	0,87	0,61

131.Sınıfta güven ortamı oluşturma	-	0,87	0,41
301.PDR bilgisi olma	-	0,87	0,41
30.Öğrenciye örnek olma	0,38	-	0,20
44.Çözüm yolları üretme	0,38	-	0,20
85.Öğrenciyi yargılamama	0,38	-	0,20
107.Öğrenci sözlerini dikkate alma	-	0,43	0,20

Tablo 213 incelendiğinde, birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "öğrenciyle iyi ilişkiler kurma", son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun ise "iyi iletişim kurma" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

4.4.4. "Öğrenmeyi, Gelişimi İzleme ve Değerlendirme" Yeterliliği İle İlgili Kategoriler ve Bu Kategorilerde Yer Alan Kodlara İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu alanda verilen yeterliliklere sahip olan bir öğretmen; öğrencilerin gelişim ve öğrenmelerini değerlendirir, öğrencilerin kendilerini ve diğer öğrencileri değerlendirmelerini sağlar, ölçme sonuçlarını daha iyi bir öğretim için kullanır, sonuçları öğrenciler, veliler, yöneticiler ve öğretmenlerle paylaşır (MEB, 2010). Bu yeterlilik alanı ile ilgili elde edilen bulgular ve yorumlar aşağıda verilmiştir.

Tablo 214

"Ölçme ve değerlendirme yöntem ve tekniklerini belirleme" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
205.Kaliteli eğitim verme	11	2,23
124.İyi bir ölçmeci olma	7	1,42
249.İyi değerlendirme yapma	4	0,81
123.Sınavda mantıklı sorular sorma	3	0,61
75.Ödevler verme	2	0,41
169.Süreci değerlendirme	2	0,41
207.Öğrenciden öğretmediğini istememe	2	0,41
319.Sınav yapmama	2	0,41
210.Yorum yeteneğini ölçme	1	0,20
230.Her öğrenciyi tek tek değerlendirme	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 12 koddan 10'una yer verilmiştir. Bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerin %2,23'ünün "kaliteli eğitim verme", %1,42'sinin "iyi bir ölçmeci olma" ve %0,81'inin ise "iyi değerlendirme yapma" kodlarını belirttikleri görülmektedir.

Tablo 215

"Ölçme ve değerlendirme yöntem ve tekniklerini belirleme" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
205.Kaliteli eğitim verme	3,12	-	2,23
124.İyi bir ölçmeci olma	1,42	1,43	1,42
249.İyi değerlendirme yapma	1,13	-	0,81
123.Sınavda mantıklı sorular sorma	0,57	0,71	0,61
75.Ödevler verme	-	1,43	0,41
169.Süreci değerlendirme	0,28	0,71	0,41
207.Öğrenciden öğretmediğini istememe	0,57	-	0,41
319.Sınav yapmama	-	1,43	0,41
210.Yorum yeteneğini ölçme	0,28	-	0,20
230.Her öğrenciyi tek tek değerlendirme	0,28	-	0,20

Tablo 215 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "kaliteli eğitim verme" kodunun kız öğrenciler için; "iyi bir ölçmeci olma", "ödevler verme" ve "sınav yapmama" kodlarının ise erkek öğrenciler için kaliteli öğretim elemanında bulunması gereken özelliklerin başında geldiği görülmektedir.

Tablo 216

"Ölçme ve değerlendirme yöntem ve tekniklerini belirleme" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	%1	%2	%3	%4	%5	%6	%7	%8	% toplam
205.Kaliteli eğitim verme	-	-	5,48	5,00	-	-	-	10,00	2,23
124.İyi bir ölçmeci olma	2,80	1,64	4,11	-	-	-	-	-	1,42
249.İyi değerlendirme yapma	-	-	-	-	4,35	3,92	-	-	0,81
123.Sınavda mantıklı sorular sorma	1,87	-	1,37	-	-	-	-	-	0,61
75.Ödevler verme	0,94	1,64	-	-	-	-	-	-	0,41
169.Süreci değerlendirme	-	1,64	-	-	-	1,96	-	-	0,41
207.Öğrenciden öğretmediğini istememe	-	-	1,37	1,67	-	-	-	-	0,41
319.Sınav yapmama	-	-	-	-	-	-	-	5,00	0,41
210.Yorum yeteneğini ölçme	-	-	1,37	-	-	-	-	-	0,20
230.Her öğrenciyi tek tek değerlendirme	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20

Tablo 216 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "iyi bir ölçmeci olma"; Sosyal Bilgiler öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "iyi bir ölçmeci olma", "ödevler verme" ve "süreci değerlendirme"; PDR, Fizik ve Resim-iş öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre "kaliteli eğitim verme"; Matematik ve İngilizce öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre "iyi değerlendirme yapma" olarak ön plana çıkmıştır. Ayrıca Müzik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin bu kategoride yer alan kodlar ile ilgili görüş belirtmedikleri görülmektedir.

Tablo 217

"Ölçme ve değerlendirme yöntem ve tekniklerini belirleme" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
205.Kaliteli eğitim verme	2,67	1,73	2,23
124.İyi bir ölçmeci olma	1,15	1,73	1,42
249.İyi değerlendirme yapma	0,76	0,87	0,81
123.Sınavda mantıklı sorular sorma	0,38	0,87	0,61
75.Ödevler verme	0,76	-	0,41
169.Süreci değerlendirme	0,38	0,43	0,41
207.Öğrenciden öğretmediğini istememe	0,38	0,43	0,41
319.Sınav yapmama	-	0,87	0,41
210.Yorum yeteneğini ölçme	0,38	-	0,20
230.Her öğrenciyi tek tek değerlendirme	0,38	-	0,20

Tablo 217 incelendiğinde, birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "kaliteli eğitim verme", son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun ise "kaliteli eğitim verme" ve "iyi bir ölçmeci olma" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 218

"Değişik ölçme tekniklerini kullanarak öğrencinin öğrenmelerini ölçme" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
205.Kaliteli eğitim verme	11	2,23
124.İyi bir ölçmeci olma	7	1,42
249.İyi değerlendirme yapma	4	0,81
123.Sınavda mantıklı sorular sorma	3	0,61
293.Öğrencinin anladığından emin olma	3	0,61
75.Ödevler verme	2	0,41
169.Süreci değerlendirme	2	0,41
193.Sınavları kendisi okuma	2	0,41
319.Sınav yapmama	2	0,41
230.Her öğrenciyi tek tek değerlendirme	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 12 koddan 10'una yer verilmiştir. Bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerin %2,23'ünün "kaliteli eğitim verme", %1,42'sinin "iyi bir ölçmeci olma" ve %0,81'inin ise "iyi değerlendirme yapma" kodlarını belirttikleri görülmektedir.

Tablo 219

"Değişik ölçme tekniklerini kullanarak öğrencinin öğrenmelerini ölçme" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	$\%_{kız}$	$\%_{erkek}$	$\%_{toplam}$
205.Kaliteli eğitim verme	3,12	-	2,23
124.İyi bir ölçmeci olma	1,42	1,43	1,42
249.İyi değerlendirme yapma	1,13	-	0,81
123.Sınavda mantıklı sorular sorma	0,57	0,71	0,61
293.Öğrencinin anladığından emin olma	0,57	0,71	0,61
75.Ödevler verme	-	1,43	0,41
169.Süreci değerlendirme	0,28	0,71	0,41
193.Sınavları kendisi okuma	0,57	-	0,41
319.Sınav yapmama	-	1,43	0,41
230.Her öğrenciyi tek tek değerlendirme	0,28	-	0,20

Tablo 219 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "kaliteli eğitim verme" kodunun kız öğrenciler için; "iyi bir ölçmeci olma", "ödevler verme" ve "sınav yapmama" kodlarının ise erkek öğrenciler için kaliteli öğretim elemanında bulunması gereken özelliklerin başında geldiği görülmektedir.

Tablo 220

"Değişik ölçme tekniklerini kullanarak öğrencinin öğrenmelerini ölçme" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
205.Kaliteli eğitim verme	-	-	5,48	5,00	-	-	-	10,00	2,23
124.İyi bir ölçmeci olma	2,80	1,64	4,11	-	-	-	-	-	1,42
249.İyi değerlendirme yapma	-	-	-	-	4,35	3,92	-	-	0,81
123.Sınavda mantıklı sorular sorma	1,87	-	1,37	-	-	-	-	-	0,61
293.Öğrencinin anladığından emin olma	-	-	-	-	-	-	1,82	5,00	0,61
75.Ödevler verme	0,94	1,64	-	-	-	-	-	-	0,41
169.Süreci değerlendirme	-	1,64	-	-	-	1,96	-	-	0,41
193.Sınavları kendisi okuma	-	1,64	1,37	-	-	-	-	-	0,41
319.Sınav yapmama	-	-	-	-	-	-	-	5,00	0,41
230.Her öğrenciyi tek tek değerlendirme	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20

Tablo 220 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "iyi bir ölçmeci olma"; Sosyal Bilgiler öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "iyi bir ölçmeci olma", "ödevler verme", "süreci değerlendirme" ve "sınavları kendisi okuma"; PDR, Fizik ve Resim-iş öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre "kaliteli eğitim verme"; Matematik ve İngilizce öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre "iyi değerlendirme yapma" ve Müzik öğretmenliği bölümünde ise "öğrencinin anladığından emin olma" olarak ön plana çıkmıştır.

Tablo 221

"Değişik ölçme tekniklerini kullanarak öğrencinin öğrenmelerini ölçme" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
205.Kaliteli eğitim verme	2,67	1,73	2,23
124.İyi bir ölçmeci olma	1,15	1,73	1,42
249.İyi değerlendirme yapma	0,76	0,87	0,81
123.Sınavda mantıklı sorular sorma	0,38	0,87	0,61
293.Öğrencinin anladığından emin olma	1,15	-	0,61
75.Ödevler verme	0,76	-	0,41
169.Süreci değerlendirme	0,38	0,43	0,41
193.Sınavları kendisi okuma	0,38	0,43	0,41
319.Sınav yapmama	-	0,87	0,41
230.Her öğrenciyi tek tek değerlendirme	0,38	-	0,20

Tablo 221 incelendiğinde, birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "kaliteli eğitim verme", son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun ise "kaliteli eğitim verme" ve "iyi bir ölçmeci olma" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 222

"Verileri analiz ederek yorumlama, öğrencinin gelişimi ve öğrenmesi hakkında geri bildirim sağlama" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
73.Araştırmacı olma	27	5,48
13.Teknolojiyi takip etme	20	4,06
46.Notla korkutmama	20	4,06
205.Kaliteli eğitim verme	11	2,23
124.İyi bir ölçmeci olma	7	1,42
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	6	1,22
249.İyi değerlendirme yapma	4	0,81
76.Sınavları önyargısız değerlendirme	2	0,41
169.Süreci değerlendirme	2	0,41
193.Sınavları kendisi okuma	2	0,41
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	2	0,41
146.Başarıyı ödüllendirme	1	0,20
230.Her öğrenciyi tek tek değerlendirme	1	0,20
233.Neden sonuç ilişkisini iyi kurma	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 16 koddan 14'üne yer verilmiştir. Bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerin %5,48'inin "araştırmacı olma", %4,06'sının "teknolojiyi takip etme" ve "notla korkutmama", %2,23'ünün ise "kaliteli eğitim verme" kodlarını belirttikleri görülmektedir.

Tablo 223

"Verileri analiz ederek yorumlama, öğrencinin gelişimi ve öğrenmesi hakkında geri bildirim sağlama" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	$\%_{kız}$	$\%_{erkek}$	$\%_{toplam}$
73.Araştırmacı olma	6,23	3,57	5,48
13.Teknolojiyi takip etme	3,40	5,71	4,06
46.Notla korkutmama	2,83	7,14	4,06
205.Kaliteli eğitim verme	3,12	-	2,23
124.İyi bir ölçmeci olma	1,42	1,43	1,42
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	0,85	2,14	1,22
249.İyi değerlendirme yapma	1,13	-	0,81

76.Sınavları önyargısız değerlendirme	-	1,43	0,41
169.Süreci değerlendirme	0,28	0,71	0,41
193.Sınavları kendisi okuma	0,57	-	0,41
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	0,57	-	0,41
146.Başarıyı ödüllendirme	0,28	-	0,20
230.Her öğrenciyi tek tek değerlendirme	0,28	-	0,20
233.Neden sonuç ilişkisini iyi kurma	0,28	-	0,20

Tablo 223 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "araştırmacı olma" kodunun kız öğrenciler için; "notla korkutmama" kodunun ise erkek öğrenciler için kaliteli öğretim elemanında bulunması gereken özelliklerin başında geldiği görülmektedir.

Tablo 224

"Verileri analiz ederek yorumlama, öğrencinin gelişimi ve öğrenmesi hakkında geri bildirim sağlama" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
73.Araştırmacı olma	7,48	6,56	2,74	6,67	4,35	9,80	3,64	-	5,48
13.Teknolojiyi takip etme	5,61	9,84	-	3,33	4,35	-	1,82	7,50	4,06
46.Notla korkutmama	6,54	4,92	5,48	-	4,35	3,92	1,82	2,50	4,06
205.Kaliteli eğitim verme	-	-	5,48	5,00	-	-	-	10,00	2,23
124.İyi bir ölçmeci olma	2,80	1,64	4,11	-	-	-	-	-	1,42
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	2,80	3,28	1,37	-	-	-	-	-	1,22
249.İyi değerlendirme yapma	-	-	-	-	4,35	3,92	-	-	0,81
76.Sınavları önyargısız değerlendirme	1,87	-	-	-	-	-	-	-	0,41
169.Süreci değerlendirme	-	1,64	-	-	-	1,96	-	-	0,41
193.Sınavları kendisi okuma	-	1,64	1,37	-	-	-	-	-	0,41
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	-	-	-	-	2,17	-	-	2,50	0,41
146.Başarıyı ödüllendirme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
230.Her öğrenciyi tek tek değerlendirme	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
233.Neden sonuç ilişkisini iyi kurma	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20

Tablo 224 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe, Fizik, İngilizce ve Müzik öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre "araştırmacı olma"; Sosyal Bilgiler öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "teknolojiyi takip etme"; PDR bölümünde verilen cevaplara göre "notla korkutmama" ve "kaliteli eğitim verme"; Matematik öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "araştırmacı

olma", "teknolojiyi takip etme", "notla korkutmama" ve "iyi değerlendirme yapma"; Resim-iş öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "kaliteli eğitim verme" olarak ön plana çıkmıştır.

Tablo 225

"Verileri analiz ederek yorumlama, öğrencinin gelişimi ve öğrenmesi hakkında geri bildirim sağlama" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
73.Araştırmacı olma	3,82	7,36	5,48
13.Teknolojiyi takip etme	3,44	4,76	4,06
46.Notla korkutmama	4,96	3,03	4,06
205.Kaliteli eğitim verme	2,67	1,73	2,23
124.İyi bir ölçmeci olma	1,15	1,73	1,42
58.Bilimselliği ile ön plana çıkma	0,76	1,73	1,22
249.İyi değerlendirme yapma	0,76	0,87	0,81
76.Sınavları önyargısız değerlendirme	0,76	0,00	0,41
169.Süreci değerlendirme	0,38	0,43	0,41
193.Sınavları kendisi okuma	0,38	0,43	0,41
263.Yeni bilgilere ulaşabilir olma	0,38	0,43	0,41
146.Başarıyı ödüllendirme	0,00	0,43	0,20
230.Her öğrenciyi tek tek değerlendirme	0,38	0,00	0,20
233.Neden sonuç ilişkisini iyi kurma	0,00	0,43	0,20

Tablo 225 incelendiğinde, birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "notla korkutmama", son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun ise "araştırmacı olma" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 226

"Sonuçlara göre öğretme öğrenme sürecini gözden geçirme" kategorisi ile ilgili kodların frekans ve dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
205.Kaliteli eğitim verme	11	2,23
124.İyi bir ölçmeci olma	7	1,42
249.İyi değerlendirme yapma	4	0,81
270.Dersten bırakma taraftarı olmama	3	0,61
169.Süreci değerlendirme	2	0,41

Bu tabloda, elde edilen 6 koddan 5'ine yer verilmiştir. Bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerin %2,23'ünün "kaliteli eğitim verme", %1,42'sinin "iyi bir ölçmeci olma" ve %0,81'inin ise "iyi değerlendirme yapma" kodlarını belirttikleri görülmektedir.

Tablo 227

"Sonuçlara göre öğretme öğrenme sürecini gözden geçirme" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
205.Kaliteli eğitim verme	3,12	-	2,23
124.İyi bir ölçmeci olma	1,42	1,43	1,42
249.İyi değerlendirme yapma	1,13	-	0,81
270.Dersten bırakma taraftarı olmama	0,28	1,43	0,61
169.Süreci değerlendirme	0,28	0,71	0,41

Tablo 227 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "kaliteli eğitim verme" kodunun kız öğrenciler için; "iyi bir ölçmeci olma" ve "dersten bırakma taraftarı olmama" kodlarının ise erkek öğrenciler için kaliteli öğretim elemanında bulunması gereken özelliklerin başında geldiği görülmektedir.

Tablo 228

"Sonuçlara göre öğretme öğrenme sürecini gözden geçirme" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	%1	%2	%3	%4	%5	%6	%7	%8	% toplam
205.Kaliteli eğitim verme	-	-	5,48	5,00	-	-	-	10,00	2,23
124.İyi bir ölçmeci olma	2,80	1,64	4,11	-	-	-	-	-	1,42
249.İyi değerlendirme yapma	-	-	-	-	4,35	3,92	-	-	0,81
270.Dersten bırakma taraftarı olmama	-	-	-	-	-	1,96	-	5,00	0,61
169.Süreci değerlendirme	-	1,64	-	-	-	1,96	-	-	0,41

Tablo 228 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "iyi bir ölçmeci olma"; Sosyal Bilgiler öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "iyi bir ölçmeci olma" ve "süreci

değerlendirme"; PDR, Fizik ve Resim-iş öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre "kaliteli eğitim verme"; Matematik ve İngilizce öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre "iyi değerlendirme yapma" olarak ön plana çıkmıştır. Müzik öğretmenliği bölümündeki öğrenciler bu kategori açısından görüş belirtmemişlerdir.

Tablo 229

"Sonuçlara göre öğretme öğrenme sürecini gözden geçirme" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
205.Kaliteli eğitim verme	2,67	1,73	2,23
124.İyi bir ölçmeci olma	1,15	1,73	1,42
249.İyi değerlendirme yapma	0,76	0,87	0,81
270.Dersten bırakma taraftarı olmama	0,38	0,87	0,61
169.Süreci değerlendirme	0,38	0,43	0,41

Tablo 229 incelendiğinde, birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "kaliteli eğitim verme", son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun ise "kaliteli eğitim verme" ve "iyi bir ölçmeci olma" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

4.4.5. "Okul, Aile ve Toplum İlişkileri" Yeterliliği İle İlgili Kategoriler ve Bu Kategorilerde Yer Alan Kodlara İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu alanda verilen yeterliliklere sahip olan bir öğretmen; okulun bulunduğu çevrenin doğal, sosyo-kültürel ve ekonomik özelliklerini tanıyarak aileleri ve toplumu eğitim sürecine ve okulun gelişimi ile ilgili çalışmalara katılmaları yönünde teşvik eder (MEB, 2010). Bu yeterlilik alanı ile ilgili elde edilen bulgular ve yorumlar aşağıda verilmiştir.

Tablo 230

"Çevreyi tanıma" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
70.Araştırmaya teşvik etme	12	2,43
205.Kaliteli eğitim verme	11	2,23
43.Türk toplumunun hassasiyetlerine duyarlı olma	3	0,61
272.Üniversitede olduğunu bilme	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 5 koddan 4'üne yer verilmiştir. Bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerin %2,43'ünün "araştırmaya teşvik etme", %2,23'ünün "kaliteli eğitim verme", %0,61'inin ise "Türk toplumunun hassasiyetlerine duyarlı olma" kodlarını belirttikleri görülmektedir.

Tablo 231

"Çevreyi tanıma" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
70.Araştırmaya teşvik etme	2,55	2,14	2,43
205.Kaliteli eğitim verme	3,12	-	2,23
43.Türk toplumunun hassasiyetlerine duyarlı olma	0,57	0,71	0,61
272.Üniversitede olduğunu bilme	0,28	-	0,20

Tablo 231 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "kaliteli eğitim verme" kodunun kız öğrenciler için; "araştırmaya teşvik etme" kodunun ise erkek öğrenciler için kaliteli öğretim elemanında bulunması gereken özelliklerin başında geldiği görülmektedir.

Tablo 232

"Çevreyi tanıma" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	%1	%2	%3	%4	%5	%6	%7	%8	% toplam
70.Araştırmaya teşvik etme	1,87	6,56	4,11	3,33	-	1,96	-	-	2,43
205.Kaliteli eğitim verme	-	-	5,48	5,00	-	-	-	10,00	2,23
43.Türk toplumunun hassasiyetlerine duyarlı olma	2,80	-	-	-	-	-	-	-	0,61
272.Üniversitede olduğunu bilme	-	-	-	-	-	1,96	-	-	0,20

Tablo 232 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "Türk toplumunun hassasiyetlerine duyarlı olma"; Sosyal Bilgiler öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "araştırmaya teşvik etme"; PDR, Fizik ve Resim-iş öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "kaliteli eğitim verme"; İngilizce öğretmenliği bölümlerinde verilen

cevaplara göre "araştırmaya teşvik etme" ve "üniversitede olduğunu bilme" olarak ön plana çıkmıştır. Matematik ve Müzik öğretmenliği bölümlerindeki öğrenciler ise bu kategori açısından görüş belirtmemişlerdir.

Tablo 233
"Çevreyi tanıma" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
70.Araştırmaya teşvik etme	2,29	2,60	2,43
205.Kaliteli eğitim verme	2,67	1,73	2,23
43.Türk toplumunun hassasiyetlerine duyarlı olma	1,15	-	0,61
272.Üniversitede olduğunu bilme	0,38	-	0,20

Tablo 233 incelendiğinde, birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "kaliteli eğitim verme", son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun ise "araştırmaya teşvik etme" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 234
"Çevre olanaklarından yararlanma" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
205.Kaliteli eğitim verme	11	2,23
151.Üniversitenin sunduğu imkânları gereği gibi kullanma	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 2 kod'a yer verilmiştir. Bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerin %2,23'ünün "kaliteli eğitim verme", %0,2'sinin ise "üniversitenin sunduğu imkânları gereği gibi kullanma" kodlarını belirttikleri görülmektedir.

Tablo 235
"Çevre olanaklarından yararlanma" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	$\%_{kız}$	$\%_{erkek}$	$\%_{toplam}$
205.Kaliteli eğitim verme	3,12	-	2,23
151.Üniversitenin sunduğu imkânları gereği gibi kullanma	-	0,71	0,20

Tablo 235 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "kaliteli eğitim verme" kodunun kız öğrenciler için; "üniversitenin sunduğu imkânları gereği gibi kullanma" kodunun ise erkek öğrenciler için kaliteli öğretim elemanında bulunması gereken özelliklerin başında geldiği görülmektedir.

Tablo 236

"Çevre olanaklarından yararlanma" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B.Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
205.Kaliteli eğitim verme	-	-	5,48	5,00	-	-	-	10,00	2,23
151.Üniversitenin sunduğu imkânları gereği gibi kullanma	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20

Tablo 236 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "üniversitenin sunduğu imkânları gereği gibi kullanma"; PDR, Fizik ve Resim-iş öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre ise "kaliteli eğitim verme" olarak ön plana çıkmıştır. Sosyal Bilgiler, Matematik, İngilizce ve Müzik öğretmenliği bölümlerindeki öğrenciler ise bu kategori açısından görüş belirtmemişlerdir.

Tablo 237

"Çevre olanaklarından yararlanma" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
205.Kaliteli eğitim verme	2,67	1,73	2,23
151.Üniversitenin sunduğu imkânları gereği gibi kullanma	-	0,43	0,20

Tablo 237 incelendiğinde, hem birinci sınıflarda hem de son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "kaliteli eğitim verme", şeklinde belirtildiği görülmektedir. "Üniversitenin sunduğu

imkânları gereği gibi kullanma" kodu ise son sınıfta okuyan yalnızca 1 öğrenci tarafından belirtilmiştir.

Tablo 238
"Okulu kültür merkezi durumuna getirme" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
205.Kaliteli eğitim verme	11	2,23
8.Topluma hizmet etme	3	0,61

Bu tabloda, elde edilen 2 kod'a yer verilmiştir. Bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerin %2,23'ünün "kaliteli eğitim verme", %0,61'inin ise "topluma hizmet etme" kodlarını belirttikleri görülmektedir.

Tablo 239
"Okulu kültür merkezi durumuna getirme" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	$\%_{kız}$	$\%_{erkek}$	$\%_{toplam}$
205.Kaliteli eğitim verme	3,12	-	2,23
8.Topluma hizmet etme	-	2,14	0,61

Tablo 239 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "kaliteli eğitim verme" kodunun kız öğrenciler için; "topluma hizmet etme" kodunun ise erkek öğrenciler için kaliteli öğretim elemanında bulunması gereken özelliklerin başında geldiği görülmektedir.

Tablo 240
"Okulu kültür merkezi durumuna getirme" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_3$	$\%_4$	$\%_5$	$\%_6$	$\%_7$	$\%_8$	$\%_{toplam}$
205.Kaliteli eğitim verme	-	-	5,48	5,00	-	-	-	10,00	2,23
8.Topluma hizmet etme	0,94	1,64	-	1,67	-	-	-	-	0,61

Tablo 240 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe, Sosyal Bilgiler öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre "topluma hizmet etme"; PDR, Fizik ve Resim-iş öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre ise "kaliteli eğitim verme" olarak ön plana çıkmıştır. Matematik, İngilizce ve Müzik öğretmenliği bölümlerindeki öğrenciler ise bu kategori açısından görüş belirtmemişlerdir.

Tablo 241
"Okulu kültür merkezi durumuna getirme" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
205.Kaliteli eğitim verme	2,67	1,73	2,23
8.Topluma hizmet etme	0,76	0,43	0,61

Tablo 241 incelendiğinde, hem birinci sınıflarda hem de son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "kaliteli eğitim verme", şeklinde belirtildiği görülmektedir.

4.4.6. "Program ve İçerik Bilgisi" Yeterliliği İle İlgili Kategoriler ve Bu Kategorilerde Yer Alan Kodlara İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu alanda verilen yeterliliklere sahip olan bir öğretmen; Türk Milli Eğitim Sisteminin dayandığı temel değer ve ilkeler ile özel alan öğretim programının yaklaşım, amaç, hedef, ilke, tekniklerini bilir ve uygular (MEB, 2010). Bu yeterlilik alanı ile ilgili elde edilen bulgular ve yorumlar aşağıda verilmiştir.

Tablo 242
"Türk Milli Eğitiminin amaçları ve ilkeleri" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
9.Vatanına milletine düşkün olma	3	0,61
141.Atatürk ilke ve inkılâplarının izinde olma	3	0,61

Bu tabloda, elde edilen 2 kod'a yer verilmiştir. Bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerin %0,61'inin "vatanına milletine düşkün olma" ve "Atatürk ilke ve inkılâplarının izinde olma" kodlarını belirttikleri görülmektedir.

Tablo 243
"Türk Milli Eğitiminin amaçları ve ilkeleri" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
9.Vatanına milletine düşkün olma	-	2,14	0,61
141.Atatürk ilke ve inkılâplarının izinde olma	0,85	-	0,61

Tablo 243 incelendiğinde, "vatanına milletine düşkün olma" kodunun yalnızca erkek öğrenciler için; "Atatürk ilke ve inkılâplarının izinde olma" kodunun ise yalnızca kız öğrenciler için kaliteli öğretim elemanında bulunması gereken özelliklerin başında geldiği görülmektedir.

Tablo 244
"Türk Milli Eğitiminin amaçları ve ilkeleri" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B.Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	%1	%2	%3	%4	%5	%6	%7	%8	% toplam
9.Vatanına milletine düşkün olma	1,87	-	-	1,67	-	-	-	-	0,61
141.Atatürk ilke ve inkılâplarının izinde olma	1,87	1,64	-	-	-	-	-	-	0,61

Tablo 244 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "vatanına milletine düşkün olma" ve "Atatürk ilk ve inkılâplarının izinde olma"; Sosyal Bilgiler öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "Atatürk ilk ve inkılâplarının izinde olma"; Fizik öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre ise "vatanına milletine düşkün olma" olarak ön plana

çıkmıştır. PDR, Matematik, İngilizce, Müzik ve Resim-iş öğretmenliği bölümlerindeki öğrenciler ise bu kategori açısından görüş belirtmemişlerdir.

Tablo 245
"Türk Milli Eğitiminin amaçları ve ilkeleri" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
9.Vatanına milletine düşkün olma	0,76	0,43	0,61
141.Atatürk ilke ve inkılâplarının izinde olma	-	1,30	0,61

Tablo 245 incelendiğinde, birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "vatanına milletine düşkün olma", son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun ise "Atatürk ilke ve inkılâplarının izinde olma" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

Tablo 246
"Özel alan öğretim programı izleme, değerlendirme ve geliştirme" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
205.Kaliteli eğitim verme	11	2,23
88.Öğrencinin seviyesine uygun program geliştirme	2	0,41
29.Öğrenciyi başka alanlarda da bilgilendirme	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 4 koddan 3'üne yer verilmiştir. Bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerin %2,23'ünün "kaliteli eğitim verme", %0,41'inin "öğrencinin seviyesine uygun program geliştirme" ve %0,20'sinin ise "öğrenciyi başka alanlarda da bilgilendirme" kodlarını belirttikleri görülmektedir.

Tablo 247

"Özel alan öğretim programı izleme, değerlendirme ve geliştirme" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
205.Kaliteli eğitim verme	3,12	-	2,23
88.Öğrencinin seviyesine uygun program geliştirme	0,28	0,71	0,41
29.Öğrenciyi başka alanlarda da bilgilendirme	0,28	-	0,20

Tablo 247 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan "kaliteli eğitim verme" kodunun kız öğrenciler için; "öğrencinin seviyesine uygun program geliştirme" kodunun ise erkek öğrenciler için kaliteli öğretim elemanında bulunması gereken özelliklerin başında geldiği görülmektedir.

Tablo 248

"Özel alan öğretim programı izleme, değerlendirme ve geliştirme" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	%1	%2	%3	%4	%5	%6	%7	%8	% toplam
205.Kaliteli eğitim verme	-	-	5,48	5,00	-	-	-	10,00	2,23
88.Öğrencinin seviyesine uygun program geliştirme	0,94	-	-	1,67	-	-	-	-	0,41
29.Öğrenciyi başka alanlarda da bilgilendirme	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20

Tablo 248 incelendiğinde, en yüksek frekans değerine sahip olan kod Türkçe öğretmenliği bölümünde verilen cevaplara göre "öğrencinin seviyesine uygun program geliştirme" ve "öğrenciyi başka alanlarda da bilgilendirme"; PDR, Fizik ve Resim-iş öğretmenliği bölümlerinde verilen cevaplara göre "kaliteli eğitim verme" olarak ön plana çıkmıştır. Sosyal Bilgiler, Matematik, İngilizce ve Müzik öğretmenliği bölümlerindeki öğrenciler ise bu kategori açısından görüş belirtmemişlerdir.

Tablo 249

"Özel alan öğretim programı izleme, değerlendirme ve geliştirme" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	$\%_1$	$\%_2$	$\%_{toplam}$
205.Kaliteli eğitim verme	2,67	1,73	2,23
88.Öğrencinin seviyesine uygun program geliştirme	0,38	0,43	0,41
29.Öğrenciyi başka alanlarda da bilgilendirme	0,38	-	0,20

Tablo 249 incelendiğinde, hem birinci sınıflarda okuyan öğrencilerin hem de son sınıflarda okuyan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan en yüksek frekans değerine sahip olan kodun "kaliteli eğitim verme" şeklinde belirtildiği görülmektedir.

4.4.7. "Serbest Kodlar" Kategorisi ve Bu Kategoride Yer Alan Kodlara İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu soruda yukarıda belirtilmiş kategorilerle ilgili görülmeyen kodlar 'serbest kodlar' adı altında kategorilendirilmiş ve bu kategoriye ait bulgular ve yorumlar aşağıda verilmiştir.

Tablo 250

"Serbest kodlar" kategorisi ile ilgili kodların dağılımları

KODLAR	TOPLAM	
	F_{toplam}	$\%_{toplam}$
116.Ailesinde sabıka olmama	1	0,20
225.Telefon numarasını verme	1	0,20
227.Yoklama almama	1	0,20

Bu tabloda, elde edilen 3 kod'a yer verilmiştir. Bu kodlar incelendiğinde, öğrencilerin %0,20'sinin "ailesinde sabıka olmama", "telefon numarasını verme" ve "yoklama almama" kodlarını belirttikleri görülmektedir.

Tablo 251

"Serbest kodlar" kategorisi ile ilgili kodların cinsiyete göre dağılımları

KODLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
	% kız	% erkek	% toplam
116.Ailesinde sabıka olmama	0,28	-	0,20
225.Telefon numarasını verme	0,28	-	0,20
227.Yoklama almama	-	0,71	0,20

Tablo 251 incelendiğinde, bu kategoride yer alan 116 ve 225 numaralı kodların yalnızca kız öğrenciler tarafından belirtildiği ve toplam %0,56'lık bir değere sahip olduğu, 227 numaralı kodun ise yalnızca erkek öğrenciler tarafından belirtildiği ve toplam %0,71'lik bir değere sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 252

"Serbest kodlar" kategorisi ile ilgili kodların bölümlere göre dağılımları

KODLAR	Türkçe Öğretmenliği	Sosyal B. Öğretmenliği	PDR	Fizik Öğretmenliği	Matematik Öğretmenliği	İngilizce Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği	TOPLAM
	%1	%2	%3	%4	%5	%6	%7	%8	% toplam
116.Ailesinde sabıka olmama	0,94	-	-	-	-	-	-	-	0,20
225.Telefon numarasını verme	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20
227.Yoklama almama	-	-	-	1,67	-	-	-	-	0,20

Tablo 252 incelendiğinde, "ailesinde sabıka olmama" kodunun yalnızca Türkçe öğretmenliği bölümünde okuyan 1 öğrenci tarafından belirtildiği, "telefon numarasını verme" ve "yoklama almama" kodlarının ise yalnızca Fizik öğretmenliği bölümünde okuyan 2 öğrenci tarafından belirtildiği görülmektedir.

Tablo 253

"Serbest kodlar" kategorisi ile ilgili kodların düzeylere göre dağılımları

KODLAR	BİRİNCİ SINIF	SON SINIF	TOPLAM
	%1	%2	% toplam
116.Ailesinde sabıka olmama	-	0,43	0,20
225.Telefon numarasını verme	0,38	-	0,20
227.Yoklama almama	0,38	-	0,20

Tablo 253 incelendiğinde, birinci sınıfta okuyan öğrencilerin öğretim elemanlarının kendilerine telefon numarasının vererek ve derslerde yoklama almayarak kaliteye ulaşabileceğini belirttikleri, son sınıfta okuyan öğrencinin ise ailesinde sabıkalı bir yakını olan öğretim elemanının kaliteli olamayacağını belirttikleri görülmektedir.

BÖLÜM V

SONUÇ, YARGI VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırma bulgularından elde edilen sonuçlar ve bu sonuçlara bağlı olarak yapılan önerilere yer verilmiştir.

5.1. Sonuçlar ve Yargı

Araştırmanın sonuçları ve bu sonuçlara bağlı olarak oluşturulan yargılar alt amaçlara göre sıralanarak verilmiştir.

1. *"Size göre '**Kalite**' kavramının özellikleri nelerdir?"* şeklinde yöneltilen soruya ilişkin olarak elde edilen bulgularda, öğrencilerin en fazla "amaca uygunluk anlamında kalite" anlayışı hakkında görüş belirttikleri saptanmıştır. Bu bulgu Kalaycı, Watty ve Hayırsever (2008)'in yaptıkları çalışmada Avustralyalı akademisyenlerin bölümlerinin kalitesi için birinci sırada belirttikleri kalite anlayışı ile paralellik göstermektedir. O halde öğrenciler, bir şeyin kaliteli olabilmesi için öncelikle, ulaşılmak istenilen sonuca uygun olması gerektiğini belirtmektedirler.

Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisinde insana yön veren ana güdü kendini gerçekleştirmek yani potansiyellerini geliştirmek istemesidir. Bu sıralamada fizyolojik ihtiyaçlar ve güvenliği ilgilendiren ihtiyaçlar alt düzey ihtiyaçlar olarak belirtilir. Sevgi, saygı, bilme-anlama, estetik ve kendini gerçekleştirme ise üst düzey ihtiyaçlar olup gelişimsel özellik taşımaktadırlar.

Çalışmada, bu alt amaca yönelik olarak elde edilen, en yüksek frekans değerine sahip kodlar "en iyiye ulaşmış olma, beklentilere karşılık verme, ihtiyaçlara karşılık verme, kullanışlı olma, mükemmel olma ve amaca yönelik olma" şeklinde belirtilmiştir. Maslow'un görüşünde alt düzeydeki ihtiyaçlar

gerçekleştirilmesi beklenen temel ihtiyaçlardır ancak burada öğrenciler belirttikleri bu üst düzey ihtiyaçların gerçekleşmesini öncelikli olarak arzu etmektedirler.

En iyiye ulaşmış olma ve mükemmel olma, bir ürünün ya da sunulan hizmetin her yönü ile istenilen özelliklere sahip olması gerektiğini vurgulamaktadır. Bu bulgu, öğrencilerin aldıkları ürünün ya da hizmetin tüm özellikleri ile beklentilerini karşılaması gerektiğini belirttiklerini gösterir. O halde, yükseköğretim kurumlarında öğrencilere yönelik olarak sunulan hizmet tüm alanları kapsar nitelikte en iyi özelliklere sahip olmalıdır.

Kullanışlı olma, bir ürünün bireylerin beklentileri doğrultusunda kullanılabilir olması anlamında, üretim sektörü açısından vurgulanan bir özelliktir. Bu bulgu, öğrencilerin kalite kavramını yalnızca kullandıkları ürünler açısından ele alabildiklerini göstermektedir. Oysaki günümüzde bu kavram hem ürün hem hizmet açısından faaliyet gösteren tüm sektörler için kullanılmaktadır.

Elde edilen kodlar öznel (subjektif) ve nesnel (objektif) olmaları göz önüne alınarak gruplandırıldığında, subjektif özellik taşıyan kodların öğrenciler tarafından belirtilme sıklığının yüksek olduğu ve öğrencilerin kendilerine sağlanan imkânlara vurgu yaptıkları belirlenmiştir.

Elde edilen kodlar soyut ve somut anlamlar içermeleri göz önüne alınarak gruplandırıldığında, soyut anlamlı kodların öğrenciler tarafından belirtilme sıklığının yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu bulgu, kalite kavramının tanımlanmasında yaşanan zorluğu belirtmesi açısından önemlidir. Bu zorluğun yaşanması, kalite geliştirme çalışmalarında odaklanılması gereken alanların belirlenmesinde zorluklar yaşanmasının da nedeni olarak gösterilebilir.

Ürünleri kullanan ya da hizmetten yararlanan öğrencilerin, kalite kavramına dair vurguladıkları en önemli kodların kendilerine yönelik durumları belirten kodlar olduğu saptanmıştır. O halde, öğrencilerin ‘beklentileri, ihtiyaçları ve memnuniyetleri’ kendilerine hizmet veren kurumlar için kaliteyi yakalama

açısından önemlidir. Bu bulgu, üretim sektörlerinde temel amacın müşterinin memnuniyetinin sağlanması görüşü ile paralellik gösterir.

2. *"'**Kaliteli bir üniversite**'de bulunması gereken beş özelliği, en önemli özellikten başlayarak sırasıyla belirtiniz"* şeklinde yöneltilen soruya ilişkin olarak elde edilen bulgularda, öğrencilerin 'eğitim ve öğretim ile ilgili özellikler' kategorisinde yer alan kodlara vurgu yaptıkları saptanmıştır. Bu bulgu, öğrencilerin kaliteli bir üniversitede bulunmasını en çok arzu ettikleri özelliklerin eğitim ve öğretim alanında gerçekleştirilmesi gereken özellikler olduğunu göstermektedir.

Üniversitelerin en önemli üç görevi araştırma yapma, eğitim-öğretim hizmeti sunma ve topluma hizmet verme olarak belirlenmiştir. Bu görevler yerine getirilirken her birine ayrı önem verilmeli ancak eğitim-öğretim hizmeti özellikle göz ardı edilmemeli, üniversitelerin başarıları yalnızca yeterli araştırma yapma ve yayın hazırlamada görülmemelidir. Öğrencilerin bu çalışmada, özellikle eğitim-öğretim hizmetinin kaliteli bir biçimde yerine getirilmesine vurgu yapmaları bu görüş ile paralellik gösterir. Bu nedenle, YÖK'ün üniversitelerin, fakültelerin ve bölümlerin eğitim programlarını, öğretim programlarını ve bunları uygulayan öğretim elemanlarının ders işleme süreçlerini yapılandırmaları ve geliştirmeleri gerekmektedir. Özellikle üniversitelerde gerçekleştirilen öğretim elemanı değerlendirmelerinde, öğretim elemanının öğretim performansının değerlendirilmesi süreçlerinin daha dikkatli yapılması gerekmektedir.

Bu soruya verilen cevaplardan elde edilen verilerde, en yüksek frekans değerine sahip olan kodların 'kaliteli eğitim, öğrenci ihtiyaçları, kullanılan araç-gereçler ve gelişen teknolojiyi takip etme, ihtiyaçlara uygun sınıflar, donanımlı kütüphane, kaliteli öğretim elemanları, nitelikli öğrenciler, öğretim elemanları ve öğrenciler arasındaki olumlu iletişim, yeterli kampüs yaşamı ve çevre olanakları, özgürlük, sosyal çevre ve aktivite imkânları' gibi özelliklerle ilgili olduğu saptanmıştır. Bu bulgu, öğrencilerin üniversitelerinden beklentilerinin yukarıda belirtilen alanlarda eksiklerin tamamlanması yönünde olduğunu

göstermektedir. Bu görüşlerden yararlanarak eksikliklerini gidermeyi amaçlayan kurumlar, kalite geliştirme çalışmalarına katkı sağlayacaklardır.

Öğrencilerin kaliteli üniversitede bulunması gereken özellikler arasında nitelikli öğrencilerin bulunması gerektiğine vurgu yapmaları, onların dış değerlendirmenin yanı sıra, özdeğerlendirme de yapabildiklerini gösterir. O halde öğrenciler, kendilerinin de gerekli özelliklere sahip olduklarında üniversitelerinin kalitesine katkıda bulunacaklarını düşünmektedirler.

İletişim, bireyler arası ilişkilerde ve tüm alanlarda etkileşimde bulunmanın en önemli etkenlerden biri olarak karşımıza çıkar. Öğretim elemanlarının gerek sınıf içinde gerekse sınıf dışında iletişim biçimlerini etkili bir biçimde kullanmaları, eğitim-öğretim hizmetinin daha verimli olarak sunulmasını sağlayacaktır. Bu çalışmada, öğrenci ve öğretim elemanları arasında var olan olumlu iletişime vurgu yapan öğrenciler, öğretim elemanlarının kendileri ile gerçekleştirdiği iletişimin beklentilerini karşılayacak yeterlilikte olmasını ve çift yönlü olarak gerçekleşmesini arzu etmektedirler. Bu iletişim biçiminin gerçekleşebilmesi için de, öğretim elemanlarının iletişim konusunda sürekli eğitim almaları ve öğrenciler açısından seçmeli iletişim derslerinin programlarda yer alması gerekmektedir.

Özgürlük, seçmek demektir ve varoluşun özüdür. Her bir insan, kendi yaşantılarını kendi seçmeli ve düzenlemeli, bunların sonuçlarından da kendisi sorumlu olmalıdır (Sönmez, 2005). Öğrenciler bu çalışmada, özgürlük kategorisi ile ilgili kodlara vurgu yaparlarken, üniversitede her türlü düşünceye saygı gösterilmesi, ideolojik düşüncelerin etkinliğinin azaltılması ve bireylerin bir takım eylemleri yapmaya zorlanmamaları gerektiğini belirtmektedirler. O halde üniversiteler kaliteli bir yapıya kavuşabilmek için, öğrencilerine ve öğretim elemanlarına gereken özgürlüğü sağlamalıdır.

3. *"**'Kaliteli öğretim**' kavramı sizce hangi özellikleri taşımaktadır?"* şeklinde yöneltilen soruya ilişkin olarak elde edilen bulgularda, öğrencilerin kaliteli öğretimde bulunmasını en çok arzu ettikleri özelliklerin eğitim programının 'eğitim durumları/öğrenme öğretme strateji, kuram, yöntem ve teknikleri

/etkinlikler' boyutunda olması gereken özellikler olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, belirlenen kodlardan en yüksek frekans değerine sahip olanların "alanında uzman olan öğretim elemanlarınca verilme", "öğrenci ihtiyaçlarına cevap verme", "uygulamalı olma", "ezberciliğe yer vermeme", "hayatta uygulama imkânı olma" ve "öğrenci merkezli olma" şeklinde belirtildiği görülmüştür. Buna göre, öğrenciler eğitim programının kendilerini ilgilendiren ders işleme süreçleri ile ilgili bölümünün etkili olmasını ve bu sürecin uygulayıcısı olan öğretim elemanlarının kaliteli olmasını daha çok arzu etmektedirler.

Günümüzde özellikle ilköğretim ve ortaöğretim eğitim programları üzerine gerekli çalışmalar yapılmakta, yükseköğretim programları ise yalnızca kur tanımlarıyla sınırlı kalmaktadır. Oysaki ilköğretim ve ortaöğretimde eğitim hizmetinin uygulayıcısı olan öğretmenler, eğitim fakülteleri tarafından yetiştirilmektedir. Bu nedenle mezunların değişime ve yeni programlarda yer alan anlayışlara uygun biçimde yetiştirilmeleri önemlidir.

Öğrenciler kaliteli öğretimde bulunması gereken özelliklerden birinin de ezberciliğe yer vermemesi olduğunu belirtmektedirler. Ezberci anlayış esasicilik eğitim felsefesine bağlı olarak ortaya çıkan bir uygulamadır. Bu akıma göre gerçek olan değişme değil, değişmemedir. Bu nedenle geçmişte elde edilen kesin doğrular, yeni kuşaklara aktarılarak değişme önlenir. Günümüzde ise geçerli olan eğitim felsefesi ilerlemeciliktir. Bu felsefeye göre, bilgi, doğruluğu (işlerliği, iş görürlüğü) sınamayla kanıtlanmış denencedir. Gerçek sürekli değiştiğinden elde edilen bilgiler de değişmektedir (Sönmez, 2005). Bu görüşten hareketle, programlarımızda ilerlemeciliğe dayalı olarak bilgiler değişebilir özellik taşımalı, öğretim ezber bilgilerin öğrencilere aktarılması olmaktan çıkarılmalıdır. Yükseköğretimde uygulanan eğitim programları ezbercilikten arındırılamadığında, mezun edilen öğretmen adayları yeni programlarda yer alan uygulamalara adapte olamaz ve değişimi yakalayamazlar.

Kaliteli öğretimde bulunması gerektiği belirtilen bir diğer özellik de, öğrenilenlerin günlük hayatta uygulanabilir olmasıdır. Bu bulgu, pragmatizm felsefesine dayanan eğitim programında, derslerin içeriğinin öğrencinin günlük hayatta hemen kullanabileceği ve ilgisini çeken bilgi ve becerilere, tasarım ve

problemlere göre düzenlenmesi gerektiği (Sönmez, 2005) görüşü ile paralellik göstermektedir. Çünkü eğitimin görevi, öğrencilerin günlük hayata uyumunu sağlamak ve yaşantılara etkin bir biçimde katılımını sağlamaktır.

4. *"**'Kaliteli bir öğretim elemanında'** bulunması gereken beş özelliği, en önemli özellikten başlayarak sırasıyla belirtiniz"* şeklinde yöneltilen soruya ilişkin olarak elde edilen bulgularda, öğrenciler öğretim elemanlarının "kişisel ve mesleki değerler-mesleki gelişim" başlığı altında yer alan 'kişisel gelişimi sağlama' yeterliliğine sahip olmaları gerektiğine vurgu yapmaktadırlar. Ayrıca, en yüksek frekans değerine sahip olan kodların "bilgi bakımından donanımlı olma", "bilgiyi öğrenciye en iyi şekilde aktarma" ve "alanında uzman olma" şeklinde belirtildiği görülmüştür. Yükseköğretimde kaliteli öğretim elemanlarının bulunması ve kaliteli programların uygulanması, kaliteli öğretimin gerçekleştirilebilmesinde doğrudan etkilidir. Öğrencilerin öğretimden beklentilerinin özellikle ders işleme süreci ile ilgili olduğu düşünüldüğünde, öğretim elemanlarının alanlarının gerektirdiği yeterli bilgi birikimine sahip olmaları ve bu bilgileri de verimli bir biçimde öğrenciye aktarabilmelerinin arzu edilmesi beklenen bir sonuçtur. Mesleğinde başarılı, değişime ayak uyduran ve bildiklerini öğretebilen bir öğretim elemanı, hem mesleki kişiliği ile öğretmen adaylarına örnek olur hem de eğitim-öğretim hizmetini etkili bir biçimde yerine getirir.

5.2. Öneriler

Bu başlık altında araştırmanın sonuçları doğrultusunda uygulayıcılara ve araştırmacılara yönelik olarak sunulan önerilere yer verilmiştir.

5.2.1. Uygulayıcılara Yönelik Öneriler

1. Üretim sektörlerinde müşteri memnuniyetinin temele alınması gerektiğine benzer biçimde hizmet alanlarında da kalite geliştirme çalışmaları yürütülürken, tüm paydaşların ihtiyaçlarının belirlenmesi, görüşlerinin alınması ve bu görüşlerin değerlendirmeye dâhil edilmesi önemli bir yaklaşımdır. Bu nedenle, hizmet veren bir kurum olan üniversitelerin de kalite çalışmalarında öğrencilerin

beklentilerine ve kurum hakkında sahip oldukları görüşlere önem vermesi gerekmektedir. Çünkü eğitim kurumlarının en önemli amacı, öğrencilere eğitim vermek ve davranışlarını geliştirerek değişen yaşama ayak uydurmalarını sağlamaktır. O halde öğrencilerinin düşünceleri doğrultusunda onların ihtiyaçlarını ve beklentilerini belirleyen üniversiteler, memnuniyetlerinin sağlanabilmesi için önemli bir bilgi kaynağı elde edebilirler.

2. Kalite kavramının tanımlanmasında yaşanan güçlük nedeniyle, kalite geliştirme çalışmalarında**,** öncelikle bireylerin kalite kavramı ile ilgili algılarının tespit edilmesi ve kurum için verilen hizmete uygun bir kalite tanımlamasının yapılabilmesi gerekmektedir. Bu tanımlama yapılamadığında iyileştirme çalışmaları da uygun ve yararlı olmayabilir.

3. Öğrenci düşüncelerinden yararlanılarak, kaliteli üniversitenin özellikleri konusunda eksiklerin tamamlanması için çalışılması, öğrencilerin beklentilerinin karşılanması ve memnuniyetlerinin sağlanması açısından yararlı olabilir. Bunu sağlayan üniversiteler de kalite çalışmalarına olumlu katkılar sağlayabilirler.

4. Kaliteli öğretimin özellikleri konusunda belirtilen düşüncelerden yararlanılarak, öğrencilerin eğitim programının 'eğitim durumları' boyutu üzerinde durduklarının belirlenmesi, program geliştirme çalışmalarında öğretimin gerçekleştirildiği sürecin planlanması açısından yarar sağlayabilir. Bu görüşler doğrultusunda, üniversitelerde gerçekleştirilen eğitim-öğretim sürecini yönlendiren tüm unsurlar değerlendirilebilir.

5. Bu çalışmada öğrenciler eğitim programının eğitim durumları boyutuna vurgu yaptıklarından, sürecin en önemli unsurlarından olan öğretim elemanlarının akademik performansının değerlendirilmesi çalışmalarında ölçütler belirlenirken, öğrencilerin kaliteli öğretim elemanı özellikleri konusunda belirttikleri düşüncelerden yararlanılması, öğretim elemanı performansının değerlendirilmesine yönelik olarak hazırlanan veri toplama araçlarındaki maddelerin belirlenmesi ve geçerli sonuçların elde edilmesi açısından yarar sağlayabilir.

5.2.2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler

1. "Kalite kavramının özellikleri; kaliteli üniversite, kaliteli öğretim ve kaliteli öğretim elemanının özellikleri "nin belirlenmesine yönelik daha geniş öğrenci katılımının sağlandığı ve tüm düzeyleri kapsayan yeni çalışmalar yapılabilir. Ya da bu çalışmalar, aynı üniversitenin farklı fakülteleri örnekleme alınarak gerçekleştirilebilir. Bu çalışmada geliştirilen veri toplama aracı sadece eğitim fakültesinin çalışmada belirtilen bölümlerinde öğrenim görmekte olan öğrencilerine uygulanmıştır. Benzer bir çalışma farklı fakülte ve bölümlerde gerçekleştirilerek sonuçlar karşılaştırılabilir.

2. Benzer bir araştırmada, bu çalışmada belirlenen alt amaçlardan biri seçilerek, daha özel bir çalışma gerçekleştirilebilir. Böylelikle elde edilecek olan bilgiler, daha derinlemesine bir bakış açısı sağlayabilir.

3. Kaliteli üniversite özelliklerinin belirlenmesine yönelik yapılacak bir araştırmada, elde edilen veriler yardımıyla kalite geliştirme çalışmalarında üniversitelerin hangi alanda gelişim göstermeleri gerektiği konusunda öneriler geliştirilebilir.

4. Kaliteli eğitim programının özelliklerinin belirlenmesine yönelik yapılabilecek bir çalışmada, öğrencilerden elde edilecek görüşler yardımıyla programın değerlendirilmesi konusunda ölçütler belirlenerek bu konuda bir veri toplama aracı geliştirilebilir.

5. Kaliteli öğretim elemanı özelliklerinin belirlenmesine yönelik gerçekleştirilebilecek bir çalışmada, belirlenen ölçütler yardımıyla her üniversitede uygulanan öğretim elemanı performans değerlendirme anketleri değerlendirilebilir ve bu konuda standart bir veri toplama aracı geliştirilebilir.

6. Bu çalışmada, cinsiyetlere, bölümlere ve düzeylere göre farklılıkların ortaya çıkmasının, öğrencilerin düşünme ve karar verme süreçlerinde kullandıkları ölçütlerin farklı olmasından kaynaklandığı düşünülmüştür. Benzer nitel bir çalışma, ortaya çıkan bu farklılıkların nedenlerinin belirlenmesine yönelik olarak gerçekleştirilebilir.

KAYNAKÇA

Acar, M. (2007). Sihirli anahtar terminatöre karşı: Avrupa Birliği nedir? Ne değildir?. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Dergisi. 2*(1). 11–126.

Adams, D. (1998). Eğitimde kalitenin tanımlanması (çev. N. Cemaloğlu). *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi i.* (14) , 233–248.

Aksu, M.B., Çivitçi, A. ve Duy, B. (2008). Yükseköğretim öğrencilerinin öğretim elemanlarının ders uygulamaları ve sınıf içi davranışlarına ilişkin görüşleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 9*(16), 17–42.

Akşit, B.T., Mızıkacı, E.A. ve Mızıkacı F. (2000). Yükseköğretimde toplam kalite yönetimi: TS-EN-ISO 9001 kalite sistem çalışmaları uygun araçlardan biri olabilir mi?. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi.* (21). 9–19.

Aktan, C.C. (1999). Çağdaş yönetim anlayışı: toplam kalite. *Yeni Türkiye Dergisi*. 68–88. http://www.canaktan.org/canaktan-personel/canaktan-arastirmalari/toplam-kalite/aktan-cagdas-yonetim-anlayisi.pdf adresinden 27.05.2010 tarihinde indirilmiştir.

Aktan, C.C. (2004). İdeal bir üniversite için on temel ilke. C.C. Aktan (Editör).*Nasıl bir üniversite?*. Birinci Baskı. Adapazarı. Değişim yayınları, ss. 13–21.

Aktan, C.C. (2005). Kamu yönetiminde ve hizmetlerinde kalite. C.C. Aktan ve U. Saran (Editörler). *Toplam kalite yönetiminin temelleri ve kamu yönetiminde uygulanması*. Ankara. Hizmet-iş Sendikası Eğitim yayınları. www.sobiadacademy.net/sobem/e-kamuyonetim/kamuda-kalite/aktan-kal.pdf adresinden 24.02.2010 tarihinde indirilmiştir.

Aktan, C.C. (2007). Yüksek öğretimde değişim: global trendler ve yeni paradigmalar. C.C. Aktan (Editör). *Değişim çağında yüksek öğretim*. İzmir. Yaşar Üniversitesi yayınları.http://www.eds.sakarya.edu.tr/FileUploads/UserEIFiles/Uploads/59290ab2-b900-48b4-a694-88cc2772fd1f/file/aktan-trendler.pdf adresinden 13.01.2010 tarihinde indirilmiştir.

Altınok, V. (2008). Yükseköğretimde ilke ve yönelimler neler olmalı?. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. (19). 41–53.

Apay, A. ve Kılıç, R. (1997). Eğitim programlarında toplam kalite uygulamaları. M. Çoruh (Editör). *SKI CQI Yükseköğretimde sürekli kalite iyileştirme (Sempozyumu)*. Birinci Baskı. Ankara. Haberal Eğitim Vakfı yayınları, ss. 11–17.

Argon, T. Ve Köşterelioğlu, M.A. (2009). Üniversite öğrencilerinin üniversite yaşam kalitesi ve fakülte kültürüne ilişkin algıları. *Elektronik Sosyal Bilimler dergisi. 8*(30). 43–61.

Arı, G.S., Armutlu, C., Tosunoğlu, N.G. ve Toy B.Y. (2009). Pozitivist ve postpozitivist paradigmalar çerçevesinde metodoloji tartışmalarının yönetim ve pazarlama alanlarına yansımaları. *Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi. 27*(1). 113–141.

Arslan, H., Polat, S. ve Değirmenci, T. (2004, 6-9 Temmuz). *Eğitim Fakültelerinin ve programlarının akademik kalitesinin değerlendirilmesi*. XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayında sunuldu, Malatya.

Arslantaş, H.İ. (2011). Öğretim elemanlarının öğretim stratejileri-yöntem ve teknikleri, iletişim ve ölçme değerlendirme yeterliklerine yönelik öğrenci görüşleri. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 8(15). 487-506.

Atar, İ.H. (2007). Toplam kalite yönetimi, bilişim ve eğitim ilişkisi ve Malatya Polis Meslek Yüksekokulu'nda bir uygulama, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.

Barlow J. and Moller C. (1998). *Her şikâyet bir armağandır (A complaint is a gift)*. (çev. G. Günay). İstanbul: Rota Yayınları. (Eserin orijinali 1996'da yayımlandı).

Barnett, R. (2008). *Her türlü aklın ötesinde üniversitede ideoloji ile yaşamak* (çev. S. Eren). İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Batı, G.B. (2006). *Paydaş Teorisi ve Bankalarda Paydaş Analizi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

Baykara, S. (1999). *Eğitimde toplam kalite yönetiminin uygulanabilirliği ve bir model önerisi*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.

Bengisu, M. (2007). Yüksek eğitimde toplam kalite yönetimi. *Journal of Yasar University*. *2*(7). 739–749.

Bilgin, N. (2006). *Sosyal Bilimlerde içerik analizi teknikler ve örnek çalışmalar*. (2.Basım). Ankara: Siyasal Kitabevi.

Bridge, B. (2003). *Eğitimde toplam kalite yönetimi uygulamaları*. (1.Basım). İstanbul: Beyaz Yayınları.

Bogue, E.G. and Hall, K.B. (2003). *Quality and accountability in higher education improving policy, enhancing performance*. (First Edition). Westport, Connecticut, London.

Böke, K. (2009). Örnekleme. K.Böke (Editör). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. Birinci Baskı. İstanbul: Alfa yayınları, ss. 103–149.

Brown, A. (1995). Müşteri hizmetleri yönetimi. (çev. M. Kılıç). Ankara: MEB Yayınları.

Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E.K., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. (1. Basım). Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Cafoğlu, Z. (1997). Yüksek öğretim ve öğrenci kalitesi. M. Çoruh (Editör). *SKI CQI Yükseköğretimde sürekli kalite iyileştirme (Sempozyumu)*. Birinci Baskı. Ankara. Haberal Eğitim Vakfı yayınları, ss. 91–100.

Canbasoğlu, N. (1997).Yüksek öğretimde kalite sorununun bürokrasi boyutu. M. Çoruh (Editör). *SKI CQI Yükseköğretimde sürekli kalite iyileştirme (Sempozyumu)*. Birinci Baskı. Ankara. Haberal Eğitim Vakfı yayınları, ss. 299–303.

Chickering, A.W. and Kytle J. (1999). The Collegiate ideal in the twenty-first century. *New directions for higher education*. (105). 109–120.

Cingöz, M. (2009). *Eğitimde hizmet kalitesinin müşteri memnuniyetine etkisi: Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde bir uygulama*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.

Cüceloğlu, D. (2010). *İnsan ve davranışı Psikolojinin temel kavramları*. (20.Basım). İstanbul: Remzi Yayıncılık.

Çakıl, R.Z. (2006). *Eğitimde toplam kalite yönetimi-İstanbul İlçe Milli Eğitim yöneticilerinin eğitimde kaliteyi algılayış düzeyleri*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Çakmak, M. (2009). Öğretmen adaylarının 'etkili öğretmen' nitelikleri konusunda düşünceleri. *Eğitim ve Bilim dergisi*. 34(153). 74–82.

Çelikten, M., Şanal, M. ve Yeni, Y. (2005). Öğretmenlik mesleği ve özellikleri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. 19*(2). 207–237.

Çengel, G. *AB-Türkiye ve eğitim üçgeni*. http://www.legalisplatform.net/makale/AB-%20T%C3%BCrkiye%20Ve%20E%C4%9Fitim%20%C3%9C%C3%A7geni.pdf adresinden 05.07.2010 tarihinde indirilmiştir.

Demir, R. (2008). *Üniversitenin bugünü ve yarını.* (3.Basım). Ankara: Palme Yayıncılık.

Demirbolat, A.O. (2005). Yüksek lisans öğrencilerinin program ve öğretim elemanlarından beklentileri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi. 3*(1). 47–64.

Demirci, S. ve Köseli, M. (2009). İkincil veri ve içerik analizi. K.Böke (Editör). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. Birinci Baskı. İstanbul: Alfa yayınları, ss. 319–364.

Demirkaya, H. (2002). Toplam kalite yönetimi felsefesinin siyasette uygulanabilirliği. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi. 7*(2). 169–187.

Devebakan, N., Koçdor, H., Musal, B. ve Güner, G. (2003). Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsünde Lisansüstü eğitim kalitesinin arttırılması kapsamında öğrencilerin eğitime ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. 5*(2). 30–44.

Dicle, İ. A. (2000). *Öğretimde toplam kalite yönetimi 21. yüzyılın başındaki olanaklar, fırsatlar ve darboğazlar***.** Ekonomi Forumu. İstanbul: FES Yayınları, 18–33.

Doğan, İ. (2010). *Kalite nedir? Özgün bir tanım*. http://ekonomiturk.blogspot.com/2010/04/kalite-nedir-ozgun-bir-tanm.htm adresinden 03.02.2011 tarihinde indirilmiştir.

Doğanay A. ve Sarı M. (2004, 20–21 Mayıs). *Öğrencilerin üniversitedeki yaşam kalitesine ilişkin algılarının demokratik yaşam kültürü çerçevesinde değerlendirilmesi (Çukurova Üniversitesi örneği)*. Uluslar arası Demokrasi Eğitimi Sempozyumunda sunuldu, Çanakkale.

Donald, J.G. and Denison, D.B. (2001). Quality assesment of university students: student perceptions of quality criteria. *The journal of higher education. 72*(4). 478–502.

Eğitim terimleri sözlüğü, (1974). http://tdkterim.gov.tr/bts/ adresinden 10.07.2011 tarihinde alınmıştır.

Ekinci, C.E. ve Burgaz, B. (2007). Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin bazı akademik hizmetlere ilişkin beklenti ve memnuniyet düzeyleri. *Hacette Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. (33). 120–134.

Ekiz, D. (2004). Eğitim dünyasının nitel araştırma paradigmasıyla incelenmesi: doğal ya da yapay. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi. 2*(4). 415- 439.

Ensari, H. (2003). *21. yüzyıl okulları için toplam kalite yönetimi*. (4.Basım). İstanbul: Sistem Yayıncılık.

Erdem, A.R. (2005). Üniversitenin varoluş nedeni. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi.* (17).104–116.

Erdem, A.R. (2008). Eğitim fakültesinin fırsat ve tehditlerinin tanımlanması: bir durum çalışması. *Uluslar arası İnsan Bilimleri Dergisi. 5*(2).1–21.

Erdoğan, M. ve Uşak, M. (2005). Fen Bilgisi öğretmen adayları memnuniyet ölçeğinin geliştirilmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi. 25*(2). 35–54.

Ergunda H.İ. ve Tunçer M. (2010). Müşteri odaklılık. DEÜ Pazarlama Tezsiz Yüksek Lisans bölümü Temel İşletme Bilgisi dersi ödevi. 1–14. http://www.biymed.com/depo/must-od.pdf adresinden 16/05/2010 tarihinde indirilmiştir.

Erişen, Y. (2003). Toplam kalite sistemini oluşturmada temel aşama: standartların belirlenmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*. *1*(3). 285–302.

Eroğlu, E. (2004). *Yükseköğretimde hizmet kalitesi*. (1.Basım). Ankara: Nobel Yayıncılık.

Ertuğrul, F. (2008). Paydaş teorisi ve işletmelerin paydaşları ile ilişkilerinin yönetimi. *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. (31). 199–223.

Ertürk, S. (1975). *Eğitimde "program" geliştirme.* (2.Basım). Ankara: Cihan matbaası.

Eyitmiş, A.M. (2000).*Yükseköğretimde toplam kalite yönetimi ve Uludağ Üniversitesi İ.İ.B.F.'de ISO–9002 kalite güvence modeli önerisi*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

Fraenkel, J.R. and Wallen, N.E. (2000). *How to design and evaluate research in education.* (4. Basım). Mc-Graw Hill Higher Education.

Gazi Üniversitesi Akademik Değerlendirme ve Kalite Geliştirme Kurulu. (2006a). *Gazi Üniversitesi Özdeğerlendirme El Kitabı*. Ankara: Gazi Üniversitesi.

Gazi Üniversitesi GÜADEK Ölçme ve Değerlendirme Komisyonu. (2006b). *Gazi Üniversitesi SWOT Analizi Sonuçları*. Ankara: Gazi Üniversitesi.

Gedikoğlu, T. (2005). Avrupa Birliği sürecinde Türk Eğitim Sistemi: sorunlar ve çözüm önerileri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 1(1). 66–80.

Gencel, U. (2001). Yükseköğretim hizmetlerinde toplam kalite yönetimi ve akreditasyon. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. 3*(3). 164–218.

Gökçe, O. (2006). *İçerik analizi kuramsal ve pratik bilgiler*. (1.Basım). Ankara: Siyasal Kitabevi.

Gülşen, C. (2009). Eğitim denetiminde kalite yönetimi. *Milli Eğitim Dergisi.* (182). 149–166.

Gültekin M. ve Anagün Ş.S. (2006). Avrupa Birliğinin eğitimde kaliteyi belirleyici alan ve göstergeleri açısından Türk Eğitim Sisteminin durumu. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. 6*(2). 145–170.

Günay, D. (2006). Türkiye'nin üniversite sorunu. *Sosyal Bilimler Evi Bilimsel Düşünce Dergisi*. (3). 7–20.

Güzel, N.G. (2006). *Yükseköğretimde turizm eğitimi ve hizmet kalitesi*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Hacıfazlıoğlu, Ö. (2006). *Avrupa Birliği yükseköğretim kalite göstergeleri ve Türkiye örneği*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Harvey, L. and Green, D. (1993). Defining Quality. *Assesment&Evaluation in Higher Education. 18*(1). 9–26.

Idrus, N. (2010). Transforming quality for development. *Quality in higher education. 9*(2). 141–150.

İktisat terimleri sözlüğü, (2004). http://www.buyukturkcesozluk.net/kelime/rekabet.html adresinden 13.04.2010 tarihinde alınmıştır.

İlgazi, A. (2004). *Avrupa Birliği uyum sürecinde eğitimde toplam kalite arayışları:"sorunlar ve çözüm önerileri"*. XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayında sunuldu, Malatya.

İmanova, S. (2008). Eğitimde yönetim kalitesi. *Journal of Qafgaz University*. 180–188. http://journal.qu.edu.az/article_pdf/1006_73.pdf adresinden 13.04.2010 tarihinde indirilmiştir.

Kağnıcığlu, H. (2002). Günümüz işletmelerinin yaşam anahtarı: müşteri odaklılık. *Ege Akademik Bakış Dergisi*. *2*(1). 79–90.

Kahraman, V. (2008). *Toplam kalite yönetiminin eğitim kurumlarında uygulanması ve karşılaşılan sorunlar*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Kalaycı, N. (2008a). Yükseköğretimde uygulanan toplam kalite yönetimi sürecinde göz ardı edilen unsurlardan "tky merkezi" ve "eğitim programları".*Türk Eğitim Bilimleri Dergisi. 6*(2). 163–188.

Kalaycı, N. (2008b). Yükseköğretimde öğretimi değerlendirme anketlerinde öğrenci algılarındaki farklılıkların puanlamaya etkileri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi. 14*(54). 235–275.

Kalaycı, N. (2009). Yükseköğretim kurumlarında akademisyenlerin öğretim performansını değerlendirme sürecinde kullanılan yöntemler. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi. 15*(60). 605–636.

Kalaycı, N., Watty, K. ve Hayırsever F. (2008). How do academics conceive quality in higher education? 11th International conference on further education in the balkan countries. October, 23RD - 25TH, Konya, Türkiye.

Karakaş, F. ve Selimoğlu, E. (2002). *İkinci Devre*. (1.Basım). Bursa: Nobel Yayıncılık.

Karaköse, T. (2006). *Eğitim örgütlerindeki iç ve dış paydaşların kurumsal itibara ilişkin algılamaları*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.

Karakütük, K., Tunç, B., Özdem, G. ve Bülbül, T. (2008). *Eğitim fakültelerinin öğretim elemanı profili*. (1.Basım). Ankara: Ankara Üniversitesi yayınları.

Kaya, İ. ve Engin, O. (2007). Yüksek öğretimde kalite iyileştirme sürecinde öğrenci memnuniyetinin ölçülmesine yönelik bir araştırma. *Milli Eğitim Dergisi*. (174). 106–114.

Kılıç, A. ve Acat, M.B. (2007). Öğretmen adaylarının algılarına göre öğretmen yetiştirme programlarındaki derslerin gereklilik ve işe vurukluk düzeyi. *Sosyal Bilimler Dergisi.* (17). 21–37.

Kocabaş, İ. (1997). Toplam kalite yönetiminin eğitimde sağlayacağı yararlar. M. Çoruh (Editör). *SKI CQI Yükseköğretimde sürekli kalite iyileştirme (Sempozyumu)*. Birinci Baskı. Ankara. Haberal Eğitim Vakfı yayınları, ss. 267–273.

Korkut, H. (1999).Öğretim üyelerinin pedagojik formasyon gereksinimleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi.* (20). 477–502.

Köksal, G. ve Eğitman, A. (1997).Eğitim kalitesinin planlanması: Endüstri Mühendisliği için bir uygulama. M. Çoruh (Editör). *SKI CQI Yükseköğretimde sürekli kalite iyileştirme (Sempozyumu)*. Birinci Baskı. Ankara. Haberal Eğitim Vakfı yayınları, ss. 243–251.

Köksoy, M. (1998). *Yükseköğretimde kalite ve Türk yükseköğretimi için öneriler*. (2.Basım). İstanbul: İstanbul Kültür Üniversitesi Yayınları.

MEB, (2010). *Öğretmenlik mesleği genel yeterlilikleri*.

Murat, M. Aslantaş, H.İ., Özgan, H. (2006). Öğretim elemanlarının sınıf içi eğitim – öğretim etkinlikleri açısından değerlendirilmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi eğitim Fakültesi Dergisi. 26*(3), 263- 278.

Numanoğlu, G. (2001). Eğitimde toplam kalite yönetimi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi. 34*(1–2). 113–123.

Oğuz, A. (2004). Bilgi çağında yüksek öğretim programları. *Milli Eğitim Dergisi*. (164). 1–8.

Oktar, İ. ve Yazçayır, N. (2008). Öğrencilere göre etkili öğretmen özellikleri. *Milli Eğitim Dergisi*. (180). 8–23.

Öğmen, A. (2000). Eğitimde kalite. *Eğitim ve Yaşam Dergisi*. 53- 57.

Özakça, V.S. (2007). *Yükseköğretimde kalite geliştirme: İktisadi ve İdari Bilimler Fakülteleri için bir özdeğerlendirme model önerisi*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

Özcan, K.C. (1997). Yükseköğretimde kalite. M. Çoruh (Editör). *SKI CQI Yükseköğretimde sürekli kalite iyileştirme (Sempozyumu)*. Birinci Baskı. Ankara. Haberal Eğitim Vakfı yayınları, ss. 35–38.

Özçalık, F. (2007). *Yükseköğretimde eğitim hizmet kalitesinin ölçümüne yönelik örnek bir uygulama*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Özdemir, A. (2002). Sağlıklı okul ikliminin çeşitli görünümleri ve öğrenci başarısı. *Kastamonu Eğitim Dergisi*. *10*(1). 39–46.

Özdemir, S. (2005). Eğitimde toplam kalite yönetimi. C.C. Aktan ve U. Saran (Editörler). *Kamu yönetiminde ve kamu hizmetlerinde kalite*. Ankara. Hizmet-iş Sendikası Eğitim yayınları. http://www.sobiadacademy.net/sobem/e-kamuyonetim/kamuda-kalite/ozdemir.pdf adresinden 09.12.2009 tarihinde indirilmiştir.

Özden, Y. (1998). *Eğitimde dönüşüm eğitimde yeni değerler*. (4.Basım). Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Özdoğan, F.B. ve Tüzün, İ.K. (2007). Öğrencilerin üniversitelerine duydukları güven üzerine bir araştırma. *Kastamonu Eğitim Dergisi*. *15*(2). 639–650.

Özgüven, E. (1997).Yükseköğretimde niteliği geliştirme. M. Çoruh (Editör). *SKI CQI Yükseköğretimde sürekli kalite iyileştirme (Sempozyumu)*. Birinci Baskı. Ankara. Haberal Eğitim Vakfı yayınları, ss. 49–58.

Özipek, B.B. (2004).Akademik özgürlük. C.C. Aktan (Editör).*Nasıl bir üniversite?*. Birinci Baskı. Adapazarı. Değişim yayınları, ss. 23–48.

Rehber, E. (2007). Dünyada yükseköğretim ve kalite anlayışı. C. C. Aktan (Editör). *Değişim çağında yükseköğretim*. Birinci Baskı. İzmir. Yaşar Üniversitesi yayınları, ss. 211–243.

Sakarya, M.C. (2006). *Yükseköğretimde öğrenciye yönelik hizmet kalitesinin ölçülmesi: Akdeniz Üniversitesi İ.İ.B.F. öğrencileri üzerine bir araştırma*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

Salmi, J. (2010). *Dünya çapında üniversiteler kurmanın zorluğu* (çev. K. Yamaç). Ankara: Eflatun Yayınevi.

Sarvan, F., Cömert, Ş. ve Karakaş, K. (1997).Yüksek öğretimde toplam kalite yönetimi felsefesinin uygulanabilirliğini irdeleyen teorik bir yaklaşım. M. Çoruh (Editör). *SKI CQI Yükseköğretimde sürekli kalite iyileştirme (Sempozyumu)*. Birinci Baskı. Ankara. Haberal Eğitim Vakfı yayınları, ss.101–111.

Saydan, R. (2008). Üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarından kalite beklentileri: Yüzüncü Yıl Üniversitesi İİBF örneği. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi. 10*(1). 63–79.

Serin, H. ve Aytekin, A. (2009). Yükseköğretimde toplam kalite yönetimi. *Bartın Orman Fakültesi Dergisi*. *11*(15). 83–93.

Sevinç, D., Songülen, Z. ve Fazlıoğlu Ö. (2006). Avrupa Birliği müzakere sürecinde "eğitim ve kültür". *Ekonomi Politikaları Araştırma Enstitüsü politika notları*.1–17.http://www.tepav.org.tr/upload/files/1271247393r9298.Avrupa_Birligi_Muzakere_Surecinde____Egitim_ve_Kultur___.pdf adresinden 06.07.2010 tarihinde indirilmiştir.

Sönmez, V. (2005). *Eğitim felsefesi*. (7. Basım). Ankara: Anı Yayıncılık.

Sönmez, V. (2008). *Program geliştirmede öğretmen el kitabı*. (14. Basım). Ankara: Anı Yayıncılık.

Şengel, A. (1997). Müşteri olarak öğrencilerin eğitim öğretimden ihtiyaç ve beklentileri. M. Çoruh (Editör). *SKI CQI Yükseköğretimde sürekli kalite iyileştirme (Sempozyumu)*. Birinci Baskı. Ankara. Haberal Eğitim Vakfı yayınları, ss. 335–342.

Taşdelen, V. (2003). Eğitimde kuram ve uygulama bağının kurulmasına yönelik felsefi bir araştırma. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi. 36*(1–2). 151–166.

Tüzün, İ.K. ve Devrani, T.K. (2008). Müşteri memnuniyeti ve müşteri-çalışan etkileşimi üzerine bir araştırma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi. 3*(2). 13–24.

Üstüntepe, L. (2003). Kalite kavramı ve kalitenin tarihsel gelişimi. *UTED Dergi*. http://www.uted.org/dergi/dergi.htm adresinden 27.05.2010 tarihinde indirilmiştir.

Varinli, İ. ve Uzay, N. (1997). Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde hizmet kalitesini artırmaya yönelik çalışmalar. M. Çoruh (Editör). *SKI CQI Yükseköğretimde sürekli kalite iyileştirme (Sempozyumu)*. Birinci Baskı. Ankara. Haberal Eğitim Vakfı yayınları, ss. 157–165.

Voss, R., Gruber, T. and Szmigin I. (2007). Service quality in higher education: The role of student expectations. *Journal of Business Research*. (60). 949- 959.

Yazıcı, B. (2005). *Kimya mühendisliği eğitiminde toplam kalite-kalite karakteristiklerinin tespiti*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Yelken, T.Y., Çelikkaleli, Ö. ve Çapri, B. (2007). Eğitim fakültesi kalite standartlarının belirlenmesine yönelik öğretmen adayı görüşleri (Mersin Üniversitesi örneği). *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 3*(2). 191–215.

Yenen, V.Z. ve Gözlü S. (2003). Yüksek öğretimde müşteri beklentileri: Türkiye'den örnekler. *İstanbul Teknik Üniversitesi dergisi. 2*(2). 28–38.

Yıldırım, K. (2009). *Uluslar arası öğrenci değerlendirme programı (PISA) 2006 yılı verilerine göre Türkiye'de eğitimin kalitesini belirleyen temel faktörler*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (6. Basım). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yıldız, G. ve Ardıç, K. (1999). Eğitimde toplam kalite yönetimi. *Bilgi Dergisi*. (1). 73–82.

Yılmaz, K. ve Horzum, B. (2005). Kürselleşme, bilgi teknolojileri ve üniversite. *Eğitim Fakültesi Dergisi.* (6). 103–121.

Yılmaz, K. ve Oğuz, E. (2005). Eğitim Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin fakülte kültürüne ilişkin algıları. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi. 38*(1). 101–122.

YÖK, (2006). *Türkiye'nin yükseköğretim stratejisi (Taslak Rapor)*. Haziran 2006.

Yüksel, G., Öncü, H., Sezgin, F., Altunkaynak, B. Ve Ünsal H. (2006). *Öğrenci memnuniyet araştırması.* GÜADEK Ölçme ve Değerlendirme Çalışma Grubu, Ankara.

Yüksel, G., Altunkaynak, B., Sezgin, F. ve Ünsal H. (2009). *Öğrenci memnuniyet araştırması 2008–2009*. GÜADEK Ölçme ve Değerlendirme Çalışma Grubu, Ankara.

Watty, K. (2006). Want To Know About Quality in Higher Education? Ask on Akademic. *Quality in Higher Education. 12* (3).291–301.

Wiersman, W. and Jurs S.G. (2005). *Research methods in education*. Pearson and Allyn and Bacon.

İnternet kaynakları:

http://www.rekabetdernegi.org/rekabethakkinda.htm#tepe

http://www.tkgm.gov.tr/turkce/dosyalar/diger/icerikdetaydh288.pdf

http://tdk.org.tr/TR/Genel/SozBul.aspx?F6E10F8892433CFFAAF6AA849816B2EF4376734BED947CDE&Kelime=ideal

http://felsefetarihi.net/i.htm#i5

http://muratsaylan.blogcu.com/marka-olmak-algilarda-onde-olmaktir/3853512

http://www.adrespatent.com/detay.aspx?ICR_KOD=65

EKLER

1) "Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Kalite, Kaliteli Üniversite, Kaliteli Öğretim ve Kaliteli Öğretim Elemanı Kavramlarına İlişkin Algıları" anketi,

2) "Örneklemi oluşturan öğrencilerin kişisel bilgileri" çizelgesi.

EK 1

Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Kalite, Kaliteli Üniversite, Kaliteli Öğretim ve Kaliteli Öğretim Elemanı Kavramlarına İlişkin Algıları

Sevgili Öğrenci;

Bu araştırma yüksek öğretim öğrencilerinin kalite, kaliteli üniversite, kaliteli öğretim ve kaliteli öğretim elemanı kavramlarına ilişkin algılarını saptamayı amaçlamaktadır.Çünkü yüksek öğretim kurumlarının kalitesinin yükseltilmesine ilişkin çalışmalarda öncelikle kalitenin tanımlanması ve kalite anlayışlarının net bir biçimde ortaya konulması gerekmektedir. Yüksek öğretimin en önemli paydaşı olan öğrencilerin bu konudaki algılarının belirlenmesi üniversitelerin kalite geliştirme çalışmalarına veri sağlayacağından önemlidir.

Aşağıdaki sorulara kendi ölçütleriniz doğrultusunda cevap vermenizi rica ederim. Araştırmaya yapacağınız katkılar için içtenlikle teşekkür ederim.

Yasemin DEMİRHAN YÜKSEL
G.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Eğitim Programları ve Öğretimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi
e-mail: curie84@hotmail.com

KİŞİSEL BİLGİLER

Bölümünüz : .....

Sınıf Düzeyiniz : 1 ( ) 2( ) 3 ( ) 4 ( ) 5 ( )

Cinsiyetiniz : K ( ) E ( )

Kardeş sayısınız (siz hariç) : .....

Mezun olduğunuz okullar : (il, ilçe, köy ve özel ya da devlet okulu)

İlkokul			**Ortaokul**			**Lise**		
İl ( )	**İlçe** ( )	**Köy** ( )	**İl** ( )	**İlçe** ( )	**Köy** ( )	**İl** ( )	**İlçe** ( )	**Köy** ( )

İlkokul		**Ortaokul**		**Lise**	
Özel ( )	**Devlet** ( )	**Özel** ( )	**Devlet** ( )	**Özel** ( )	**Devlet** ( )

Araştırma problemlerine ilişkin sorular:

1. Size göre " **Kalite"** kavramının özellikleri nelerdir?

……
……
……
……
……
……

2. " **Kaliteli bir üniversite** " 'de bulunması gereken beş özelliği, en önemli özellikten başlayarak sırasıyla belirtiniz.

1) ……
……
2) ……
……
3) ……
……
4) ……
……
5) ……
……

3. "**Kaliteli öğretim**" kavramı sizce hangi özellikleri taşımaktadır?

……
……
……
……
……
……

4."**Kaliteli bir öğretim elemanında**" bulunması gereken beş özelliği, en önemli özellikten başlayarak sırasıyla belirtiniz.

1) ……
……
2) ……
……
3) ……
……
4) ……
……
5) ……
……

EK 2

ÖRNEKLEMİ OLUŞTURAN ÖĞRENCİLERİN KİŞİSEL BİLGİLERİ					
Katılımcılar (n=493)			**Frekans(f)**		
SINIF	**Birinci sınıf**		262		
	Son sınıf		231		
CİNSİYET	**Erkek**	**Birinci sınıf**	74		
		Son sınıf	66		
	Kız	**Birinci sınıf**	188		
		Son sınıf	165		
			Birinci sınıf	**Son sınıf**	**Toplam**
KARDEŞ SAYISI	**0**		17	12	29
	1		114	97	211
	2		72	60	132
	3		34	31	65
	4		14	18	32
	5		5	5	10
	6		2	3	5
	7		3	1	4
	8		1	…	1
	9		…	1	1
	10		…	1	1
	11		…	1	1
	19		…	1	1
MEZUN OLUNAN İLKOKUL	**Devlet okulu**	**İl**	135	118	253
		İlçe	90	78	168
		Köy	34	28	62
	Özel okul	**İl**	2	4	6
		İlçe	1	3	4
MEZUN OLUNAN ORTAOKUL	**Devlet okulu**	**İl**	137	121	258
		İlçe	96	85	181
		Köy	20	16	36
	Özel okul	**İl**	6	6	12
		İlçe	3	3	6
MEZUN OLUNAN LİSE	**Devlet okulu**	**İl**	161	162	323
		İlçe	97	64	161
		Köy	3	4	7
	Özel okul	**İl**	1	1	2